

[#THE FOLLOWING TEXT IS INCOMPLETE]

{@001A} ཨོཾ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས། ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་

ལྟར། མཐོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། བཀ་ཆགས་གྲིས་ནི་དགྲ་གས་

པའི་སེམས། འོན་དུ་སྒྲུང་བ་རབ་ཏུ་དབྱ། ཞེས་གསུངས་

སོ། རྟེན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གིས་བདེན་པ་

རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲོན་པོ་ལ་

སོགས་པ་ནི་མཐོལ་གྱི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

རང་

བཞིན་ཅན་བེམས་པོ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་

ཉིད་དང་། བདག་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བར་རྟོགས་སོ། ལཱ་ཁན་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བེམས་པོ་རྩལ་

ཕྱ་རབ་འདུས་

པ་ཅོམ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ།

ལཱ་ཁན་དག་ནི་སྒྲོན་པོ་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲོ་ཉིད་དེ། དེའི་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་སྒྲོས་རིག་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་དུ། ལཱ་ཁན་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་

རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་སོ། རེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྡོན་
པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་ནང་
ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཤི་གོས་ཅན་གྱི།
ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

{@002A} ཨྱེ། རྟག་པ་ཁྱབ་པ་གཅིག་པུ་དང་། མ་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་།

འབྲེལ་བ་ལས་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་པའི་འོ། །འདི་འདྲ་བ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
དང་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཏུ་མ་གསལ་

བ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
པ་མེད་པར་སྣང་བའི་འོ། །སྣང་ཚོགས་གསལ་ལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་
ལ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འམ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་

གསལ་བ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྣང་
ཚོགས་ཀྱང་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་
པར་རོ། །གཞན་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདི་ནི་ཆེ་ལོང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྲུར་པ་འདེབས་པས་བསྐྱས་པས་རང་གི་རང་

བཞིན་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ནི་གངས་མེད་དོ།
།དེ་དག་ལ་ནི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སློབ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ

འདེབས་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཅིམ་གྱིས་མཛོད་བསྟུས་ཏེ། ཡོད་པ
དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། ཡང་དག་མ་ཡིན
ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ
ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི

{@002B} དེ་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི།
།ཞེས་དང་ཞེས་སྐྱར་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དག
པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས། །ཇེས་ལ་སྐྱེས་པའི
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབ་པ་འདི་ལ་འཇམ་འདིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི
ཕྱིར་ན་ཡང་

དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་གཞན་དབང་གི
རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་སོ། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་ལ
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་བཀག་ཅིང་། ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བར
འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ས་བོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་

བརྟགས་པའི་སྒྲིག་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིག་
ཆོག་སུ་སྒྲིང་བའི་ཞེས་པ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་འོ།
།གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིང་བ་དེ་ལ་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་
པ་ལུ་སྟོགས་པའི་ཆོག་སུ་མ་ལུས་པ་དང་རང་གི་སྟོགས་པ་དག་གིས་
གང་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ནི་ཀུན་

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟོད་དོ། །སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཆོག་སུ་འདི་
ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་
བསྟུས་སོ། །མདོར་བསྟུན་ན་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་ལས་སམ་ཆོས་ཅན་ལས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་གི་ཆོག་སུ་ལ་བ་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པ་ཡན་ལག་ཅན་རང་བདག་ལ་ཐ་དད་པར་བརྟགས་པ་དེའི་ཆོན་ཉིད་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་
སྒྲིང་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་
རྟོག་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་

བྱའོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་ཞེས་པ་དེས་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རིག་
པ་ཞེས་གནས་པ་དེའི་ཆོན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཅན་དང་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་

ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དེ་འི་ཚེ་ཡང་། འཛིན་

པར་བྱེད་པའི་ཚེས་ཅན་དང་གཟུང་པར་བྱ་བའི་ཚེས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་རོ། །མཐའ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ན་ཚིག་རྒྱུ
གཉིས་པས་ནི་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉི
བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་

{@003A} ལྟ། །པའོ། །དེས་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་དང་གཟུང་བ་
འཛིན་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བེམས་པོ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བཅའ་ལ་སོགས་
པའི་ཐ་དད་ལྟན་པ་འགག་པ་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །གཉིས་པའི་སྒྲོ་
ནས་

བརྟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་
ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོར་བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམ་
པར་གནས་པའི་ས་བོན་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་
རྒྱུ་ལས། སྒྲ་མ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་
རྟོག་བརྟེན། །སྒྲ་མས་བྱས་པ་དེ་

བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ནི་འཁྲུལ་བར་བཞེད། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ
མེད་པ། །དེ་བཞིན་དོན་དམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་དམིགས་པ
བཞིན། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་བདེན་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་མདོ་དག
ལས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི

རང་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ
ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྟོང་ཉིད་དེ། །རྣམ་གསལ་ཉིད་ནི
མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་མདོན་སུམ་བྱས་པའི
མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོངས་

སྟོན་པ་ལས། མཚན་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཚོགས་དང་ལྡན
པ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་དག་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི
ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་འོངས་སྟོན
ཚོགས་པའི་སྐྱར་བཞེད་པ་ནི། རང་གི་དོན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ
བཞེད་དེ། མདོ་བྲི་རྒྱུན་ལས།

འོངས་སྟོན་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་རང་གི་དོན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད
དོ་སྙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ

རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འབད་པ་འདི་ནི་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ག། འདི་ནི་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་

དོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་བདག་མེད་པར་ཅི་
ནས་ཀྱང་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད། །བསྟན་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་
དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་།

{@003B} བླ་རྒྱལ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་
སྤྱི་མ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་གསལ་ནས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་ཉིད་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རྒྱལ་པའི་ཆས་དང་ཐམས་
ཅད་ལ་མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལེ་ལྷའི་ཆ་
འདིར་ཡང་མི་བདེན་པར་སྒྲིབ་

བ་རྒྱལ་པར་ཞེས་པ་རྒྱལ་པར་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་
མཐའ་བར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པར་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲིབ་པས་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པར་སྒྲིབ་ནི། འདི་ནི་དངོས་
སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱངས་ནས་རང་རིག་པའི་
སྟོབས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།

ཚོགས་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་
གྱིས་སྟོང་གང་ཡིན། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བྱ་
བ་འདིས་ནི། སྐྱེ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་
པའི་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་གིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །དང་པོ་

ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
པ་དག་གིས་ཀླན་དུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྱིར་བསལ་བ་ཙམ་ཡོད་པར་སྤྲོ་བས་
བསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་མེད་པའི་

ཡང་བག་ག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོར་བསྟུས་ནས་ལེའུའི་བསྟུས་
པའི་དོན་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་གསུང་རབ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་གསུངས་དང་
སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གསུང་ཆེན་པོ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་
བཏུང་དེ་བརྗོད་པ་ནི་གསུང་རབ་

ཉིད་དོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་རག་བཞིན་དུ། མདོ་སྡེའི་གསུང་
ཡང་ཁུངས་ཙམ་དུ་ནི་བརྗོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དོན་
ནི་མ་རེ་ལྟ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱས་

པར་གནས་པ་དང་། ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་སྒྲུང་བ་སྤྱད་
བ་དང་། དབྱུ་མ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་

སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཅིམ་པ་དང་། ཞར་ལ་བྱུང་
བ་གང་ཡིན་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གསུང་དེ་དང་འཆད་པ་ན་གསལ་
བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚད་མ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་བཙུམ་ལྷན་འདས།
རབ་རྟུ་བསྐྱབ་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་

{@004A} ༣༡། སྟོབས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ནང་དུ་ན། ལེའུ་གཉིས་པ་
འཇུག་པ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་བརྟེན་ནས་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ལེའུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་རྒྱུ་འགན་སྐབས་གཉི་གའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་
མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཇོག་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཅན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་། ཚད་མ་སྤྱོད་
མེད་ཅན་གྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་ཡིན་ལ།

མངོན་སུམ་རྟོགས་དང་བྲལ་བ་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི
ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན
འདས་གྱིས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཚེས་བདག་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་
པར་བྱ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ།

རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
ཡང་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་
པས་དམིགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་མཚན་
ཉིད་དང་སྟོན་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་དཔྱད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ལེའུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་
འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་ན། དང་པོར་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་
དུ་ཞེ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་འབྱེད་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་
དཔག་དག་ཁོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རྒྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གནས་

སྐབས་ཉིད་བརྗོད་དེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པའི་ཚད་མའི་
གནས་སྐབས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། དང་པོར་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚེས་གསུངས་

སོ། །དགའ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལྟ་མ

ཡིན་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དག །ཚད་མ་ཞེས་མི་ལྟན་
པའི་རྣམ་པར་ཡང་དོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་
གཟུང་པ་ཡང་། བརྒྱུད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་
ཁོ་ནས་གྲངས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། མངོན་སུམ་
དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་གསུངས་

{@004B} སོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་སྟུང་ན།
སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་དེ་ཡང་མི་སྟུ་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་སྟུ་བཞི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །འདིས་ནི་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་ཐ་སྟན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཕྱིར་
བཟོག་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐའོ། །འདི་ཉིད་འགྲེལ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་མི་འཁྲུལ་པ་

ཉིད་སྒྲོང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ལན་འདེབས་པའི་ལྟར་ཡིན་སྟེ།
ན། དོན་དེ་ཁོ་ནར་ནི་འདི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ནི
ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང
གཏན་ཚིགས་འདི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མངོན
སྲུང་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག

ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། གླུ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚད་
མ་མ་ཡིན་ཏེ། གླུ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་མངོན་སྲུང་ལ་ནི་དངོས་སུ་དོན་གྱི་

རང་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྟགས་
གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི། མི་སྒྲུབ་བར་
དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གླུ་ལས་
བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། འདི་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་

གྱི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། གཞལ་
བྱ་ཡོད་ན་འཇུལ་པ་མེད་པས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རི་
བོང་གི་རྩ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་འཇུལ་པ་བསམ་པའི་སྐབས་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་གྱི

སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སོ། །འོན་ཀྱི

གཞུང་གྱི་གཉིས་པོ་གཉིས་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་སུམ་མ་མ་ཆེས་སུ

དཔག་པ་འཇ། རེས་འགའ་ནི་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན

ཚད་མ་གཞན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་དོན

ནི་རེ་ཞིག་རང་ཉིད་ཤེས་པ་

{@005A} ཨུ། །ལ་གསལ་བཞིན་བ་ལ་བཟོད་དོ། །གང་ལ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་

དེ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོས་མི་གསལ་བ་ནི་གལ

ཏེ་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་རྟོག་ན་ནི་མི་རྟོག

པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་

རྟོག་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་

བ་ཉིད་རྟོགས་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་

མངོན་སུམ་དང་ཆེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་

བསྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་ཡང་ཚད་

མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་མེད་ཅེས་བཟོད་ཀྱི། རོན་གཞན་མེད་དོ
ཞེས་ནི་མི་བཟོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཇི་སྲིད་མ་ཞེས་པ་དེ་སྲིད་དུ
ནི་ཐེ་ཚོམ་ཁོ་ན་ལོ། །འདི་ཡང་མདུན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར
འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་

གིས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ
གཉིས་ཏེ་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་གཉིས་ཡིན་ཞེ
ན། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་དངོས་སུ་རྒྱས་པ་སྟེ།
གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་བརྒྱད་པས་རྒྱས་པ་ཉིད་
ནི་མི་རྒྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉིད་ནི་རང་གི
མཚན་ཉིད་དང་སྒྱུ་འི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་རིམ་གྱིས་འཆད་པར
འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཐུང་པོ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་ཚད་
མ་གཞན་གྱི་ནི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་བཤད་
པ། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམས་དོན་དུ་མེས་པ་མེད་པའི་

རྣམ་པར་འགྲེལ་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་ས་དཔག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནིའོ། །སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བའི་ནང་
དུའོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམ་དུ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
གཏན་ཆོག་མ་ནི། གཞི་དང་འབྲེལ་པར་མ་གྲུབ་

{@005B}པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་གཏན་ཆོག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། བཤད་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་ཚད་མར་མངོན་པར་འདོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ལ་སྟོན་པ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་
ཉིད་བཟུང་ནས་གཏན་ཆོག་མ་

སུ་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཕམ། རྗེས་

སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ལ་གཞན་ས
པར་ཆོས་གང་ཡིན་པའོ། །དེས་ནི་འཛིན་པ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས
ན་ཚད་མ་གཞན་དུག་ལ་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ
ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཉམས་སུ

སྤྱིར་བ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཛོན་སུམ
ལ་འབའ་ཞིག་གམ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ནི
མཐོང་བ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ།
།མཛོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་དུལ་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན
གྱི་འོན་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་རེས་འགའ་ནི

དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བས་གྲུབ་བས་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པར
རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་འདི་རྟོག
པའི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་མོད། དུལ་གྱི་དབྱེར་བར་རྣམ་པར་གཞག
པར་གོ་ཁྱེད་ལྟར་བྱེད་སྟུམ་ན། རྟོག

པའི་དབྱེ་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཟོད
པར་རྩོམ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཡང
ཚད་མའི་དབྱེ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དེ་ན་གྲུབ
པར་ཡང་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་ན་ནི་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ

སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བཞུགས་དོན་

མེད་ཉེས་པས་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་
མའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་དང་
པོ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །དེ་ནི་བདེན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱི་འོ། །

{@006A} ལ། །གཞན་ཐ་དད་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་དག་ནི་མ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཅིག་ཐ་དད་པ་ན་གཞན་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་དག་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མོས་པའོ། །འདི་ག་ལས་ཡིན་སྟུམ་ན་ཞེས་པ་
གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལ་འང་རོ་བོ་སྒྲུང་གི་མེད་པའི་
དོན་གཞན་ཉིད་དུ་སྟེ་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཅན་གློག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་
ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །ངེས་ན་ཞེས་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡུལ་ཐ་
དད་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་རིགས་ཏེ།

བཅས་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལ་རག་

ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་གྲུབ་པར
བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་ཇི་སྟེན་པ་དེ་སྟེན་ནི
རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་སྣང་བ་དང་སྤྱི་ལོ་རྣམ་
པ་ལོ། །ཚད་མ་འདི་ཇི་སྟེན་པ་དང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་

ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་འདི་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར
གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་པ་ན་ཡང་གང་ཞིག་དངོས་སུ་བྱེད་པས།
ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་རྟོགས་སུ་དཔག་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ག
སྟན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་མཐའ་

ཡོངས་སུ་དགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩད་གཅོད་པ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཕན་
ཚུན་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པར
བརྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་བྱའི་དོན་རྣམས་ལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་རྣམ་པ་
གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཤེས་བྱའི་དོན་རྣམ་
པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པར་བྱའི་
དེའི་སྟོན་ལ་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་ཚད་མ་

རྒྱལ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྒྱུད་པ

ལ་དོན་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། བདེན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་ན་ནི
དེ་ཉིད་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ
གཅིག་ཉིད་དུ་འཛོན་པར་འགྱུར་རོ། མིག་གཉིས་ཀྱིས་འཛོན་པ་བཞིན
ནོ། འོན་ཏེ་མིག་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པར་གཅིག
ཉིད་རྒྱལ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

{@006B}ན་ཚད་མ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན
སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐ
དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ
ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ། འོན
བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར་གང
གི་ཆེ

ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་དོན་བྱེད་པ་ལ
ཞེས་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་འདི་ཡང་ག་ལས་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱོད
དུ་འགྲེལ་པ་བྱེད་པས་རྒྱལ་པ་གང་ཞིག་གིས་དོན་བྱ་བས་འགའ་ཞིག
ལ་རྣམས་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང
བྲལ་བ་ནི་སྤྱི་འཚོན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ནི་རིགས་པར་ཡང་མཐོང་ངོ་སྟུང་ན།
འདི་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི
ལ་བསམ་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཚད་མའི་ཡུལ་དཔུང་པའི་སྐབས་ཡིན
ལ། ཚད་མ་ཡང་དོན་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན
ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ

ཡིན་ལ། །དེ་འདོད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི
བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྷན་མས་ནི་བརྟགས་ཅི་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་རྣམ
པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ
རང

གི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྤྱི་འཚན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་ན་ས་ཡུལ་གཉིས་རྣམས་པར
གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་འཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ
ཡིན་ན། །དེའི་ཆེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་དུ
འགྱུར་རོ། །ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་

ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། །གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ
ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད།
དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་འཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་ཡང་

སྐབས་མ་ཡིན་པ་བཟོད་པ་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ
དོན་བྱ་བ་མི་རྣམས་པ་ཉིད་

སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཟོད་ན། དེ་འི་ཚོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་སྤྱི་འགྱུར་རོ། །གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དང་འགར་ཡང་རྗེས་སུ
འགོ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་འགྱུར་དུ་འདྲུབ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ།
ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པར་ཉེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གསུམ་

{@007A} ལྟ། །པར་དོགས་པ་ན། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དོན་མིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
འདྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བའི་དབྱེ་བས་ཡུལ་
རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐབས་ལས་སམ་
ཉེ་བ་ལས་བརྒྱད་ནས་ཤེས་པ་

སྤྱིད་པར་རྣམས་པ་ཉིད་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།
།གཞུང་ནི་རྟོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་
དག་གིས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ལས་རྣམས་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་པར་གཞག་ན་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་སོགས་པའི་
སྒྲུབ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གོ་རིམས་

བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན
དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ
དོགས་པ་བསུ་ནས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཡིན་པ
ཡང་སྟེ་གང་དང་གང་དུ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡོད
པ་དེ་དང་དེར་དེ་ལྷག་པར་ཞེས་བྱས་པ།

དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་དོན
བྱ་བར་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེར། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ
གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་དངོས་སུ་རྣམ་པ་དེར་ནི
གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། གང་དུ་བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེར
ནི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན

གང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མར་འགྱུར་བ། སྐལ་ལོགས་པ་རྣམ་པར
ཇི་ལྟར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ
ཉིད་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་ལས་བྱུང་བ་ལ
སོགས་པས་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག
ལྟར་ཡང་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དོན་དུ་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར
བདེན་པའི་སྐལ་ལོགས་པའི་སྒྲུང་བའི་ཞེས་པ་འཇམ། མེ་ལ་སོགས
པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལས་སྤྲ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་བ། འཆིང

བ་དང་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྟོབས
ཀྱིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དོན་དུ་མོས་པས་དེས་ན་སྒྲུང་།

བ་འདི་ནི་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ
འདིར་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ནི་དེས་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པའི་སྐྱེས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཡོད་པར་མཛོན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་མོས་པ་ཙམ་

{@007B} དུ་བྱད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་གཏམ་ཚིགས་བཤའ་པ་ནི
མོས་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཡང་ལྷག་པར་ཞེན་པར
བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ནས་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི
ཆོ་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་དབང་གིས། །སྒྲུང་བཞིན་

པ་ཉིད་ལ་དབྱད་པ་འདི་ཡིན་པ་དེའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱེ
ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་དོན་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན
ཏེ། དེར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་པ
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ནི་འགའ་ལ་འང་།

མི་མྱོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་འི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པོ།
།བདག་གིས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སོ་སྟེན་ལྷག་པར་ཞེན་པ་
དང་། དེས་བྱས་པ་འཇུག་པ་ངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
དངོས་དང་བརྒྱད་པས་ལྷ་ས་པ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱས་པའི་འཆིང་བའི་
ལྷ་ས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འི་འབྲས་བུ་
ལ་དེ་འི་ལྷ་ས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
སྟེན་དོགས་ན། དོན་དུ་མོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་རྒྱུད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་

ན་ནི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལྷག་པར་མོས་
པ་མེད་པས་ནི་དོན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་དོན་བྱ་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། དེར་
ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་བྱ་བ་མེད་ན་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཀྱང་དོགས་པ་ཅུང་

ཟད་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ།
།འདིས་ནི་གང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་མེད་པ་སྣང་བར་བརྗོད་པ་དེར་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་རོང་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བཤོ། ཁོ་ན་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་མོས་
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་དང་ལྷག་པར་ཞེན་

པ་དང་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན།
མོས་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པ་
ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་
ན། མོས་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་བ་ལ་ནི་གཞོད་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་དོགས་པའོ། །གཞོད་

{@008A} ལྟ། །བྱེད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་ལ། སྒྲིང་
བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་
གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་དོན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་གྱི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ། ཐ་སྟད་འདོགས་པ་པོ་རྣམས་ཡུལ་ཉིད་དུ་
ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

ཏོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་
མོས་པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བདག་ལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་རོ་
ཞེས་མོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙན་དུ་
ངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཙམ་ཞིག་སྟུམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ནི་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་ཙན་དུ་
བརྗོད་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། ལན་གདབ་
པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེ་ལྟར་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་རྣམས་པ་ཐ
དད་པ་ན་ཡུལ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་རྣམས་པར་གཞག་ནས། གཞན་རྣམས་པ
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་ཞིག་དཔེ་དང་

འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ལ། གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཞིག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་གང་ལ་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ

མཚན་རྣམས་ཡོད་པ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ་གང་ལ་མེད་པ་དེ་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྡེ་བ་
སྒྱུར་ཅམ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པ་དང་པོ་ལ་ཉ་ཅད་ཁྱད་པར་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།
བརྗོད་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཁ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་

སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་སྤྱི་ཡིན་ན། དེའི་ཚོར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པར་མ་ངེས
པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཉིས་འཇུག་པ
དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་འཇུག་པར

འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་འཚོལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདིར་མི
འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་འཇུག་པ་ངེས་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཡུལ་ཅན་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བར
འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ལས་མ

{@008B} གླེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚུངས
པར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་འཇུག་པ་སྟོན་པའོ། །འདི་ལྟར
བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན
པའི་ངག་གིས་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཅན་ནི་བ་མེན་མཐོང་

བ་ལས་དེ་བསད་པ་ན་བ་མེན་གྱི་སྐྱེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་འདི
ཡིན་ནོ་སྟེ་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ
ཡང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཡང་རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ཡུལ་ཉིད་དེ། གླེ་བའི་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཚད
མ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་

པའི་དོན་ལ་ཡང་གང་ཞིག་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ
ནི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད
པ་ནི། འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདྲ་བའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལོ།
།འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡང་རིག་པ་ཡོད་པ་ཡིན
ཏེ། དེས་ན་སྤྱི་མཚན་

ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ
ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པའང་གཞལ་བྱ་དེས་ན་ཁ
དོག་གི་རྟགས་ནི་རྟགས་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་སྐབས་སུ་སྤངས
བར་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་འགྲེལ་པར་ཡང་གི་སྒྲ་ཅི་སྟེ་མི་སྟོན་སྟོམ
ན། དེ་ཁོ་ན་ནི་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཀྱང
དེའི་

འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཅིའི
མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།
།འདི་གཞན་གྱིས་གལ་ཏེ་འདྲ་བའི་ཞེས་སྒྲ་བ་ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལོ། །མདུན་ན
གནས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་འདྲ་བར་

དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་
སོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ལ་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
གྱི་འོན་ཀྱང་ཆེམས་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་
ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མེད་པར་ནི་སྤྱི་འོ་བློ་དང་
སྤྱི་འབྱུང་བ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་འདྲ་བའོ་སྟེ་མ་པའི་རྟོགས་པས་ནི།
རང་གི་རྒྱ་མཚན་འདྲ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
འདི་འདྲའོ་སྟེ་མ་པའི་ཞེན་པས་ནི་གོང་དུ་ལས་ཐ་དད་པའི་འདྲ་
བར་རིགས་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར། འདྲ་བ་
མ་རྟོགས་ཡིན་ཞེ་ན། །ལྷག་པར་ཞེན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་

{@009A} ཕྱེ། །ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
གལ་ཏེ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདྲ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་ཉིད་འདོད་པ། ཁ་དོག་དང་རྣམ་
པ་དང་ཡི་གེས་སྟོང་པ་ནི་ཐ་དད་པ་དབང་པོའི་སྤོ་ལ་སྦྱང་བ་
མེད་དོ། །ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་མེད་ན་ཡང་དེ་

ཁས་སྤངས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གཉིས་མེད་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པ་སྟེ།
དེས་ན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི
ཤེས་པས་འཛིན་པ་ལྟ་ཞོག་སྟེ། འདྲ་བར་ལྷག་

པར་ཞེན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པས་ཀྱང་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདི་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི
འདི་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་
ཉིད་འདྲ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་མ་ཡིན་ནམ
ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་བཞི་པོར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལ་

ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་ནི་འདྲ་བ་འཛིན་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཀྱང་འདྲ་བ་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཡོད་མིན་པ།
དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབར་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ནི་རྟོགས་
པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་གསུམ་

པར་བྱས་སོ། །འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་དང་
ཡི་གས་སྟོང་པ་འོ། །འདྲ་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་སྲུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྣང་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་། ཡོད་པ་ཉམས་

སུ་མྱོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་བཞིན་གོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོའི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དམ།
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་
ཁོ་ནའོ། །གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ།
གྲ། གལ་ཏེ་འཇུག་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་

བསལ་བའི་ཕྱིར་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་ཉིད་ཁྱད་པར་དང་
བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན། དངུལ་བཞིན་དུ་སྒྲི
བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་གྱ། འོ་
ན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་ཉ་ཕྱིས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་

{@009B} རྫོམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་འདྲ་བའོ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོགས་ལ། ཡང་
དངོས་པོ་གཞན་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གསལ་བས་
འཛིན་པ་ཁོ་ན་རྫོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་མི་སྒྲིབ་དང་ལྷན་པར་
རྟོགས་པར་གལ་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲུང་བར་མ་མཐོང་བ་དང་།

དངོས་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་བརྟག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་
གྲ། འདི་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་མཁ་བརྟུན་པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོར་འགྲུར་བཞི་མེད། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་
པའི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། མདུན་དུ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་

གིས་སྤྱི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷག་པར་ཞེན་
ཀྱང་སྟེ། ལྷག་པར་ཞེན་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ལོགས་ཤིག་
དུ་འདྲ་བ་སྟེ། སྤྱི་རྟོགས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་
འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ནི་འདྲ་བའི་རྗེས་གཅིག་དུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་ཡང་མེད་

རྒྱ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་མིན་པ།
ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།
།གལ་ཏེ་སྤྱི་མེད་པར་མཚུངས་པའི་སྒྲོར་འགྲུར་ན་རྟ་ལ་ཡང་བ་
ལང་གི་སྒྲོར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་སྟམ་ན་འོན་ནི་ཆུ་ལ་ཡང་དུ་བ་
ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་མཚུངས་སོ། །འོན་དེ་ལ་ཡང་མེ

ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་མཐོང་བའི་མེན་བསྟོན་ལ་མ་
མཐོང་བའི་མེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ལྷན་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཡང་རྒྱུར་འགྲུར་ལ་རག་གོ་ཞེ་ན། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། མེ་ཉིད་མེད་ན་མེར་

ཇི་ལྟར་

འགྲུར་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆུ་ཡང་མེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན་
མེ་ཉིད་ཀྱང་མེ་ཉིད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
ཆུ་ཡང་མེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཆུངས་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་རང་གི་རྒྱ་བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
ནི་འགའ་ཞིག་ཉིད་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདྲ་བའི་

སྒོ་ཡང་འདྲ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཉམས་སུ་
སྒྲིང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནས་ཤུགས་གྱིས་འདྲ་བ་མི་
འགྲུབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁུག་སྤྱད་པའོ། །དོན་
གཞན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བའི་རྟོགས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་གྱི་འདྲ་བ་

{@010A} ལྟ། །ལས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དེ་ནི་དམིགས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་
ཏེ་འདྲ་བ་མེད་དུ་རྒྱག་མོད། །དེར་ཞེན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེས་བྱས་པ་མིང་དང་འབྲེལ་པའི་རྟོགས་པ་གོ་ཅི་སྟེ་ཚད་
མ་མ་ཡིན། །འོན་ཏེ་ཚད་མ་

ཡིན་པའི་ཞེས་པས་བྱས་པ་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བཟོད་ན།
ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་
མ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ནི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ་ཞེ
ན། གལ་ཏེ་འདྲ་བར་བརྟགས་ན་མིང་དང་མིང་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་ཅུ་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་

པོ་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བས་ན་དེའི་རྒྱ་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་
པ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་འདྲ་བའི་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་པའི་བསྟུ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་ལས་རྟོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིའི་ཤེས་པ་ཞེས་དྲུག་པའི་བསྟུ་བ
ནི། བླ་མ་ཟེའི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་བཟུང་དོ། །ཇི་སྐད་

དུ། གང་ཞིག་དེ་ལས་འདྲ་བ་ཡིས། །ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་དེར་བརྟེན་
པའི། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བློ་འགྱུར་ཏེ། །ཉེ་བར་འཇལ་བའི་གཞལ་
བྱ་ཡིན། །ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བ་ལང་མཐོང་ནས་བ
མིན་མཐོང་བ་ན། འདི་དང་འདྲ་བ་དེ་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲིས་བཟོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ཞེས་དེའི་འདི་དང་

འདྲ་བ་ཉིད་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲིས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡིན་ཡང་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ

ལ་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་དེའི
ཁྱད་པར་ཅན་འདྲ་བ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་

ཡང་སྤྲུལ་སྤྱད་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་བ་ལང་དང་འདྲ་
བ་བ་མིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་བ་མིན་གྱི་བ་ལང་དང་འདྲ་
བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནའ་རབས་དག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་འདི
ཉིད་ཀྱིས་བསམ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར
འདྲ་བར་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཇི

ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདྲ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་སྤྲུལ་
ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་
རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་མཐོང་བའི་འདྲ་བ་ཉིད་དམ་དེའི་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་འདྲ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལྷག་པར་
ལྟོ

{@010B} བཏགས་ཏེ་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི
ལྟར་རི་ཞོལ་ན་གནས་པའི་མེན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་
ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་

འདི་ནི་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་
མ་ནི་དངོས་ཡུལ་ཙན་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བསམ་པ་ལས་མི་སྒྲིབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འདྲ་
བའི་ཡུལ་ཙན་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་མིང་དང་མིང་ན་གྱི་
འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པར་

འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ་
ཁ་དྲི་དུས་སུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུས་གཞན་སྒྲིལ་ས་བྲན་པ་ཡིན་ནོ། །
སོགས་པའི་སྒྲིལ་ནི་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་མཚན་མོ་བཅུ་བའ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་བྲན་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལན་ནོ། །
སྒྲིལ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་

འདིས་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དང་གང་དུ་སྒྲིབ་
བར་མོས་པ་འཇལ། བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་ངེས་མི་
ལུས་པར་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་དང་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྒྲིབ་བས་
བསྒྲིད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

ལའོ། །སྒྲིལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་གྱུར་པའི་སྤྱིད་བྱུང་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་དེ་ཞེས་བརྗོད་ན། འདི་ལ་
ཞེན་པ་མེད་དོ། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ཉིད་ཚད་མར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་འདོད་པ་མི་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། ལན་སྒྲས་པའི་
བསམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྒྲ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་
པ་ནི་དེའི་ཚད་ལ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཙན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཙམ་གྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པར་མ་
ངས་པས་ན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་སྒྲ་རྣམས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཙན་དུ་འདོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ་སེལ་བ་ཡུལ་ཙན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

{@011A} ལ། རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྒྲར་བའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་ལ་
སྤྱིའི་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །འདིས་ནི་གལ་ཏེ་སེལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ལ་ལྟ་ག་
པར་ཞེན་པར་བྱས་པའོ། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དེར་དེ་ཁོ་ནར་
སྤྱི་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གཞན་

དུ་ནི་ཐ་སྟད་ཅམ་མོ་ཞེས་རྟགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྒྲིལ་ཉིད་སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིལ་ནི་ཉེ་བར་
བཏགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན། སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དངོས་
གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཉེ་
བར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྒྲིལ་བརྟན་པ་
ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱིའི་
ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཚུལ་

གསུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལ་ཡང་དེས་བརྟན་པ་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་
ངེས་པ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་སྒྱིའི་ལུས་ཅན་
གྱི་སྒྲིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་

ནི་འགལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིལ་ནི་འགལ་ཡང་
ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་མི་སྒྲིལ་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་

བྱེད་པ་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཕྲོལ་བར་
བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ལ་མི

སྒྲིབ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡུལ་
ཡིན་གྱི། གཞན་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་འདོད་པའི་
ངེས་པར་གཟུང་བ་དག་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེས་ན་མའི་སྒྲིབ་སྒྲིག་མཐོང་ངེས་

སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངག་ཚད་མར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་བཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་
མ་དུ་གསྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚོགས་ལ་ཡང་མདོར་
ན་གང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་
ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་

{@011B} དཔག་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ལ་གང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་
ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་དམ་ཐེ་ཚོམ་བཟ་བ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཚོམ་གྲུབ་པའི་ལུ་ཉིད་

དུ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྐྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླ་དཔ་དེར་ཡང་གང་ཞིག་སྐྱའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཟླ་དཔ་དེར་
ཡང་གང་ཞིག་སྐྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན།

ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི། དེས་ན་འདི་ལ་སྒྲིན་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་བས་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་
ཚད་མར་ཐལ་བའམ། དེས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་
བསྐྱུང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཟླ་དཔ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྒྲིན་གྱི་སྐྱས་

བསྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཇུག་སྟུང་
པ་ལོ། །འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཡུལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་ནི་དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་དང་གཏན་
ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལོ། །གཅིག་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་

ལོ། །དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ལྟར་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཇི་ལྟར་
ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

བདེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མཚན་ཉིད་གཞན་འཆད་པ་ནི་རྒྱ
མཚན་གཞན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡོད་པ་ནི་གང་ལ།

སྟོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། དེ་ནི་སྤྱི་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་མི
བཟུང་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི
ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡོད་ན་རུང་བའི་ཡུལ་ན
གནས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོར་མངོན་པར་འདོད་གང་ལ་སྟོ་ཡོད
པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་གཤམ་ཏེ།

རུང་བའི་ཡུལ་ན་དེ་གནས་པར་ན་སྟོ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་སྤྱི་ལ་མ
ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།
།ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་གཞན་གསུངས་པའོ། །སྤྱོད་པ་སྔ
མ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞེས་བྱ་བས་ལྟ་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས
པ་བཟུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཡུལ་འཛིན་བར། སྟོ་འི

{@012A} ལྟ། །ཡུལ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་མཚན
གཞན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞེས་བྱ
བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་ན་གང་ལ་དེ་འཛིན་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་འོ། །དེ
ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ།

ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི་སྐབས་དོན་བསྟུས་པ་ལོ། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས
ཚོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་ཡུལ
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གྱི
བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷེ་བྱེད་པ་ཡང་ནི་ཉེས་

པ་མ་མཐོང་ནས་ཚོད་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ལ་ཚིགས་སུ
བཅད་པ་གཅིག་གིས་འགལ་བ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟུང་དུ་ཚད་མ
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ
དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྟེན་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཡུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་

ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་
བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཚད་མ
གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སྐྱེ་བ
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕན་

ཚུན་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་རྩེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པར
བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་འཇལ་བས་ནི་ཉེ་བར

གཞལ་བར་བྱ་བ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བའི
ཡུལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །འདི
ལྟར་གཞལ་བྱ་དེ་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི
དབྱེ་བ་འཇུག་པས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་
སུམ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྩེས་སུ་དཔག་པས་རྩེས་

སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་སྒྲོ
བས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་
འདི་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་རྩེས་སུ་དཔག་པས་མངོན་

{@012B} སུམ་གྱི་ཡུལ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཁས་སྤངས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི
ལྷོས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་རྩེས་སུ་དཔག་པར་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་གྲུབ་པར
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲིག་
ལ་འཇུག་ན་ཡང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དོན་

མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྤྲོད། མིག་མེད
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ
བསྒྲཏ་པར་བྱའོ། ཉེ་འཁྱིལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཇུག་བསྟུས་བའི
ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཡང་བསལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན
ནོ། །འདི་སྐད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སྐྱུ་མ་ནི་ཡུལ་

གཅིག་ཁ་ན་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི
གཅིག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་དེས་ན་གང་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ན་གང་ལས
ཚད་མ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཅེས
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཚད
མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ན་འོ། །མ

ངས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡུལ
གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞལ་
བྱ་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མཛོན་སྐྱུ་མ་ནི་ཁྱབ
པ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ། ཉེ་ནི་སྤྱི་འཁྱིལ་ན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར
འོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་གསལ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་བའོ། །གྲུབ
པའི་མཐའ་ནི་རྟོག་པ་དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ
གཉིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན།

རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར
མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་གྱི་གཉིས་ཉིད་གྲུབ་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ནི་མ
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ
པ་ལ་ཆོས་ནི་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྟོགས
པ་ནི་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན།

བཤད་པ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་འདྲ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ
ནི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདྲ་བ
དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །གནག་གི་ཕྱིར་འདར་བ
ཉིད་རྟོགས་པ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད
མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད།

{@013A} ༩། །དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་འདིས་ནི་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མ
རིག་པར་དེ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་དེ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཡུལ་ལ་རང་རིག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ

དོན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཡུལ་མ་རེག་པ་དེ་བཞིན་དུ
དེའི་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
དས་ན་ཡུལ་གཉིས་སུ་འགྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འོན་ཏེ་རང་གི་རྣམ་
པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན།

དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྟེན་ན། དེ་ལྟར་
ནི་འོ་ན་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་རྟོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་མེད་པ་སོན་འདུག་གོ་སྟེ། གཞི་ནི་
ལ་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཛོན་སུམ་གྱི་ནི་ཤློག་ཏུ་གྱུར་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ།
།དེ་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་གི་རྣམ་པ་རིག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་རིག་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་
རོལ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་
ཡིན་གྱི་རང་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་གོ། །དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་

བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་འཚོལ་བ་བཀག་པའི་དོན་དུ་ཤོ། །རྟོགས་པར་བྱ།

བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཡང་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ན་འདྲ་བའི
རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད
པ་པོ་ཡིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་ཡང་རྟོག་དུ
གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་

ཕྱོགས་ལ་ནི་རང་གི་སྣང་བ་ལྟར་རུང་བས་ཁྱབ་ལ་སེམས་ཀྱི
ཚོས་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གིས་
རིག་པའི་རང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་
དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དོན་མེད་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་འཁྱུལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན། དེའི་སྣང་བ་ལ་
ཡང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་ན། གང་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དུ་རྟོག་པར་ཞེན་པ་ན་ཡུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་སྟམ་ན།
ཞེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

{@013B} ཅི་འདི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འཇགས་སྟམ་ན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་
ཉམས་སུ་སྒྲིང་ལ། དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་བྱེད་

པ་སྒྲུབ་པའི་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།

གཞན་གྱི་ཡིད་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་ངམ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤམ་ཡིད་མ་ཆེས་ན། བསྟོན་པ་ཡིན་པ་ཚིག་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་རྟེན་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པའི་རྟེན་ནི་བསམ་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་འདིའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན།

ཏོ། །དེ་བས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ལྟ་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་མོད། ཚད་མ་གོ་ཅི་ལྟར་ཐ་དད་པ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ།

དུ་དགོངས་ནས་དངོས་གཞན་དག་གི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་གཞན་དག་གི་ནི་ཞེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དག་གི་འོ། །ཞེས་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་མི་གྲུབ། དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་འི་དབྱེ་བ་དང་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་འདི་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་

ཁྱུ་ཕན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚོ་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚོ་

གཞན་གྱིས་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མ
གཉིས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉི་པར་བཀོད་པ་ཡིན
ནོ། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞུགས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱབས
གཞན་མེད་དོ། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་

དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་ཚེད་ས་ནས་སྒྲིམ་པ་ནི་རྟོགས
པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིམ་པ་ནི་བཟོད་ནས
མིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཅི་འི་ཚད་མ་རྟོགས་པ་ལས
གཞན་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འོན
ཀྱང་ཁྱད་པར་ཙན་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་

ཁྱེད་འདོད། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ནི་གྲུབ
པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ལས་བྱུང་བ་ལ
སོགས་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པའི། ཚད
མ་སྐྱབ་མེད་ཙན་གྱི། །ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལས་འགྲུབ་སྟེ།
ཤེས་པའི་སྒྲིམ་ཤེས་པ་མ་

{@014A} ཨྱ། །ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་མེད་པའི་སྒྲིམ་ནི་རྟོགས་པ་ཙམ་
རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་དད
འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར
མོད། ཚད་མའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་

པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་

མ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཅི་གཞན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པའི་
རྣམ་ཅན་ལས། སྤྱོད་མེད་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལས། སྤྱོད་མེད་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མེད་གི་རྣམ་པ་ལ་
ཡང་སྤྱོད་པར་ཉི་བར་གཞལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་
ནའོ། དེ་ནས་

ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་གཞིན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།
ཁོ་ན་ཏེ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱོད་མེད་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་མངོན་སུམ་དང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་
པ་དག་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་སུ་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་མངོན་

སུམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་གཞན་མི་སྤྱོད་པ་མ་དེས་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཡིན་པ་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་གཞལ་བུ་ཡོད་པར་དེས་པར་མི་བྱེད་
པས་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་སྟུང་

དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྤར་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་ཟིན་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ད་ལྟར་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་ཅི་ན། བཤད་པ་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རིག་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཉིད་
ཅི་མ་པོ་འདི་ད་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན།

ནོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཟིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པའི་མ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ནི་གཞན་ཡང་མི་སེམས་སོ་
སྟུང་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་
ཉིད་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་འདི་མེ་ཞེས་བྱ།

བའོ། །འདི་ལ་ཕ་རོལ་པོ་དག་ལྟ་བུའི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ།
རིགས་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྤྲང་བ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ནི། དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་བདག་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མངོན་སུམ་གཞན་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

{@014B} འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངེས་སུམ་ཉིད་དུ་སྤྲང་བའོ། །མེ་ཞེས་
བྱ་ནི་མེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་རིག་པ་བརྗོད་པ་ནི། གསལ་ལ་
འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་མ་འཛིན་པ་དང་། གསལ་ལ་བར་

སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ལ། བཙོ་བ
དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་།

དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩེ་མཚན་དཔག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འོན་པའོ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པ་སྒྲོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་རིགས་
ཅམ་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་འགྱུར་མེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་དེ
ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟར། རྒྱས་པ་གཞུང་བ་མེད་པར་ནི། །འཇུག་པ་
མེད་དོ་སྲུ་ཞེ་ན། དགོས་

པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། དངོས་པོ་དོན་གཉིས་པའི་རང་ཚུལ་
ཅན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏེ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་ཆུང་བའི་དོན་
བྱ་བ་འཇལ་བ་ན་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་འདི་སྟེ་རང་གི་ངོ་
བོ་ཅུམ་སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །

རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི
ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་སྟུ་བ་མེད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྱུ་རི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དེ་ཡང་གང་ལས་ངེས
ཤེས། འདི་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བཤད་པ་འདི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་འདི

མཚན་ཉིད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལེའུ་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བར་ནི
རང་གིས་བཞད་པར་བྱ་བ་ལྟོས་པའི་འོ། །གང་དུ་གང་ལ་རྣམ་པ
གནག་གི་སྣམ་ན། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང
བཅས་པས་ཞེས་པའི་དུས་ལ་འོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྤྱོད་འོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ
སྤྱོད་འོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་

སྤྱི་གཤམ་འགྲུབ་སྣམ་ན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐད་པས་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བ་ལང་མཐོང་བ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དུས་བཞིན
དུ་གཅིག་ནི་བརྟོད་པ་མེད་པར་གསལ་བ་དང་། བརྟོད་པ་དང་འབྲེས་
པ་མ་གསལ་བ་ནི་གཞན་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་འོ། །རྟོག་པ
དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལྟ་ཅི

སྒྲིམ་ཏེ་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི།
།གང་ཞིག་འདི་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བའི་དོན་
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྲོན་སྦྱང་བ་བཞིན་གོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འདི་ཡང་ཡིན་གོ་ཞེས་བྱ་བར་དོན་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཉིད་
ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་གོ། །འོན་ཏེ་

{@015A} ༡༡། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་པའི་རྩོད་
པ་སྤྲོང་བའོ། །བྲམ་ཟེ་ཨ་ཙ་ཏ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་དག་ནི་དོན་
བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་མངོན་

སྐྱུ་ལས་གཞན་ཡིན་མོད། དེ་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་
སོ། །དེ་ཉིད་གཞུང་།

འཇུག་པ་ནི་དེ་དང་ལྔ་ནི་ཅིག་ཡོད་དོ་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ལྷུས་
ལ་སོགས་པ་ནི་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་
ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་མངོན་སྲུང་གྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་སྐྱེ་འབྱུང་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཙམ་ནི་ལྷུས་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ཉམས་པ་མེད། དེས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པ་ཡིན། །དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ།
ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་ཟེན་པ་ཉིད་དོ་སྒྲིམ་ན། དེ་
ཉིད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ།

སྟེ། གལ་ཏེ་མངོན་སྲུང་ལ་ལྟོས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་མཁོ་
བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་པར་ཡང་མངོན་སྲུང་འཇུག་པར་བྱེད་པར་
ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར། །ཇི་སྲིད་དོན་བྱ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་
མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་དེ། འགྲོ་བ་ནི་
རྩ་ལོར་གལ་ལ་སོགས་

པ་བཞིན་མོ་ཞེས་སོ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །རྗེས་
སྤྱད་པ་གཞི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་
བྱ་ཞིག་ཅེས་འདྲ་བ་འཇིན་པ་གང་ཡིན་ཏེ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་འི་
རང་བཞིན་ཏེ། དེ་འི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྤྱད་པ་གཞི་བྱ་བ་འི་
དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་རྣམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་

ཡོད་ཀྱང་མཛོན་སྤྱུལ་ཙམ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་འི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མོད་ཁོ་ནར་མཛོན་
སྤྱུལ་ཙམ་ལས་སྒྲིམ་བར་ཉམས་སྤྱོད་བ་དེ་འི་རང་བཞིན་གྱི་
ཕྱིར་འདི་ནི་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དོན་ནི་

འདི་ཡིན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་ཡང་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྟགས་དང་རྟགས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྷག་པར་ཞེན་པར་མཚོར་བར་དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
དང་པོ་འི་འཇུག་པ་ལ་ནི་དེ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སྤྱད་པ་གཞི་བྱ་
ན་མོད་ཁོ་ནར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

{@015B}ནོ། །གཞན་དག་བསམ་པ་མི་རིག་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མཛོན་སྤྱུལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་སྤྱུལ་པས་
དད་པོ་མ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སོ། །འདི་གྲེན་པའི་གཏམ་དང་འདྲ་བར་

བྱ་ནས་བཞད་གང་དུ་བྱེད་པ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

གལ་ཏེ་དུས་གཉི་གར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་མི་གསལ་བ་ལས་ནི་དེའི་
རང་བཞིན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པར་ཡང་དང་པོ་འཇུག་པ་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན་གོམས་པ་

མེད་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མངོན་སུམ་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འཇུག་བསྐྱ་བ་ལོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
ནི་མི་ལྟན་པ་རྣམས་གཅོད་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གོམས་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་མཁོ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ་གཞན་ཆོའི་མཁོ་
བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱི་

ཀྱུ་མཛད་པ་དེ་ནི་ཆོ་ཡང་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ་སྒྲིབ་དྲུག་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གོམས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་
ཚོས་མཚུངས་པ་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་དོན་སྐྱོད་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བྱ་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ།

དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱིས་ཐེ་ཚོམ་བའི་མངོན་སུམ་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བའི་མེད་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མངོན་སུམ་ཡང་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་འཇུག་པའི་དུས་ན་ནི་
དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གཞན་གྱི་འོ། །དེ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་རོ། །དེ་མེད་
པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་ཡང་རོ། །དེ་
གྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གདོན་
མི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སོགས་

{@016A} ལྟ། །པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། གོམས་
པས་སྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ལ་སྒྱུར་པ་ལམ། མངོན་སུམ་གཙུག་པོར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྲང་།

དེ་ལ་སྒྲུར་

བརྗོད་པ་བྲན་པར་བྱེད་པས་བྱེད་སྒྲུབ་སྤྱོད་གས་དང་པོ་འགོག་ལ་

གཉིས་པ་ནི་བྱེད་བྱི་མས་སོ། །དེ་བྱིར་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་

པའི་དྲིན་གྱིས་མངོན་སུམ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ད་ཉིད་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ཆོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསལ་བའི་གནས་སྐབས་

གྱི་ཆོའོ། །གཞན་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་

གོ་མས་པའི་ཆོ་ནོའོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ཆོ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་དགོས་པ་

ཉིད་དོ་སྟུང་ན། གོ་མས་པ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཉི

བར་མཁོ་བ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་ཉི་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། མཁོ་བ་

མེད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཡང་ཉི་བར་མི་མཁོ་བ་ཉིད་དོ་

སྟུང་ན། དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་

བྲམ་བེ་ཨ་ཙཱ་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་

མ་གོ་མས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་

རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་

འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཉི་བར་མཁོ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེར་མངོན་སུམ་ཉིད་བསྐྱབ
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཕྱིད་ཕྱི་མས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན
གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལས་ཏེ།
རིམ་པ་འདི་ཉིད་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་ཞེ་ན

ཡུལ་རྟགས་ལའོ། །ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་གྱི་ངེས་པ་འཇུག་པའི་དོན
དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང
མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངེས
ན་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག
ཡིན་དུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། སྤྱིར་དེ་ཉིད་གྱི

མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སུམ་བྱས་ན་ཡང
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མངོན་སུམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་བྱ། འོན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན

{@016B}ནོ་ཞེ་ན། །འོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ
འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏོན་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ཐོབ་བ་ཉིད
གྱིས་དེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། ཐོབ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་

གྱིར་བཞིན་ཁོ་ན་ལོ། །འདོད་རྒྱལ་དུ་ཐོབ་པ་འཇག་བསྟོན་པས།
འཇག་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལ།

ཇི་ལྟར་འཇག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་སྤང་བའི་མངོན་
སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན།
མངོན་སུམ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ

ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱུ་འབྱེད་གནས་སྐབས་ནི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་
བུའི་གནས་སྐབས་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉི་ག་མཚུངས་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་དགོངས་པ་
ལ་འཇག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་བཟོད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
མངོན་སུམ་དང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་

ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དགོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་
པོ་པའི་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་དངོས་པོ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ནི་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཚད་མ་ལོ། །དེ་ལ་ནི་གཉི་ག་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་
དང་འཇག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།
ཚད་མ་ནི་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་དོ། །ཡན་ལག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པར
བྱ་བ་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད
པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་རྩིས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ལ་འཇུག
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞོན་པ་འམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །མངོན་སུམ་ནི་རྩིས་སུ་དཔག་པ་ཡོད

པ་དང་མེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་སྟུང་དུ་དོགས་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ
ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། རྩིས་སུ་དཔག་པ
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྩིས་སུ
དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ
དང་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་

དབྱེ་བས་གཉི་ག་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ
གྱིས་གཞོན་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྩིས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ
ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ
ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་མེད་པ་ལ་ནི་རྩིས་སུ་དཔག་པ་ལ
སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི

{@017A} ལ། ཕྱིར་གཙོ་བོ་དང་ཅིག་ཞེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི
ཉིད་བརྟུན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོ། །ཡང་དག་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟུན་པས་གནས་པ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདྲིར་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བའི་དོགས་པ་
བསུ་བ་དེ་ཅི་སྟེ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །དབང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ན་རིགས་
པ་མཚུངས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ནན་གྱིས་
འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།
།མདོར་བསྟན་ན་བརྟུན་པ་ལ་

ཡང་ལན་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་མཐོང་
བ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་
འགོག་ལ། །མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
འདོད་ལ། །དེ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་
འཇུག་པ་མཚུངས་པ་

ཉིད་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚུ་རོལ་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
དབང་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་མ་མཐོང་བའི་
ཡུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདྲིར་མངོན་སུམ་
དང་ཅིག་ཤོས་གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་

སྒྲིམ་པ་ནི་དཔེར་བཞིན་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་པ་མཁུ་
ཡིན་ཏེ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་མཛོན་སྒྲིམ་མཛད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འོ་ན་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ནི། འོ་ན་མཐོང་བའི་ཇེས་སྒྲིམ་དཔག་པར་ཡོད་ཀྱང་
མཛོན་སྒྲིམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན

འཇུག་པ་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་བསྐྱེད་
བའོ། མཛོན་སྒྲིམ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇེས་སྒྲིམ་དཔག་པའོ། དེ་
ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་འབྱེད་པའོ། རང་གི་ཕྱོགས་
ལ་ཇེས་སྒྲིམ་ཆགས་པས་ཉམས་སྒྲིམ་ཕྱིར་བས་ཁྱད་པར་དུ་བསལ་དུ་ནས།
རང་གི་ཕྱོགས་བསལ་ལ་བ་ཡང་རྩིས་ཁོངས་སྒྲིམ་མི

འཇུག་སྟེ། ཉམས་སྒྲིམ་ཕྱིར་བ་ནི་མཛོན་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
ཉིད་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། དེའི་ཚོན་
གཏོན་མི་ཟ་བར་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཅི་དང་ཇེས་སྒྲིམ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འགལ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ཡང་

{@017B} སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་འགལ་བར་བསམས་
པས། རྣམ་པ་གཞན་ཡང་བཞིན་པ་ནི། མཛོན་སྒྲིམ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། བྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚོས་གཞན་གྱི་རང་

བཞིན་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་དང་བཅས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད།

།སྤྱོད་པ་དང་པོར་ནི་མངོན་སུམ་

ལ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུན་མོང་བ་ནི་

ཇེས་སུ་དཔག་པའི་ཡང་འཇུག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་

པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཇེས་སུ་དཔག་པར་མ་སྐྱེས་པ་ནི། དོན་དུ་གཉེར་

ཡང་རྒྱ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་

བྱེད་པ་མེད་ན། འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་

བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་སྟུང་ན། འདི་ནི་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣ་ཚོ་གསུམ་འདི་ན་འོ་

།སྣ་ཚོ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟེད་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལྟར་ནི་མི་འཐད་པ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

བྱེད་པ་མེད་པ་འཇུག། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་

ལས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཇེས་སུ་དཔག་

པ་ལ་བསྟོན་འདེབས་པ་རྣམས་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོན་པའི་དོན་

དུ་གཞན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཁས་

བྲངས་པ་ལ་ཡང་དོ། །འབྲེལ་པའི་སྟོན་པ་ནི་གོ་བར་བློ་འོ། །འོ་

ན་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་

ཡིན་པའི་ལྟར་སྒྲོང་སྟོང་གི། རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ན།
ཁེས་གསུངས་སོ། རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་མི་སྐྱབ་པར་ཅི་འི
ཕྱིར་སྟོང་གི། འདི་ལྟར་ཁེས་གསུངས་སོ། ཁག་ཡིན་པ་ཁེས་བྱ
བཞི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་འོ། ཁག་ཞུ་མཛོན་སུ་མ་ཡིན་པ་འི
ཕྱིར་ཁག་ཞུ་མཛོན་སུ་མ་ཡིན་པར་

ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཁེས་བཟོད་པ་ནི། ཁག་ཞུ་ཡང་ཁེས་བྱ
བའོ། རྩེ་ལྟར་དུ་བ་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ
ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། རྩེས་ན་གལ་ཏེ་རྟགས་གྱི་མཛོན་
སུ་མ་གྱིས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་འི་ཚེ་ལྟོག་ཏུ
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། རྩེ་ལྟར་ཡིན

ན་ཅི་སྟོང་གི། ཐམས་ཅད་དོན་ཀྱན་རིགས་པར་འགྱུར། ཁེས་གསུངས་
སོ། འབྲེལ་པ་མེད་ཕྱིར་ཁེས་བྱ་བཞི་ཁག་ཞུ་གྱིས་དོགས་པ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་རིགས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། འབྲེལ་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་
ཁེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིས་ནི་དྲན་པ་མེད་པ་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་
པ་འོ། ལན་ནི་འོན་ཁེས་བྱ་བའོ།

{@018A} ༡༡། རྩེ་ལྟར་རང་རིག་པས་ཡུལ་རྣམས་པ་གཉིས་གྲུབ་པར་དམ
བཅས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པར་
བསྐྱབ་པས་འོངས་པ་དེ་འི་རང་བཞིན་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལོག་

པར་རྟོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་བཀག་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་མཐུག་སྟེ
པ་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་

ཞེས་བྱ་པ་ལོ། །ཀལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་རྣམ་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་སྟུང་དུ་བསྟན་ནས་
རེ་ཞིག་བརྗོད་མ་ཐག་པ་གསུམ་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་

འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཉེ་བར་བཀོད་པས་སོ།
ཀལ་ཏེ་དཔེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གའི་
ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་འདིས་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་ཅིག། བདེན་ཏེ་འབྲ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་
དངོས་པོའི་དང་ཚོས་ཅིམ་གྱི་

སྟེ་ཐ་སྟོད་ལས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ནི་མེ་ལ།
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་དང་འབྲ་བར་རྟོག་པའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བརྗོད་ལ། རང་བཞིན་ནམ་མི་དམིགས་པ་
ལ་ནི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་
རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་

པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲ་བ་ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་བར
རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཚེས་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་ན
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད
བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟོགས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ
བརྟེན་པར་རྣོ་མ་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་བའི་བློས་ནི

དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས
འདྲ་བའི་རྣམ་པར་བརྟེན་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིའི
ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བརྟེན་པ

ལས་ཡལ་གལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་དོན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི
ཤེས་པ་ལ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་དེའི་ཡུལ་ཉིད་ནི་དེའི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་བ་ཉིད་དེ་ཙམ་དང
རྟོགས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གོ་བར
བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ལས་བྱུང་

{@018B} བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ལས
བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སྒྲུང་བ་བསྟན་པར་བལྟ་བར
བྱ་སྒྲེ། སྒྲེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲུང་བ
ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུའི

རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག
ཞེས་པ་གང་ལ་སྒྲུང་བ་ཅན་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན
དབང་པོའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི
ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྒྲེ་ལས
བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ

སྟན་སྒྲུབ་པའོ། །གལ་ཏེ་མེད་ཚིག་གི་དོན་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་
གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ། གང་གིས་ན་སྒྲུའི་ཡུལ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་
གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་ཡང་ཅི་ཞིག
ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་
ཁྱད་པར་ཡོད་པའི

ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་དུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཐོས་པ་
ན་ནི་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི། །དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ་དེའི་རྣམ་
པར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི

ཕྱིར་རོ། །དག་གི་དོན་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས
བརྗེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ
དཔག་པ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་བ་ལང་འདི་ནི
དཀར་པོ་ཡིན་ནོ། །བ་ལང་ཁྱེར་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་བ
ལང་རྗེས་སུ་བརྗེད་ནས་དཀར་པོའི་ཐ་སྟན་དུ་ཡུལ་དུ་རུང

བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དུ་ནི
ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་བ་མེད་ནི་བ་ལང་དང
འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མིང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བ་མེན་ལ་བ
ལང་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་བ་ལང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟན
ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དེ་ཉིད
སྟོན

པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོགས་སུ་གསལ་བ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཇི་སྟན་བརྗེད་པ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིར་ངེས
པ་ན་བ་མིན་མཐོང་བས་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་བུག་པར་བརྗེད་པ་ནི
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་བ་མེན་གྱི

འདྲ་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་འཇུག་པར་དོགས་པ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ
དེའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་
ཀྱིས་འདི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་
ཀྱི་བ་མེན་འཛིན་པར་བྱེད་

པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་འདི་དང་འདྲ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་སྟོན་ཡུལ་
ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་འདི་ལྟར་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་
ལ་བརྟེན་པའི་འདྲ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚིག་ཚུལ་
ཅི་མ་ཞིག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཅིག་གི་སྤྱན་ཟླ་ཉིད་རྟོགས་
ན་གཞན་གྱི་ཡང་སྤྱན་ཟླ་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་གོ། །དེ་ལ་ཡང་
གཞན་གྱི་སྤྱན་ཟླ་ཉིད་དོན་གྱིས་གོ་བས་

རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅི་མ་གྱིས་དོན་ཐ་དད་པ་ནི། ཡུལ་
གོའི་བྱ་དང་ཡུལ་གོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚུང་མ་
དང་བཅུན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་དེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་ཡིན་ལ་རག་ན། འོན་
ཀྱང་དེ་འདི་དང་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འཇལ་བས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་མངོན་སུམ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ནི་བ་ལང་དམ་པ་

མེན་གྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐུང་སྒྲ་མའི་དོན་ཏོ། །ཐུང་ཕྱིས་མ་འཆད་པ་ནི་དེའི་རྗེས་
སུ་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་མིང་ཙམ་གྱི་འབྲ་བ་ནི་གཉི་ག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་གིས་ཁྱེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་

པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅི་སྟེ་མི་འཛིན་སྟམ་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་གིས་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ།
།གལ་ཏེ་ཡང་མངོན་སུམ་གཉིས་གྱིས་གཉི་གའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གནས་པའི་འབྲ་བ་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་
རྟོགས་པ་མི་རྣམས་ཏེ། གཉིས་

{@019B} མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་

ཚོགས་ཁོན་སྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གནས་སོ། །ཐེན་སྲུ་དཔག་པའི
རྣམ་པ་བཟོད་པ་ནི། དེ་ནི་འདི་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ
ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཁོན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྟགས་
དང་རྟགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་གྱི།

བའི་ཐ་སྟད་ཅམ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སྟུང་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི
རྣམ་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་
ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཡས་པ་དང་གཡོན་པའི
མཛུབ་མོ་གཉིས་པུ་ཚུན་བཞིན་གོ། །བ་ལང་དང་བ་མེན་ཡང་དེ
བཞིན་དུ་བྱ་བའོ། །མ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་

བ་ཐ་སྟད་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲི
ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུང་བས་རྣམ་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་ལ་གྱི་ཐ་སྟད་ཉམས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུང་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ངག་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འོ་ཚོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གྱི་
ཚོ

འཕྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་མེད་པ་ན་གང་དང་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པ་ལས་ཐ་སྟད་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དེ་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་འདི་དང་འདྲ་

བའི་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དུག་པའི་བསྟུ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉམས་

མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བ་གོང་དུ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་
ནི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །འོན་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་ཚད་
མར་འགྱུར་མོང་། འདྲ་བ་གཉིས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་སྟམ་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་གི་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་སྒོ་འདོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། བདེན་ཏེ་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁློག་ཤལ་ལ་སོགས་པས་བ་ལང་ཉིད་དུ་ཐ་སྟད་
འདོགས་པ་ལང་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གསལ་
བ་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་འགྲུབ་

གཞན་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐ་སྟད་ཅི་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ནི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །མིང་དང་མིང་
ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དག་གིས་བསྐྱེད་
པ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་
པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ།

{@020A} ༣༣། མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ
གང་ཞིག་བ་ཡང་དང་འདྲ་བ་དེ་ནི་བ་མེན་གྱི་མིང་གི་བརྗོད
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་རག་གི་གནས་སྐབས
གྱི་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་དེ་དང
འདྲ་བ་མེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སྒྲུལ་བརྗོད་པར་རུང
བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ
བས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དཔེར་དུས་བཞིན
དུ་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲུང
བ་དང་རྒྱུ་མ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ

བྱེད་པ་ལས་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་པ་ནི་མི་སྒྲུབ་དང་ལྡན
པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུ་རྒྱུ་མས་སྒྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཇུག་བསྟུ་བ་སྟེ།
བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུའི་ཡུལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གང་ཡིན་པ། །སྒྱི་ནི་དེ་ཡི་སྒྱིའི་ཡུལ་

ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
སྒྱིད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ནི་རང་གི་རྒྱུ་མ་

པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད
དུ་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྤྱོད
ཡུལ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་སྟེ་དུ་བརྒྱུ་ལ་ཐེ
ཚོམ་ཟེའོ་སྟེ་མ་གླ་སྒྲོམ་པས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་
གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱིར་ཚོས་ནི་མི་དམིགས་

པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པས་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནམ། མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གང་
ལ་སྤྱོ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོ་མེད་
པའི་ཡུལ་ལ་འོ། །མ་ཡིན་འཇུག་

པས་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ས་སྤྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་བདག་
ཉིད་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་

{@020B}རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་
གྲིས་འདི་མི་དམིགས་ལ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བདག་ཞུགས་ཀྱི
གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་
ནི་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་

པོའི་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་
དང་། གཞན་འགོག་པའོ། །སྒྲུབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྟོག་དུ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྟོན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད།

པ་བཞིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་མངོན་སུམ་གཞན་མ་ཡིན་ལ། དག་ག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་འཇམ། མངོན་སུམ་གཞན་
ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེ་བས་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞལ་བྱ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཕྱི་རོལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་

ཐ་དད་པར་སྒྲིབ་པར་བཟོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་མི
འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོ།

ཡང་ན་སྒྲོལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཟོད་དེ།
སྒྲོའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཁྱད་པར་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ནི།
རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
སྒྲིབ་པ་དང་དགག་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་ནས་སྒྲོའི

རྣམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འབྲུ་བའི
ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དེས་པའི་ཐབས་ནི་མངོན་ལས་གཞན་ཡོད
མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་སྒྲོམ་མེད་པ་དེ

མི་བཟླས་རུང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི
སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དང་བྲལ
བ་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་པ་ལོ། །ཡང་ན་སྒྲོའི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་
ཀ་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་སྟངས་དུ་རུང་བ་ཉིད་

{@021A} ༣༡། ཁི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ། །འདི་

སྐད་བརྗོད་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་
གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་ངེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམས་པ་གསུམ་པ་འདི་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པ་
འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་

པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདྲ་བ་ཉིད་
འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་མི་
འདྲ་བ་དཔོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
བཀག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དངོས་

པོའི་ཚིག་སྒྲོ་འདོགས་པ་འགོག་པ་བསྟན་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་
ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཡང་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་རྣམས་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་རྣམས་པ་སྤངས་པ་ལྟར། དེའི་མངོན་སུམ་ནི་
སྐད་ཅིག་མའི་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྱེ་བ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པར་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་པོ། །འདིས་ནི་གང་ཞིག་
མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བཞི་མི་དམིགས་པས་ཟིན
པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བ་དག་གཤམ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས། གང་ལ་སྒྲོ
མེད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་ན
སྒྲུང་པ་འདེབས་པ་བཀག་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི་དག་ག
པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བཀག་པ་དེ་ལ་ནི
གཞན་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།
།ཚོངས་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན
རྟེན་དང་མི་ཟུས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ཅི་འདྲི་དོན་དུ་བཟོད་ཅེ་ན།
སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།འདྲ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སུ

བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཚས་ཅན་ཉིད་ལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ངེས་ན་འདྲ
བ་ཉིད་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན
ལ། མི་འདྲ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ
མཚན་གཞན་ཡོད་ན་གང་ལ་སྒྲོ་ཡོད

{@021B} བ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཛྲེད་པ་དེ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དངོས་སུ་རྒྱས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་བརྒྱད་པའི་རྒྱས་པ་
ནི་སྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྒྱས་
པ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བྱའི་སྒྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱས་པ་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མངོན་
སུམ་མ་མ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལས་སྒྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱང་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་
སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་མིན་མོད། །གང་གི་ཆོ་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཐ་དད་སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་
ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཆོ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉི་
བར་གཟུང་བས་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་བས་སམ། རྗེས་ལས་
སྒྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་

བྱེད་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟོབས་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
འཇོག་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཉི་བར་འདོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་དངོས་སུ་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་

པའི་ནི་བརྒྱུད་ནས་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ས་ནི་ཞེས་པ་
ཡང་དོན་བྱ་བར་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམས་དང་མ་རྣམས་དང་། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་མ་དག་ནི་དེའི་
དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བས་ལ་ན་ཆོད་མའི་རྣམ་པར་
གཞག་ནས་དེ་ཚུད་པའི་འདི་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་མ་
གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱས་པར་ཚུད་པ་གང་

ཡིན་པ་སྤངས་པའི་ཁར་ལ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ་བར་དུ་གཏན་ཆོག་གས་
གསུམ་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་ནས་དེ་ཚུད་པའི་ལྷག་མ་
བས་ལ་བར་ཚུམ་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་ལ་མཛོན་སུམ་ནི་
མེད་པ་དེ་ཞེས་སྐབས་ལས་ཡིན་ནོ། །མཛོན་སུམ་ལས་གཞན་ནི་གཞལ་
བྱ་ལས་ཏེ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏེ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི་ངས་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཟློང་བའི་བདག་ཉིད་མཛོན་སུམ། དེ་ལྟར་བདག་
ཉིད་རིགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདི་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བར་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་ནི། ངས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

{@022A} ཨ། རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤ་བ་དང་འདྲ་བར་རིགས་
 རེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་གང་གི་ཆོ་མ
 དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ལ
 ལྷགས་པའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་

མངོན་སུམ་དང་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ།
།འདི་མ་དམིགས་སོ་སྟུང་པ་ནི་རེས་འགའ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འགྱུར་
ཏེ། མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱབ་པ་
འཛིན་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དབག་པ་མི་འཇུག་པ་
ཡིན། དེས་ན་མངོན་སུམ་

ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྟོགས་སེ་ཞེས་པར་རིགས་སེ། འོ་ན
ཇི་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱི་ཚེས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དོན་གྱི་ངོ་པོ་
ནི་རྒྱལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་

དོན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་འཇུག་ན་ནི་འདི་མ་དམིགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་མངོན་ཤེས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །འོན་ཅི་ལྟར་དེ་རིག་སྒྲུལ་

ན། དེ་རིག་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་གི་ལྟར་ན་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན

བས་དེ་འི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེ་བོ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་ཞིག་གང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གངས་ཅན་ལས་མ་ལ་ཡ་བཞིན་ནོ། །སློག་ཏུ་གྱུར་
པ་ལས་ཀྱང་སློག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་
པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །བསྐྱོག་པ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་
རིག་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་འཁྱུར་རང་བཞིན་
ཉིད་བཞིན་ནོ། །སློག་ཉིད་ཀྱང་སློག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འདི་འདིའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུང་བས་

ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་རྒྱ་
མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུང་བ་ལོག་པ་ན་རིགས་ཁྱབ་བར་བྱ་
བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་དེའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་

{@022B} རྟོགས་པ་བསུ་བའོ། །ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ།

བརྟེན་ནས་སྦྱར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
མེད་པ་མ་གྲུབ་པས་ན་ཕྱོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་
གྱི་ཁྱབ་པ་གལ་ཡོད་དེ་དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་མ་ན།
འདི་ལ་ལན་དུ་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི།

རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་གི་ལྷག་མའོ།
།དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མཐོང་བ་མེད་པར་
རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོགས་པས་ནི་གཅིག་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲེག་པའི་མངོན་

སྲུང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བ་གཉིས་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་པའི་
འབྲེལ་པ་རྟོགས་པར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བག་ཆགས་ཅིམ་
གྱི་དབང་གིས་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱིས་
འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་རྟོན་

དང་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི།
ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་དབུན་བར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་འདི་ལ་འོ་

སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་གཞན་མི
མིན་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་བསྒྲུག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་གྲུབ་པོ།
འོན་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་འདི་ནི་ཆོས་

ཅན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནས་སྒྱུར་བ་
མི་འབྲུག་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་པས་སྒྱུར་བ་ནི་དག
པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཡིན་ཡང་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད
པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཡང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་

ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་གསུམ་མི
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟོང་བའི་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་ནི་ལྟོས་པ་ཡང་འགའི་ཡང་མེད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྟོགས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་མ་ཡིན་ན་འདི
འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད
གྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ། །དེ་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་མཐོང་བ་
དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུབ་དུ
དགོངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་ཅི
ཞིག་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་ཀྱང་འགྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་

{@023A} ༄༅། སྤྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་འི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཡང་ན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་
ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་འི་རང་
བཞིན་ནི། །གཞན་རྟོགས་པ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ནི་
ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་

ཅན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མ་ནི་
རྟོགས་པར་སྤྲོདོ། །འདིར་སྤྲུལ་པས་ཞེས་བྱ་བ་འི་གྲུབ་པ་འི་མཐའི་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ནི་རྟག་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དེ།
དཔེར་ན་སྟོན་པོ་འི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲར་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ན་སྟོན་པོ་འི་རང་བཞིན་དེ་
ཉིད་སྟོན་པོ་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཐ་དད་པ་མེད་
པ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲར་ངོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་མ་
ཐག་པ་འི་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྗོད་ན་ནི། དེ་འི་ཆོ་ཐམས་

ཅན་གྲུབ་པ་ལ་སྤྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །རྟོགས་པ་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་
ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མ་

རིག་པའི་དབང་གིས་བསལ་བ་ལ་དངོས་པོའི་ཆར་ལྷག་པར་ཞེན
གྱུར་དངོས་པོར་རྟོགས་པ་ལ་ལྷོས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། སྔོན་པོ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྔོན་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་

རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན
སྒྱུར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ནི་དེ
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་འཕངས་པ་ཡོད
པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་ལ་སྒྱུར་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ
གཞན་དུ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་རིག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་མི་དམིགས་སོ
ཞེས་སྒྱུར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲིག་གྱུར་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན
པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ནི་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི
སྔོན་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁྱད་པར་སྟོན་པར
བྱེད་དོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་

ཡང་འབྲད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་གིས་གཉིས་མི
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་རྟོགས་སྟུང་ན། གཉིས་རྟོགས་ན
ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཞེས
བྱ་བ་ལ་ལྷོས་པའོ། །གཟུགས་དང་རོ་དག་རྟོགས་པ་ཡང་ཐད་དད་པ
ལ་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་

{@023B}མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་ལ་སྒྱུར
བའོ། །ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ
དེ་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསྐྱབ་པའི
རང་བཞིན་ཉིད་སྐྱོག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཀློག་ཀ་སྤངས་པ
ཡིན་ནོ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ།

བཀག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀློག་ཀ་སྤང་བ་བཟོད་པ་ནི་གཞན
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐྱོག་པ་མིན་ཞེས་ཡ་བ་ནི་དགག་
པ་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་དངོས་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན
པའོ། །འགྲེལ་པའི་ཐ་མི་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་སྒྲུང་བ
ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞིབ་མོར་རྟོགས་པ།

མེད་པས་ན་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཐ་དད་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན
ན་ཆོས་ཅན་འཛིན་པ་ལྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད
པ་ཙམ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རང
རིག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་གཞན་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་
མེད་པ་འཛིན་པ་ནི་ཟླའོ་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ

ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་གཉིས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། དངོས་
པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཚོས་གྱི
དབྱིངས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ལ་མངོན་སུམ་

ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་ནི་གཞན་མེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཉིད་སྤངས་
པ་ན་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་རྣམས་
པར་སྐྱར་བརྗོད་པ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ།

བཤེས་གསལ་པོ། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་
མཐའོ། །འདི་ལ་ཚོས་སྟོག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
འཇུག་གམ། དེ་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ཅེ
ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །རེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པས་སྟོག་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་དེས་

ན་དེ་ལ་འབྲེལ་པར་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །རེ་ཞིག་དང་པོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྟོག་ཉིད་
སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་དེས་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པར་

{@024A} ཨཱ། །བཟློན་པ་ཡིན་མོད། གང་གི་ཚོ་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱུར་པ་
ཡང་ཞེས་འདོན་པ་དེའི་ཚོ་ནི་ལྟོག་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་ན
ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཡང་ན་སྣ་མ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི
ཚོས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ། །ཚོས་ཅན་གྱི
རང་བཞིན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཅིའི་ཕྱིར

འདོད་སྣ་མ་ན་དོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བས
ན་ལྟོག་ཉིད་ལ་སྤར་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་པས་ནི་ཅི་ཡང་བྱར་མེད
དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ
ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷགས་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཐ་དད་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར

གྱི་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།
།དེའི་ངོ་བོ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེ
ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་འཇུག་པ
དེ་ནི་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམས་པ་མེད་པའོ།
།མེད་གྱི་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པའི

ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་སྣ་མ་ན་དེ་ནི་འདོད་ཀྱང
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གྲུབ་པོ། ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

སྒྲུབ་ན། འདིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ལས་ལྟོག་ཏུ
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཚད་ཚད་མ་ལ་ཅི་འབྱུང་སྒྲུབ་ན། ལྟོག་
གྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་འི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འོ། ། དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའོ། ། དངོས་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་ལས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
ཡང་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ།
སྒྲུབ་དུ་དགོངས་པའོ། ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་

དངོས་དང་འབྲེལ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། ཞེས་བྱ་བའོ། ། དེའི་ཕྱིར་
གང་ཞིག་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།
ཚད་མ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ལས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ལྷག་མ་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཀལ་བ་དང་ལྡན་ནོ། ། རྗེས་ཉིད་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེར་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡང་མ་ངེས་པ་
ཉིད་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་འདྲ་བ་དང་མི་
འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། ། གྲུབ་པའི་མཐའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

{@024B} དེ་ལྟར་མ་ཡིན་མེད་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པ་གཉིས་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
།སྒྱིར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་བརྟུན་ལ་སྟོན་མེད་
པར། དངོས་ལྟས་ཉིད་ལ་མིག་སྒྲོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་
པ་ན་གྱི་ཚོས་ལ་ནི། ཚོས་ཅན་

བས་ནི་རྟོགས་སྒྲིམ་གང་། །ཞེས་བྱ་བར་རོ། །གཞན་ཡང་འདྲ་བ་
དང་མི་འདྲ་བ་དང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
ཚད་མ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འོངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གཞལ་
བྱ་གཉིས་གྲུབ་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གཉི་ག་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཅད་

པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅད་པ་ནི་གང་གི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཡུལ་
དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་
གི་རྩའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོན་སྲུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ལྡན་

པ་མ་ཡིན་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །མ་ངེས་
པ་ཉིད་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་གཞལ་བར་བྱ་བ་

དང་བྲལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རང་གི་ངོ་བོ་འམ་སྟེ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་སྤྱན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བུ
ཡང་

རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ།
།སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན
དོན་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེ
ཚོམ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱན་མོང་བ་སེམས་ཅན་ཅོམ་ཡོད་ཀྱང་འདིས
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་

ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཁྱད་པར་ནི་ཚད་མ
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མའི་ཐ་སྟད་
དག་ལ་ཡོད། འདིས་ནི་ཚད་མའི་ཐ་སྟད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཁྱབ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དེས་ན་གཞལ་བུ
མེད་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་པས་ན་ཁྱབ་པར་བྱ
བ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ཁྱབ་པ་སྒྲུག་པའི་
ཕྱིར་མ་དེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་

པའི་གཞལ་བྱའི་ཁྱབ་པར་བྱེད

{@025A} ཨྱ། །པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཤེས་
པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཚད་མར་འགྱུར་ཞེས་བཟོད་པ་དེ
ལ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་མེད་མོད་སྟུང་དུ་བསམས་ནས
གཞན་དག་བཟོད་པ་ནི། བདག་ཡོད་དོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇལ་
བར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཚད་མ

ཡང་མ་ཡིན་མོད་དེས་ན་བསྐྱོག་པ་ལ་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།
སྟུང་དུ་མེས་པའོ། །ལན་དུ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བདག་གི་གལ་
ཏེ་དེ་ཚད་མ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེའི་ཚོ་འདི་ལྟར་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་བསྐྱོག་པ་ལ་
ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་གྱི་དོན་ཉེ་བར་སྤྱད་པའོ། །རང་
གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བར་སྟབས་མོང་མ་ཡིན་གྱིས་ཏེ། གང་ལ་དངོས་
སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟབས་མོང་ཉིད་དུ་སྟེ། གང་ལ་བརྒྱད་པས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་
པའོ། །དངོས་དང་བརྒྱད་པས་རྣམ་པའི་སྐྱོན་སྤུལ་

རྣམ་པར་གཞག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འབྲ་བ་དང་མི་འབྲ་བ་ཉིད་

གྱིས་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་འགྲུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྐབས་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འོན་ཅི་དེ་ཉིད་
ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ།

ཞེ་ན། ཁྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དོགས་
པ་བསུ་ནས་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་གསུངས་པ་ནི་
དོན་དམ་དོན་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཚོ་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྒྱད་པས་རྣམས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོ་
དེ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།

དོན་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་ན་ནི་ར་འཇུག་པར་ཡང་འགྲུར་རོ། །གང་
ཞིག་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བ་དེ་ནི་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྒྲིའི་རྣམས་པར་བཅད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདིར་གཞན་གྱི་སྒྲིའི་
སྒྲ་བོ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེས་ན་རི་བོང་གི་རྩ་དང་སྒྲ།

ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་
ནི་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །གཞན་ཡང་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་པར་དབྱེ་
བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་པ་
ཡིན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ནི་རྣམས་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་སྤྱི་ལ

{@025B} སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་ནི་ཞར་ལ་ཐ
ལ་ལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར
གནས་པ་ཡང་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་བར
སྐབས་ཏེ་སྐབས་ལས་སྒྲོས་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག
རང་དང་སྤྱི་མཚན་བཤམ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི།

སྐབས་སུ་བབ་པ་རང་དང་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ
དེ་དག་ནི་ཞེས་འདི་ནི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཙམ
ཡིན་ནོ། །མཚོག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྒྲོག་
པར་བསམས་ནས། ཇི་སྐད་བརྟེན་པའི་ཀློག་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་བཟོད་པའི་དབུ

མའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པའོ། །འདིས་ནི་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའོ། །དེའི
སྒྲོ་ནས་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེས་བ་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན
སྐབས་སུ་བབ་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

སོགས་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ

སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་
དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་ནི། བསྟན་པ་འཇམ་མི་བསྟན་པ་ཡང་རུང་
སྟེ། ལྷུས་པ་སྲིད་པ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ལུས་པར་
བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་པ་

དང་ཞེས་བྱ་སྒྲོས་པས་ནི་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་མ་ལུས་པར་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་བཅས་པོ་དང་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོ་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ནི་དེའི་
ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པར་

བྱེད་པའི་དམ་བཅས་པ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡང་
བརྗོད་པ་ནི། དོན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རེ་ཞིག་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་ལེར་བཟུང་ནས་དེ་
ཉིད་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །རྗེས་
འགོ་ལྷོག་པ་དག་གིས་ནི། །ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་

ལ་གཞན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་
པ་རྒྱུ་ལ་གཞན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་གིས་ཁྱབ་པ་ནི་ལྷུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་སྤར་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་

རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བས་ན་རྟག་པ་ལ་ལྷོག་པ་

{@026A} ཨཱ། མེད་པ་ཡིན་ནོ། མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་
མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་ལྷོག་པ་དག་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ན་རྣམས་པར་ཐ་སྙད་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་ཡིན་པ་དེའི་

ཆོས་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་རྒྱུས་སུ་འགོ་བ
 དང་ཕྱོགས་པ་དག་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ནི་རྟག
 པ་དང་གཞན་ལས་མི་འདྲ་འབའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་
 དེའི་ཆོ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 རྟག་ཞན་དག་ཏུ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་གང་ཞིག་གང་དང་ཐེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
མེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འི་དངོས་པོ་མ་ཡིན
ནོ། །དཔེར་ན་རྩ་མོ་དང་བོང་བུ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་དང་མི
རྟག་པ་འི་ཚོས་དག་ལ་ཡང་གང་ཡང་གང་དང་དེ་དག་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ལོ། །ཡང
གང་གི་ཚོ་

གང་ཞིག་གང་དང་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ
དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་གཞག་སྟེ། དཔེར
ན་རྩ་མོ་དང་པོར་བྲུ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི
ཆོས་དག་ལ་ཡང་གང་ཡང་གང་དང་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་
པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གི་ཆོ་སྒྲུབ་བར་བྱས་པ་

དེའི་ཆོ་ནི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་བསྟོན་པ་ལ
རྒྱ་མི་དམིགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས
པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་

རྣམས་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པས
ཁྱབ་པར་མ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན
ན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་འཇིག་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མདུན་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ལྡོག་པ་
མེད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་

རྟག་པ་ལས་དུས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ནི་
མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ལ།

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ལ་སོགས་

{@026B} པའི་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པ་མེད་པ་གཅིག་ལ་མཐོང་བའི་དུ་བ
གང་གི་ཆོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་མེད་དང་བྲལ་བའི
ཚོགས་པ་དེ་སྟེད་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལ་ལ
ལྟོས་ནས་ཇི་ལྟར་ཕྱོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་སྟོམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས་
རྟག་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཁྱབ་པར་མི་སྲིད་

པར་སྟོན་པ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུ་ལ་རིག་པ་ནི་སོ་སོར་
རེས་པའི་རྒྱུས་ལུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། དེ
མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་དུ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རེས་འགའ་ཡང་གང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་

བརྗོད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འགའ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཞན་བསམ་པ་མ་རིག་ན་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་ཉིད་སུན་
ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཉེས་པ་གཞན་
བརྗོད་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱབ་མེད་ག་ལས་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ།
རྟོག་མེད་ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཞན་

གྲིའོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་
སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོམེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི
ཚོལ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་མ་ཁྱབ་པ་ལ་མཚོགས་པ་ལན་ཡིན་
ན། དེའི་ཚེ་དུས་གཞན་དུ་ཁྱབ་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་བཟོད། །དེ་ལ་
ཡང་མི་ཚོགས་པ་ནི་ཡོད

པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
པས་ན་དེའི་དུས་ན་ཉེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་འཛིན་པས་ན་
སྐད་ཅིག་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོམེས་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཟོད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ད་
ལྟར་ཏྲག་པའི་སྤྱོགས་མི་བཟོད་པར་བྱས་ནས། །

སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཏྲག་པའི་སྤྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་པར་
ཚུམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་ཏྲག་པ་ཉིད་
ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
མཐར་ཡང་འཛིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོམེས་བྱ་བ་འདིག་ལས་ཤེན་སྐད་

ཅིག་མའི་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་སྟེ་སྐད་
ཅིག་མ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་དུས་ལ་རེག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཉིད་བྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་

ནམ་ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པར་དེ་སྐྱེ་བ་དེ
བཞིན་དུ་དེ་སྐྱེ་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི
ཉིད

{@027A} ལྟ། རྩིས་སུ་འགོ་བཙུག་ལ། གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ལྟོག་པ་ཡིན
ནོ། རྩིས་པ་ཡང་དེ་ཅི་མ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གལ
ཏེ་དེ་དེ་དེ་མ་ཐག་ཅིས་བྱ་བ་ལོ། རྩིས་པ་མཐོང་པ་ནི་དེ་ནི
གཞན་གྱི་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་གྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་བོད་བྱ་ལ
སོགས་པ་གཞན་དེ་འི་ཡང་

འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། མཛོན་པར་འདོད་པས་ལས་གཞན་ཡང་རྒྱུར
ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། རྩིས་པ་མཐོང་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་བོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐད
ཅིག་དེ་མེད་པར་ཡང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཞེས་དགོངས་པས
སྐད་ཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་གསུངས།

སོ། འགྲེལ་པ་ནི་གོ་བྱའོ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་མ
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ལོ། རྩིས་པ་ཐད་པ་འདི་ཞེས
གསུངས་སོ། ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྟོན་དབྱེད་པར་བཟོད་
པ་ནི་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རྩིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་གྱི་སྐད
ཅིག་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྩིས་ཡིན་མོད་ཅི

སྒྲིབ་སྐྱེས་ན་སྐད་ཅིག་རྒྱུ་མཁས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་དེ
དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྐད་ཅིག་རྒྱུ་མཁས་གྱི་འོ། །དེས་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་བསམས
པ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་འོ། །ཐ་དད
པ་འི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་གཞན་དག་ལ་འོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལ་འོ། །ཡང་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྤྱད་པ་འི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ
བ་ནི་སྐད་ཅིག་རྒྱུ་མཁས་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་དེ
ཉིད་ཡིན་འགྱུར་ན་སྟེ། སྐད་ཅིག་རྒྱུ་མཁས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་འོ། །སྐད་ཅིག
དེ་དང་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱས་པ་འི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པར་རྟོག་བྱེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུ་མཁས་སོ། །འོན་ཏེ་ཡང་རྒྱུ་རྟག་པ་ནི་ཕྱོགས་པ
མེད་པ་འི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི
རྒྱུ་གཞན་ལ་ཁྲོས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་
གཞན་དག་ཏུ་ནི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །སྐད་

ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཡང་གཞན་ཁས་སྒྲངས་ལ
དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་བྱུག་པ་མེད་དོ། །དེས་

ན་རྒྱལ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡང་ངེས་པར་མི
ཟིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟློན་པ
ནི། རྒྱུན་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ།

{@027B} རྒྱུན་གཞན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱུན་ཅིག་མ་ཞེས
བྱ་བ་རྒྱུན་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་འབྲས་བུ
ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ
ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུན་འདི་ཡང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད
བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་

རྟེན་པ་དང་མི་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ན་ཤེས་པ
དང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པོ། །དེ་ལ་ཤེས་
པ་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་རམ། ཤེས་བྱ་གཉིས་སམ་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་
བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི།

ཉེས་པའི་ཚོགས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་པ་དང་མི་རྟེན་པའི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་གཞན་བཟློན་
པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གཞན་
ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ས་བོན་གྱི་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ནི་སྤྱི་གྲུ་འི་
འབྲས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་གྲུ་འི་

ཡང་ལྔ་པ་པས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་སྔ་མའི་ཡོད་པ་ཕྱི
མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་རྣམ་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག
ལྔ་པ་མེད་པའི་མྱ་གུ་ཙམ་མོ། །དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་དེ་མེད་པ་ཁོ་
ན་ལོ། །དེ་མེད་ན་ནི་སྔ་མ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སེམས་ལ་འབྲ་བ་དང་མི

འབྲ་བ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག
འབྲས་བུ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྒྱུན
ཏེ་དེ་ལ་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་མཐར་ཕྱིན
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གང་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལོངས
སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གང་ལ་སྡོན་གྱི

འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ནི་དེའི
སྔ་མ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ
སྔ་མ་མེད་པར་ན་ཐམས་ཅད་ཇི་སྤྱིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན
ཏེ་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་མ་མཐོང་བར་ཡང་འབྲས་བུ
ཉིད་ལས་མི་ཉམས་ཏེ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ངེས་ཀྱང་མ་བྱུང
བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྔ་མ་རྣམ་པར་རྣམ་པར

འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ངེས
ན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཉིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ
བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་ནི་རྣམ་པ་ཉིད
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

{@028A} ཨ། རྒྱུས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུས་པ་ཡང་སྤར་མེད
པ་ཡོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ལྷག་པར་སྐྱེས་པས་ཅི་བྱ། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཡིན
ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པ
ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས།

པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་གད་ལ་སོགས་པ
ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་ལ་མི་འཁྱུལ་པའི
སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ནི
རྣམ་པ་མ་ངེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་སོགས
པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན

སྤར་མ་ལ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
འོན་ཏེ་མཐའ་དག་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་མ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ
ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བར་ངེས
པ་ཙམ་མི་འཇུག་པར་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དངོས་

པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ

བ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མའི་རྒྱས་པ་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བས
ནི། འབྲས་བུ་མཐོང་བ་སྔ་མའི་ཚོགས་མཐའ་དག་རྒྱུད་ཉིད་ལས
ཉ་མས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ལ་དེའི
དབང་གིས་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང
ན་གོ་མས་པའི་གནས་སྐབས་མཐོབ་པའི

མངོན་སུ་མ་གསལ་བས་ནི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ཡང་རྒྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེ
ན། འདི་མཐའ་དག་ནི་གསོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐའ་དག་པ་ཞེས་བྱ
བ་འདི་ནི་སྤྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ
ལྟོས་ནས་ནི་ངེས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ཡང
མེད་ལ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དོ

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཟུ་ལུ་མས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ
ཉིད་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བཟོད་པར་འདོད
པའི་སྤྱིར་རོ། །ངེས་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན
ཏེ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་མའི་རྒྱས་པ
མཐོང་ན་ནི། སྔ་མ་ཐམས་ཅད

རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་པར་ཇི་ལྟར

འགྱུར། །འདིས་ནི་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། །འག་འཁིག་གི་ཆོ་མཛོན་སྲུང་གིས་བཟུང་བ་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་བཟུང་ན་གོམས་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །སྤྲུལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

{@028B} དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་འདི་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་
པ་ཅིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉི་ག་ལ་རྣམས་པ་མཚུངས་
པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདི་རིགས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུས་ནི། སྤྲུལ་
མ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ།

བར་གནས་སོ། །འོ་ན་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་
པ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་
གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བ་ལྟར་གསལ་བ་འབར་འཁིག་གི་རང་
བཞིན་ཅན་ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་དོ།
།གལ་ཏེ་དེའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་

ཅིམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་
པ་སྦྱང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་སྦྱང་བ་ཡོད་པ་ལས་
འཁྲུལ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་གལ་ཏེ་སྦྱང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལ་
འཁྲུལ་ན། དེའི་ཆོ་ཞེས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་སྐྱར་སྐྱར་བའི་ཤེས་པ་

གཞན་དང་ཐུན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། འདི་སྐྱར་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་
སོ། །དེས་ན་ལྷག་པར་ཞེན་པས་བྱས་ནས། སྐྱར་སྐྱར་བའི་ཐ་
སྟོན་དང་། ཡོད་པའི་ཐ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བརྟགས་ནས་ནི་གསལ་བ་

ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་རྒྱས་པ་མ་ངེས་པས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་
འཁྱུལ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཉིད་དེ་ལ་འཁྱུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མའི་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་
ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་
བསལ་བའི་དོན་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ན་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་འདོད་

པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་འཁྱུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱར་བའི་དོན་དང་

ཤེས་པ་ལ་བཟུང་བ་ཉིད་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན་འདི་ལ་འང་ཞེས་གསུངས།
སོ། །མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་འོ། །ཤེས་པའི་
འབྲས་བུ་དེ་དང་ཕྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རྒྱ་ཕྲན་པར་ཇི་ལྟར
རིག་པར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་མི་ལམ་ལ།

{@029A} ཕྱེ། །སོགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་རིག་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་གོ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱ་གཉིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྒྲུལ་དུ་གཉི་ག་སྒྲུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ།

ཡང་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་དེ་མི་རྟོགས་སྒྲུལ་ན། མདུན་ན་གནས་པ་ཉིད་
དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ལྟར་བྱ་བའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་སུ་བདག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་ཕྱིར་བ་ལྟས་པས་འཇུག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

གཤམ་ཏེ་མཐོང་བ་མྱོང་བ་མེད་པར་འདི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་
ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་།
སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གཙོར་སྤྱོད་ལ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་འགྲུབ་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ནི།

གོ་སྐབས་སུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་དཔྱད་པ་ལ་ནི་དེ་སྤྱིད་གྱི་ཚུལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་དོན་གཙོ་རྒྱུར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བས་གང་དུ་ཉེ་བར་མཁོ། །དེས་ན་དེའི་

འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། ཤེས་པ་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་སྐབས་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་
ནས་སོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཉིད་གྱིས་
དུས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
བུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གིས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་
ན། མི་རྟོགས་མོད་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མང་དུ་
བཤད་ཟེན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདྲ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་མི་དད་པ་མི་རྟོགས་
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འདི་

ནི་ལུགས་གཞན་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ་

ནི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྤོང་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རྣམས་ཉིད་རྒྱ་དང
འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི
སྐད་དུ། ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ནི། །དེ་འཕགས་ཀའ་ཞུས་ཀྱིས་རྟོགས་པ
མེད། །ཅིས་བརྗོད་བཤེས་པ་དེ་ལ་དེ་འཕགས་

{@029B} ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། མངོན་སུམ་དེ
ཉིད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇུག་པར་ཁས་ལེན་ན
གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། འཇུག་ན་ཁྱོད་གྱི་འབྲས་མི་འགྱུར། ཞེས
བྱ་བ་སྟེ་སྤྱར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།
འོ་ན་དེ་ལས་སྤྱར་མེད་པའི་འབྲས་

བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱར་མེད
པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་སྤྱར་ཡང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པར
འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར
འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་འཇུག་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཅིས་བྱ་སྟེ། མངོན
སུམ་འཇུག་པ་དེས་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་སྤྱར
ཡོད་པ་ཉིད་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱར་ཡོད་པའི་བཟུང
བའི་དོན་དུ་སྤྱར་ཡང་འཇུག་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ
ནི། སྤྱུམ་ཡང་ནི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །གསུངས་སོ། །འོ་ན་མདུན་དུ་

གསལ་བཞིན་པ་དུས་མཚུངས་པའི་དོན་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར

ཏྲེ་ཞེན་གལ་ཏྲེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཏ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་བའི་དོགས་པ་
འདེབས་ཞུ་ནས་བསྐྱོད་པ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་སྟེ།
མཐོང་བའི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་དག་གཅིག་མེད་པར་གཞན་ཡོད་ན་དེ
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་ན་འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། ཤེས
བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་

གཉེན་པར་ཡང་འབྲེལ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དོགས་པ་དང་བཅས་ཏྲེ་བསལ་
བར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ནི་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བསལ་བར་བྱའོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་
ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པའི་མཐོང་བ་
གང་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་པར་འཇུག་པར་

མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་མེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིད་པའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཞན་ཡིན་པས་ནའོ། །ལན་ནི་ཀ་བ་འང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོ་
ཤེས་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པ་བུམ་
པ་ཞེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་འཁྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཆུངས་སོ། །འོན་གང་གི་ཚོ་བུ་མ་པ་དེ་ཉིད་
གཞན་དག་ཏུ་མཐོང་བས་འཁྱུལ་པ་སྒྲིབ་དེའི་ཚོའི་ལྟར་
མཆུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གཅིག་ལ་གནས་ཀྱང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ངོ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་

{@030A} ཟླ། །ཞེས་པ་ཞེས་རིགས་ངོ་ཞེས་པ་ནི་འདྲིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ནི་གཞན་གྱིས་འདོགས་པ་འཇམ་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་
རུང་སྟེ། གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ཞེས་པ་གཅིག་ནི་གསལ་བ་རང་བཞིན་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུ་མ་པ་བཞིན་འཁྱུལ་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་
གསལ་བ་ངོ་ཞེས་པ་འདི་

ཕྱོགས་ལ་ལན་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། དེར་ཡང་ཀ་བས་སྐྱེད་པས་
བུ་མ་པ་ཉིད་གཞན་དུ་མཐོང་བ་མི་འགལ་ཏེ་རྩ་མཁན་གྱིས་སྐྱེད་
པ་དེ་མེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དག་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྒྲོངས་སོ། །གཞོན་ནུ་
མ་ལེན་གྱིས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ།

རིང་ཉིད་ལ་སྲུན་འབྱེན་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་རག་
འགྱུར་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་དངོས་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྐབས་གྱིས་སོ། །དེ་ནི་བདག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས།
ཞེས་པ་འདི་གསལ་བ་ངོ་ཞེས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་

སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་སྡུ་མ

དང་སྤྱི་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྲད་པའི་སྤྱིར་ན
རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འགའ་ཞིག
རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟོ་ཞེས་བཟོད་པ་དེའི་གནས
རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལ
ལྟོས་ནས་ནི་ཡུལ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འབྲད་དེ

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ནི
ཐ་དད་པ་དང་མི་འབྲད་པའི་རྟོགས་པས་ཡང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་གཞན་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མང
བའི་སྤྱིར་བཏང་སྟོམས་སུ་དོར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་ངོ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་གྲུབ་ན

ནི་གྲུབ་ལ་རག་གོ་ཞེ་ན། དག་གཤམ་བཟོད་པ་ནི་ངོ་ཤེས་ཚད་མ
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བར
བསམས་པའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་སྟོམ་ན་སྡུ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང
ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་རྟོགས་ན་ངེས་པར་རྟོགས་
པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་ལྟུང་པོ་བཞིན

ནོ། །སྡུ་མ་དང་སྤྱི་མ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནོ།

ཁལ་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏུན་ཚིག་སོ། །བསྐྱོག་པ་ནི
གང་ཞིག་གང་རྟོགས་པ་ན་མ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་རང
བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལའི་དཀར་པོ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ལྷ
མ་དང་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་མཛོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པ་ན།

{@030B} རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པར་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བཞི་བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་པར
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ལྷ་མ
ཉིད། ལྷ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་གྲུབ་པས་ན་མ་གྲུབ་པ
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ན་ནི་སྒྲོན་པོ་བཞིན་དུ་དེ

གཉི་ག་སྒྲུང་བ་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་གནས་སྐབས་མཐའ
དག་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུང་ལ་ནི་སྒྲ
མའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྒྲུང་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན
ནོ། །དེས་ན་སེ་སེའི་མཛོན་སུ་མ་དག་གིས་ནི་སྒྲུང་དང་ཕྱི་མ
ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་རེ་རེ་ཙམ་གཟུང་བའི་ཕྱིར
རོ། །

དུན་པ་ཙམ་ནི་སྒྲུང་དང་ཕྱི་མར་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་གཟུང་བ
ཡིན་ནོ་ཞེས་དུན་པ་ཙམ་ཞིག་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་ཚད་མར་འགྱུར་རམ། མཐོང་ངམ་རྗེས་སུ

འབྲང་བས་ཡིན་གང་ན། རྩོགས་དང་པོ་ལ་ནི་བྲན་པ་ཞེས་ཁོ
ནར་ཟད་གྱི་འདི་དོན་དང་འབྲེལ་པར་གོ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ཡང་ན
རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཅི་སྟེ་མི་ཐལ། རྩོགས་གཞན་ལ
ནི་དེ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འར་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས
སྟོན་པ་ནི། རྟོག་པ་སྒྲུ་མ་ཕྱི་མ་དག་ཅེས་བྱ་བའོ། རྟོག་པ
སྒྲུ་མས་ནི་རང་གི་ཡུལ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དང་མི་བསྐྱེལ། ཕྱི་མས
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་འབྲེས་པ་མེད

པ་ན་སྟེ། ཐ་དད་པར་བཟུང་ན་བྲན་པ་གཅིག་ཉིད་ཞེས་པར་བྱེད
པ་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་མའོ། །མེད་པ་གཅིག་གི
ལྟག་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི
མཚན་ཉིད་དུ་མ་བཟོད་དེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།
།ཡང་ན་རྟོག་པར་སྒྲུ་བ་ལ་ང་མ་དང་ཕྱི་མའི་རང་

བཞིན་སྒྲུ་མ་འམ་ཕྱི་མའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག
ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་མི་འཐད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲུ་མ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་དག་ཅེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་འདི་ནི་བྱ་བ་དང་དུས་ལ་སོགས
པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ལྟན་

ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཁྱད་པར་དེ་དང་
ལྷན་ལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པར་དབྱུང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་སྤྲུལ་དང་བྱི་མ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོལ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གཉིས་ལ་དན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དྲན་པ་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལོ་ཕྱིར་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །

{@031A} ལྟ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ན་དྲན་པར་འདོད་པའི་ངོ་ཤེས་པ་འདི་ནི་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་དང་བྱི་མ་དག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚད་མ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འདི་

སྣམ་དུ་སྤྲུལ་དང་བྱི་མའི་མངོན་སུམ་དག་གིས་སོ་སོར་སྤྲུལ་
བྱི་མ་ཉིད་མ་རྟོགས་མོད། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་འདི་རང་བཞིན་
འཛིན་ལ་བྱི་མས་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་བྱ་
བའི་ངོ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་སྟུང་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་
ན་ཤེས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་བྱི་མ་མི་འཛིན་ལ། བྱི་མས་ཀྱང་སྤྲུལ་
མ་འཛིན་

ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ནི་

མྱེང་བ་གཉིས་ལས་སོ། །ཉམས་སུ་མྱེང་བ་གཉིས་སྟོབས་ལས་ནི
བྱུང་བར་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མ་བཟུང་བའི
གཅིག་ཉིད་ངེས་པར་གོ་ཁྱར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ
ཞེ་ན། འོན་སྟོབས་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི

ཚོགས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ང་རོ་ལྟ་བུ་ལ
སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པར་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་ན། འདིར
གང་གིས་སྟོག་པར་བྱེད། མིག་གཉིས་སྟེ་བ་ཙམ་ནི་གཉི་གར་ཡང
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཞོད་པ་དང

མི་གཞོད་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན།
སྟོབ་མས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་གང་གིས་བསལ་བར་རྟུལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན
ན་མཐོང་རིས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་མའི་སྒྲིབ་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ངག
ཀྱང་གཞོད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །བསྐྱེད་པའི་གདོན་མི་བ
བར་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབ་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་དག་ལས་ཡིན་ཏེ།
ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ནི་བརྟེན་པར་རྟུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ
མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་དོ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།

འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རེ་རེ

བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་སྤྲུལ་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་ནི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེ་
ན། འོན་ཕྱི་མ་ཉིད་དེ་སྤྲུལ་ཡོད་དམ་མེད། གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

{@031B} དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྤྲུལ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། མེད་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནི་ན་རྣམས་པར་གཅད་པར་གྲུབ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཉི་ག་
ཡང་རྟགས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་མངོན་སུམ་གཉི་གས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲན་པ་ཙམ་
གྱིས་རང་བཞིན་ཅན་ངོ་

ཤེས་པ་ཉེ་བར་དགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དྲན་པའི་སྒྲིམ་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར། མ་ཤེས་ཆ་ལ་རང་བཞིན་དང་། དབང་
པོས་མཐོང་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་རྣམས་ཏོག་
རྣམས། རྣམས་པ་ཀུན་དུ་ཚད་མེད་ཉིད། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་
པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རིག་པའི་ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་

ཡིན་ཡང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རོ་ཤེས་
པ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་བཞུགས་ཤིང་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་བརྟན་པར་མི་
བྱ་སྟེ། མི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་གཅིག་
པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ།

མའི་དང་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་འབྱུང་
བ་ཕྱིས་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཉིད་མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ལས་
སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
དམིགས་པ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ཐ་དད་པ་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གྲིབ་མ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཞིན་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་
གྲིབ་མ་རིགས་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཤིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བས་

ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཏམས་པ་
ཕྱིར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་དྲན་དང་ལོངས་སྟོན་
སོགས། །ཐལ་པ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་འགའ་དྲན་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། །ཉམས་སུ་ཁྱེད་བལས་ནི་དྲན་པ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་

དེར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །རིལ་སོགས་

པའི་ཞེས་པ་ལ་ནི་དོན་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་མི་སྤྱུ་

བ་བསྟོན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་དང་སྤྱོད་

དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་

དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལ་དངོས་སུ་གསལ་བ་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་

ལོག་པ་ཉིད་དུ་དོགས་ན་ནི། སྲིད་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་

{@032A} ལྟ། །ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་ནི་ངོ་ཞེས་པའི་གཏམ་ཡང་ག་

ལ་ཡོད། རོ་མ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ཡང་དོན་དུ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཁྱེད་བཞི་

མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་ཡུལ་བཀག་གྱུར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉམས་

པ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་སྤངས་པ་ལ་

དངོས་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ཡང་རྟགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེས་གྲུབ་པ་

སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། མངོན་སུམ་

སུན་མ་ཕྱུང་བ་ནི། དེས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་

རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སུན་

དབྱུང་བར་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་
ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པས་ངེས་པར་བྱས་པས་ནི་དངོས་སུ་བསལ་བའི་དོན་དང་། གྲུབ་པ་
དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་ཞེན་
པར་བྱས་པས་ན་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན།

པ། དངོས་སུ་བསལ་བ་དང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་རྟོགས་པས་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་
བཀག་གྲུང་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་བྱས་
གྲུང་དོན་མངོན་སུམ་བསལ་བར་

ནི་བྱ་བར་མི་རྣམ་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལས་འདི་ལྷག་
པར་ཞེན་པ་ཅི་མ་ཡིན་པར་ཁྱུད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་སྐྱེན་མེད་པའི་དབང་པོས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ལ་དངོས་
སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་དང་། བརྟགས་པ་ཅི་མ་མཆུངས་པ་ཅི་ཡོད། ཡང་
སྒྲུང་བ་དང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དག་

གི་ཁྱུད་པར་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་མ་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་
མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་འཇམ། དངོས་སུ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བཞིན་པ་ལ་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་

ནི་བསྟོན་པར་མི་རྣམས་ལ། རི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་ཁྱེད་
བའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་གྱི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་

ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བཟོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་
པ་རེས་འགས་ངོ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ལ་
སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གྱིས་ངེས་
པའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་སྣང་བར་ཡང་ཁས་

{@032B} སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངོ་ཤེས་པའི་
ཐ་སྟན་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསལ་བའི་རང་
བཞིན་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
ཞེ་ན། འདི་ཡང་འདི་ཉིད་གྱི་ཉེས་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གནས་
སྐབས་ཅམ་དུས་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་གྱི།

གནས་སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་གནས་སྐབས་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གནས་སྐབས་ཅན་དེ་འདྲ་དོན་
བྱ་བར་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའང་མ་ཡིན། རེ་ཞིག་མ་མཁོ་
བ་ཡིན་ན་ནི། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྣང་
བའི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་བཟོད་ན།

པའི་རྩེ་ཤམ་པ་ཉེས་པ་ཅི་བྱས། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བར
མཁོ་བར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཡང་མི་འབྲང་དེ་གནས་ལས་ཐང་དད་པའི
རང་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུང་བ་ནི་མཛོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པའི་སྒྲུབ
པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར
ལུས། དེ་ལྟ་ན་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་དངོས་པོ་རྟག

པར་ཡང་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ལས་ཐང་དད་པ་ནི་སྒྲུང
བ་མ་ཡིན་ལ། དོན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རུས
སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འཆད
པའི་རང་བཞིན་ཅན་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ

པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་དག་ངེས་པར་བྱ
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི་ལན་གྱི་སྐད་ཙམ་ཡང་གཤམ་
ཡོད། འདིས་ནི་གང་རྟགས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི
ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་གྱིར་གྱུལ
སྲིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་ཤེས

པ་ཡང་རྟགས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བ་འདི་འགའ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའོ། །བསྐྱོག་པ་ཆོད་མ་ལ་ནི
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། རྟན་པ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན

གཏོག་ཚིགས་རྟགས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གཞོན་པར
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟགས་

ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད
ལ་གནས་པས་དེ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་
མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ
དང་བྱི་མ་གཅིག་ཉིད་མ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འཛོན་པར
བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེན་གལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་

{@033A} ཨུ། མོ། །གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་དང་བྱིས་ཀྱི་དྲུས་དག
རྟོལ། །ཞེས་པ་བཞིན་དྲུ་དྲུས་གཞན་མ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་རྟོ། །དེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིས་སོ། །རེ་ཞིག
གང་གི་ལྟར་ན་བདག་མེད་བཅས་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། ཇི་ལྟར
སྒྲོ་དང་དྲུ་བ་ལས་རྟོགས་

པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ
མ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་། མངོན་
སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཉིད་ལ་ནི། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། ཇི་ཞིག
ལྟར་ཐ

དད་པར་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རིགས་པར་བརྗོད་པ་མ
ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཡང་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི། །དེས་
བདག་ཉི་པར་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་གྲ། འོན་ཏེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ
བརྟེན་པའི་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱེད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན།

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་དེ་གང་གི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོ
བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོ་བོ་ཞེས་པ་ཡི་ལ་བར་དོར་ན་ནི་བདག་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་ཞེས་པ་ལ་
བརྟེན་པར་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་བདག་ལ་བརྟེན་
པ་ཉིད་དུ་ཚད་མ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོག་པ་མེད་པར་

སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་མ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།བདག་ལ་བརྟེན་པར་ཞེས་པ་ཅི་མ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བར་ལྟའོ། །དེ་ལྟ་
ན་ཡང་ཞེས་པ་བདག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གོ་ག་ལས་ངེས་
ན་ཚད་མའི་ཐ་སྟད་ནི་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་
མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་གལ་ཏེ་འདི་བདག་

ལ་བརྟེན་ན་ཚད་མར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སུམ་ཀྱང་བཟོད་པ་མ
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་བས་ཕྱིས་ནས་ཞེས་

བྱ་བའོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་ནི་བདག་
གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་དངོས་པོ་

ཇི་སྟབས་བཞིན་ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་པོའི་ཚོགས་
བྱེད་པ་པོར་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་པར་བྱེད་པར་
བརྟེན་པས་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། ཤེས་པ་
ཉིད་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། འདྲ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་པ་ནི་ཞེས་

{@033B} བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །བདག་ནི་ཡིད་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ་
ཡིད་ལ་ཡིད་ཀྱང་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་དུས་ལ་ལྷོག་པ་
ལ་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་ནི་བདག་རྟག་པ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་སྤྱད་བསམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཚོགས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱད་བསྟན་

པ་ད་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷོས་ན་བདག་ལ་བརྟེན་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་
པར་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་དག་ཁོ་ན་བདག་
ཡོད་པ་དེར་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྲིད་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི
སྤྲུལ་སྤྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་གང་གི་ཁར་ལས་འཕྲོས་པ
དེ་ཉིད་མཇུག་སྟུང་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་པ
ནི་རྒྱུ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་འགའ་ཞིག་རྟོགས་

པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི
ཞིག་བྱས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་དང་དེའི་རིག
པར་བྱ་བ་བདུན་དུ་སྒྲུབ་བ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་རིག་པ་ཡིན
ཞེས་རྣམ་པར་བཅད་པར་བྱ་བར་བཟོད་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་བདག་ཉིད
ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མའི་རང་

བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ནི་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།མངོན་སུམ་ཅན་འཇུག་པ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་གཞན
དག་སྤྲོ་བ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འབྲས་བུ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་ལ། དེ་ལས་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཉིད་པར་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དཔོག་པ
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤྲུལ་

དང་སྤྱི་མ་རིག་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་ལས་སོ། །ལན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །གང་ལ་ཞེན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མངོན་
སུམ་གྱིས་རབ་རྟུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་

དངོས་པོ་ལ་འོ། །ཁྱབ་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། ལྷན་རོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་འདི་ནི་
བདག་གི་འབྲས་བུར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གསལ་བ་མདུན་
ན་གཞན་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་

{@034A} ལ། །ལ། །རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྤྲུམ་ལ་ནི་
མངོན་སུམ་སྤྲུམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་སྤྲུམ་དང་ཕྱི་
མ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་ལ་ལྷོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སྤྲུམ་རྗེས་སུ་དཔག་

པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཉིད་ཤེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུས་ཡོད་
པ་མིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཉེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་དོན་གཞན་གྱིས་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཡང་། འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེས་
མེད་པར་ནི། །འབྲས་བུ་འང་ཡོད་པའི་ཡིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་
ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་མེད་དེ་དེས་ན་
སྤྱི་གསུམ་འདི་ནི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་
ཉིད་ལ་ཐབས་ཅིག་གིས་བསལ་བར་འདོད་ནས་འབྲས་

བུ་སོགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕལ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་
པས་སྤྱི་ལོ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་སེམས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་སྤྱི་བཟང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་པོ། །འབྲས་སོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལོ་གྱི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་
འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་

གཞལ་བྱ་དེ་ཡོད་པ་པོ། །སྤྱི་ལོ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པ་པོ། །དེ་ནི་
མ་རྟོགས་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཞལ་བྱ་
ལ་ཆད་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་གཞི་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་
གཞི་ནི་སྤྱི་ལོ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་
ཡང་འབང་མི་དགོས་པར་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །ཆོས་

ཅན་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཆོས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་
ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་ལོ་གྱི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། །ཤེས་པ་
ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། དམིགས་པ་

དང་བཅས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟོའོ། །དེ

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ངེ

ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེན་ཞེས་ངོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དམིགས་

པ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེན། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་

བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱོག་

པ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

{@034B} ཡང་གང་གིས་བསྐྱོག་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པར་

འགྱུར་བ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དམིགས་པ་མེད་པ་གང་དུ་མ་ཐོང་ཞེ

ན། །སྒྲ་གཉིས་རྣམ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་སྦྱིད་པས་འདི

དམིགས་པར་འགྱུར་བསྐྱོག་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འདི་འགའ་

ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་སྒྲ་བ་གཅིག་ནི

ཡོད་ཅེན་དེས་ཅིང་འགྱུར། །སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་ལ་

དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེན

དེ་ལྟར་ལྟག་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་པར་ཞེན་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ།

རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ལྷ་བ་བརྒྱའི་ཡང་ཡིན་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི
ལྷ་ཅི་སྒྲོལ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་དུ་མ་ཡང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིན
མོད། འོན་ཀྱང་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དུ་མ་འི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་དག་པའི

ཞེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ
ཡིན་ལ། ལྷ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱི་ཇི་ལྟར་མི
འབྲས་ལྷག་པར་མི་འཛིན་པས་མི་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། དངོས་པོ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ
རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་པར་འཛིན་པས་འཁྲུལ་བར་མི

འགྱུར་ཏེ་དབྱིག་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། མེད་པའི་རང
བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བཟུང་ན་ནི་མ་བཟུང་བ་ཁོ་ནར
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་པ་དེ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པར་སྦྱས་ཀྱང
སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་སོ། །རྟེན་ལ་རྩ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྡན
པ་ཅན་གྱི་རྩ་ཐ་དད་པར་བཟུང་ན་ནི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་མ
བཟུང་ན་ནི་ཁྱད་

བར་ངེས་པར་མ་ཟིན་ཡང་རྟེན་མཐོང་བ་འཁྲུལ་པར་མི་གཞན་གྱི།
དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་རྟོག་པ་ལ

རྒྱལ་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་རེས་པར
མ་རྟོགས་ཀྱང་འཁྲལ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་རིང་པོར་གོང་བུའི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཁྲལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ
ཐ་དད

པར་སྒྲ་བ་རྟོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཅིག་དང་མི
འབྲ་བའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་ནི་མེད་པས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དག་གི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟོང་གྱི་ཉིད
གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པར་བརྟེན་ན
དེའི་ཆོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཞེས་པ་ནི

{@035A} ཅུ། །དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི
དངོས་པོ་ནི་བབྲང་བ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར
བསམས་པའོ། །ལམ་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱེད་པ་ཉིད
འཕངས་པའི་བབྲང་བའི་དོན་སྣང་བ་ཙམ་མིན་ནམ། མདུན་དུ་གསལ
བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག

ནི་འཁྲལ་པ་ཁ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
ལ་དོན་བྱ་བ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་དོན་གྱི
བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་གོ།
འོན་ཏེ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ

བྱེད་དེ་རིགས་མཚུངས་པའི་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་དམ

མིན་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ཡིན། རྩོགས་དང་པོ་ལ
སྤྱོད་འབྱེད་པ་ནི་མེད་པས་དེ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་དང
བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་མེད
པས་ན་དེ་མེད་མིན། ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་འབྲས
བྱེད་མེད་པར་ནི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་མི

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ད་ལྟར་ཡང་རྩོགས་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བྱེད་ན
རྒྱུར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་འཇམ། རྒྱུའི་ཐ་སྟད་གཉིས
པའི་རྒྱ་དེ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྩོགས
དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བྱེད་འབྲས་བྱེད་པོ། །རང
གི་དོ་བོས་གྲུབ་ཅིང་རྩོགས་འགྱུར་བ་ནི་གཞན

མེད་པས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མེད་ན་ནི
འབྲས་བྱེད་པོ། གཞན་མེད་པར་ནི་རྒྱུའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་མེད་པར་ཡང་སྤྲུལ་བྱེད་པར
འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གྲུབ
པ་གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བྱེད་ཞེས

བྱ་བའོ། །འོན་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་མེད་པ་མ

ཡིན་ན། ལྷ་པ་ཉིད་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་བཟོད་དེ། དེས་
ན་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཅི་ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་དཔྱད་པར་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱིས་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷ་པ་

ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྒྱུ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པོ་མངོན་
པར་རྫོན་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསལ་བ་མེད་པས་ན། གལ་ཏེ་དོན་བྱ་
བར་ལྷ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་ཕྱི་རོལ་གནས་པར་འགྱུར། །དེའི་
ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་ལྷ་པ་

{@035B} ཡོད་པར་བཟོད་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྒྱུ་པར་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་
པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་པ་
ནི་བསལ་བ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། །དེ་
ལྟར་ཡང་དོན་གྱིས་ལྷ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ཁྱབ་པར་ན་
སྐད་ཅིག་མ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པར་

གྲུབ་པས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
གསལ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཕྱོགས་དང་པོ་བསལ་བ་ནས་གཉིས་པའི་རྒྱུ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྒྲོང་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རབ་རིབ་ལ་

སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི

བར་དུ་རྒྱན་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱན་
ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱན་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
ཀུང་ངེས་པར་བྱ་མི་རྣམས་ཏེ། གློག་གི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་འདོད་པ་ཡང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་རྩིས་སུ་

འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གློག་གི་སྤྱན་མོང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་
ཅན་གྱི་ཚུགས་ལ་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱང་སྤྱན་མོང་ཁོ་ནའོ། །དེར་ནི་
སྤྱན་མོང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཅི་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པའི་རྣམ་པར་
དངོས་པོ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གཤམ་དུ་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཚད་

མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟག་པ་ཐ་མ་
བརྗོད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དོན་བྱ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། །དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱན་འབྲིན་པ་སྟེ་གོ་བར་སྒྲའོ། །དེ་འདི་

རྣམ་ཏུ་རང་ཉིད་འོ་ལ་མ་སེའི་ཕྱང་པོར་ཐེ་ཚོམ་བའི་བའི་མེ་ནི་

དུ་བ་གཞན་མཐོང་བས་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་མི་འགྱུར་སྟུང་ན། གཞུགས་
རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡང་ངོ་གཞན་མྱོང་བ་ལ་ནི་རེག་བྱ་མྱོང་
བ་ལ་འོ། །མི་ལ་ནི་ཕྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་དེ་དེས་ན་
དེའི་དུ་བ་ལ་སྟོས་པར་རིགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་ནི་གལ་ཏེ་རང་
མྱོང་བ་

ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་ན་གཞན་མྱོང་བ་ལ་སྟོས་སུ་ཅི་ཡོད་དེ། དུ་
བ་བརྒྱ་མྱོང་ཡང་ངོ། །དེ་མྱོང་བ་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་ལ་མོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་མེ་ལ་ཡང་ཡིད་མི་
ཆེས་ན་དུ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཁོ་
ན་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་མྱོང་བ་

{@036A} ཅུ། །ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ན། གཞན་གྱི་མྱོང་བ་ལ་ཡང་སྟེ་
ཤེས་པ་ལ་སྟོས་སུ་ཅི་ཡོད། གཞུགས་སྤང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་མ་དམིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁོ་ན་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱི་མཐོང་བ་ལས་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་
བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་

ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་རེག་པ་
ལས་ཡིན་གྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རེག་བྱ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཡོད་པའི་གཞུགས་འདི་ལ་གཞུགས་སུ་བརྟེན་དོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་

སྒྲུབ་བཞི་བསྟོན་པར་མི་རྣམས་སྟོ། །གཤམ་ཏེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
མི་བརྟེན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དེ་ཉིད་ལ།

ཉམས་པར་འགྱུར་རམ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ།
གཟུགས་སུ་བརྟེན་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་རྣམས་སྟོ། །དེའི་ཕྱིར་རེག་པའི་
ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལས་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཅིག་སྟོན་
པའི་སྤྱི་ཡོད་པ་ནི་རེག་པའི་ཤེས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་འམ། ཡང་ན་དེ་
ལས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའོ། །

ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྟོང་ལ་ཡང་སྟེ་རེག་པ་སྟོང་བ་ལ་ཡང་
མི་བདེན་པར་ཏེ། མི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་དོགས་པར་ཇི་ལྟར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རེག་པ་ཡོད་པས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོན་པའི་གཟུགས་
བདེན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རེག་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་ད་རུང་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་

ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་རེག་པ་དེ་སྟོང་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་མི་བདེན་
པར་དོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོགས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་
ནའོ། །རེག་པ་སྟོང་བ་བདེན་ན་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
མིག་གི་ཡུལ་ལ་དོགས་པ་འདིར་

འགྱུར་གྱི། རེག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཁྱོད་བཞེས་
བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་རེག་པ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་
དེར་ནི་དེ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོམ་པ་འམ་ཡང་དོགས་པ་སྟེ་དེས་བྱས་
པས་ཆོམ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོལ་བས་སྒྲུས་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པ་དེ་ག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་

སྟེ། གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཡིན་
ཏེ། མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །བྱིས་པ་བཞིན་དུ་མ་དཔྱད་པར་ཡོངས་སུ་
ཆོམ་པ་ནི་འདིར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བརྟེན་པ་
ལ་ནི་གཉི་ག་ཡང་དོན་དུ་སྒྲུབ་བར་མཚུངས་སོ། །དགོས་པའི་
ཚུགས་ལ་ནི་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་འགའ་

{@036B} ཞིག་ལ་རེག་པའི་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རེག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
མཚུངས་སོ། །དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་བཤད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་

པ་ཡོད་པ་ལྟར་རེག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཚུངས་
པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་སྟུང་ན། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་པའི་
སྒྲུས་བསྒྲུས་པ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་མཁྲིས་པའི་རིམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་

བའོ། །དེས་ན་མིག་དང་ལུས་གི་མྱོང་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི
ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་དེར་ཚིམ་ཞེན

ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ
ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསམས་བའོ།
།ལམ་གྱི་གང་བའི་དུས་སུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ
བ་ནི་ཉེས་པ་གཞན་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད

བཤད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་ནི་སྤྱད་སྤྱིམས
བསྟན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བཅད་དོ། །འདིར་ཡང་གཞན
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་མྱོང་བ་ལས
ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས

པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཚབ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ལྷག
པར་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་དེ་ལས་གཞན་ཁོ་ནར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །དེ
ཡང་ཅི་དགོས་ཟིན་པ་ན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས
སྒྲུས་ཏེ་དགོས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ལམ་དུ་ཇི་ལྟར

གཞན་གྱིས་གཞན་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་
གཞན་དོན་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྒྲ།

བ་ལ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པའོ། །འོ་
ན་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེའི་གྲུབ་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་དོགས་
པ་ནི་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་ནི་

{@037A} ཕྱག་འབྲེལ་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཚིམ་
པའམ་རིགས་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཚུགས་དང་པོའི་
དོགས་པ་བསུ་ནས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་དེའི་འབྲེལ་པ་གང་ཡོངས་སུ་
ཚིམ་པ་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲུག་པ་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུགས་གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་མེད་པར་ཁྱེད་བ་ཉིད་དོན་
དང་འབྲེལ་པའི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་བའི་རྣམ་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སུ་བྱེད། །དེས་ན་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་དང་པོ་ལ་

དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོང་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་སྒྲོས་སོ།
།དེ་གང་ཡང་ཡིན་སྟམ་ན་གལ་ཏེ་ཉམས་

སུ་མྱོང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། གཟུགས་རིག་པ་ལས་སོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པ་དང་། མ་
འཁྲུལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་
པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་ཆོམ་པ་མ་

ཡིན་པའི་རྒྱ་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ།
།ཇི་སྲིད་དུ་འདི་ནི་དོན་ཉིད་དོ་སྟམ་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་བ་བརྟན་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ལ་ལྟོས་ནས་སྐབས་དང་གཞོད་པ་དང་། གཉི

ག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པ་འཇལ། དོན་མྱོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟམ་ན་འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་པར་མྱོང་བ་ལས་གཞན་ནམ་
གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་སྤྲོད། འོན་ཏེ་
མྱོང་བ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་

ཞེན་པ་བརྟན་པའི་མོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་གྱོ་ཞེན།
རང་གི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ།
བའདི་ཅི་ཞིག་གཡོ་བ་མེད་པའོ་ཞེན་གཡོ་བ་ཡང་རང་གི་
ངོ་བོ་རིག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་
སྒྲ་མའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་

ལས་རྣམས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མའི་ཡང་དེ་ཡང་
རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཡོས་
ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་ཅིས་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་གཞན་དུ་རིག་པ་
ན་དེ་ལ་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་འཛིན་ན། སྒྲ་མས་གཞན་དུ་རིག་པ་ས་
ཕྱི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར། འཁྲུལ་

{@037B} བ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རབ་རིབ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་གྱོ། །འདིས་ནི་
གཞོན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་སྐབས་སུ་བྱེད་
པ་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་གྱོ། །རྒྱས་པར་ནི་ལེ་ཏུ་དང་པོར་བཞག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རེ་ཞིག་གཞན་གྱོ།

དེས་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་བརྟེན། གཞན་
མད་ཀྱང་དེས་ཡང་དབྱེད་པ་ཡིན་གྱོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་
མཛོན་སུ་མ་དུ་བྱེད་པའི་མྱོང་བ་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་དོན་གྱིས་

སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷག་པར་མེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་པར
བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་དད་པར་བྱེད

དེ་ཉིད་ཚད་མས་བསལ་བའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ལྷག་པར་མེས་པ
མྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེས་པ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་གྱིས
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡོངས་སུ་ཚིམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི
མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྱིར
བ་ཀྱི་དོན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད

པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་འགས་ཀྱང་གཞོད་པ་འཇ་པའི་འདོགས་པ་ནི
མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
འཇུལ་པ་དང་མ་འཇུལ་པའི་སྤྲོས་མོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག
པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་འཇུལ་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་དེ་དག་ཉིད་དོན་རྣམ་པར
འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིར་བཞི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
དོན་སྤྱིར་བལ་སྤར་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བས་དོན་གནས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།
ཤིང་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་ཕྱི

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་བྱེད་པར
མ་འཇུག་པའི་གྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་གྱིས་གསལ
བ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱ་བ་ཅི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་བསལ་བས་ན་དོན་བྱེད་པ་ལྟག
པར་མོས་པ་ཅིམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར
བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགའ
ཞིག་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱོག་པ
ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཞན་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ
དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ནི

{@038A} ཅུ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཚོལ་བའི་དོགས་པ
བསུ་བ་ནི་ཚད་མ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ལན་ནོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོལ
བའི་འོ། །གང་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་ཡིན
ལ། གཞན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན

ནོ་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ། ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད
ལ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ
འདི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་གྱི་གཞོད་བྱེད་ཅིག་ཤོས་དང་བཅས་འབྲེལ

ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིམ་སྒོ། །གང་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་
མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། གང་ལ་

སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་གཞན་ནམ། རྗེས་ལས་སྐྱེས་པའི་ནི་ལྷག་པར་
ཞེན་པར་མི་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོ་ལ་བའི་འོ། །སྒྲིག་སྐྱུ་འི་ཚོ་གས་ཐོབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཚུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་གཞོད་པར་བྱེད་པ་གལ་སྔགས་

ཡིན་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཞེས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གལ་ཏེ་གཞོད་བྱེད་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་ལས་སོ་ཞེན་དེའི་ཚོ་ཐུག་པ་
མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རིགས་མཐུན་པ་འམ་མི་མཐུན་
པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དུ་རེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞོད་

པར་བྱེད་པ་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་འམ་མི་མཐུན་པའི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་
ནས་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་
པ་ན་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དོ། །

དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་མཐར་སྒྲགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང
འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར
ཐེཛོམ་ལྟོག་། དེས་ན་གལ་ཏེ་ལྷག་པར་མེས་པ་ཙམ་ལ་མི་བརྟེན་ན
དེའི་ཚོ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བས
སྒྲགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནི་སྤྱན་མོང་

དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་ཅིག་ཤོས་གནས
པར་བྱེད་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱན་མོང་བ་ཞེས་བྱ
བའོ། །སྤྱན་འབྱེན་པར་ནི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག
རིག་པ་སྟེ། རེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར
དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

{@038B} ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་སྤྱན་མོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ
ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག
པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་གི
མ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་

རིག་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ
དཔག་པས་ཀྱང་མ་བཟུང་བར་སྟོན་པ་གསུམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱི་སྤྱི་ལྟར་ལ་སོགས་པ། །འབྲས་མཐོང་

ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་གུ་གང་ཞིག་བདག་གིས་
མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འདིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་

ཐུན་མོང་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ལྟར་བ་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པས་
གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ། །ལན་ནི་རང་ཉིད་མཐོང་ལ་ཇེས་
སུ་དཔག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །འབྲས་བུ་སྤྱི་ལྟར་བ་ལས་ནི་ཇི་
ལྟར་འདིས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་གྲུབ་
དུ་ཆུག། །ངས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིས་ཀྱང་

མཐོང་ངོ་ཞེས་ནི་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་
བ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་ལྟར་བ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་
གནས་པའི་ལུས་མཛེས་པ་གཞན་དག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། འོན་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བག་ཆགས་
མཚུངས་བར་སད་པའི་སྤྱི་བ་བདག་ཉིད་

སོ་སོར་ངེས་པའི་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་དེ་ཇི་ལྟར་ཐུན་
མོང་པ་ཉིད་ཡིན། ཚུལ་འདི་ནི་རབ་དུ་གྲགས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ཇེས་
སུ་དཔག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་བ་
མཐོང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་

རིག་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་
མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ
གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི
མེ་མི་སྒྲིབ་སྟེ་འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཡོན་མེ་སྟེ་དོགས་པ་ནི། དེར
དུ་བ་ཞེས་བྱ་འོ། །ལན་ནི་སྤྱི་ལྟར་བ

འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ལྟར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་པ་ཉིད་པས་ངེ
ལྟར་དེ་ལས་ཀྱང་རང་གིས་མཐོང་བ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
འོ་ན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་སྤྱོད་མོང་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ
པོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །གཅིག་ཉིད་དུ
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཤེས་

{@039A} ཅུ། །པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར
ཞེན་པ་དེ་ནི་རིག་པ་སྟེ། ཤེས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནི་རབ་རིབ་ཅན
གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ཤིང་ལ་མོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ
ལས་ཀྱང་སྤྱོད་མོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ངེ་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་མ་ན་དགོངས
པའོ། །ཚིག་ལེའུར་

བྱས་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོགས་པ་བསྐྱབ་གཤམ་ཏེ་གཤམ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གྱི། །འདི་ཉིད་བསལ་བར
བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་

པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་རབ
རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ནི

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་མཛད་ཡིན་ཞོ་སྒྲུལ་དུ
དོགས་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
དོགས་པ་འོ། །འདི་ལ་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི
མཐའོ། །སྒྲིམ་བུ་གཉིས་པས་གྲང

དེ་ཉིད་འཇིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ
ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ནི་སྤྱོད་མཛད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤེད་པ་ནི་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཚབས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་ན
ཐམས་ཅད་ལ་མདོག་དང་དབྱིབས་མི

མཛོན་པར་དྲུག་ཁའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ། སྤྱོད་མཛད་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་བྱ་བར
དགོངས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་འོ།
།སྤྱོད་མཛད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་མཛད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཞོ། །མི་བདེན

པའི་ལན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་
འབྱེན་པ་ལོ་སྤྲུལ་པ་མིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བསལ་པར་བྱེད་
པ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་མེད་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དེས་
ན་ལོ། །ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་
ལ་ལྟེས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །

གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ནོ། །མཛོན་སྤྲུལ་ཉིད་
གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་གང་ཞིག་
གིས་ཀྱང་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །འདིར་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་རང་
བཞིན་དུ་མ་དམིགས་པ་

{@039B} དེ་ནི་དེ་འི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་སྤྲོན་པོ་ལ་སེར་པོ་འི་རང་བཞིན་བཞིན་ནོ། །སྤྲང་བ་ཡང་
གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དམིགས་པ་ལོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤྲང་བ་ལ་
གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་

མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འི་ནི་རྟོགས་པ་ལོ།
།ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀའོན་

ངེས་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ངོ་
བོའོ། །འོན་ཅི་ཞིག་མི་དམིགས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་དམིགས་བྱ་ཉིད་
དུ་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ལས་ནི་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ལས་སོ། །ཚུགས་གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ན་ཇི་ལྟར་མ་
དམིགས་། དེས་ན་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་

བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ་སྟེ་མ་དུ་
དགོངས་པའོ། །ཚུགས་དང་དང་པོ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དམིགས་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་ཇི་ལྟར་གྱུར་

ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་ན
འོ་ན་ཅི་ཞིག་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར
གཞན་གྱིས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དམིགས་གྱི་དོན་དེ་ནི་མ་ཡིན
པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་གླུ་
གང་ཞིག་

ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་ཉིད་
ལས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ནའོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་དམིགས་ཤིང་། རང་
རང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

{@040A} ཅུ། །པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས་དམིགས་པ་མ
ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡང་རང་རང་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ན། ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པ་ནི་མེད་དོ། །མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར
ན་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །
།དམིགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་

ཞེས་བྱ་བའོ། །བདེན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པར་རྣམས་པ
མ་ཡིན་གྱི། །འོ་ན་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་རིགས་པ
འགའ་ཞིག་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་པ་རིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་

བྱེད་པ་ཡིན། དོན་བྱེད་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམས་པ
དང་མི་རྣམས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་

མེད་པར་རྣམས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི
སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཤེས་
པ་རང་རིག་པ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་
ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པས་གཉིས་ཉིད་ཉམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི་རང་རིག་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་

རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ཡུལ་ཙམ་གྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཤེས་གཉིས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་ལ་
སོགས་པར་སྣང་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་

དཔོན་པོར་བཟུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་གཞན་ལ་འབྲས་བུ་
མཐོང་བ་ལས་ཤེས་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བར་ཚད་མ་སྟེ་དུ་གང་གིས་འཛིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
བྲན་པས་ཡིན། །རེ་ཞིག་རིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་

ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འཕྲིན་ཞེ་ན། རང་ཅམ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།སྤར་མངོན་སུམ་གྱི་རིག་པ་འི་རྒྱུ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བག་
ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བློ་པས་སྤྱི་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་ནི་ཞེས་བྱ།

བའོ། །ཤེས་དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་པས་སོ། །ལན་ནི་དེ་ཆོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་དུས་སུ་ནི་མངོན་པར་འདོད་
པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན། ད་ལྟར་ཤེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤེས་
པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོགས་ལ་ཏེ་བློ་པ་དེ་ད
ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་

{@040B} ཞོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། སྤར་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ་གསུངས་
སོ་དེའི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་
ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
ལམ་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་འི་ཤེས་པ་དེའི་
རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་

ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་གང་གི་ཆོ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་སུ་དཔོག་
པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་ནི་སྤར་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱའི་འོ།
།གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སུ་དཔོག་པ་ཉམས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་

ཞིག་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དོན་མེད་དོ
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་

རིག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་འོ། །འོན་ཏེ་སྔོན་གྱི་རིག་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་
གྱིས་མ་རིག་པའི་སྔ་མ་ཉིད་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་
ནོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ནི། དེའི་སྔ་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་
སྔ་མ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་གིས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་
གོ། །ཇི་ལྟར་སྔ་མ་ཉིད་མི་སྲིད་ཅེ་ན། མངོན་

སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ནི་སྔ་མ་ཉིད་ལ་འོ། །འོན་དེ་
ཉིད་ལས་དེ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེས་ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ན་པ་ནི་ཚད་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རང་རིག་ཕྱིར་བ་འོ། །དེ་ལྟར་དེ་
པས་རྒྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་གསལ་ནས། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་

ཡང་ཐེལ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་བ་ཅི་མ་དེ་རང་རིག་པ་ཅི་མ་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ལ་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ལ་འོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་ན་པ་དེས་ད་ལྟར་བ་དེ་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་འབྲས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དན་མེད་ཀྱི་གཞི་བཟུངས་པའི་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་
བརྒྱུད་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གཉི་གཡོད་པའམ་མེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འེ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། རྒྱ་གཉི་གཡོད་པའམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མེད་པ་རྟ་ཡི་རྩ་ཉིད་ལ། ཞེས་བྱ་
བའོ། །འདིར་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་
གཏན་མེད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟ་ཡི་རྩ་དེ་ལ་འོ། །ཁོ་ན་འབྲས་
བྱ་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ་སྤར་མེད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མིན་པ་མིན་ཏེ།
འབྲས་བྱ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

{@041A} ཨྱ། །ལན་པད་ཡང་ལན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ
ཀ། ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའོ།
ཅི་འི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། མེད་པ་འི་རི
བོང་རྒྱ་ལ་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་བོང་གི་རྒྱ་ནི་མེད་པ་ཉིད
གྱིས་སྒྲ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན།

མོ། །འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྲུལ་མ་མེད་པ་དང་
 བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ།
 །འབྲས་བུ་ཡིད་པ་ཉིད་དྲུ་ཞེས་པས་ན་སྤྲུལ་མ་མེད་པར་རྟོགས་པ་

ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི་ཕན་ཚུན་བསྟན་པར
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཇི

སྲིད་ཅེས་བྱ་འོ། །ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་འོ།
།གལ་ཏེ་འཇིམ་གོང་དང་། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་འདོད་པ་འོ།
།འབྲས་བུ་སྟོང་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པ་ཁྱབ་པར་མེད་པ་ནི།
རྒྱུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་ཚུན་བསྟན་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲུ་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་

ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་འི་ཉེས་པ་ལས་
མི་འདའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཡལ་བར་དོར་ནས། སུན་འབྲིན་པ་གཞན་
བརྗོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་འོ། །དེ་འི་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེ་འི་
འོ། །གཞན་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་

དག་གོ། །དེ་དང་ཡང་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་འོ། །དེ་འི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །བཤད་ཟིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་འབྲས་བུ་སྟོང་
པ་འི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་

བྱ་ཉིད་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲ
ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པ་ནི་སྤྲ་ན
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་ན
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་འབྲས་བྱ་ཡང་རོ།
།འབྲས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མེད

པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ན། རྟོག་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ
ནི་སྤྲ་ན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་མ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས
བརྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཚད་ཡོངས་སུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན
སྤྲ་ན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རོ། །སྤྲ་ན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འོ།
།མཛོན་སུམ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ལ

{@041B} སོགས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས
བརྟན་པ་ནི། སྤྲ་ན་དང་ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་མེད
པ་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་ནས། ཡོད་པ་ཡང་ཁོ་ན་འབྲས་བྱ
ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསལ་བའོ། །རྒྱུ་རྒྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད
པ་དང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་གནས

པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་ནི། བལྟས་མཉམ་ཞེས
བྱ་བའོ། །བལྟས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་དབང་པོས་སོ། །མཉམ་པ
ནི་རྣ་བའི་དབང་པོས་སོ། །ཞེས་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས

གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མཐོང་བྱེད་ལ་ཅི་སྟེ
མེད་པ་ཉིད་ད། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེན་སྤྲོན་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བརྟགས་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པ་སྟེ
ན་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་
འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་བཤད་པ། རྒྱུ་འི་རང་བཞིན་དེ་

འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པར་བྱེད་དོ།
།དེ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་
གྱི། ཐམས་ཅད་གྱི་མ་ཡིན་པ་འོ། །དེས་ན་ཉེ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
།ཡང་ན་འབྲས་བུ་འི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་

མཐོང་བུ་གང་ཡིན་པ་འོ། །དེ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་འི་བདག་
ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདོད་པ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །འོ་མ་ལ་ནི་ཞོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་གནས་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟགས་ཟིན་ཏོ། །མེད་

པར་ཁྱབ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཡང་མ
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུས་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོ་ན
ནི། མེད་དོ་ཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ
ཞེན་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་སྒྲོ། །གལ་ཏེ་དབང
ལྷན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལས་འབྲས་བུ་མེད་ན་མཐོང་ནས་བྱེད
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན།
གལ་ཏེ་དབང་ལྷན་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

{@042A} ཅུ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེའི
རྒྱུའི་སྒྱུར་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། མེད་པ་ཤེས་པར་མི་འདོད་མི་ན། །ཞེས
སྒྲོས་ཏེ། མེད་པ་ཡང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ།
།ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་སྒྲོ། །ཞེས
གསུངས་ཏེ། དེས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་

དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བུས་མཐོང་ནས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ངེས
པར་སྒྲུར་ནས་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན
ཡང་མེད་པ་ཡང་བྱེད་པ་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲ་བས་ཅི

བྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདྲིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདྲི་ཉིད་རྣམས་
པར་འབྲེལ་པ་ནི་ཅི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།

དབང་ཕྱུག་མེད་པ་འགོག་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་དང་བཅས་པ་འགོག་པ་ནི་གཅིག་
ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་དང་བཅས་
པ་དང་ཅིག་ཞེས་དག་མཚུངས་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་
སྔ་ན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཞེས་

བྱ་བ་ལོ། ། རྩོགས་གཉི་ག་ལ་ལན་ཡང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ནི་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་དམིགས་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཉིད་པར་མཚོན་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡུལ་ལ་
སོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་

ན་འགྲོ་བ་འཚོལ་བ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བཤད་
པ་ནི། དམིགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དམིགས་
པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་
པར་བརྟགས་ནས་

སྐྱུ་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ།
མེད་པའི་སྐྱུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞིག་པ་ལས་སོ། རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་
པ་དང་པོ་སྐྱུ་འབྱེད་པ་ནི་མེད་པའི་སྐྱུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། མེད་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་
ཏོ། །འོན་ཏེ་སྤྲུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་

སྐྱེ་ལོ། །གཏན་མེད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞིག་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་འི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུ་ཞིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་རི་བོང་གི་རུ་ལོ། །ཁྱད་པར་ཡོད་
པས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲོད་ཡོད་ཁྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཁང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གཞན་

{ @042B } གྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་ཆོ་ལོ། །གཞན་གྱི་ཆོ་སྐྱུ་
ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་སོ། །ཇི་
ལྟར་འདི་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཡོད་པ་ནི་རང་གི་དུས་བཞིན་དུ་དུས་

གཞན་དུ་ཡང་སྐྱུ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ནི་སྤྲུང་ཞིག་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཡོད་པ་རྒྱུ་མ་པར་རྟོག་སྐྱུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི
དག་རྣམས་ནི་སྤར་བྱུང་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །དེས་

ན་གཉི་ག་ལ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡོད
པ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོད
པ་དག་ནི་རྒྱུར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་བྱེད་པས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འདི་བའོ།
།གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལས་སྐྱེད་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་

བྱེད་པ་ན་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་ལས་སོ། །འདི་སྤྲུག་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཅི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེར་བྱེད་པ་ལྟན་པའི་དོན་ལས་
བྱེད་པ་གཞན་ཐད་དཔ་ཡིན་ནམ་ཅི། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནས་
མདུན་ནས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཁོ་ན་འོ་

ཞེ་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་
པའི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་དོན་ཏེ།
ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བྱེད་པ་ཉིད་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ལས་ནི་མ་ཡིན་པའི་

ལམ་ནི་ཞི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཁས་ལེན་སྲུན་འབྲིན་པ་གཞན
ཡང་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ
འབྲས་བུ་འདྲུང་ན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ཞིག་པ་ལས
འབྲས་བུ་འབྲུང་ཞེ་ན་བྱེད་འཕྲུང་འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ལྟར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་བསལ་ནས་

འདི་དག་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་གང་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ
བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དོགས་
པ་བསུ་བ་ནི། དེ་སྟེ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཚོ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་དྲུས་སུ་འོ། །དེས་ན། ཞི་ན་འབྲས་བུ་འབྲུང་
བར་མི་ཐལ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་

{@043A} ཕྱ། །པའོ། །རྩོད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སྲུན་འབྲིན་པ་རྗོད་
པར་བྱེད་པའི་དྲུས་སུ་བྱ་བའོ། །རྒྱ་ཡོད་པའི་དྲུས་སུ་འབྲས་བུ
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་གསུང་བ་ནི
གཞན་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །འདིའི་ལན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེའི
དེ་མ་ཐག་པ་འབྲུང་བ་

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ
བའི་དྲུས་སུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ། དེས་ན་ཞིག་ནས་རིང་དུ་འོན་པ་ལས
འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དོགས་པའོ། །ལན་བཤད་པ་

ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུས་མཉམ་པ་དག་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་

དུས་ན་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དུས་
ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བཞིན་
དུ་འབྲས་བུ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དབྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི། །ཡོད་མེད་ཉིད་ལ་
རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་གནས་སོ། །

གཉི་གཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གའི་རང་བཞིན་ནི་འཆད་པར་
འགྱུར་བས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཅི་ཡང་ཡིན་སྟེ།
སུན་འབྲིན་པས། །ཞེས་བྱ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་
ཞེས་པ་རེས་འགའ་བ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་གོ་

བར་བྱེད་དོ། །ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །སྤྲུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་འབྱུང་བར་རོ། །མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།
།རྗེས་སུ་དཔག་པས་རེས་པས་གཟུང་བར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་
ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་

གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱོག་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས
རིག་པ་སྒྲུལ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་ནི་སྒྲུང་གྱུར་པ་སྟེ། རང་གི
རྣམ་པར་གཞོན་པས་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བའི་རང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད
པ་བློན་མོང་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཡུལ
ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ན་སྟེ།

འཚོལ་པ་མེད་པ་ན་འོ། །འཚོལ་བ་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སུམ
དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལས་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ
རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ། མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་གྱི
འབྲས་བུ་ག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་འབྲས་

{@043B} བུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཆད
པའོ། །འོན་ཏེ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ
དཔག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དེ་ལྟར
མི་རྟོགས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སེལ་བས་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་འགྲོལ་པ་བྱེད་པས་ན། ཉམས་སུ

སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བློན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཡུལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
འོ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

དང་། ཅིག་ཞེས་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་རྒྱས་སོ་ཞེས་དོགས་པ
བསུ་ནས་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས

གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དོ། །རྩེས་སུ་དཔག་
པས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་ནི། རྟོག་ཁྱུར་ཉིད་དུ་མི་འབྲད
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཤྏོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ

བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་འོ། །དེ་ནི་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
ཤལ་ཏེ་རྩེས་སུ་དཔག་པས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ
རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དོ། །འོན
ཏེ་ངོ་བོ་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་འདི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པ
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་གསལ་བ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་

པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་གསལ་སྒྲུང་
ཡིན་ན། །ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མི་གསལ་བ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ལ་
ཡོད་པའི་དོན་དེ་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཉིད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུང་བསམས་པ་འོ། །འདིར་ཡང་མངོན་
སུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

དེས་ན་མངོན་སུམ་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་རོཞེས་ལན
འདེབས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་ལྟ་ན་ཅིས་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །མི
གསལ་བར་སྒྲུབ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཅི་སྟེ་མི
འདོད་དེ་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི
རང་བཞིན་འཛོན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཐེས་སུ

དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གཉིས
ཅིག་ཅར་མི་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཆ
འཛོན་པ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཡིན
ནོ། །བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཐེས་སུ་དཔག་
པ་ཡང་མི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་

{@044A} ཅུ། །རང་བཞིན་རིག་པའི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་འོཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཐག་ཉེ་བར་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་མཐུས་སོ།
།རང་བཞིན་ན་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད
རྟོགས་པ་མེད་དོཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི

གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅི་སྟེ་སྡོལ་སོགས་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི་འོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ།

ཆེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྒོར་བའི
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་

ཉིད་ནི་དབང་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་དབང་པོ་དང་མ་ཕྱད
པའི་ཕྱིར་ཆེས་སུ་དཔག་པ་མཛོན་སུམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །ལན་ནི་ཡུལ་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མཛོན་སུམ་བཞིན་དུ
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ལས་ཆེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་མི་དཔོག་
སྟེ། འོན་ཀྱང་དཔོག་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་འགྲུབ་པ་ན་འདི་ཇི
ལྟར་ཆེས་སུ་དཔག་སྟུམ་ན། དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆེས་སུ་དཔག་པས་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེའི
ནི་དོན་གྱི་པོ། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཆེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལོ། །དབང་པོའི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྟག་པར་ཆེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དཔོག་པ་ན། དབང་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་ཆེས་སུ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འདི་ལ་ཡང་
ཆེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འོ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཅི
སྟེ་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པར་ཞེས་བྱ་

བའོ། །རྟག་ཏུ་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་དཔག་པར
བྱ་ཡུལ་གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དེས་ན་འཇུག་པར
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས
ལན་འདེབས་པར་ནི་འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྩེས་སུ
དཔག་པས་འཇུག་པར་མི་བྱེད

པས་ན་དོན་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་སྐྱམ་ན་ལྟ་མིན
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ན། དོན
མེད་ཉིད་ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར
འཇུག་སྐྱམ་ན། མཁོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
གསུངས་སོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན

{@044B} པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་གྱི་རྩེས་སུ་དཔོག
པའོ། །དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བས་སོ། །ལན་ནི་དེ
ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར
བར་འཛིན་ན། དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད
རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མའི་རང་བཞིན

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས
པའི་དོན་དུ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡིན་ན། དེ་མི་བྱེད་ན
ཇི་ལྟར་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར། དེས་ན་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྩེས

སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྟོགས་བཞིན་པ་ནི་འགྲུང་
བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཐད་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་ཡང་
ད་ལྟར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྲན་པའི་རང་བཞིན་

གྱིས་འཇུག་པ་ན་འདས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་སྟེ་མི་དོགས་སྟུང་ན་འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བྲན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་

པའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་དེ་འཇུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཡང་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ།
།དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ནའོ། །འོན་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པའི་རང་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཅི་སྟོན་ཞེ་

ནོ། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་པ་ལ་
ནི་ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར
ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཞིག་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་མེད་དེ། ཉམས་སྤྱོད་ལས་ནི་དྲན་པ་འབྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་ཡིན།

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དྲན་པ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལོ། །

{@045A} ཕྱེ། །མཚུངས་པ་ནི་འདས་པ་ཉིད་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
ཉིད་དོ། །གཉི་ག་ཡང་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་མངོན་
སུམ་གྱི་རང་གི་ཡུལ་འདས་པ་འཇམ། མ་འོངས་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་
ནམ་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རོ།

།དེའི་རྣམ་པ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོ། །སྤང་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །

ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སངས་རྒྱལ་པ་དེ་ནིའོ། །དེ་ལྟ
ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུའོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱང་ནི་ཆགས
པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི
རྒྱ་དེས་ན་དོན་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ
གཞན་དུ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདས་པ་སྤང་བར་ཇི་ལྟར
འགྱུར་ཞེ་ན་བག་ཆགས་དང་འབྲལ་པ་དེས་ནའོ། །འདས་པའི་དུས
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་མངོན་མཐོང་བ་ལས་སོ། །འོངས་པའི་ཞེས་པ
ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །འདས་པར་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་འཛིན
པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་

བག་ཆགས་དང་འབྲལ་པ་དེ་དག་འབ་འདས་པ་མཉམ་པའི་དུས་ཏེ།
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལས
འོངས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདས་པར་ཞེན་པ་སྟེ་སྤང་བ
གསལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན་རྩ་བ་གཅིག
ལས་འོངས་པ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་

པའི་དབང་གིས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོངས་པ་ཡང་འདས
པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྗེས
སྤྱད་པག་པའི་འདས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཡང་དོན་གྱི་རང
བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་འདས་པ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདས་

པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན
མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དཔེར་ན་སྤྲོན་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་སྤྲོན་པོ་
ཉིད་དུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སྤྱད་པག་པས་བཟུང་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེའི་ད་ལྟར་

{@045B} བཉིད་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་རྗེས་སྤྱད་པག་པ
ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ
ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་འོན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དེ་ལྟར་འཐོབ
སྟེ། མི་འཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །ལན་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས
བྱ་བའོ། །དོན་དམ་པར་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་ཡུལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་བཞིན་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི
ཡུལ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ལན་དུ་

མཐོང་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ནི་དྲུས་གཞན་དང་
ལྟན་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་

ལྷགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ
མེད་ན་དེའི་རྒྱན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་དེ་རྣམ་
པར་མི་འཆད་པ་དེ་ནི་དེའི་དྲུས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུམ་
པའི་འདྲུས་ན་རྩ་མཁན་བཞིན་གོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་དྲུས་ན་ཡོད་པར་

བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དེའི་སློན་ནས་ནི་རྟགས་གྱི་སློ་
རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པས་སོ།
།ལན་ནི་མི་འཁྱུལ་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དྲུ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའོ། །དྲུ་བ་ཡང་མི་འཁྱུལ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་

ནོ། །རང་གི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་མིའི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའོ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་
པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་ལའོ། །དོན་

དུ་ཞེན་པ་ནི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའོ། །སྐབས་ཉི་ཤུ་སྒྲུང་བ་ནི་དེ་འི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་མི་མཐོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྩིས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐོང་བས་ནའོ། །འོ་ན་
རྩིས་སུ་དཔག་པས་སྟོག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སོ། །དེ་ལྟར་
རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྤངས་ནས། ཡང་
རྩིས་སུ་དཔག་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཙན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་མངོན་སུམ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། སྟོག་གྱུར་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། སྟོག་གྱུར་པ་ལ་ཞེས་བྱ།

{@046A} ཅུ། །བའི་རྣམ་པ་འདི་གལ་ཏེ་རྩིས་སུ་དཔག་པས་དོན་གྱི་རང་
བཞིན་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོའདི་ནི་སྟོག་
ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དོ། །དེས་
ན་འདི་ནི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞེས་མཐོང་བ་ལ་དེ་ལ་རྩིས་སུ་དཔག་
པ་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་གྱུར་གྱི། རྩིས་སུ་

དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རྩིས་སུ་དཔག་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཙན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ལོ་མ་ལས་
བྱུང་བ་ལ་རྩ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དང་འབྲེལ་པར་

ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་སུ
དཔག་པ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་འཐད

པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ
སོགས་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དོན
དང་ཞེས་པ་དག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།
རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྟུང་
ན། ཞེས་དོན་དག་གྱུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅས་

པོ་དང་བཅས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ནི
དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི། །དེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྗེས
སུ་དཔག་པས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་མཁུག་སྟུང་བ་ནི་དེ་ཕྱིར
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་

པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ནའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དེའི
འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དོན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
མཁུག་སྟུང་པ་བཤད་པ་ནི། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །དོན་འཇིན
པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པའོ།
།རྒྱུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་

སྐབས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་པ་འབའ་ཞིག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་
བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་རྣམས་མཐོང་ཞེས་
ལན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ཡང་། མཐོང་།

བའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྣམས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་

{@046B}ནོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་ནི་འདིར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་བྱེད་པ་
ཡིན་པས། རྒྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མཐོང་བ་འདྲ་བས་མཐོང་བར་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏེ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་
ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའོ། །ལྷག་པར་མོས་པ་ནི། རྣམས་
པར་རྟོག་པ་བསྟན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྤལ་ཆེར་

རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་ནི་དངོས་

པོ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དྲན་པས་དེ་གྲུབ་
པས་ན་ལྷག་པར་མོས་པས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དྲན་པ་
དང་དངོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དྲན་
པའི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དྲན་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་འི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ།
།རང་རིག་པས་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་རང་རིག་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་མངོན་
སུམ་གྱི་དྲན་པའི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པར་རྣམས་སྟེ་མ་ན། སྤར་གྱི་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ལོ། །ཀློག་ཇོ་བ་ཏུ་ནི་རིག་པ་ཡོད་ཉིད་དོ།
།ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ནས་བྱུང་
བ་སྤྱར་ཁྱིམ་དུ་འོང་བ་མི་དྲན་པའི་རང་བཞིན་ལྷག་པར་མོས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་དང་། གཞུང་བ་དང་

འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁོན་
ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་
མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིན་ཆོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་
པ་ནི། གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་བྱེད་པ། །ཀྱུན་ཆོབ་ཙམ་བྱ་བ་ཀྱུན་ཆོབ་
གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བསམ་པ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །ཚད་མས་གནས་པའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ཀྱུན་ཆོབ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་གལས་སྟུང་ན

{@047A} ཅུ། །ཀྱུན་ཆོབ་གྱི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །གང་
གིས་ཀྱུན་ཆོབ་དུ་འགྱུར་བ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ལྷོག་པ་ན་ལོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མཐོང་བར་མངོན་པར་རྫོང་པ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་མ་མཐོང་བ་ལ

མ་ཐོང་བར་མངོན་པར་རྫོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཇི

ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་བ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ཚད་མ་མེད་པར་ཞེས

གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཀྱི་ཆོ་བ་ཙམ་

ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་གྲུབ་

པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བཅུག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་ནས་

བཤད་པ། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་ལས་རྒྱ་དང་

འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་སྟེ་

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་

དང་མི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་

ལྷོག་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་

ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་

དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་

མངོན་སུམ་དེ་དག་གི་ཚད་མ་

ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ
བའོ། །མི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་ལེན
ན་དེའི་ཚོ་སྒྲུལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲུལ་པ
དེས་ན་བྱག་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་པ
དང་། ཡང་ན་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ལ། དེ
ཡོད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུལ་བརྟེན་པ
ནི་སྒྲུལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཚིག་ལེའུར
བྱས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་གཅིག
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་

{@047B} སུམ་ནི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་གྱིས་གཉི་ག་མི་འཛིན་པ
ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འཛིན་པ་ནི་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས
དོགས་པས་སུ་ནས་དེ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྗེས
སུ་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར
ཞེ་ན། འདི་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་

ཕྱིར་དེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས
གསུངས་ཏེ། སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་མེད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་

འགོ་བཤེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ
མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུང་ག། དེ་མ

ཐག་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་འདྲེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། རྗེས་སུ
འགོ་བཤེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཇི
ལྟར་དེ་ལ་དེ་ཕྱོགས་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་འོ། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགོ
བཤེད་སྟུང་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ
གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་ཉིན་ཏུ་མི་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་རྣམས་
པར་དཔྱོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་འོ། །ཡང་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འདི་ཙམ་ཞིག་རྣམས་
པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ག། དོན་གཞན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང
པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ

འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ལས་ཅིར་འགྱུར་སྟུང་ག། དེ་ལ་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལས
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ངེས་པར་མི་གཟུང་ཞེ་ག།
དུས་གཞན་དུ་ངེས་འགའ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི
དམིགས་པ་ལ་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བསམས་ནས་བརྗོད་པ་ནི
ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི
དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་ལོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན

པའི་ཉེས་པ་ཉིད་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་སོ།
།གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་མ
ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཐ
དད་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི

{@048A} ༥༡། །འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་གྱི་མི
དམིགས་པ་ལོ། །མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ནམ་ཞེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ
བ་ལོ། །འཇུག་པ་མེད་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་དེ་སྟེ་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག
པ་འཛིན་པ

མེད་ན་ཡང་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་ན་ཐུག་པ
མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ
མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི
ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་ན་ནི

ཉེས་པ་འདི་མེད

དོ། །དེས་ན་དེ་ནི་མེད་ན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་
ནི། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དངོས་པོ་གཟུང་བྱས་ཤིང་། །འགལ་ལྷ
དག་ཀྱང་བྲན་བྱས་ནས། །དབང་པོ་ལ་ནི་དེ་མེད་པར། །མེད་པར
ངེས་པའི་ཡིད་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མེད
ཀྱང་ངེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མེད

བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཆད་མ
དེ་ལས་ཀྱང་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ནི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་ལས
ཀྱང་རྟགས་ཅན་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རྟགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ
མ་ཡིན་ཏེ། །འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞོན
བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་མས་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པར་དེའི་འབྲས་
བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གཞན་གྱི་རྩོད
པ་སློན་གཞན་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འབྲེལ་པ་མཐོང་པ་མེད་པ
ནི་རྟགས་སོ། །འདི་སྐབས་ལ་ཉེ་བར་སྐྱེར་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ
བ་ལོ། །ངེས་པའི་ཆད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་

བཅོམ་། །རྟགས་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ལས་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པ་

ཡིནན། འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལས་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་རྒྱབ་ཚེད་པ་ཡིན
ན། ཡོད་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། འོན་ཏེ་འབྲེལ་པ་མ
རྟོགས་ན་རྟགས་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལོ
ནའོ་སྟེ་མ་ན། འཇིག་རྟེན

པས་རྟོགས་པ་ཡིནན་ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཟོད
པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། གང་གི་ཕྱིར་དེ
ལྟར་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེའི
འབྲས་བུ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་བྱ
བའོ། གཉི་ག་ལྟར་ཡང་དེའི་འབྲས་

{@048B} བུ་ཉིད་རྟོགས་པ་དགག་པ་བ་ཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཞེས
བྱ་བའོ། ཇི་ལྟར་མི་འཐད་སྟེ་རྟོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ཡོད་པ
ཉིད་ན་ཡོད་པ་ཞེས་ངས་པ་ལོ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་ཡིན་གྱི་དེ་ཙམ
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དེ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན་ནི
རྟགས་ཙན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན

སྟོད་པ་འམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
ལན་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་རྟགས་དེ་ཡོད་ན། ཡོད་པ་ཉིད
རྟོགས་པ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རྟོགས་པ་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར
ན་ནི་དེའི་ཚད་སྟོད་པ་འམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལས་གྲུབ་པོ་ཞེས་འཐད

པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས

བྱ་བའོ། །འོན་ཀྱང་འབྲང་པ་ཁོ་ན་འོས་མ་ན། དེ་ལས་འགྱུར་བ་
མ་གཏོགས་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ལ་རག་མེད་ཅན། དེ་ལ་
སྒྲིན་ནི་སྤར་བཟོད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ལས་སོ་ཞེས་
ཁྱབ་བ་ནི་ངེས་པ་ཡིན།

ནོ། དེ་ལ་འང་མངོན་སུམ་མཁ་ངེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་
སྤྱིད་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པ་ལས་ཐ་
དད་པར་རོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཉིས་པའི་བྱེད་སྒྲུལ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་
ནི། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་འབྲས་
བུ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་མོད། དེ་ཉིད་ནི་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་
དོགས་པ་སེལ་བས་བྱེད་བྱིམ་འཆད་པ་ནི་ངེས་པར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འོན་ཏེ་དུས་ཉིད་དུ་དེ་ཡོད་

ན་ཡོད་པ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་ཁྱབ་པ་ཉིད་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ
ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་ནི
རྟགས་ཙམ་ཡིན་ཞོ་སྒྲམ་ན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཙམ་ལ
ནི་ངེས་པ་ཁྱབ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་

མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །མ་ཁྱབ་པའི་དེ་ཡོད་ནི་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ
ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ་སྒྲམ་དུ་རྟོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཁྱབ་པ་ལས་རྟོགས་
པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་

{@049A} ཅུ། །ལན་འདེབས་པ་ནི། །འོན་སུམ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལ་སུམ་པ་ལ་ཡང་དོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ
ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་སྒྲམ་བུ་ནི་སྒྲམ་བུ་ལ
འཁྲུལ་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན
ཞེས་རྟོགས་པ་བསུ་བ་

ནི། དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་
ན་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་སྲིད་པ་ཡིན་ཡང་སུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་མ
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེ
ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི།

འདི་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བུ་མ

པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོ། །འོན་
ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་མི་
ཆེས་པ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་
ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་རྟོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །རིང་པོ་མཐོང་བ་

མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །བསུ་བ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་
མི་ཆེས་པ་མེད་པའོ། །རིང་པོ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་
པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱེད་པ་དག་གི། མ

མཐོང་བས་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་ཙམ་ལས་ནི་དེའི་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་པ་དག་གི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་མང་
དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན

ཞེས་བྱ་བའོ། །རིང་པོ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་

པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་
ཡིན་གྱི། རོན་ཚད་མ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་རྒྱས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་
སྟེ་དུས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤར་འབྲས་བུ་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ལོ། །མཐོང་བ་ངོ་ཞེས་པ་དག་ལ་
ཡང་སྤར་མ་བཞིན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འཛིན་

{@049B} པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། རོ་ཞེས་སྤར་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པས་
རྟོགས་སོ་སྟུང་ན། དཔྱད་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོམ་སོ། །ཅི་སྟེ་བྲན་
པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་གྱིས་མཐོང་བས་འབྲས་བུ་ཉིད་འཛིན་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་བྲན་

པ་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་སྟུང་སོ།
།བྲན་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། རོ་ཞེས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་
པ་ལོ། །བྲན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་འབྲེལ་པར་ནི་དེ་འཇམ་གཞན་
གྱིས་ཞེས་པ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་རྟོགས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་
པ་རྟགས་མ་ཡིན་མོད། ཁོད་མ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྟོགས་ན། བློ་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། ཉེས་ན་དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཁོད་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཞེས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ནི། དེ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའ། ཉེ་
ལྟར་རྟོགས་པ་བསུ་ནས་ཞེས་བྱ།

བཞི་། འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཅི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། ཅི་ལྟར་དེ་
ལྟར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཡིན་ཞེས་མ་གྲུབ་
པ་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཀླན་ཚོ་བའི་ལྟར་དེ་ལྟར་
ཡིན་མོད། ཁོད་མ་འཇུག་པ་བས།

ཀླན་ཚོ་བ་བཀུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག། ཅེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཟོད་པ་
ཡིན་ནོ། ཁོད་མ་བཅུག་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། ཀླན་
ཚོ་བ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅེས་བྱ་བའོ།
།འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོད་མ་

མ་ཡིན་པའོ། རྟོན་དམ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོད་མས་རྣམ་པར་

དབྱུང་བའོ། འོན་པའི་གཏོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི
ལྟར་འབྲུབ་སྒྲུབ་ན་མེས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི
ལ་དཔེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་ལྟར་མི་ལམ་ན་བཏུང་
བ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་ངེས་

པའི་ཐ་སྙད་དུ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འདྲིར
ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་སྒྲུབ་བུ་བཞིན་དུ་བ་དང་མེ
དག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་སྒྲུབ་
དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས། གུན་ཇོ་བཞེས་

{@050A} ༥༡། ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ངེས་པ་ལས་དེ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།ཡང་ན་གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མེད་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ
ཡིན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་།
ཅིག་ཤིང་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཐོག་མ་མེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི
གཞོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པས་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་སོ།

ཞེས་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན

ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། བག་ཆགས་རྒྱུར་ཁས་མི་ལེན་ནའོ། །ཡང་ན
གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་
འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འབྲི་བ་ཉིད་བྱས་ནས།
བདེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྲུན་འབྲིན་པའོ། །ཡུ་ཐུ་ལའི
སྡོན་པོ་བཞིན་དུ་བདེན་པའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི
བརྟུན་དང་དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་
པོ་མ་ཡིན་པའི་སྲུན་མོང་བ་ཡུ་ཐུ་ལ་ཉིད་སྡོན་པོས་ཁྱད་པར་དུ
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ནི་བརྟུན་པ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི
སྲུན་མོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་སྒྲུ་མའི་འབྲེལ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ལྷག་མ་ནི་མ་བཟུལ་ཏེ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་
དབུ་མའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་འོ། །དོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འཆད་བཞིན་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་
ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར
ཡིན་ནོ། །བྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྣང་བ་ཆོད་དུ་ཟེད་དེ་བདེན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །སྣང་

པ་ཅེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་སྟུང་ན། རྟོག་པོ་ལ་སོགས
པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར
སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྟོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན

{@050B} བས་ནའོ། །རྟོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་
ན། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་འདི་ནི་རྟོག་པོ་འོ་འདི
ནི་སེར་པོ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཆོད་མ
ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཐ

སྟད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་
སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པོ་
ལ་སོགས་པ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མེད་པས་ན་དེ

དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཞེས་པ་ཡང་མེད་པས་ཀློན་ཇོ་བ་པ་ཡིན་ནོ།
།འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་མགྲུབ་

བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་
བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། མཇུག་བསྟུ་བའི་སྒྲོན་མ་དེ་
ཡང་སྟོན་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཀློན་ཇོ་བ་
གྱི་བདེན་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེས་ན་དོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་བདེན་པ་ཉིད་ནི་ཀློན་ཇོ་བ་དང་། ཅིག་ཞེས་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་
པས་ཀློན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
དུ་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་རྟོག་པ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་

ཕྱིར་ན་དེ་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་དབེན་སྟུང་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་མཐོང་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་
རྒྱུད་ཉིད་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་དག་སྟུང་ན་འོན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ།
འོ་ན་ཇི་ལྟར་སད་པའི་རྟོག་པ་ལ་དེ་དག་ག་སྟུང་

ནོ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སད་པའི་རྟོག་པ་ཡང་རོ། །དེ
བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རོ། །ཕྱི་རོལ་
རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ།
དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་འགལ་བ་མེད་པར་
བསྟན་ནས་རང་རིག་

པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ།
བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་ལ་སྡུ་མ་དང་བྱི་མའི་མངོན་སུམ་ལས་སྟེས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་རྟོགས་པར་

{@051A} ཅུ། །བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣལ་
འབྱོར་སྟོན་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལྟར་ཚད་མ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་དག་མི་འགལ་ཡང་འགྲེལ་བ་བྱེད་པས་འགལ་བ་བརྟོག་པ་
ནི་རྩོད་པ་བསྐྱང་བ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཡང་
མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་
རྣམས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཅི་མ་གྱིས་

རྒྱལ་པོ་གཞན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། འགྲོ་མཁའ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ།
རང་བཞིན་གང་གིས་རྒྱལ་པོ་

མེད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་འགཤམ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ། གང་
གིས་ཆོས་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་མི་སྐྱེ་ལ། ཇི་ལྟར་
སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆོད་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་
འགཤམ་པའི་གཏམ་གཤམ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོབ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཀྱན་

ཆོབ་ཏུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་འདྲ་དོགས་ན། སྐྱེ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བྲི་བའོ། །ཀྱན་
ཆོབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ཆོད་མས་མ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །གང་ཡང་འགྲེལ་བ་བྱེད་པས་ཀྱན་ཆོབ་

སྐྱེ་མཁའ་ནས། ཀྱན་ཆོབ་ཅེས་མིང་ཅིམ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་
བཞེད་པ་དེ་མིང་མ་གཏོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། དེ་བཞིན་ཀྱན་ཆོབ་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་སྒྲིམ་པ་གཞན་དག་
ཀྱང་བཀོད་ནས་སྐྱེ་འབྱེན་པའོ། །གང་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་
ཅེས་བྱ་བའོ། །འདས་

པ་ཉིད་ནི་འདས་མ་ཐག་པའོ། །འདས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་
གྱི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་མེད་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདྲི་བ་ནི།
སྐྱེ་བའི་དུས་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྱུང་བའི་དུས་ལྟ་
འབྱེན་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་སེལ་བའོ། །འབྱུང་བ་པོ་འབྲས་བུའི་
རྒྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི་འོན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།
ཡོད་པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅི་སྐྱོན་
སྟུང་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ།

{@051B} བའོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ནི་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ལས་སྤར་
ཡོད་པ་ཡིན་ལ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འོན་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་གང་ཞིག་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དུས་ན་
ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྤར་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དྲི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གྱུར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་
རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའི་

དོགས་པ་བསུ་བཞི་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མ
ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་ལ་སོགས་པ་

རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། འདི་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དང་འགལ་བ
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ
པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་བརྟགས
པས། གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་

མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་སུན་འབྲིན
པ་བརྟུན་པ་དེ་ཡང་མི་བདེན་པ་སྟེ་ཞེས་ཁོང་ནས་དབྱུང་དོ།
ཇི་ལྟར་མི་བདེན་ཞེ་ན། བརྟགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་བརྟུན་ཀྱི་ཞེས
བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ན་འོ།
ཁོ་ན་རྒྱུ་མི་འདོད་ན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན་སྒྱུ་མ་འདི་དོན་

ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་
རྟོགས་པའི་དོན་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲིམ་ཚད་མ
ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་
པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་

པའི་སྐྱེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར
དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའི་དོན་མཉམས
པར་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེས་ན་མ་བརྟགས་ན་གྲགས་པའི
དོན་ནི་ཚད་མས་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
སྐྱོན་མེད་དོ། །རྟོགས་པ་གང་ལ་ཚད་མ་རྗེས

སྤྱུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི
བརྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་རིག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ
གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚད
མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི

{@052A} ཅུ། །ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱུ་བའི
རང་བཞིན་བཞེད་པ་ན་ནི་མི་སྤྱུ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལ
ལྟོས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དེ་ནི
ཤེས་པ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན

གལ་ཏེ་དོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་སྤྲོན་དོན་སྤྱིར་ན་ཤེས་པ
ཕྱི་མ་དོན་མེད་པ་ལ་ཅི་སྟེ་ལྟོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར

འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྤྱི་མས་ལྷག་པར་རྟོགས།

པར་དོགས་པ་བསྐྱབ་ནི། །འོན་ཏེ་སྤྱིས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་འོ། །འདི་དེས་བསྐྱབ་པ་ན་མེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་སྤྱི་མས་སོ། །དེ་ཐོབ་པས་ཚད་མར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤྲུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་པ་
སྤྱི་མའོ། །ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་

ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་ཐོབ་པས་
གཞན་ཚད་མས་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །བསལ་
ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་མི་འབྲང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
ཅི་སྟེ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ།

བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ།
བའོ། །རུང་ཟད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ།
།འོན་ཏེ་གཞན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཙན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་
མཛོན་པར་འདོད་པ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཙན་

འཇིག་རྟེན་མཛོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་ཀླན་
རྫོང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཀླན་རྫོང་པ་རྩེ་ལྷ་
བདེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ཅི་འི་ཕྱིར་མཛོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་སྟེ་ན། དངོས་པོ་འི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་ནས། ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་

དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་འི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡང་
ཀླན་རྫོང་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་འགྲེལ་བ་
འཇུག་པ་ལོ། སྤྱི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལོ།
སྤྱི་ནི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ཐད་དཔ

{@052B} མཛོད་པར་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཀླན་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད། མིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་
དོན་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་འི་
མཚན་ཉིད་ལ་སློ་དང་འབྲེལ་པ་འི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
དག་མི་སྣང་བ་འི་ཕྱིར་རོ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སློ་

བ་ཞིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་པ་འི་དཔེ་ལོ། དམིགས་པ་
དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་འི་ཡུལ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་རྒྱུན་ཡིན་

ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་
ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་

དུ་སྤྱིའི་སློབ་དཔལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་དམིགས་པ་དང་བདག་
པའི་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཐོང་བའི་འབད་
ཚོལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིའི་སློབ་ཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སློབ་དཔལ་ཀྱང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་འབྱུང་

བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞི་དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་བལྟ་ལོ། །གལ་
ཏེ་གང་གིས་དོན་སྤར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་ན་ཉེས་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་

ཞེས་ཁོང་ནས་སྤྱད་ལ། གང་ལ་དང་གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ཅི་དང་འདྲ་བར་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱོག་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་ལྟར་ནུས་
པ་རྟོག་སྟེ་མ་ན།

དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ཏོ། །སྤྲུལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

དེ་ལས་སློ་སྒྲིབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་རྟོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་སྒྲིབ་
ན། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི
ཚིག་སྒྲུར་ཏེ། སྤྱི་འོ་ཞི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སྤྱི་འོ་ཞི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །ཅི་འི

ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཉིད་
སྒྲུར་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ།
།སྤྱི་འོ་ཡང་འབད་ཚུ་ལ་ཙམ་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱོགས་
ཀྱི་ཚིགས་བསྒྲུབ་ནི་མ་བཟོད་དེ། གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་པར་
བྱ་བ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་རྣམས་པ་

{@053A} ༣༡། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ནི་དེ་ཙམ་ལས་མི་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལོ། །འདི་མ་
གྲུབ་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལོ། །འོན་

མི་སྒྲིབ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བག་ཆགས་སད་བྱེད་དེ་མིན་པས།
།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཏྲ་དེ་མིན་པས་སོ། །བྱེད་བྱི་མ་འཆད་པ་ནི་
ཏྲ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཏྲ་དེ་མི་བྱེད་པ་སྟམ་
ན། དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་

ལས་སོ། བྱེད་སྒྲུ་མ་འཆད་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་མེད་པ་

ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བ་ལང་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ཞེས་འབྲེལ་
ཏོ། །འོན་དེ་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲོ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བ་ལང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་གོང་བྱ་བ་ཞིན་དུ་
རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་
མཐོང་བ་ལ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གང་གིས་

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྟ་གསལ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བ་ལང་གི་ཚོགས་ལ་འོ། །མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟ་ལ་སོགས་པ་
ལ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བྱ་བ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་རྟ་གསལ་ལས་སྒྲུ་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་

མ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོའོ། །ཕན་
ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཕན་ཚུན་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་
གསལ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཕན་ཚུན་ལྟོག་པར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲུབ་པ་ཉི་བར་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་རྟ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོ་མི་ལྟོག་

པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྗེས
སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསལ་བར་བྱ་བས་ན
བསལ་བ་སྟེ་སྤྱོད། །གཤམ་ཏེ་དེ་མེད

ཀྱང་མི་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན
ནི། དེའི་ཚེ་རྣམས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ
སྟོ་ཡོད་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་ནི་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རབ་རིབ་ཅན
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ

{@053B} ཁོ་ནར་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །སྤྱི་དེ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི
སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་པ་ནི་འབད་རྩེ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ནའོ།
།རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ
ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ

དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ
བྱེད་སད་པ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ན་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ
ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པའོ།

དོགས་པ་ལྷག་པ་བསུ་བཞི། དོན་བྱ་བ་

གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲིལ་སོགས་པ་ལ་དོན་བྱ་བ་གྲུབ་པ་
མེད་པས་ན། མི་བདེན་པའི་སྤྱིར་དབང་པོ་ཉ་མས་པར་གྲུབ་པ་དེས་ན
ཕན་ཚུན་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་འདི་ནི་བརྗོད་
མ་ཐག་པའི་སྤྱི་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དོན་བྱ་བ་མེད་པས་མི་བདེན་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་སྤྱིར་

འཛིན་པའི་ཞེས་པ་ཉ་མས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་སློན་པ་གི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་
བར་བསྟན་པས་སོ། །རྩོལ་བ་ནི་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །སོགས་པའི་
སྒྲིལ་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པས་

བསྐྱེད་ལོ། །དེ་དག་ཉིད་ནང་གི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་
སྤྱིར་ན་སློན་པ་གི་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱི་ནི་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །གངས་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོགས་
པའི་སྒྲིལ་བཤད་པ་འདི་ལ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པའི། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་ཐོན་

སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་རྒྱལ་སྤྱི་མཐོག་དབང་པོ་ལས
འདས་པས་ན། ཚེགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེས་ན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྩེ་གྲོ་སྒྲུང་གི
བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ཇི

ལྟར་ཡིན་སྟེ་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རག
ལས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང
བཞིན་ཅན་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྩེ་གྲོ་མ་དམིགས་
པས་གཞོད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞུགས་ཅིང་
པ་ལ་སོགས་པའི་

{@054A} ༥༡། །རང་བཞིན་ནི། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ།
རྟོག་པ་ཅིང་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅིང་དེ། གསལ་བ་དང་། མི
གསལ་བ་ཉིད་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྱི་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་རྒྱལ་སྤྱི་
མཐོག་སོ

དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་། ཚེགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མཐོག་ཅན་ཅན་
འདོགས་པས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲིག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་མ་
ཡིན་ཡང་། མངོན་སུམ་མཐོག་ཅན་ཅན་འདོགས་པས་མངོན་སུམ་མ་

ཡིན་ནོ།

རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་རེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རབ་རིབ་
ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་པ་ཡིན་ལ་ཡང་ཕྱ་རབ་རྒྱུ་མས་
ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་སོགས་
པ་ཉི་བར་མཁོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་
ཤད་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟུལ་ཕྱ

རབ་རྒྱུ་མས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །འདི་སྐད་དུ་ཡང་
འགལ་བ་ཡང་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་ན་བྱམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ལ། བྱམ་པའི་སློང་རྫས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ནང་གི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཇི་
ལྟར་དམིགས་ཤེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་སློང་ནི། ཞེས་གསུངས་སོ།
།གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱམ་པའི་སློང་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་
ན། རང་གི་རྒྱུའི་མཐུ

ལས་ཡུལ་དེ་དང་དེར་ཁྱབ་པས་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ། བཟད་ཅི
ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་དེའི་བག་ཆགས་སད
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས། དེའི་སྒྲིམ་བཞེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན། བཞེད་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན

ཏྲ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་ནི་གཟུགས་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ
ཉིད་ལ་རེག་གོ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐོང་བ་ལས
བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཡང་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐད་དད་པ་འཇལ། ཐ་མི་དད་པའི་རྩེས་ལ་ཡིན།
ཐད་དད་པ་དང་མི་དད་པའི་རྩེས་

{@054B} མ་མཐོང་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་
ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་མིན་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་པའོ། །དང་པོ་ལ
བཞེད་པ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ
ན་གཟུགས་ལྡན་ནོ། །བསྐྱོག་པར་འཛིན་པ

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བཞེད་པ་ནི་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ
གཉིས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོག་པ་བཞེད་པའོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་
ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་རྣམ་པར
འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་ན་ཡང་ཐད་དད་པ་དང་། མི་དད་པ་རིག

པ་མེད་པ་ཉིད་བཟུང་རུང་བ་མེད་པར་རིག་པར

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཡིན་པར་ལྟོལ། གཤམ་ཏེ་བྱ་བ་ལམ
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱི་རོལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་རང་རྒྱུད
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་དེ་གཞན་དུ
མི་འཐད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ།
ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས།

དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །བུམ་པའོ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པར
རྟོག་པས་ནི་བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐད་དཔར་རྟོགས་པ་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བར་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ།
བར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟེན

པ་དང་། རྟོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དངོས་པོ་ཐད་ད
པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཐ་སྟད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ནི
ཐད་དཔར་རོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ
དཔག་པར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གང་ལ་གཟུགས་ཡོད

པ་དེ་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཚམ་ལས་འབྱུང

བཅ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བར་དོགས་པ་ནི་ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི
དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་བཞིན་པ་ནི། དམག་ལ་སོགས
པ་དག་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ

ནི། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པ
དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ
གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་གང་ལ་དེ་ལ་ཞེས
རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ
སྐད་

{@055A} ༥༡། །བཞིན་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ
བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་དམ་ཅི་སྟེ་སྟུང་ན། དམག་གང་ལ་ཞེས
བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཡང་གྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དམག་གམ་ནགས
མང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཡང་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བར
བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན

སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ
ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདི་རྩལ་ལ་མི་འཁྱུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ
མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་གྲུབ། གཅིག
ཅིམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པས་གཞོན་པ་ལ་རིགས་མེ

སྤྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་ནི། བརྟགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་པ་མེད་ན།
དེ་ལྟར་ནི་འོན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ལུས་སུ།

གྲུང་པ་སྟེ་དང་པོ་འོག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་འདིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་
ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་ཐ་དད་པའི་
ཐ་སྟོད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟོམ་ན། དེའི་ཡན་

ལག་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་དང་འབྲེལ་
པར་གྲུང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་འོ། །ཡན་ལག་ནི་ཕན་ཚུན་ལྷོག་
པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་པར་རོ། །རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ།

ལ་རག་གོ་སྟོམ་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ
བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་པ་ལོ། །གཟུགས་སོ་སྟོན་པ་ལ
སོགས་པའི་རྟོགས་པས་ནི། ལྷོག་པའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར
ལྷོག་པའི་རྣམ་པར་

ལྷོག་པ་ལོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན
རྗེས་ཡིན་པ་འབར་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་གྱི་འོན་ཀྱང་། ཡུལ་ཐ་མི
དད་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ཉིད
གཅིག་རྟོགས་ན་རྟོགས་པ་འཇམ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་ཁས་སྤྲང
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

{@055B} དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ
སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རང་བཞིན་ཐ
དད་མེད་གྱུར་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་ནི
ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་སོགས་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད
པ། བརྟ་ཐ་དད་པའི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད
པ་ནི་སྤང་བ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ནི་བདེ་བ་མི་འཐད་པ་

ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཐ
དད་པས་བྱས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པར་རྟོགས་སྒྲུལ་ན།
དབང་པོ་ཐ་དད་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་འཇ་ཐ
དད་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའོ། །

འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ནི
ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཐ་མི་དད་པར
འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྟོབས་ཚུང་བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ
གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས
བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པར་རོ། །གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ
བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མེད་ཅེ
ན་གཅིག་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཐ་དད
པར་མཐོང་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ
ནི་གཅིག་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་

འཛིན་བ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ

ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་གཅིག་ལ་མི་འཁྱུལ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རང་
བཞིན་དུ་འོ། །ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

མི་འབྲལ་བ་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མི་འབྲད་པ་ས་
ཐ་མི་དད་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་
པ་ནི་དེ་ནི་རྟོགས་པར་བྲུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོ་ན་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
ཐ་མི་དད་དོ་སྟུམ་ན།

{@056A} ཅུ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་ཡང་སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་གང་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འོ། །རྟེན་
པ་གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི། །ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་
སྣང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་ནི་འདིར་ཡང་
སྟེ།

བར་བྱ་འོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་གཞན་བའི་ཡུལ་
ནི་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཕན་ཚུན་ཐ་
མི་དད། །ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཡུལ་དེ་འོ།

འོན་ཏེ་ཡུལ་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་ཡུལ་གཞན་ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། ཡུལ་བཞིན་ཐ་དད་པས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡུལ་ཐ
དད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། ཐུག་པ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ
དད་པ་

ཡུལ་གཞན་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ཐ་དད་པས་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་
མེད་པས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནི་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། འོན་ཏེ་
རང་གི་དོ་བོ་ཁོ་ནས་དེ་དག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་གྱི་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་གི་
དོ་བོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྒྲུང་བའི་གཟུགས་ལས་ཞེས་བྱ་
བའོ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་
བའོ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐ་མི་དད་པའི་སོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཞེས་

གསུངས་སོ། གཟུགས་སྒྲུང་བ་ན་རོ་ནད་ཏུ་འདྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནང་དུ་འདུ་ན་མྱོང་བས་གོད་པ་གཞན་ནས་
སྲུང་འབྲིན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི། དབང་པོ་གཞན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཟུགས་དང་རོ་དག་ཐམི་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཐམི་དད་པ་མ

གྲུབ་པར་དོགས་པ་བསྐྱབ་ནི། དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཐམི་དད་པ་ནི་གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི། དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམི་དད་པ་དབང་པོ་
ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་གཅིག་སྒྲུང་

{@056B} བ་ན་གཞན་སྒྲུང་བ་ནང་དུ་འདུས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲལ་
བ་ཡིན་པ་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོག་པ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་
ལས་པས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐམི་དད་པ་སྒྲུབ་པར་
ནི་མི་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་འོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅི་མ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཐ

དད་པ་ཅན་ནོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་
སྒོ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །རྣམ་
པ་གཞན་དུ་ནི་ཐ་དད་པར་རོ། །དེའི་ཚོ་ཞེས་ཁོང་ནས་སྒྱུར་

ལ། འཇུལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།

སྒྱུར་རོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། མ
འཇུལ་པ་ཉིད་ནི་ཚད་མ་འོ། །དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །སྒྲུང་བ་རྣམས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པའོ། །དེ
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲུབ་པའོ། །མི་སྒྲུབ་པ་མ

སྒྲུབ་པས་སོ། །དབང་པོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ན་ནི། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐལ་བར་
བརྗོད་པ་ནི། མི་སྒྲུབ་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ཇི་ལྟར་འདི་གཞན་
གང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། དོན་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་དོན་མེད་པར་
ཐལ་བ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་ཇུས་མེད་
པས་ན། དེའི་སྤྱོད་ནང་གི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྒྲུབས་ནས། འདོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གྱི།
སྟོན་པ་ནི་འདོགས་པར་

རྟོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ནང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་ངེས་

པར་བཟུང་བས་ཐོབ་པས་ལྷོག་པར་བརྗོད་པ་ནི། ཡུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི
ཞེས་བྱ་བའོ། ཁང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི
ག་ལས་ཡིན་སྟེ་མ་ན། རྟོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཤག་ལ་ཏེ་ཁང་གི་བྱེད་པ་

ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་འགྱུར་
བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། རེས་ན་རྩལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཚོགས་འབར་ཞིག་ལ་ཞེས་སྐྱར་རོ།
ཤག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། རེ་འི་བག་ཆགས་

{@057A} ༥༡། ཁི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤག་ན་རྟུ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དགོངས་པའོ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདུས་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་
མཚོ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་སྟེ་མ་ན་ལག་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་གསུངས་སོ། རེ་ལས་མ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
སྐད་ཅིག་མ་

རྣམས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་ཁོ་
ན་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། འདོགས་པའི་སྤྱི་
བསྐྱོག་པའི་དོན་རྟུ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་
འདོགས་པའི་བྱ་བ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་འོན་ཞེས་བྱ་

བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག།

བའོ། །གསལ་བས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
གི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་སྐབས་ལ་ཉི་
བར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་ལས་གྱི་སྒྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་
ཡིན་མོད་སྟེ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་གྱི་
སྒྱི་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལག།

པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བ་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་འཇམ་ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །བར་གྱི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཞན་གྱི་གསལ་
བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རིགས་འགའ་

ཞིག་ནི་གསལ་བས་གསལ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་
སྟེ་མ་ན་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདོགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
སྟེ་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་ཐ་དད་
པ་དུ་མས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་སྟེ།

པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲིགས་འདི་ཡང་བརྗོད་པ་རྣམས་

གྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་རེ་རེ
གསལ་བ་མིན་ན་ལན་ནི་ཚོགས་ལས་གསལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་འི
ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཞན་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་བ
རྣམས་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་འདས་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན
ཏེ་རང་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན
ནོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་

{@057B} གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་གསལ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར
ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། དེས་ན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གོམས་པ་ལས་ནོར་བུ་དང
དངུལ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་གསལ་བར
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་པ་ནི་དོགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ནོར་བུ་དང་དངུལ་ལ
སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྤང་བ་ནི། གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསལ་བར
འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་གྱི། འདོགས་པ་ལ་སོགས་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཏབ་པ་ནི་འོག་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་

པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ

ནི་འདོགས་པའི་ཞེས་པའོ། །གངས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གལ་ཏེ་གང་གིས་དེའི་རྟོགས་པ་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་འགྲུབ་པ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་ན
དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཉ་ཅང་ཁྱབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ
འདི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་
བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉ་ཅང་ཁྱབ་

པ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་
ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ཉིད་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་
བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
སྒྲུབ་བ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་ཞེས་

བྱ་བའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའོ། །འདི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་

ནི་མ་ཡིན་གྱི། རོན་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ།
བའི་དོན་དྲོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་དོན་གྱི་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་བཤད།

པ་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས་སོ། །མེད་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚད་མས་
ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་

{@058A} ཅུ། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མ་ཡིན་ན་འོན་ཏེ་དག་སྐྱེ་ཡིན་སྟུང་ན་སྐྱེ་འི་
རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། དོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཡིན་སྟུང་ན། སྐྱེ་འི་རང་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པ་ན་ཞེས་སྐྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་

དོན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་མེད་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ།
བའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རྣམ་པ་མེད་
པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མི་རྣམས་པ་དེ་ནི་སྐྱིད་དང་

ལུས་མེད་ཉིད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །དོན་ཉིད་བརྟེན

པ་ནི་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བརྒྱུད་པས་ལུས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དང་ལུས་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྱུར་རོ།
།གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་
སྒྲུང་བའི་སྤྱི་འོ་ཇི་ལྟར་དོན་དུ་བརྟེན་སྟེ་མ་ན་སྤྱི་འོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་འོ། །ཉེ་བར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟེན་པ་
ནི་བརྒྱུད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་
དོན་དེ་འབྲས་བུ་གལ་ཡོད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ན་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་
ནི་ཚྭ་གཏུག་ཀྱང་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་

ཐབས་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་རྣམ་པའི་སྤྱི་འོ་དོན་གྱིས་བྱས་པ་འཇམ། དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཅན་
ཡིན་ན་འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་འདི་ཡང་དོན་གྱི་
བྱས་པ་འཇམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་
ན། ཚུགས་གི་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཚུགས་གི་འགྲམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ངག་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱད
པས་ཀྱང་དོན་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་རེད་ཀྱི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས
ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་སྤྱི་མེད་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ།

སྤྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་སྟེ་མ
ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་ཁོང་ནས་ཐུང་ལ
སྤྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན
ན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ
ཏེ་སྤྱི་ཡུལ་སྤྱི་མ་ཡིན་ནི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་

{@058B} བྱ་བའོ། །བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཡིན
ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི
འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་

བརྗོད་པ་ནི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡུལ་ཡང
འགའ་ཞིག་སྤྱི་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅེ་ན།
སྤྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྣམ་པ་ཉིད་མཚོན་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་འགའ་བར་འགྱུར་བ་སྤྱི་ནི་མ

ཡིན་ནོཞེས།

བྱ་བར་དོགས་པའོ། །ཡུལ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
ཡང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་དོན་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ
ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་སྒྲིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོཞེས་བྱ་བ།

འདི་ལྟར་སྟུང་ན་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། སྒྲིའམ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེའི་དབྱེ་བ་
བསྟན་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བཟློད་པ་ནི། སྒྲིའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ།

སྒྲིམ་སོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་དོགས་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཐ་དད་པ་ནི་
ཚད་མ་ཐ་དད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་ཉིད་ཐ་དད་
པར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནའོ། །

སྒྲི་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྒྲི།

སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཤད་པའི་དོན་
དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱི་མ་འགོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ཚེ་
ཁོང་ནས་སྤྱི་མ་འགོད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་སྦྱར་རོ། །འོན་

ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་མ་གཞི་
དེ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒྲུབ་པ་
ནི། སྤྱི་འོ་འོ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་བྱ་ཉིད་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འགའ་ཞིག་
གི་ཞེས་

{@059A} ༥༡། །བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །འདི་ནི་རང་གི་
འདོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། བཤད་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བཤད་པ་གཞན་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གལ་

ཏེ་གང་གིས་ཚད་མར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད་འགྱུར་བ་དེ་ཇི་ལྟར་
དོན་ཉིད་ཡིན་སྟེ་མ་གཞི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་འོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་

པོའི་ཐ་སྟད་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཁྲུལ་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་
དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་སྟེ་མ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བདེན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་གྱི། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡང་
ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཚོད་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་དམ་བཅས་
པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གསལ་བར་

སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟློག་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའོ།
འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་འདུན་པ་བཞིན་ཉིད་པའོ། །གཤམ་
ཏེ་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱིར་ཤེས་པའི་ཡུལ་

ཡིན་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བཟེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བ་ཡང་སྤྱི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བཟློག་པ་
ནི། གསལ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་སྐྱོ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཡང་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་

{@059B} སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དོ། །ད་ལྟའི་དངོས་ནི་མི་
བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱི་འདུན་པ་བཞིན་ནི་བཀག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་
གྱིས་ཐལ་བར་བསྐྱབས་པས་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གསལ་
བར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་གསལ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རོ་བོས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ད་ནི་མི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་
ཡིན་སྟེ་དུ་དོགས་ན། །སྐྱོ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱོ་
སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་ཐོགས་སུ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲོབ་

སྒྲིབ་དེ་གང་གི

ཡང་དེ་ལྟ་འདྲི་དངོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩོད་པ་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མེད་གང་ཡིན་སྟུང་ན་སྐྱར་སྐྱར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་དོན་གྱི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གང་
ཞིག་སྐྱེ་ཤད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་

དེ་ནི། སྤྱིར་ལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱབས་བ་མེད་པས་ན།
གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །སྐྱར་
སྐྱར་བ་རང་གི་ངོ་བོས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསལ་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་
དག་གིས་སྤྱིར་རང་བཞིན་

དུ་སྐྱར་བ་དེ་ནི། སྤྱིར་ལ་ཉིད་གྱི་སྐྱོན་ནས་བཟོད་པ་ནི་མི་བདེན་
པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་གཞན་ནས། སྤྱི་བྱ་གཞན་དེས་དམིགས་པར་བྱུང་
བ་ཉིད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་
པར་ནི་དགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་སྤྱོད་ནས་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡུལ་ངེས་

པ་མེད་པ་དེ་ནི་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་མཐོང་བའི
སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང
ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་སྟེ།
ཡུལ་མ་ངེས་པར་དམིགས་

པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་སྤྱིར་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ནས་ཡོད
པའི་སྒྲོན་མ་ཀྱང་བཟོད་པ་ནི་ཡང་གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།གང་ཞིག་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྐྱ་གཞན་དང་འབྲེལ
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མཐོང་བའི་སྐྱ་ནི་ཆོགས་རྣམས་

{@060A} ༥༡། །པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་འབྲེལ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་འདི
ལྟ་བུར་གཞན་དང་འབྲེལ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །གལ་ཏེ
སྤྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་འོན་ཏེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཤེས
པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་རྩ་བ་ལས་འདེབས་པ་འོ། །འདིར་གཞན་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས
སྒྲུལ་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་བསམས་པས་སོ།
།ལན་ནི་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ
ཉིད་ཡིན་ན་འོན་ཏེ་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དྲི་བའོ། །ལན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ

བསྟེ་མངོན་སུམ་རྫེས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤར་གྱི་རྫེས་སུ་དཔག་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་འོ་རང་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནི་ངོན་
སུམ་གྱི་རྫེས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་

མེད་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་སྟམ་ན།
སྤར་དང་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་
སྤར་དང་ཕྱི་མས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤར་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤོ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟེན་
པ་ནི་ངོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དབང་པོའི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྫེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་
པའི་རྫེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཕྱིའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་
དོན་མེད་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་ན། བསམས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྫེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གཞན་

ཡིས་འཇལ་བའོ། །རང་རིག་པ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་

ཕྱིར་ན། དེའི་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་རིག་པ་མེད་དོ་སྟེ།
དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། འོན་ལ་དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །དེ་མེད་པར་ཡང་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ངོ།
།གང་གི་ཕྱིར་གསལ།

བར་སྒྲུབ་བ་དང་། ཅིག་ཞེས་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་
ལྟོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་
ཕྱིར་མི་གསལ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་
དབང་པོའི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྟོག་པའི་རྩིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད།

{@060B} བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསལ་ལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་གྱིས་དབང་པོའི་
ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་པས་ན་དོན་གྱི་ཡུལ་
ཉིད་གྱིས་ཡིན་པ་དེས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མེད་ན་ནི་
དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་མེད།

པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། རང་གི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་ནི་མ་ཡིན་གོ། །འགག་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་དང་གསལ་ལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གནས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ནི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་

ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོལ་ན

དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན
ཉིད་དང་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་བ
ནི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་པ་དོན་གྱི
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེས་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།
སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པ

ཕྱིར་ལྟར་དེས་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི
སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པའི་ཡུལ་ནི་གསལ་བ
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ནི་དོན་རྣམས་ཀྱི
མཚུངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཤེས་པའི

རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱིར་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ཅེས་བྱ
བ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་གསལ་བ
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་དོགས་ན།
ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དེའི
གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་ནི། གཞན་འདྲ་བ

ཡིན་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། དེའི

གསལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ན། འོན་མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤྱིའི་ཤེས་པ་ལ་འོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་ལ་

ལྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འོ། །ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཤེས་
པའི་རྣམ་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྤྱིའི་ཤེས་པ་ལ་རོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་

{@061A} ༥༡། །དམིགས་པ་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་ན། རོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲོ་རང་བཞིན་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་
བཞིན་ནོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་
རང་བཞིན་ལས་སོ། །དེ་མི་སྒྲུབ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་
མི་སྒྲུབ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་

པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། འོན་ཇི་ལྟར་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དེའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་
ནོ། །འདི་ཉིད་རང་གི་ཚིག་གིས་འཆད་པ་ནི། དཔུང་པས་ན་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་གཉི་ག་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་

གི་དོན་དུ་ངེས་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་

དེ་ལ་དོན་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ
ཀ། དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིའི་ཞེས་པ་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་དོན་དུ
ངེས་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཡང་འདི་ཅིའི་རྣམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར
སྣང་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩུ་ལས་
བྱུང་བ་དང་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་

ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་མེ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་
སྒྲོ་བརྟགས་པ་དེ་དག་གིས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ། ལྷག་པར་ཞེན་པ་
དེའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིའི་
རྣམ་པ་བརྗོད་ནས། ལྷག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
པ། དོན་དེ་དག་གི་རིགས་མི་

མཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་
བརྟེན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལས་སྤྱིས་པ་དང་དེ་ལ་འཇུག་
པའོ། །དེས་ན་ལྷོག་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷོག་པའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་པའོ། །ཅུ་རྒྱུ་ལ་

སོགས་པ་སེང་གའི་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ཞེས་པ་

ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། ཁྱིམ་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ
རྣམ་པར་གཞག་སྟུང་ན། སྒྲུང་བ་དང་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཤེས་པ་འི
རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མེད་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་བཟུང་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་སྟུང་ན། གཅིག་ཉིད་དུ་ལྷག་པར
ཞེན་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྟུང་ན་སྒྲུང་བ
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འི་རང་ལ་དོན་དུ་ལྷག་པར
ཞེན་ཀྱང་སྤྱི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་འི
སྤྱི་འཇམ་ཉིད་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། དེས་བརྟེན་

{@061B} པ་འི་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར
འགྱུར་སྟུང་ན། དེ་འང་ཤེས་པ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་
ཏེ། མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་དེ་ལོ། ཁྱིམ་ངོ་བོ་གསལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་སྟུང་ན། གསལ་བ་འི་ངོ་བོར་ཞེས་སྟོས་

ཏེ། སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འི་ཤེས་པ་འི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་ནི་སྤྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འི
ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན། འདི་སྤྱི་རྣམ་པ་ཇི
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་དེ་ལ་གནས་

པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷག་པར་

ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་འི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་སྟོས་ཏེ་དོན་ལ་འོ། །དེ་ལས་
ནི་དོན་ལས་སོ། །དངོས་སུ་སྐྱེས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་
སྟེ་ན་ཐ་གཞག་ཆགས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་
རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་

ནས་སྐྱབ་པ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་སྤྱིར་བཏོད་པ་ཡིན་ཞོ། །ལྷོག་པ་འི་
རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་པ་འི་
རྣམ་པ་དེ་ནི་འོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་རེག་པ་འི་ཕྱིར་
ན་ཇི་ལྟར་དེ་དང་དེ་དག་གི་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ་ན།
དེ་ནི་བརྒྱད་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འི་མཚན་

ཉིད་བརྟེན་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ནི། ལྷོག་པ་འི་
དོན་རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལས་སྤྱི་འི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་
བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ལྷོག་པ་ཅི་ཡིན་
སྟེ་ན་ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་

སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འི་རྣམ་པ་ལྷོག་པ་འི་

རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་འབྲེལ
པས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །རྟོག་པས་བསྐྱེད
པའི་རྣམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྟོག་པའི
བདག་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀལ་ཏེ་ཤེས་པ་

ཉིད་རང་བཞིན་དེ་གསལ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གསལ་པའི་རང་
བཞིན་དུ་རྟོག་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མཆོན་པ་མེད་པའི
གསལ་པ་ཉིད་སྤྱིར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་

{@062A} ༥༡། །སྟམ་ན། མཆོན་ཟིན་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཇ། སྤྱིས་
མཆོན་པ་ཉིད་དེས་སོ། །རྣམ་པ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པས་ནི་ཁས་
སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཞེས་སྟམ་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཙམ་
གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་

ཡིན་ན། ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཅེས་
སྟམ་སོ། །རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ཡང་དོན་བྱེད་པ་དང་བྲལ་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེའི་མཐར་ཐུག་
པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྱི་གང་

ལ་ཡོད་པ་དེར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས།

པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། རོན་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ནི་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་
ངོ། །འོན་ཏེ་ཕྱིས་གསལ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེ་ན་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་
ན་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ།

ཞེས་པའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་གྱི། རིགས་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པས་འདོད་པའི་སྤྱིས་ཀྱང་ངོ། །དེ་གང་ལ་སྟམ་ན་དེ་ལ་
ཡང་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ངོ། །འདི་ནི་ཁས་
བླངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་གྱི། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་བརྒྱད་པ་ཞེས་

སྒྲིས་སོ། །ཅི་སྟེ་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་སྟམ་ན། ཐུག་པ་མེད་པའི་
ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱི་
དང་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་དག་ལས་གསལ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་འཐད་
པ་དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
གསལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་

པས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོང་སྟུང་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ
དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིས་སྒྲོང་བ་མ
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པས
ཏེ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་གང་ལས་སྟུང་ན། འདི

ལྟར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དངོས་མིན་དེ་བྱེད་པར་བཟུང་བའི་རང
བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཟོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ་དོན
དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུང
བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ
ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེའི་ཆོད་བང་པོའི

{@062B} ཆོག་གས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ
སྐྱེ་ཐོས་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བརྟར་བྱས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ
ཉེས་པ་འདི་བདག་ཅག་ལ་ནི་མེད་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་བཟོད
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ནི་སྐྱུའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས

བྱ་བའི་མིང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་ནི་མཚན་མ་ལ་དེས་ནི་དོན
གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན་དེ་གས་པ་བསུ་བ་ནི་མིང་སོགས་ཞེས
སྒྲོས་སོ། །སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་མཚན་མ
བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཟད་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པར་གསལ་བ་ཡིན

ནོ། །ལལ་ཏེ་དོན་བཟོད་བྱ་བ་

མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མིང་དང་མཚན་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོད་དོན་ལ།
མི་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་བཟོད་པ་ན་སྣམ་བྱུ་ལ།
འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་བཟོད་ན་དེར་
མི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་དང་མ་འབྲེལ་པ་བཟོད་ན་
ཉེས་པ་སོན་འདུག་གོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི།

འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་ཀ་དང་མ་འབྲེལ་པ་པོ། །བཟོད་བྱ་ཡིན་
པར་རྟོགས་ཀྱང་དོན་དེ་མ་རྟོགས་ན་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་

ཞེ་ན། སྤྱིའི་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་པོ། །བཟོད་བྱ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེལ་བ་པོ། །གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་འི་གསལ་བ་པོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྤྱུང་བ་འི་

བདེ་བ་དང་། བསྐྱོག་པ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བསྐྱེ། འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་རང
བཞིན་མ་རྟོགས་པས་སོ། ། །འདིས་ནི

ཕྱོགས་དང་པོ་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མིང་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྡུ་མ་འགོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ནི་འོན
ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་ལྡན་པ་ནི་མིང་དང་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད
དོ། །འབྲེལ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་ཀ་དང་མ་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ
མིང་ལ་སོགས་པ་མ་འབྲེལ་པ་དང

{@063A} ༩༡། །དོན་དང་འབྲེལ་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་པ
མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སུན་འབྲིན་པར་བཟོད
པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཆད་པའོ་དང་ཉན་པའོ་འབྲེལ་པ་ལ་བཟོད
པ་ནི་འཆད་པའོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་མ
རྟོགས་པ་ལ་ཡང

འཇུག་པ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། མ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ
བའོ། །གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར
ནི་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཏུ
ཨ་རྒྱ་དང་། ལྷ་ཚོགས་བཙུན་འགྲུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་བཟོད་པས

གཞན་ལ་འཇུག་པ་དེར་ནི་འཇུག་པ་

པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མཚན་མ་དང་དོན་
དག་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འདིར་ནི་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། གང་ལ་མ་
རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། འཇུག་ན་ཅི་སྒྲིན་སྒྲིན་མ་ན་
འཇུག་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ། དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་མིང་
དང་མཚན་མ་གཞན་དང་གཞན་རྟོགས་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་
བཀའ་བ་གང་ཡིན་པ་ལའོ། །ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་

པོས་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་མཚན་མ་གཞན་བརྟག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་དང་གཞན་ནི་བརྟག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་དང་མཚན་མར་སྒྲིང་བའི་
རྟོགས་པ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེས་དོན་ལ་འཇུག་
པར་འགྱུར། དཔེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱོགས་

སུ་བསྒྲུབ་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་མཚན་
མ་དག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པ་འཇུག་པས་གཞན་རྟོགས་པ་ལ་ནི་མིང་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
པོའི་ཚོགས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་དཔེ་ལའོ། །དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མིང་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁས་སྤངས་ནས་ཀྱང་སུན་འབྲིན་པ་
བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱ

{@063B} ལས་མི་རྟོགས་པ་ནི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་
དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཟད་པར་བསྐྱེམས་པ་ལ་སོགས་པར་མཚན་མ་རྟོགས་པ་ན་སའོ་
ཞེས་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
དུས་ཀྱན་དུ་འཇུག་པ་ལས་འཇུག་པར་

མི་འགྱུར་རོ། །གང་མིང་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །མཐོང་ན་ནི་འོང་བ་དང་སྒྲུགས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིའི་ཐ་
སྟན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ལས་དེ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གཞན་གྱི་ལུགས་ཁས་ལེན་ནི་ཞེ་ན།

ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་སྒྲོས་པ་ནི་ཉེ་བར་
མཚོན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡང་བཟུང་ངོ། །འཁྲུལ་
པར་མི་འདོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཡུལ་
འཁྲུལ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་གྱི་ལྟར་ན་མིང་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་

ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ལྷོག་པའི་སྒྲོན་མ་བཤད་དོ། །རྗེས་
སུ་འགོ་བའི་སྒྲོན་མ་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་སྒྲོན་དང་མ་
འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །བཤད་པ་སྡུ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
རྣམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འཁྲུལ་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་སྒྱེ་བའི་
ཕྱིར་ངོ། །རང་གི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཉིད་
བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །མིང་གི་སྒྲོ་
ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ།
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་

གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མིང་དང་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་འོ། །དེ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྒྲིབ་
ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་།

རྣམ་པར་ཞེས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་མིང་ནི་
ཚད་ཅན་མིན་ཏེ། ཚང་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་
པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་རྩིས་སུ་དཔག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འདྲ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་
གྱི། གང་གིས་དེ་རྟོགས་པས་

{@064A} ༦༡། དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མིང་ནི་དོན་དང་ཚུལ་འདྲ་བ་
ཡང་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱིབས་ཅན་
དང་དབྱིབས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འོ། །དེ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་འོ།
ཡུལ་འདི་

ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།
འོན་ཏེ་མིང་དང་མཚན་མ་དོན་གྱི་ཡུལ་དང་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
ན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན་དེ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་དང་མཚུངས་པ་དང་འཇུག་པའི་ཡུལ་

གྱིདོན་གྱི་ཡུལ་དག་ནི་ཚུལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ལས
དེ་རྟོགས་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མ

རྟོགས་པ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་མེད་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་པའི་མིང་དང་
མཚན་མ་རྟོགས་

པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་མིང་དང་མཚན་མ་
ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་སྐྱུ་ན་བུ་མ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དོན་དེའི་འོ། །དོན་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་ལའོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལན་ནོ། །གང་ལྟག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སུན་

འབྱེན་པ་གཞན་དེ་མིང་དང་མཚན་མ་གང་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་

ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུམ་པར
དོགས་པར་བསུ་བ་ནི། ཉ་ཕྱིས་ལ་ཞེས་བྱའོ། ཉ་ཕྱིས་ཀྱང
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་དངུལ་དུ
ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནའོ། །མིང་དང་མཚན་མའི་ཞེན་པ་

ལས་ཡང་ད་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུམ་ན་མིང་དང་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དུལ་ནི་མི་གནས་པར་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པའོ།
།དུལ་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དོན་གང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུག་

{@064B} བ་ཡིན་ཞོ་སྒྲུམ་ན་མིང་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུལ་ནི་མི
གནས་པར་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན། མིང་དང་མཚན་མའི་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་དུལ་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དོན་ནི་མིང་དང་
མཚན་མ་ཉིད་དུ་དོགས་གྱི། དོན་

ལས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་དུལ་ཉིད་
མིང་དང་མཚན་མའི་དུལ་ཡིན་པས་དུལ་ལ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དུལ་ལ་མི་གནས་པ་དེས་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཉ་ཕྱིས་གྱི་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དངུལ་བཞིན་དུ་འོ། །འདིར་ཡང་ནི་

མིང་དང་མཚན་མ་ལོ། །ཡུལ་

མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དྲོགས་པ་བསུ་ནས་སྤར་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་
པར་བྱས་པའི་དངུལ་སྒྲི་ཤད་བཞིན་ཡུལ་དེར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་བཏང་སྟོམས་
སུ་གཞག་ནས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཡུལ་མེད་ཀྱང་མིང་དང་
མཚན་མའི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དངུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་འདོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་ཡང་དངུལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་པར་བྱ་བའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྱུད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གོ། །དེས་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲི་ཤད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་པར་
ཞེན་པར་བྱས་པའི་དངུལ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་
མ་འདོད་དོ། །མིང་དང་མཚན་མ་དོན་

ལས་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལྷག་པར་མེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར
ན་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་དདུལ་ནི་ཞེས་པ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛོན་ན་ཡུལ་
ན་མི་གནས་པར་

མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་མིང་དང་མཚན་མའི་ཡུལ་འཛོན་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་མཚན་མའི་ཡུལ་མི་འཛོན་
པའི་ཕྱིར་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་
ཡང་མིང་ལ་སོགས་པའི་འཛོན་པ་སྒྲུའི་རྟོགས་པས་ནི་ཉེ་བར་
བཏགས་ནས་དོན་འཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

{@065A} ༥༡། །ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དོགས་པ་བསུ་ནས་བྲམ་
ཟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་
པའི་མིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མིང་བཏགས་པས་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
དོན་ནི་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པས་འཛོན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེས་

ན་མིང་དང་མཚན་མ་འཛོན་པ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དོན་འཛོན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་མིང་དང་མཚན་མ་འཛོན་པ་
ཡིན་ཡང་ཉིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཉིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ལན་ནོ། །ཞིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་མ

འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་འཆད་པ
ནི་ཚད་མས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི
ཡུལ་ཉིད་དུ་འོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པར་རོ།
མིང་དང་མཚན་མ་ཡང་ཚད་མའི་ཡུལ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གོམས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན
ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ལས་དེ་སྐྱབ་པའི
ཚད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཞན་དུ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས
བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིང་དང་མཚན་མ་མེད

གྱུར་པོ། །འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྲིད་རང་གི
རོ་བོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་མཚུངས་མིན
ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གང་གིས་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་དགོད་པའོ།
ཁག་ལ་ཏེ་མིང་དང་མཚན་མ་བཞིན་དུ་

འདིར་ཡང་སུན་འབྲིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་

གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ག་ལས་སྒྱུ་མ་ན་འདི་ཉ་ལར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་མཚན་མས་སོ། །མིང་དང་
མཚན་མ་རྟགས་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ལ་རྟགས་པ་ནི
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན།

བའི་དོན་དུ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟག་པ
དང་པོ་བསལ་བའི་དོན་བརྟུན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ
རྟགས་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ
ཅི་མ་གྱིས་སུ་ན་ཕུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ། །ཇི་ལྟར
དོན་ཉིད་དུ་མ་རྟགས་སྒྱུ་མ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་

{@065B} གསུངས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་མཚན་མ
མ་ཡིན་པའོ། །ཁང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད
དུ་སྒྲག་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མ
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟག་པས་རྟགས་པ་མི་གསལ་བའི་རྣམ
པ་ཅན་ནོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟག་པའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ན་གསུངས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟག་པས་རྟགས་པའི
མིང་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ
ནི། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩིས་སུ་འཇུག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར
ཞེ་ན། །དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟག་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་གི་

ངོ་བོ་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་སྲུན་འབྲིན་པ་
བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་མ་
ཡིན་ལ་མིང་ལ་སོགས་པའི་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བར་གྱི་ལ་ལྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་ན་གནས་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཤམ་ལ་མེད་མིང་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་བ་
བཟུང་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཞེས་བྱ་བར་
ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་བརྗོད་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའོ། །གང་གིས་
དབང་པོའི་ཚོགས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་

འགྱུར་བ་དེའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ཞོ། །འོན་ཀྱང་དོན་ལ་བརྟུན་ནས་སྟེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཚད་
མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཏེ་འགྲུབ་པོ་སྟམ་ན་བཟུང་པ། རྣམ་

པར་རྟོག་པས་རྟོགས་པའི་མིང་དང་མཚན་མ་འཁྲུལ་པས་ན་དོན་གྱི་

རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མིང་
དང་མཚན་མ་ལས་ནི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་སྒྲུལ་དུ་དོགས་ན། སྒྲོ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་
ཕྱིར་ཞེས་ལན་རྩ་བར་གསལ་ལོ། །གང་གི་

རང་བཞིན་སྟོང་མིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རིག་བྱེད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་
དགོས་པ་ལོ། །རྒྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
ཉིད་ཁས་བླངས་ནས་རང་ཉིད་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་དོན་གྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །མིང་དང་མཚན་མའི་ཚད་མ་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་

{@066A} ༥༡། །གནས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་
དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ན། གང་གིས་ཤེས་པའི་དོན་ཉིད་
གྱིས་རྒྱལ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེས་ན་མིང་
དང་མཚན་མའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚང་མ་ཅི་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་མིང་དང་མཚན་མ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་
ནི་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་དེ་འི་དོན་དང་ལྡན་

པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་

རྟོགས་པས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ
ནི་དོན་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པས་ནའོ། །བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དོན
བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོབ་བྱ་གས་པ་ལས་འཇུག་པར་དོགས་པ་བསུ་བ
ནི། ལྷག་པར་སྟོབ་བྱ་གས་པ་ལས་ཞེས་བྱ།

བའོ། །བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ཉིད
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་ནི་ཤེས་པའི
རྣམ་པ་ལ་སྟོབ་བྱ་གས་པར་ཁས་ལེན་ནའོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ལ
དོན་བྱུང་བ་ཉིད་པ་སྟོབ་བྱ་གས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་མིང་དང་མཚན
མ་དེ་ལ་ཡང་མིང་དང་མཚན་མ་གཞན་

བྱ་གས་དོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཡིན་པས་སྟག་པ་མེད
དོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་སྟོབ་འདོགས་པར
འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཚད་ཅན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ
འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་མིང་དང་མཚན་མར་སྒྲུབ་བ
ལ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ།

ཕྱི་རོལ་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི་མིང་

དང་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་པའི་ཤེས་
པ་ཉིད་ལ་དེ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྱ་
བའོ། །ལྷག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། རྣམ་པ་དེ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྩོམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་

རྣམ་པ་མི་གསལ་བའོ། །དོན་ནི་མིང་དང་མཚན་མའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པའི་
རྣམ་པ་བཞིན་དུ་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཡང་དོན་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ། དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་ཤེས་
པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་

{@066B} ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་
པ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པས་ན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ལ་སྐོང་དོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡང་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་བླང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་དོགས་པ་བསུ

བཞི། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི
རོལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་རྟོགས་སྟུང་ན།
རྣམ་པ་འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ནི་བ་དད
པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འཁྲུལ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད
པར་སེམས་སྒྲོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དང

ལྡན་པར་མི་འབྲད་དེ་རྒྱུ་ལམ་ལ་སོགས་པར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཞེས
པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལམ་དུ་ཡང་མིང་ལ་སོགས་པ་མི
ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། འདུ
བྱེད་ལས་ཀྱང་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ལས
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འགལ་བ

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞེས
གསུངས་སོ། རྒྱུ་ལམ་དུ་རྒྱས་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱང
མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་སྟེ། རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྟེ
བའི་གོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁར་མ་དོའི་གཟུགས་བཞིན་དུ
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ

སྟུང་ན། དེ་ཞེས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་གྱི་སེམས་བཞིན་དུ

ལྷ་འི་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ན། བར་མ་དོར་ཡང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང
གཟུང་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་གྱུབ་པོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི

ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་དང་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ
ནི། དེས་ནི་མིང་སོགས་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མདུན་ན་གནས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་སྤྱིང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དང
ལྡན་པ་ཡིན་ནའོ། །འཇུག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་

{@067A} ༣༡། ཁྱི་སྲུང་འབྱེན་པའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །ཐམས
ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི
རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་འོན
ཞེས་བྱ་བའོ། །

ཅི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་མ་འོན་ཏེ་དམིགས་པ་མེད
པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ལན་གང་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་ལ་ལན་དུ
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡིན
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྐྱུ་དུ་དོགས་པ། འདི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་

པར་ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་

རྟོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གང་གི་ཕྱིར་མདུན་ན་གནས་པར་འཛོན་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་སད་བའི་གནས་སྐབས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་
པ་ཉིད་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་

དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་པ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བསྐྱོག་པར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་གསུངས་པ་
ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་

སུ་ཡང་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པས་
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འོ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་སྐྱངས་པ་བརྗོད་པ་ནས་ལན་འདེབས་པའོ།
འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་

དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་

དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲུ་
བྱེད་ལས་ཀྱང་མི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་བཞད་པའི་ཕྱིར་ན་དོགས་པ་བསུ་
བཞི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་
མིང་དང་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མིང་དང་

མཚན་མ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཞེ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ལ་ལོ།
།སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པའི་སྡོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབད་ཅེ

{@067B}ན་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་
སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བདེན་པའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། བསྟོན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ། རྣམ་པ་དེས་སོ། །རེག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅད་པར་རོ། །དེ་
ཉིད་དུ་བདེན་པའི་གྲང་པོའི་ཁྱུ་ཡོད་པས་ན་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་
སྟེ་ན། གང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པ་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། བཅད་པའི་ནང་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

།གངགི་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པ།

མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྒྲོ་བཅད་པའི་ནང་ནས་སྐྱེས་བུ་ཕྱིར་འགོ་
བཞི་ལྷས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བཞི་ཕྱི་རོལ་
དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིའི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་གྲང་པོའི་
ལྷུང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཤིང་བཅད་པ་ལ།

སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མེའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲང་པོའི་ལྷུང་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་བ་ཡིན་
ཡང་མེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་མི་ལྷས་པ་
ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་མི་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་

པ་ལ་སོགས་པས་སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།
།དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བཞི་བདེན་པའི་
རྗོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་
དུ་མཐོང་བ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བསུ་
བཞི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཉིད་ཡིན་ན་པོ།

ཤེས་པ་ལས་ཐམི་དད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་མཐོང་བར་འབད
གྱི་ཐད་ན་གོ་ཅི་ལྟར་དེས་ན་པ་ཐམས་ཅད་དང་གཞན
གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ།
སད་པ་དེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་པ་མེད

པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ།
ཤར་ཞིག་མ་ཚང་བ་མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གཉིད་ཚོགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབས་གཤམ་
ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

{@068A} ༥༡། ལྷམ་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤར་དུ་གཉིད་
ལོག་པ་གཅིག་གིས་གྲང་བོ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་གྱིས་
ནི་རི་ཁོ་ན་མཐོང་སྟེ་དེས་ན་དེ་ནི་མཐོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ
ཡང་མཚུངས་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གཞན་དག་གིས་སྒྲིམ་པ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་
པ་ལོ། །འདྲ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེས་ན་ཞེས་བྱ་

བཞི་གཞན་མེད་པས་ན་པོ། རྟེན་ལས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བྱེད་པ་ལས་སོ། ཅི་འི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དོགས་ན།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་འདྲ་བྱེད་པས་སྐྱེས་
ཀྱང་རང་ལ་བརྟེན་པ་འི་ཁྱད་པར་མེད་པ་འི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འགའ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དངོས་པོ་འོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་
ཅད་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་
མེད་པ་འི་གཟུགས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། ཉེ་བ་མཐའ་དག་གིས་འཛིན་པར་
འགྱུར་བ་ལས་རྣམ་པར་བྱེན་ས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འི་ཕྱིར་
མི་ལས་དུ་ནི་ཐོགས་པ་

དང་བཅས་པ་འཇལ། ཐོགས་པ་མེད་པ་འི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱེས་པ་མེད་དོ། རྟེན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐད་པར་འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། རྟེན་ཉིད་འོན་ཏེ་ལྟར་ཐད་པ་ཡིན་སྐྱེས་ན།
སྔོན་མཐོང་ན་འདྲ་བྱེད་པ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྔོན་གྱི་

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། སྡོན་མཁོང་བ་གང
གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ།
།གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་མ་མཁོང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་སྡོན་
གྱི་རང་བཞིན་མཁོང་བ་ན་རྣམ་པར་སྤྱེན་ས

མཁོང་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནའོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །དེ
ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྡོན་གྱི་འོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འདྲུས་སུ
ནི་ད་ལྟར་གྱི་དྲུས་སུ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།དངོས་པོ་དེ་འདྲུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱབ་ས་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི
ཕྱིར་ཞེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི

{@068B} ལམ་དུ་ནི་གི་བ་ཡང་མཁོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་སྟེ། དེ་འདྲུས་ན་མེད་པ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་སྒྲུང་བ་ལ་ལོག་པར་འདོད་དམ་ཡང་ན་སྒྲུང་
བ་ལ་ལོག་པར་འདོད། དེ་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི་
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཏུ་མངོན་པར

འདོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་མིན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་འོ།
།སྒྲུང་བ་འང་ཡིན་ལ་ལོག་པ་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འབྲེལ་
ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཡང་མི་ལམ་དུ་

མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་

ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སད་པས་མཐོང་བའི་བདེན་
པའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཉིད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མིན་པ་ན་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སད་

པས་མཐོང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ལམ་དང་གཞན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་
སྒྲུབ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ན་འོ་ན་ནི་ལོག་
པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་པ་ཉིད་གང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ལོག་པ་
ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

འཇུག་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་
ནི་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལ་ནི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་ལའོ། །དེ་ནི་
དང་པོ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཞན་དག་སྒྲུབ་བ་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་གྱི།

དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་གྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱ་
བ་སྟེ། དོན་རྒྱུ་མ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཞན་

དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འོན་ཏེ་གྱུར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། གང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུང་བའི་
རང་བཞིན་གང་གིས་དོན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡིན་

{@069A} ༦༩། ཁོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཐད་དང་པའི་དོན་ལས་ཐད་དང་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་དོན་
གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་

འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་པར་རོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་འདི་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་འོ།
འི་ལྟར་དེ་དོན་དུ་མཐོང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ལས་ནི་ཞེས་གསུངས་

སྒྲིལ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་སྒྲིལ་པོ་ལ།

སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་
བ་དེའི་ཕྱིར་མ། དེའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཞེས་རབ་ཁོ་ན་
རང་རིག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཡུལ་གཞན་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་
མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་དུ་ཟེད་དེ་དངོས་པོ་
ལ་ནི་ཇི་ལྟར་དུས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དུས་

གཞན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་ཡོད་པ་ཡང་ཡུལ་
གཞན་དུ་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེས་ན་
ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཁྱབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བཞིན་པའི་སྤྱོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་བརྗོད་
ནས་ལྷག་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིན།

པའི་སྒྲིལ་ཉིད་སྒྲོས་པ་ནི་གལ་ཏེ་དུས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་སྒྲིལ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ལ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེའོ། །རེ་ཞིག་
གཞོད་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་གཞོད་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་པ་

ལས་གཞན་ཞེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་
བར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་གཞོན་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་
ནི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་

ཡང་ཉེས་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དོན་ཐོབ་པ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤོང་བའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དོན་ཡོད་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེན་ལན་དུ་དོན་
མཐོང་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

{@069B} སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་རྒྱ་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དོན་མཐོང་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མེད། ཐོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོགས་
པ་བསུ་བ་ནི་དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོ་རིགས་པ་
མེད་པ་ལ་ཡང་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་
མེད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིགས་པ་ལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་

པོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་བཞོན་ནས་བསྐྱོག་པ་ནི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་གྱི་འོ་ །དུས་གཞན་པ་

ཡང་མཐོང་བ་དང་འཕྲོག་པར་ཡང་ཅི་སྟེ་མི

འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། ཐོབ་པར་མི
རྣམས་ན་ལྟ་བུར་ཡང་རྣམས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཟློང་བ་ནི་དོར་བར་མི
རྣམས་སོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ
བའོ། ཅི་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ
ཅི་མ་མཁལ། ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ

པར་རོ། །གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པ་ལ་ངོ
ཤེས་པའི་ཚད་མར་ངོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
བཀོད་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་འགོག་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། མི་ལམ་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ངོ་ཤེས་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་

དུ་མཐོང་བ་ནི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་ངོ། །ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས
ན་ངོ་ཤེས་པ་མེད་པས་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གཤམ་ཏེ།

ངོ་ཤེས་པ་གཞན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མཐོང་

བ་ལས་ཡང་སྤྱོད་མཐོང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ངོ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་དང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གལ་ཏེ་འདིར་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་སྤྱོད་མཐོང་བ་
ཉིད་འགྲུབ་པ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དོགས་པ་

བསུ་བ་ནས་དྲི་ཟེ་གོང་ཁྱེར་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ཇི་ལྟར་མེད་
སྒྲུས་ན་དེ་ལ་ནི་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དྲི་ཟེ་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་
དག་ལ་འོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །བདེན་པ་འི་
བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་
པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བས་ན་ངོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་

{@070A} ༣༡ །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པར་སྤྱོད་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས་སོ། །དན་
པ་ཉམས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་སྤྱོད་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་པའོ། །དན་

པ་ཉམས་པས་ནི་ཉ་ཕྱིས་ལ་འདི་དངུལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཚོང་ཁང་ན་གཞས་པའི་དངུལ་ཉིད་
ལ་ཡུལ་གཞན་ན་གཞས་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ནི་ཤེས་པ་དེས་ན་དྲན་
པ་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་དངུལ་

ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་གཞན་ལ

སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ
སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་གྱིས་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་
བཟུང་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་གྱིས་
གསལ་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།གཞན་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བྲིས་སོ་སྟུང་
དུ་བསམས་ནས། དེའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་འདིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་དོན་ཉིད་ཡིན་

གྱི་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེགས་སྒྲུ་མ་འགོག་པ་ནི་བཟུང་བ་
ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལོ། །འདི་ག་ལས་ཞེས་དོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་
བོར་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འབད་པ་བཟོད་པ་ནི་དོན་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གང་གི་སྤྱིར་དེ་མ་དམིགས་པས་ནི་དོན་དེ་

ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་ནི་

མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་ལོ། །གཟུང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཡིན་པར་དོགས་པ་བསུ་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་
པ་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི
སྒྲུང་བ་ལོ། །གཟུང་བ་པོ་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཉི་བར་མཚོན་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་སེལ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །གཞན་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་འི་རྣམ་པས་སོ།
།གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་འི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལོ།
།མཐོང་བས་མ་རྟོགས་པ་འི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྩིས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་

{@070B} བ་ནི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཤེས་པ་འདི་ནི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་
བ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ནི་སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་
པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་མིང་དང་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། འདིས་ནི་
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

གཟུང་བ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འི་རྣམ་པ་གྲེལ་གྱི་ཕྱིད་དང་པོའི་ཡང་
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་འི་སྒྲོག་པ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དེ་འདོད་
པ་འི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྷན་པར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདོད།

གཟུང་བཉིད་དུ་སྒྲུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱམ་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད
མེད་པ་ཡང་སྤྱོད་པའོ། །མི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང
ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་རྒྱས
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ལ་ནི་མི་ལམ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་པའི་ཞེས
པའོ། །དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ

མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤམ་པ
དེ་ཉིད། དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ན་བརྗོད་པ་ནི
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་གྱིས
བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དོན་ཏེ་གང་གིས་དེ་ལྟར
རྣམ་པར་འཛོགས་པ། མིག་ལ་སོགས་

པའི་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་སྤྲོམ་དུ་དོགས་ན་སྒྲུང་
བཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཁྱད་པར་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །ཁྱེད་མཐོང་ཞེ་ན། འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ལས་སོ། །རང་དང་གཞན
གཉིས་ཀས་ཀྱང་མངོན་གསུམ་གྱིས་ནི་མཐོང་

བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ།

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱི་གཤམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི
རྩིས་སྤྲུག་པས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།
བཞད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་རྩི་ལམ་གྱི
ཤེས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ནི།

ཞེས་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ
བ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་པ་དང་འདྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན
ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ནི་དོན་མེད
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་ན་བྱ་བ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཤེས་

{@071A} ༥༡། །པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ།
འདི་ལ་ནི་རྩི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འོ། །རྩི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་འདི
བཀའ་ཆགས་ཞེས་སྟོན་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་གང་གིས་བདག་ལ་འདི
ལྟར་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་བློར་འགྱུར་གྱི། མད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་དེ
སྟུང་དུ་ཐུགས་པའི་བློར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་ལྟར་ན
ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བློ་གང
ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འདིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི།

མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སྒྲོན་མཐོང་བ་དེ་བདག་

གིས་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཡིན
ནོ། །བདག་གིས་བློ་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དོན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ
མེད་ཀྱང་གཞོད་པར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། གཞོད་པར་བྱེད་པ་གང་གིས་ཞེས་

བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན
པ་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་མི་འདོད
པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞོད
པར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཁྱེད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བར་སྒྲུབ
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཁས་སྒྲུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི
སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་ན་གཞོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་ཁས་
མི་ལེན་ན། དེ་ཡང་སྒྲུང་བས་ལ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།
།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུང་བ་ལས་ལོག་པར་དོགས་པ་བསུ
བ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱི་ལམ་གྱི་ཞེས་ཀྱོ།

འབའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན

པ་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་གཞིན་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་བ
ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེས།

ཐུག་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་གཞིན་པ་བྱེད་པས་འཇིག་
རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གཞིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞིན་པ་
གཞན་ཡང་ཡིན་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་

{@071B} གྱུར་རོ། །མཐར་ཐུག་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་བས་ན་གཞིན་
པར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དུ་
མོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་གཞིན་པར་

ཤི་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་གང་
གིས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དུ་ཡིན་ལོ་བཞིན་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེས། འདི་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ།

རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་གཞན་གྱིས་རྟོགས་

སྟམ་བཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ལོ། འོན་ལ་ནི
ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྒྲེག་པ
སྒྲུབ་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དོན
གྱི་ཡུལ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ
དཔག་པས་ཐུན་མཛེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན།

ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཞེན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ན་ལོ། །སྤྱོད་ལངས་པ་ལ
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ན་དེ
ནི་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟ་ན་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ལན
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

གཞན་གྱི་གཞོན་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཤེན། འདི་ལ་ནི་མེད་གྱི
ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཁྱེད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འམ་མཐོང་བའི་ལོ།
།འདི་ལ་ཡང་དོན་བཤད་པ་ནི་འདི་ནི་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་འདི་

ན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདི་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་
ལས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ལས་དོན་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་

པལྟའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་
འབྲེལ་པར་ཁས་ལེན་ན་མིང་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གཟུང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་

{@072A} ༣༡། །ཡོད་ཀྱང་བཟོད་པ་ན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ན་འབྲེལ་པ་
མེད་པ་སྒྲོས་སུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་
པར་དོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་འདས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་
བཟོད་པའོ། །དོན་དང་འབྲེལ་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཞིག་ན་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དེས་དེ་ནི་བཟོད་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིལ་བུ་དང་སྒྲུའོ། །འདི་ཉིད་བཤད་པ་ནི་གང་
ལ་དོན་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབའ་ཞིག་ནི་མིང་དང་མཚན་མའོ།

།གལ་ཏེ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་མིང་དང་མཚན་མ

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས
གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི
རྣམ་པ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ
མེད་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་གོ་སྟེ་མ་ན། གཞན་རྟོག་པས་ཞེས་གསུངས་སོ།
འོན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་དེར

འཇུག་པ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་མ་ནས་ལྷག་མ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རང
བཞིན་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན
དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཞིག་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས
པ་ནི་སྤྱིའི་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་དང་

མཚན་མ་བརྗོད་པ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཅན་ལ་ལྟེན་པའི
ཕྱིར་ན་དེ་འཇིན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་དེ་འཇིན་པ་ལས་བརྗོད་པའི
ཉིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་མིན་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཅི་སྟེ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནི

བཤད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་སྤྱི་རང་གི་ངོ་

བོ་ཡོད་པ་ཉིད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རང་བཞིན
དོན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དོགས་ན། འཛིན་པ་ཡང་ཞེས
བྱ་བའོ། ཞམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པར་གཟུང་ཡང་གསལ་བ་
དེ་དག་གི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བྱེད་དེ་དག

གིས་གསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན
ཅི་སྒྲོན་སྟུང་ན། དེས་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད
པ་ཉིད་ནའོ། །གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དེ་གཉི་གར
དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས
པའི་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི

{@072B} མཐུན་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྟག་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ།
འོན་ཏེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ
ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་གསལ་བ་
འབྲེལ་པས་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ
སྟུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བ་སྟེ

ཁྱད་པར་ལས་སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་
བ་གསལ་བ་ཉིད་སྤྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ་ཞེས
བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་ཐད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་གསལ་བ་དག

ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ།

སྤྱི་ལོ་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་གསལ་ལ་བར
བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རང་
བཞིན་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་བདག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་ལ་བར་མཐར་ཐུག་

པའི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་ལ་བ་དང་
ལྷན་པས་དེ་ལྟར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན་འོ། །དེ་ལྟར་

གྱུར་པ་ལ་རག་གོ་ཞེ་ན་གསལ་ལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མེད་ཀྱང་
དེའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་
གི་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་
ལ་ཡོད་པའི་ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་གཞན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དེའི་
རང་བཞིན་དེས་ཉི་བར་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་ནི་

རྣམས་སོ། །དེས་ན་དེ་མེད་པ་ནི་དེའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འཛིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལོ། དེ་གང་ལས
ཤེས་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། གསལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པར་རོ།
ཅི་འོ་ཕྱིར་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སྟེ།

དུ་དོགས་ན། དེའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ
ལྟོས་པས་དེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གསལ་པའི
རང་བཞིན་བརྟེན་པ་ནི། སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ།
འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་

{@073A} ༥༡། སྤྱི་གསལ་བས་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དཔེར་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དཔེར་འགོད་བའོ། གཤམ་ཏེ་ཡང་། གསལ་ལས་མངོན་སུམ་ལ
གསལ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། སྟོན་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། འདི་ལ
རྟེན་

ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དཔེ་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ནི་མི
རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དེ་ཉིད་ནི་སྟོན་ལོ། ཅི་འོ་ཕྱིར་དཔེ་མ
ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ཅི་འོ་ཕྱིར་སྟོན་གསུངས་
ཉིད་དཔེ་མ་ཡིན་སྟེ། སྟོན་གསུངས་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། གསལ་

བདང་མ་འབྲེལ་ན་གསལ་བ་ཉིད་ལ་རྟོགས།

པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ།
བཞི་ཚུད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་
བྱེད་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དཔེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བཟོད་པ་ནི་དཔེའི་སྒྲིན་མེད་བར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ
ལྟར་སྒྱུ་དཔེ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །

དེ་ལ་ནི་སྒྱུ་ལའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་
བའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིལ་ན་ལས་
སྒྱུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་
གཟུང་ན་བ་དྭ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་སྒྱུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲིལ་
ལས་འབྲེལ་པ་འཛིན་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་
པའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིལ་སྒྱུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་
འཛིན་ཞེས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་

པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཟོད་པ་

ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྒྲོ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན
པའོ། །ཞེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཟོད་ནས་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་བཟོད་པ་ནི
རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲུ་ཉི་བར་བསྟན་པས
སོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ལ་བཟོད་

པའོ། །དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་འོ། །གཞན་དུ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་བཟའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་རོ། །འོན
ཏེ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། སྒྲུ་འི
ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་འི་རང
བཞིན་ཁོ་ནར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་

{@073B} བཞིན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་མི་སྲིད་པ་འི
ཕྱིར་རོ། །འོན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་པ་གཞན་ལ
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། སྒྲུ་འི་རང་བཞིན་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འི
རང་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་

པ་འི་རང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་པ་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ
སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །ཐལ་བ་འདི་འབའ
ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་ཟད་དེ། ཐམས་ཅད་ཆོ་ཡང་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ།
།དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་མི་དམིགས་པར་

བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་

༥ དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་ན་ནི
མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྔོན་པོ་ལ
སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་ན་སྐྱེ་བོ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་གསལ་
བར་སྒྲུང་བའི་ཞེས་པ་སྐྱེ་ལ་དེའི་

༥ བལ་སྤྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པས། དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
སྤྱི་རི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིལ་སྒྲུང་བ་ལས་སུ་གྱུར་པའོ།
༥ རྗེས་འབྲེལ་ནི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པའི་ཆ་མི་གསལ་བའོ། །གང་

གིས་སྤྱུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། བསལ་ལ་བསལ་གྱུར་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་གྱུར་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་དང་པོ་ནི་མ་བཟུལ་ཏེ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
༥ གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི་གསལ་ཏེ་སྒྲིལ་སྒྲུང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེའི་ཚེ་སྤྱི་རི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་གསལ་བའི་

རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པར་རོ། །གསལ་བ་ལས་ཡིན་པར་སྲིད་པའི
དོགས་པ་བསུ་ནས་སེལ་བ་ནི་གསལ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལས
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ

དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གསལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན།
དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ
ལས་ཐ་དད་པར་རོ། །རྗེས་སུ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད
ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང

{@074A} ༣༡། །དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཞེས་གསུངས
སོ། །སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ
ཉིད་འདོད་ན་ཡང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ལས་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ
པ་གནས་པའི་སྤྱི་དང་དོན

གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གཉིག་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་དབང་པོས
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ལས
བྱུང་བ་ཁོ་ནས་གཉི་གཉི་གཉིས་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར

དབང་པོས་གཟུང་བཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོན

ཏེ་སྐྱེ་ལས་འབྱུང་བས་མི་གཉི་ག་འཛིན་ལ་དབང་པོས་ནི་ཁྱད་
པར་ཅིམ་འཛིན་པ་དེས་ན་དབང་པོ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།
།བཟླ་དཔ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོའི་གཟུང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཅིམ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི
ལྟར་མི་རིགས་སྣམ་ན། སྤྱི་དབང་པོས་མ་བཟུང་ན་བརྒ

མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླ་དཔ།
ལན་བཟླ་དཔ་ནི་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལས་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཇི་སྟེ
བཟླ་དཔ་ཅེན། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་
སྤྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པས་ནི་མེད་དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་མེད་སྣམ་ན། ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལས་བ་ལང་འདི་ནི་བ་ལང་རོ་
ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལས་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་དགག་
པའོ། །གསལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་དབང་པོས་

གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དབང་པོས་གསལ་བ་

རྟོགས་པ་ན་སྤྱི་མི་འཛིན་པ་ཉིད་དོན་ཞེ་ན། དབང་པོས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ལྷག་མའོ། །ལྷག་མ་ནི་བཞད་པ་སྒྲ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་ལས
ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི

སྒྲ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི
སྒྲ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང
བའི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་འབའ་ཞིག
སྒྲ་ལ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན
དབང་པོ་དོན་མེད་པ་ནི་སོན་འདུག་གོ་ཞེས་ཐལ་བའི

{@074B} དོན་བྱེ་བར་སྤྱད་པ་ནི་དེས་ན་གསལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ།
སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་སྒྲ་བ་ཉིད། གསལ་བ
དང་མི་གསལ་བ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དབང་པོ
དང་སྒྲ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དག་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི
ཕྱིར་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི

གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ཤེས་དོན་ཉིད་ཕྱིར་ན། ཞེས
བྱ་བའོ། །གསལ་བའི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ
ལན་ནི་དེ་དངོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲ་དང་གཟུགས་དང་རོ
ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་གཤམས་ཡིན

༡༩ མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་པ་

རྣམ་པར་མཚན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན་ཏེ། གང
ཞིག་སྒྲིལ་སྒྲུབ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་འབྲས་བུ
མེད་པར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་དེ། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲི
ལས་འབྲུང་བའོ། །གཞན་དག་རྣམ་པ་གཞན་

དུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་ནི། མདུན་ན་གནས་པ་ཉིད་དུ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ནི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན
པས་ན་དབང་པོ་རྣམས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ།
ཁ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་

སྟོན་ཏེ། མདུན་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདི་ལ་ནི
མཐུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན་ཏེ། ཁྱིལ་དུ་དོན
གྱིར་བཤེས་པའི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་
གཞན་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དོན་པ་བསུ་བ་
ནི། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་

ཡང་སྒྲིལ་བ་ཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

ལན་འདེབས་པ་ནི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་དབང་
པོ་ལས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་དབང་པོས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལའོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདི་གནས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་

ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་པོས་དེ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོམ་
པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་སྒྲ་ཉིད་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་
དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་

{@075A} ཅུ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ད་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བས་ད་ལྟར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་གཅིག་
པུ་ཉིད་ཡིན་མོད། དེ་ནི་ཉེ་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ནི་དོན་མེད་

པས་ནི་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་རྒྱུ་མ་
ཡིན་ཞེ་ན། བཟླ་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །དེས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྣང་བ་

མེད་པ་ཉིད་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ

བའི་དོན་ཏོ། །རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་མ་མཆོད་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི
མིག་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོས་མཐོང་བ་དེ
ཡང་སྒྲ་ལས་རྟོགས་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་
ན་དེ་དག་མཆོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོམ་

བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་སྟམ་དུ་དོགས་པའོ། །ཇི་
སྐད་དུ། མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་
པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སྒྲའི་སྒྲ་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་པར
བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ལ་སོགས་

པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲ་མཆོད་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི་ཆུ་བས་ཀྱི་ཆུ་ལ་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོངས་པ་མ་
དམིགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སྒྲ་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲའོ། །ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འོངས་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འོང་བར་རྟོགས་ན
ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོད་བར་པོའི་ཡུལ་དུ་ཐག་རིང
པོར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ་ཡུལ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནི་སྤྲོད་པ་དེའི་ཆོ
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ལུས་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ
ཡིན་པ་དེས་ན་ཏོ། །འོན་ཏེ་མི་སྤྲོ་བ་མེད་

{@075B} པའི་ཕྱིར་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན
ནོ་སྟེ་རྟོགས་ན་མི་སྤྲོ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོ་ལས
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲོ་ལས་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་སྟེ་རྟོ
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟོད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་
ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་གད་ལ་

སོགས་པ་ཡང་དབང་པོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཐལ
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཉམས་པའི
ཕྱིར་སྤྲད་བྱ་བ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ཉམས་པ
དེ་ཆོད་མ་གང་གིས་ངེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི

ཕྱིར་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཉམས་པའི

རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྤང་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འོན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དབང་
པོ་ལས་རྟོགས་པས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དངོས་
གཅིག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ནི་སྤྱང་དང་
དབང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འཆད་པའི་ཚུལ་ལས་སོ། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་དང་དུ་སྟེ་ཕན་ཚུན་
ལྟོག་པར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤྲངས་
པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་འོ། །བྲལ་པ་སྟེ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་
དེའི་ཆོ་འདི་རིགས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གང་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནོ། །དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དེ་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པ་འམ་
གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །ཁ་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་སྟེ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་དོ། །ཐ་དད་པ་
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ན་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གང་ལས་འབྲས་བུ་ཉིད་

ཀྱི་ལྟོས་པར་འགྱུར། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡོད་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲུབ་པ་ནི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གྲུབ་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་ལ་
རག་ལས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ལྟོས་པ་

མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་
གྱི་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེར་སྐྱ་
ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་པ་འམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་
པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་ཁས་
བྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འབྲས་

{@076A} ༥༡། མིན་ཇི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ངོ། །ཅི་
ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་འདི་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
ན་མ། དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རང་གི་རྒྱ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་
གིས་ཡིན་གྱི། མཛོན་སྲུང་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཡིན་ཡང་གསལ་
བའི་རང་བཞིན་དེས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཐ

དད་པ་དང་ཅིག་ཞེས་

གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པ་དེའི་སྤྱིར་རིགས་ནི་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་ཐ་དད་པ་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི་རིགས་དང་ལྡན་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁས་
བྲལ་པ་དང་པོ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་
པར་འབྲེལ་བ་ན་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་པ་མཇེད་པ་ཡང་གལ་
ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མིན་ཇི་ལྟར་
ཡང་། ཅི་ཞིག་བྱ་བ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྱུར་ནས་ཐ་དད་པའི་
སྒྲོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ན། གཞན་

ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་དོན་གང་ཞིག་གསལ་
བའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསལ་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ལྟོས་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ནི་དེ་དང་མཚུངས་

སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་འདི་

ཡང་གསལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་ལྡན་ཅི་ལྟོགས་པ་ལ
མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བའི་རང
བཞིན་ལས་རིགས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་ལས་གཞན་དང་དེ
ལས་སྤྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཏེ། སྤྱི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །གསལ་བ་ལས་གསལ་བ་གཞན་དང
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ
ནི། འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ནི་བ་ལང་ཉིད་གསལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་དངོས
པོ་མེད་པས་ཉེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

{@076B} གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་འོ་ན
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསུ་ནས། མེད་པར་རིགས་སུ་ཐལ
མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་དང་། བྲ
པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ
མེད་པ་ཡང་སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ

རྟེན་བརྗོད་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་གི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ། གསལ་བ
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་སྦྱོན་མེད་དོ
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་རི་བོང་གི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་གྱི་གསལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་

དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས། བརྗོད་པ་ནི་ཅི

དངོས་པོར་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དག་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་བརྗོད་པ་ནི། ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ནི་བ་ལང་ཉིད་དེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་སྒྲུབ་འོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་
བརྒྱད་པའི་བ་ལང་ཉིད་དེའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན།

བ.ཤད་པ་བ་ལང་ནི་ལྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནི་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེས་ནི་དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲིན་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་གཉིས་གསུངས་ཏེ།
བརྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟན་ནས་སོ། །དེ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་པོ་ལ་

སོགས་པ་ལ་འོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཐ་དད་པ་འཇམ་ཐམི་དད་པ་ཡིན་
ཡང་སྒྲུ་སྟེ། ཁ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྲོང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་
ནས་བ.ཤད་པ། སྤྱི་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཁ་པོ་ལ་སོགས་

པ་དེ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐམི་དད

པར་ཡང་མ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་
དེའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །ཀ་ད་གི་སྤྱིར་རིགས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་

ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་
དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་། ལྷ་བོ་ལ་སོགས་པ་ད་དང་
འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཀོད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་བོང་གི་རྩ་དང་ཡང་འབྲེལ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཁྱད་པར་བརྟེན་པ་ནི།

{@077A} ༥༡། རྩོ་བོ་ལ་བརྟེན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱི་བ་དང་ལྷགས་
ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷ་བོ་མཐོང་ནས་ལུ་ཡུ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཉིད་
ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྫོམ་གྱི། རང་པ་ལ་
སོགས་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་བོང་གི་རྩ་ནི་དོན་མཐོང་བ་ལས་
བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ནོ། །དོན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཉེ་བར་
བཀོད་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་བདུ་ཡོད་ན་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་དོན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཙན་

དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་དེའི་ཁྱད་

པར་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་ལ་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཏེ། དགོས་པ་
གང་དག་ལས་ཡོད་པའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
རྟོགས་པ་ཡང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ལྟར་གསལ་པའི་ཡུལ་
ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཡང་ལྷག་པར་ཞེན་
པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་

རྟོགས་པ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཡང་གསལ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་
ནའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ངོ་བོ་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་ལ།
བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་
པར་ཡང་ཡིན་ལ་རིགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟེ་རྣམ་པར་བཅད་པས་སོ། །དེ
ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟོགས་པར་

བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ངོ་
བོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཅི་ལྟར་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
ཤེ་ན། འོན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པས་
ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་རིགས་ལའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་
ཅི་ལར་འཇུག་སྟམ་ན། དེ་ལས་སྦྱེས་

པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་དེ་རྟོགས་པ་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ནའོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དེས་ནའོ།
།དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་ཉིད་ལའོ། །རྣམ་
པར་གཅད་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་

ཞེས་བྱ་བའོ། །རིགས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་དང་
ལྟན་ཅིག་གཅིག་ཏུ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ག་ལས་ཡིན། མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་
གཅིག་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་བཞིན་དུ་
ངོ་བོ་ཡང་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་

{@077B}ན་ཇི་ལྟར་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་ཞེ་
ན་མ་མཐོང་བར་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གསལ་བ་དང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་
ཐད་དཔའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་
མ་མཐོང་ཡང་འདི་ནི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུང་བའི་རིགས་དེ་ལ་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཡང་
སྟེ། མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དམ། དོན་ལ་དེ་
ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ། གསལ་བ་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་

འཛིན་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ན་འདི་འདྲ་བའི
འཁྲུལ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ

ཡིན་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོམས་པ་སྤྲུལ་པ་ལོ། །དེ
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་
མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ངོ་བོར་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལོ། །འོ་ན་དེ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན
འཁྲུལ་པ་གཅིག་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བྱ
བ

བཤད་ནས་ལྷག་མ་འཆད་པ་ནི་མི་གསལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ངོ། །གང་གི
ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ
མི་གསལ་བ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་དངོས་པོར་འགྱུར
བ་གསལ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལ

དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱིར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ད་ནི
གཞན་ལས་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན། བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་པ་ནི་ཡང
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ།
ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ལ་ཡོད
པར་གཞན་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི

དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྒྱི་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན
ཏེ། དེ་སྒྱི་ཐ་དད་པར་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ
བ་ནི། འདི་བཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཡང
ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས
སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ལྡོག་

པ་ཡང་གཞན་ལས་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན
ནམ། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་མེད་སྟུང་ན་གཞན་ལ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད
ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཞེས་ལྟ་བུ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན
པའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ན་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ནི་སྒྲིས་ཤེས
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་

{@078A} ཕྱེ། ཁ་དེ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟུང་ན། རིགས་མི་མཐུན
པ་དེ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་མི་མཐུན་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་གང
ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། སྒྲ་བ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན
ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །

འཇུག་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་བ་པར་ཡང་ངོ། །དེ་ལྟ་ན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ཁྱེར་ཏེ་མི་འོང་བ་བཀག་པ་ལས་སོ། །རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་

བཞི་སྒྲིའི་བྱེད་པ་མེད་པར་རོ། །ཁྱེར་ནས་འོང་བཞི་ཁྱེར་ནས་
འོང་བར་རོ། །བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དགག་པ་ལ་ནི་གཞན་ལོག་པའི་མཚན་

ཉིད་ལའོ་ཞེས་བྱ་བཞི་རྟོགས་པའི་སྒྲིཊ་ཡུལ་དུ་འོ། །དེ་ཡང་ནི་
ཁྱེར་ནས་འོང་བའོ། །བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དགག་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བཞི་གཞན་ལས་ལྷོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ལའོ། །གལ་ཏེ་བ་ལང་མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་བ་
ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཡིན་པས། དེར་པ་ལང་ཞེས་

བྱ་བ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
དག་ཏུ་ནི་དང་པོ་ཉིད་བ་ལང་ཞེས་སྒྱུར་བ་ན། བ་ལང་ཉིད་
སྒྲིཊ་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིཊ་དང་པོའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དག་ལ་ནི་བྱ་
བའི་ཚོག་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལས་སུ་བྱ་བ་ཉི་བར་སྟོན་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་མིན་པར་ནི་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །འགོག་པ་ནི་ཁྱེར་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་
བའོ། །འདིར་ཐལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཐལ་
བ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཐལ་བ་ལའོ།

ཁྱེད་ཀྱི་མི་འོང་བ་འགོག་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་འོང་བ་དང་པོ་སྒྲོས་པ་
ན། དེ་ནི་བུ་ལང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཐལ་བ་བསྐྱང་ཞེས་སྒྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་ནག་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བ་ནག་པོ་ཞེས་སྒྱུར་
བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་སེལ་བ་ཁོ་ན་སྒྲུའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མེད་པའི་

རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ནི་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཡང་སྤྱི་ལ་བཟོད་པའི་སྒྲོན་བཞི་མཐུན་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུད་པ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་བཞག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དེའོ། །གཞན་ནི་སྤྱན་མོང་མ་

{@078B} ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའོ།
།བདེན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པ་བསྒྲོག་པའི་བདག་ཉིད་
ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་སྤྱན་མོངས་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི།
དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རམ་སྤྱན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་
ནི། འདིར་ནི་འདི་རྟེན་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཞག་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

རིགས་མི་མཐུན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུའི་བྱེད་པ་མེད།

པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུ་
ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་ལྷོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པ་དེས་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རང་
གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ནི་འཇུག་པའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ན་གཞན་ཡོད་པ་མི།

རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འདི་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་ཡང་དངོས་པོ་མང་བ་
ཅི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་
རྟོགས་ན་སྟེ་ཡུལ་གཞན་རྟོགས་པ་འདིར་གང་

ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ན་གཞན་
ལྷོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མི་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ནམ། མི་
སྤྱང་མོད་འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱུར་ནི་འགྱུར་

བཡིན་ཞོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ
བཤོ། གྲི་རྒྱད་བཤད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད
གཞན་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པས
གཞན་ལ་ལྷོག་བརྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྤྱོད་མཛེས་མ་ཡིན་པ
ལྷོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད

རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་དོགས་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ལས་གཞན
མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྤྱོད་མཛེས་བར་རང་གི་མཚན
ཉིད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཉིད་གཞན
དེས་དབུག་པར་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་དག་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར
རོ། །སྤྱོད་མཛེས་མ་ཡིན་པར་ལྷོག་པར་རྟོགས་པ་ནི

{@079A} ཕྱེ། མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱོད་མཛེས་མ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ
ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་མཛེས་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།གལ་ཏེ་རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་འབྱུག
པས་སྤྱི་གཞན་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་མེད་པའི
སྤྱོད་ལ་མི་གསལ་བའི་རྣམ

པ་སྒྲུབ་བཤད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མིན་ནོ
ཞེས་ཚུད་པ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བཤོ། །དོན་མེད

རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འོ།
ཏེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལའོ། སྤྱི་འི་སྒོ་ལ་སྣང་བ་ནི
སྤྱིར་འདོད་དེ། བཅ་གྱི་ཆོ་ཞེན་རང་བཞིན་མེད་ན་སྟེ། གཤམ་ཏེ
རང་བཞིན་

མེད་པར་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོའི་ཞེས་བྱ་བ་འདོན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྣང་བ་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
བཤམ་པ་དེ། སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་རོ། ཏེ་ལྟར་བ་དོན
དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤམ་པ་དེ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི
འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། ཏེས་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། ཏེ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན
དོན་དུ་འཁྲུལ་པ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོར་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་ནོ། ཏེ
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི
རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་འི་སྒོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་འོ། སྣང་བ་དེ་སྤྱི་འི་ངོ་བོར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། ཏེ་ལྟར་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱི་མི
འགྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། གྱུང་གི
སྤྱི་འི་དོན་བརྗོད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། རྣམ་པ་མེད་པའི་

སྒོ་ལ་ཡང་གང་ཅི་སྒྲུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི
མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡིན་པར
འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་སྒྲུ་མ་ན། དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་ཀྱི་དེ
ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་རྟོགས་ཤེས་ན། སྤྱི
འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི

བརྟག་མི་བཟོད་པར་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒོ
རྒྱུ་ལ་ཡང་མེད་པ་ལས་ཡང་རྒྱུ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་འི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ
ཉིད་དང་གཞན་དག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི
དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

{@079B} བརྟེན་ཅིན་བཟོད། མ་དེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
སྤངས་པའི་དོན་དུ་སྒྲོལ་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འི་དོན་ཏོ། །ལུན་ནི་དོ་བོ་མེད་

པས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རོ་བོ་མེད་པར་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་བྱ
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁྱབ་སྒྲེ། དེས་ན་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ
དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི
གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དོགས
པ་བསུ་ནས་སེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟ་ལ་སོགས་

པའི་གསལ་ལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན། བ་ལང་ཉིད་དེ་དངོས་པོ
འདོད་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་སྐྱེ་ཁྱེད་ལྟར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་གསལ་ལ་བ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད
པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅས་བྱ

པའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ
ནི་ཅི་སྒྲེ་སྒྲི་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན
དེའི་ཆོ་ཞེས་ཁོང་ནས་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་གསལ་ལ་བ་ལས་ཀྱང
ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ
ནི་རང་གི་གསལ་ལ་བ་ལས་སོ། །ཅི་དངོས་པོ་ཡང་

རང་གི་རྟེན་ལས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པ
བསུ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རང་གི་གསལ་
བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ནི་གསལ་ལ་བ་ལས་སོ། །དངོས་

པོ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཁུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་དོ། །འབྲེལ་པས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ན

ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས
བུའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་པས་ནའོ། །ཐལ
བ་བརྒྱུག་པ་བརྗོད་པ་ནི་དུ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་ཐ་དད་པས
ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱོད་བར་དོགས་པ་བསུ་བའོ།
འབྲེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་བའི་ཡུལ་

ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཡུལ་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ
ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
གསུངས་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་གོང་བུ་ལས་ཐ་དད
པ་སྣང་བ་ཡིན་ན་མ་མ་ཡིན། སྣང་བ་མ་ཡིན་པ

{@080A} ཕྱ། །ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པའི་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།
འསྣང་བ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གིས
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རེ། །གང
གིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན
དེ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བའོ།

འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་སོ། །འདི་ནི
སྤྱི་གཞན་ཁས་སྐྱེས་ནས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་འདྲ་མེད་དོ
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་དག་དོན་དམ
པར་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཉི

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ
སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །དེ་ཉིད་གཞུང
འཇུགས་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ལན་ནི
འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མི་ལ་ལོ། །བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད
སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ

ལྟར་སྤྱི་ཐ་དད་པར་གཞན་ལས་སྤྱི་ཐ་དད་པར་མི་འདོད་པ་དེས
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏོ། །དེས
རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བཤད་པ་ལོ། །ཅི་བཤད་ཅེ་ན། སྤྱི་ནི་སྤྱི
གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་བཟོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར
སྤྱི་རྣམས་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཉེར་ལེན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་

ལས་གཞན་དུ་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་བཟོད་

པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས
གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་མ་ཟད་དེ་འདས་

པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་འོང་དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་ཡོད
པ་དེས་ན་དེ་འི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན།
ཡོད་པ་ཅི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཡོད་པའི་ཚོས་སུ
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ཞེས་བྱ།

བའོ། །དེའི་ཚོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གསལ་
བའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན
སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཡོད
པ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མེད་པའི
ཚོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཁྱབ་

{@080B} པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བརྗོད་པ་ནི་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་གཉིས་མ་ངེས་པ་ཉིད
དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་འགལ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འབྲེལ་པ
མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་མེད་པ་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་ན་ཏོ། །སྤྱི་ཡར་མེད་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སོ།
།དཔེར་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེད་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་བཞིན
ནི་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གང་གིས་གསལ་བ་ཁོ་ན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན
གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་པ་

རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཏོ། །སྤྱི་མེད་པ་སྤྲང་བའི
དོན་ཏོ། །གསལ་བ་ཉིད་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཏོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །ཞེས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ཏོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཏོ། །ཁྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་
དུ་ནི་འདས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ཏོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །དེས་ན་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་

འདི་རྣམས་སོ། །དེ་གནས་པ་ན་མཁུག་བསྐྱབ་བ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ཏོ། །ད་ལྟར་བ་ཡོད་པ་ལ་ནི་བུམ་པའི་སྒྲ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་

འཇག་གཞན་ལས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི།
གཤམ་ཏེ་ཉེ་ར་བཏགས་ལས།

ཞེས་བྱ་བའོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སྤྱི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཚོས་
ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་
མེད་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་
དང་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་

ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་
ནི་འདོད་ཅེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་བཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་
ཉིད་ལ་བུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བར་འདོགས་ཀྱི། ལྷམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
མ་ཡིན་པ་འདས་པའི་བུམ་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ལ་ཉེ་བ་ཅི་
ཞིག་ཡོད། གཞལ་བྱར་འདྲ་

{@081A} ཕྱ། །བ་ལས་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ཉིད་འདས་པ་ལ་ཉེ་བར་
འདོགས་ན་ནི་ལྷམ་བུ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་བུམ་པ་
འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷམ་བུ་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི། འདིར་ལན་ནི་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ནའོ། །འོན་ཏེ
འབྲེལ་པ་འཇམ་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པར་ཐལ་བ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།རྒྱལ་གཞན་དག་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་འདས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

ཉེ་བར་བཏགས་པས་ཀྱང་མེད་པ་ལ་སྒྲི་འཇུག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པ་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་
འགྱུར་ན་ཅི་སྒྲིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲི་བཟོད་
བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འི་སྤྱི་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་དངོས་པོ་

མེད་པ་འགྲུབ་སྟེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གོ། །དེ་ལ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཉེ་བར་
ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །འདི་ཉིད་གཉིས་པ་ལ་ཡང་
གསུངས་པ་ནི་སྒྲི་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་
བར་ཡོད་དགོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་དོན་བྱ་
བ་མེད་པ་དེས་ན་ད་ལྟར་བའི་བྱུང་པ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་དེ་དག་ལ་
ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་བྱུང་པ་དང་ཇུས་གྱི་རང་

བཞིན་དུ་གཅིག་པས་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ་སྤྱོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་རོ། །འདས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་དུས་སྤྱི་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་
བ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་དོ། །

འོན་ཅི་འདོགས་སྤྱོད་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་སྤྱོད་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལོ། །སྤྱི་ལྟ་བུར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་
བྱ་བ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།
།གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་བྱ་བ་གཙོ་

{@081B} བོ་ཉིད་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དུས་དེ་དང་ཐུན་མཛད་བ་ཉིད་
དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ལེན་ནི་འོན་ནི་དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གཅིག་
ཡིན་ན་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་འདས་པ་
ཉིད་ཡིན། རོན་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་བསུ་བ་ནི། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་རོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ད་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རོན་བྱ་བ་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རོན་གྱི་རང་བཞིན་ནི།

སྤྱི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་འདས་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འདས་པའི་རོན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྱི་རྟོགས་པ་
ནི། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

དེ་དང་ལྡན་པར་ཅིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་
དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །ཁས་སྐྱངས་
ནས་ཀྱང་སྦྱོན་བཟོད་པ་ན་ཤེས་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རོན་བྱ་
བ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོན་བྱ་

བ་ནི་རོན་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིས་བལྟ་བ་ལས་འདས་པ་དེའི་རོན་
བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རོན་བྱེད་པ་བཞིན་

དུ། དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་བདེ་ཡོད་པ་ཡིན
ན་ཡང་འདས་པའི་དངོས་པོའི་མེད་པ་དེ་འདས་

པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །འདི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི།
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ
ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཡོད་པ
ཉིད་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཆོའདི་ཅི་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པ
ཁོ་ནའོ། །མཐའ་དག་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ད
ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
འོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་

{@082A} ཟླ། །པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ
མ་ཡིན་ཞེ་ན། མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པས་དམིགས་པའི
ཕྱོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་མེད་དོ
ཞེས་བརྗོད་

པ་ནི། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཀ་དག་གི་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན
པའི་རྒྱ་དེས་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་དོ
ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །ཇི་ལྟར་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར
བ་ཅོམ་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་

ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་བརྗོད
བྱར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པར་མི་འབྲད་དེ། དངོས་པོ་
ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ན་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྗོད
བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་བའོ། །གལ་

ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐད་དཔ་ཡིན་ན་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ
བ་ལང་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི
བཏགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱུར་བྱར་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
བསྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་དེ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་གང་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཐད་དཔར་
ཏེ་དེ་ལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་དག་གིས་ཏེ་དངོས་པོ་མཐོང་མིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
སྔོན་མཐོང་བསྐྱོད་འདོགས་པར་རྣམས་པ་བསུ་བ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་

བྱ་བའོ། སྔོན་མཐོང་བསྐྱོད་དོགས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་

ཇི་ལྟར་འདས་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྐྱོབ་ཏུགས་
པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི། དེ
ལྟ་ན་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྔོན་མཐོང་བསྐྱོད་དོགས་པ་མེད་པར་རོ། །སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་

འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་ངོ་དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་སྔོན་མཐོང་བསྐྱོབ་ཏུགས་
ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་

{@082B} དཔག་པས་གཟུང་བ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཟུང་བ་ནི་དོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོམ་བཏགས་པའོ། །འོ་
ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱོམ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཅི་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་འོ། །

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྗེས་སུ་

དཔག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། མི་གསལ་བ་དེ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེ
འཇ། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཉིད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ
བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འདི་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་ནི་རྣམ་པར
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་རིང་པོའི

རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། རྒྱུ་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན
སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བ་ལོ། །དེ་འདི་འོ་སྟེ་མ་པའི་ཞེས་པ་སྟོན་དང་བྱུན་མོང་བའི་ཡུལ་
ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ། །ཇི

ལྟར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ
དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མངོན
སུམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་དོགས་ན། མངོན་སུམ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར
ཞེས་སྟོས་སོ། །འདི་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་སྤྲུལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།མངོན་སུམ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན།

སྟོན་དང་བྱུན་མོང་བ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི
ལྟར་དེའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅེས་བཟོད་པ་ནི་ཁྱད་པར
ཞིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མེད་ཆོས
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཉི་ག་བྱུན་མོང་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི

དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉི་ག

ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་ཐུན་མེད་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དངོས་པོར་ཡང
འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།འདས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ད་ལྟར་བ་ཐ་མི་དད་པར་ནི
མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི
འཐད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དེའི་

བྱེད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཐུན་མེད་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་མེད
པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འགའ་ཡང་ཉེ
བར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་

{@083A} ལྟ། །ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡང
མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤོ་ནི་འཁྲུལ་
པ་འང་མེད་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་འང་གི་སྒྲི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན
ནོ། །དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དངོས་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་རྒྱ
མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་

ཅིག་ཤོས་ནི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་པའོ། །ཅི་འགའ་ཞིག་

དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ལ་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་ནི་
མ་འཁྲུལ་པར་རོ། །གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གྲུབ་པོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ།

ཡང་གཉི་ག་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདྲིར་ཞེས་བྱ་
སྟེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ལ་འོ། །གཉི་ག་ནི་ད་ལྟར་དང་
ད་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དག་ལ་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་
འཁྲུལ་པའི་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་འོ། །འདི་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པའི་
ཞེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་མ་

ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་
བ་ནི་མེད་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་གྱོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ལས་
སོ། །འདི་ནི་དངོས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྲང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་བཟོད་པའོ། །དེ་
ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དེའི་དོན་མི་བྱེད་པའི་དངོས་གཞན་ལ་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་

སོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་

སོ། །མཚུངས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་གི་སྐྱབ་བཞིན་དུ་དངོས་ཀྱི་དོན་དུ་
འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་གཉིས་ཀར་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་
བ་གཅིག་ཉིད་པར་བསྟན་པར་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་

འཛིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་འདས་པ་
འམ་མ་འོངས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འཇུག་པ་ནི་སྐྱ་དང་ཤེས་པ་དག་
སོ། །སྤྱིར་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་དང་འདས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་

{@083B} ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་འདས་
པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་
བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་འོ། །

དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་

བནི་ལན་ནོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པར་མ་ཞེས་པ་ལ་འོ།
།འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་སྒྲུལ་པ་འི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བནི་ཐ་དད་པ་འི་
སྒྲོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཟུང་ན་ཡང་དེ་ཡང་ད

ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་འི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉི
བར་བཏགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་ཡང་རྟོགས་
པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་གང་ལས་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདས་པ་འི་ཁྱད་པར་ལ་འོ། །གཉི་གའི་སྤྱན་མོང་
ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ན་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

ཞེས་ཁས་ལེན་པ་འི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲེ། ཇི་ཞིག་པར་མ་འོན་ཏེ་མ་ཞིག་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་འཛིན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དངོས་པོ་འཛིན་ཀྱང་འདྲ་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་སྒྲུང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདྲ་བ་མེད་པ་འི་
ཕྱིར་དེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཐ་དད་པར་མཚོན་པ་
འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་འི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་དུས་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དུས་ཐ་དད་

པར་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཐ་དད་ལས་སོ། །དེ་དང་གཞན་
ནི་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
དོན་ཡོད་ཉིད་ལ་འང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཡོད་
སྟེ་མ་ནི་ལྟར་ཁྱེད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུའི་ཞེས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་
ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་

{@084A} ཟླ། །པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་
ལས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་ཅིག་ཞེས་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དོགས་
པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་
རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟགས་ལས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐལ་བ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་

སོ། །དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཚུངས་པ་ཞོ

ནའོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒོའོ། །དངོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་
པོའི་ཡུལ་ལ་འོ། །དེའི་ཆོ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་

པར་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲིས་སོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལ་ཡང་། མེ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ།
།ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་

ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དཔེ་ནི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་བཞིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན་སྒྲི་ལས་
བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་གཟུང་བ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་དོགས་ན།
རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ཡང་མངོན་
སུམ་ལྟར་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བར་
མངོན་པར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།
ལན་པ་དེ་བས་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེར་
ནི་འོ། །དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
པར་རྟོག་ནས་རིམ་བཞིན་སེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གཤམས་ཏེ། ༡

ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་
པ་འོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་འོ།
།གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྟུང་དུ་དོགས་ན། གལ་
ཏེ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ཡུལ་ལ་བྱའོ། །མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་

{@084B} ཉམས་པ་ཙམ་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་
སྟེ། མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་འོ། །གང་གིས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
ལ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་ནི་
རྩ་ལས་བྱུང་བ་འཇའ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་
བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་

རྗེས་ལས་བྱུང་བ་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ།

ཆེས་སུ་དཔག་པ་རྩ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་ན་འོ། །གཞན
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་བྱས་ནས
དང་པོ་སེལ་བ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ
བ་འོ། །གཞལ་བྱ་རྩ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས

པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་གཡོ་བ
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
འོན་ཏེ་འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་འོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་ཉ
ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐོང་བ་ཅིམ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མཐོང་ལ། དེའི

ཁྱད་པར་ནི་མ་མཐོང་བ་ལ་དེ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཐེ་ཚོམ་དུ
འགྱུར་བ་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞེས
བྱ་བ་འོ། །ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ
འདི་འོན་ཏེ་འདྲི་བ་ནི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་ནི་གང་དེའི་ཞེས་བྱ
བ་འོ། །མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་མངོན་སུམ་མ

པ་ཡིན་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འཇམ། མངོན་སུམ་བཀག་པ་ཅིམ་ཞིག་ཡིན
པར་འགྱུར། དེ་ལ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འདྲ་ཁྱད་པར་གྱི་རང་གི་ངོ
བོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར། མེད་བར
དགག་པ་ནི་མ་མཐོང་ཅིམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད

ཟིན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མེད་པ

མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དྲན་པ་ནི
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ། མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། འོན་ཏེ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད

པར་དྲན་པ་ལ་ཡང་རོ། །འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤང་བ་གཉིས་ཀའི་སྤྲུལ་མོང་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་དེ་ནི་སྟེ་དེ
ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིགས་པ་གཞན་དེ་ནི་ལོ། །བསྐྱོག་པར་ཡང་ནི
དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །དོན་དང་དོན་མ

{@085A} ཅུ། །ཡིན་པ་སྤྲུལ་མོང་བའི་སྤང་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
ལན་འདེབས་པ་ནི་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཐེ
ཚོམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་སྤྱི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས
མངོན་སུ་མ་ཁྱད་པར་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཁྱད་པར་གང
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོང་གྲ།

ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་ཞིན་པ

འགྲོལ་པའི་སྤྱིའོ། །གཞན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲང་བ་ལས་གཞན་
པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
འགྲང་བ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྤྲོད་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུལ་བུ་
མཐོང་བ་ལས་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་

འགྱུར་བ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རེ་རེ་པོ་
ཉིད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །རེས་འགའ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོགས་པའོ། །རེ་རེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྤྲོད་གྲུ་དང་སྒྲུལ་པ་
དག་ཅིག་ཅར་མེད་པས་ན་གང་རུང་ཞིག་མ་མཐོང་ངོ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གཞན་གྱི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །
དོགས་པ་ནི་གཉིས་ཀར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྲོད་གྲུ་དང་སྒྲུལ་
བུའི་བདག་ཉིད་དོ། །ལན་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཅིག་གི་ཚོ་
གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ཀར་མཐོང་བར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དུས་ཐ

དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་བློ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་མ་འདས་
པར་རོ། །འདྲིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནིའོ། །རེ་རེ་པོ་
ཉིད་ལ་ནི་སྤྲོད་གྲུ་ཉིད་དང་སྒྲུལ་བུ་ཉིད་སྤྲར་རིམ་གྱིས་

མཐོང་བ་ལ། འདིར་ནི་ད་ལྟར་གཉི་ག་མི་མཐོང་བ

དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་འོ་ན་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ལལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ནི་ལུགས་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་དང་
མ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་
པར་ཇི་ལྟར་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དོགས་
པ་ལ། བག་ཆགས་ལས་དམིགས་

པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་རེས་འགའ་སྟེ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་འདི་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་རེས་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་སྟོང་གྲུ་འམ་སྟེས་བྱ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ལལ་ཏེ་

{@085B} སྟྱའི་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ཞེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་
ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་གཉི་གའི་རྣམ་པར་
གྱུར་པའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དུ་མོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱོད་དང་

བཅས་པ་དོན་དུ་མེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་ལ་མེས་པ་ཅི
འདྲ་བ་བཞིན་ཡོད་སྟེ་མ་ན་འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཅི་ལྟར
འཇིག་རྟེན་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན།
འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁས་

ལེན་ན་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་
ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་རྟོ། །འདིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་
གསལ་བ་མེད་པས་སོ། །མ་མཐོང་བ་ཉིད་འགའ་

ཞིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གཞན་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྒྲུང་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གི
ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྲིད་པ་དེས་
ནའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་དོགས་པ་བསུ
བ་ནི་འོན་ཏེ་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་

རྗེས་སུ་དཔག་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ཡིན་པ་མཛོན་སུ་མ
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་མི་གཡོ་བར་འགྱུར
རོ། །སྒྲུང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གཡོ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གཞན
དག་ཀྱང་འདོད་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལ་བརྗོད་

པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ནི་རྗེས་སུ

དང་ག་པ་ལའོ། །མངོན་སུམ་ཡང་དེར་ཡང་གཡོ་བ་ཉིད་མཚུངས་
སོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡོད་པ་ན་ཡང་རྒྱུ་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ལྟོག་
པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་སྦྱིས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཏགས་པ་མེད་པ་མེས་མ་སྦྱིས་པ་ནའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ནི་
ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །གཡོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་མེས་མ་སྦྱིས་པ་འབྲེལ་ཏོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་མེས་
མ་སྦྱིས་པ་ཉིད་དུ་དོགས་

{@086A} ཟླ། །མོ། །གཡའ་ཏེ་གཞན་དུ་དོགས་པ་ན་རྟག་པ་རྒྱུ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་
དཔག་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་འདོན་

པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་

རང་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་ན
མི་གཡོ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས
སོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་ཉི་བར་བསྟན
པ་ལས་གཡོ་བར་འགྱུར་སྟམ་དུ་དོགས་ན།

མཐོང་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་པ་འོ།
།མཐོང་བ་ཉིད་གཡོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གང་དུ་གྲུབ
སྟམ་ན། དཔེ་གསུངས་པ་ནི་མཛོན་སུམ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང
གི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་ཐག་རིང
པོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་འདི་ནི་མེ

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས
པ་བསུ་བ་ནས། གཡོ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཡོ་བ་ནི་རེག
བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཛོན་སུམ་ལ་ནི་གཡོ་བ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དེ
ཉིད་འཆད་པ་ནི་མཐོང་བའི

དོན་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཡོ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
འཆད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་ན་ལན་འདེབས་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་སྟམ་ན་མིག་གིས་རེག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྱུང་བར

འགྲུར་བ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ

མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། འབྲུང་འགྲུར་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་སེལ་བ་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི་འོན་ཏེ།

གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པའོ། །དེས་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མ་བཟུང་བ་ནའོ། །མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྒྲུང་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་གཡོ་བ་ཡོད་པ་མ

{@086B} ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོམ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་འདི་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་མཐོང་བ་གཡོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་འཇའ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཐེ

ཚོམ་ཡང་ཡོད་དེ་དེས་ནའོ། །མཐོང་བ་ལ་ཡང་གཡོ་བ་ཡོད་པར་

དོགས་པ་བསུ་བཞི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་གཞན་གྱི་ཞེས་
བྱ་བཞི་སྐད་ཅིག་ཉིད་དམ་ཐག་རིང་ནས་ཁྱད་པར་ལའོ། །དཔག་
བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བཞི་མངོན་སུམ་གྱི་མ་ངེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ངེས་པ་ལོ།

ནས་ཡིན་ལ། ཐག་རིང་པོ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་མ་མཐོང་བ་ལ་
ཡང་དོ། །འོག་གི་ཆ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོ་ནས་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དག་ཐ་
མི་དད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་ཐེ

ཚོམ་ཡིན་ན་ནི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་ན། མཐོང་
བ་ཉིད་དཔག་བྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤང་བཞིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
ནི་གཡོ་བ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་མི་གསལ་བས་ན་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བས་ནི་གཡོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལ་ཡང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་སྟམ་ན་སྤང་བ་ལ་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་མཚུངས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་

ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་གཡོ་བ

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་དང་དེར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ
དད་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་

གྱིས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་
བ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་
པར་རིག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྗེས་

{@087A} ཟུ། །སུ་དཔག་པ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ན་དེ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྒྲིབ་བ་མེད་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་
རབ་རིབ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་བདེན་པ་

ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་འོ། །གཞན་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་

སྒྲིམ་ཏེ་བདེན་པར་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནི་ལོ། །རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་
པ་འི་མཐའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

སྒྲིམ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་སོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རང་
བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་ནི་རབ་རིབ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་
ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཤེས་
པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་
བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་བྱ་

གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་འི་ཕྱིར་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་བྱ་
གཞན་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྟོགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཉིད་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་

གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་འི་ཕྱིར་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ལས་ནི་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་མ་འོངས་པ་འི་
རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཇི་ལྟར་ཡུལ་མེད་པར་

འགྱུར་སྐྱམ་ན། འབྱུང་བར

འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་སྲིད་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ
དེ་སྲིད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས། དེ་ནི་དེའི་ཆོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི
དངོས་པོ་སྣང་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡུལ་མེད་པ་
ཡིན་ནམ་མཛོན་སུམ་

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་ཡང
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལའོ། །འདི་ག
ལས་ཀེན་འདི་ལྟར་དེ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །དེས་ན

{@087B} ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་སྣང་བས་སོ། །མེད
པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཛིན་
པར་མཚུངས་པའོ། །མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནམ་
ཅི་སྐྱམ་ན། མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད
པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་

འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་

གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དོགས་པ་བསུ་བཞི་འོན་ཏེ་ཞེས
བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན
འདེབས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ
ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་

ཅན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོའི་ཡུལ་
ཅན་ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་
བ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནི
བཏགས་པ་དང་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་རྟོགས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །མེད་པ་སྤྲོ་བས་ན་མེད་པ་བརྗོད་དེ། གཙོ་བོ་ལ
སོགས་པའི་མཉན་པོའོ། །ཁྱོད་

ཀྱིས་འདོད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་མཉན་པ་དེ་ནི
གངས་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཞེས་རྒྱས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་
བྱེད་ལ་གཙོ་བོའི་སྤྱི་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་རུང་བ།

ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་
ཉི་པར་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དངོས་པོ་
ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཅི་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ།
།གངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
ཀྱང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་

པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་
དང་མི་མཐུན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁྱོད་གྱི་
འདོད་པས་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ལ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་དེ་དག་གི་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཙོ་
བོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཐལ་བ་

{@088A} ཅུ། །དག་གི་བསྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་འོ། །གལ་ཏེ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་འོ། །ལྷག་པར་སྟོན་བཏགས་
ན་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་རྒྱུ་མས་འཇུག་པས་ན་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་གཞན་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་སྟོན་མ་བཏགས་པར་

འཇུག་པ་ནི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲེད།
ཁག་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་
པ་ནི་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད། དངོས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
དེ། སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཚུད་པ་བཟོད་པ་ནི་དེ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བུ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ནི་བུ་ལ་སོགས་པ་འོ།
ཁོ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་འོ་འོ། ཁོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མེད་པས་ན་འོ། ཁོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་དང་ཅིག་ཞེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཉིད་དོ། ཁོ་ན་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གྱི། ཁོ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟུང་ན། རྗེས་
སྤྱད་པག་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཉེ་བར་
བ་ཏགས་པ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་དེ་འོ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དངོས་པོ་འོ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་
ལ་སྟེ་ཡོད་པ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་དང་མཚུངས་
པ་ཉིད་དེ། དེ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོན་
སུམ་ལ་ནི་མེད་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་

ནི་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་འདས།

པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་འཁྱུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད།
སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པས་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི
སྒྲོ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ཞིག་སྤྱི་ཡུལ་ཙན་ཉིད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི། སྤྱི་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁེམས་གཉིས་དག་ན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་།

ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་དག་གོ། །གསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་པ་
ན་དེ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་
བརྗོད་པ་ནི། དེ་འབའ་ཞིག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱོག་ཟིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། །དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་
རོ། །འབའ་ཞིག་

{@088B} འཛིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སུན་འབྱེན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་
སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་
པའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་དང་འབའ་ཞིག་པ་བཟུང་ན་ནི་སྤྱི་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ་
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་གང་གི་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་

གྱི་འཇ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡིན་དེ་ལ་དང་པོ་སེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས
བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོབ་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་འཛིན་པའོ། །རང་བཞིན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་

བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཕན་ཚུན་བསྐྱོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་
དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་ནི་གཅིག་
རྒྱ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ།

བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་
ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བ་ནི་མི་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་
སུ་སོང་བ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་
འདྲི་བ་ནི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་བ་ལང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཅི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་
ཏེ་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སོང་བ་གཞན་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་
ཐུག་པ་མེད་དོ། །རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་པོ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སོང་

བདང་པོའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་གཞན་ཁས་སྤངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་རོ། །ཐུག་པ་མེད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱོགས་གྱི་དོགས་པ་བསུ་
བཞི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བཞི་རྗེས་སུ་སོང་
བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་ནི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་འོ། །ཅི་འདི་
ཞེས་བྱ་བཞི་སྐྱེ་འབྱེན་པའོ། །གང་གིས་དེ་ནི་དེའི་

རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ཅི་འདི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་
དམིགས་སམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །འདི་
སྐྱེ་འབྱེན་རྗེས་སུ་སོང་བའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་

{@089A} ༣༡ །ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བཞི་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གལ་ཏེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པ་གཅིག་
ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ལྡོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསལ་བ་རྣམས་

གྱིང་བོའོ། །རྩེ་སུ་སོང་བཞི་ཕན་ཚུན་འབྲེས་པའོ། །དེ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ནི་རེ་ཞིག་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་གནས་སོ་
ཞེན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་
སྤྱི་མེད་དེ་མཚུངས་པ་རྣམས་གྱིང་བོ་ནི་

སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཡང་
རྩེ་སུ་སོང་བའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་རྣམས་གྱིང་བོ་ནི་མ་ཡིན་
གྱི། །འོན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
སྟེ། དེ་དག་པ་ནི་འོན་ཏེ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བཞི་ལན་ནོ། །ཐ་དད་པར་ཁས་

བླངས་ཀྱང་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཉིས་གཞི་མ་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་དེ་དག་པ་ནི་འོན་ཏེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་ཁོ་
ན་འོ་ཞེས་བྱ་བཞི་མངོན་

སུམ་གྱིས་སོ། །རྩེ་སུ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བཞི་དངོས་པོ་
ལ་བདག་ཉིད་གཉིས་མེད་ནའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བཞི་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་གྱི་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་དང་

པོ་སེལ་བཞི་རྩེ་སུ་སོང་བའི་རྣམ

པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ
བཞི་ཤེས་པས་སོ། ཅི་སྟེ་ཤེས་པའི་རྩེ་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ
མི་འཐད་པས་དོན་རྩེ་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བཞི
དོན་རྩེ་སུ་སོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་སྟོན་པའི
ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་འདི་སྤྱིའི་ཞེས་བྱ

བར་ཡང་མཛུབ་མོས་ཅི་སྟོན་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པ
དོན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྩེ་སུ་སོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་སུ་སོང་
བའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་གཞན
ཏེ་མི་ལ་འཐད་པའི་སྟོ

{@089B}ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེས
བྱ་བའོ། །མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི་སྟོན་པོ
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
པ་ལ་བསྟན་པས་སོ། །འདི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གྱི
དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་དེ

ལྟར་བསྟན་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

འོན་ཀྱང་སྒྲིན་པོ་དང་མེར་པོ་དག་ཤེས་པ་ལས་སུ་མ་ཕན་ཚུན་ཐ
དད་པར་རྟོགས་ཏེ་སྒྲིན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །དེ་བཞིན
དུ་སྒྱུ་ལ་ཡང་འདི་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་མོང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཐལ་བ་ལས་ཕྱོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེ་ནི་ཐ
དད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་བསྐྱོག་
པའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚན་འདྲི་བ་ནི་འོན་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་རྒྱ་མཚན་སྒྲིབ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས
བྱ་བའོ། །འགལ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་

མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ
ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གྲུབ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིས་པའོ། །བདེ
བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི
བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །བདེ
བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་

ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསྟན་པ་དོན་མེད
དོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་དོན་
ལ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ་ཆོག་གམ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་
འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འོན་ཏེ་ཡང་དེ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་བཟོད་པར་རྟགས་
ལས་ནི་མི་རྟགས་སོ་སྟོན་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་གྲུབ་པ་

ལ་ཡང་ཚུ་ལ་འདི་འདྲ་བར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། སྤྱི་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དོ། །ལན་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།རྗེས་སུ་སོང་བའི་རྟོག་པ་ནི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ལས་ན་སྤྱི་
དོན་གྱིས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཀྱང་
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་གསལ་

{@090A} ཅུ། །པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་འི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་
ལྟར་བག་ཆགས་ཉིད་འདི་འི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཐ་དད་པར་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་
གཞན་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ་སྟེ་ན། གཞན་

དང་གཞན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ན་

འགྲུར་བ་ཡིན་ནོམེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ཁས་སྤངས་
ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་སྤྱིད་པར་འགྲུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཐ་དད་པ་ཅི་འི་
ཕྱིར་མི་འགྲུར་ཞེ་ན། བསྐྱོག་པས་དེ་ཉིད་

གང་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱོག་
པ་སྟེ་ཐ་དད་པས་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
མ་ཡིན་པར་རོ། །ཚོར་བ་མེད་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འི་
ཕྱིར་ཐ་མི་དད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་ནོམེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་
ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཉིད་དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་འཐད་པ་ཞེས་བསམས་ནས་
གཞན་དག་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ལག་དུབ་ཉིད་དང་ཐ་དད་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ལག་དུབ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གང་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་འདྲི་བ་འོ། །

བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཀྱང་དོན་འཕྲེན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོམེས་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ཉིད་དོ། །མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

སྒྱིབ་དད་པ་ཡིན་ན། འབྲེལ་པ་མེད་པ།

ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཉིད་རྩ་བ་དང་
སྒྱིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་འི་
རང་བཞིན་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་
འབྲེལ་ཏོ། །ཏྲ་ཉིད་ནི་ཁ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་
ཁོ་ནས་ཡིན་པས་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ།

ནི་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ནོ། །གཞན་
ལས་ལྟོག་པ་འི་སྒྱི་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་
དད་པ་འི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོ། །བཞི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
བསྟོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་དངོས་པོ་དེ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པར་མཚུངས་པ་བཞིན་

{@090B} དུ་ཞེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་
དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་འི་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་འི་ཆོ་དེ་
དག་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་པ་
ནི་སྒྱི་འི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ན་སྒྲུལ་བུ་འི་སྒྱི་མ་
ཡིན་གྱི་སྒྲུལ་བུ་ཉིད་ནི་དེ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་

པ་འི་ཕྱིར་དེ་འི་སྒྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་སྒྱི་འི་བདག་

ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན
ཏེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་གསལ་ལ་བ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ
ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲེལ་པ་གྲུབ
པའི་རྒྱ་བརྡེད་པ་ནི་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ

བ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྡེད
པ་ནི་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉེན་མ་ཉིད་ལ
ཡང་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྡེད་པ་ནི། འདི་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ
བ་ནི་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ཞའོ། །

འདིས་ནི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཁས་སྐྱངས་ནས་གསལ་ལ་བ་དང
འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད
ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྡེད་པ་ནི་སྤྱིའི་མཛོན་པར་དོགས་པ་ལས
ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་སྐྱོན
བརྡེད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲེལ

པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ
ན། འབྲེལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་ནི
གཞན་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲེལ་པ་ཉིད་བརྡེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ

ནི། རྒྱལ་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ།

བའོ། ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཁར་བཞིན་གང་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་དེ་མ་བཟུང་བར་ནི་དེ་མི་འཛིན་
ཏེ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གསལ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། ། མི་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་འོ། ། འཛིན་ན་ཡང་གསལ་བ་མ་ལུས་
པ་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཟོད་པ་ནི། གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཇི་ལྟར་སྟོན་
དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅེ་ན། ཕན་ཚུན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་དུ་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པར་རོ། ། འོན་སྤྱིར་ཐ་སྙད་ཇི་
ལྟར་སྟོམ་ན། དེ་དོན་བྱ་བ་ཞེས་

{@091A} ཟླ། ། བྱ་བའོ། ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱ་བ་ཡང་ཐ་
དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེའི་སྟོན་ནས། དེ་ལྟར་དེ་
ཐ་སྙད་བྱེད་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས། དུ་མ་ཉིད་མ་འཕྲིགས་
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། མི་མཚུངས་པ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིད་
པའོ། །

མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ། །འདི་ག་ལས་ཤེན་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཞེས་གསུངས་སྟོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་
ལའོ། །གང་གི་སྤྱི་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་ལས་དེ
ཉིད་དང་། གཞན་དག་ཏུ་བཟོད་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཟོད་པ་དེའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་པུས་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དག་ཏུ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་གང་གི་
སྤྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་

མི་འཐད་པ་དེའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཟོད་པ་
ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་པུས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྤྱི་ནི་འབྲས་བུ་འམ་
གཞན་ཞིག་ཡིན་གྲང་། རེ་

ཞིག་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་གསལ་
བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་དེ་འབྲས་ཤེན་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་

པར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན་ཞེས
བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཅི
འགལ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཅི་མ་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ།
།དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་འབྲས
བུ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ

ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ལ་ནི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཉེས་པ་འདིས་འཇིག་པས་འབྲས
བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི
ཚུལ་གྱིས་ན། སྤྱི་གསལ་བ་རྣམས་དང་མ་འབྲེལ་པས་ན། ཅི་མ་མཁའ་

{@091B} བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་རིགས་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་འབྲེལ་བ་ནི་གསལ་བ་རྣམས་དང་དོ།
།དངོས་མེད་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཇི
ལྟར་མཚུངས་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟག
པ་འཁྱུལ་པའི་ཞེས་གསུངས་

སོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་པུས་རྟོགས་པར་བྱ་བ
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་

རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་མ་ཞེས
དོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་ནི
རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ

གཞན་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི
དེ་ལྟར་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གསལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དུ་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
པར་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར

རོ། །འོན་ཏེ་དུ་མ་ཉིད་ནི་ངོ་ཤེས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོགས་པ་
ནི་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བ་བཞིན
དུ་འཕེལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་འཕེལ་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་གཞན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་

ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ལ་སྤྱི་མ་རྟོགས་ན་ནི་གསལ་
བ་ལ་ཡང་མི་རྟོགས་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་ལ་བ་ལང་བ་ལང་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་ནི
སྤྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་ངོ་ཤེས་པ་
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ

ངེས་པ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྟེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །བ་ཡང་ཉིད་དང་རྟ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིདག་ལ་ནི།
སྤྱི་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ངོ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞོ། །རྣམ
འགྲེལ་ལས། །བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་

བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་བཞག་ནས་གཏན་ཚིགས་གཞན
བརྗོད་པ་ནི། གསལ་བ་ཞིག་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གསལ་བ་དང་འདྲུས་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཞིག་ན་གནས་པར་ཇི
ལྟར་འགྱུར། གནས་ན་ཡང་གསལ་བ་ཡང་གནས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར
ངོ། །ཇི་ལྟར་

{@092A} ཅུ། །ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཁྱབ་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཏུས་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ
ཏེ་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན
དམིགས་

པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་
ནའོ། །ཡོད་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཞན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི
ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་མེད་དོ་ཞེས་

ལན་འདེབས་པ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཁས་
སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པར་

ཟད་དེ། བྱེད་གྱི་ལྷ་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གི་དོན་གསུམ་ཡོད་པར་
བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་
པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན།

དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དེ་ནི་འོ། །དེས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པས་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སུན་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྱེད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་
ཡང་ངོ། །རྒྱུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཚེ་སྤྱི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ལ་ཡང་ངོ། །ཡུལ་མེད་པར་ནི་སྤྱོད་མས་
མི་སྤྱོད་ཞེས་དོགས་པ་བསུལ་

ནི་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རི་བོང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གོ།
ཁོ་ན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེན་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རེས་པར་བརྟགས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱ
ལས་བྱུང་བའི་བྲོ་ལ་སྣང་བ་གང་ཡིན

པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན། དེ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས
པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ
བའོ། །གང་ཞིག་བཟའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཞིན་གོ། །བ་ཡང
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི

{@092B} ཡང་བཟའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཡིན་གོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་མ
རེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་བཟའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་སྤིད
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ནི་བཟའི་སྟོབས་ལ་མི
ལྟོས་པར་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡོད་ན་མི་འགྱུར་རོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ

བའོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད
སྟོན་པ་ནི་བཟའ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྣང་བ་མེད་ཀྱི་འོན
ཀྱང་དེ་ལ་ལྟོས་པར་སྣང་ངོ། །གལ་ཏེ་བཟའ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེས

པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནས་བརྟུན་པ་ནི་ཞེས་གསུངས།

སོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
སྡེ་མ་དང་སྤྱི་མ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལ་
ལྟོས་པའི་ཞེས་པ་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཁོ་ན་
མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡང་སྡེ་མ་དང་སྤྱི་མ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་མེད་
ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལྟོས།

པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན་
འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚོ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བ་
སྟོང་གི་དུས་སུ་རྩེས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྐྱེ་ལས་དོན་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་

བརྟེན་ནི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་དོན་རྟོགས་
སོ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་པ་ནི། སྐྱེའི་མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཁ་དང་རྩེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་སྟོང་དོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། གལ་ཏེ་སྤྱིའི་ཞེས་
པ་བརྟུན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གཤམས་རྟོགས་ཞེས་དོགས་པ་ན། བར་མེད་པར་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཐྱིད་ནི་དང་ཨྲད་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་འདི་བ་ལང་ངོ
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ་ཡང་ངོ། །འདི་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲིམ་བཞིན
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བར་མེད་པར
ནི་གང་དུ་ཡང་སྒྲིཛེད་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་གཉིས་མཐོང་ལ་ཞེས་བྱ་བའི
རྣམ་འགྲེལ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་འཆད་པ་ནི་སྒྲིམ་མེད་པར་ཡང
ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལས་བ་ལང་གི
གསལ་བ་གཞན་ནི་གསལ་བ་གཞན་ཏེ། དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་འོ། །སྒྲི
མེད་པར་ཡང་ཞེས

{@093A} ལྟ། །བྱ་བར་ནི་བར་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱིར་བློར་འགྱུར་རོ་ནི
ན་ལན་དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསལ་བ་གཞན་མཐོང་བར་ཡང
ངོ། །དེ་ཉིད་ནི་གསལ་བ་གཞན་ཉིད་དེ་བར་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་ཐ་སྟད་དོ། །དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ངང
ཚུལ་གང་ལ

ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དེ་ལ་འོ། །དེ་ལྟ་ན
ནི་འོ་ན་བར་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བཞིན་པ་ནི་རིགས་སོ
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བར་སྒྲིམ་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་ལ

ཡང་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱིས་དངོས་པོའི
སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་

པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱང་ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་དེ། ཅི་ལྟར་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
རྟགས་དང་བདུ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་རྟགས་པར་བྱ་
བ་ལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱང་
ཡིན་ནོ།

ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་བདུ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་མངོན་སུམ་ནི་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་བདུ་
ལ་ལྟོས་

པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པས་དངོས་
པོ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་བདུ་ཅམ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་དམུས་ལོང་།

བརྒྱུད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །བཟུང་བ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ན་ལོ། །མ་དེས་ན་
ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་རང་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་ན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་

ནི་མི་རྣམས་པ་ཞེན། མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམས་པ་ནི་
ཚད་མ་ལོ། །འདི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རི་ཁོད་རྗེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་སྒྲོས་

{@093B} བསྐྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །བཤད་ཅིན་པའི་
ཚུད་པ་ཉིད་ལྷག་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་དགོད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྲམ་ཟེ་ཉིད་ནི་རིགས་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་
ལྟར་ཞེན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ཉིད་དེ་ནི་བད་
མེད་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

བ་ལང་ཉིད་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ནི་གསལ་བས་
གསལ་བར་བྱེད་པར་མ་མཐོང་གི་ཁོན་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཁོ་
ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་གསལ་བྱེད་གསལ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་

ཞེན། བ་ལང་ཉིད་ལ་ནི་གསལ་ཏེ་འདི་བ་ལང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

དག་གཞན།

བརྗོད་པ་དེའི་ཚོ་བ་ལང་ཉིད་འདིར་འགའ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར་རམ།

ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་འདིའི་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་

བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་ཉིད་ལ་ནི་རྟོགས་པ་འདི་

ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །གཞན།

ལས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བྱ་ལས་དེར་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གཞན་གྱི་སྒྲོས་ཏེ། དམངས་རིགས་ལ་

སོགས་པས་སོ། །བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཞིན་དུ་གསལ་བྱ་ལ་

སོགས་པའི་རིགས་ལ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནོ་

ཞེས།

བརྗོད་པ་ནི། བསྟན་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བ་ནི་མངོན་

པར་གསལ་བའོ། །འདི་སྟམ་དུ་གསལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ནི་རང་

གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་

པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

རང་གི་ངོ་བོ་

མེད་ནའོ། །ལན་ནི་བ་ལང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་ཡང་
དེ་ཅི་སྟེ་འདོད། སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་གསལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག། སྐྱ་གཅིག་གིས་བཟོད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་

ན་ནི་འོ་ན་ཇི་ལྟར་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་
ཁྱ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པས་རིགས་གཅིག་མེད་པས་དེ་
དག་སྐྱ་གཅིག་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ཞི་མཐའ་ཡས་པས་
འཁྱུ་ལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་

{@094A} ཅུ། །བ་ལང་གི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེར་ནི་གསལ་བ་མཐའ་
ཡས་པ་དེར་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མཐའ་
ཡས་སྟུང་ན། གོང་དུ་སྟོང་སོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདེ་མ་
བཟུང་བས་ཀྱང་གསལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ནི་འདི་འོ་ཞེས་

མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་བདུན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དོགས་ན་འདི་ནི་
ཁྱ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ངོ་ཤེས་
པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་སྐྱ་གཅིག་གི་བཟོད་བྱ་ཉིད་ལ་
གཏོགས་པར་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་

ཕྱིར་རོ། །ཁྲ་བོ་ལ

སོགས་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བའོ། །ཁ་ལ་ཏེ་རིགས་མེད་སྐྱ་དང་འཛིན་པ་
གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ལྟར་སྤྲོད་སྟུང་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཇི་ལྟར་བ་ཡང་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
མཐོང་བ་ལས་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེར་
འཛིན་པ་ཡང་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་པ་
རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེར་བྱའོ། །མིག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་
བ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་
ལས་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་
ནི་

དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྟོ་ཡང་ཡིན་ལ་

གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འོ།
རིགས་མེད་ན་སྟོ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི།
མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིག་ཏེ། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་

ནོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་འགོག་པ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན་གཞལ་བྱ་ཞེས་སྒྲིག་སོ། །སྟོ་གཅིག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ནི་
མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་
དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

{@094B} བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྟོ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་འོ།
འདི་སྟུང་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟོ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ། །དེས་ན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་
དག་དཔེ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་

བ་ཉིད་ཀྱང་སྟོ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ལན་
འདེབས་པ་ནི་ཁྱ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྟོ་གཅིག་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྒྲིཡིན་ནོ་སྟུང་པར་དོགས་པ་ནི་གཞལ་ཏེ་དེ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིཡེད་ན་འོ། །

རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སློངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ག་ལས་ངེས་ཞེས་ལན
འདེབས་པ་ནི། འོན་རིགས་ཀྱང་བྱ་བའོ། །རིགས་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ
བར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ་རིགས་ལའོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ངེས་པའི

གསལ་བས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་མེད་པ་བསུ
བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རིགས་དོན་མེད་དོ་ཞེས
ལན་འདེབས་པ

ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་རྣམས་
ཀྱི་སློབ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན
ཀྱང་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་སྟེ་རྟེན་གསལ་ན། མིག
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་གང་གི་ཕྱིར
རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་སྟོན

པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མེད་ན། མིག་ལ་སོགས་

པ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས
སྲིད་པར་སྟོན།

པ་ནི་གཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་པོ་ཞིག་ཡིད་ན། དེའི་ཆོ
དེའི་ལུས་ནི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་
རྣམས་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡན
འགར་བ་གསལ་བ་ནི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་མི་མཐོང་བའི
ཕྱིར་རོ། །

{@095A} ཕྱ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །གསལ་བ་
འཛིན་པའི་ཆོན་འཛུགས་ལ་བ་དེའི་སྒྲུ་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན
རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲུང་བ་མེད་དོ། །མི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པར
བརྟེན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།འབྲེལ་པ་ཡང་ཐམས་

ཅད་དྲུ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ
བ་ནི་ཐམས་ཅད་དྲུ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མ
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །འདི་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་དེའི་དེ་མ
ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད
སྒྲུང་བའི་དོན་དྲུ་མི་སྒྲུང་ཡང་རྣམས་

བཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལའོ། །དབང་
པོ་བཞིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ལྗོན་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་
བས་ནི་གསུམ་མོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་འི་
ལུགས་བཞེད་

པ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ
དད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དབང་པོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་འི་སྒོ་ནས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་མ་གྲུབ་ན་འོ་ན་དེའི་སྐབས་པར་བྱུང་པ་གང་ཡིན་ཞེ
ན། གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ལུང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་ལས་
གྲུབ་པ་འི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ནའོ། །རིགས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་ནི་སྤྱི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་

ནོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་འབའ་ཞིག་
མི་མཐོང་བ་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བཟོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྣམ་འབྱུང་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ནི
སྒྲུའོ། །འདི་ནི་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ནོ། །རྣམ་
འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་

གྲིས་ཀྱང་སྒྲུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །སྒྲུའི་འབའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གཞན་གྱི
འདོད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒྲུ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་
ནི་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པར་འགྱུར་གྱི། གསལ་བ་མེད་པར་ནི
སྒྲུ་དམིགས་པ་མེད་པ་

{@095B} མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མི་དམིགས་སོ་
ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཞིག་གང་དང་
ཡུལ་གཅིག་པ་དེ་ནི་དེ་དང་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་གྱི་འདོད་པས་འཇུག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི་གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་
དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་ཞིག་མ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་མ་དེས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞིན་ཏུ་འདྲེས་པ་ན་གང་ཞིག་གང་
དང་ཡུལ་གཅིག་

པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེ་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་དང་གསལ་བ་གཉིས་
ལ་འོ། །ཞིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ཅི་
ཞེ་ན། ཅི་ག་རང་བཞིན་

འདྲེས་པར་གྱུར་ཏམ་དེ་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྤྱི་གང་བྱ་ལས་
ཐམི་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་གང་གི་ཕྱིར་
འདྲེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྤྱི་གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་གང་
ཡིན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །འདྲེས་

པས་ཐ་དད་པར་མི་རྟོགས་ན་ནི་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།
།དེས་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡུལ་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་རྒྱ་
ཡིན་པས་ད་ནི་དེ་ལས་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་
བརྟེན་པ་ནི། རང་བཞིན་གཞན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཏན་ཚིགས་
འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་

གང་གི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ལས་ནི་གཞན་འགྱུར་བར་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།ཡུལ་ཅིམ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་དེའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་

པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འཆད་པའོ། །ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དེ་ཐ་དད་པ་ནི་འདྲིར་

མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་
གཞན་གལ་ཡོད་ཅེས་གང་བཟློག་པ་ནི་དེ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་།
ཡུལ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་

{@096A} ལ། །གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དེ་འདྲི་དབྱེ་བ་ག་
ལས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་མི་
རུང་ངོ། །དེ་འདྲི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་བས་འཕངས་པའི་དོན་
བཟློག་པ་

ནི། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་གི་སྤོ་ནི་གསལ་བ་རྣམས་
ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལྟ་ཞིག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
གཞན་པའི་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྤྱི་དེ་རུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པས་

ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་མི་རུང་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང
ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མི་རུང་བ
ཉིད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་དངོས་མེད
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་རུང་བ་ཉིད་གྲིས་ན་དེ་ནི
ཉི་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ
ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་ཅི་མི་རུང་བར་གོ་ཅི
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་དང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལས་ཐ
དད་པ་ཤེས་པ་འི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནི་དམིགས་པ་འི་རྒྱུན་ནམ་བདག
པོའི་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ། རེ་ཞིག་བཟུང

བར་མངོན་པར་འདོད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི།
དམིགས་པ་འི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་པ
ཞེས་པ་སྒྲོས་སོ། །བདག་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་དོགས་པ་བསུ་ནས
སྒྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ
ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག

པོའི་རྒྱུན་ནི་གལ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས
སུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།
།ཤེས་པ་སྤྱི་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ

མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་
པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་མཚན་
ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་བ་དང་

{@096B} བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་བརྗོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །རང་
དགའ་ཉིད་སྤོང་བ་ཅི་བྱ་བ་ཉིད་དང་བྱེད་

པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་རང་
བཞིན་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རིགས་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་
མཚོན་སྟུང་ན། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་སྒྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ན། ཇི་ལྟར་སྒྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་སྟེ་ན་གསལ་པ་མ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཁ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་པ་ཁྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

རང་གི་རང་བཞིན་སྒྱི་འི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཛོན་པར་འདོད་
པའོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་དེ་སྒྱི་ཡིན་ཞེ་ན། བ་སྟངས་ལས་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བས་སྒྱི་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན། གལ་

ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཏེ་གསལ་པ་
དུ་མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་སྟེ་ན་དེ་ལས་སྒྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཞན་གྱི་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་

སྒྱི་འོད་ །མཛོན་སྲུང་དང་རྗེས་སྲུང་དཔག་པ་གཉིས་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་
རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོན་སྲུང་དང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འདི་ལྟར་
ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྟེ་མཐོང་

རོལ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ།

།རྟགས་

ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་
དབྱེ་བས་ཅི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །འོ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་ཅན་དང་དོན་གཅིག་ལ་
འདུ་བ་ཅན་དང་འགལ་བ་

{@097A} ལྟ། །ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་
གཉིས་པ་འོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་གཉིས་པ་འདི་ལ་འོ།
།སྤྱི་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ན་འོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། དངོས་དང་ཞེས་
བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་ཞེས་དབྱེ་བ་མེད་ན་འོ་ན་ནི་ཡུལ་གྱི་
དབྱེ་བས་བརྟགས་

པ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་དངོས་པོ་དང་།
དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་སྟོན་ནས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དངོས་པོ་ཁིང་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བུམ་པ་མེད་པ་དང་གཉི་
ག་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། ཏུ་བ་འདི་ངོ་བོར་
མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ལ་རྟེན་དེ་དག་ཡོད་པ་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་
བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་པ་དེ་གང་གིས་ཉེ
བར་ལེན་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་མོད། རྟགས་གོ་ཅི་ལྟར
ཞེན་དེ་བྱེད་

པ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་
ནི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་དད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་

སོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རང་དང་གཞན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
དག་གི་གཉི་གའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ན་རང་བཞིན་ལས་ལྷོག་
པ་རིགས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིན་ན་ནི་ཐ་
དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་

ཏེ་ཞིང་ཤལ་ལས་ཞིང་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་དད་པར་ནི་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གིས་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་ན་ཡང་དེའི་ཉེ
བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་

ཅན་ཁོ་ན་ཡི་ན་གོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྒྲིབ་བ་ཐད་དཔེ་མེད་ཅན་གྲུབ་པ་ཐ

དད་པ་དག་གིས་སོ། །སྤྱིར་ཐ་དད་པའི་དོན་སྐབས་ལ་སྤྱིར་བ་ནི།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཉི་ག་ལ་
བརྟན་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཞན་
གསུངས་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དངོས་པོ་ནི་ཤིང་ཉིད་དང་
མེའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་བྱུང་པས་

{@097B} ལྟོང་པའི་ས་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གང་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་བའི་དེའི་དངོས་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་
བརྟན་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་

ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལས། འབྲས་བུ་
དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཅི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་
གཉིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་
པ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་དེས་ན་གཉིས་ཀའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་
གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་ནི་དངོས་པོའི་རྟོག་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྣང་བ་ནི་འགྲུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ན་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྟོག་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་ཞེས་པར་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྤྱི་ནི་ཞེས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །འགྲུར་བ་

ཡང་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། །དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་གྱིས་དེའི་འབྲས་བུར་ཡང་
འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེ་བར་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་
དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པར་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །བཤད་པ་གཉི་གཤམ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཛོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།ལན་ནི་མིན། ལན་བཏབ་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་འགས་

ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། རྟོག་པོ་སྒྲུབ་བཅེད་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཤེས་
བྱ་བ་དང་། ཤེས་

པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་རོལ་ཤེས་བྱ་བ་དང་། རང་
གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཚོགས་འབྲས་བྱ་མེད་
པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ་སྟམ་ན་ནི་ཤེས་པ་ཅི་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
འདས་པ་འཇམ་མའོངས་པ་ནི་སྤྱི་མ

{@098A} ལྟ། །ཡིན་ནོལ་ཤེས་བཟོད་པ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཤེས་བྱ་བ་
སྟེ་སྤྱི་མེད་པར་ཡང་རོ། །དངོས་པོ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ནི་མི་འཐད་དོལ་ཤེས་རེ་ཞིག་འཆད་
པ་ནི། ཤེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟན་པ་ཤེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་ལ་
ཤེས་བྱ་བའི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་སྟམ་དུ་
ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་རང་གི་རང་
བཞིན་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་
བའོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་
བ་འདི་ཡུལ་གྱི་བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་

ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་དངོས་
པོ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལྟུང་ཅན་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའོ། །དེའི་ཚོ་ཞེས་ཁོ་ནར་སྤྱད་ལ་འདས་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ནི་
ཞེས་སྒྲིལ་ཏེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན་མ་ཁྱབ་པར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།
འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འདས་པ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
སྟུང་ན་འདི་ལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལའོ། །འོ་ན་
ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་
གི་ངོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
འཁྱུལ་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇེས་

སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་རྟོན་སྟུང་ན།
ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱོག་
པ་སྤྱི་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་
འགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ། དེ་དངོས་པོ་སྤང་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས

པས་བསྟན་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི
གཏན་ཚིགས་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལོ།
།གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལྟར
ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ
བཟོད་ཅེས་དོགས་པ་ནི་གལ

{@098B} ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཉམས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན
ལ་བརྟེན་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཤེས་ཞེས
བྱ་བར་འདིར་ངེས་པར་བཟུང་བ་བཟོད་པར་འདོད

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི་སྤྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལོ། །དེ་ཉིད
བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར
ཤེས་པ་ལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ཞེས
སྒྲིམ་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས

པ་ལྟར་མཚན་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི

གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་

གཞལ་བྱ་ཡིན་སྟུང་ན། དོན་དམ་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པ་ཉིད་འཇུག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་
བ་མངོན་སུམ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ཆེས་སུ་དཔག་པའོ།
།དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་

གཅིག་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་
དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ལས་ཞེས་
བྱ་བས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
པ་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ལས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཐུན་མོང་དུ་མཚོན་པ་ན་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྣང་བ་ཐད་དད་པའི་
སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཁོ་ན་ཆེས་སུ་དཔག་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དབྱེད་པ་ཡིན་

ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
ཁྱིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་དུ་ཚད་མ་དབྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རང་

{@099A} ལ། །གི་མཚན་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་ན་འོ་ན་ཚད་མ་བཅའ་བས་
ཅི་སྟུང་ན། ཚད་མ་ཚོལ་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་
མཚན་

ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཚད་མ་ཚོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་བུའི་དོན་དང་བཅས་པའོ། །གང་གི་
ཕྱིར་བསྟན་བཅས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་
དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གཉི་གཤམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བརྗོད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན
ནའོ། །གལ་ཏེ་གཉི་གས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ
བའི་བར་ནི་རྩོད་པའོ། །རྩོད་པ་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ་ཡུལ
གཅིག་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་དོགས་

པ་བསུ་བ་ནས་གཞལ་བྱ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ
ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགལ་མེད་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས
ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །གཞུང་གང་གིས་ཞེ་ན། གང་གི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་དང་སྤྱི་འཚོ་ཉིད
གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་

ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །སྒྲིབ་དཔོན་དང
འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲིབ་དུ་བསམས་པའོ། །མ་ངེས་པ
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་འདི་ཚད་མ་འདི་དབྱེ་བ་སྒྲིབ
པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ནི། ཚིགས་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས
བྱ་བའོ། །འོན་

ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་པ་ལས་ཚད་མ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཉེས་པས་ཉེས་པ
ཆགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཚད་མ་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེན། ཐ་དད

གྲང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གཟུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འོ།
།གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་ན།
དབང་པོ་ལ་སོགས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཅི་ལྟར
མི་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

{@099B} དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ
ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ལ
སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི། མ་ཡིན
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིན
པ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་

ཐམས་ཅད་ཚད་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྲ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ
ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པས་བསྐྱེད་པའི
ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ
ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་པ་ཉིད་ལས།

ཞེས་བྱ་བ་སྣང་བ་བཞིན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པའོ།
དེས་ན་ཉ་ཅང་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
ཕྱོགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་

བཞིན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཐའ་ཡས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐའ་ཡས་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་

རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་སྟུང་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་སུམ་
དང་གཞན་པའི་ཚད་མ་བྱེད་པ་ཐད་དཔ་ལས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གཅིག་པུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་རེ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་

པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ཡང་
ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་ལ།
གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་གཞལ་བྱ་གཞན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོགས་པ་

དེ་ཞེས་བྱ་བ་

རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ
དཔག་པ་རྟོགས་པ་འདི་དུས་ན་འོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་
ནས་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟུན་ནས། རྟོགས་པ་པོ་ཐ་དད་
པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་བརྟུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་འོ། །གཅིག་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་

{@100A} ལྟ། །མཐོང་བ་ལ་འོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་
པོ་ལ་འོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད་སྟུང་ན་རྟོགས་པ་པོ་ལ་ཞེས་སྟོས་
ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
བསམས་པ་འོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཐ་དད་ན་ནི་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
པོ་འདི་ནི་ལྟོས་པས་བྱས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀ་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་རང་སྤྱི་རིམ་བཞིན་གྱི་འོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་
ཀ་འདི་རང་བཞིན་ལ་འོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ནི་རང་གཞན་དོ་

བོ་ཡི་ན། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདོད། ཁེས་བྱ་བ་མི
འཐད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ།
ཁྱིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་གཞལ་བྱ
ཉིད་དེ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། སྡོན་

པོ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་དབྱེ་བས་གཞལ་བྱ་ཉིད་ནི་མཐའ་ཡས་པར
འགྱུར་རོ། འོན་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པས་ཐ
དད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར
འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལྟོས་པས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། མཚན
ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱ་བས་ཁ་བསྐྱང་རོ། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲི
བས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིས་ནི་ཞེས
བྱ་བ་འོ། གང་ཞིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཚོན་པ་ཉིད་དམ་པས་ཡིན
ཏེ། དེ་ལས་དོན་བྱ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དམིགས
པས་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དོན་བྱ་བ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤལ་ཏེ
དམིགས་པས་དོན་མཚོན་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ཉིད་ཡོད
པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་སྟུང་ན་དོན་དམ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས

ལན་བརྗོད་པ་ནི་དམིགས་པ་ཉིན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་བསྟོག་པས་དོན་དམིགས་པས་ནི
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་ཕྱིད་སྡེ་མ
སྤར་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ལ

{@100B} སོགས་པས་ཕྱིད་ཕྱི་མ་འཕངས་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བས་འཆད་པའོ། །གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི།
མི་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། བསྟོག་པ་ལས་འདས་
དམིགས་པ་ནི། །ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེས་དོགས་པ་བསུ་བ
ནི

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
ལའོ། །མ་དམིགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །མེད་པ་ནི་མི
དམིགས་པ་ལས་གཞན་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་མ་དམིགས་པས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ
ཅན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་

རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སེལ་བའོ།
།དེ་འོ་ཆོ་ཞེས་ཁོང་ནས་བྲངས་ལ། དེ་ལས་ཅི་ལྟར་ཞེས་སྒྱུར
ཏེ། ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ལས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི
རྟོགས་སྟུང་དུ

དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་བྱ་བ་མེད་པར་ནི་དམིགས་པར
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་དམིགས་པ་མ
ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་འཇམ། རྟོགས
པའི་རྒྱ་མ་ཡིན

ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྲུབ་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས
བསྟན་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།
དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཡང་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་བཞིན་དུ་ཤེས
པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་གཞན་མེད་པ་དེ་ན་དེ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པ
རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ
མེད་པ་ལའོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་

གཞན་མེད་དོ

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལྟ་གྱུར་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ལོ། །ཡོད་པར་མ་རྟོགས་
ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲུབ་ན། ཇི་ལྟར་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་དམིགས་
པ་ལས་བྱ

{@101A} ལྟ། །པ་ནི་ཚད་མ་ལ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་
སྒྲོ་ནི་ཚད་མ་ལྟ་ལོག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གྱི་སྒྲོ་བར་ཡོད
པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ནི་
སྒྲུབ་བཞིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ལ་ལོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་དོན་གྱིས་གོ

བར་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་གྱིས་གོ་བའི་སྒྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
ཚད་མ་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་
བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་
ལ་ལོ། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གྱིས་གོ་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་གང་

ཞིག་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་དེ་ནི་

གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་གསལ་བའོ། །ཡང་དོན
གྱིས་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་བློ་གཞན
དང་གཞན་གྱིས་གཞན་དང་གཞན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན།
ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན

གང་དུ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
ཁོ་ན་ཏེ་མཐར་གྱིས་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བར་ནི་དེ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས
ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟོག་པ
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི
བར་ནི་ལན་ནོ། །དོན་གྱིས་

གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ལན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པར་ཞེས་བྱ་བར་ནི
མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་རིགས་པ་རྒྱུ་མཐའ་ནི་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་དེ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད
པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་པའི་བྱོགས་ལ
ཡང་དེ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། གང་གི་ཆོ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བློ
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལའོ། །ཁི་ལྟར་དོན་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པ

གཞན་གྱི་སྟོགས་པ་དེ་བཞིན་

དུ་དེ་མེད་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་
སྤྱག་པ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་ཡང་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་པར་ཡང་
རང་ཉིད་ལས་འགྲུབ་པ་དེས་ན། སྤྱག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་
ན་དོན་མེད་པ་ཡང་རང་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་མེད་པར་
ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

{@101B} དེས་ན་མི་དམིགས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ།
ཤེས་པ་མེད་པ་ཡང་རང་ལས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྤྱག་པ་མེད་
པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་དམིགས་པ་དག་གི་མི་དམིགས་པ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་མེད་པར་སྟོགས་པ་ལ་སྤྱག་པ་མེད་པས་མ་
གྲུབ་

པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཏེ་དག་གི་མི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་དོན་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་
འདེབས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཉེས་པས་བྱང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ། མ་ངེས་པ་ཉིད་བརྟེན་པར་
སྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲིབ་

རྒྱལ་སྤྱི་ལྟར་ན། མ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དོན་དང་དམིགས་པ་དག་ལས་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །མ་ངེས་པ་ཉིད་
སྤྱོད་པའི་དོགས་པ་བསུ་

བ་ནི། དེ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ན་རང་
དམིགས་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
དངོས་པོ་དང་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་པ་
གཅིག་ལ་བདེ་བ་དམིགས་པས་

ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དམིགས་པ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་
འབྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པའི་རྣམ་
པ་དག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འོན་གཞན་དམིགས་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཉེས་པ་ལས་
མི་འགྲོ་ལ་ལོ་

ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མི་
དམིགས་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ།
དགག་པར་བྱ་བ་དེ་འོ། །གང་འདི་ལ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །མིང་
གིས་

ནི་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དགག་
པར་བྱ་བ་གཞན་ལས་འཇུག་པ་མེད་པའོ། རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི་
གཞན་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ས་སྤྱོད་ལས་འབྲེག་པ་ལ་
སོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་

{@102A} ཨ། ཁོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་ན། གཞན་ལ་མི་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་
ལན་འདེབས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཡོད་པར་དོགས་
པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞེན་

ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མེད་
པ་མ་ཡིན་ན་འོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་ལ།
དམིགས་པ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེན་ཡང་
ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་སྤྱོད་ལས་བཞིན་
དུ་འོ། །དམིགས་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོད་པ་བཟོད་པའོ། །རང་གི་
རིག་པ་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
མི་དམིགས་པ་གཞན་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་བྱུག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།

།གང་གིས།

ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སོ་
སོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་གྲུབ་པ་སྤྲོད་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་འོ། །སོ་
སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །ཅི་འདི།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ངེས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་གཞན་དུ་ནི་
མི་འཐད་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཞེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཁས་ལེན་ན་དེའི་
སྤྱགས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་ན་དོན་གྱིས་གོ་

བ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་གྱི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་བསྟན་ཟེན་རྟོ། །འོན་ཏེ་ངེས་པའི་རྣམ་པར་
དམིགས་པ་ལས་ནི་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རིག་པར་
བྱས་པར་ནི་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

སྤྱག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་
མོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་དམིགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་
ཡིན་ནི་ཞེས་ཇི་ལྟར་

{@102B} བ་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེམ་ན། སེམས་ངེས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ངེས་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ངེས་
པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་དེ་དམིགས་པར་ནི་
གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་སྐྱེམ་དུ་དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །ལས་
ནི་གལ་ཏེ་དམིགས་པར་བྱ་བའོ། །འོན་ཇི་ལྟར་སེམས་ངེས་པའི་
སྒོར་འགྲུར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གང་གི་ཕྱིར་

དམིགས་པ་མེད་པར་ནི་སེམས་ངེས་པའི་སྒོར་མི་འགྲུར་བ་དེས་ནའོ།
།ཚུགས་གཉིས་པ་བསལ་བས་གསུམ་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དཔུང་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དབྱེ་བས་ཚུགས་གཉིས་གལ་ཡང་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟར་དམིགས་པ

ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡིན་པ་ཡིན་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ནས་གཤམ་
ཏེ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་
བའི་དོན་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་
ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱུས་སུ་དཔོག་པ་པོའི་སྐྱེས་
བུའི་གཞན་ལ་ལྟོས། སྐྱེས་བུའི་

གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་མོ། །སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ནི་
རྒྱུས་སུ་དཔོག་པའི་དུས་ན་འོ། །དེ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་འོ།

དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་རྒྱུས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། འོན་ཀྱང་མི་ཉེ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་མོ། །འདི་
གཤམ་ཏེ་གཤམ་ཏེ་འགས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རང་རང་གཞན་
འགས་ཀྱང་དོ། །དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུས་
སུ་དཔག་པ་

ནི་མི་སྐྱེས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་འོ་ཞེས་

པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་མ

དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་ཡོད་ཀྱང་མ
དམིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཐོང་
བའི་རང་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མེད་པ་ཁོ་
ན་ལོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དྲུས་ན་དོན་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་

བརྗོད་ཅེ་ན། དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཐོང་
བའི་དྲུས་ན་ལོ། །སྤར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་དྲུས་སུ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའི་ལན་ནོ། །དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་བལྟ་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་བསུ་
བ་ནི་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་སྒྲིབ་པའི་

དྲུས་ན་ལོ། །ཕྱིས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །སྤར་ཇི་ལྟར་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྩེ་སྤྲུང་པ་འཛིན་སྤྲུང་། བྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་
ཉིད་གཞན་དུ་མི་འབྲང་པས་སྤར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་
བ་ནི་གལ་ཏེ་སྤར་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ནོ། དམིགས་པ་འཛི

{@103B} བྱིར་ན་བྱིས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤར་མ་ཡིན་ནོ། གལ་
ཏེ་རྩེ་སྤྲུང་པ་འཛིན་སྤྲུང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་བཟོ་བར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་
བ་འཛིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རྟེན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྟོགས་པ་ནི་རྩེ་སྤྲུང་འཇུག་གོ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དམིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལོ། གཞན་གྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྩེ་སྤྲུང་པ་འཛིན་སྤྲུང་ཡང་ངོ། རྟེན་རང་བཞིན་དུ་ནི་དམིགས་པར་
བྱ་བ་འཛིན་རང་བཞིན་དུ་ལོ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པར་ངོ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དུ་ལོ། རྟེན་ལྷ་རེ་ཞིག་

རྩེ་སྤྲུང་པ་འཛིན་སྤྲུང་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས། ང་ནི་རྩེ་སྤྲུང་པ་འཛིན་འགྱུར་
བར་འགྱུར་བ་འཛིན་ལྷ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་འཛིན་ལྷ་
སོང་བ་ལས་དེ་འཛིན་ལྷ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་བསྟོན་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐོབ་པའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ན་
ཡོད་པའི་མ་དམིགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་མ་སྐྱོང་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་
ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ལས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉི་ག་ཡང་
དམིགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་
ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

སྒྲོན་མཐོང་བའི་ངོ་བོས་སམ་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོས་སོ།
།དཔེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་
ཉིད་དུ་མར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། དེ་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དམིགས་པར་བྱ་
བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེའི་ཞེས་

བྱ་བ་དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་ངོ་བོར་སྒྲོ་བ་ཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལྟོས་པས་བྱས་བ་ཐ་དད་
ན་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩོད་པ་
རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ལན་འདེབས་པའོ། །འོན་ཇི་
ལྟར་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོགས་སྟུང་ན།

{@104A} ལྟ། །དངོས་པོ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོང་
བ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གང་གིས་མ་
རྟོགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་
ན་སྒྲོང་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །

འོན་ཏེ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གཅིག་ཉིད་མཚན་ཉིད་དང་གཞན་ཡིན་ན་ནི་དེ་གཉི་གའི་རང་
བཞིན་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་
བརྗོད་པ་ནས་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དོ།
རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི། རྟོགས་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་འཚོལ་
ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། རྟོགས་པའི་དབྱེ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞལ་བྱར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཉེ་བར་ཟིན་པའི་རང་

བཞིན་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་གཉི

གའི་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་
དང་འཚོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཇི་ཞིག་ལྟར་གཅིག་
ཉིད་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་ནས་བཟོད་པ་ཡིན་
གྱི་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་བྱས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་མི་གསལ་བ་ཉིད་
གྱིས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཁག་ཏེ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྟོས་པས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་གཅིག་གི་རང་

བཞིན་དགག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་སྟུང་ན། རྩོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཐ་དད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་འོ།
འདི་ཕྱིར་གང་གིས་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ལ་
ནི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁག་ལ་

ཏེ་གཞན་ལ་བྱའི་དབྱེ་བ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ།
།གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི
ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དངོས་པོའི་རང་

{@104B} བཞིན་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ལས་གཞན་མིན
ཏེ། དེས་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མ་ཁོ
ནའོ་ཞེས་དོགས་པའོ། །གཞན་གྱིས་ཡུལ་གཅིག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ
དཔག་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འོ་ན
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་

སུམ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
།དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འོ་ན་ཏེ་གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི
འོ་ན་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་རྟོགས་ཏེ།
དཀར་པོ་ནི་མེར་པོ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་མ་རིག་སྟེ། མངོན་སུམ་གཟུང་གི
འོ་ན་ཀྱང་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེས་ན་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ནི་རང་གི་སྒྲིབ་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་ནས་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་

ནི་ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་དུ་མངོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པའི་
གཉིས་པ་ཇེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
འདོད་དོ། །ཅི་ལྟར་དོན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་

དུས་དང་རྣམ་པ་ངེས་པའི་དོན་དེའོ། །དུས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་
ཉིད་བཤད་པ་ནི། ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ངེས་པའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་
པའོ། །རྒྱུ་འི་དབྱེ་བས་ཐད་དང་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་
མངོན་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་འི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ན།
ཇི

ལྟར་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་སྟུང་ན། དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་ཀྱང་དེར་
ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རེག་ན་ཇི་
ལྟར་རེག་། ལྷག་པར་ཞེན་སྟུང་ན། སྤར་མཐོང་བའི་དོན་གྱིས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །རེ་ཞིག་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་
ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི

འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོ། །དེ
ཉིད་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན
པ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དོ་བོས་ནི་རྟོགས་ན་འོན་ཏེ་ཚད་མ་མ
ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྟོགས
པ་ན་གཞན་ཐོབ་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་

{@105A} ལྟ། །འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གལ་ཏེ་ཡང་ར་ཡི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལ་གཞན་གྱི་དོ་བོར་སྒོ་
འདོགས་པ་ཡིན་ཡང་། མཛོན་པར་འདོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་ཇི
ལྟར་བ་བཞིན་མི་ལུས་བར་བྱེད་པས་ན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མཛོན་སུམ
བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི། ལམ་དུ་ཞེས་

བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ཐོབ་པ་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་ལ
གཞན་གྱི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་འཇམ། འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ
ན། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དཀར་པོ་ལ
མེར་པོ་འི་རང་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དོན
གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡང་མི་གསལ་

བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་རེག་པས་འཁྲུལ་པ་ཡིན
ན་ཇི་ལྟར་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་ན། རྣམ་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའོ། རྟོག་པ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། སྦྱོར་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་མེད་པར་ཡང་

མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་མཚོད་སྦྱིན་དུ་རྫོམ་པ་ལས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་བཞིན་ལས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་ཟད་གྱི། རྟོག་པ་འང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་སྟེ། རྟོགས་པ་ནི་
མངོན་སུམ་ལ་བྱའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འཕྱོང་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ལ་མ་རེག་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་དོ། །

གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་སྟམ་ན། ལྷོགས་
འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་
བཀག་ཟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་
པ་

དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་མི་ལུས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་
བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ངོ་དེ་ནི་བསམ་པ་ལ་
སྦྱོབ་མེད་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལའོ། །རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི་དོན་ཅི་ལྟར་བཞིན་ཞེན་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བའི

དོན་རྟོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ནོ། །ཐ་སྙད་པ་དག
ལ་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་ཅི
བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཆད་པར
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྟོགས་

{@105B}པ་ནི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས
འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ནི་འཆད་པར་བྱེད་པ
རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བདག་གིས་མེ
ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་འདི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་རང་གི་རྣམ་པ
ཅོམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ན་བསམ་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་བསམ་པ་ལ་མི་སྲུ་བ་ཡོད
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཇི
ལྟར་བརྗོད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་ནི། གཞན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ
བའོ། །བྱུང་པ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིམ་བུ་ལ་བསམ་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་བསམ་པ་ལ
མི་སྲུ་

བཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་ལས་དོན་གོ་ཞེས
བྱ་བའོ། དེ་ཁོ་ན་ལ་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བསམ་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་མཐོང་བ་ན་ཡང་གཞན་ལ
བསམ་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ན་འོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་ལ་ངེས
པ་མ་ཡིན

ན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྒྲུལ་དུ་དོགས་
པ་སེལ་བས། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བ
རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བག་ཆགས་པ་འཕྲུས་
སོ། །གང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ
དཔུང་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ
ལ་འོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་འདི་བརྟུན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་སྟུང་ན། མཐོང་བ་ལ
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་རེག
པ་ཁོ་ནར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས
བརྟན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར
ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་མངོན

སུམ་ལ་ཡང་དོ། ཇི་ལྟར་ཞེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཉེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐོབ་པར་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་
རེག་པ་ཡོད་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ཁྱིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཅུ་མ་ནི་

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་
བྱུང་བྱེད་པ་ཞུགས་པས་ཅི་བྱ། དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་
ལ་ཡང་དོ། །དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
དང་དོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་ལྟག་པར་ཞེན་
པས་ནའི། །དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་བཞི་

{@106A} ཅུ། ཉིད་དོ། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་མངོན་སུམ་དང་དོ། །མཚུངས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་དོགས་
པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མངོན་སུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་ལྟག་
པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་སུམ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་འབྲུ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་

འདེབས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁང་གིས་དེ་ཡང་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཉེ་བར་

གནས། །བཟུང་བ་ན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་
ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་ན། རྣམ་རྟོག་གཞན་ནི་
གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འོ་སྟོན་ནས་དེ་ཡང་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་

དཔག་པས་ཉེ་བར་གནས་པས་འཛིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་ནི་གསལ་བར་ཞེས་
བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་རུང་བ་གནས་
པར་མི་ཞེས་པ། །རང་ཉིད་ཞེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་ཡིན། །ཞེས་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
ཡང་རོ། །

འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པའོ། །དེ་
ལྟ་ན་འོན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དངོས་པོ་ལ་རིག་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འོན་མཛོན་སུམ་ཡང་ཚང་མར་མི་འགྱུར་རོ།
།མཛོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དངོས་པོ་ལ་རིག་པ་ནི་ཚད་མར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ཡང་

རུང་བ་མ་ཡིན

ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཞེན་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་དེ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ།
།རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར
ན་ཇི་ལྟར་དེའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ
བ་ལན་འདེབས་པ།

ནི། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གང་གིས་སོ། །འོ་ན
ཏེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ
ཅའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་རང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྟུང་དུ་རང
ཉིད་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འཇུག་པར་བྱེད
པའི་རྣམ་པར་

{@106B}རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ཁོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ
ཞེས་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི།
དངོས་འཛིན་མིན་པར་འཇུག་བྱེད་དུ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ
ཁོ་ན་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇུག
བྱེད་ཡིན་ན་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་འཛིན་
པ་མ་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡིན་ན། དེའི་
ཆོ་རྒྱུ་སྤྲུང་པ་གལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་འདི་ཅིས་མི་འདོད་དེ།
འདོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ནི་ཚད་མའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི

འདོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་རྒྱུ་སྤྲུང་པ་ཡང་དེ་འདོད་
པར་བྱ་བའོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བཟོད་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚད་མར་མི་
འདོད་ནས་མཛོན་སུ་མ་དེ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་
ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རང་ཉིད་ཚད་མ་མ

ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཛོན་སུ་མ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་
སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་འདོད་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནའོ། །རྗེས་

སྤྲུང་པ་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་

རྟོ། གཤམ་གྱིས་དེར་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་བསམ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོ་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་རྟོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་
རྒྱུ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལའོ། རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མངོན་སུམ་མོ། རྟོའི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ།

འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལའོ། རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་
ནོ། གཤམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བའི་སྐད་ཅིག་ལའོ། གཤམ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལའོ། རྟོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའོ།
ཁ་ཤོད་པ་ནི་རྟོ་སྐད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་

{@107A} ལྟ། ཁ་ཤོད་ཀྱི་འོན་ཏེ་ཉེ་བར་བརྟགས་པས་རྟོ་སྐད་ལ་འོན་
ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཤམ་གྱི་
ལམ་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྟོག་པར་བྱེད་པའོ། ཡང་རྣམ་པ་གཤམ་གྱི་སྟོན་མངོན་སུམ་
དང་རྟོ་སྐད་ལ་དག་

ཁྱད་པར་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསུ་ནས་སེལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ནི་དེའི
རིགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་
དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ལའོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡང
ངོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཞེས་སྟོས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག
པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི

ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་མི་འཇུག་གོ། །དེ
ལྟར་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བསྟོན་པར
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེའི་རིགས་ལ
མངོན་སུམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བ་ལན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ལན་ནི

མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཞེས་གསུངས
སོ། །ཚད་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པའོ།
།རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེ་ནི་མངོན
སུམ་མོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །མཚུངས་པ་ཉིད་བརྗོད
པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ

དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་པ་

མ་ཡིན་ནམ་ཅི། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ན
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར
རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གཞལ་བྱ

གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་བར་གནས་པའི་མེད་གསལ་བ་ལ
ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ལོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ན་འདི་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དེས་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡང་ཚད་མར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་དེས་བསྐྱེད་མངོན་སུམ་ཅི། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཅི་སྟེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་བཞིན་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཞེན་པར་བྱེད། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན་གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉི་ག་ལ

{@107B} ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་ལོ། །རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་
ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཡང་ཅི་སྟེ་ཚད་མར་མི་བྱེད། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཕྲོབ་
པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་

གྱི་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
དོགས་པ་བསུ་ནས་བཞད་པ། དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེའི་སྤྱི་ནི
རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་ཐེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གཉི་གར
ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་གཉི་གར་ཐོབ་པར་ཡང་

བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་འམ་ཚད་མ
མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྟུ་མཚུངས་སོ། །ལྷག་པར་བརྗོད་པའི་དོན་རྟུ་ཡང་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་མེད་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་
པ་དེ་དག་གི་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་
བཟུང་བ་དེའི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་
གྱི། ཐེས་སུ་དཔག་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི་གཞན་སྐྱད་ཅིག་
དང་པོ་བཟུང་བ་ནི་གཞན་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔྱད་ཟིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ། དེ
མ་བཟུང་ན་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ཐེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་དོགས་
པའོ། །འོན་ཏེ་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་བཟུང་བས་ནི་གཞན་བཟུང་

བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བཟུང་བས་ཀྱང་སྒྲུལ་བུ་བཟུང་བར་ཐལ
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཅན་བཟུང་བས་ན་འབྱུང་བར
འགྱུར་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་དོགས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྱུང་བར
འགྱུར་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་བཟུང་བ་ན
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཟུང་བར་འདོད་ན་འོ། །འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་
ཇི་ལྟར་མཆུངས་སྟུང་ན། མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡང་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་མཆུངས་སོ།
།དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན
མ་བཟུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེ
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་

{@108A} ཨྱ། །པ་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་
འབྲེལ་པར་ཁྱད་པར་མེད་སྟུང་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཡུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་དག་གིས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་
འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་

མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་ནི་ཚད་མར་བྱེད་ལ
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ
དག་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་མི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས
ན་ཚད་མ་འཕུལ་ཅིག་ཤོས་དག་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བསྟན་ཟིན
ཏོ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་སེམས་པ།

ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཚད་མ་མ
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །ལན་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །གང་ལ་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་བ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
འོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་དེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་རིགས་ལ
ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འབྱུང་བའི་རིགས་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་འབྱུང་བར
འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚུད་སྟུང་དུ།

དོགས་ན། མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་བང་ལ་སོགས་པ་དེའི་རིགས་ལ་མངོན་སུམ་

ལྷགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་
ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིན་པར་
ནི་མ་ཟད་དོ། །གང་།

ཞིག་དེའི་རིགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚང་བར་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། འདི་ནི་
མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། དེར་ཞེས་
བྱ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལའོ། །འདི་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལའོ།
།དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་བསམས་པའོ། །གཞན་དག་ཁྱད་པར་བཟོད་
པ་ནི། དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལའོ། །གསལ་བ་
གཞན་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ལའོ། །འདིར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་གཅིག་ལའོ། །ལན་དུ་
ཡུལ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

{@108B} ཞེ་ནོ། །འབྱུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱད་གཞན་ལས་
ལྷོག་པ་ཡང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།
།འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་བབྱུང་
བ་ནི་གཅིག་ཉིད་ལ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་འཇམ་མི་མཐུན་

པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
གྱི་ལན་གྱི་དོགས་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་འདྲ་
བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དུས་གཞན་དུ་སྡོན་པོ་བཟུང་ནས། དོན་དུ་
གཉེར་ནས་འཇུག་པས་ནི་དེ་

འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དུས་གཞན་དུ་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་
གང་དང་གང་སྡོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བའི་སྡོན་པོ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྡོན་པོ་
མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྡོན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ལན་དུ་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་

པ་འོ། །མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་བའི་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལན་ནོ། །གཞོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཞོན་མི་ཟ་བར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྱུང་

བར་འགྱུར་བ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེས་ནའོ། །འཇུག་པར་
བྱ་བ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་

རེག་པས་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་
མེད་ན་མདུན་ན་གཞས་པའི་རྣམ་པ་

ཉིད་ནི་འཁྲུལ་པ་དག་ལ་མཚུངས་པས་ན། དེས་ནི་ཚད་མ་དང་ཅིག
ཞོས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ
བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། འཁྲུལ་པ་ཡང་ད་ལྟར་བ་ཁྱད་པར་མེད་དོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འོན་ཡིད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར
ཡིད་པར་དོགས་པ་བསུ་བའོ། མ་ཡིན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུད་པ་འགོག་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྒྲིབ་
མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། མདུན་ན་གཞས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། རང་ཉིད་མི་སྒྲིབ་
མ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་མི་སྒྲིབ་ལས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དོ
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ལན་ནི་དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །

{@109A} ལྟ། རྒྱུས་བྱ་གཞན་གྱི་མི་སྒྲིབ་ལས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། མཛོན་སུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དངོས་
པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ན་གཞན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་

རྒྱལ་པར་འཛིག་པར

བྱེད་ཀྱི་དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་ཁྱད་པར
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ལམ་རེག་པ་ཚད་མ་ཡིན
ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཏེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་འཛིན་པར་ཉེ་བཞོ
ན་མ་ཡིན་ནའོ། །གལ་ཏེ་དོན་འདི་ལྟར་རྩ་

བ་དང་འགྲིབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐོབ་པར
བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཁྲལ་པས་
ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོང་སྟེ
ཚད་མས་སོ། །དཔེར་ན་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་བཞིན་དུ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིའི་བཤད་པ་ནི་མངོན་

སུམ་ལ་ཡང་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ
ནས་ཉིས་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྗེས་སུ
དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ཡིན
ནོ། །བཤད་པ་གཞན་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ན་གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་དོན་ཏོ
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཡང་དེས་ན་ཇི་ལྟར་

དེ་ཞོན་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་ཞེས་བྱ་བས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་

ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མཛོགས་ན་འོན་ཏེ་ལྟར་འཐོབ
ཅེ་ན། ལན་དུ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད
བཞད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་དེ་ལྟར
འབར་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་

གསུངས་སོ། །འདི་སྒྲུལ་དུ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ་ངེས་པ
ནི་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་མེད་པར་མི་འབྲད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ངེས
པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་འབྲེལ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཏྲགས་དང
འབྲེལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་འཐོབ་པ་འབར་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད
དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ཅན་

ཏྲགས་ཡོད་པ་ལས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རྩིས་སུ་དཔག་པ
ཚད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ
ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན
ནོ། །དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བར་

{@109B} ངེས་པར་བྱ་མི་ལྟས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་རྒྱུད་པ་བརྒྱུད
བ་ཅམ་གྱིས་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ
བའོ། །གཉི་གར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྩིས་སུ་

དཔག་པ་དག་གིས་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་གཉི་གར་ཡང་མཚུངས་

སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། །གལ
ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་ཆེར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ
ཅས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། འོན་ཏེ་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐོབ་པར
བྱ་བ་དེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ཚད་མར་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །ལན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའོ། །ཁས་
མི་ལེན་པའི་རྒྱ་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།
ཁྱུ་པ་འཛིན་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་རྟོག་པ་སྒྲེ་བའི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
སོ། །རྒྱ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་
རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་
ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་

ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ།

ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོམེས་བྱ
བར་བསམས་པའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། དང་པོའི
མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
འོན་ཏེ་སྡུ་མ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར
ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོམེས་ན། སྡུ་མ་དག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ
རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མཚུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར
འབྱེད

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་པ་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན
ཇི་ལྟར་དེ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ
མ་ཡིན་ཏེ་གཉི་ག་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ
རྣམས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོམེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །

{@110A} ཕྱ། །འདིས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད
གྱིས་དོན་བཟུང་ཞིང་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཞེན་པས་ངེས་པར་ཡང

བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ངེས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིན་པར་མི་འཐད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གསལ་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚད
མའི་བྱ་བ་ངེས་པར་མཐར་ཐུག་པས་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས།

པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྔ་མ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ
བསུ་བ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན
ནའོ། །དེ་ལས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

མངོན་སུམ་སྔ་མ་ལས་སོ། །འགའ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་
སྔ་མ་འཇུག་ཕྱི་མ་ཡང་སྟེ་མདུན་ན་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་
དུ་ཁྱད་པར་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཁྱེད་གྱི་ལྟར་ན་ཚད་
མ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
འཇུག་པ་ལས་སྔར་གྱི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
ན་ཐེ

ཚོམ་ཟེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཚད་མ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཁས་ལེན་
ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ

དཔག་པ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
ནས་མཐུག་སྐྱད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཤད་པ་སྡེ་མ་
གཉིས་ལ་ནི་རྟོག་པ་འཁྱུལ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་གི་རང་བཞིན་དང་
འཐུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མངོན་

སུམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་
བ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་ཉིད་གཤམ་ཡང་ཞེས་
འབྲེལ་རྟོ། །གཞན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་དོགས་ན། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་

དང་པོ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་པའི་བཟུང་
བ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
དངོས་པོ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཁྱད་པར་འགའ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་འོན་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གཉི་ག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་

{@110B} མཚན་མའི་དབྱེ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་

གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བའི་ལྷ་ར་འགྲུ་བ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ལན་ནི
གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གསལ་བ་མངོན་སུམ་ལ་མི་གསལ་བ་དེའི
རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་གསལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ།

ཡང་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལ།
གཞན་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གསལ་བ་ལ་ཡང་
ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་
སུ་དཔག་པ་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི་ཡང་ན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཚད་
མའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མའོ།
།དེ་ལྷ་ར་མདུན་ན་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་རྟོགས་པ་དེར་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ། །ད་ནི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་སྟན་ན། ལྷག་པས་

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལྷག་མ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། ཉིན་དུ་
གོ་མས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྟེ་དེ་མ་འོངས་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བས་ད་ལྷ་ར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་
མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐྱེད་ཕྱི་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་གང་དུ་ཉིན་

དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའོ། །འདི
ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན
སྲུང་ཉིད་མ་བུར་བ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། །རྣམ་པར
རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔུང་ཟིན་ཏོ

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད
དམ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །དེས་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་པས་སོ། །ལྟན་དུ
ཟིན་ཀྱང་ནི་འབྲེལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ
རྣམ་པར་རྟོག་པས་སོ། །ལན་ནི་མངོན་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ།
མངོན་སྲུང་མེད་ན་ཡང་རོ། །འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཕྱོགས
འདི་ལ་ཡང་ལན་བཏབ་ཟིན་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པའི་དོན་དུ་དོགས་པ
བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་མངོན་སྲུང་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚད་

{@111A} ༡༡། །མ་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།

མངོན་སུམ་འོག་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། མངོན་སུམ་
གྱི་འོག་རོལ་གྱི་དུས་སུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་ལ
མངོན་སུམ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྒྱུར་ཏེ
འབྲེལ་ཏོ། །

ཚོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཚོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མངོན་སུམ་མོ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཞེས་པ་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅས་པོ
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་

ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན
ནོ། དེ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འགྱུར་བ་ཞོ
ན་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་

པའི་རྒྱུ་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཞོ་ན་འོ
ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཏེ། ཚད་མ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ
ཞེས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་ཡུལ་

ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ

བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ཞེན་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲུ་མ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ
བཞི་མ་གྲུབ་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན

ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ངོ། །གཟུང་བ་འཛིན་
བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །ལན་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་མངོན་སུམ་འཇུག་བྱེད་དུ་མ་
མཐོང་ངོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
བས་ན་ཚད་མ་ཡིན

ནོ། །ཅི་དང་འབྲ་བ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྐད་ཅིག་
མ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་བ་ལ་ཡང་ཚད་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །བཟུང་བ་ལ་ཟེན་པ་འཛིན་པ་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

{@111B} སྐྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྐད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་སྟེ། །འགྲུར་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་
སྟེ། མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་བཟུང་བར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལན་ནོ། །འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་ལོ། །ལན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ལོ། །ཚད་མར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་གཉི་ག་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་
པར་འགྲུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

མཛོན་སྐྱུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྲུར་བའི་ཡུལ་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཟུང་བའི་སྒྲུང་
བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ས་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ལ་ནི་སྒྲུ་མེད་ཕྱིར། །འཁྲུལ་བ་ཡིན་
ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་

བ་ལེགས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་དེས་ན་གཞན་གྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་ངོ་
བོས་རྟོགས་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་སྒྲུ་བ་ལས་ཚད་མ་
ཡིན་ཡང་། ཚད་མ་ཡང་འཁྲུལ་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་

དཔེ་བཞུགས་པ་ནི།

དེ་ཁོ་ན་རིག་པ་ལ་རྩེ་སྤྱད་པ་གཤམ་པ་ལྟར་ལ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་
པ་རྒྱལ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མོར་བྱའི་འོད་
ལ་མོར་བྱར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། གློ་གསེབ་གྱི་བྱ་གཞི་ཡོད་པའི་མོར་བྱ་དབྱིབས་
གྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡོད་

པ་དེ་ནི་དེ་སྐད་ཅེས་བཞུགས་ཏེ། གློ་མའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
ཡང་གློ་གསེབ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྩེ་སྤྱད་པ་འཇུག་
སོ། །ཁྱད་པར་མེད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉི་གལ་ཡང་གློ་གསེབ་
གྱི་བྱ་གཞི་ཡུལ་ན་མོར་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་
པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

མོར་བྱའི་འོད་ལ་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པས་བྱས་པའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་
ཡང་གཞོད་བྱེད་མ་སྤྱོད་ན་འཇུག་བྱེད་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཞུགས་པ་
ནི་མོར་བྱ་མ་མཐོང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཚད་མ་

{@112A} ༡༡། །ཡིན་ལ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན་འཇུག་ལོ་ཅོག་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་མཚུངས་སྒྲུལ་ན། ཚོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲུལ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་ཁོ་མོ་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་
གཉི་ག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བས་ན་མངོན་སུམ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།
།འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་མི་སྒྲུབས་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་
བསུ་བ་ནས། དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་ཚོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་
དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པ་

ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་འགའ་ཞིག་མི་
སྒྲུབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་
ཁྱད་པར་དེ་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་
དེ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་

ན་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་
པ་ནི་འགྲེལ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། ། ཚད་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མངོན་
སུམ་སྐྱེ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་པར་
འདོད་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་སྟོན་པ་ནི་འཇུག་པར་བྱད་པའི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་
མཚན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། ། མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། ། བསྐྱེད་པར་

བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། ། མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའོ། ། དཔེར་རྣམ་
པར་འགྲེལ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། ། གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་
གྱི་སྡོན་པོ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེ་
དཔེ་ཡིན་སྟུང་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་

{@112B} གསུངས་སོ། ། སྡོན་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་མ་གོ་མས་པའོ། ། གཤམ་ཏེ་
ངེས་པ་ཡོད་ན་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། ངེས་པ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་

གྲིས་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བྱེད་པ་
རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་བསྐྱབས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྩེས་
སུ་དཔག་པ་འི་ཚད་མའི་རྒྱ་མཚན་

ཅན་མི་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བགྱིད་པ་ནི། དེ
བཞིན་རྩེས་དཔག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་
རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཕྱིས་
འབྱུང་བའོ། །འོ་ན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་མངོན་
སུམ་དང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་

གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཟྱོང་བའི་རྩེས་དཔག་ཉིད་འཇུག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་
ཡང་སྤར་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་
ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །འདས་
པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་

མ་ཡིན་ཡང་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་པའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལར་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱིས་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ངེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་འབྲལ་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉི་ག་ལས་གཅིག་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མའི་དངོས་པོ་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཕྱི་མས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསུ
བ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ
འཆད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་སུ
དཔག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་ངེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་
པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ
མི་ལྟོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ནི་ལྟོས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་གཞན་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཐ་དད
པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྐུར་རོ། །དེའི་

{@113A} ལྟ། །ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །རྒྱུ་པ་དང་པོ་འཆད་པ་ནི།

མངོན་སུམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བའི་མངོན་སུམ་མོ། །མངོན་སུམ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
ལྟོས་སོ་ཞེས་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མངོན་སུམ་
ལ་མ་ལྟོས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཐོབ་སྟུང་ན། ཉིད་ལས་ཞེས་སྟོས་ཏེ།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མངོན་སུམ་མིན་ན་ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མེད་པར་རོ།
།དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མེ་མཐོང་བར་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྩོགས་ཀྱི་ཚོས་

ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ནི་རྣམས་པར་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྟུང་ན། ཕྱིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟོས
སྟམ་ན་རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང
མེད་དེ་དེ་ནི་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མངོན་སུམ
གྱི་སེམས་ངེས་པའི་ཡུལ་དང་འཇིན་ཅེས་དོགས་ན། ཡུལ་སེམས་ཞེས
བྱ་བར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྟོགས་པར

མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་ངེས་པ
འཇིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ནོར
བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཤེས་པ་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག
དག་གིས་སེམས་ངེས་པའི་ཡུལ་མ་བཟུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད
པ་ནི། ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཉེས་པ

འདི་ནི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཁྱད
པར་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག
པའི་ཡུལ་ངེས་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན

{@113B} པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིན

ཅི་ལོག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །ཆ་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་དེས་ན་སྟོན་པར
བྱེད་པ་མ་ཡིན

པ་དེས་ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ།
།གང་གི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི
འོན་ཀྱང་མེ་ཅོམ་ཉིད་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་འཇུག
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆ་ཚོད་པ་མེད་པ་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡུལ་ངེས

པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ
ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་རྟོགས་
པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ངེས་པར་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ
དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱ་བ་གཅིག

པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ
ཉིས་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ།
།ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་བུར་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་རྗེས་སུ
དཔག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་བྱ་བ་བྲད་པའི་ཉིས་པ

དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བུའི་འོད་ལ་ཞེས་བྱ

བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་ཚོར་བུའི་རྣམ་པ་
སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བུ་ལས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སློག་པེ་བ་ཀྱི་
བྱ་གན་ཡང་ཚོར་བུའི་རྣམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོཞེས་

བྱ་བའི་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་སྤར་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོར་
བུའི་འོད་ལ་ཚོར་བུར་ཞེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་པ་
ཡིན་ནོཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཚོར་བུའི་འོད་ལ་ཞེས་བྱ

བའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་
པ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེས་རང་གི་འཕྲགས་གསུངས་པ་
ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
པར་དོགས་པས་ན་འདྲི་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་

{@114A} ༡༡། །ཡིན་ཞེན་ཡང་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །ལན་ནི་ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་
ཉིད་ཡིན་པ་ཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་གིས་
མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་མི་བདེན་པའི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་
ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་། མི་སྒྲུ

བས་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། མ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རེ་ཞིག་ཞོར་བུའི་ཤེས་པ་ཚད་
མ་ནི་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།མི་སྒྲུ་བ་ལས་གཞན་པའི་མ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དེའི་རྒྱ

མཚན་དུ་དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་པའི་མ་འཁྲུལ་པ་ནི་མི་སྒྲུ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་
གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དུལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ།
མ་འཁྲུལ་པའི་ཐ་སྟད་མི་སྒྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་གྱི། མི་སྒྲུ་
བ་ནི་མི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་མ

འཁྲུལ་པ་ཉིད་མི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མ་
འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་དོགས་པ་ནི་གཞོད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་
འགོད་པ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྒྲུ་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ།

།དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ

བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ག་ལས་སྟུང་ན་མི་སྲུ་བ་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞོན་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དང་པོའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྲུ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནི་མི་སྲུ་
བ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་མི་སྲུ་བ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པར་བསུ་ནས་བཟོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་མི་སྲུ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
ཕྱོགས་པའི་ཚུད་པའོ། །འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ལས་
ཁྱད་པར་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། །མ་འཁྲུལ་
བའི་དོན་ནི་མི་སྲུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་ནི་ཁྱད་
པར་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཅིག་ཞེས་ཉིད་
གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་
བ་ཐ་དད་སྟུང་ན་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ལས་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་
ལྟར་མཛོན་སུང་སྣང་བ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་སྣང་བ་དང་

{@114B} རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ
བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མ་འཁྲུལ་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ
མི་སྲུ་བ་ཉིད་ན་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན
ནས། དེ་ནི་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འཁྲུལ་པ
ཉིད་ཡིན་ལ། འགའ་

ཡང་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཚད་མའི
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་གྱི
རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས། འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། མངོན་སུམ་ཡང
དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། རི་ལྟར
ཁྱད་པར་མེད་ཅེན། འཁྲུལ་པ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། མཚུངས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཁག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྤྲོད་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲུ་བའི་དོན་སྐབས་སུ་མི
སྲུ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་མ་འཁྲུལ་པ་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ
དེ་ཡང་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་མདོར་གཞག་པའི་

ཚིག་ལ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ
ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་

པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུར་པ་ལས་བརྗོད་ནས་བཞད་པར
བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་སྲུ་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན
ཡིན་ལ་ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འདི
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་བུའི་འཛིན་པ་ལ
གཞན་སྡོན་པོ་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་ལ་འོ། །མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་
པ་ཚད་མས་སྒྲིབ་པའོ། །དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་

པ་སྟེ། སྡོན་པོ་འཛིན་པའོ། །མཛོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ལ་འབྱུང་བ
དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་བྱེད་པའོ།
།ཡུལ་གང་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་ཡུལ་མ་ཐ་མི་དད་པར་རྫོམ་པ་ཡིན་གྱི་ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར
བུར་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་དུ་

གཞན་དུ་སྟོན་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཚད་མ་གཞན་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཁོར་བུའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་
པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁྲུལ་པར
རྫོམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་ཁྱད་

{@115A} ཨུ། ལའ་ཡོད་པར་དོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཞོར་བུའི
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལའོ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
ནི་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ལང་གི་ཡུལ་སྤངས་
ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་
ནི་འདི།

ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། འོན་དམ་པར་ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུར་
ཤེས་པ་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་
ག་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་
འདས་པས་དེའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཞོར་བུར་
ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་

མཚུངས་པས་ན། མངོན་པར་རྣོམ་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འགྱུབ་པ་ནི་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འདས་ན་
མ་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲེམ་པ་རྩོམ་ན་ཡིན་
གྱི་རེ་རེ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ།

ནི། དེ་ནི་གཉི་ག་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། རྒྱུ་གསེབ་གྱི་བུ་གའི་
ཡུལ་གྱི་ཞོར་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞོར་བུའི་འོད་གྱི་ཤེས་པ་ནི་འདི།

ནོར་བུའི་ཞེས་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནོར་བུ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གང
ཞིག་ནོར་བུའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཞེས་

བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ནོར་བུ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི
ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
ན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མངོན་
སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་

པ་དག་ལ། ཚད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་ངེས་ས་བཞིན་
དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་མངོན་སུམ་སོ། །མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོའོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་

ཡོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་ནི་འདི་ལ་ནི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཤེས་པ་དང་ཀ་
བར་ཤེས་པ་དང་གཉིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་མ་མ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་ཤུག་སྒྲོའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལྟར་

{@115B} ཞོར་བུའི་འོད་ལ་ཞོར་བུར་ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ་མི་སྲུ་
བས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་དང་ཐེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར་འདི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་མི་འདུ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

ཐེས་སུ་དཔག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མི་སྲུ་བའི་
ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཐེས་སུ་
དཔག་པའི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་

ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་ལས་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་
ནི་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། སྒྲིའི་མཚན་
ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ནི་ཞོར་བུ་དང་
འབྲེལ་པའི་ཞོར་བུའི་འོད་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞོར་
བུའི་འོད་དེ་ལས་ཀྱང་ཞོར་

བུར་འཇུག་པ་སྐྱེ་བས་ན། དེའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་དུ་བ་ལས་རྟགས་

ཅན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནས་དུ་བ་ཉིད་ལ་མེས་སྐྱོན་འདོགས་པས་
འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡུལ་སྤྱོད་གས་གཞན་དུ་ཡིན་ནོ། ཁོར་
བུར་འཁྱུལ་པ་ནི་

རྟགས་ཁོར་བུ་འོད་ཉིད་ལ་རྟགས་ཅན་སྐྱོན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཆེར་འགྱུར་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་ལས་
སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱོན་འདོགས་པ་ལག་པ་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་
དེ་

ཉིད་དུ་ཁོར་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཆད་མར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནོ། ཁོར་བུ་ཙམ་ཐོབ་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པ་སྤུས་
ཀྱང་བསྐྱོད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་
འཁྱུལ་པ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། ཁོར་བུར་འཁྱུལ་པ་རྗེས་སུ་འགོ་
བ་དང་ལྷོག་

པར་བྲན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མེད་མོད་དེ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
མ་བྲན་པར་མོད་ཁོ་ནར་དུ་བ་ལས་མེས་རྟགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྗེས་
སུ་དཔག་པར་མི་འདོད་དམ་ཅིག་ །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་དེ་སྐྱེས་
པ་ཡིན་

{@116A} ཨྱ། ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྒོ
གསེབ་གྱི་བྱ་གའི་ཡུལ་གྱི་ནོར་བུའི་འོད་ཤེས་པས་ཁང་པའི་ཕྱག
གི་ཡུལ་ན་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར
མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི
ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ
བཟུང་ན། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་ནམ་གཞན་གྱི
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་

འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་དེ་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་གཉི་ག་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འམ་ཡང་ན་ནི་འགའ
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན།
གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དམ་དེ་ལས
བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་

ལས་ཀྱང་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
ཁ་སྐུ་ཡིས་ཞེས་པ་ཚད་མ་ཉིད། ཁེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐོབ་པར་བྱ
བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གང་

གི་ཕྱིར་ཁོར་བྱ་དང་དེའི་འོད་ལ་ནི་སྒྲིབ་བ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ།

།དེས་ན་མིག་མེར

པོར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཁོར་བྱ་སྒྲིབ་བ་ཙམ་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་

སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན་ནི་ཁོར་བྱ་སྒྲིབ་བ་ནི་ཁོར་བྱ་ཉིད་

དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཁོར་བྱ་འོད་ལ་ཁོར་བྱ་སྒྲིབ་བ་

ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་ཁོར་བྱ་འོད་ལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་

པར་མེད་ཀྱང་ཁོར་བྱ་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་

པ་ཡིན་ལ་ཁོར་བྱ་འོད་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལ་

ལར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁྱུལ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱིའི་ཞེས་པ་ལས་སྤྱི་ནི་མེ

ཙམ་མོ། །དེའི་ཐེས་སུ་

དཔག་པ་ནི་འདིར་འགའ་ཞིག་ན་མེ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ།

དེ་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡང་འཁྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་

པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁྱུག་སྤྱད་པ་ནི། དེས་ན་

ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། མངོན་སུམ་ཡང་

ཞེས་བྱ།

{@116B}བའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འཁྱུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་འཁྱུལ་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཚད་
མ་དང་གཞན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤེད་པ
ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་དེ་ལྟ་ན

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡང་འཁྱུལ་པ་ཡིན་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་བྲན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུད་པ
སྟེ། གསལ་ལ་བ་དང་མི་གསལ་ལ་བར་རོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན
ནོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ

པོ་རང་དབང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྒོ
སྒྲིབ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་འཛིན་པ
ཡིན་པས་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར
རྟོགས་སྟམ་ན། ཇེས་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལས་ཞེས
བྱ་བ་ནི་རང་དབང་དུ་འཛིན་པའི་དོན་ལས་

གཞན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དངོས་སུ
སྒྲུང་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟེན་པ་ལྷག་མ་འགྲེལ་པ་ནི། གལ
ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ལས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་གླུ་དེ་ལ་ནི
ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་ཞིག

བག་ཆགས་སད་པས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ཡུལ་དབང་པོ་ལས་འདས་ཏེ་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ
རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་གུང་མེད་རང་བཞིན་མ་རྟོགས
པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གླུ་དེ་ལ་ནི

རྣམ་པ་ལས་ཞེས་སྒྲུས་སྟོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག
པས་སྟོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོལ་བའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ལོ། །འོངས་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །འོན་ཏེ་བརྒྱུ་ལ་ཆོལ་བ་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ
སྟེ་མ་གླུ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མེད

པས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་སོགས་པའི
མངོན་སུམ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ
དཔག་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་ཏུ
གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པར་ནི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མི
སྒྲུང་བ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས

{@117A} ༣༣། །བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ

ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དངོས་མཐོང་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིན་པར་མི
འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད
དུ་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི། རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི
ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་

པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་སྒྲུ་མ་འཆད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའོ།
།ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་བེ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱིར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་ནི་འཆད་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།བརྒྱུད་པས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི།

མཚན་པར་བྱས་པའི་སྤྱིས་མཚོན་པར་ངེས། དངོས་པོ་རྟོགས་པའི
ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་དག་གིས་
མཚོན་པར་སྤྱི་དཔས་ན། རྒྱུ་བཞི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གང་གིས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་པ་ལས་ཉེས་པ་བཞེད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་རྟོགས་པའོ། །

སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པར་བྱས་པའི་མི
ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བར
མདོའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིས་མཚན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཞེད་པ་

ནི། སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། ཁོ་ན་ཁྱད་པར་ཉིད་
གྱིས་མཚོན་ནོ་སྟེ་ནི། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཚད་ཡོད་

པར་བྱས་ནས་གཞན་བརྗོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ།
སྤྱི་སྒྲུབ་བཤད་ཁྱད་པར་ནི་མི་སྒྲུབ་བཤད་སྟོན་ཏེ་གྱུར་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་
ལའོ། རི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པའོ། རེ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཡིན་པའོ། རེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། ཁ་བརྟགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། ཅི་
ལ་ལར་དེ་ལྟར་མཐོང་ངམ་སྟེ་དོགས་ནི། ལྟས་བྱེན་ཞེས་
གསུངས་སོ། རེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་མཐོང་
བའོ། འདིར་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཁ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྱི་བ་ཉིད་འགོག་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་དེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འབྲེལ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། གཤམ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

{@117B} འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གང་གིས་མི་སྒྲིབ་རྒྱུ་པའི་དོན
དང་འབྲེལ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཤམ་
ཏེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལོ། མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་འབར་ཞིག་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ངེས་པ་འགོག་པ་ལོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བག་ཆགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སད་པར་བྱེད་པའི་
རྟགས་ཀྱང་ངོ། འདི་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་
སྟེ་མ་ན། དོན་ནི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པས་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
དང་འབྲེལ་

པ་ལོ། གཤམ་ཏེ་དོན་རང་གི་གོ་བས་མ་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་དེར་འབྲེལ་
པ་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན་མ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་ན་གཤམ་ཏེ་
ཡང་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་མ་རྟགས་པ་དེ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་
ཀྱང་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་
ལྟར་

རྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན། མ་མཐོང་ཞེས་
གསུངས་སོ། རང་གི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཞན་ལས་རྟགས་པ་ན་
ཅང་ཐལ་བ་སྒྲོང་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་

བ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དྲུག་གང་ལ
ཡོད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད

པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དེ་ངེས་པ་ཉིད་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པ
ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཉ་ཅང
ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞན་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་ལོ། །འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱ
དག་དང་ངོ། །གང་གི

འབྲེལ་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་རྟོགས་
པ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན་གཞན་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར
འབྲེལ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཙམ་རང་གི་ངོ་
བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པ་གལ
ཏེ་རྟོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་
ངོ། །འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ཉིད་འཆད་པ་ནི
འབྲེལ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ
འབྲེལ་པ་ལས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཙམ་
ལས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །

{@118A} ཨཱ། རེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི
ལན་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འབད་པ་རྩོལ་བ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲ་མ
འབྲེལ་པའི་འབྲ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད
པའི་བླན་པ་ནི་གཞན་དུ་ཆེས་སུ་དཔག་པ་དང་

མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི། འདི་ནི་ཡུལ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
ཡུལ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་གང་ལ་ཡོད
པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །ཆེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འདི་ལས་བསྐྱོག
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དུ་

བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་བླན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེས་སུ
འཇུག་གོ། །འདི་བའི་བླན་པ་དེ་ག་ལས་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་རྟོག་དང
ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་དང་དེའི་རྟོག་དང་འབྲེལ
པའི་རྟགས་ལས་སོ། །འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་དབང
བསྐྱེད་བྱ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབད་རྩོལ་ལ་

སོགས་པ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་སྒྲ་མ་འཆད་པ་སྟེ། ལུས
པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། དེ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་འབད་པར་རྩོལ་བས་

ནོ་ཁོ་ཤེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་པས་ནོལ། འོན་
འདྲ་བའི་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པའི་དྲན་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན།

ནོ་ཞེས་དོགས་པ་འདྲ་བ་བཟུང་བ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། བ་མེན་ནི་
ལང་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ངག་ཐོས་པ་
བློ་གྲུ་བཟུང་ན། བ་ལང་དང་འདྲ་བའི་མེན་མཐོང་བ་ལས་བ་
མེན་འདི་དང་འདྲ་བ་ནི་བ་ལང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཉེ་
བར་འཇལ་བའོ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་མ

ཡིན་སྟུང་ན་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། དུལ་དང་དུས་ཁྱད་
པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱར་ངོ། ཞུམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བར་
ཡང་འགྱུར་ངོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ་དུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཤེ་
ན། དུ་མེན་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟལ་པོ་དང་དཀར་པོ་

དུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། འདི་དང་འདྲ་བར་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་
དོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་ཐོས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། འོ་ན་མི་འདྲ་བ་ནི་དུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་
སྟུང་ན། གཞན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུམ་པ་དང་སྟུང་བུ་ལ་སོགས་
པ་དུ་མའོ། དེ་ལྟ་ན་དུལ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་

{@118B} སེམས་ཤེས་པ་ནི། འདྲ་བ་འཇམ་མི་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན།
པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་བ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ
ཡིན་ནོ། ཁྱིལ་བ་མེན་ལ་སྟོས་ནས་ནི་དུ་མ་འདྲ་བ་དང་ཇི
ལྟར་མི་འདྲ་བའི་ཞེས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་ཤེས་
འཇོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན།

དུ་འདྲ་བའི་ཞེས་པ་ཡང་ངོ། མཐོང་བའི་བ་གྲང་དེ་ཡང་འདི
དོན་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་འཇམ། གཞན་གྱིས་འདྲ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཐོང་བཞིན་པའི་བ་མེད་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟོན་
མཐོང་བའི་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་བ་མེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

སྐབས་གྱིས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་བཞིན་པའི་བ་མེན་དོན་བྱ་
བ་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་འདྲ་བ་འཇོན་
པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འདྲ་བ་འཇོན་པར་མེད་ནའོ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའོ། འདིས་ནི་འདྲ་བ་འཇོན་

པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བའོ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་འཇོན་པ་

ཉིད་ལས་སྒོ། གཤམ་ཏེ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་མི
འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་

ནི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲི། ཚེས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱ་
དག་དང་ངོ། ཀྱང་གི་སྒྲི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། ཡང་ན་གནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་ཏོ། གཤམ་ཏེ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་
ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟགས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་འབྲེལ་བ་ལས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་
སྟུང་ན། ཚེས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་རྟགས་ཀྱི།
མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་སོགས་ནི་དེའི་ཞེས་གཞོད་
པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་སོགས་

རྟགས་ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ཚེས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་
པའི་མཚན་ཉིད་རྟག་པ་གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་འོ། འདོམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་གོ་
བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པ།
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དུ་
གསལ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཤམ་

{@119A} ༣༡ ། ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདྲ་བ་འཛིན་པར་ངེ

ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཞིང་གི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་དཔེ་ལ
ཞིང་གི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའམ། མེས་སྐྱེད་པའི་དྲུ་བ་ལ་སོགས་པ
མཐོང་བ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟགས་སོ་ཞེས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ།
དེའི་ཁོང་ནས་ཕྱར་བ་དྲུ་བ་ལ།

སོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། འཤམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་དོན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཤམ་ལ་སོགས་པར་རོ།
།ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བ
རྟགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱི་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་འོ། །

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ལས་ནི་འདྲ་བ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ནི་མ
ཡིན་ཏེ། དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གོ། །དེ་སྔར
བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདས་པ
དང་ད་ལྟར་བའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྟགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ
བུའི་རྟགས་ལས་འགྱུར་ན་འདྲ་བར་རྟགས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་

བཟོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐལ་བ་ལ
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར
ན་གཉི་གཉི་ཅི་རིགས་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་

ཞེས་གསུངས་སོ། ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཁྱབ
པའི་དུས་སུ་ལན་ཅིག་ཇི་ལྟར་དེ་རྒྱ་ཉི་བར་

གནས་པ་ཅན་ནམ། ཉི་བར་གནས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་གང་གིས་
མཐོང་བ་དེ་ནི་གཞན་ཚོ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་དེ་ལྟ་བུར་ཏེ།
རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲན་པ་སྟེ། ཉི་བར་གནས་པ་འམ་ཉི་བར་
མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་
ཉིད་སངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲན་པ་སངས་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཅི་རིགས་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དེར་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟར་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྲན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཁྱབ་པའི་དུས་སུ་སྟོན་གྱི་མཐོང་

བ་ལས་གཡོས་ཏེ་བྲན་པ་སྟེ། ཏུ་བ་ལས་བསྐྱོད་པ་སྤྱང་བུའི་
ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚོན་མེའི་རྒྱན་ཅན་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་སྤྱང་བུའི་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། ལྟག་པར་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྐྱེ་
བ་དང་འབྲེལ་པ་ནི་རྟོག་པར་དཀའ་བ་ཁོ་ན་འོ། །འོ་ན་ཇི་

{@119B} ལྟར་བློ་བཞི་མི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
མཛོན་སུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བློ་བཞི་
མཛོན་སུམ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱི་ལྟར་འདི་མི་སྤྱོད་
བ་ཡིན་པ་དེ་གཞན་དུ་སྤྱོད་མཐོང་བའི་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་གཤམ་
ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་

བློ་བཞི་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་མཐོང་བ་འཁྲུལ་བས་ན།
ཞེས་བྱ་བ་ཚུའི་རྣམ་པ་ཅན་མཐོང་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུའི་ཚོགས་ལ་
ཡང་ཡོད་པས་ན་ཚུ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ན་མཐོང་བ་
འཁྲུལ་པས་ན་དེ་བཞིན་ཡིན་ཡང་དེ་མཐོང་བ་བཞིན་

བློ་བཞི་ཡང་ཚུ་བློ་བཞི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ཏེ་བཞིན་དུ་དུ་
བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བློ་བཞི་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཕ་རོལ་གྱིས་བསམས་པའོ། རང་རིག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་
མཐོང་བ་ནི་རང་བཞིན་གཉིས་པས་འཁྲུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རོན་
ཀྱང་བློ་བཞི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ན་

ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི། མཐོང་བ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། སྤྲིག་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་

ཏེ ལྷག་པར་ཞེས་པར་བྱས་པའི་ཆུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་མ

ཡིན་སྟེ་མ་ན། གྲན་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྲན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདི

ནི་ཆུ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི། དེས་ན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ

བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་འོ་ཚོགས་གྱི་དམིགས་

པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དེ་མཐོང་

བ་དེ་བཞིན་ཏེ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲན་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། དེས་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།

།མཐོང་བ་གོ་ཅི་སྟེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲན་པས་ཞེས་གསུངས་

སོ། །མཐོང་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ཀྱང་གྲན་པ་ཉིད་ཀྱང་

ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་གྲན་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་

གཞན་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གྲན་པ་དེ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་གང་གིས་དེ་ཚད་མ་

ཡིན་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་

དོགས་ན། གྲན་པ་དེར་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་

{@120A} ༣༡། །གི་ཕྱིར་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་དྲན་པ་རྣམས་གཞན་

དུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་

བ་འབྲས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཤིང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་

འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དག་ལས་ནིའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཉི་བར་མི་མཐོང་ཞིང་དམིགས་པ་རྣམས་པ།

མེད་པར་ནི་དྲན་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

མཐོང་བ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ།

།སྤྱི་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དག་ལས་མཐོང་བའི་

དོན་དྲན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་མི་དྲན་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་

རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་པ་

ལས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་

དཔག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་

ཚོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་

ཡང་ཡིན་གྱི། དེའི་དུས་སུ་དེས་འདི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་གོ་བྱེད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་དེའི
སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི

མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ། །ཡང་ན་སྤྱིའི་གང་ཞིག་གོ་བར་
བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འགོ་བའི་བྱེད་པ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་སོ། །ལུང་དང་དོན་གྱི་གོ་བ་ལ་སོགས་
པ་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ལམ་དེ
ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་

པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་མི
རྟོགས་སྟུངས་ན། གོ་བར་བྱ་བ་མི་རྟོགས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ
ལྟ་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་སྟུངས་ན།

གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་ནི་གོ་བར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལམ་ངེས་པ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་
ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་རྩ་ལས་བྱུང་
བ་དང་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་

[illegible]

གྱུར་པ་ནི་མཚོན་པར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། མ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཤམ་ཏེ་ཅོ་རྒྱན་གྱི་དྲུབ་ལས་ཅོ་རྒྱན་གྱི།

རྟོགས་པ་ནི་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མཆོའན་པར་
མི་རྣམས་པ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཉི་ཤེར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་གི
རྟོགས་ལ་འོ། །ཅུན་གྱི་དུ་བ་ལ་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི

མཐུན་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ཕྱོགས་པའི་རང་བཞིན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ
ཡིན་ཏེ། མཚོན་པར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ནང་གི
སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཉེ་བར་མཚོན
པའི་སྤྱིརོ། །དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་གང་སྲིད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཅེས
གསུངས་སོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་གང་

ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མཁའ་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་འདི་མི་རྣམས་སུ་

དཔག་པོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཁྲ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྱི་མཐོང་བའི་རྩེ་སུ
དཔག་པ་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ
ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལོག

ཏུ་ཁྲ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྩེ་སུ་འགོ་བ་སྤྱི་འི་རང
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ནའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཁྲ་ལྟ་བུ་པ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་རྩེ་སུ་འགོ་བ་སྤྱི་འི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར
མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་རྩེ་སུ་དཔག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དོགས
ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྩེ་སུ་དཔག་པ་

ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འཐད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འབྲེལ་པ་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཅན་དག་དང་ངོ།
།གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཁྲ་ལྟ་བུ་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་ནི་རྩེ་སུ
དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱུ་ཁྲ་ལྟ་བུ་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱབ་པར་

བྱེད་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལ་སོགས་པ་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཅིག་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་འདི་གལ་སྟངས་ན། མཚན་ཉིད་གཞན་ཞེས་གསུངས
སོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་རྒྱུ་ཁྲ་

གྱུར་པ་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི

{@121A} ཨུ། །ཡུལ་ཅན་གཞལ་བྱ་གཞན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་
ཡིན་ཏེ། ལུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གསུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཚན་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཚུད་པའི་དོན་ཏོ། །ལན་འདེབས་པ་ནི་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ལུང་ཡང་གཙོ་བོའི་དོན་

ལ་མི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འགྲུབ་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་
ན་པོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུང་ཚད་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་དོན་ལ་ལྟར་སྒྲིགས་པའི་
ཐེཚོམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་

ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་ནི་ཚད་མ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་པོ། །ཚད་མ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་
ན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཚད་མའི་
རང་གི་དོ་བོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །གལ་

ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ལས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅི
ན། རང་རིག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འོན་གཞལ
བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདྲིན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ་ནི
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དུ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེ་སྐད་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞལ
བྱ་གཉིས་ཁོ་ཁོ་ན་ལས། ཡང་ན་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་མངོན་པར་འདོད་པ་ཇི
ལྟར་འགྲུབ་སྒྲུབ་ན། རང་གི་རྣམ་པ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ
སྤྱི་འཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ཁོ་དོ། །གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲུབ་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་

རྣམ་པར་བྱེ་བ་གཉིས་ཡིན་གྱི། གཅིག་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་
པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་དེའི་ཡུལ་ཙན་རྣམ་པ་གསུམ་པར་འགྲུར་དེ་བཞིན་

གང་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་ཚད་

{@121B}མར་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་མམ་གཅིག་ཉིད་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་
པར་བྱེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་ནི་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ད་ནི་གཞན་མེད་ཀྱང་གཉིས་པོ་
དེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུམ་ལས་འཕྲེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པར་
བྱའོ། གཞལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པ་

ཡུལ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་དོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་མེད་པར་ནི་ལོགས་ཤིག་
ཏུ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་
རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་
ཁོ་ན་པར་འདོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་འོ་ན་ཅི་

ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་

པོ་ཡང་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ནི་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱི་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མ་ཡིན་མོད། མེད་པ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཚད་མ་གཉིས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་རུང་
སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་

ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་དེའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་རྟོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་དོགས་པ་མེད་པ། དབང་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མཐོང་བས་དེ་དྲན་པ་དེ་མེད་པར་

ངེས་པས་བྱུང་བས་ན་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་དེ་མེད་པར་ངེས་པས་བྱུང་བས་ན་བདག་
ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་
ལ་སོགས་པར་བསྐྱབས་པའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་

ནམ་ཞེ་ན། རོན་གྱི་སྒྲོབས་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། རོན་

{@122A} ཅུ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐ
དད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཉེ་བ་དང་
མི་ཉེ་བ་དག་ལས་མི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུན་པར་
མེད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རོན་ཏེ་རོན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལ།

དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཟུང་པར་མེད་དོ་སྟུམ་པ་དོན་གྱི་
རྣམས་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་སྒྲུང་བ་
ཐ་དད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། རྟུ་བས་མེ་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཐལ་བ་
ལས་མེ་རྟོགས་ན་རྟུས་གྱིས་བར་ཆེད་པ་དང་། སྐགས་པའི་སྒྲུ་

རྟགས་རགས་མོས་ལྡོམ་ཤེས་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཡང་དབང་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། རེའི་ཆོན་དབང་
པོའི་བྱེད་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རེ་ལ་དབང་པོ་གཞན་དུ་ལྷགས་
པ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་ལས་
སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་

གཤམ་ཆོགས་འདིར་ཟུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་

དབང་པོ་ལས་མེད་པ་ངེས་པ་ན་དེ་ཅི་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ཞེ
ན། མེད་ལ་དབང་བསྐྱེད་སྒོ་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ག་ལས
སྟུང་ན། དོན་གྱི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་ཞེས་པ
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་དེའི

ཚོ་དུ་བ་ལས་མེད་ཀྱི་གསུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ
བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་འདི་རྣམ་པར་ཞེས་པ
ལ་འོ། །གལ་ཏེ་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལས་ཡང་དབང་པོ་འདི
བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཛིན
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་ན། དེ་འདི་ཉན་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམ

པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡུལ་འདི་ན་འོ། །དེའི་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་འོ།
།མེད་ཀྱང་དབང་པོ་འདི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཅི་སྟོན་སྟུང་ན། ཚོས
ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་འདི་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱད

པར་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང
གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས
དབེན་པ་འོ། །དེས་ན་ཚོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ
ཞེས་བཟོད་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི

ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་

{@122B}མེད་པ་ངེས་པ་དབང་པོས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། །འོན་ཅིག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་
ལས་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་རིག་པ་ཉིད་མི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
རིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་
སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུངས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྣང་བཞིན་པ་ནི་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི་དེ་མ་རིག་པ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་སྔར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་སྟེ། དགག་པར་
བྱ་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ། བུམ་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་
དུས་སུའོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་

འགའ་ཞིག་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཆོ་དགག་པར་བྱ་བ་དེའོ། །ཇི་ལྟར་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་
པའི་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། མི་རྟོགས་པ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དབང་པོའི་བྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་སྐྱེད་པ་ལས་ཡིན་པས་

ནའོ། །མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་པ་ལས་དེ་མེད་པ་ལས་མེད་པར་ངེས་པ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ལོག་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་
ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོགས་པ་རྗེས་སུ་བཟོན་
པ་ལོ། །ལན་ནི་འགལ་བ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོན་པ་ལོ། །འོན་ཀྱང་
དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ལྷོག་པས་ནི་ཡོད་པ་

བཞིན་དུ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་དོན་ཏྲ། །འོན་ཏེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྷོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་བཟང་བའི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྷོག་པས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། །ལྷོག་པ་ལས་མེད་པ་ངེས་པར་
སྒྲིབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ་

ཞེས་བཟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདི་འགལ་བ་
ཡིན་སྟེ་ན། མངོན་སུམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་རིག་པ་
མེད་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་སྒྲིབ་
བ་པོ་དག་ཅེས་གསུངས་སོ། །མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངེས་པའི་རྒྱུ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོན་པ་ནི། དེས་ན་མེད་

པའི་རྒྱུ་རིག་པ་མེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་
གསལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་དག་བརྒྱུ་ལ་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པར་ཁས་
ལེན་ན་དེས་ན་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་
ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁས་ལེན་ན་རང་

གི་གཞུང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་

{@124A} ཟླ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་རྟོགས་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཞན་ལ་ཐབས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལོ། །ལན་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཡིད་ཆེས་པས་མེད་པ་ནི་ཅི་གཞན་ལ་ཐབས་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་

ཅེས་བྱ་བར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་ལས་ཕ་རོལ་དུ་
གྱུར་པའི་གཞན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་ཐབས་མེད་པར་ན་མི་
རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །བདག་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་དོགས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་མེད་པ་ཁོ་ནར་རོ།
འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གྱོ། །བརྗོད་པ་ནི་གཞན་

རྟོགས་པ་འདི་དོན་དུ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ཐབས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཏེ་རྟོགས་
ན་འོན་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ། ཇི་ལྟར་བདག་ཚད་མ་མེད་པར་དེ་རྟོགས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་གྱོ། །ཇི་ལྟར་
བདག་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་

དོན་རྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ལས་དེ་ཡོད
པ་ངས་པར་ངས་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས
ཚུ་ལ་དུ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་སྤངས་ནས་གནས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས
ག། གཞན་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་

ཀྱང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཇེས་
སུ་དཔག་པ་ཁས་སྤངས་མོད། ཚད་མར་གོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན།
སྤྱི་མེད་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཡང་མཚམས་
སྦྱར་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཡང་

ངས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། འོན་ཀུན་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་ཅི
ཡོད་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མི་སྤྱི་བ་མ
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ལན་འདེབས་པ་ནི
རྟགས་ལོག་སྟེ་རྟགས་ངན་པ་མཐོང་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པས་རྟགས་
དེ་མ་ངས་ཏེ་རྟུམ་པར་མི་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་
འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་འགལ་བ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན། དེས་ཁྱབ་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེ

{@124B} ཚེས་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞིན་ཏུ་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་འཇ་ཁྱབ་
པར་བྱ་བ་དེ་ལས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ལར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
བུ་ལ་སོགས་པར་རོ། །བསྐྱོག་པར་ནི་ཚད་མ་ལ་མིན་པར་རོ། །ཇི་ལྟར་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ན་ཡིད་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་བུ་ཉིད་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །པ་དེ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཉིད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་བུ་
ཉིད་དང་སྔོ་བསངས་ཉིད་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་དེས་ན་
རང་བཞིན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ལན་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ལས་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོ་
བསངས་ཉིད་ལ་ནི་རྒྱ་ལྷག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་
ཉིས་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཚོགས་པ་གཅིག་ །

ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་

པའི་གཟུགས་དང་རོ་དག་ནི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ
བཞིན་དུ་སྔོ་བསངས་ཉིད་དང་དེའི་བུ་དག་ཀྱང་ཁྱུར་ན་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བྱར་འགྱུར་བས་ཕྱིས་ནི་སྔོ་
བསངས་སུ་འགོ་བ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔོ་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དང་འབྲ་བ་དག་གོ། །གང་ཞིག་མི་འཁྱུལ་ཏེ་གང་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་འཇུག་བྱ་ནི་འགའ་ཡང་གྲུབ་
ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རེས་འགའ་དེ་ལ་ཡོད་པ་

ཅོམ་གྱིས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཇུག་དེའི་ཁྱབ་བྱར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉ
ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོ་གང་ལས་
དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཚོལ་བ་དེའི་རྟགས་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པ་སྟེ།
ངས་པའི་རང་བཞིན་ངས་པའི་མི་མཐུན་པའི་རྟགས་ལས་ལྷོག་པ་
ངས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་རྟགས་

པའི་ཡུལ་དེ་ལས་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུ་འཇུག། དེའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པར་གཏོན་མི་ཟེའོ། །དེ་ལས་ངས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཇུག་
ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ངས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་བུ་

ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། མཚུངས་པ་

{@125A} ཨ། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཡིན་སྟེ་མ་ན་དེའི
བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་ཞེས་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར
བྱ་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ། དེའི
བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པས་ནི་ཅི་བྱ་སྟེ་མ་ན།
གང་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་འབྲེལ་པ་མེད་ནའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་ཁས་སྤྲངས་པར་ཡང་
མི་འཐད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གང་གི་སྤྱིར་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་རྟོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་
པར་དེའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་

པ་དྲུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཅི་སྟེ་ས་བཟོད་སྟེ་མ་
ན། འབྲེལ་པ་ནི་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་
པའི་འབྲེལ་པས་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་

ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་རྣམས་པ་

གཉིས་ཁོ་ན་ལས་སོ། །དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཁྱུ་ལ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་དེ་མེད་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་
ཀྱང་དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་མི་འཁྱུ་ལ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་གྱི། དེ་དག་
རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་

དང་རང་བཞིན་དག་གི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་ཉིད་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་གཞན་ཡང་རང་
བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཁྱུ་ལ་པར་འགྱུར། རེ་ཞིག་ཕྱིད་
ཕྱི་མ་འཆད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་བུ་
ཉིད་ལ་

སོགས་པ་ནི་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་
མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་བུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཕྱིད་དང་པོ་འཆད་དེ་རྒྱ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རེ་འགའ་རྒྱ་དང་རང་གི་ངོ་པོ་ཡིན་ཡང་
གཞན་གྱི་ཆོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ག་ལས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

རྟོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཆོད་མ་སྟོང་
པ་ན་ཐ་སྟད་མེད་པར་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྟེ་མ་ན་འདི་ནི་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་དམ་པའི་སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཕྱིར་ཐ་སྟད་འཆད་པར་ཐལ་བར་གྲུབ་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ལ།
ཐ་སྟད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐ

{@125B} སྟད་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཨྱེས་སུ་དཔག་པ་ནི
འཇུག་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་ན། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ
ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཐབས་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་ལན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ་ཐ་སྟད་དུ་འོ། །རྣམ་པར་དཔུང

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུད་པ
འགོག་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཨྱེས་སུ་དཔག་པ་སྤངས་ཀྱང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས
སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོ
ནས་བཀག་གང་དུ་མཇད་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

ཚུལ་ལུགས་དེ་ནའོ། །གང་ཞེ་ན་ལམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ
དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱེད་པ
ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་གོ་ཅི་ལྟར་དེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲེལ་པ་རྣམ་པ
གཉིས་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལས་གོ་བར་བྱེད་པ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་
གི་ངོ་བོ་ནི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་རང་རྒྱུན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལའོ།
།བཟླ་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་
པའོ། །མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དག་ཡོད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་
གཞན་ཚང་བའོ། །སྤང་བ་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་
ཅེས་

འབྲེལ་ཏོ། །འདིར་ན་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་
ལྡན་པ་འང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དུ་བྱས་པའོ། །རང་གི་
ངོ་བོ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་མི་དམིགས་པ་
དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་
བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་ནི། དམིགས་པར་མི་རུང་

པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་ན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
རྒྱ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་
འབྲེལ་པ་འང་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་
ན། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མེད་པ་ན་ཡོད་པ་

ཡང་ཡིན་ལ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ལ་
འབྲེལ་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཚད
མར་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ཞེས་

{@126A} ལ། །བྱ་བ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཡང
རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར། བྱིས་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ
ལ་སོགས་པ་དེ་མེད་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་འདོད་པའི་འཇིག
རྟེན་ས་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་བྱིས་དང་
ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ

དག་ནི་ཡང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ།
འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ན་མེད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱིས་
དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་
མ་མཐོང་ཡང་། ཡང་ཕྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི།

འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
ལམ་ནི་དེ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་སྐྱེས་པར་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་དབང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པ་
ལ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དབང་པོ་སྟོན་ནི་ཕྱིར་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དབང་པོ་དང་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་དབང་པོའི
སྒྲིམ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་བཞིན་དུ་བྱེད
ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་མེད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མེད
པར་མཐོང་བ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས
བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་
རོལ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཁོ་ནའོ། །དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་འང་གི
སྒྲ་ཡོད་པས་འཕངས་པའི་ལན་ཉིད་རེ་ཞིག་བཟོད་

པ་ནི་གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་མཐོང་བའི་མེད་ཁོ་ན་ལ
བྱིམ་དང་ཀུན་དག་འར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་མཐོང་བ
ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་མོད། དེ་ལས་སྤར་ནི་ཡོད་པར་མི་གྲུབ་སྟེ་ཚད་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲིག་ཆགས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་སྤར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ནི་ལུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མེད་པ
ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ཡང་ཞེས་བྱ

བཞི་ལན་ནོ། །གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་དང་ཀུན་
དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་དེའི་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ

{@126B} ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཞན་བུམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་གྱིས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱང་ངོ། །སྒྲུལ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་
སྙད་མཐོང་བ་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་དོགས་བ་བསུ་བ་
ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འང་གི་སྒྲིམ་འཕངས་པའི་སུན་འབྱེན་
པ་བརྗོད་ནས་དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་དབང་པོའི་
འཇམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རུང་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་རྣམས་
གྱི་རྣམ་པ་ལའོ། །འོན་ཀྱང་གྱིས་དེ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་།
འབྲས་བུ་རང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་

བ་ནི་དབང་པོ་དང་རུང་བ་དག་གོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཅི་
སྒྲིན་སྟུང་ན། དེ་མེད་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་དང་རུང་
བ་དབང་མདན་མའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྩ་བར་ཡང་། །སྒོ་དང་
སྒྲིབ་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བྲིས་དབྱེ་བ་ཡིན་

ནོ། ལྷ་མཚན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ།
།འབྲས་བུ་མཐོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པས་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཏུ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར

པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར
སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །སྤྱི་ཞེས
བྱ་བ་ནི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་འོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟོགས་སོ
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཤེས། འདི་ལྟར་རྣམ་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱིས
ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གཏམ་པ་འོ། །འོ་ན

ཇི་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འི
དོན་ཏོ། །སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས
བཟློག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར
རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཚད

མ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་རང་གི
མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞིན་གྱི

རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཚན་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་

{@127A} ཨ། ཉིད་ཅན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་
པ་འགོད་པ་ནི་འོ་ན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྣམས་པ་གཉིས་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན་

ན། འོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་གིས་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ལྟར་དེ་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེའི་སྒོ་ནི་
ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། ཁྱི་ལྟར་ཞེ་ན་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་
ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ཏེ་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་དག་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་
རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་ལས་ཤེ་ན།
ཁྱོད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྩོད་པ་འདི་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གསལ་ལ་
བར་བྱེད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དེས་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་ལ།
སྤྱི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཁ་དོག་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟོགས་
པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དེའི་སྤྱོད་ཆོད་མ་
གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱིའི་ཆ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྟགས་མེད་པར་ནི་
ཞེས་བྱ་བའོ། གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། རྟེན་
ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་དོག་ལ་སོགས་

པ་ཞེས་བྱ་བའོ། གཞལ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པར་རོ། ཇི་ལྟར་མཚན་མ་གཞན་ཡིན་ཞེ་
ན། རྟགས་མེད་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་
མོད། མངོན་སུམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས་སོ། སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་

སུམ་མ་ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་གོ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་
གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་

འབྲེལ་ཏེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཇི་ལྟར
མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟགས་མེད་པར་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འོན་ཇི་ལྟར
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་ན།

{@127B} སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དཔག་པར་བྱེད་པ་ནི
ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་སྤྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་རྟགས་འབྲེལ་བར་མ་བཟུང་བའི

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱི་དང་རྟགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་
པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ་
དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་
གཞན་ཁོ་ནའོ། །གཞལ་བྱ་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་

ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཁྱད་པར་མཐོང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་བརྗོད་པ་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མ་དུ་
མ་ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མང་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐབས་སུ་བབ་པའོ། །དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཞིན་མིན་དང་

འབྲེལ་པས་ཡང་ན་མང་པོ་ཉིད་འགོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ།
གཅིག་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱེད་པ་ནི
དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་གཞལ་བྱ་ལ་དྲུ་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
གཅིག་ཁོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་བཞིན་ནོ།
།དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི

གསལ་བའམ་ཞེས་གསུམ་དང་གཅིག་གི་གྲངས་གསལ་བར་བཟོད་པ་དེར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གཅིག་གསུམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མེལ་མི
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུམ་པའི
མཐའ་ཅན་བཤད་པ་ལ་ནི་གཅིག་ལ་

ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་རྒྱ་མཚན་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་གི་གྲངས་གསལ་བར་མི
འགྱུར་སྟམ་ན་ཡུལ་ངེས་པ་ནི་ཞེས་སྒྲས་སོ། །ཇི་ལྟར་གསུམ་གྱི
གྲངས་གསལ་བར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གྲངས་གྱིས་གསུམ་གྱི་གྲངས་

གསལ་བར་མི་འགྱུར་བ་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་ཅིང་ལས་གཞན་དུ་ཇི
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་སོ།

།ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་
ནི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ངེས་པའོ། །གལ་

{@128A} ལྟ། །ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཁོ་
ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་
དངོས་སུ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་
ན་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་པ་མེད་
སྟམ་ན་དཔེར་ན་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གི་གྲངས་གསལ་བར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་གསུམ་དང་གཅིག་གི་
གྲངས་སེལ་སྟམ་ན། ཡུལ་ངེས་པར་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་
གཉི་ག་ལྟར་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །གཉི་ག་

ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་གཞལ་བྱ་གཞན་པའོ།
།འཇུག་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲེལ་བ་ནི།
ཚད་མ་ངེས་པར་འཇུག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མང་པོ་ཉིད་དགག་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚྲོག་པར་དོགས་པའོ། །ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་བ་

ལ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་དོགས་པ་དེས་ན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ན་བར་བཟོད་
པར་ནི་བདེན་མོད་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ
དོག་མི་རྟག་ཅེས་བྲིས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཞུང་གྱུ་ལོ། །འགལ་བ
མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྐྱབ་པའི
གཞུང་གྱི་གཞན་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་

འགལ་བ་གཞུང་གྱི་གཞན་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་གཉི་གའི་བདག་
ཉིད་མཐོང་བར་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་པོས་ཉེ་བར་བྱས་
པ་དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ
དེའི་ཕྱིར་སྒྲོག་གྱུར་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་ཚད་མ་མ་ངེས་པ
ཡང་བསལ་བ་མ་ཡིན་ན་མ་དེས་ན་འདི་ཡང་བཀོད་

པས་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྐབས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུང་གྱི་གཞན་གྲིད་པ
དང་། གཅིག་ལ་ཡང་དུ་མ་འཇུག་པ་ངེས་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་གཞུང་གྱི་ངེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། གཞུང་གྱི
གཞན་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལའོ། །

ཁ་དོག་གྱང་མི་རྟག་ཉིད་བཞིན་དུ་སྤྱི་འོ་བོས་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྟོན་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི

རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར
རྟག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱིར
བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན
ཞེས་ནི་སྤྱིར་བས།

{@128B} མཐོན་ །གལ་ཏེ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་ན་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཁྱད་
པར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་འཇུག་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་
དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། སྤྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་
དོག་ལ་སོགས་པའི་འོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་

པའི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་
ལྟར་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་སྟུང་ན་སྤྱི་ནི་ཞེས་སྒྲས་སོ།
།དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ལྟར་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱ་བས་སྤྱི་ཡིན་པས།
དེས་ན་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་
པ་དང་འཇུག་པ་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དངོས་མེད་

ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ལས་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ནི་
དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་
ཉིད་དེ་ལྟར་དེ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། དེས་པར་གྲུབ་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་མ

འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འཐོབ་སྒྲུབ་དུ
དོགས་པ་ནི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་གཞན་ལ་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར་མ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཞེ
ན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལས་འགྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མི་འཐད་དོ། །རང་གི
མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་

འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་ཞེ་ནའི་བར་གྱིས་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་གཉི་ག་སྤྱིའི
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པ་བསུ་བའོ།
།ད་ལྟ་ཁ་དོག་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ
ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་དུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི
ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་
འགྲུབ་སྒྲུབ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་
ཡོད་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ག་ལས་ཤེ་ན། ལན་དུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ཉིད་
ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟེན་
ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་གཞན་འགྲུབ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་

{@129A} ལ། །བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་བརྒྱུད་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་
མཚན་ཉིད་མི་སྒྲིང་ཡང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་སྒྲུབ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །རྗེས་སུ་དཔག་

པ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་འགོག་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་དེའི་བག་ཆགས་དེའི་དངོས་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་བག་ཆགས་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་ཁྱབ་
པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བག་ཆགས་
དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་དང་

འབྲེལ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་བྲིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མེ་
དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དངོས་གང་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་

བནེམ་མེམ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟོག་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།
ཁ་དང་གི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་སེམས་ཀྱི་འོ། དེ་འདྲ་བའང་
ཡིན་ཏེ་དུ་མ་མེམ་ཡིན་པ་དང་ཤ་པ་མེམ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་

པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་
བནེམ་མེམ་པས་སོ། རྟགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་འཕྲུབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་འོ། དེ་ལས་ཅི་འཁྲུལ་
སྟུང་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མེམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་སྟེ། ཡུལ་

རྒྱ་མཚན་ལ་དེས་བསྐྱེད་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྟགས་ཅན་གྱི་
སྒོར་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ན་འབྲེལ་བར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནི་
མེམ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ཀྱང་
དེ་སྒྲིང་བས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་སྟུང་ན་དེས་ན་ཞེས་སྒྲོས་སོ། དེས་ན་འབྲེལ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་
པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་གོ།
ཁ་ལ་ཏེ་སྒྲིང་བས་སྒྲོང་ན་ཇི་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིང་
བ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། ཁའོན་སུམ་

ཉིད་ལས་སྟོ། །ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ
དཔག་པ་ལས་ཀྱང་རྟོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་འཇུག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
འོན་ཏེ་སྒྲུང་བ་མེད་ན་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་དང་པོ་མི་འཇུག་ན། ཕྱིས་མངོན་

{@129B} སུམ་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་
འཇུག་སྟུང་ན་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་སྟོ། །ལྷག་པར་ཞེས་པས་ནི་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་སྟོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལས་སྟོ།
ཤག་ཏེ་གང་གིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་པ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དོགས་ན། ཇི་ལྟར་

ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཉི་གལ་ཡང་མི་སྒྲུང་བ་དང་གཞན་དག་ལ་ལོ།
ལྷང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་
བླངས་པ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་སྒྲུང་ན་ནི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་
ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འབྲེལ་པ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་ཡོད་

པར་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འོན་ཏེ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་
ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་མི་སྒྲུང་

བའི་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་ན་འཁྲུལ་པ་
དང་། ཅིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་

ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟོག་ན་འཁྲུལ་པ་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་རྟོགས་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་
བོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་
པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ངེས་པར་

བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མི་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། འཆད་པ་པོའི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡང་འདོན་པ་ནི་དེ་
ལྟར་རྟགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་
དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྟགས་དེ་དང་

འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་ངི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་ན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལྷག་པར་
ཞེན་པར་བྱེད་པར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟགས་

ཅན

དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུ་ལ་པ་རྣམ་གཞན་བྱས་པ་ཡིན།
།དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དག
སྟེ། འདི་ནི་གཏམ་ཆོག་གསལ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད
ནི་མ་འཇུ་ལ་པ་ཡིན་ཞོ། །བཤད་པ་མཇུག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས
སུ་དཔག་པ་ནི་རྟགས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཅན

{@130A} ལྟ། །ཡང་རྟགས་ཉིད་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།
།འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་
གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །

རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་རྟགས་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྟགས་ཅན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་
ཉིད་རྟགས་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ཅན་ཡང་འདྲས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་རྣམ་
པར་གཞག་པའོ། །

འདི་གསལ་བའི་རྩོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དེས་ན་ཇི་སྟོན་དུ་ཞེས་བྱ

བསྒྲེ། བདེ་བྱེད་གྱིས་སོ་དེ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད
རིང་པོར་འབྲེལ་ཏོ། །ཇི་སྐད་སྒྲུབ་ཤེས་ན། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།རྟགས་སྒྲོས་པ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
ཉིད་གྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན

རྟགས་གྱི་སྒྲོ་དཔུང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྟགས་གྱི་སྒྲོ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་གྱི་སྒྲོ་
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཆའོ། །རྟགས་དང་རྟགས་
ཅན་སྒྲོ་ཞེས་ཐ་དད་པར་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ། །སྟོན་གྱི་སྒྲོ་ཉིད་
བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེར་སྒྲུབ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་མི་འཐད

དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་སྟོང་པས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉ
ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྟགས་ཅན་སྒྲུབ་བས་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཡུལ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ག་ལས་ཤེས་བྱུང་པའི་

ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདིས་བསྐྱབ་སྒྲུབ་ན་རྟགས་དང་ཞེས་སོ།
།ཡུལ་ཅིག་པ་ནི་རྟག་ཅན་དུ་ལོ། །རྟག་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་རྟགས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི།
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དག

འདོད་ལ། གལ་ཏེ་རྟགས་ནི

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི
ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ཉིད་འཛིན་པའི་དྲུག་ན་བྱམ་མོང་གི་རང་བཞིན
ཅན་མཚུངས་པ་ནི་ཚེས་དག་གི་འབྲེལ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན
ན། དེའི་ཚེ་སྐྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས།

{@130B}བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱུག་མེད་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་འོ།
འོན་ཏེ་རྟགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཅི་སྟེ་གོམས་པ་ལས
དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྟགས་ནི་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད
དོ། རྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ།

བསུ་ནས། མཛོན་སུམ་དེ་ནི་རྟགས་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་མི
སྒྲུང་བ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཛོན་
སུམ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་
དེ་འོ། ཅི་སྟེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

དཔེ་ལ་འོ། དེའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ཉིད་འཛིན་

པའི་དུས་ནའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ན་ལའོ། །དེ་ནི་
དུས་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ལའོ།
ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇེས་སུ་

དཔག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇེས་སུ་དཔག་པའོ། །སྤར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་འཛིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ལའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
གཞན་གྱི་བཤད་པ་མི་འགྲིག་པ་དེ་འི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་

སྒོ་འི་སྐྱས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཅི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་རྟགས་
ཀྱི་སྒོ་འི་སྐྱས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཅི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། དེར་ནི་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ལའོ།
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་འོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དུ་བའི་བར་

བཞིན་མེ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་དེ་ལ་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་ན་ཤིན་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྲང་བྱའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་ནི་མེ་མི་རྟོགས་ཀྱང་

ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བས་ཉེ་བར་

མཚོན་པའི་དུ་བས་ཐེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཁོ་
ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞོམས་པ་མེད་ན་ནི་དེའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ལས་མི་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་རྟགས་སྒོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། དུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དུ་བ་ཉིད་དུ་
ནི་འོ། །ཞེས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་དུའོ་

{@131A} ལྟ། །ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ཉིད་ག་ལས་རྟོགས་སྣང་ན། དུ་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཤེས་པ་ལས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་
ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་འདི་ལ་ཡང་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་
སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞིན་ཏུ་གོམས་པ་
ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་
ངེས་པའོ་ནི་རྟགས་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྲད་པ་དེའི་ཕྱིར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་

ཉིད་རྟོགས་འཛིན་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་ཅན་འཛིན་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི
དེའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲེལ་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི
ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་འཛིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་

པ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡིན་པར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར
དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལའོ། །ཁྱབ་བྱེད་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ་སྤྱིའི་

ཞེ་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་འོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡང་དེའི་ངོ་བོ་འཇུག་ཀྱི་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་
སེམས་དེ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
གང་གིས་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལའོ། །བྱེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་གཞན་དག་ཀྱང་སྤྱི་དམ་སྟུང་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཇི་ལྟར་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་
ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱང་རོ། །དེ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་དགག་པའི་

ཡུལ་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གང་
གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པ་
ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཅོག་དེར་ནི་
མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ལས་

{@131B} ་ཞེ་ན་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཚད་གྲུབ་པ་སྟེ། དེས་
པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་གྱི་དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་
རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ལྷགས་གྱིས་སོ། །བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བསྐྱོག་པ་ལས་སོ། །མི་
དམིགས་པ་ཉིད་ལས་འགག་པ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ག་

ལས་ཞེ་ན། གང་དུ་དངོས་པོའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་དེ་དགག་
པ་ནིའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོག་པ་ཉིད་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་གིས་དེ་
རྒྱུ་བཟོད་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པར་འགྲུབ་ལ་གཞན་

གྱིས་དེར་ཀྱི་ཆེར་འཛིན་པ་འཇམ་ཞེན་ཆེད་ཆེར་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དམིགས་པར་རིགས་པ་ནི་ལྟར་རུང་བའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་
ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
ཁྱེད་ལ་ཇི་ལྟར་ཆོད་མ་དང་ལྟན་པའི་རྟོགས་པ་

དང་ལྟན་པའི་མཛོན་སྲུང་པ་འཇམ་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་
ཞེས་དོགས་པ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་
ཙམ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་དགག་པ་ལ་
ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་གྱི། དེད་ཀྱི་ལ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་མ་ཡིན་པས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགལ་བ་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
མི་དམིགས་པ་ནི་འདིར་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་

ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་པ་ནི་འགལ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དངོས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་འོ།
ཤར་ལྟར་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་འགལ་བ་ལོ། །འགལ་བ་འཛིན་པའི་དུས་ནས་རྟོགས་
པའི་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་

མཐོང་བ་ལས་དཔག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གི་ཞེ་ན། དཔག་པར་བྱ་བ་གང་བ་དེའམ་
དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་ལའངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་རྒྱ་གྲང་བ་
དེ་དཔག་པ་ལ་ལོ། །མཐོང་བ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་གྲང་བ་
ལ།

{@132A} ལྟ། །སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་དང་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ། །འབར་བའི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བས་ནི་

ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་བ་མི་དམིགས་པའི་
རང་བཞིན་དྲོ་བའི་རེག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་མི་དམིགས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མི་དམིགས་པ་དང་འགལ་
བ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་
པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་

པའི་མེད་གཟུགས་ཀྱིས་ནི་རྩོ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རེག་པ་དཔོག་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འགལ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གྲངས་པའི་རེག་པ་ལོ། །དོགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ
མཐོང་བ་ལས་དེ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་དེ་དང་ནི་ཞེས་བྱ

བ་ནི་གྲང་བ་མེད་པ་དང་སྟེ་མེད་པ་གྲང་བ་མེད་པ་དག་ནི
ལྟན་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པ་དེར་གྲང་བ
མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་དེ་ག་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད
དུ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས
བྱས་ནས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དང་པོ་སེལ་བའོ། །དེ་སྟེ

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འགལ་བ་མཐོང་བས་དཔག་པ་ལས་སོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འགལ་བར་བསྐྱབ་པས་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནའོ། །མེ
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་གཞན་གྲང་བའི
རེག་པ་ལ་སོགས

པ་མེད་པར་རོ། །གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་སོ། །དེ་ཉིད
ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་རོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་

མི་གནས་པའོ། ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། འོན་
ཏེ་གཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་འགོག་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པས་ཅི་
བྱ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། འོན་

ཏེ་གཞན་དགག་པ་ནི་འགལ་བ་ལས་ཡིན་པ་དེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེན་ལྟ་ནི་གཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་སྟེ་གསུངས་པའི་ལུགས་དོགས་པ་བསུ་བའོ། འདི་འགོག་པ་
སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་ཀྱིས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་འགལ་
བ་བསྐྱབ་པའི་ཞེས་

{@132B} བྱ་བའོ། རྩོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་འཛིན་པའི་དུས་
སུའོ། རྟེན་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོན་
ཞུགས་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་སོ། རྟེན་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རྩོན་ཞུགས་པའི་མི་དམིགས་པའོ། འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་
ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་པས་ན་རྗེས་

སུ་དཔག་པར་ཚད་མ་དུས་སུའོ། རྟེན་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། ཁོང་པར་མཐོང་བ་
ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྟེ་འགལ་བ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ཞུགས་པ་
དེས། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བ་མེད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་

འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་གཞན་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རྟགས་གྱེད། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་
ཉིད་ལས་སོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལའོ། །ལན་ནི་
རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་པ་ལ་
སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །འོ་ན་ནི་འགལ་བ་
འཛོན་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་མི་དམིགས་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
ཉིད་མེད་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་
ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་

ཡང་མེད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
པ་ནི་དེའི་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལ་ཡང་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་དམིགས་
པ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་ལས་མི་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
དོགས་པ་བསུ་ནས་མཇུག་སྟུང་པའི་སྟོན་ས་

མཇུག་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་

ལུང་གི་སྐད་གྱིས་ནི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི
ཕྱིར་འགལ་བ་འཛིན་པའི་དུས་ན་མེ་གུང་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་
ནི་དམིགས་པ་བརྟུན་པ་དེས་ན་མེ་དེ་གྲུབ་པས་གྲང་།

བའི་རེག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མེད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་ཡིན་པས་ནའོ། །མི་དམིགས་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྩོ་བའི་རེག་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དེ། །གལ་ཏེ་གང་གིས་དཔེར་འགྱུར་བ་མཛོན་

{@133A} ལྟ། །སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པར་བརྟུན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། གང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
སྟུང་ན། འདིར་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཛོན་སུམ་རང་ཉིད་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་རྒྱ་འགལ་བ་དམིགས་པར་མི་དམིགས་
པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟུང་ན་གང་གི་ཆོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྲི་ཞིང་འབར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་སོ། །འདི་ཉིད་བརྟུན་
པ་ནི་དེ་ལ་ཆོ་གས་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ནི་རྩོ་བའི་
རེག་པའོ། །དེ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དོ་བའི་རེག་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ནོ། །གང་གི་སྒྱིར་དེ
ལྟར་སྒྲུ་ལངས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རེས་ནོ།
ཁྲོ་བའི་རེག་པ་གྲང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒྲུབ་པར་བྱ
བ་ལ་གཟུགས་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ལངས་པ་མེད
པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གྲང་བ་མེད་པར་ནི་རྒྱ་མི

དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲུ་ལངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ
བ་ནི་འགལ་བ་རྟགས་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ནོ། །གྲང་བའི་མེད
པའི་རང་བཞིན་ཅན་དོ་བའི་རེག་པ་ལ་ནི་གཟུགས་འབྲས་བུའི་གཏན
ཚིགས་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ

མེད་པ་ལ་གྲང་བ་མེད་པ་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར
ནི་དེའི་སྒྱིར་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཡང་འབྲེལ་པ་འཛིན
པའི་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་གྲུབ་པ
ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད
དེ། མངོན་སུམ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པར

མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྲུབ་པ
ཡིན་པའི་སྒྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནི་ཞེས་བྱ

བནས་ཇེས་སུ་དཔག་པར་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཚོམ་དམིགས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། མི་དམིགས་པ་

ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཡིན་མོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་
ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་བསྐྱབ་
བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་
ནི་མེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ན། གང་ཞིག་གང་གིས་སྐྱབ་

{@133B} ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་མེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཡང་མེ་
ཉིད་ནི་གྲང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་
ནོ་སྟུང་ན། རྫོབས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མེ་གྲང་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལས་མེད་པ་ཉིད་ཐ་མི་དད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ལས་
ཀྱང་ཐ་མི་དད་དེ་དེས་ན་ཐ་སྙད་ལས་མི་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ནི། མེད་དོ་གང་གི་ཕྱིར་གྲང་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་མེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་

ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྟེན
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་མེ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་རང་སྐྱས་བརྟེན་ན་ཡང་དོ། །ཡང་གི་སྐྱས་ནི་འགལ་བ་དམིགས་
པར་རང་གི་སྐྱ་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་ཡང་དོ། །ཁ

ཅིག་ན་རེ་ཡང་སྐྱ་ནི་མ་བརྟེན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ལོ། །བཤད་པར་ནི་འགལ་བའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱ
ནི་དེའི་སྐྱ་ལ་བྱའོ་ཞེས་ལོ། །ཚོལ་བ་གང་ལ་གཞན་དམིགས་པའི་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུ་མ་མཆིས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲུབ་པ་
ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་སྐྱབ་པའི་ཚད་མར་མི

འདོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་ན་ཡིད་འགའ་ཞིག་ལས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དེས་ན་དགག་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི། གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་ཀུན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་ཉི་བར་བསྟན་པ་འཇམ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ད་ནི་བྱེད་བྱི་མ་འཆད

དེ་གང་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་དགག་
པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔག་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེས་ནི་

ཞེས་བྱ་བའི་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཉི་ཤེས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།
འདུག་པར་བྱ་བ་དེ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེའི
འབྲས་བུ་དུ་བཤེས་པ་ཡང་

བཤད་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཇི
ལྟར་ཞེན་སྦྱར་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་རང་བཞིན་མི
དམིགས་པའི་ནང་དུ་ཇི་ལྟར་འདུ་ཤེས་ན། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་འགལ་བ་སོགས་པ་དམིགས་པར་རོ། གཤམ་གྱི
ཕྱིར་དོན་དེ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་

{@134A} ༣༡། འོ་ན་ཉིད་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བས་གྱུར་པ་ཐ་སྟོན་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འོ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ན་འགལ་བའི་
འབྲེལ་ལ་ཡང་རོ། ཇི་ལྟར་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་
བ་ན། དེས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤེད་པ་ནི་འདི་

ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་བཤད་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་
བའི་རེག་པ་ནི་གྲང་བ་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། གཤམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བའི་སྟོང་བའི་རེག་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་གྲང་བ་མི་དཔག་པ་འགྲུབ་པ་
ཞིག་ན་འགྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་

དམིགས་པ་དེར་ཡང་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནས་གང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་ལོ། །དུ་བ
ལས་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་གང་བའི་རེག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མེ
ལས་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ཐམི་དད་པ

དེས་ན་ལོ། །ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར
བ་ལ་ནི་མེད་པ་འགྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འགལ་བ་དང
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འགལ་བ་མ་གྲུབ་པར་དགག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ
ལ་ཚད་མར་སྒྲིབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང
བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་འདི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག
པས་ཐབས་དང་བཅས་པར་བཀག་པར་ཏེ་བསྟན་པ་མེད་པར་རོ། །དངོས
སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་རྒྱུ་ལྡན་ནས་ཚིག་དགག་པར
བྱ་བ་དང་འགལ་བ་མ་བསྟན་པ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྟངས་བརྗོད་པའི་མི

དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲིབ་བ་ནི
ཚིག་གོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན

པ་དེས་ཀྱི་མཆོད་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་མཚམས་སྦྱར
བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི
ཕྱིར་ན་འགལ་བ་སྐྱབ་པ་ལས་འགྱུར་

གྲང་ན། སྐྱབ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ
ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་འཇིག་སྤང་པས་གནས་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད
པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
དབང་པོ་ལས་འདས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི
སྡོམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་

{@134B} བཏགས་པས་ན། བཟུང་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱབ་ཉིད
རང་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དོགས་པའོ། །ཚིག་ནི་ཐམས་ཅད་རིག་པ
དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བསྐྱབ་པས་ནི་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱབ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། དབང་པོ་ལས་འདས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འབྲས་བུས་རྒྱ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས
བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པ་མེད
པའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཅི་མ་དང་ནི་མི་འགལ་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་དང་ངོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འགལ་བ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་འགའ་

ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལམ་ཞིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཡོད་པ་དེ་འོག
ནས་འོག་ཏུ་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དང་ཚིག
དག་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མི་འཐང་དེ།
རིགས་པ་འཕེལ་ན་ཚིག་འཕེལ་

བས་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ལེགས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཐམས་ཅད་ཞེས་པ
ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་ནི་རིགས་པའི་རྒྱ་ཚན་ཡིན་ཏེ། དེས་འཕེལ་ན
འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དན་ཚིག་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་མ
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་སྒྲིབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚིག་ལས་ཐམས་ཅད་ཚོངས
པ་ཉིད་དུ་རྩིས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་སྒྲི
བས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཁས་པ་མཐོང་

བས་དེ་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་འོ་ཞེས
བྱ་བའོ། །ལ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཡང་

དོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག
རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིས་ཅི་སྟེ་མི་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར
ཞེས་བྱ་བའོ། །འགལ་བའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དེ

འཕེལ་ན་འགྲིབ་པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ
འདྲ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་པོ་ཉིད་ནི་གང
བ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དྲོ་བའི་རིག་པ་བཞིན་དུ་འགལ
བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་འདྲ་བ་མི་དམིགས
ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་མི་དམིགས་

{@135A} ཨྱ། །པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་རིག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད
པར་བྱ་བའི་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག
བྱ། རེ་ཞིག་བྱེད་སྒྲ་མ་འཆད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་མེད་ཀྱང་ནི་ཚོངས་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་དོ། །གང་གི་ཚོ་ཞེ
ན་མཁས་པའི་དུས་སུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་སུ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།
།དེའི་ཚོ་ཅི་འགལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་ནི་མི་འགལ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
རིག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞེས
བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །

དེ་ནི་སྤྱད་སྤྱི་མ་འཆད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲར་
བཅི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་
སྤྱི་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ན། མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། བཟླ་རུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བའོ། །གལ་ཏེ་མི་
དམིགས་པ་ཅུང་ལས་མེད་པར་མི་ངེས་ན་འོ་ན་ཡོད་པར་

ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ངེས་འགལ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཚད་མ་དག་གིས་ཡོད་པམ། མེད་
པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ནི་རྟག་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བས་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགལ་བ་མ་བསྐྱབ་པར་
དགག་བ་བརྗོད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་ནས། དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པར་ཞེས་བྱ་བར་
བཤད་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་གསལ་བར་དོན་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འགལ་བ་

ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤྱི་
བཟླ་དེ་ནི་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་

ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གསལ་ལ་བར་རོ། །འོན་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲི
མ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲི་བ་པོ་གཞན་བཞིན་དུ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་རྟོགས་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་
པར་ནི་ཚིག་མི་སྒྲི་བའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཡང་ན་དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲི་བ་བློ་བཟང་པར་འདོད་པའི་འཕན་ལུགས་
ཡོད་པ་དེས་ན་གཅིག་མི་སྒྲི་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
པོ་འདི་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་

{@135B} པ་གཅིག་གིས་བཟོད་པས་ནི་དོན་ཀློན་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཟོད་
འཇུག་པར་གྱུར་ཏེ། གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིགས་དང་
པོ་ལའོ། །སྒྲི་བ་དུས་ན་ཡོད་པའི་བཟོད་པར་འདོད་པ་གོམས་པ་
ལས་བཟོད་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིགས་གཉིས་པ་ལའོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་

ཡང་ཚིག་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མཐོང་བའི་དུས་ན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྒྲི་བ་སྒྲི་བ་ན་བསྐྱོམས་སྟོབས་ལ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དཔག་དུ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ཉིན་དུ་གསལ་ལ་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དུས་
མཚངས་བཟོད་པར་འདོད་པ་མི་འགྱུར་

བནིམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ག་ལས་སྒྲུལ་ན། ཉེ་བར་གནས་པའི་ཞེས
གསུངས་སོ། ཅེ་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ
བསུ་ནས་འདིར་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཡིད་གཞན་དུ
ཞེས་བྱ་བའོ། མཐོང་བ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་སྤར་གོམས་པ
ཞེས་བྱ་བའོ། ཉེ

པར་གནས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་ལ་མཐོང་བ་དང་པོ་ཉིད
ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཁྲི་ལྟར་འདིས་འདི་གསལ
བ་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། གཞན་གྱི་འགའ་བ་གཞན
ཏེ་དཔེར་ན་གྲང་བ་དང་མེ་བཞིན་གོ། གཞན་གྱིས་ཐ་མི་དད་པར
སྒྲོ་བ་ཏུ་གསལ་པའི་འགའ་བ་ཡང་འགའ་བ

ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་མི་དད་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། འགའ་བ
གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁ་བ
མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གྲང་བ་མེད་པའི། ཉེ་དང་ཐ་མི་དད
པར་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན
པ་བཞིན་གོ། ཅི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལྟན་ཅིག་མི

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགའ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་དོགས་ན་ཡོད་པ་དང
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ནི་འགའ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས

འབྲེལ་རྟོ། །རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཆུ་ལ་ཞེན་པ་གསུངས་
སོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཁས་སྤངས་
པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་

ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡོད་
པ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཉིད་བརྟེན་
པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཐ་དད་པ་ལ་འགལ་བ་ཉིད་
མེད་པར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འོ།
།གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་

{@136A} ཨུ། །སོ། །འགལ་བའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་འོ། །བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །འགལ་བའི་རང་བཞིན་འདི་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་འོ། །མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་གཉིས་
བསྐྱོག་པར་བྱ་

བ་དང་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་དེ་
མཐོང་བར་འགྱུར་འོ། །གང་ལ་ཞེན་མེད་དང་གྲང་བའི་བདག་
ཉིད་ལ་འོ། །རེ་ཞིག་འགལ་ན་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྐྱད་ཅིག་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་གཞན་
འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱད་

ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་སྐྱེས་པ་ལ་འཇིག་པ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་སྟུང་
ན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཅི
ལྟར་མི་འཐད་སྟུང་ན་སྐྱེས་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན
གཞན་གྱིས་དུས་གཞན་དུ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་སྟུང་དུ་གཞན་གྱིས་དུས་
སུ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་སྐད་ཅིག་ལའོ། །འོན་རྒྱུན་གཞན་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འཇིག་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་བརྒྱུད་པ་ཕྱི་མའི
གོགས་བྱས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གལ་ཏེ
ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དག
ལ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐད་ཅིག་
བརྒྱུད་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡོད་ནའོ། །རྒྱ་མེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ
མ་སྐྱེས་པ་འགལ་བས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི། དེ་སྟེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ
ཡོད་པ་འཇམ། མེད་པ་ལ་ཡང་འགལ་བས་འབྲས་བུ་བརྒྱུག་པར་

མི་རྣམས་ན། །འོན་འགལ་བས་རྒྱ་མ་ཚད་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་
འབྲས་བུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འགལ་

བས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་མེད་པས་ནི་འགལ་བས་མ་ཚང་བར་བྱེད
མིད་དེ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གལ
ཏེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ།

འགལ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པ་ཁོ་
ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོད་ན་རྒྱ
ཡང་སྲུ་དང་ཡང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་དེ
ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འོ། །དེ་ནི་རྒྱ་འོ། །གང་གིས་

{@136B} འབྲས་བུ་ལྗོན་པར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་དེ་མེད་པར་འགྱུར། དེ་མེད
ན་ཡང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འོན
ཏེ་མ་ཚང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའི་བདག་
ཉིད་དོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་མ
འཆད་པ་ནི་མ་ཚང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱེད་བྱི་མ་འཆད་པ
ནི་

དེའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ནི་འགལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །བསྐྱད་ནས་
བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ལ་ལྷན་ཅིག་

བྱེད་པ་མེད་པའི་གྲང་བ་ནི་གྲང་བ་གཞན་སྐྱེད་དེ། ལྷན་
ཅིག

བྱེད་པ་མེད་པའི་གྲང་བ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དང་དོ།
།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་བའོ། །བྱེད་བྱི་མ་ཉིད་རྣམ་པར་
འབྲེལ་པ་ནི་གྲང་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲང་བའི་རེག་པ་སྡུ་མ་
ནི་མེད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅི་སྲིད་དུ་གཞན་པ་དང་
ཆེས་གཞན་པ་ལ་སོགས་

པའི་གྲང་བའི་རེག་པ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནས་གྲང་བའི་རེག་
པ་གཞན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཇི་སྲིད་གོང་དུ་བཏོན་ལ་དེ་སྲིད་ཀྱང་ཁོང་ནས་ཕྱུང་སྟེ་
སྐྱུར་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྷན་ཡང་གང་གིས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་
གྲང་བའི་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་
སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་

པའི་གྲང་པའི་རེག་པའོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲང་བའི་
རེག་པའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ལྷན་པ་མེད་པས་སྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེད་
བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེས་བྱས་པ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མེད་སྐྱེད་པ་གྲང་བའི་རེག་པའི་

དེའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱས་པ་

མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེ་
ན་སྔ་ན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྟེ་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་ལྟོག་པ་ཉིད་དེས་
བྱས་པར་ཅི་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྱེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེས་པས་མེ་གང་བའི་
སྒྲོག་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གནས་སོ།
།ཡང་ན་སྔོན་པ་མེད་པར་དེའི་ཁྱད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་གང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་རོ་བོ་དེ་མེ་ཉེ་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ཚོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་

{@137A} ལྟ། །རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འགལ་བ་དག་ཚོ་གསལ་
པ་མི་སྲིད་པར་དོགས་པ་ནི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཚིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནའོ།
།གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་རོ། །སྔོན་པའི་

ཕྱགས་ལ་ནི་མེ་དང་གང་བ་སྐད་ཅིག་དང

པོར་ཚོགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ
བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་གཉིས་དེའི་ཚོ་མི་འགལ་བ་ངེས་ཤིང་མེ་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲ་བ་དང་མི་ཉེ་བས་ཐུན་པ
དང་ཁ་བ་དག་འཇིག་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ
གསལ་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

སྒྲ་བ་ཚོགས་པའི་དུས་པ་ཉིད་ལ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་བྱ་བ་ནི
ཚོད་པ་དགག་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དོ། །གསལ་བའི་དེའི
རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཐུན་པ་ནིའོ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་མི་དང
སྒྲ་བ་ཉེ་བ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་པ

ནི་ཐུན་པ་དང་ཁ་བའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེས་ཟིན་པ་སེལ་བ
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐྱེས་ཟིན་པ་ཉིད་བསྐྱོག་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲ་
བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལན་ནི་དེ་ཉིད་ཞིག
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་

པའི་ཐུན་པ་དེ་ནིའོ། །སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་འཇོག་པ་དེ་ལྟར

ཞེ་ན། རང་བཞིན་གང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བའི་ཡུལ་ཅན
ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
རང་བཞིན་གང་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང
མ་སྐྱེས་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་

ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ཉིད་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་དོགས་པ་ནི།
གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཆོ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་དེ
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཡིན
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི
ལྟར་མི་སྲིད་སྟུང་ན། གང་གི་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེས་དེའི་སྟུང་པའི་སྤྱི་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་པའོ།
།གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ཞིག་པ་ཡིན
ན། དེའི་ཆོ་བུམ་པ་དང་བུལ་བའི་ལས་ཕྱོགས་སུ་དེ་མ་དམིགས་པས
ན་བུམ་པ་དེ་ཡང་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན

{@137B} །ཀྱང་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན།
ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ་སྟུང་པར་དོགས་པ་ནི་གང་ཞིག་སྤར་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བའི་བུམ

པའོ། །གང་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

ནི་རྩོད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་
ཉིད་ཀྱི་ཚོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །འགལ་བ་ཉིད་སྤོང་བའི་
དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་དམིགས་པ་
དེའི་ཡོད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇི་ལྟར་

དེ་མ་ཐག་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པར་ཞིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་པར་
དུ་མཚོད་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།
།གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་ཡུལ་གཞན་ན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དུས་གཞན་ན་

ཡོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་དུས་གཞན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དོགས་པ་དུས་གཞན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་སྤར་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དུས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་གལ་ཏེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་
དེའི་ཚོན་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བ་ཅི་སྟེ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་
ཡུལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ནི་གཞན་

དུ་མ་མཐོང་བ་ལས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱད་པར་ནི་འགལ་

ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དུ་མཐོང་བ་གཞན་དུ་མ
མཐོང་བས་ཞིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟོན་དུ་དོགས་པ་ནི་ཡུལ་གཞན
ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བུམ་པའོ། །དུས་གཞན་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ཡུལ་གཞན

བཞིན་དུ་དུས་གཞན་ཁྱབ་པ་ཡང་འགའ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ
ཇི་ལྟར་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དུས་གཞན་དུ་ཞིག་པ་ཡིན། གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ
སོང་བའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་དང་འབྲེལ་པའོ།
།ཡུལ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པའོ། །

ཡུལ་གཞན་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དུས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་དོགས་པའོ། །མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གཉིས་ཀ་ལ
ཡང་མཚུངས་པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མ་དམིགས་པ་འདི་སྤྱིར
རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་ལྟ་ཉིད
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ། །

{@138A} ཟླ། །གཞན་དུ་མིན་ཏེ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གསུངས
པ་ནི་སྡོན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ
ནི་སྐབས་ཉི་བར་སྤྱད་པའོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུན་པ་དང
གངས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐད་ཅིག་གོ། །ཅི་སྟེ་མི་སྟེ་ཞེ་ན། རྒྱ

མེད་པས་སྟོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཡོད་ཡུལ་ཡང་

གཞིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཅི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
མཇུག་སྤྱད་པ་དེ་མ་མཐོང་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོ། །འོན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་འགལ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །གྲང་བས་གྲང་བ་གཞན་སྐྱེས་པ་ནི་མེད་དང་ལྟན་

ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
ཁྱད་པར་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་ཞོ། །འོན་པར་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
པའི་འགལ་བ་ཚུལ་ཇི་ལར་ཡིན་ཞེས་ན། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ལས་འདེད་
བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱི་ཡོད་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མེད་དང་
ལྟན་ཅིག་པའི་གྲང་བས་གྲང་བ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་

དུ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་བརྟག་པའི་རང་བཞིན་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །འདིར་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་ཅེས་
བྱ་བ་ལོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་པ་དེ་ལོ། །མི་སྐྱེད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྐབས་ཀྱིས་སྟོ། །འོན་
སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་འགལ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་

ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤྱོད་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་

སྒྲོན་པོའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན
གྱི། སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེད
པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཚས་མཚོག་གི
ལུགས་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བ་འདི་གཉིས

ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར
ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱས
པའི་ཁྱད་པར་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །སེར་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཅས་པས་དེ་དང་བྲལ
བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུའི

དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་མེ་ལ
སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ་བར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན

{@138B}གང་གིས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ལས་འདེས་པ་ནི་འགའ་ཡང
ལྷན་ཅིག་འགལ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེས་ན་འགལ་བ་དམིགས་པ
སྲིད་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་འདེས་པ་ཞེས

བྱ་བའོ། མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

མེད་པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། དེ་ག་ལས་ཤེ་ན། མ་དམིགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བས་སོ། །འོ་ན་མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི་
མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འོ་
ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེའི་ཚེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ཐམས་

ཅད་མཐུན་པ་མི་སྤོང་མོད། འཇིག་རྟེན་སྤོང་ལ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན་འཇིག་རྟེན་སྤོང་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་བརྟེན་ནས། སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་བརྟེན་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་། འཇིག་

རྟེན་སྤོང་ལ་ཡོད་པ་འི་ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པ་འི་ལེ་འུར་བ་ཤད་
ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ལས་
མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལས་ཡོད་
པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་མེད་པ་འགྲུབ་པོ།
།དེས་ན་མ་དམིགས་

པར་ངེས་བྱེད་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཇི་ལྟར་ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒོག་ཏུ་གྱུར
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། རེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད
པར་འདོད་པའི་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཉིད
རང་ལོག་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོག་

བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི། མི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པའོ། །ཕྱོག་པ་བརྗོད
པ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འབྲེལ་པས་སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི་ཞེས
གསུངས་སོ། །སྒྲིར་བརྗོད་པའི་དོན་

ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད
པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་འབྲེལ་པ་དེ
ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཁར་ལ་དངོས་པོ་
མེད་པར་འདོད་པ་ཅུང་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པར་

{@139A} ལ། །བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །བརྗོད་པ་ནི་འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ལས་སོ། །སོགས་
པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅི་ཡང་རུང་བ་

ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་འི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྲིད་སྟུང་ན།
གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པས་སྐྱར་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་པོའི
ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཁྱིའི་ལྟར་འདིས་འདི་གསལ་ལ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་

དང་ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྱིའི་ལྟར་ན་གཉིས་ལས་གཅིག་དང་མ་འབྲེལ
ཞེ་ན། ཕྱོགས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འདོད་པས་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་
གྱི་སྤྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ན་ཇི
ལྟར་དེ་དང་དེ

ལས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར།
།དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སོ། ཁྱིའི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་

འདོད་པ་ལའོ། །གཞན་ནི་དངོས་པོའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་
བརྗོད་ནས་ལྷོག་པ་མེད་པ་བརྗོད་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ལྷོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
དག་གོ། །འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་འཇམ་མི་རྟག་

པ་ལས་སྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་
པ་དེས་ན་འོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དག་གི་པ་འགྲུབ་ཅེ་ན། བ་ལྟན་
པ་ནི་དེ་ལྟར་ཁེས་བྱ་བ་འོ། །ཅི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དང་ལྡོག་
པ་ན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མ། འོ་ན་ཏེ་

འགའ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཁེས་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་འོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་
ལྡོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཁེས་གལ་ཏེ་ཁེས་བྱ་བ་འོ། །འདིས་ནི་ཐམས་
ཅད་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་

{@139B} འོ་ན་ཀྱང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་
པོ་རྣམས་བསྐྱབས་ལ། །དངོས་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་
བྱ་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཁེས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ།
།སྒྱིར་བཟོད་པ་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་སྤྲ་མའི་དོན་འདིར་བསྐྱས་ཏེ་
འཛོན་པས་བསྐྱབ་བསྟེ། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་

འཛོགས་པར་བྱེད་པ་ཁེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་
ལ་ཡང་ཁེས་བྱ་བ་འདི་རྩོད་པ་འདི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལོག་
པ་སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡང་དངོས་པོ་འདི་བྱེད་པ་

ཞེས་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་
དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། །སྐྱབས་ཀྱི་རྩོད་པ་བསལ་ནས་གལ་ཏེ་རང་གི་ལྟོག་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྐྱབ་པ་དེས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་

ཉིད་ལྟོག་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྟོག་པ་ནི་གཞན་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཤེས་ན་རྒྱུ་
འབྲར་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། བཤད་པ་གང་གི་ཕྱིར་མེད་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་
པ་སྟེ་

མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚིངས་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་
དོན་ཏོ། །པ་ཚིངས་པ་རྒྱུ་ལ་ཡང་རྟགས་ཉིད་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཞེ་
ན། གཞན་ག་རིད་མོ་བར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
མ་དམིགས་པར་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་

གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བྱེས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་དེས་ན་དེ་ངེས
པའི་དོན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་
བའི་ནི་དམིགས་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི
ཤིན་ཏུ་ཚུངས་ཏེ་ཞེས་གང་གི་དོན་འཛིན་པའོ། །ཤེས་པ་གཅིག་ལ
འབྲེལ་བ་ཅན་གང་གི་ཚད་མ་མེད་པ་མི།

དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་མེད་པ་ལ་སྟེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྟགས་
སུ་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུངས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ།
ཤལ་ཏེ་གཞག་རྩི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་འདིར་མ
ཚུངས་པ་ཡིན་ན། འོན་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

{@140A} ཕྱ། འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན
མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །བདག་དང་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི
མིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ་མ་ཡིན་ཏེ།

བསྟན་བཅོས་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྟན་བཅོས་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་མ

ཟད་པའི། བསྐྱེད་བཅེས་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐུག
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ནི
ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།

མི་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་ན། ཐ་དད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ།
མི་དམིགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ
ནི། གསལ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསལ་བ་ནི་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ལ
སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། དམིགས་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོའོ། དེས་དམིགས་པ
གདོན་མི་ཟ་པར་ཚད་མར་

བྱས་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གང་ལ་ནི། དངོས
པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་དོན་ཅན། ཚད་མ་ལྡུ་པོ་མ་སྐྱེས་པ། དེར་ནི
དངོས་མེད་ཚད་མ་མེད། ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལྡུ་པོ་མེད
པ་ཡང་ཚད་མར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན་མི་དམིགས་པ་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་འདི

ཁོ་ན་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་མེད་པའི
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་ཉིད
བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཡང་རོ། དགག་
བྱའི་རྒྱུ་འཇམ་རང་བཞིན་དེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤང་བར་འདོད་བ
སྤང་མེད་ཉིད་དེ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ཙམ་

ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སོགས
པ་ཡང་རོ། །གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས
པ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རུང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པའི
ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་

བསྐྱེད་པའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དོག་ལ
སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་ལ
སོགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་ན། འདིས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ཁ་དོག་གི་སྤྲུ་ལ་སྤྲུར་བའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དངོས་

{@140B} པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ་
དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པོ་ཡིན་ཏེ། །རང་
གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་
པས་དང་། མཛོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ལས་འབྱུང་བའི་ཞེས་པ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་

ཡིན་ནམ། ད་ནི་གང་ལ་ཁ་དོག་སྤྲུ་ལ་སྤྲུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བརྗོད་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུ་དང་སྤྲུར་བའི་ཁ་དོག་གི་

སྤྱི་སྒྲུབ་བ་དེ་དང་ཡིན་སྐྱེས་དུ་དོགས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཁ་དོག
འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཇེས་སུ་དཔག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་ལ་དེའི་རང་
བཞིན་ལ་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་ཇེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ན་ཁ་དོག་སྤྱི་
ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་
དོ། །གཤམ་ཏེ་ཇེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་ཁ་དོག་ཉིད་

སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཚེས་ཅན་གྱི་དེ་ཚད་མ་
གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་ཇེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་
དུ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པའོ་སྐྱེས་པའི་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེས་ན། གཞན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་པར་སྤྱོད་པར་རྣམས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
བཟུང་བའི་ཁ་དོག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཛིན་

པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།ཕྱིད་སྡེ་མ་འཆད་པ་ནི་རང་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི
མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་འཚན་ཉིད་
ཁ་དོག་ཉིད་དེ། རྣམ་པ་དེ་དག་ཏུ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་
གྱིས་བཟུང་ཞིང་དོ། །རྣམ་

པ་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ནས་སོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་ཡོད་
པའི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་གྱིས་
མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཁ་དོག་ལ་
སོགས་པ་

{@141A} ཅུ། །མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཙན་ལ་ལྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ལས་
བྱུང་བ་དང་། སྒོ་དམན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་
གྱི་གྲང་པོས་སོ། །ཚད་མར་ཐལ་བ་

ནི་དགག་པར་འོས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཁ་དོག་གི་
སྤྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་

སྒྲུལ་ན། ཚེས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན། རྗེས་སུ
དཔག་པས་ནི་མི་འཛིན་ཏེ། །མཛོལ་སྒྲུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་

ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཚད་མར་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
ཚེས་ཅན་གྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ཚད་མ
གཞན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཐལ་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དོ། །དེ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་རེ་

ཞིག་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མཛོལ་སྒྲུལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེས་འགྲུབ་པར་
ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །སྔོན་པོ་

ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་མཐོང་བ་ན་ཐ་དད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤར་ཡང་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་
པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ
ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

སྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་། གཤམ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཁ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད
པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བརྗོད་ཅེས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གཞི་མཐུན་པ
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས
དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་ནི། དུ་མའི་དངོས་དེ་ཞེས

བྱ་བའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ
མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །གཤམ་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན
ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན

{@141B} ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར
རྟོག་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན
རང་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྤྱི་ནི་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་འཇམ། དངོས
པོ་ལས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་ཐ་དད
པར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར

བརྗོད་སྟུང་ན། འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཛོན་སུམ་ལས་སྒྲུང་བའི
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ནི་སྤྲོན་པོ་ཞེས་བྱ

བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འོ། །དེ
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་སྒྲོན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།
།མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་སྤྱི་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཛིན་
པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཡང་
ལན་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མེད་པར་ཐ
སྟངས་འདིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དོན་དམ་པའི་དྲུང་ཉིད་

དྲུ་དོགས་པའོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་དོན་
དྲུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་ནི་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་ཚེས་ཐ་དད་

པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་སྟམ་ན། ཐ
དད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
རྒྱ་ཚལ་ཡིན་སྟམ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱི་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ན

རྣམ་པར་རྟོག་པར་གཟུང་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་སྣམ་ན་བཤད་པ་
སྒྱུ་འཛིན་

ཆོས་ཀྱི་རྟོག་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ངེས་པ་བསྒྱུད་
པར་རྣམ་པའི་མཛོན་སྣམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་སྒྱུ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ངེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཁོ་ན་ཏེ་ངེས་སྟོང་པའི་དོན་མཐོང་ཡང་

གཤམ་ཏེ་ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པས་མི་ངེས་ན་དེ་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་སྒྱུ་སྟོང་མ་གྲུབ་
ན་ནི་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་མཚན་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པའོ།
།སྒྱུད་སྒྲུ་མ་

{@143A} ལྟ། །ཡིན་ཏེ་ངེས་ན་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཐོབ་པ་གཞན་དུ་མི་འབྲད་པས་ཐེ་ཚོམ་མི་སྲིད་པར་
དོགས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟེན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་ཐོབ་པ་
དང་འགཤམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ངེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཉི

བར་སྤྱད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཚུད་པའོ། །ལན་དུ
དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོན་ཏེ་ལྟར་ཐོབ་ཅེན་ཀླན་ཆོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་གིས་འཐོབ་པ་དངོས་པོ་མ་བཟུང་བར་དེར་འཇུག་པར་ཇི
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇུག་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དོན་དོན
གཉེར་རྒྱུ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲི་གད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རིམ་
ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་དག་ལ་འོ། །ཀླན་ཆོ་ཡོད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་
པར་འགྲེལ་པ་ནི་གང་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་མཛོན་སྒྲུལ་དང་ཞེས་བྱ་

བའོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །རང་
བཞིན་གྱིས་བསྟན་གྱི་གཏན་ཆོག་གསལ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ནི་དངོས་པོ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
མ་བཟུང་བ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལན་ནི་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་

ནི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོས་སོ།
འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་ཡང་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི
ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པའི་དུས་ན
ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་འབྱུང་བར

འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
།སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་འཛིན་པར་དོགས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཁོ་ན་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར
འཐོབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་རྟོགས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐོབ་པའི
རྒྱ་མཚན་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད

པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་ཡོད་སྟེ
ན་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཉིད་ལས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྟོད་པའོ། །སྤྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གྱི། །དེས་ན་བརྒྱལ
ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་ཀྱང་གཅིག་ལ་ནི་བརྟག་པ་ཞིང་

{@143B} བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་གོ་ཞེས་བྱ
བའི་ཚུལ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གང་གིས་བརྟག་ཅིང་བརྟག་པ་མཚུངས
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ། དུ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ནི་མ་ཡིན་པ་ཁོ
ན་འོ་ཞེས་དོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ
ཏེ་གཞན་ཁོ་ནར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན

ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་སྤྱི་ནི་གཟུང་བ
དང་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱི་གཟུང་བ་ཉིད་དོན་ནི་གཟུང་བར
འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས
གསུངས་ཏེ་དོན་བཟུང་བ་ཡིན་ནའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུང་བ
ཞེས་སྒྲོས་སོ། དེའི་ཐེ་ཚོམ་མོ། སྤྱིའི་ཚུ་ལ་གྱིས་ཞེས་བྱ།

བ་ནི་དོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ལན་ནོ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་གྱི་རང་
བཞིན་ནོ། ཅིའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །མངོན་པར་འདོད་པ
སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །སྤྱོད་པ་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
ཡོད་པ་དང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱོད་རིམ་པ་བཞིན་བརྟེན་པར་ནི་ཚུ་ལ
གང་གིས་ཞེས་སྤྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་འདོད་པས་ནི་མ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པར
རྣམས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་

འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཞེས་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟེའོ། །འོ
ན་མི་ཞེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། བཤད་པ་

ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ
ཡིན་ནོཞེས་འབྲེལ་རྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཞེས་གསུངས
སོ། །ལག་ཞན་གྱི་ལྟར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་དངོས་

པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གྱི་ཁྱད་པར་
མ་རྟོགས་པས་ན་དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཐེ་ཚོམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། རྟོགས་
པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་ངོ་
བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་

པའི་སྤྱི་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ནི་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ན་མ་རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱོད་
གྱི་ལུགས་གྱིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྲད་དོཞེས་ལན་
བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། རོ་བོ་གཅིག་པའི་

{@144A} ལ། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། རྟོགས་
པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིའོ། མ་རྟོགས་པ་ནི་
ཁྱད་པར་རོ། རི་ལྟར་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་སྟུང་ན།
སྤར་བ་ཤད་ཅིན་པ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་

ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དེ་དག་གིས་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་པར
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ
དཔག་པའི་དུས་ན་ནི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འབའ
ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སྤྱི་རྟོགས་པས་གཞན་པའི་དུས་ནི་

དུས་གཞན་ནི་དེར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྤར་རྟོགས་
པའི་སྤྱི་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུའོ། །གྲུབ་པའི་མཐར་
ནི་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་དུས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་དང
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་མེད་པས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དང
གཅིག་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དུས་

གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དང
གཅིག་ལ་ཚད་མེད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ
ཉིད་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཆག་པའི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོ
རྗེའི་རྟོ་རྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས
དོགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་པ་ཡོད་པ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེས་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་རོ་བོར་མི་འགལ་

ལོ་ཞེས་ལན་གསུངས་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལ་ལར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཞེས་ཏེ་མི་ངེས་སོ། །འདྲ་བ་

གཞན་རྒྱུན་འཇུག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ཐ་དད་པ་ལ་
ངེས་པ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཐ་དད་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་

དག་ནི་སྒྲོང་གཅིག་བསྟན་ནས་དེ་ལས་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མཐོང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་བ་
དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོང་དེ་ལ་སྒྲོང་
གཞན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ནའི་བར་ནི་རྩོད་པའོ། །རྩོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

{@144B} གལ་ཏེ་སྐྱིབ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་དོགས་པ་
བསུ་ནས། བསྐྱིབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སྟེ་ཁས་ལེན་ན་ནི་གཉི་གཡང་དེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་གཉི་གཡང་

བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཀ་ཚུན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་སེམས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པར་བཟུང་ནས་
བསྐྱབས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་འཛོན་པ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་པར་
མཐོང་བ་མ་འཁྱུལ་པར་གནས་པ་ཉིད་

དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྔོན་གྱི་རིག་པ་དང་དེའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཐ་སྙད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལན་བཟོད་པ་ནི། འདིར་སྐྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བ་དེ་ཐ

དད་པར་སྐྱེ་བོས་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེ་ག་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཅི་མཐོང་སྐྱམ་ན། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།སྤར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །འོན་འདས་པ་ཉིད་དུ་ཐ
སྙད་གང་གིས་དགོས་པོ། །སྐྱམ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཞེས་བྱ
བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་འདས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱང་རྟག
པ་

ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེས་ནའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཐ་སྐད་དོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཡང་
ཇི་ལྟར་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་སོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ
མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི

ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཐ་སྐད་མེད་པ་
ཡིན་ཞེ་ན་གཞན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐད་ཅིག་སྡེ་
མ་ལས་ཐ་དད་པར་ཉེ་བར་མ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡེ་མ་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་མཁས་པས་སྐོང་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་

རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་པར་ནི་དོན་གྱི་རྒྱ་འགལ་ཡང་
ནི་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་
ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་
དེ་དམིགས་པ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མཁས་པ་ལྟ་
ཞོག་སྟེ་རྟོགས་མེད་དེ་རྟོགས་མེད་པ་ཞོ

{@145A} ཅུ། །ནར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་དོ།
།ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་སྡེ་མ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
ལྟར་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདིའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་
མཐོང་དོ། །འཇིག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་འཇིན་པ་ལོ། །འཇིག་པ་

དང་དེའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ

དག་ནི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྲོང་བཞིན
དུ་འདྲིར་ཡང་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིས་འབྱུང་
བ་དང་མི་འབྲེལ་མེད་དེ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཐ
མའི་སྐད་ཅིག་དེས་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི། ལ་ལར་དེའི་ས་མི་ཞེས་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན

གོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཀོད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་བ་ལྟར་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས
སྡེ་མ་འགོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ངེས་པར་རྟོགས་པར
བྱུང་པས་ནི་དབང་པོའི་ཞེས་པས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན
ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྟོན
མ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། སྟོན་མ
ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས
རྟོགས་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲིའི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སོ། །ཚོགས་པ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྒྱུའི་སྟོན་སོ། །གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

མར་མེ་འབར་བ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི

དོན་དོ། །གཅིག་ཡིན་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དོ་ཞེས
ལན་འདེབས་པ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ཏི་ལ་ཚོགས་མ་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་མར་ཁུ་ལ་སོགས་པ་དོན
མེད་དོ། །རག་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས

བྱ་བ་ནི་རང་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རང་དབང་ཇི་ལྟར་ཞེ
ན་གྲུབ་ཅིན་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུས་གཞན་དུ་གནས་པར་སྐྱེ་ནས
ཚོགས་པ་གཞན་དོན་མེད་པར་བརྟེན་ནས། དུས་གཞན་མི་གནས་པར་སྐྱེ
བ་ལ་མ་རྣམས་པ་མེད་པ་བརྟེན་པ་ནི་དུས་གཞན་དུ་མི་གནས་པར་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན

སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་པ་གཞན
སྐྱེད་ནས་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ལ་སོགས་པ
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ལས་དུས་གཞན་དུ་གནས་པར་སྐྱེས་པ་ལ
སྐོང་བྱ་དང་རས་བལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་ནས།
མིག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ལ

{@145B} བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མིག
ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་བསུ
ནས་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུས་གཞན་དུས་གནས་པའི་དེ་ཡིན་ལ

འཛིན་པའི་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའོ། །ལན་ནི་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
མཐོང་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཛིན་ནའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པ་ལ་བརྟུན་པ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིག་ཅར་ཆོན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་
པ་ཉིད་དུ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་འབྲད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་ལན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གྱུར་ན། དེའི་
ཆོ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དུས་རིང་
པོར་འགྱུར་སྟམ་ན། མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་
ལུགས་གྱིས་བརྟུན་པར་བྱེད་

གྱི་འདི་འབྲད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །ཇི་ལྟ་
ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེད་སྟེ་མ་འཆད་པའོ། །སྟེད་སྟེ་མ་
རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་ནི་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མ་མཐོང་བས་ནའོ། །འོ་ན་ཇི་
ལྟར་ཆོངས་སྟམ་ན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་

ཡིན་ཡང་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མ་ངེས་པར་ཡིན་ཞོ་

ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐམི་དད་པས་བབྱུང་
བཞིན་དུ་ཡང་ཚློངས་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང
ལས་ཞེས་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར
ཞེ་ན་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་སྟུང་ན་དེ་མ་ཐག་མེད་པས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཐམི་དད་
པས་དེ་བབྱུང་བས་བབྱུང་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡང་ཚློངས་པ་ནི་ངེས་
པ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཚོད་པས་ན་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་འབྲས་
བུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རིགས་མི་

མཐུན་པའི་རྒྱ་རྟག་དུ་ཉེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དཔེའི་དོན་
ཅི་ལྷགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚློངས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་
ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་མ་

{@146A} ལ། །ཡིན་ནོ། །བགོམས་པ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་ཉེ་བར་མཚོན་
པའི་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་ནི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
གང་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་མངའ་བའོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཡང་

བགོམས་པ་ལས་གསལ་བ་ཉིད་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་
སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་
རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་
ན་ནི་ཚོངས་པས་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཉི་བར་སྤྱད་པའོ། །གང་

ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མཚམས་སྦྱར་བ་ལའོ།
།དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ལ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐ་དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ན་ཡང་ངེས་པར་
བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོ། །འདོད་པ་ཅོམ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དཀའ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །འདི་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་འཇམ། འདོད་པ་ཅོམ་ལས་བྱུང་
བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོག་པ་ནི། འདི་ལ་ལན་དུ་

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་

ཚེས་དང་ཉི་ཤེན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་རྟེན
ཅན་བཞིན་དུ་རྩིས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་ནི་བསྐྱབ
པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པ་ཡིན
ནོ། །བརྟེན་ཡོད་པ་ན་སྐྱས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་འདི་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན
ནོ་ཞེས།

བརྟེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལས
ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གོམས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་དོན་མེད་རང
དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱོབ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྐད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་པར
བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས
པ་ལོ། །རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་གྲང་བར་བྱ་བ་ལོ།
།ཐབས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི
བྱ

{@146B} བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་མི
ངེས་ཏེ། ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ

སོགས་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚོན་གསུངས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁྲུལ་
པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་བས་ཡིན་ཞེ་ན། བར་གྱི་འཁྲུལ་

པའི་རྒྱ་མཚོན་གསུངས་པ་ནི། སྤར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་སྤར་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དྲུས་ན་དེ
ཁོ་ན་ཉིད་བཞིན་དུ་བྲན་པར་འགྱུར་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ
ངེས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ན། དེ་ལྟར་བྲན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན
འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྤྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྲན་
པ་

ཉམས་པ་མེད་ན་རྟག་ཏུ་ལྷོག་པ་བྲན་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི། སྤར་འདི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྤོན་མཐོང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་བྲན་པ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤིང་། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཁང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་འདི་བྲན་པ་སྦྱོབ་པ་འདི་ཉིད་ནི་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་ན་ལྷོག་

པ་ལས་ལྷོག་པ་མི་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་ངེས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལས་གཞན་དུ་བྲན་པ་
སྦྱོབ་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པ་
ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤྲིན་རྒྱ་དག་ལ་ཆུར་ལྷག་པར་ཞེན་པ་

བཞིན་ནོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་དེ་ལས།

བསྐྱོག་པ་དག་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཕྱོག་པ་བཟོད་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཐེས་
སུ་འགྲོ་བ་བཟོད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་
གིས་ཕྱོག་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ནི་དེ་ཁོ་ན་
བཞིན་དྲན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པ་མ་མཐོང་བ་ལོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་མི་དྲན་
པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་

རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོགས་ལ་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་
བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོགས་ལ་ཡང་ཐལ་བ་དེར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་གི་སྤྱོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་བཟོད་པ་ནི་གཞན་
དག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྟེ།

{@147A} ཟླ། །བ་ལས་གཞན་པ་འདྲ་གི་སྤྱོགས་པ་དག་གོ། །ཇི་སྟངས་སྟེ།

ཞེན། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་འཇ། །འཇིག་པ་གཞན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར
འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདིར་མི་དམིགས་པའི
རྟག་པ་ལས།

འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ
མ་ཐག་པ་ནི་ཕྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་
ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པོ། །སྐད་ཅིག་སེ་སོར་མི་འཇིག་ན
མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤར
བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །

མཐར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་ཡང་འདི་དེའི་ཚེས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན
ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །མི་གལ་བ་ལ་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མི
དམིགས་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་ཆེན་མངོན་སུམ་ལས་དགག་པ་འགྲུབ་པ
ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བར་བསམས་པའོ། །འཆད་པ་ནི་དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་ཅས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པར
ལྟག་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དགག་པར་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ནི་མེད་པར་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པར་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་པའི་འདོད་པ་ལས་འདི

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར

བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེའི་དོན་དུ་བའི་དོགས་པ་བསུ་བཞི་གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཡོད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་
བཞི་སྐྱབ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པས་མ་ཡིན་པའོ།
ཁར་གཏོང་བོ་ཙམ་གྱིས་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བཞི་
རིགས་པའི་ལྟར་ན་སྟེ། བཅ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་

ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
འོ་ན་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་ཅི་ཞེན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་
ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚོལ་བ་གཞན་གྱི་
ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བཞི་སྒྲུང་བྱེད་གྱི་ལྟར་གསོ། །སྲུང་དང་
ཕྱི་མའི་མཐའ་

གཉིས་ཉིད་གྱི་ཞེས་བྱ་བཞི་སྲུང་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་
པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གྱི་འོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བཞི་ཡང་ན་
འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། སྲུང་མེད་
པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཙན་གྱི་མཐའ་གཉིས་

{@147B} གྲིས་ཚོད་བཞི། བར་ཚོད་བྱེད་པའི་ཡོད་པ་ལམ། དེ་དང
འབྲེལ་པ་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་
དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲིའི་དངོས་པོའི
རྒྱུན་ནི་ཡོད་པ་ལམ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་
པའི་ཚོལ་བ་ནི་དེས་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བཟོད་དེ་དངོས་པོ་མེད་
པ།

ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེར་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ
མི་དམིགས་པས་འཛིན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་མ
གཏོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ
ནི་འཆད་པའོ། །ཁྱད་པར་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི
ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་ཐལ།

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱ། །འོན་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
སྟུང་ན་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་
པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཉིད་ནི་འགའ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་

ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་སེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ།

ནེལ། རངས་པོ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚོ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྔ་ཕྱིར
མེད་པ་ཉིད་མི་རྟག་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་ཉེས་པའི་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཡང་ན་ཡོད
པ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་དྲུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན
ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདི་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དག་གི་ཁྱད་པར
དུ་འགྱུར། འོན་ཏེ་དྲུས་ཐ་དད་པས་ཀྱང་སྔར་དང་ཕྱིས་མེད་པ
ཡིན་ནོ། རངས་པོའི་དྲུས་ན་ནི་ཁྱད་པར་སྒྲོས་བསྐྱབས་པ

ཡིན་ན། དེའི་ཚོ་དངོས་པོའི་དྲུས་ན་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་དངོས་པོའི
མེད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པར་ཇི་སྟེ་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ
ཡིན་མོད། མི་རྟག་པ་འཐད་པ་མེད་པ་གཞན་ཁས་སྤངས་པས་ཅི
བྱ། འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དོགས་པར་བྱས། སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དྲུག
པ་སོགས་ཞེས་བྱ་བར་རོ། རྟུག་པ་ལ་སོགས་

པའི་སྒྱུར་བ་ནི་འབྲེལ་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་སྔ
ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན
ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་དག
ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི
འབྲེལ་པ་ནི་ལྡན་ལ་ལྟོས་པས་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན

{@148A} ཨུ། ཁོ། རེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ནི།
འབྲེལ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན
དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཚོས
དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མི་འབྲད་དོ། དྲུག་པོ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲད་པ་དེ་བས་ན་མེད་པ་ནི་མི་རྟག་

པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་རུང་སྟེ། བར་ཆོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོད་པ་
ཞེ་འཇ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་སྟེ།
ན་མེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཐའ་ལ་ཡང་དྲུག་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྱུར་བ་འཇ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

དངོས་པོ་དེ་ཙམ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། འགྱུར་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འབྲ་བར་དངོས་པོ་ལ་ཡང་སྟེན་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་འཇ།
ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
འགྱུར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འགྱུར་ལ་མི་

འགྱུར་ན་ནི་འགར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་དོགས་པའོ། བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་

བྱ་བའོ། །པསམ་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མེད་པ་
ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་དངོས་པོའི་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མེད་པར་
འགྱུར་སྟམ་ན། དངོས་པོ་དང་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ།
།སོགས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བཟུང་ངོ།
།དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གལ་ས་ཡིན་སྟམ་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་འཐད་པ་ཡང་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཤད་པ།

ཉིད་རྟུགས་ལ་བར་བྱས་ནས་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཅི་ཞིག་སྒྲུས་ཞེ་
ན། ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོའི་སྒྲུ་ན་མེད་པ་དང་། ཞིག་
ནས་མེད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པ་ནི་མི་

འཐད་དེ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲེལ་པ་བརྒྱུག་ཟིན་ཏེ་སྟམ་ན། བརྒྱུག་མེད་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་འདྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་གང་གིས་
རྒྱུག་པར་བྱེད་ཅིང་རྟུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་གང་གིས་
བརྒྱུག་འོན་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་

{@148B}གྱི་དངོས་པོ་ཡང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་མི
འགྱུར་ན་འོན་ཀྱི་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བཤད་པ་འདི་ནི་གསལ་ལོ། །འདི་ནི
གཉིས་ཀྱི་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད
དང་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཆད་པ་ནི

མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་རྟག་པ་ཕྱིར་ན་ཡོད་པ་དང་དེའི
འབྲེལ་པ་མཐའ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན
ཀྱང་དོན་གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད། །དེ་ཉིད་མཐའ་དག་གི་ཁྱད་པར
དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟ་ནི་འོན་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར
ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་དངོས
པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པ་འམ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དག་མ
ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པའི
སྐྱེ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ལ་མི
རྟག་པའི་སྐྱེའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་

ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དྲུག་པར་མི་འགྱུར
རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྫོད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཇི་ལྟར་ཐ

དད་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ
བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དྲུག་པར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། །དེ
ལྟ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན
སྐྱའི་ཚུལ་ལམ་རིགས་པས་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོད
པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི

ཕྱིར་ན། སྤྱན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཐ་དད་པའི
མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལ་ནི་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ
མེད་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི།
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལས
སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བར་ནས་ཡོད

པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱེད་ལ་དེར་ཁས་ལེན་ན
ཡང་དེ་གཉིས་ཉིད་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ད
ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་གི་འབྲེལ་པ་ཁས་མི་ལེན
པའི་ཕྱིར་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གཞས་པའི་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ

ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་བླངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི།

{@149A} ཕྱེད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་གཉིས་
གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བསམས་
ནས་གཞན་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བུམ་པའི་
རྒྱ་ནི་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ།

འབྲས་བུ་ནི་གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་བྱེད་མོད།
དེས་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གིས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་རིགས་པ་མེད་པ་སྟམ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་མཚན་
ཉིད་ཅན་དག་དང་ངོ། །དངོས་པོའི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དབུས་ན་གནས་པའི་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མཐའ་གཉིས་གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཡོད་པ་ཇི་
ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྩོད་པ་རྩེས་སུ་བཞེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ལན་རྣམ་འགྲེལ་
གྱི་ཕྱིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཞེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ནོ།

།དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་
གྱུར་པའི་མཐའོ། །དེ་དག་ནི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཞེན་
འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི་རྒྱ་དང་

འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་དག་གནས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མཐའ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འདི་ཡང་ལོག་
པ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་དེ་དག་ནི་དེའི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་

ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རིགས་
པ་ཅན་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ལུགས་ཀྱི་ནི་དངོས་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་སྟན་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་པོའི་ཡིན་པར་ཇི་

ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱ་ན་མེད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
བརྗོད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །བརྗོད་པ་
དེ་གང་དག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མི་འགྱུར་པོ།
།དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ནི། འདོས་པོ་འཇ་རིག་པ་
ཅན་དེ

{@149B} ལ་མི་འགྲུབ་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་པོ།
འོན་ཏེ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུམ་ན། དངོས་པོ་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་སྒྲུམ་ན། ཁས་ལེན་ཞེས་
གསུངས་སོ། སྤྲ་ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། འདས་ན་ཡོད་

པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་གཞུང་
ཉམས་པ་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་མེད་པ་མཐའ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་མཐའ་ཕྱོགས་གཞན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཆེས་སུ་འཕྲག་གོ། གང་གི་ཕྱིར་

དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་འབྲེལ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉེས་
པ་འདི་ཡོད་པ་དེས་ན་པོ། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་པ་མེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དངོས་པོ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན་བརྗོད་པའི་
ཁྱད་པར་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་པོ། འདེམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ན་སྤྲ་
ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་པོ། འདེམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འོ། །གང་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཟོད་པའི
ཁྱད་པར་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན
རྒྱུར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ལྟར་སྔ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ
ཉིད་ནི་དེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི

ཁྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་གང་རྣམ་པར་གཞན་ནི་གང
ཞིག་དེས་དེ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་གིས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྔ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད
པར་ཅན་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
འབྲེལ་

པ་དེ་འདྲ་བའམ། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པའི་འདྲ་བ་དེ
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །སྒྲི་ནི་འདོད་པ
ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་སྔ་མས་དེའི་རང་བཞིན་བཟོད་
པའོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ
དང་འབྲེལ་པ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་

པ་གཞན་བཟོད་པའོ། །འོ་ན་འདིར་འབྲས་བུ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲི་བར་ཁས་

ལེན་ན་ཡོད་པ་ནི་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ཅི་ཡང་མི
བྱེད་པ་དེས་ན་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱུ་ཡིན། དེས་ན
ཕྱི་མས་ནི

{@150A} ཨྱ། །དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཞིན་པའི་འབྲས་བུ
ཉིད་རང་གི་སྐྱེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ
འདྲ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕ་ལ་ཆེར་གྱི
སྐྱ་སྐྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་སྡུམ་བུ་ལ་ཉན་ནས་ཕྱི་མ་འཆད་པ
ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན

དངོས་པོ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དངོས་པོ་ཡང་པ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་བྱས་པ་མེད་པར་རོ། །དེ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་འོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་སྡུན་མེད་པའི
ཁྱད་པར་མེད་པར་རོ། །གང་ཞིག་མེད་པ་དེ་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི

ཐ་ཆོག་གོ། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྦྱར་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ
གྱུར་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་སྡུར་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཁྱོད་ག
བ་ཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡུན
མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཡང་དངོས་པོ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་

ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ།།

དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི
གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ
མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི
ཚོའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེན་དེ་ན
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མོད་ཅེ་ན་ཁས་ཀྱང་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་ན་མེད་པ་དང་ལྷན་
ཅིག་མི་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྔ
ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན
གང་གི་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་མི་རག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ
སྔ་ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དངོས་པོའི
དུས་

ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར
འབྲེལ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་མེད་སྒྲོ་འདོགས་པ
ནི་དོན་ལ་རེག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟེ་བའོ། །གང་དག་ལ་དོན་དུ
མཛོན་པར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་ལ
ཡང་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་

དེཉིད་ལྷོག་པ་སྟེ་ཐ་དད་ཞིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མི་རྟག་པ
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོན་དེ་རྒྱ་མཚོན་ཡིན
ནོ། །དོན་ཐ་དད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་སྒྲིས་བསྐྱུས་པ་དོན
ཐ་དད་པར་མཛོན་པར་འདོད་པ་དག་ལ་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པས་བཀོད་པར
བརྟེན་པ་ནི་དངོས་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འབྲེལ་པ་ནི

{@150B}གཉིས་ལ་གཞས་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འབྲེལ་པ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བསམས་ནས་གཞན་དག་དོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཐ་དད་པ་ཉིད
ཅེས་བྱ་བ་འོ། །ཐ་དད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ནས
གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབས་གསུངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ
ཏེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ

ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདི་སྐད་ཅི་སྟེ་བརྟེན་སྟེ་མ
ན། ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད
པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པས་འབྲེལ་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དོགས་པ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ཐ
དད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བྱེད

སྒྲུ་མ་ཡན་རྐང་པ་གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཞེས
བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་རྟོན་པ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས

བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་ལོ། །དེ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམི་དད་པ་
ལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་བརྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེན་དེ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །རྐང་པ་དང་པོ་འཆད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅེས་

བྱ་བ་ལོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་
འགོག་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཞེ་ན། མཛོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་ནི་
སྤྲ་བའི་ཕྱིར་མ་བཀོལ་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མི་
གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ལོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་མཇུག་
སྤྱད་པ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྡེ་
ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། བདག་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་

པ་མི་རྟག་གོ་སྟུང་པའི་ཞེས་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་སྤྱིར་བས་སྤྱི་བ་ནི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞལ་བྱ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ལོ། །ཚད་མ་
གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་
པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་

ཤེས་བཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ཞེས
སྒྲིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་པས་སོ།
ཅིའི་ཕྱིར་མེད་སྟུང་ན་ཁ་དོག་གི་སྒྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི
སྒྱི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི
ཕྱིར་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་སྟུང་པའི་ཤེས་

{@151A} ཨྱ། །པས་ནི་ཁ་དོག་གི་སྒྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྱི་སྒྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་གཞལ་བྱ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞལ་ཏེ་ཚད་མའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ། །མཉམ་
དུ་མཚམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་གཞན་

ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན་ཡང་དང་ཡང་ངོ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་གཞན་
མིན་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དྲན་པ་དང་འདོད་པ་ཅན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མི་འདོད་པར་ཐལ་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འདོད་པར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འདོད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་
ཚད་མ་སྡུང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དང་གྲུབ་པ་

དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་དེས་ན་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བྲན
པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་བཞིན་གྱོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ན
ནི། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྲངས་པ་དེས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར

རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིན་གྱོ། །འདི་ཡང་གཞན་ནི་གཟུང་བའི་འཛིན
པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤའ
ཟེན་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་བཤའ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲིམ་པས་ན་ཉེས
པ་མེད་དོ། །ཡང་རོ་ཞེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །བྲན
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའོ། །དབང་པོའི་བྱེད

པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་པར་ནི་དབང་པོའི་བྱེད་པའི
རྗེས་དཔག་དང་མི་སྒྲིབ་ཚད་མ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན
གྱོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེ་ཞིག་དགག་པའི
ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་དོ། །ཞེས་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོའི
བྱེད་པ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་བྱེད

པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཉེ་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་སྤྱོད
བས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག
པ་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཡུལ་ཙན་མ
ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་དེ་ཉིད
ཅེས་བྱ་བས་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་འཇུག

བཅིང་མིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ལྟར
འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཕན་འབྲས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཅེས
བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ
ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོན་བྱ་བ་སྐྱབ

{@151B} བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དོན་བྱ་བ་སྐྱབ་པར
བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ
སྒྲ། སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང
གི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི
ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་དེས་བྱས་པའི་འཇུག་པ་ནི་དེ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ
ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན

ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དྲན་པ་ཉིད་གང་ཞིག་ཡིན།
དྲན་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཚད་མ་རྣམས་མཐའ་མེད་པར
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་པས་ལན་འདེབས་པ་ནི
དོན་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པའི
འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི་ཉེས་པ

འདིར་འགྱུར་ཉིད་ནི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།

གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོན་
མཐོང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་
འབྲེལ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་སྤར་མཐོང་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས།

དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་འདི་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་པའོ། །ཅི་སྟེ་འདི་ཡིན་དྲན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེའི་
དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩོན་མཐོང་བའི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་

པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་དྲན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
རྩོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་མས་མཐོང་བ་ལ་
ཡང་དེ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚད་དང་ཡུལ་ཁྱད་པར་
མེད་པ་དེས་ན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། དྲན་
པ་གཟུང་བ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། དྲན་པ་

གཟུང་བ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བདག་ཉིད་
གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན་འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་བའི་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ནི་དེའི་

དོན་བྱེད་པར་རྒྱུ་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། དེ་ལྟར་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ངོ། །སྤྱི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་པ་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་
པའོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་

{@152A} ལྟ། །རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་དེ་དག་ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་པ་
དང་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱོ་བ་ཏགས་ནས། གཅིག་
ཉིད་གྱི་ཐ་སྟན་བྱེད་དེ་དེས་ན་འདི་ཡང་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དངོས་ལ་
ཚུལ་གཅིག་བ་ཅན་མ་ཡིན། འོ་ན་མི་

སྤྱི་བ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་སྤྱི་བ་ཡང་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཚད་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་པའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་བཏགས་པའི་གཅིག་
པ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱོ་མ་ཟད་དེ། བསྟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་ལ་སོགས་
པར་འགྲོད་པར་ལུང་ལས་ཉེ་

བར་བསྟན་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་གི་རྒྱུར་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་

གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་

སྤྲུལ་གྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུང་བ་འཛིན་
པས་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ནི་སྦྱི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཞན་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གཞལ་བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཞེས་གྲངས་ངེས་པ་གྲུབ་པོ་
ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གང་ལས་ཡུལ་

རྣམས་པ་གཉིས་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་ལས་མངོན་སྤྲུལ་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དག་གི་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྦྱི་འི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

འདི་ཙམ་གྱི་ནི་འོན་གང་ཞིག་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྩོད་པའི་ལན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་དུ་
མ་ཉིད་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་འདོད་
པས་དེ་ཉིད་སྒྲོས་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཁའོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འི་ཁྱད་
པར་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁའོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་འོ།
ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་འཛོན་
པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ནི་དེ་ཁའོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ནས་ཕྱིར་ཡང་དེ་
ཉིད་ལ་དེས་སྤར་མཐོང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲུ་བའི་སྒྲོ་
ནས་

{@152B} ཏྲགས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།
ཁ་དོས་ནི་འདི་ལྟར་ཚད་མ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་འི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁའོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་

འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཡང་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་སྒྲི་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་
མ་གཉིས་ཞེས་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤངས་པས་གཞལ་
བྱ་བ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མ་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་ན། ཚད་མ་རྒྱུ་པ་
མང་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཡང་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་གཅིག་གྲངས་
ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་སྤྱེགས་སྟེ
མ་འདི་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཡུལ་ངེས་པས་
གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞལ་བྱ་བ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་
ཚེད་མ་གཉིས་ཞེས་བྱ།

བ་ལ་སོགས་པ་གང་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཉམ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ལན་
འདེབས་པ་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་ངོ་ཞེས་པ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན་སྐད་སོ་སོར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐད་དཔ་གཞན་དང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐད་དཔག་གཞན་ཉིད་ལ་ངོ་

ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེའི་ཚེ་སྐབས་ཉམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གཞན་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་དེ་
རང་གི་ངོ་བོས་དེའི་ཡུན་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དང་། །བྱི་མའི་སྐད་ཅིག་
དེ་མཚུངས་པར་དུ་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་རོ་

ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །གང་གི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད
པའོ། །ཐ་དད་པ་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པའོ། །གལ་ཏེ་སྤར་མཐོང་

བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཡོད་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྱུར་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོང་པ་ལའོ། །ལྷག་པར་ཞེ་ན་པས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མཐོང་བ་དང་གཅིག་པར་ལྷག་པར་ཞེ་ན་པས་སོ། །ཕྱིར་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་

{@153A} ཨྱ། །པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉི་ག་ལྟ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོན་པའོ། །འོན་ཏེ་རྟག་པར་སྤྱོད་པས་ལ་
སྤོང་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་
ནི་འོན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ནི་བསྟན་པ་ལའོ། །ལན་ནི་
འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགྱུར་བ་མེད་

པའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་སྟུང་ན། མི་སྤར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་དུ་ཡང་ནི་གསལ་བ་གཞན་དུ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། གསལ་བ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་

མེད་པར་མཐོང་བཞིའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་འོན་
ཀྱང་སྤྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཆེས་སུ་
དཔག་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཆེས་སུ་དཔག་པས་
ནི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་དྲུས་སུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བྱེད་
བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་དགོས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་མི་
འཇུག་པའི་དྲུས་ན་ཆེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།དེས་ན་དགོས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་
བྱེད་པ་ཁ་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལན་ནི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་འཆད་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ཆེས་སུ་དཔག་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འི་ཆོ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་
གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་སོ། །འོན་དེ་གང་དུ་འཇུག་སྟུང་ན་ཆེས་
སུ་དཔག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་

ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ལའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སོགས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལན་ནི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཟུང་བའི་

འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་སྤོང་
འདོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ནི་

འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་མ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལན་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱ་བ་དག་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

{@153B} རྒྱུ་འགྲེལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ནི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འོ།
ཤིང་ཞིག་ཚུད་པའི་ཆ་རྒྱུ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་
འོ། །འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ཉིད་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔེའི་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དཔེའོ། །འོན་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེའི་ཆོ་ཉིས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའོ། །སྒྲུབ་ཅིན་པ་སྒྲུབ་ན་ནི་སྒྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བརྗོད་

བཡང་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཁ་རྒྱུ་པ་དཔེ་མ་ཡིན་མོད། །དེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དུ་སྒྲོར་བྱར་བ་ལས་
མེད་རྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་
སྟེ་དུ་རྟགས་པ་བསྟན་སྟེ། །འདྲ་བྱེད་མཉམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
བཟུང་བ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ལ།

སྲད་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ།
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འོ།
ཁྱེད་པ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་ཁྱད་པར་རྟགས་པ་མེད་པས་སོ། །སྲད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཐོང་བའི་འདྲ་བྱེད་མ།

ཉམས་པ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མ་རྟགས་ཤེས། དུས་
གྱི་ཆ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
ཁ་ཐོང་བའི་འདྲ་བྱེད་ཉམས་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
པོ་ཞེས་དགོངས་པ་བསྟན་བཞི། དུན་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡོད་ན་འོ། །

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་འདྲ་བྱེད་ཉམས་པའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་བཟུང་བ་ལ་འོ། །ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་

བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་
མཚུངས་པར་བསྟན་བྱེད་པ་ནའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྟན་
སྟངས་བྱེད་སྟུང་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་གསལ་
བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་

{@154A} ལ། །བཟུང་བཞིན་ཉིད་ལས་སོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དོགས་པ་འགོག་པའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོན་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའོ། །འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལས་སོ། །ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་

རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། སྟོབྱར་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལྟར་ཏེ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཞེ་ན། རྩོན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་སྤར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞན་གྱི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བྱར་པའི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། གོམས་པས་བསྐྱེད་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་བྱར་པའི་ཆེས་སུ་དཔག་
པ་ལ་ནི་གོམས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་
མངོན་སུ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཡང་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་འབྲེལ་

ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཀྱང་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།
།ཞེས་བྱ་བའི་དྲན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་ན་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
མ་བཟུང་བ་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུ་མ་ཡིན་ན་

རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ལོ། །གང་གི་རྩེས་སུ་དཔག་

པར་འགྱུར་བ་རྩེས་སུ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྲིད་སྟེ་མ་གཤམ་
མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་མི་འཛིན་ན་ལོ།
།འཆི་བའི་མཐར་དང་བཅས་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ན་ལེ་ན།
མངོན་སུམ་རིང་པོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

{@154B} ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ནི་རང་གི་དུས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་འདི་ན་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་དྲན་པ་ནི་
མཐོང་བ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གནས་སོ། །འོན་ཏེ་འདི་ཡང་།
ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་

འདིས་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྩོས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་
ལྷག་པར་བརྗོད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་གཞན་དག་
དགོས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
རྒྱུན་གྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདི་ག་ལས་ལེ་ན།
མངོན་སུམ་རིང་པོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བའི་མཐའ་དང་བཅས་པར་འཛིན་པར
ཐལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་ཐར་སྟམ་ན། རིང་མིན་པས་ན་ཞེས་སྒྲིམ
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅི་འགྲུབ་སྟམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོན་ཞེས་སྒྲིམ
སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་

གཞན་ཁྱབ་པ་འཛིན་པས་ནའོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་དོན་དམ་པར
མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ
བའི་དགོགས་པ་བསུ་ནས་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སེལ་བར་བྱེད
དོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་ལའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་མངོན་མཐོང་བའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའོ། །

ཆོད་མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་མཐོང་བས་སོ། །དེའི་ཆོ་དངོས་པོ
གཞན་ལ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་པའི
ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཁྱད་པར
མཐོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བའི་འཛིན་ཕྱིར་ཆོད་མ་མ་ཡིན
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་གྲུབ་ཅས་བྱ་བའོ། །འེ

ཞིག་ཚུད་པའི་ཆ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །གཞན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཉིད་ནི
མཐོང་བའོ། །གཞན་བ་ཡང་སྤར་གྱི་མངོན་སུམ་བཟུང་བ་ཉིད་དོ

ཞེ་ན། སྤར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་བཟུང་བ་ནི
མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །དེ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འོ། །

གཞན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་མ་བཟུང་།
འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་འཛིན་པའི
རྗེས་སུ་འབྲང་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཁྱད་པར་མཐོང་།

{@155A} ཟླ། །པས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མངོན་སུམ་
ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །གཅིག་
གྲུབ་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་གྲུབ་
མངོ། །གཉིས་ཀས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མིག་ལ་སོགས་པའི་

བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་འོ། །གང་ཆོས་སྒྲུང་བ་ཡིད་
པ་དེའི་ཆོ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། འོ་ན་
སྒྲུང་བ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་དགོས་དུ
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔ

ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སང་བ་

དང་ལྷན་པ་དེ་དང

དུལ་བར་འཛིན་པོ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་
ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན་འོན་ཏེ་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །སྡོན་མཐོང་བའི་དོན་དང་
མཚམས་སྦྱར་བའི་ཞེན་པ་ཤེས་པ་སྟེ་རིགས་པ་ཞེས་པས་སྒྲན་པ་
ཡིན་པར་ཞེས་གྱི་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཚུལ་མ་ཡིན་ཞེ་
ན། དོགས་པ་བསུ་ནས་སེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །དེ་ནི་རྟགས་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་མ

ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དྲན་པ་ཁོ་ན་པོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཁྱུལ་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །མཚམས་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
འགྲེལ་པ་པོ། །རྒྱུ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ནི་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་དུ་ཞེ་བྱ་བ་པོ། །འདི་ལ་སུམ་འབྱེན་པ་ནི་དེ་འི་ཚོ་
དྲན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །གལ་

ཏེ་དེ་བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འབྲེལ་
པའོ། །འདི་ལས་ནི་དུ་བ་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཏུགས་ཉིད་མེད་ཅེ་ན།
ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཁྱད་གྱི་འདོད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་
ཞེན་དཔེ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དུ་བ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་
སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དྲན་པར་བྱ་ནི་
དོང་ཡི་རང་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་གཞན་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྤྱི་

ཀའད་ཅི་སྟེ་སྟེ་བཞེ

[#DATA APPARENTLY INCOMPLETE HERE]

{ @155B } [~AR] 'བྱང་མ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་དྲན་ཨ་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་
ན་དེ་ལྟར་ཇི་སྟེ་བཞེད་སྟེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྐབས་ཉི་བར་སྤྱད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་པ་
གང་གིས་སོ། །གལ་

ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དངོས་པོའི་འཛིན་པར་རང་བཞིན་མ་ཡིན
ནའོ་ན་ཞེས་སྒྲུང་རོ། །ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་གོ། །ཅིའི
ཕྱིར་ཞེ་ན་ཕྱོགས་དེ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར
ཁྱད་པར་མཐོང་བ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན
པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐབས་ཆེན་པོ་ཉི་ཤེས་སྤྱད་པ་ནི་དེའི་

ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཚད་མ་རྣམས་པར
གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། མཛོན་སྤྱུལ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་རྣམས་པ
གཉིས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་དངོས་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཛོན་སྤྱུལ་རྟོག
པ་དང་བྲལ་བར་ནི། མཛོན་སྤྱུལ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས
བཤད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་བཤད་པར་བྱ

པའི་མདོ་ཉིད་འགོད་པ་ནི། དེ་ལ་མཛོན་སྤྱུལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
དང་བྲལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པའི
རང་གི་ངོ་བོ་གསུངས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་པར
ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་འབྲེས་པའི་དོན
ཀྱི་རྣམ་པར་གང་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གོ། །

གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་གཉིས་དང
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པ་གཉི་ག་དང་ངོ།
།གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འཁྲུལ་ཏེ་དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོ་ལ་

སོགས་པར་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ནི་མིག་སྒྲིན་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར
བྱས་པའི་མངོན་སུམ་རུང་དཀར་པོ་མཐོང་བ

ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཚིས་ཅན་གྱི་ཚིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག
པ་ཉིད་དང་། བྲལ་བ་དེའི་དངོས་དེ་ཉིད་གང་ལས་ངེས་ཡིན་ཏེ།
འགའ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ
དཔག་པ་ལས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ན་དེ་སྐད་ཅི་སྟེ་སྟེ་བཟོད
སྟམ་ན། མངོན་སུམ་དེ་མེད་ནའོ། །

འོན་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན། དེ
སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན
སུམ་མཐར་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དོ། །དེས་ཅ་འགྱུར་ཞེ་ན་ད་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་མངོན

{@156A} ཟླ། །སུམ་ཡང་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ག་ཟ་བཞིན
དུ་བསྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་པའི
ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་སྟམ་ན་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའོ། །མིང་
སྟེ་དགའ་འི་རྟོན་ནི་མི་རྟོན་ཅན་ཏེ། སྒྲ་དང་འབྲེ་བར་རུང་བའི
སྒྲ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟོག་

པ་པོ་གསལ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས
པོ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་ཀྱི་མི་དམིགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་དམིགས
པས་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས།

ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་དང
བྲལ་བའི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པ་དགག་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཉིད
ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
ངེས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

ཞེས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་པ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ
ཅན་དག་ལས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་གཅིག་དམིགས་པ་ཉིད
དམིགས་པའི་མཚོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་དམིགས་པ
ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་བརྟེན་དོ་འཆད་པ
ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཞན་དག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཐ
དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར
བྱེད་པར་འགྱུར་སྟུང་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་

པས་ཞེས་སོ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའོ། ལྷོང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའོ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

ཉམས་སུ་སྐྱེད་བ་དེས་ན་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཆོས་འགལ་
བའི་གནས་པ་ནའོ། །དེ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དག་ཡོད་པས་སོ། །རྟེན་གཞན་ཆོག་གསལ་པ་
དང་ལྡན་པར་སྟོན་པས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དུལ་ཐམས་ཅད་ལས་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐམས་ཅད་སྤྱུས་ནས་སོ། །གཡོ་མེད་པ་སྟེ་རྟོག་
བའི་རྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་པར་གནས་པ་ནོ། །འདིས་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོ་
ནས་འཆད་པ་ནི། གལ་

{@156B} ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོག་གསལ་པ་མེད་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རིགས་མཐུན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མེད་ནའོ།
།དེའི་ཆོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པའི་ཆོག་གསལ་པ་
མེད་པར་དོན་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དེས་ནའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འབྲེལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་

མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མེད་པ་ལ་ལོ། །དེའི་ཆོ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་དུས་ནི་ལོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་
ཁོང་ནས་སྤྱད་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྱར་རོ།
།དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་དུས་ནི་ལོ།

ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ལ་རང་གི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པས་ན། དེ་ལས་སྤར་འབྱུང་
བ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་དུས་མཚུངས་བར་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
པ་ནི་འདི་ལས་བཞད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤར་བ་ཞུགས་སྐབས་
ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་

འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོ། །དབང་པོའི་རྟོག་པ་ལས་ནི། ཁོ་
བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དུས་ཉིད་ན་འདི་ལ་ཡོད་
པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་

རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ཇི་ལྟར་

བརྟེན་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་དུས་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ལོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ།
རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དེ་རྒྱལ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ན། འདི་རྒྱལ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་སྐྱེས་པའོ། །གང་གིས་དེ་དག་གི་པར་བརྟེན་པ་
ཡིན་པའི་བསྟན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་

ཡོད་ན་ཅི་ཉེས་སྐྱེས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་
ཡོད་པའི་བསྟན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་
ན་དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་གྱི་མ་ཟད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་
ལ་ཡང་ངོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་

{@157A} ཅུ། །གཞན་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཁས་བྲལ་སྟེ་བརྟེན་པར་
ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་
པའི་མངོན་སུམ་ལའོ། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་ནི་དུས་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་
པར་རྟོག་པས་སོ། །ལན་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་མཉམས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་

རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ལ་ཡང་དུས་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་
བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ། རང་རིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དོན་མེད་དོན་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འོན་རང་རིག་པའི་ཕྱོགས་

ལ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་
ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་དེ་ཉིད་ཆོ་འདི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གཞས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་རྒྱལ་
འགྲེལ་རྒྱལ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་

པར་རྟོག་པ་གཞན་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལའོ། རྒྱལ་པར་
རྟོག་པ་བསྟུས་པའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་མི་བྱེད་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་བསྟུས་
པའི་སྐབས་སུའོ། དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་
ནའོ། །ཞིབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཐ་སྟད་མེད་ནའོ།
དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། དེའི་རིགས་ཅན་ནི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་
རིགས་ཅན་ནོ། །གྲིག་ཡང་ཉེ་བར་སྟེན་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།

ཁཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསལ་

བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་ཕན་ཚུན་མེད་པ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤིས་དག
རེ་རེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་
མེད་པར་འབྱུང་བར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དན་
པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་མེད་པས་ནི་དེ་འདྲའི་ཚོགས་མེད་པས་སོ། །དབང་པོ་འབའ་ཞིག་
ཡོད་པ་ལས། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་
ད་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཞིག་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་
བྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཅས་

{@157B} བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕན་ཚུན་མེད་
པས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའི་འདོན་
ཏོ། །ལན་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཁོ་ན་བརྗོད་
པ་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་གཅིག་པ་ཉིད་ཚོགས་

པ་ལས་ཡིན་པར་རྟོག་ན་དེའི་ཚོ་སྡོན་པོ་དང་མེར་པོ་དག་ཐ་དད་

པ་མེད་པར་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱེམས་པས་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བསྐྱེམས་པ་དང་། འབའ་ཞིག་པ་དག་གི་ནང་ནས་སྒྲེན་པོ་དང་སེར
པོ་གཅིག་པར་མི་བཟོད་ནས་གཞན་དག་དོགས།

པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་སྟོང་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སོ་སོར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལན་ནི་ཐ་དད
པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དབང་པོ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་སྲུན་སྲུང་བ
ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི།

དུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་ཞེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་སྐྱར་བ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ
ན། དབང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་བཟོད་པ་ཉིད
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པའོ། །ཇི

ལྟར་དེ་བཟོད་པ་ཉིད་མེད་ཅེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞེས
གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤྱི་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟ་སྐྱར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྤྱི
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་དག་བརྟའི

ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོའི་གཟུང་བ་མ

ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་བསམས་ནས་གཞན་དག་དོགས་པར་བྱེད་པ
ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པའི་འོ། །དེ་ལ་རེ
ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ན་གཅིག
ཏུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན
ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །གཞན་ནི་ཐ་དད་པ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིད་སྤྲུལ་འཆད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན

{@158A} ཅུ། །ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལམ
དུས་སུ་འོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་ཡུལ་ལམ་དུས་སུ་འོ།
།དེ་ཉིད་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའོ། །གཞན་གྱི་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་
བས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྟུང་ན་དེ་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ
མངོན་སུམ་སོ། །འདི་ཉིད་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་མེད་པས་སོ། །མངོན་སུམ་སྤྲུལ་སྤྱི་མ་ལ་མི་འཇུག་ལ་མངོན་སུམ་སྤྱི་མ་ཡང་སྤྲུལ་མ་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དོ་ཤེས་པ་འི་མངོན་སུམ་ནི་སྤྲུལ་མ་དང་སྤྱི་མ་དག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་

པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོ་ཤེས་པ་ལ་འོ། །ཇི་ལྟར་དབང་པོ་འི་བྱེད་པ་མེད་སྟུང་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ

ན། དེ་ལ་བརྟེན་པ་འི་ཞེས་གསུངས་སོ། ཅི་འི་སྤྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་མི་འཇུག་སྟུང་ན། དབང་པོ་འི་ཤེས་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ཁྱབ་པ་འཛིན་ན་འོ། །སྤྱིར་སྤྱི་མ་འཆད་པ་འི་སྤྱིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་

ཞེས་སུ་བྱ་བ་འོ། །འཆད་པ་སྤྲུལ་མ་ལན་འདེབས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་འི་ཆོ་མིག་གྱུང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་འཇུག་ན་མིག་གྱུང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་འོ། །འོན་ཏེ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་

པ་ལ་མིག

བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་སྤྲུལ་ལས་
འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལས་རྒྱ་སྤྲུལ་ལས་སྤྲེད་
པར་རྩིས་སུ་དཔོག་པ་འོ། རྩིས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་ཉིད་དབང་པོ་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ།

བའོ། ལན་ནི་ཧྥོ་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། གང་གི་ཕྱིར་
ཁྱད་པར་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་གཞན་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་འི་ཕྱིར་རོ།
ཁྱེད་ཕྱི་མ་བཤད་པ་འི་ཕྱིར་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་སྤྱི་ཞེས་བྱ།
བའོ། །ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་འི་སྤྱི་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་གི་དབང་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་

{@158B} པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དབང་པོས་གཟུང་བ་
ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་འི་དོན་ཏུ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཁྱད་
པར་དེ་ལྟས་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ནི་ཐ་དད་
པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་འི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་
སྒོ་ཉམས་

སུམྱིང་བཞི་མེད་དེ་འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ནོ།
སྤྱི་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།
ལག་ལ་ཏེ་གསལ་བ་དང་སྤྱི་དག་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྤྱི་དཔའི་ཕྱིར།
ཇི་ལྟར་བརྟེན་ཡུལ་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་རྣམས་ཞེས་གསུངས་
སོ། དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱི་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་

བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་
ལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་
ཞེས་པའོ། སྤྱི་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབང་པོས་གཟུང་བ་མ་

ཡིན་པའོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དབང་
པོས་གཟུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་འོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་
ཅི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། འདིར་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་འོ། ཅི་འི་ཕྱིར་
མི་སྣང་སྣམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ས་བས་ཐ་དད་སྟོ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་པར་འགྲེལ་པ་ནི་རྣམ་གཞན་ཞེས་བྱ་བའོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ
དད་པ་དང་ཐམི་དད་པའི་སྤྱི་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་
པ་ལས་མེད་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་

པའི་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱི
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་སྤོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ

ཁྱད་པར་ཉིད་སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་
ཞེས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་
ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་སྟེ་མ་ན་ཁྱད་
པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པ་དེས་ན་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཁྱད་པར་གྱི

ཡུལ་ཅན་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་
ནི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་
ལ་བརྟེན་མི་འཇུག་སྟེ་མ་ན་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་

{@159A} ལ། །དུ་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་མི་འདོད་ན་ལོ། །དེའི་
ཆོ་ཞེན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་དོན་
ཏོ། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་
དེ་ལར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་སོགས་
པར་ཐ་སྟོད་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་

པས་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རེས་པ་ལ་བརྟེན་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་སྤྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་
ཡང་དེ་སྐྱུར་ནས་འཛིན་པར་ངེ་ལྟར་མི་འདོད་ཅེས་ན། སྤྱི་རྒྱུ་མས་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལར་བརྟེན་བྱ་གསུངས་པ་རྒྱུ་ཡུལ་ལོ། །གང་
ཞིག་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་

སོགས་པར་རྟེན་སྤྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྟེན་སྤྱི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན་པའོ། །དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་ལྟར་བརྟེན་བྱ་གསུངས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སོ། །སྤྱིར་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་བུམ་པ་དེ་ནི་འདོད་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པས་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུར་ནས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ན།ཁྱད་པར་ཉིད་དང་སྤྱིར་གྱི་
ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། །ཞེས་པ་ལ་རྒྱུ་
པར་རྟེན་པས་ཞེས་པ་ལའོ། །གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་དོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་པ་ན་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཞེས་པ་གང་གིས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟེན་པས་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཅི་གང་ལ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་པ་རྒྱུ་པར་རྟེན་པ་
དང་བཅས་པ་དེས་སམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞིག་རྒྱུ་པར་རྟེན་པ་

ཐམ་སེལ་བཞི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ།

བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐ་སྙད་
གྱི་དྲུས་ན་འོ། །དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་དོན་རྟོགས་བཞིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འདི་སྙད་བརྗོད་དེ་གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་
དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཐ་
སྙད་གྱི་དྲུས་སུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བཞིག་ན། དེ་ལྟར་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ།
བའོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པར་
བྱེད་པའོ། །དོན་དང་སྒྲོ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་
དེའི་ཆོ་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
འབྲེལ་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཡང་གང་གི་ཆོ་དོན་འདས་ཏེ་མེད་པ་ན་

{@159B} ཡང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོ་ལ་དོན་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྣང་བ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལ་ནི་མི་གསལ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་མཛོན་སུ་མ་

ལ་སྒྲུབ་བ་གསལ་བའི་དོན་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར
དགོངས་པའོ། །འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་ནི
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟག་པར་འཛིན་པས་ནི་འཁྱུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་ཅེ
ན། ཐ་དད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་བཟོད་

པ་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོན
བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲིས་བཟོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ
པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་དག་ཅི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་ཚུ་འཛིན་པ
ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཡིན
ནམ་དེས་ན་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོན་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཇི
ལྟར

ཡིན་སྟུང་ན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱ་ཐ
དད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱའི་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པ་མེད
བར་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད
པ་ཉིད་ལས་སོ། །བྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས
བུ་གཞན་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཐ་དད་པའི་སྒྲོལ་ནས་ཐ་དད་པ

ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ
ཐ་དད་པ་སྒྲུབ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེན་ནི། དེའི་ཚོ

རྒྱལ་ཡང་སྒྲུང་བས་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་བཟོད་
པ་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྤྲུ་བའོ།
།དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེང་ཡང་ངོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མ

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བཤྲོའོ། །དེ
ལྟར་བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་མཛོན་སུམ་བྱེ་བའི་རྟོགས་པ་པོ་
ལ་འོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་སྒྲུམ་ན། །འདིའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་
རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་བ་སྟེ། བཟོད་པ་འདི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉིད་
སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དོད་དེ་ཉིད་དབང་བོའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན།
མཛོན་སུམ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་རྒྱང་བ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཙམ་མོ། །དེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁས་སྤངས་ནས་བཟོད་
པ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་པའི་དབྱེ་བའི་དོན་ནི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་རྣམ་པར་

{@160A} ལ། །དབྱེ་བའི་དོན་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་ནི་
འདི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་ཕན་
གདགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དག་མ་ཡིན་ན་འོ་
ན་ཇི་ལྟར་འདིའི་རྗེས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་པ་
ཡིན། །འདིར་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་

པར་བྱད་པ་དག་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲིའི་
ཡུལ་གྱི་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྐྱེ་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ་ལ། རེས་འགའ་ནི་
སྐྱེ་ལས་སྒྲོ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་
སྒྲིའི་རང་བཞིན་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་གཉིས་

སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་དོ།
།དེས་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་
བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དང་ཚུལ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་

དེའི་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲི་
བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་བ་ཉིད་དོ་སྟེ་མ་
ཀ། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན།
རང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ན་
ནི་དེའི་ཚོ་བརྟེན་མེད་པར་རྟོགས་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ་དེ་ལྟར་ཡང་
མ་

ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ན་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་བདེ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལས་མི་གསལ་ལ་བར་སྒྲུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་འདི་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
འདིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་དའི་གཟུང་བ་ལྟོག་ཏུ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན་སྟོན་པ་ནི་འདི་
ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དག་
ཉིད་སངས་རྒྱུས་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུ་བའོ། །སྤར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་ཡང་དོ། །དེ་ཞེས་བྱ་

བཞིན་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
དུས་ན་འོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་ཏེ་ཁྱད་བར་འདི་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན།
མཐོང་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་པ་ཐ་མ་རྣམ་
པར་འབྲེལ་པ་ནི་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །པར་ལ་
ཉིད་གྱི་དོགས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི་རྣམ་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་

{@160B}བདེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་བདེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
འབྲེལ་ཏོ། །འདི་གཞན་གྱི་བརྗོད་བ་ནི་འདིར་ཚད་གང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་མོད་
འགལ་བ་ཅི་ཡོད། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

ཞེས་པ་མི་བདེན་པར་བརྟེན་ན་རྣམ་པར་རྟག་པ་མེད་པའི་སྒོ་

ལ་ཡང་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མ་ནིའོ། །འདི་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་བ་ལང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་

ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་འཇུག་པ་དེས་ན་སྒྲོག་ཏུ་མ་
གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ན། ཚད་
མ་དེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །འདི་མ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །འཇུག་པ་སྒྱུར་སྒྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་གཞན་གྱི་
ལྷགས་ལ་ལྷོས་པ་ཁོ་ན་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ།
།རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལྟར་གྱུར་པའོ། །ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེར་ཞེན་པའོ། །དེ་

ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལས་སོ། །འོན་

མཛོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། བདུན་ན་ཞེས་
གསུངས་སོ། ཅི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་
མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྒྲ་མ་ལ་འོ། །འདི་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིམ་ཉིད་དོ། །གྲུབ་

པའི་མཐའ་སྒྲ་བར་རྣམ་པར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་
མེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྒྲ་བ་ཐ་དད་པས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེར་ཞེན་པ་ནི་མི་གསལ་ལ་བར་སྒྲ་ལ། ཁྱ་
བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་ལ་བར་སྒྲ་བ་འོ། །དེ་ཞིག་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡི་གེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁྱོ་བོ་ལ་

སོགས་བསྒྲ་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བར་ཞོག་སྟེ། ཡི་གེ་བ་དང་ད་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་
དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ནི་
རིམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རིམ་

{@161A} ཨྱ། །གྲིས་འབྱུང་བ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཁོ་ན་ཏེ་ཡི་གེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པར་ཁྱོ་བོ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེར་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེར་སྒྲ་བ་མེད་ཀྱང་དོ།

།གཞན་གྱི་དེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཡི་གེར

སྒྲུབ་བཅེད་ཀྱང་དོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བཞི་ངེས
པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་སྒྲིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སྒྲིན་སྒྲུབ་བ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་དེ་སྒྲིན་སྒྲུབ་བ་དེ
དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བཟོད་པར་བྱ
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཞེས

པ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །དེའི་ཆོ་ཁྲི་ལྟར་སྒྲོ་དམན
པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བསམས་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་འོན
ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །གལ
ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། །དེའི་ཆོ་ཁྲི་ན་རིམ་གྱིས་ཞེས
བྱ་བའོ། །རིམ་གྱིས་འཛིན་པར་ངེས་ན་མ་ཡིན་པ

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོན་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ
ཁྱེད་གྱི་ལྟར་ན་ནི་འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་རེམ་གྱེས་ཡིན་ལ།
ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཅིག་ཅར་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཁྱེད
གྱི་འདོད་པས་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱེད
པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་འཛིན་པ

ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལའོ། །དེ

ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པོ་ལ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ
བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་ནི་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞུགས་པས
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས་སོ། །འདིར
གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཡུལ་མེད

པ་ཉིད་དུ་དོགས་ནས་བར་ཆད་འགོག་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེའི
ལུགས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཟོད་པའོ། །གཞན་གྱི་ལྟར་ན
རིགས་པ་པའི་ལྟར་ན་ཡོད་དོ། །རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག
ཆོན་པ་དར་རོ། །ཇི་ལྟར་བ་ལང་གི་མཐོང་བ་རྒྱུན

འཆད་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོས་པའོ། །བྱེད་སྤྲུལ་འཆད་པ
ནི་མཛོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ
ཅན་གྱི་ལྟར་ན་འཇམ། ཡང་ན་མཐོང་བའི་དོན་གྱི་མཛོན་སུམ་གྱི
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས
མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དུས་ནའོ། །རིགས་མི

{@161B} མཐུན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྤྲོ་བ་ལ་གྱི་མཐོང་བ
གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུས་གྱི་འབྱུང་བའི་མཐོང་བ་གང
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མཐོང་བ་དེ
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞུགས་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་རིགས་མི་མཐུན་པའི

རྣམ་པར་སྐྱབ་པའོ། །མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཐུན་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དུས་སམ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བར་
ཚོད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཚོད་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུར་བའི་
ཕྱིར་བར་དུ་མཚོད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུར་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡི་གེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་སར་དང་སར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །རིམ་དང་ལྡན་པ་
ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཚོད་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལ་ནི་
མཚོ་དང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་མ་
ཡིན་པ་ནི་རིམ་གྱིས་ཐོས་པའོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་དང་

རྟོག་པ་མེད་པ་གཉིས་ལའོ། །གཞན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་གྱི་ཚད་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དག་དུས་
གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་
རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱུར་བ་ཉིད་ལས་དུས་གཅིག་པ་
མཛོད་པར་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལས་བཟོད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པ་མེད་ནའོ། །རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དག
ལ་གལ་ཏེ་སྤྱད་པ་ཡང་མེད་ན་ནི། །དེ་འི་ཚེ་དྲུས་གཅིག་ཏུ་མཛོན
པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་མཁོས་པ་འོ། །མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འོ། །

ཡི་གེ་རྣམས་པ་གཅིག་ཐོས་པ་འི་རྒྱ་མགྲོགས་པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དབང་པོའི་ཉེས་པ་ལྷ
པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་ཀྱང་ཚོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བའི
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོད་པར་སྤྱད་དོ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རོ་མཚར་ཏེ། ལ་མཚན་ཆེའོ། །འདིར་ཡང་ཚོད་པར

སྤྱད་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཁ
ན། མིང་སྟེ་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱད་ཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་དང
འབྲེ་བའི་སྤྱིར་ཏེ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པར་ཞེན་པ
ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་བྱ་བ་ནི
ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པར་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་བས

{@162A} ཕྱ། །ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ར་དང་ས་ར་ཞེས་བྱ་བས
ཀྱང་རོ། །དྲི་ཞིམ་པའི་ཚིག་ནི་དྲི་ཉེ་བའོ། །བཏྲ་ན་སྤྱུག
བའི་ན་ཆུང་ནི་གཟུགས་སོ། །ཁའི་རོ་སྤྱད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེག
བྱ་དང་རོ་དག་གོ། །དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག

སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ལོ། རྟེ་འབྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་རྒྱམས་

གྱི་མགྲོགས་པ་ཅི་འབྲ་བ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལོ། ཡི་གེ་རྒྱམས་ལ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་དང་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱམས་ལ་ལོ། ལ་ར་ས་ར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་ཡི་གེ་འི་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེས་བར་དུ་ཚོད་པ་དེར་མགྲོགས་པས་ཅིག་ཅར་ཞེན་པ་
བསྐྱབ་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ།

འགྱུར་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏེ། ལྷན་མེད་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ། རྟེ་འི་ཚོ་དོན་ཉེ་བ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ཚོགས་པ་ལ་ཡོང་དོ། ཡུལ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་རྣམས་
པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པར་ཡིན་ན་ནི་རྒྱེན་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་དོ། གང་

གི་ཞེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
པ་འི་ལོ། གཞན་གྱི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། ཡོད་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བའི་ལོ། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འདི་ནི་ཡོད་ཁས་སྤངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་
ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱམ་པར་

ཤེས་པ་སྤྲུལ་ལས་མ་རྟོགས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། མཚམས་སྐྱུར་

བས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤྲི་མཚམས་སྐྱར་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི
གསལ་བར་སྒྲ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་
དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དེས་གཞི་དཔ་གང་ལ་ཡོད་པའི་

མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་དོ། །མཐོང་བ་སྟེ་ཞེས་
པ་རྣམས་མཚམས་སྐྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་ཉིད་སྒྲ་ཅིག་
ཅར་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཉེ་བར་འགོད་པ་
ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲ་བས་གསུངས་པ་
འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིག་ཅར་

སྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཅིག་ཅར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནི་བྲམ་བྲེའི་
འདོད་པའོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དོན་བརྗོད་པ་ན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བའི་རྣམས་པས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔེ་

{@162B} ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱིས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་སྐད་སྒྲ་
བའི་བྲམ་ཟེ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་མཛོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་
པའོ། །འགྱུར་མོད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་དོགས་

པ་བསུ་ནས་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ

བའོ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་འོ། །སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མར
རྟོག་པ་ཞེས་ཐེས་སུ་འཇུག་གོ། །ལན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།ཐབས་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི་བད་འཛིན་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འི་ཡིད་བད་འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་ཕྱིས

ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པ་འི་གནས་སྐབས་ན་འོ། །གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ
གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི་བྱིས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འབྲེལ་པ་མེད
པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འི་ཞེས་པས་ཀྱང
ད་འཛིན་རྣམས་ན་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དགོངས
པ་འོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་གྱི་ཚད་མས

དེ་ལྟར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་རོ། །བྱིས་པ་ཁོ་ན་འི་རྣམ
པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། །གཞན་གྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དཔེ་དེས
གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པོ་སྟམ་ན། གཞོད་པར
བྱེད་པ་འི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས

འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་རོ། ཅི་སྟེ་

གཞན་དོགས་པར་བྱས་ནས་འདི་ཞེས་བྱ་བས་ལན་འདེབས་ཏེ། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་འདིའོ། །གཞན་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྡུ་ཕྱི་འཛིན་
པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་མེད་པ་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ།

གྲོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དག་
བྱིས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
མངོན་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་

མེད་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཤེད་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལའོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལའོ། །རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

{@163A} ཨ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །དེས་ན་ཆོག་གང་
གིས་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་

བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྗོད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པར་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་སྡོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་
པོ་དག་གཤམ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགའ་
བ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་

ཁྱུང་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་འགའ་པས་ཁྱུང་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
དངོས་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ངོ། །འཁྱུང་པ་ཡིན་ན་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁྱུང་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་

བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་
དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཤམ་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པ་ལོ། །གཤམ་ཏེ་འདིའི་འདོད་པས་
མ་འཁྱུང་པ་ཞེས་པའི་

ཚིག་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་

གི་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་མཐའ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱའོ།
།གང་གིས་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བ
ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ
ཅི་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རོ། །དེས་ན་མ་འབྲུལ་བའི་ཚིག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་གཅོད་སྟུང་ན། འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ
ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་སོ། །དམིགས་ཀྱིས་
བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་
དམིགས་ཀྱི་བསལ་བའི་

སློན་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚིག་
གིས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཉིད་ཉིད་བར་མཚོན་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་གོ། །དེ་ཉིད་
རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སློན་སུམ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞོ་ཞེས་སྟོན་པས་གང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་

{@163B} ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེས་ན་འོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གོ། །དེས་ན་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་འོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབའ་ཞིག་ཉིད་རྣལ་འབོར་

སྤྱོད་པ་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་བཟོད་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བཅུད་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་བཟོད་པ་འོ། །གལ་ཏེ
འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་པས་མཛོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་གཅན་པ་
ཞིག་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

དགོངས་པ་འོ། །འོན་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་དེ་མཛོན་སུམ་ཇི་ལྟར་མི
འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི
ཕྱི་རོལ་པ་ནི་ཚང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་འདོད་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི
འཁྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དེ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་སྒྱུར་བ་མི་སྤྱད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་འོ། །ཁྱུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུར་བ་

ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་འོ། །འདི་ཉིད་

བཟོད་པ་ནི་རིགས་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ
ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེས་པར་སྒྲུབ་པར་རོ། །རང་བཞིན
ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པར་རོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ
དང་དུས་ཐ་དད་པ་ལ་འོ། །རྒྱུད་དང་ཉི་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དཔེ་འོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལ
སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་རོ། །དུ

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ
མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་ཡང་ཆུ་ཅམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད
དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྒྲུབ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བ་ལང

{@164A} ཕྱ། །ཞེས་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེས་ངོས་པ
ན། དབྱུག་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་ཅི་སྟེ་མི་བཟོད་སྟུམ་ན། དེ
ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དག་དཔེ་ཡང་མི་འཐད་པར
བྱེད་པ་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་བྱའོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དབྱུག་པ་

ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དབྱུག་པ་

མི་སྒྲུང་ན་དེའི་ཚོ་སྒྲུང་ཉིད་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་རྟོགས་
ཤེས་ན། གཞན་ལས་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་
ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅི་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དོན་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེར་

དབྱིག་པ་ཡང་སྒྲུང་ན་ཅི་ཉེས་ཤེས་ན། གལ་ཏེ་དབྱིག་པ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །བྱུང་པའི་མཐའ་གསུངས་པ་ནི། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་ན་ནི་དེའི་ཚོགས་
ཞིག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་དེ་དེ་ནི་

ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོམ་སྟོའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །འདིས་ནི་གང་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་
པོ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །འབའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལའོ། །དབྱིག་པ་

ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མི་སྒྲུབ་ན་སྐྱེས་བུ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་དེ་ལ་རྟོགས་ན། ཁྱད་པར་ཅན་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དབྱིགས་པ་ནི་ཁྱད་

པར་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་གང་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཐུག་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་སའ་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་རྒྱུ་པར་
རྟོག་པ་མཇུག་ནས་སྟོགས་དང་པོ་སེལ་བ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆོ་སྟོན་པོ་ལ།

སོགས་པ་ཉི་ལ་ལས་བདེ་བ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་པར་ཞེས་བསྐྱེད་བདེའི་ཆོ་རྒྱུ་པར་ཞེས་པ་ལ་རང་ལ་
བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཅི་དེ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་དེ་ཡུལ་གྱི་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་སྟོན་པོ་ལ་མེད་

{@164B} བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱ་
བའོ། །རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱེད་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཡུལ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེ་ཉིད་ལྟར་དངོས་པོ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་

ཞེས་བཟོད་སྒྲུལ་ན། གཉིས་ཀ་ལང་ཞེས་གསུངས།

ཏེ། དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་ལོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཙམ་མོ། །གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
གྱིས་སྒྲུས་པས་སོ། །དབྱུགས་པ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་ལོ། །འདི་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐར་སྟེ་གཅིག་གི་ཚིག་དང་གཉིས་
གྱི་ཚིགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་ཉིད་བསྐྱབ་

པ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་ཉིད་བཞད་གད་དུ་བྱེད་པ་འདྲ་བར་
གསུངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་གི་ཚིག་བསྒྲན་པ་འདིས་
ནིའོ། །དབྱུག་པ་སྒྲུང་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཁྱད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པས་གཞན་དག་སྒྲུབ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །བུམ་བ་དང་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་སོགས་
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་། དུས་ལ་སོགས་པ་དང་བུལ་བ་འབའ་ཞིག་
སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡུལ་དང་དུས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་

ཉིད་ནི་མི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་པའི་

མཐའ་སྒྲིབ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་རང་
བཞིན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། །དེའི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་

གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྒྲིམ་
དང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རང་ཚུལ་གང་
ལ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་དུས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྒྲུང་བར་ཉམས་
སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་

བརྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སུན་འབྲིན་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཉེས་
པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་མི་འདྲ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲར་སོ་
སོར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བ་གང་གི་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་
རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བ་སྒྲུང་བར་

{@165A} ལྟ། །འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲི་དང་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲི་དང་ཚོག་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་སྟེ་དེ་དག་སྒྲུང་བ་ལོ། །འདྲིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཞེས་པ་ལ་འོ། མིང་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད།

བརྗོད་པ་ནི་འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་རྣམ་པ་འདིས་མིང་སྒྲུ་
དང་བཞོན་པ་དང་། བཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དོན་བྱ་བ་མཚུངས་པ་
ཡིན་ནོ། དོན་ནི་འགའ་ཞིག་གི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞོན་པ་ལ་
སོགས་པ་འདི་ཡང་སྟེ། དེ་ཡང་གསལ་བ་སོསོར་བ་དད་པ་འདི་བྱུར་
རོ། །རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

ལ་སྒྲུང་བའོ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡང་དོ། །སོསོར་
ངེས་པ་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་རང་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་བ་ལང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་རྣམ་
པ་དེ་ནི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ཞུགས་པ་མེད་དེ།
དེས་ན་བྲན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ།
འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་མེད་པར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་གཅིག་གིས་
བརྗོད་ཅེ་ན། སྒྲུ་འདི་ནི་ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་འདི་
སྒྲུ་འདི་ནའོ། །མཐོངས་ལ་སོགས་

པ་དགལ་ལའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ནི་སྒྲུ་དོན་བཅུ་ལ་གྲགས་པ་

དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིག་གཞུག་པ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །དོན་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་རྗེས་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །བརྗོད་པས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
ཉན་པས་ཉན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

དག་གི་ཡུལ་གྱི་བརྗོད་པ། །འདི་ཡང་ཁས་སྤངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་
དེ། དོན་དམ་པར་ནི་གང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ནང་གི་དབྱེ་ལ་
སྟོས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་
སྤྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་ཞེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་
ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་གི་མི་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ནི་
གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ཞེས་པ་ལས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་
དག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་གསལ་བས་སྣང་བ་ཉིད་སྤྱིར་སྣང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་

{@165B} པ་ནི་དེ་ཉིད་འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྒྱ་ཐང་དང་པ་བ་ཤད་
པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པས་ནི་དབང་པོའི་ཞེས་པ་སྤྱིད་ལ། བག་ཆགས་
ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །འདིས་ནི་ཚོས་འགལ་བ་གནས་
པ་དང་། རྒྱ་ཐང་དང་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འོ

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་ཞེས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོའོ། །འདྲ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་ལྷགས་
འགོག་པ་ནི། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ཡོད་མེད་དེས་
མི་འགྲུབ་སྟུང་ན། རིགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འཕྲོད་པ་འདྲ་
བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དམིགས་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུལ་མ་འདི་རྣམས་ལ་སྒྲུལ་བུའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེས་པ་ལས་སོ་ཞེས་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་འགར་ཡང་ངོ། །དེ་མེད་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལོའོ་ཞེས་བྱ་བའོ་སྟོ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་
སྟོ་འདི་ཉིད་གྱིས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་

འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བཅད་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བ་ལང་ལའོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་བ་ལང་ངོ། །དེ་དག་ལ་ནི་རྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དག་ལའོ།
།ཡན་ལག་ལྷག་མ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིས་ལས་གཞན་པའི་ཡང་
ལག་ལ་བ་ལང་ཞེས་རྟོག་ཉིད་དུ་

རྟོགས་ནའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྟོག་ཉིད་དང་། རུ

ནི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་གི། འོན་པ་མ་པར་ནི་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྒྲུལ་མ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལོ། འདྲ་བ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་
དུས་ཐ་དད་པ་དག་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འདི་དངོས་པོ་

འབའ་ཞིག་ཉིད་དམ། སྤྱོད་སྤྱོས་དང་དུ་བ་དག་ནི་འབྲེལ་པ་མེད
པར་ཡང་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ལྷག་ལྷུང་བ་ཁར་གཞོང་གི
གནས་པར་བྱེད་པས་གནས་བརྟན་བརྩོན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱ་ལྷག་དེ་རི་རྒྱ་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས
གནས་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འདས་ན

གནས་པ་བྱས་ན་རྒྱ་ལྷག་ཉིད་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། འཤེས་པ་དེས་
ཁ་བརྟན་པ་འདི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
སྒྲུལ་མ་དང་སྒྲུལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རྟོན་དང་བརྟན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ན། སྒྲུལ་མ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱ་འི་རང་
བཞིན་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་ལྟགས་པས་སོ། འཤེས་པ་སྒྲོ་བ་ལྟགས་

{@166A} ལ། གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་ལྷུང་ཞེས་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
གསུངས་སོ། འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་དེར་རྒྱ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་རི་ཚོ་ཉིད་སྒྲུལ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་རི་ཚོ་
སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་མ་མཐོང་བ་ཡང་སྒྲུལ་མ་དེ་དག་ནི་འདི་ལོ།

ཞེས་ཞེས་པར་འགྱུར་ན། འགྱུར་པ་ཡང་མ

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་བཏགས་པ་ཁོ་ནས་ཞེས་པ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་སྣལ་མ་མེད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནས་སྣལ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྣམ་བུ་ལ་མེད་དོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྣམ་བུ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འོ། །

རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ
ཡིན་ནོ། །ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བཞད་པ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷན་
པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཆད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་

འཆད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཡང་དོ། །སྒྱིའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་ཅི་
སྟེ་མི་འགྱུར་སྣམ་ན། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་
བྱ་བ་ལས་ཐ་དད་པའོ། །གང་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་བཤའི་
ཡུལ་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲ་བས་ན་གང་

ཞིག་དེའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་རེ་

ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་སྒོ་ཇི་ལྟར་འཁྱུལ་ཞེ་ན། །སྒྲུལ་
མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུལ་མའི་ཚུལ་ནི་འབྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ
སྒྲུལ་པའི་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ལས་བདུད་པ་སྟེ་དེ་མེད
ནའོ། །ཚོས་གཞན་ནི་བ་ལང་ཉིད་

ལས་གཞན་གཙང་སྒྲུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་རྩེས་སུ
འབྲངས་པས་འབྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འཁྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ
ཚོས་གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཞེས
གསུངས་སྟེ། ཚོས་གཞན་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་ནི་བ་ལང་ལ
སོགས་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙང་སྒྲུ་ཚུང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ནི
འབྲ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་གཅིག
ལས་བ་ལང་གཞན་ལའོ། །དོན་འཆད་པ་ནི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་
མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཡང་ན་ལང་ངོ་སྟེ་མ་པའི་སྒོ་འོ།
དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བ་ལང་ངོ་སྟེ་མ་པའི་

{@166B} སྒོ་སྒྱུ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་བའི་བ་ལང་ཉིད་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ
དཔེར་ན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་ཞེས་པ་ཡང་ཡིན་

ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ

ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དབྱིག་པ་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ
གཅིག་ན་གནས་པའི་དབྱིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དབྱིག་པ་ཅན་ཡིན
ནོ་ཞེས་རྟོགས་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི

ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་དུ་ལོ།
།དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབྱིག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལོ། །འོན་ཏེ
གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་བརྟེན་ཅེ་ན། གཉིས་པོ་ཙམ་ཞེས
གསུངས་སོ། །ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་

སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི
རྟོག་པ་ནི་འགའ་ཡང་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན
དུ་པ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས
འབྲེལ་ཏོ། །རིགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ན

ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ལ་སོགས་པ་
ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་དུ་ཆུག་མོད། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཉིད་ཐ་དད་
པར་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུང་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བའོ། །བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པས་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བཞོ་བ
ལ་སོགས་པའོ། །ཐྱེད་ཐྱི་མ་འཆད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་ཉིད་ལ་ཡང་འདྲི་ནའོ། །གལ་ཏེ་རིགས་མེད་ན
ཐ་སྙད་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་ནི

ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལ
ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲིམ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན
ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲིམ་འཇུག
པས་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་ཡང
དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །

{@167A} ཕྱ། །གལ་ཏེ་ཆོག་དོན་དུ་གཤེད་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཐ་དད
པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇུས་ལ་སོགས
པའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུ་གཤེད་འདི་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་གང
རུང་ཞིག་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན
ཆོག་གི་དོན་བདུན་པར་ཐལ་པའི་ཐྱིར་

རོ། །རེ་ཞིག་རྩམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་ལོ། །དེས་ཀྱང་སྤྱི་སོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་ལས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་བཟངས་ཀྱིས་གྲ་
ནི་རེ་ཞིག་རྩམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁང་
བཟངས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་མི

མཐུན་པའི་ཡན་ལག་གི་རྩལ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བཤད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་སྤང་དེ་
ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ནི་
སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་སེལ་བ་ནི་རྩམ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། ཁང་བཟངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྡན་པ་

པའོ། །ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་གང་གིས་སྤང་བ་དེ་ལ་བདུ་
བ་འགྱུར་བ་ཡོན་ཏན་ལ་ནི་རྩམ་གྱི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།ཡོན་ཏན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་བ་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། །ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁང་

བཟངས་ཡོན་ཏན་ལ་སྤང་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྤང་བ་ནི་
ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ནི་རྩམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཡོན་ཏན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁང་བཟངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲུབ་དང་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་འོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་

དང་ཕན་ཚུན་ཕྱོག་པའི་སྒྲོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲན་པའི་མཚན་ཉིད་ཁང་བཟང་ས་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁས་
ལེན་ན་ལོ། །མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་
རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཐད་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་ལོ། །དེར་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ལ་ཡང་རོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱོ། །དེའི་
ཕྱིར་རྟོགས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་གྱོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་
མཐའ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཐའ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཉིད་དུ་

{@167B} ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱེད་བཞེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་སྙད་འདི་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཏགས་པར་ཁས་
བླངས་པར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་མི་དུ།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཉིད་ཞེས་བསམས་ནས་

གཞན་དག་བརྗོད་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་པའོ། །འདོད་ཏེ་ཉི
བར་བཏགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན། །དེ་འི་ཆོ་མེད་པ་
གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོང་པ་མ
ཀྱང་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤངས་བ་ཆེན་པོ་ཆེ་རྟོགས་

པ་འི་ཕྱིར། །ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཏན་ཡོད་པ་འི་མ
ཡིན་ནོ། །ཡིན་ཏན་ལ་ལྟོས་ན་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན
ཏེ། དེས་ན་ཇུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འི་ཕྱིར། །སྤངས་བ་
ནི་ཇུས་ཉིད་དྲུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །བསྐྱུས་པ་མཚན་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་གཤམ་སྟུང་ན།

ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དོགས་པ་
བསུ་ནས་ལན་བརྗོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
གཉིས་ཀ་ཡང་དགགས་པ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། །དེ་ཞིག་གཙོ་བོ་ནི་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཉི་བར་བཏགས་པ་འི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་
འདྲ་བའོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ནགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་སུ་མ་ཆོག་གས
པ་འི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤངས་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། །ཁང་བཟངས་ལ་སོགས་པ་

ལྷན་པའི་རང་བཞིན་གང་ལ་སྤང་བ་འདྲུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་གཞན་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

ཐ་དད་པ་གཞན་དང་ལྷན་པའོ། །སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་བརྟག་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འཇུག་པའི
སྐྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འཇུག་པའི་སྐྱུ་ད
མཚན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ནི
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཞེས་བྱ

པ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པས་སྤང་བ་ལ
སོགས་པ་གང་ལ་དེ་མེད་པར་འཇུག་ན་དེར་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན
རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་མཚན་མེད་པར་ཡང་དོ། །དེ་དང་ནི
གྲགས་པ་དང་དོ། །མཚུངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲགས་པ་དངོས་ཀྱི

{@168A} ཕྱ། །སྐྱུ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱུ་ནི་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ
བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་པའི་སྐྱུ་འཇུག་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དུ་སྐྱུ
མཚན་མེད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ

ལ་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་འཇུག་མོད། །སྐྱེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་ན། གང་ཞིག་གང་

མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཉིད་བཀག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མ་
བཀག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ནི་
རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་སྟབས་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱེས་ནི་རྒྱ་ཉིད་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན་སྟེ་བ་སྟོར་བ་

དག་གི་སྟེ་བ་སྟོར་གྱི་དབྱེ་བ་དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། བད་མ་
དང་སྤང་ལྷན་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱའི་ཆ་སྟེ་བ་
དང་། ཏྲིང་ང་ལ་སོགས་པ་དང་མིང་དང་བཞིན་དང་རྟེན་སོགས་
པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁྲེག་པ་བརྗོད་ནས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གསུངས་པ་

ནི། །འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་མ་གྲུབ་
པའི་མཐའི་སྐྱེ་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འདིར་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ།

།འདི་འགོག་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རིགས་མེད་པར་བྲམ་ཟེད་དོན་གྱིད་མི་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་

གཞལ་བྱ་འདི་ལའོ། །འོན་ཏེ་རིགས་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་དུ་ཆུག་པ་
དེ་ལྟ་ཡང་དེ་བྲམ་ཟེད་དོན་གྱིད་པ་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པས་དེས་དེ་མེད་
པར་དེ་དོན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་ཏེ་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མ་མཐོང་བ་ཡང་རྣམས་པར་རྟོག་

པ་དེའི་ཚོ། ཐེང་བ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་རྣམས་པ་ཅི་ལྟར་འདོད་པར་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཉིད་རེ་ཞིག་བརྗོད་པ་ནི། ཡི་གའི་རིམ་པ་ལ་
ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་ཏེ་ཡི་
གའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་
ཚོའོ། །འོན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་བདས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེན་མ་
ཡིན་

{@168B} ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་གྱུར་
བརྟོགས་པ་ན་བདུན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་བདུན་ལ་
མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམ་པའི་རྟོགས་པ་
སྟེ། ཉམ་པས་མ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི། །སྤྲོ་བ་པོས་ཀ་
ཡུང་བདུན་བྱ་བ་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་འོ་ཞེན་ནི་བསྟན་གྱི།

ཚོ

ན་ཉིན་པའོ་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི
ཅི་སྲིད་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན
ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུན་པ་ནི། རང་བཞིན
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ
བལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་ཅི་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ

བའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་བརྟུ་རྒྱ་མཚན་ཐ་དད་པས་མ་སྦྱར་ཅི
ན། འདོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྦྱི་མེད་ན་འོ་ན་ཇི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་དེ་ལྟར་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ
འཛིན་པ་བསྐྱེད་པར་རྣམ་པའི་མངོན་སུམ་སོ། །དཔེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར
བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ

ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན
ན་འོ་དེ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སྤྱུག་བང་ལ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཁ
དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པས་ན་རྣམ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར
ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཉིས་གར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བདེ་བ་དང
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པས་ན་རྣམ་

བར་ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་གཉི་གའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐལ

བསྐྱོད་བ་བརྗོད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་དེ་ལྟ་གྱུར
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་རོལ་
ན་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་དགོངས་
པ་ལོ། །དེ་ལྟ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མ་མཐོང་བས་ནི་ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་ངེས་པར་བྱེད་གྱི། །སྐྱབ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ལ་སྟེ་ཕྱི་
རོལ་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་
ནང་ན་མཐོང་བའི་དབང་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་
གཞན་ནི་མ་ཞེས་ངེས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་

བརྗོད་པ་ནི་མ་མཐོང་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྐྱབ་པ་ཉིད་མཚོག་
ཡིན་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མ་མཐོང་བས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན་རྟོག་
པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། །རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བར་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་ངེས་པར་བྱེད་
པར་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་

{@169A} ལྟ། །བའོ་ན་མ་མཐོང་བས་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ན་མ་
མཐོང་བ་འབའ་ཞིག་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་
པ་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ལས་སྤྱི་འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
སོགས་པ་འགྲུབ་གྱི་སྤྱི་འོ་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

དེ་ལྟར་འདྲ་བའི་དབང་གིས།

གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་
པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ནང་གི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོ།
།རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པ་ཉིད་ལ་བཟོད་དེ། །དེས་ན་རིགས་
གཞན་ཁས་སྤངས་བ་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་བ་ལང་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲེ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། ལྷག་མ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གང་ལ་འབྲས་
བུ་ཐ་མི་དད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་
དངོས་པོ་ཉིད་དེ་དེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད་
པར་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་ནི་ཁྱིའི་ངོ་བོ་ཞེས་
བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ།
།ཇི་ལྟར་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་
དབང་གིས་བ་ལང་བ་ལང་ཞེས་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་

དུ་ཁྱིའི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་

དབང་གིས་ས་བོན་ས་བོན་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་དེའི་འབྲས་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སི་ཐ་དད་
པ་ན་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཡོད་དམ་འོན་
ཏེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འང་དེར་དྲུབ་

བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་མེད་དོ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ་
འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རབ་རྟུ་བཅུག་
པ་ལོ། །རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་ཅེ་ན། །མ་
འབྲས་པ་ལ་སྟེ། གཞན་ལས་ལྡོག་པ་

ལ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་
རྣམ་པར་དང་ལྡན་པ་ལོ། །སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་འགྱུར་གྱི་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རེ་ཞིག་སྟོང་ལ་རྣམ་པ་གདོན་མི་ཟ་
བར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་

{@169B} ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་
དེ་ལྟར་ཇི་སྟོང་སྟོང་གི་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བར་
ཁས་ལེན་ན་སྟོང་དེར་སྒྲུབ་བའི་རྒྱ་ནི་ཅི་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་
སྒྲུབ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་ན་འདི་ལ་བ་ལ་ངོ་སྟེ་མ་པའི་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་བྱ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །སྤྱི་མི

སྒྲུང་

མོད་དེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞལ་
བྱ་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་ནི་བག་ཆགས་དང་དོ།
།དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་གཉིད་ལ་མི་སྤྱི་
བར་དོ། །དེ་དེ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་མོད། །ཅི་
སྒྲིན་སྟུང་ན། །དེ་དེ་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དེ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེ། ལྷོག་པ་ཡང་དོ། །ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྷོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལྷོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་
ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བ་པའི་རང་བཞིན་ནམ། ལྷོག་གཉིས་གསལ་
བར་བྱེད་

རོལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་ལ་རེག་པར་ཅི་སྟེ་
མི་འགྱུར་སྟུང་ན། །བརྒྱུད་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་ཐ་མི་
དང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་གྱི་
རང་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་དག་ལ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་

པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་བ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཁ་དང་པར་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་ལོ། །འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་ཁ་དོག་དབང་དབྱིངས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལ་སྒྲུང་བ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་མོད། །དེའི་ཚེ་ཅི་འགལ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མ་
ཡིན་མོད། །སྤྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤྲོད་ག་
གི་བརྗོད་པར་བ་ཡ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་
ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤྱི་དོན་གཞན་སེལ་བ་མ

གཏོགས་པས་གཞན་དག་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ལོ། །དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པས་རྟོགས་པ་ལོ། །མི་འགྱུར་
མོད་གྱི་ཅི་སྟོན་སྟུང་ན་གཞན་སེལ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་
སེལ་བ་ནི་དོན་གྱི་ཆ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཇི

{@170A} ལྟ། །ལྟར་ཤས་སྟུང་ན་སྤྲོད་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་
རྣམ་པ་ཉིད་ནི་དོན་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་དེས་ན་དེ་ལ་དོན་གྱི་ཆ་ཉིད་
ཀྱང་མཉམས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

།དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་པ་འི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤྱི་ཉིད་
བཞིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་བཞིན་ཞོ། །དཔེར་

ན་མཐོང་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་གཞིན་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་པ་
ཡང་ཡིན་ཞོ། །འོན་ཏེ་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་འི་མཐོང་བས་
བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞོ་
སྟེ་མ་ན། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་པ་འོ། །དངོས་པོ་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་འོ། །སྤྱི་རྒྱུ་པ་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་འི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྒྱུ་པ་འི་དངོས་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་འི་གཞན་
སེལ་བ་མི་རྒྱུ་པ་ལ། །གཞན་སེལ་བ་འི་དངོས་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་དུ་
ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། །ལན་ནི་

འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལ་དངོས་པོ་འོ་སྟེ་མ་དུ་སྤྱོད་
འདོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དངོས་པོ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྱི་རང་བཞིན་ཞོ། །དེ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་
རྒྱུ་པ་འི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་དང་ལྟན་

ཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་འང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
།གཞན་སེལ་བའི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུག་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་
བདེན་སྒྲུལ་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་
དངོས་པོའི་རྣམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་གདོན་

པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་བ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།འདི་ཉིད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་
གཞོད་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་
པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གིས་
མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་

པར་གཞག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཁོ་
ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་བྱ་བ་ལོ། །ཅིག་ལོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ངས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གཞན་སེལ་བ་དེ་

{@170B} །ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མཉམ་པ་ནི་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དང་རྒྱ་

དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ
ཤེས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྟོང་བ་ཏགས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མ་ཉོགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྩོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཤེས་པ་གཞན་ཡིན་མེད་ཅི་སྟོན་སྟུང་
ན། གལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་
པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཉོག་པས་སོ། །

རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་གཞན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཁང་གི་ཆོ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཚུར་སྟོང་བ་ཏགས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྟོང་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
ན་གནས་པའི་ཆུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་
པར་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་

སྒྲུབ་པ་འདི་བཞེད་ཅི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་བ་ཏགས་པ་དེ་ལོ།
།གཞན་གྱི་ལན་ནི་དེའོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་གཞན་ན་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ལྷག་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཆུ་ཉིད་དེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
སྟོང་བ་ཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གཞན་ནོ། །གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིག་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ནི་སྒྲིག་ཀྱི་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ངོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནི་ག་ལྟར་ན་ཡང་ངོ།
།འདི་འི་ལན་ནི་དེ་ལ་དེ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཉིད་
གྱི་དོན་བཟོད་པ་ནི་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དོན་དེ་ལྟར་

འགྱུར་མེད་ཅི་སྒྲིན་སྟུང་ན། དེའི་ཆོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ལོ།
།མེད་པ་ཉིད་ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ལྡན་པས་བྲིས་པ་ན་གཞན་
གྱི་ལན་ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་
པ་ལོ། །ཆུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིག་ཀྱི་བ་དག་ལ་
རྟོགས་པའི་ཆུ་ནི་

གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་མེད་པར་
རྟོགས། །བདག་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆུ་ནི་གཞན་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྤྲོད་མོངས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་
མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཆུའི་རྣམ་པར་རོ། །དེ་ནི་

{@171A} ཕྱག་ལེན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་བཞིན་པའི་ཆུ་ལོ། །རང་འི་རྣམས་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསྟན་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རང་གི
རྣམས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།
།འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི

ལས་ནི་དུས་གཞན་དུ་ཡང་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
ནི་མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །བསྐྱོག་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་པ་འཇམ།
རྟོག་པ་སྡོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །རྟོག་པ་པོ་གཉི་ག་
ཡང་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིའི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་བརྟན་འཛིན་པ་
བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཞིག་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཐ་སྙད་ལས་བརྟན་
རྟོགས་པ་དེ་བརྟུན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ན་
ཡང་རྟོགས་པ་ལྡན་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པར་

བྱའོ། །འག་འཁྱིལ་གིས་འདི་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྟུན་པ་ལས་སོ། །སྒྲ་འདི་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ལས་སོ། །ཡང་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ཕྱིར་བརྟན་དུས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་པའོ། །སྤར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བརྟན་དུས་ནའོ། །རང་གིས་རྟོགས་

པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོན་པ་མེད་པ་ནི། གཟུགས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཕྱོག་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགའ་ཞིག་དགོངས་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཉི་པར་
བཀོད་ནས་སྲུན་འབྱོན་པ་ནི་ཕྱོག་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བཀར་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་ལ་བ་ལས་སོ། །རང་གིས་རྟོགས་

པས་བཀར་ན། ད་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཇི་སྲིད་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་གསལ་ལ་བ་
མཐའ་དག་ལ་སྒྲིམ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲིམ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་གསལ་ལ་བ་རྣམས་ལ་

བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཅིས་
གྱུར་བར་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཅི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་གསལ་ལ་བ་དག་ལ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་འདི་དོན་དུ་སྒྲིམ་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅོད་པའི་དོན་རྟོ། །འོ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་

{@171B}ནོ། །འདི་ཉིད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་ལ་བ་ཉིད་ཅིས་བྱ་
བ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་

དང་ལྷན་པའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བརྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་བ་ལང
ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསལ་བ་ཉིད་རྟོག་པར
འགྱུར་གྱི། ཅི་སྟེ་བརྟོན་སྟམ་དུ།

བསམས་ནས་སྒྲིམ་པ་ནི་གསལ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་འབྱེན་པའོ། ཅི་ཉིས་རིམ་གྱིས་ཞེས་དྲིས་པ་ན
གཞན་ལན་འདེབས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ནང་གི
ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་དུ་དང་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང
བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་ནི་མི་སྲིད།

པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི།
རང་བཞིན་ནོ། །གསལ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དང་
མི་མཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང
ཉིད་གྱིས་སོ། །ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོགས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ།

ཚད་མ་མེད་དེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱད་པར་འགའ་
ཞིག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྤྱི་རྟོགས་པར
ཁས་སྤངས་ནས་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་
བརྟོན་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་ཉིད་དེ་དེ་ཡུལ་གྱི་མ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་གཞན་ལས་ལྷོག་པ།

ལས་འཇུག་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་ནི་ཅག་གུང་གསལ་བ་
ཉིད་དམ་སྒྱི་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །སྒྲིང་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་ནི་སྤྱ་ཡང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཁོ་
ནི་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོས་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱ་བར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའོ། །སྤྱ་བར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་སྒྱི་འཇུག་གསལ་
བར་སྒྲིའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་
བསམས་པའོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་གཞན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ནི་སྤྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་
བུམ་པ་ཁྱེར་ལ་འོག་ཅེས་བྱ་བའི་ངག་

འདིའི་དོན་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཁྱེར་ལ་མའོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཀོ། །བཅུགས་པའི་སྒྱིས་བྱ་ཡང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ཡང་དེ་
མི་ལེན་ཏེ་དེས་ན་སྒྲིའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་སྤྱ་བ་མེད་དོ།
།བུམ་པ་ཉིད་ནས་འོང་བའི་སྒྲིའི་དོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བུམ་
པ་མ་མཐོང་བ་གལ་ཏེ་ཁྱེར་ནས་འོང་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་

{@172A} ཨ། །ན་ཡང་སྒྲིའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱ་བ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་བུམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཐོང་

ཡང་དེ་ལས་གཞན་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལས་གཞན་མི་ལོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་
གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་

བཞིན་དེ་ནི་འོ། །གཞན་ཞེས་པ་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དེ་
བུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་
གཞན་གྱི་བདུན་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་སྒྱུར་
བ་ཡིན་གོ། །དེ་ནི་གང་ཞིག་བདག་ཉིད་ཐ་སྙད་ལ་བདུན་པ་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ།

བའོ། །བྱེད་པ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རོ། །དངོས་
པོ་འདི་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དག་འདིའི་བྱེད་པ་ནི་ལོན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་གོ། །མེད་པ་ནི་སྤང་བར་མི་རུས་
སོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཏེ་འོང་བ་ལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོད་
པ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་

བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱེད་ཁྱེད་ཏེ་འོན་བར་འགྱུར་
ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
ནོ་གྲང་གདོན་མི་ཟ་བ་ཁྱེད་ཏེ་འོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་གྱི་དོན་ཏེ། །འོན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གང་ལ་རྟོགས་ཤེས་དེ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་སྒྲུས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།

དཔེར་ན་གྱིས་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིང་བ་དེ་ལ་འདི
གྱིས་པ་འདིས་སྒྲང་བ་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་དགོགས་སོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག
ལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྲིད་ན་ནི་ལེན་པ་ཡིན།

ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་དབང་ལ་སོགས་པ་ལོ། །རྗེས
སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཅིག་ཏུ་གཅོ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་པ་ནི་ཕ་ལ
པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ
ལན་དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ནས
བརྟེན་པར།

ཟད་གྱི་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གསལ་བ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལ་ལ་ཁོ
ནར་སྐས་བསྟན་པ་དེ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།
འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འདི་འི་མི
འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་འདི་ལས་ནི་འདིར།

{@172B} བ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བར་རོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མཐོང་ན་ལོ།

ཁི་ལྷར་མེད་ཁྱད་པར་ལ་ཐེཾ་ཟེཾ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི
མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཁྱད་པར་དྲན་པའི་སྤྱིར་ཐེཾ་ཟེཾ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །ལན་ནི

རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རེ་ཞིག
ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པའི་གཞི་ནི
འདི་ཡིན་ཏེ་ཅི་མེ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་ཅས་ཐེཾ་ཟེཾ་ཞེས་ཅི
སྟེ་བརྗོད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་འདི་ལ་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ངས་པར་རྟོགས
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་མ

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལ་ནི་རེ་ག་པའི་ཁྱད་པར་ལའོ། ཁི་ལྷར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འདྲི་བའོ། །དྲོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཁྱད་པར
གྱི་རིམ་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རིམ
པ་ལ་མ་གཏོགས་པ་དྲོ་བའི་སྤྱི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དགོངས་པ་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་ལ་སོགས
པའི་དབྱེ་བ་ལའོ། །གཅིག་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པའོ།
།རེས་གྲུ་འདི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་ལས་བྱུང་བའམ་རེས
འགའ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ་མ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ

ལྷར་ཡུལ་དང་གཞན་ལ་སློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་ཉིད་

ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་[~RTWA] །ལས་འབྱུང་བའམ།
འོ་མ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་ནི་གཞན་སེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་དེའོ། །ལྷན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམས་འབྲེལ་པའི་
རྟོག་པ་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་བ་ལྟའོ། །གཞན་རྟོགས་པའི་རྒྱུས་

མདུན་ན་གཞས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་པ་རྟོག་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་
དངོས་པོ་གཉིས་པོ་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །ལྷན་
རྟོག་པ་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཉི་གའོ། །ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་
ལྷན་པ་ནི་གཞན་གཉིད་ཁོ་ནའི་འོ། །གང་ཡང་རུང་

བྱའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གངས་ཅན་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འོ།
།ལྷན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲས་བུའི་
ལྷན་པ་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་
གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡང་
མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

{@173A} ༣༡ །ན་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པའི་ཡིད་པའི་ཕྱིར་

ལྷན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པ་ལོ། །སྤྲོ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པར་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱུང་རོ། །ཀའ་ཞིག་མི་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལྷན་པར་གྱུར་
པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ན

སྤྲོ་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་འགྱུར་བ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི
དང་ནས་གཅིག་གིས་བདག་ནི་འབྲས་བུ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ
ལྟར་རྟོགས་པ་གསུམ་སྤྲོ་པ་ན་ལྷན་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཤཀལ་ཏེ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ལྷན་པར་རྟོགས་པ
དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །འོ་ན

འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། འདི་ནི་གཅིག་འགྱུར་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལྷན་པའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་འབར་ཞིག་གྱུར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཛོན་སུམ་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་མ
ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བེན་པ་དང་དག་ལ་དེ་འཇུག་པ་མི
འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཛོན

སུམ་ལ་ནི་ལྷན་པ་སྒྲར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤཀལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྷན་པ་མི
སྒྲར་བའི་ཕྱིར་རྗེས་འབྲེལ་པའི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་མོད། སྤྲོ
སྤྱོད་བར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དབུགས་པོའི་ཞེས་པ་རྣམས་པར
རྟོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་དང་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན

ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས།

སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འོ།
འོགས་པ་ནི་བདུན་ཉེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ལ་ཇོན་པ་ནི་དེ
དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདུན་ཉེས་ན་ཡོད་པ་དང་ངོ། །རེ་ཞིག
བདུན་མཆད་པ་ནི་འདི་ལ་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ནི་མངོན་
སུམ་ལ་སྒྲུག་བ་འོ། །གལ་ཏེ་འདི་བ་ལང་

གི་སྒྲིམ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ན་འདི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་བ
ལང་གི་སྒྲིད་དང་། གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། དེ་དང་འབྲེལ
པ་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲིད་དང་འབྲེལ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་བ་ལང་གི
སྒྲིའི་ཞེས་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟར་ན་བདུན་ཉེས་ཀྱི། འོ་ན་ཀྱང་འདི་ནི
བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཚིག་གི

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བ་ལང་གི་སྒྲིའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོ། །ཕྱོགས་གཅིག
ནི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་སྒྱུར་བས་སོ། །ཚིག་གི་ཕྱོགས
གཅིག་གི་རྒྱུ་པ་བཟོན་པ་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བདུ
ན་ལྟར་ནས་བྲན་པ་འཆད་པ་ནི་བ་ལང་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ
ཏེ་འདས་པ་དང་འབྲེལ་པ་གཟུང་ན་འདས་པ་

{@173B} འཛིན་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་བཅས།

ཅད་པ་བརྗོད་པར་བརྗོད་སྟུང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲན་པར་བྱ་བ་
དང་ཡོངས་སུ་མཐོང་བཞིན་བཟིན་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པར་བྱ་བ་མི་བདེན་པ་དང་དོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་སྟོན་མཐོང་བཟིན་དོ། །དེའི་དོན་བྱ་བ་གནག་ཡིན་པ་
དེ་བྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱ་བ་དོན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་དྲན་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་དེའི་སྒྲིམ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་དྲན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་
གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་དོན་

བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱ་བ་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་འདི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་
གཅིག་

མེད་པར་ནི་དོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཉིད་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མཚམས་སྟུང་བར་བྱེད་པ་ལས། སྤངས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་

བརྗོད་པ་ནི། མཚམས་སྐྱོར་བཤེགས་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཁ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁས་སྒྲུབ་ས
ཀྱང་སྒྲུལ་དང་སྤྱི་མ་དག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་དང་

ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་མཛོན་སྐྱུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཙམ་གྱི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱི་སྐོས། །དེ་ནི་མཛོན་སྐྱུལ
མོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སྐྱུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ལོ། །འོ་ན་དབང་
པོ་ཉིད་སྒྲུལ་དང་སྤྱི་མ་དག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེ
ལ་བརྟེན་པ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་དབང་པོ་

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དབང་པོ་སྒྲུལ་དང་སྤྱི་མ་ལ་མི་འཇུག
མོད། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་པ་ནི་འཇིག་གོས་སྐྱུལ་པ་ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཁ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་དབང་
པོ་འོ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྟོན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་

འབྲངས་པ་དེའི་མེད་པ་ནི་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འབྲེལ་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་མཛོན་སྐྱུལ་ཞུགས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཙུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་ཏེ་

{@174A} ཕྱམ་པ་ནི་གཅིག་ཉིད་བྱ་བའོ། མངོན་སུམ་ལ་གཅིང་
ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། མངོན་སུམ་ལ་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
གཞན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་

ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་སུམ་ལ་གཅིག་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་
ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་
པར་མེད་ཅེས་བརྟན་པ་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསུངས་པ་ནི་གསལ་ཉིད་
དང་ཞེས་བྱ་བའོ། དེ་ལྟར་

བྱུང་བ་ནི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མོད། སྤར་
མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དེ་ནི་མི་གསལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་མཐོང་བ་འདི་དང་གཅིག་པར་མངོན་
སུམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་འདི་
གོ་སྔོན་མཐོང་བ་དེ་དང་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་

གྱིས་ཅི་སྟེ་མི་རྟོགས་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་འགོག་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་གཟུང་འཇིག་པ་ནི་གཉི

གཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་འབྱུང་མོད།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲན་པ་དབང་པོའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གང་ཞིག་གང་གི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདྲིར

དཔེར་ན་ས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དྲན་པ་དབང་པོའི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འོ། །གཞན་དྲུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མི་དད་
པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་འོ། །མཐོང་བ་དེ་ཡོད་ན་
ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལམ་ཐོང་བ་དེ་མེད་ན་ཡང་ཡོད་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་མཐོང་བ་དེ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
བཤད་ཅིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དེ་ནི་འོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
མཐོང་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་

ན་དེའི་ཆོ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པ་མཛེས་པ་ཞིག་
ན། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་འགལ་ཞིག་པ་དེ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ།
བསམས་པའོ། །འདྲི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་

{@174B}ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་ངོ་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐ་དད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི
ཕྱིར་གཞན་དུ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ
པའོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་ཞེས་བྱས་པ་ནི
སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་དག་ཀྱང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྡོན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པའི
ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སྡར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་
བའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པར་ངོ་། །རྣམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་པོ་ལྔ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི
ལུས་ནི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་པ་

དེ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་དང་རྣམ་པའི་ཞེས་པའོ། །གཞན་དུ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་མཐོང་བའི་དུས་སུ་བ་ལང་དུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་ངོ་། །གནས་སྐབས་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདད་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །ཐ་སྙད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བ་ལང་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་

ལས་སོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་
འདིར་ངོ་། །འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་གིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདེ་

བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མི་ཏེ། བ་ལང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པའོ། །སྒྲ་སྒྲུབ་བར
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་

པའོ། རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྒྲུབ
བ་ནི་འདིར་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་གང་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ
ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྡོད་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་བ་ལན་ག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ།
།རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་པ་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གཞན
ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་མགྲ་བའི་དགོགས་པ་བསུ་ནས་ལན་འདབས་པ་ནི
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲ་བས་བརྗོད་པ
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི་མེ་རྗེས་སུ
དཔེར་པའི་ཚོའོ། །རྗེ་སུས་

དཔག་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རིག་པ་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་།
གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་
པ་ནི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་བདག་ཉིད་ནི་གངས་བ་ལ་ཟོག་པ་ན
སྟེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལས་སམ། རང་གི་རིག་པའི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་མཐོག་བཤམ་

{@175A} ༄༅། །པའི་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟོད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་ཡང་འབྲད་པར་

དཀར་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟོད་པ་ནི་རེས་འགའ་

མེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུ་བའི་རང་བཞིན་ལས་མེ་རྟོགས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འཇམ་

གང་བ་བསྐྱོག་པའི་ཐ་སྙད་གང་

ཡིན་པ་དེས་སོ། །དེ་རྟོགས་ན་སྒྲིབ་མེ་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ན། རིག་

པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ། གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་

རྩིས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལའོ། །འདི་ལྟར་གང་དང་གང་

ལ་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འཇམ་གང་བ་སེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཡོད་

པ་དེ་ན་མེད་ཡོད་པ་སྟོང་མ་སུ་དཔྱེད་བ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩིས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ།

།རྩིས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལ་ཡང་མི་འཁྱུལ་པ་ཡང་རྩིས་སུ་དཔག་པ་

གཞན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། རྩིས་སུ་དཔག་

པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་

ནི་རིག་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྩི་བའི་རིག་པས་སོ། །

གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོག་གསལ་བའོ། །རིག་པའི་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་

ཅོམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། །གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་ན་ནི་མ་

ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །རྒྱུ་མེད་པོ་ནི་ཞེས་པ་འི་ཡུལ་
གསེར་མདོག་དྲུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འོང་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རབ་
རྒྱ་གསལ་པ་འི་དྲུང་དང་གསེར་

མདོག་གི་དྲུང་ལ་རེ་གའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ཁྱད་པར་དཀར་པོ་འཇམ་མེད་པོ་ནི་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རེ་གའི་རྣམས་པར་ཞེས་པ་འཁྱུལ་ན་འོ་
ན་གཞན་གྱིས་མེ་འདི་བའི་ཐ་སྙད་ལས་རོགས་སོ་སྟེན་ན། གང་
དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློ་ཐོན་དུ་བཏང་

ནས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་འོ། །དཔེར་
འོལ་མ་དེའི་ཕུང་པོ་གང་བ་བསྒྲོག་པ་འི་དོན་སྤྱེད་རྣམས་གྱིས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ་ཅི་མེ་འདེ་བའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་ལས་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། ཅི་ཞེས་བྱ་བར་དགོན་པ་འོ།
འདི་ལ་གྲུབ་པ་འི་མཐའ་སྒྲིབས་གསུངས་པ་ནི། དེ་

ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་འོ། །རྣམ་པར་རོགས་པ་འི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་དེ་དུ་བ་
དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ཏུ་གྱུར་
པ་འོ། །རྒྱུང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་པ་འི་སྐྱབ་ནི་འོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཉིད་གཟུང་འོ། །དེས་ན་གཞན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འི་

{@175B} ཏུས་ན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་རིག་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་འཐོད་དོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།
ཤཀལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་དམིགས་དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡོད་ཀྱང་རེས་འགའ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཁ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་མཚོས་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱང་
དོ། །ཁྱི་མཐོང་བ་ནི་གཡུང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ནི་གྲང་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་
བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་བའོ། །སྐྱེ་སྐྱོ་གོམས་པ་མེ
དཔའི་ཐ་སྙད་ན། དཔྱོད་སོགས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ

ཚོམ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་མྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ
ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མ་དཔྱོད་
པ་མེད་པར་ཡང་དོ། །གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ

པོ་ཅག་གི་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་མི
བརྟུན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད

ཀྱང་གོམས་པ་ལས་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།
འོན་མཁོ་མས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན།

མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པའི་གནས་སྐབས་སམ། མ་
གོམས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དཔྱོད་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་
པ་གཞན་དུ་འང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དོ། །དཔེ་དང་
དོན་དག་མཚུངས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི་མི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མི་བྲིད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་
ཅུ་དུ་འབྲེལ་པ་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞི་མཐུན་པ་སྟེ་ཡུལ་མཚུངས་པ་དག་ལ་ཡོད་

པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་ལ་ང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོ། །རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིད་ནོ་བརྗོད་པ་ནི་པ་ལ་ང་
གི་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་འོ། །འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཅུ་ལས་བྱུན་

{@176A} ༣༡ །བའི་སྒྲ་རྣམས་གང་ལ་མི་སྲིད་པས་ཡིན། དེ་མཐོང་བ་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་མཐོང་བ་ནའོ། ཅི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་

མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ལ་ནི་

མཐོང་བ་ཞིན་པའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ།

།དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་བ་ཐ་དད་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་

པ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནའོ། །དངོས་པོ་འགའ་ཡང་

ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་འོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་བྱ་

བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཛོན་སུམ་དུ་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།

།འདི་ནི་དེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་འདི་ལ་འདི་འོ་

ཞེས་བྱ་བར་སྒྲ་བ་ཡང་མདུན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ན་མཛོན་སུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་པོ་

མེད་པས་ན་དངོས་པོ་ལ་རེག་པའི་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་

གང་གི་ཆོ་མདུན་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་

གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

སྤྱན་མོང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་

གྱིས་གོན་སྐྱེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པས་བརྗོད་པ
ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་སུམ་མ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲུབ་མཁོ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་ལོ།
སྒྲུབ་དང་རྟགས་དང་རྟོག་པ་རྟོགས་ནི་ཡུལ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་
བ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་གྱུར་
རང་བཞིན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྟུམ་ན།

རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རེག་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་རྟོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པ་དབང་པོའི་
རྟོགས་པར་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་

པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཐལ་བ་འདྲིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུམ་ན།
སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རྟོག་པ་ལ་འདི་ཉིད་གྱིས་བཤད་
པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་སྒྲུབ་མོང་ཡིན་
ཡང་། རྟོགས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི། གང་དུ་མངོན་སུམ་
ལ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་

{@176B}མེད་པ་དེ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་འོན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འི་ཆོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ན་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒྲུ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་

ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཛོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་
གྱུར་ན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་ན་ལོ། །ངེས་སོ་ཞེས་ནས་འཇིག་རྟེན་
ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ངེས་པ་འི་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཆོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་

ཆགས་དང་དབང་པོ་ཆོགས་པ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འི་མཛོན་སུམ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་པ་ལོ། །ཚད་མ་ཉིད་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཐ་དད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དོན་གྱི་རྩེས་
སུ་བྱེད་པ་འི་ཞེས་པ་ལོ། །རྒྱ་ཐ་དད་པ་

ཉིད་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་གཉིས་
གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་ན་ཐ་སྟངས་ཉིད་མེད་པར་ནི་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན་ཐ་སྟོད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཐ་སྟོད་བྱེད་
སྟེ་མ་ན། ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པར་ཡང་ཐ་སྟོད་སྟོན་པ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འི་

ཚོ་ཡང་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་འཇུག་པའི་ཡུལ་
དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ད་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
སྒྲ་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ལོ། །དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་བའི་རང་བཞིན་

ཉིད་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན། དོན་བྱ་བ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་
བས་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་
ན་དེ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ལྟར་པ་ནི་གཞན་དུ་ཡང་
བཟླ་བར་བྱ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་

བ་ལོ། །དཔེར་ན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་དེ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གཞན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དཔེའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མདུན་ན་གཞས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་

ཉིད

{@177A} ཟླ། །མི་འཐད་སྒྲུལ་ན་འདི་ལ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ངེས་པར་མ
བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་བཟུང་བའོ། །གཟུགས
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར
རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ལའོ། །ཅི་སྟེ
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ལའོ། །རིག་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད
ཀྱི་འདོད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་བའི་ཐ་སྙད་སྟིད
པ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་གསལ་བའི་རྣམ་པར
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཐ་སྙད་མི་སྟིད་པར་ཇི་ལྟར
འགྱུར་ཞེས་འབྲེལ་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་

བ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་བརྟུན་པ་ཡིན་པོ། །དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ལ་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་བརྟུན་པ་
ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་མཐོང་དུས་
ནའོ། །བདག་གི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་དེའོ། །

གཟུགས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་མཐོང་བའི་

རང་བཞིན་ནོ། །བརྟག་པར་བྱ་བ་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འི་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་བདག་
ཉིད་རྟོག་པ་ནི། དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །ཅི་སྟེ་དང་པོ་གཟུགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
ལ། ཕྱིས་ནི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། གཅིག་ལ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགྲུང་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན།
མཐོང་བ་ཡང་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
སྟོང་འོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའོ། །

བདག་ཉིད་ཅན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།
།དེའི་ཆོ་རིམ་པ་ཡང་རིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ལྟ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གཅིག་ཏུ་གཉི་ག་ཡང་འགྲུར། །དོགས་པ་ན་རིམ་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ། །གཞན་དག་བསམ་པ་མི་རྟོགས་
པས་སྒྲིབས་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རིམ་པ་མེད་པ་འོ། །

འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱུག་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་
གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྐྱས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་གིས་རིམ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི། གཅིག་ལ་
རིམ་པ་ཇི་ལྟར་མི་རིང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོན་ཏེ་

གཅིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ན་གཞལ་ལ

{@177B}མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་མེད་དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་ཡང་གྲོ་
གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་རེས་གྲུ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། རེས
འགའ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེན་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ
ལའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ཉིད

འགོད་པ་ནི་དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ
དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁྱོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པ་ན་གཅིག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་ལོ།
།རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་མེད

སྟམ་ན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་གཞོད་པ་བཞག་ནས་སུན་འབྲིན་པ
གཞན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི
རྣམ་པ་ཅན་ལའོ། །གཞན་ལ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི
རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར

རྟོག་པ་ཅན་དུ་འོ། །གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། མངོན་

སུམ་མཁའཤེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་ཤེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་ཕྱིས་
མ་སྒྲིམ་པའི་ཚེ་ཡང་རོ། །རིག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་རིག་
པའོ། །འདི་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་ནི་རིག་པ་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་

བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཤེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་རིག་པ་སྒོ་ཕྱི་མས་མི་གཟུང་བའི་འོན་ཀྱང་རིག་པ་ཅམ་ཞིག་
མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཉམས་སུ་
སྒྱུར་བར་བསྒྱིབས་མ་བཟུང་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནི་
གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྒོ་གཞན་ཡང་

ཤེས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་མ་བཟུང་
བར་སྒོ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་གཟུགས་འཛིན་པ་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྒོ་
གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་
སྒོའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་སེམས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པས་ཕྱིར་མ་འཛིན་པའི་དུས་ན་

ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞོ་ཤེས་བཞུ་བར་བྱའོ། །ལན་བརྗོད་པ་ནི་འོན་
ན་ནི་ཤེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ནི་ཕྱི་མ་འཛིན་པའི་དུས་ན་འོ།
།གང་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ཤེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་
གཟུང་ཡང་གཟུགས་འཛིན་པ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ཉེ་

བར་མཁོ་བམེད་དོ། །གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་

{@178A} ཨུ། །བཞིན་མ་བཟུང་མོད། ཅི་སྐྱོན་སྒྲུལ་ན་དེས་ན་ཞེས་སྒྲོས་
སོ། །འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ད་ལྟར་བར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ་གཟུང་
བཞིན་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་འཛིན་པ་
དེ་ནི་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དེས་
ན་བྱུང་བར་གྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེན་དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་གྱི་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཟུང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བསམས་
པ་ལོ། །ལན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྟོ་

ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཅི་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་པ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་འདས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤར་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཀུན་གྱི་ཆོ་འདས་པ་
ཡིན་གྱི་རྒྱས་གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཆོ་སྟེ། དུས་ཐ་དད་དུ་
ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དང་

གཟུགས་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པ་

ནི་ད་ལྟར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ
སྤར་གཟུགས་འཛིན་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ།
།གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་དང་འདས
པ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ།

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འདས་པ་དང་དེ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ན་གཉི་ག
ཡང་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །རིམ
གྱིས་གཉི་ག་ཡང་ཡིན་ཞེས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཇི
ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རྣམ་པར
འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནམ།

འབྲེས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོའི་རང
བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ཡང་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་རིམ་པར་སྒྲུབ་ན་འདི་རིམ་པ་ཅན
ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་གཟུང་བ་ནི་རིམ་པ་མེད་པར་མི་འཐད
དོ། །རིམ་པ་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

གཅིག་ལ་རིམ་པ་ཅི་ལྟར་མི་འཐད་སྐྱམ་ན་གཅིག་སྤངས་ནས་ཞེས
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ངེས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ན་འོན
དུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དུན་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ།

དྲན་པའི་རང་བཞིན་ནམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་

{@178B} བཞིན་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་
འགྲེལ་གྱི་ཕྱིད་དང་པོ་བཤད་ནས་ཕྱག་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མྱོང་བ་འདིའི་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་མེད་
མོད། ཆད་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་དེ་ལྟ་ན་འདི་སུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།གཞན་གྱི་རྟོག་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ
དང་རང་གི་

རང་བཞིན་འཛིན་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་སྟོ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་བདག་གི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་གང་ཡང་འདས་པ་དྲན་པ་རང་
བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་མེད་པར་སྒྲི་
བར་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་སྟོ་སྟོ་གཞན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོ་ཡང་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་འདི་ཐལ་ཅང་
ཐལ་བར་འགྱུར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་གསལ་བའི་

དོན་དུ་སྤྲོས་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན
པ་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་མཚུངས་པ
ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་རང་གི་སྤྱོད་

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ལོ། །དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏེ་ལ་ཏེ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་ཡང་འདས་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ལོ། །དེ་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་

པ་ལོ། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ
གཅོད་པ་དང་། དང་གི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལོ། །གཞན་ལ་བའི་ཚད་
མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བཞིན་
དུ་རང་གི་སྤྱོད་ཡང་གཞན་འབྲེལ་བ་ཉིད་མི་རྟོག་

སྟེ་མ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
གི་སྤྱོད་རང་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཞན་
གྱི་སྤྱོད་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ལོ། །མངོན་སུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་

དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་བློ་པ་ལ། རང་གི
སྒྲིའི་རང་བཞིན་དུ་རེས་པ་འདི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་

{@179A} ༣༡། །སྲིད་སྐྱམ་ན་འཛིན་པ་སྒྲ་མའི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་སྐྱམ་གྱིས་དེའི་རང་
བཞིན་ན་མ་ཡང་མ་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་

སྐྱམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་སྒྲོངས་པ་ནི་
རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ནི་ཞེས་པ་རང་གི་ལྷུས་དང་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་
ན་ནི་གཞན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་སྒྲའོ། །འདི་

ལ་ལན་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱུང་བར་གྱུར་
པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཟོད་པ་ནི། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།རྩོད་པ་འདི་ལ་རེ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱོན་བཟོད་པ་ནི། །གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཞུགས་ཀྱིར་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འཛིན་པ་ཉིད་གཞུགས་

འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་འཛིན་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒོ་ནི་དེ
ལྟར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འི་སྒོ་
དུས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་དག་ཡིན་པ་དེ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྒོ་གཞན་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་ཉིད་གཟུགས་རིག་
པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེད་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འི་རྣམ་པ་ཅན་རིག་པ་
སྲིད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རིག་པ་ཞིག་ན་འོན་ཀྱང་སྒོ་འི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་རིག་པ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རང་རིག་པ་ནི་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒོ་འི་སྒོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་འཛིན་པ་དེ་དེའི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ན་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་
པ་མེད་པར་འགྱུར་པའོ། །ཐམས་ཅད་མ་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་བ་ནི་གཅིག་
མ་གྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དགོངས་

པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་པ་
ཡིན་ན་སྟེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཕྱི་མ་མེད་ནའོ། །དེ་ཞུགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པའི་གཟུང་བ་གཟུགས་

ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་མཛོགས་
ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ

{@179B} བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོ་ཕྱི་མ་མེད
ན་པོ། །དེ་ལྟ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་ཉིད་དོ།
།དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་མཛོགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་མ་ལྟ་གསུམ་
པ་འི་གཟུགས་ཀྱང་མི་མཛོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་
འགྲེལ་ལ་བརྟུང་པ་འི་གཞོན་བྱེད་བརྟུང་བ་ནི་སྤྱི་

སྤྱོ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱོ་དང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་སྤྱོ་གཅིག་ཏུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་སྤྱོའི། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་དེ་ནས་ཡང་དེའི་སྤྱོའི་སྤྱོ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འི་
དོན་དོ། །འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
སྒྲུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །གཅིག་ཏུ་ནི་

རིགས་གཅིག་པར་རོ། །མཛོན་སྤྱི་ཏུ་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་
སྤྱི་ཀྱི་རོ་བོར་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྷན་པར་མཛོགས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་གཅིག་པ་འི་སྤྱོ་མཛོན་སྤྱི་ཏུ་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་
པར་ཆད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱོ་དེ་

ལ་རིགས་མཐུན་པའི་རིགས་སྟོ་སྟེ་མ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་རྣམ་པར
ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་མི་འཆད་པའི་ངོ་བོར་ནི་མ་ཡིན
ནོ། །གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དང་གང་གི་ཆོ་སྟོ་སྟེ་མ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དེའི
རྗེས་ཐོགས་ལ་སྟོ་གཞན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་སྟོ་སྟེ་མ་མི་སྒྲུབ

བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོ་འི་སྟོ་བྲན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུར
བཟོད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱང་སྒྲི་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ལ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།ཞེས་པ་གང་གིས་བཟུང་བྱ་མི་རྣམས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཏོ།
།རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་གཟུང

པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་གྱུར་པའི་གཟུང་བར་བྱ
བ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་དེ་ལ་ཡང་འབྲུ
མང་པོས་བསྟུ་བའོ། །གཞན་དང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག
པའི་དོན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ
བ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་གསུམ་པ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པར

པས་བླངས་ན་དེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོ
འཛིན་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྒྲི་ཆོས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བར
རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ

བལ་ལོགས་པའོ། །འོན་སྒྲིང་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེན།

རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲིང་བམ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི

{@180A} ༣༡། །སྒྲིང་བལ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཉིད་མེད་པར

དེ་སྦྱོར་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེ་དང་དོན་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི

སྒྲིང་དང་དོན་གཅིག་པ་དེ་རྟོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ

སྒྲིང་ཅས་བྱ་བའོ། །དེའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོད་པ་པའི་ལོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་འདི་བལ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། །

བཅས་པ་སྒྲིང་རྣམ་པ་དང་། །འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཏེ

རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་སྤར་དང

སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི

ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བདའི་དུས་དེ་བདུ་པའི་ཆོ་ཉམས་སུ

སྦྱོར་བའི་སྒྲིང་གང་ཡིན་པ་དེས་གོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བག་ཆགས་

གཞན་

པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལ་སྟེ། །པརྟའི་དབང་གིས་སྦྱེ

བའང་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་བཟོད་

པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྦྱིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བལ་ལང་ཞེས་ནང་གི

པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་མི

འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་ཆེ་སྒྲུ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ
དེ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱེ་དང
སྐྱུའི་རྣམ་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེས
སྒྲུ་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲུང་བས་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྟན

ཅིག་འདི་ལ་ལང་ཞེ་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདིས་ཞིག་མཐུན་པའོ། །དེ
དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སྲུང་གྱི་གཟུང་བ་དང་རོ། །དེ་འཛོན
པའི་ཤེས་པ་མངོན་སྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི
རྒྱུན་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིའི་སྒྲུམ
པས་དེས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སྲུང་།

སྒྲུང་བའི་གོག་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་གཟུང་བ་དེ
དང་ཡང་གཞི་མཐུན་པ་ཅན་ཉིད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གཞི
མཐུན་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ཉམས་སྒྲུ
མྱོང་བ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འོ། །ཁྱད

པར་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་བརྗོད་པ་ནི་རང
བཞིན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི

དོན་དམ་པར་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པ་དྲི་གཉིས་པོ་འབར་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
པ་གཅིག་ཡིན་ལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་

{@180B} གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱམ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལན་ནོ། །བག་ཆགས་སད་པ་ཡང་གཞན་ལ་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུང་ན་དོན་
བྱ་བ་འི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
སྒྲུབ་ལོ། །ལན་ཅིག་བག་ཆགས་ཞེས་

བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟན་གི་སྐྱེན་
རྒྱུ་གཅིག་མཛོད་སུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་དོ། །རྟོགས་
པ་མེད་པར་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམ་རྣམ་པ་

འགའ་ཡང་སྐྱི་ལས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འི་ཞེས་པ་འི་
རིགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་དང་ཐ་མི

དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་སྤྱའི་ཞེས་པ་ལ་མི་སྣང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཁྱད་པར་
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩེ་སུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེས་པ་མ་ཡིན་པ་
ནིའོ། །ཕྱིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་འཛོན་པའི་དུས་ནའོ། །འདི

ལ་པ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤར་འབའ་ཞིག་རྟོགས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཚོན་ཀྱི་འབྲེས་པར་གྱུར་པའི་དུས་ནའོ།
།སྤར་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པ་དེ་རྩེ་སུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ
ཕྱིས་རྩེ་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་དང་མི་འདི

བའི་རང་བཞིན་གང་གི་རང་གི་ཞེས་པ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་ལ་
སྤྱི་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་དེའོ་
ན་སྟེ། རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཡུ་ཏྲ་ལ་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་
གང་གི་རང་གི་ཞེས་པ་ལ་སྤྲན་བ་དེ་ཉིད་དེའི་དེའོ་ན་ཡིན་
ཏེ། སེར་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་

བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དང་མ་འབྲེས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་རང་བཞིན་
དེ་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་མེད་ན་ནི་སྤྱི་ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་

པོ་མེད་ན་ལུ་ལྟུང་ལ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་དེ

སྒྲུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པས་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་དེར། མངོན

སྤྲུམ་

{@181A} ལྟ། །ལ་སྒྲུང་ན་དེའི་ཚོ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་རྟོགས་

ཏེ། འབའ་ཞིག་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་འོ། །གཤམ་ཏེ་

སྒྲུང་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་པ་དེར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་

གྱི། འོན་ཏེ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ་ཡང་།

ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྟོགས་ཏེ་སྒྲུང་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་

ཏེ། ཞིག་པས་ནི། འདྲེན་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཞིག་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

།གཤམ་ཏེ་སྒྲུང་བ་མེད་ན་དེ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ་དུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་

ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་ལ་དུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་

དང་དུ་མ་ཉིད་ནི་སྒྲུང་བ་ལ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཡང་

མངོན་སུ་མ་གྱི་དུས་ན་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྲུར་

ཞེས་དོག་པ་འོ། །དེས་ན་རྒྱ་མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སྒྲུ་ལས་

བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ལ་གཅིག་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་

དུ་མ་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ།

མིག་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པ་ག་ལ་ཡོད་པའི་རིག་པ་སྟེ་རིག་
དེ་ལས་སོ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དག་གི
རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་རྒྱ་མཚུངས་པ་ན

གཞན་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འོས་པ་ཁོ་ན་འོ་
སྟུང་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕན
ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་བོ་གང་དག་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ
དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཉིད
ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་པའི་རྟོགས་བ་གང་ཡིན་པ་དེ

གཉིས་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཅོམ་དོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན
གྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན
པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དང་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་བཅོམ་པ་ནི་སྦྱར་བ་ནི་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམ་པར་ཞེས

པ་ལ་ལོ། །རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་བཅོམ་པ་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་བྱ
བ་ལོ། །ཕྱིར་རོལ་སྒྲ་དང་སྒྱི་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་ཁས
སྤང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དོན་དུ་བཅོམ་པ
ནི་དེ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང་ཞིག་དང་འབྲེལ་པ་དེ
ནི་དེར་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེས་ན་ཅི་སྟེ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ

{@181B} འགྱུར་བ་མ་ཡན་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ།
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཡང་རེ
ཞིག་སྒྲི་དང་འབྲེས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི
བདེན་ཏེ་སྒྲི་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་སྟུང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲི་ཡོད་ནའོ། །

ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲི་བ་པ་ནི་དོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ
སྟེ། སྟུང་བུ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང
རྗོད་པར་བྱེད་པ་འི་བྱེད་གཞི་སྟུང་བུ་ལ་སོགས་པ་འི་སྒྲི་མི་བྱན
པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟུང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་སྒྲི
ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྟངས་མོད་མཚུངས་པ་འི་རྣམ་པར

ཉིད་ནི་འགྱུར་རོ་སྟུང་པ་ནི་མཚུངས་པ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ན
ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གང་གི་ཆོ
ད་པོ་ཁོ་ནར་བ་ལང་མཐོང་བ་དེ་འི་ཆོ་མཚུངས་པ་འི་རྣམ་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་འོ། །འདི་བ
ལང་རོ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པ་འི་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང
བཅས་

པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ་མ་ལྟོས་པར་ནི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བད་པ་ལ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་གཞན
དག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ
བའོ། །རྒྱ་དེས་ན་བད་མ་བཟུང་བ་དང་སྟོན་མཐོང་བ་དང
བྲལ་བ་ལ་ནི་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟུང་པའི་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་བ
ཉིད་དེ། བད་འཛིན་པ

དང་སྟོན་མཐོང་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ
དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་མཐོང་བ་དང་ངོ། །རེ་ཞིག་སྤར
ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བས་ནས་བྲན་པ་ཡང
ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སོ་སོར་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྟོན་གྱི
སེམས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་བྲན་པ་དག་སྤིང་པར་བཟོད་ནས་སྤྱགས་གྱི
ཆོས་ཉིད

ཡོད་པར་སྒྱུབ་པའི་དོན་དུ། ད་ལྟར་བའི་རྟགས་མཐོང་བ་སྟོན་པ
ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ཁོ་ནར་སད་བྱེད
དུ་འགྱུར་ངོ་སྟུང་ན། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་དེས་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ནའོ། །དེ་བྲན་པ་ན
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟོད་པར་བྱེད་པ་བྲན་པའི་བྱ

པ་ལའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །འགའ
ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱབ་པ་གདོན་མི་ཟབར་རྟགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ

མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ
ཞེས་བསམས་པའོ། །ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་གྱོ། །ཆ་ཤས་རྣམས་
པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆ

{@182A} ལྟ། །ཤས་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འདྲ་
བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་ལག་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སོ། །ཇི
ལྟར་ཞེ་ན་ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོའི་བྱེད་པས་སྦྱོར
བ་ནི་ཞེས་བྱ་ནི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་གྱོ། །ཕྱོགས་འདི་ན་ནི་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ
པ་འདིས་ས་ཕྱོགས་དང་མེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
དབང་པོའི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ན་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱོ། །གལ་ཏེ
དབང་པོའི་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན
ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར

བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཕྱོགས་དང་མེ་སྦྱོར་བ་ནའོ། །ཕྱོགས་ཅོམ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཕྱོགས་ཅོམ་གྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་དང་
མེ་སྦྱོར་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡིན་གྱོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་མེ
སྦྱོར་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མེ་ལ་ཞེས

གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མེད་ཡུལ་ལ་དབང་པོའི་ཞེས་པ་མེད་པ
དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྐྱོར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་མངོན
སུམ་གྱིས་མེ་མ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་སྐྱོར་བ་ནི་མངོན་སུམ
དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བ་ནི་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན
ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

མངོན་སུམ་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཕྱོགས་དང་མེ
རྟོགས་པ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །དེ་དང་པས་ནི
ཕྱོགས་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཚིག་དང
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་

ལ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཉིད་པ་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད
ཅས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གྲུབ་པའི་མཐའ
པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སྐྱོར་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན།
གཞན་དག་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

རི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་པས་མ་རྟོགས་ཀྱང་མེད་དང་སྐྱོར་རོ་

སྒྲུབ་ན་མ་བཟུང་བཞི་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །འོན་ཕྱིགས་ཀྱང་རྗེས
སྤྱད་པ་ལ་ཕྱོགས་སོ་སྒྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དོན་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཤམ་ཕྱིགས་རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་བྱ་བར་

{@182B} བས་ལེན་ན་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཚད
མའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གང
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་ན་ཚད་མའི
རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉམས་པར་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི
ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་བས་བཟོད་པ་ནི་དོན་དམ

དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཕྱིགས་དང་མེ་ལྷར་སྒྲུབ་ན།
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉི་གའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན
སུམ་དང་རྟགས་ངེས་པའི་འོ། །མངོན་སུམ་ནི་རིལ་སོགས་པ་ཅུ་མ་འཛིན་
པ་ཡིན་ལ་རྗེས་སྤྱད་པ་ཞེས་རྟགས་ཉིད་དེ་རྗེས་སྤྱད་པ་ལའི
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་ཡང་ལྷགས་ཀྱིས་
འཐོབ་སྟེ། དེས་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་ངེས་པའི་རྗེས་སྤྱད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཟོད་པ་ནི།
འདི་ནི་འདི་ལའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་
རྟག་པའོ། །འདི་འི་རྒྱ་མཚན་བཟོད་པའི་དོན་དུ་ཕྱིགས་

ཕྱི་མ་འགོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྱུར
བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྱུ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན
བརྗོད་པ་ནི་མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ
བ་སྟེ། ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར
ཤེས་

པ་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ནི། དེའི་ཆོ་དུས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ
བ་དོན་མེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་དབང་པོའི་སྒོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
འོན་ཏེ་དུས་གཞན་དུ་ནི་བྲན་པ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན
ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་སྟེ། རྒྱ་མེད་པར་ཕྱིར
རོ་ཞེ་ན། འབར་ཞིག་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་དུས་ན་འོ། །གང
གི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བྲན་པའི
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གཞན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འོ། །གཉིས་

ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་འོ།

ལ་ཁམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བཤེས་པས་སོ།
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་འོ། མཛོན་སུམ་སྐྱེད་
པ་ན་དབང་བཤེས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་འོ་
ཞེན་དབང་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་

{@183A} ཨྱ། གྲིའོ་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དབང་བཤེས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། ལམ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་འོ། རང་བཞིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་
བའི་རང་བཞིན་ལྷག་ཆད་མེད་པར་རོ། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་འོ། །

དེ་དངོས་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པའོ། འོན་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེས་པ་ལ་འོ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་པའི་ཤེས་པའོ། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འོ། དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣམ་པ་འདིས་འཇུག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་

པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐ་དད་དོ། འོན་བྱེད་སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་
པ་དང་འབྲེལ་བ་གནག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མ་དང་ཕྱི་
མར་ཏེ་གཉིས་པོ་དེར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལ་ལ་ཏེ་དོན་དང་

འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད

མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྣམས་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གསལ་ལ་བའི་རྣམས་པ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསལ་ལ་བ་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དཔེ་མེད་ན་འོ། །དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་རྣམས་པ་གསལ་ལ་བར་འཛིན་པའི་ཞེས་པ་འོ། །ཡོད་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཡང་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུང་བ་
དེས་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཐུང་བར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འོ། །འཇུག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་

བསུ་བ་སྟེ། འདི་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུང་བ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ལན་ནི་དེ་
མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བ་མེད་ཀྱང་འོ།
འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུ་དང་འབྲེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་དང་འབྲེས།

པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཚོ་མངོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་རྟོགས་

པ་ལ་བློན་པ་མི་མཁོ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་པ་ལ་མཁོ་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྒྲིམ་ཟིན་ཏེ་ཞེན་དང་པོའི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད
པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇུག་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

{@183B} ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དགོས་པ་
མེད་ན་དེའི་ཆོ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློས་སོ། །སྤྱི་གཟུང་བ་
ན་ཡང་བ་ལང་ཇི་བུ་ཞིག་ཅེས་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་པར་
རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་

རྟོན་ན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་ལོ། །མདུན་གཞས་པའི་གཟུགས་ཙམ་ལ་མི་འཇུག་པར་རྟོགས་ཏེ་ཤེས་པ་
ཡིན་ནོ། །མདུན་གཞས་པ་ཙམ་ལ་མི་འཇུག་པ་མཐོང་གི་གཞན་དུ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་བྱེད་པ་

གཞན་ལ་འཇུག་གོ་སྟོན་ན། གཞན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བློན་པའི་
འོག་རོལ་གྱི་དུས་སུ་འཇུག་པ་ལས་སྤར་མཛོན་སུམ་སྐྱེས་ཀྱང་
རུང་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཡུལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་
པ་མེད་པའི་ཡུལ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ན།
ཁོ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་
ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། གང་ཞིག་ཅེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་འོ། །ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་སྟོན་ཏེ། ཅིའི་
ཕྱིར་དབང་པོའི་སྟོན་སྟངས་པར་མི་འཐད་སྟུང་ན། དབང་
པོའམ་ཞེས་སྟུང་སོ། །སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་

སོགས་པའི་ཞེས་པ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པས་ན། མངོན་སུམ་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་
བཞིན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེས་
ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྟན་སྟུང་ན། ཡུལ་གྱི་ཞེས་སྟུང་སོ། །གལ་ཏེ་
དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མངོན་

སུམ་ཉིད་ལས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེས་ཐ་སྟོན་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་

སྒྲིམ་སྒྲིམ་། འདི་ལ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོག་ཏེ། གྲུབ་པ་འདི་མཐའ་བརྗོད་པ་ནི་ཡུལ་
གྲི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་

{@184A} ཨུ། ཞི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་པར་རྣམ་པ་འདི་
སྐྱུ་ཡིན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་དུ་
ལྟར་འགྱུར། འགྲུབ་པ་འདི་མཐའ་བརྗོད་པ་ནི་འོ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། རྟེན་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །ཉམས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་

དབང་པོ་མ་ཡིན་སྟུང་ན། དབང་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། རྟེན་ལྟར་
ཞིག་དབང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་
སུམ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་འདི་མཐའ་མཚུངས་པས་བྱས་ན་གཞན་དག་གི་
ཐུགས་སྒྲུལ་འགོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
འཁྱུ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་སུམ་གྱི་

ཤེས་པ་འདི་སྐྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནར་མིག་ལ་སོགས་
པས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་ཏེ། ཏོག་པ་
མཛོན་དུ་ཞེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་། སྐུར་བར་བྱ་བ་ཡང་དེ་འོ་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། སྐུར་བར་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་འོ་ན་ཏེ།
ཁྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་གང་

དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་
པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་གཉིས་
ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་སྟུང་ན། ཉམས་པས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབང་པོས་སོ། །འཁྲུལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་

གྲང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་བ་གཅིག་པའོ།
ལམ་བཟོན་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་
བ་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཚེ་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་མངོན་སུམ་ལྷ་བ་
གཅིག་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དབང་པོ་ཡང་དེ་

བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཉིད་ནི་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེར་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནས་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་གྲུར་ཡང་དོ། །འོན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །ཡུལ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་

མཚན་མའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་

གཤམ་པས་སྟོ། །མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ
ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ཉིད་བརྗོད་ན་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་འོ། །རིགས་

{@184B} པ་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོ། །དེ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ཇི་ལྟར་གཞུང་གཟུགས་སྟུང་ན་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སྟོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་
ན། ཡང་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འདིར་རེ་ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོ་ལ་དོན་གྱི་ཐ་སྟན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན།
བཤད་པ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
དབང་པོ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པར་

སེ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མིག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱེ་བ་ན་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་
སྒྲའི་རྣམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲའི་རྣམ་པ་
དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་དུ་འོན་ཏེ་གཞན་གཤམ་ཏི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་

རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འར་འགྱུར་ཏེ།
གཟུགས་ཉིད་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསུ་ནས་གང་གིས་དེ་སྣང་བ་ན
དེ་དག་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དོན་ལ་སྐྱའི་ཡོད་པ་འཇ་དེའི
བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ
ཡིན་ནོ། །ཁྱབ

པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ།
ཁོ་གཤམ་པའི་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ
སྟངས་འདི་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས
ནའོ། །དེའི་བདག་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་དེ་གང
ཡིན་ཞེན

སྐྱེས་བུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར
མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །རྟགས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ
ཁྱབ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོགས་པ
དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྲུལ་དང་། ཕྱི་མར

གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན

དེ། དངོས་པོའི་ཚོགས་ནི་སྐད་ཅིག་མར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན
ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་དུ
ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་མངོན
སུམ་གྱི་ཞེས་སྟོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་

{@185A} ལྟ། །ན་གྲགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་འདི་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་
འཇུག་པ་ཉིད་

ཞེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་སྟམ་ན།
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མ་དང་
སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་ཤིག་
དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟམ་

ན་དེ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བྱ་བ་ལ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བརྗོད་པའི་བྱ་བའི་
ཡུལ་ལ་འོ། །ཡུལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་བ་གཅིག་གིས་ཞེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་
དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་

སུམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ལ་རག་མོད། ཉེས་

པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲ་བ་
གཉིས་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་མངོན་དུ་ལྟ་ག་ལ་
ཞེས་བསམས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ཀྱང་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མཚོན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་

མཁོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་མཚོན་པ་ན་མཉམ་པའི་དབང་པོ་ལ་
བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་པོས་སོ། །དེ་དང་འགལ་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་སྤང་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
དུ་ལོ། །སྤྱི་འཛོན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རང་
དབང་དུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བས་

ནི། སྤྱི་འཛོན་རྟོག་གསལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཚོགས་པ་གཞན་

སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉི་ཤེར་བཀོད་
དོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་པ་རྣམས་ལས་ཐང་དད་པའི་ཚོགས་
པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་བར་འདོད་དུ
ཟིན་གྱུར་གཞན་ཏེ་སྒྲུང་བ་མེད་དེ་ཚོགས་པ་ནི་

{@185B} མ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་བ་ཉིད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་དུ་
སྒྲུང་བ་ཡང་གལ་ཏེ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
དེའི་ཚོ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱིར་རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་
གསལ་བ་

རྣམས་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དགོངས་པ་ནི་འོན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་
བརྟགས་དེ་ཡང་ངོ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་
གྱི་ཡུལ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན་བརྟགས་པའི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གཞན་ལས་ཞེས་
པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྐར་གྱུར་པའི་

ནས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
བའོ། །ཕྱོམ་མ་ཡིན་པ་རགས་པ་ནི་དེ་མཐོང་བ་དག་ལ་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ན་གཞན་ཡོད་པ་ནའོ་

ཁམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱེད་མོད། ཉེས་ཅིང་འགྱུར་སྒྲུབ་ན་ཞེས་པ་དེ
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་

པ་ལོ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་སྒྲིལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རང་
གི་སྒྲིལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ལྷན་པ་
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནའོ། འོ་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་མངོན་སུམ་
ཉིད་དང་འགལ། གཞན་རྟོག་པ་དང་བཅས་

པ་ཉིད་དུ་ཡང་སྐྱབ་པ་ནི་ལྷག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འོ་ན་ཏེ་དེར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་ལོ། རྟོག་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྣང་བ་ཤར་
བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། ཉེ་ལྟར་
གྱུར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བཟོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། འཛིན་པ་ཡིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་

སུམ་གྱིས་སོ། ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
སེལ་ཏེ་འདྲིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལྷག་
པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། ཉེ་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེ་ན་

བཅིང་དུ་འོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་པར
འགྱུར་རོ། །བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ།
འདི་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་པ་འོ།
ཁྱེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་ཀྱི
རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད

{@186A} ཕྱ། །ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །གཏན
ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། གང་ཡང་ཞེས
གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ
དང་བྲལ་བ་ཉིད་བརྟེན་པ་རྣམས་

པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་ཞེས། གཞན་ལ
གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གཞན་ལ་རིགས་པ་ཅན་ལ
སོགས་པ་ལ་འོ། །ཁྱེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ
འདི་སྤར་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་འདི་ནི
རྟོན་པོ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་

སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ།
འབྲེག་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ
ཉིད་དོ། །གཅིག་གི་ཚོ་ཁོ་ནར་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་གྱིས་དུ་མ

མཐོང་དོ་སྒྲུལ་ན། ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག
གཅིག་གི་ཆོ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་འཛོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ

པར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུ་མ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གྲུབ
པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྒྱུ་མས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚུས་གཅིག
ཉིད་ཁོ་ན་དེས་དོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡང་ན་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་དུ་མ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མི
འཛོལ་པ་ག་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡན་ལག་གཅིག་པ

ཡང་ག་ལས་ཡིན། །ཅིག་ཅར་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་ཡིན
ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ལ་བྱེད་པ
ཇི་ལྟར་ལྟར་འཇུག་སྒྲུལ་ན། ཏིལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ
ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྤར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཉིད
དུ་གྲགས་གྱི། ཡིད་གཞན་ནི

ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད
བསྐྱོག་པར་མི་ལྷུས་ཏེ། གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགྲོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཅར
འཛོལ་པ་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར
མེད་ཅེན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས

གསུངས་སོ། །གཞིན་བྱེད་གཞན་ངག་ཀྱང་བཟོད་པ་ནི་མགྲོགས་པའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་གཅིག་ལ་རིམ་པ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད
ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བཟོད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ན
ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་གྱི་ཞེས་པ་འཁྲུལ་པའི
ཕྱིར་ཐམས་ཅད་

{@186B} །འཁྲུལ་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནི་ཏ
ཅང་ཐལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །མགྲོགས་པ་ལས་རིམ་མ
ཡིན་པར་གཟུང་བར་རྫོམ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །འདི་ལ་ཡང་ཞེས་སྐབས་སུ
བབ་པའི་ཏིལ་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མགྲོགས་པའོ། །ཅིག་ཅར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།འདི་ནི་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོ། །དེ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ
སྒྱུར་བར་མ་གྲུབ་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་།
སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་ནི་

རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན
སྟུང་ན། གསལ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་སྐད་

ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་ཇི་སྲིད་སློབ་གནས་པ་དེ་སྲིད་ཁོ་
ནར་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ།

བའི་དོན་དྲོ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ནི་ཅིག་ཅར་ཁོ་ན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་
པ་ཅིག་ཅར་ཁོ་ན་སྐྱེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་
ཁོ་ན་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་
པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཁོ་ན་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤིན་ཅི་མ
གྲིས་འཛིན་པ་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུང་འཛིན་
པ་ནི་བྱི་མ་འཛིན་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲོ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེ
ན་བཞད་པ་རྟོག་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དོན་གསལ་

བའི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་གསལ་བར་སྒྲུང་
བ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲོ། །ཡང་ཇི
ལྟར་ན་བྲན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་མི་འབྲད་ཅེ
ན། རྒྱུ་པོ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་སྒྲོ་བ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།

སྒྲོ་བཏགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན
གྱིས་སྒྲུས་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་གྱུར་པ་ལས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་
གསལ་བར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནི། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྒྲོ་
བཏགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་མེད་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འགྱུར་ཏེ།
གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་

{@187A} ཨ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ
བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་ཡིན་ནོ། །གལ
ཏེ་དེ་ལྟར་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་བཤགས་ལ་བའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་མོད། །རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགག་པ་ནི་
མི་འགྲུབ་པོ་ཞིན། དེ་ལྟ་ཡིན།

དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་དོ་མཚར་བ་ཡང་མཚན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་བས་ཚེས་སོ། །སྒོ་
བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་མ་ལེབ་

ཁྲ་པོའི་བདག་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོར་
བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའོ་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་བྲུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མ་ལེབ་ཁྲ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དོ་དེ་ལ་ནི་རིན་པོ་

ཆེད་ཕྱད་པོ་ལའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན
པའི་བྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང

རོ། །དེའི་ཆོན་ནི་བཅད་པ་དང་ཕྱག་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲུས་ན
བྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇུས་ཞིག་མ
ཡིན་པ་ན་ཞེ་ན། ལན་ནི་འདི་སྔ་ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིན་པོ་
ཆེད་ཕྱད་པོ་ཡང་མ་འགྱུར་བའི་དྲུས་ན་ཇུས་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་དེར་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས

བྱ་བ་ནི་མ་འདྲེས་པའོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན
པའི་བྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་རེག་པ་རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོའི་རེག་པ་ཅི་འདྲ་བ་
སོར་རེག་བདེ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་གོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རེག་པ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་ནིའོ། །གཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན
བྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་བོ་ལའོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་ལའོ།
།དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན། དེས་ན་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །དེས་ན་
ཇི་ལྟར་དེར་ཡན་ལག་ཅག་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་

{@187B} རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་
ཅག་གཅིག་མེད་ན། དེའི་ཆོ་གཅིག་བྲངས་ན་ཐམས་ཅད་འོངས་པ་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཅིག་བྲངས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཁ་ལོང་དང་ལྷགས་དག་ལ་འོ། །བཅོས་མའི་དངོས་པོ་
རྒྱལ་པ་ལ་ཡོང་པའི་

ཡོན་ཏན་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་གི་དམིགས་པ་ནི་
རིམ་གྱིས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་
རྒྱལ་པ་ནི་འོ། །སྤོ་གཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་བཅོས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ནོ།
།གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གཅིག་
དང་དུ་མའི་རྒྱལ་

པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱང་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བཅོས་བུའི་ནི་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྒྱལ་པ་འོ། །དེའི་ངོ་བོར་རྒྱལ་པར་འཛོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་འཛོག་པ་ལ་འོ། །དེ
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་དུ་མའི་དང་བཞིན་

རྒྱལ་པར་འཛོག་པ་ལ་རྩོམ་པ་གོགས་མེད་པ་སྟེ། གོགས་དང་བྲལ་
བའི་རྩོམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོང་དེ་དག་ཀྱང་སྟེ། གཅིག་དང་
དུ་མ་སྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་དོ། །གཅིག་དུ་མ་འོན་པར་
ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མཐུན་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་
དེས་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་ཡོད་ཀྱི།

སྟོ་གཞན་དེས་སོ། །བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་ཞེས་ཁོང་ནས་ཕྱུང་ལ།
ཚོས་མཐུན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་དོ། །འདི་ཉིད་
ཚོག་ལེ་ཁུར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དོན་རང་བཞིན་སྣ་ཚོ་གསུང་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྟོ་
དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བ་གཞན་དག་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མཛོན་བར་

སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལས་སྒྲུབ་བ་གཞན་སོར་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་དོན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེན་པ་སྟེ། སྒྲུབ་བ་གང་ལ་དོན་སྣ་
ཚོ་གསུང་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མེད་དོ་དུ་མ་ཡོད་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་
དོན་མེད་དེ་དོན་ཐ་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་གཅིག་
དུ་མ་འོན་པར་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ནདེ་འབྲུ་བའི་སྒོ་ཡོད་པ་དག་ལ་ཡང་། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚས་མཚུངས་པ་ཙམ་
མོ། །འགར་ཡང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་ཚས་མཚུན་པ་ཙམ་
གྱིས་མི་འགྲུབ་བ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚས་མཚུངས་པ་
ཙམ་ནི་སྤྱན་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་

{@188A} ལ། ལྷ་དང་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འབྲེལ་པ་དེ་འཛིན་པས་སོ། །སྟོབས་མཚུངས་པ་འམ་མི་མཚུངས་
པ་ཞིག་སེལ་གང་ན། དང་པོ་ལ་བརྗོད་བ་ནི་སྟོབས་མཚུངས་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་བ་ནི་སྟོབས་མི་
མཚུངས་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་

སོ། །སེལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་བ་ད་ལྟོས་ཏེ། སྟོབས་མི་མཚུངས་པ་
ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚད་མ་ནི་སེལ་བ་
མི་སྲིད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་
བའོ། །ལན་ནི་གང་ཞིག་ཅས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ནའོ་

དེ་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འོ། །གཞལ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་
དད་པའི་འོ། །རྒྱ་ཉིས་པས་གཞལ་བྱ་གཞན་ལ་སྒོ་རྒྱུ་པ་གཞན་
དུ་ཡང་སྒྱུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཞེས་པ་

ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། རྒྱུ་འི་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ
ཕྱག་གིས་ཀྱང་སྒོ་རྒྱུ་མ་པ་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ

མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་འི་སྣང་བའི་རང་གི
ངོ་བོ་བཅོས་མའི་བྱེ་མ་ལེབ་སྒོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི། །རིམ
པ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རང
བཞིན་གཅིག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་མ
ཉིད་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདིར་རང་བཞིན་དུ་མ

ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲིད་གཅིག་ཉིད་མངོན
པར་འདོད་པ་ནི་དུ་མ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གཞན་གྱི་རྩོད་པ་ལོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ
ཏེ་རིམ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྣང་ན་དེའི་ཆོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

བཅོས་མའི་བྱེ་མ་ལེབ་སྒོ་བོ་ལ་སོགས་པས་སོ། །རིམ་པ་ཡང་སྣང་
བའམ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་རེ་ཞེག་མི་སྣང་པ་འཁྱུལ་པ་ཡིན་ན། དེའི
ཆོད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཁྱུལ་
པར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པ་མེད་དོ། །སྤྱོད་སྤངས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ
ལྟར་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་རིམ

པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་
པར་བྱས་ནས་སྤྲུལ་འབྱེན་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་གཞན་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།གཤམ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན་སྤང་ཉིད་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་
ལ་འཁྱུལ་བར་བརྟེན་ན། དེའི་ཚེ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དེའི་རང་གི་
ངོ་བོ་སྤང་བར་ཇི་ལྟར་

{@188B} །འགྱུར། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྤང་ན་ཡང་བ་དེ་མེད་པས་ཇི་
ལྟར་འཁྱུལ། །འཆད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ནི་བརྟེན་
པར་འདོད་པའི་འོ། །འོན་ཏེ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ན། གཤམ་ཏེ་མི་སྤང་
ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འཁྱུལ་བ་

ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་སྟོ་སྟོ་གཞན་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྟོ་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་
ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་ཡིན་པ་འོ། །གཞན་
དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དག་ལ་
རིམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།

རིམ་པའི་སྟོ་ཉིད་འཁྱུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་འོ།
།འོན་ཏེ་ཏི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། འདི་ལ་
བརྟེན་པ་ནི་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཤམ་ཏེ་རིམ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་

བྱ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སྤོང་འཇམ་བཞིན་ཡང་རིམ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི།

འོན་ཀྱང་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་མ་ཡིན་པ་ནི
འགར་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡང་རིམ་པ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ་སྤོང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ན་འཁྲུལ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤོང་གང་ཡིན་པ་དེ
ལ། སྤོང་གཞན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྟེ།

དངོས་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤོང་ནི་རིམ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་
རིམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤོང་གཞན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤོང་གཞན་དེ་ཡང་རིམ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་
སྤོང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་སྟེ། རིམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི
ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིམ་

སྒྲིང་བར་འཐད་བར་འགྱུར། འདི་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལ། འཁྲུལ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་མདུན་དུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤོང་ལས་དེ
བཞིན་དུ་སྤོང་གཞན་སྟེ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རིམ་འཛིན་པའི་རང་
བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་པ་དང་ལྡན་

པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་རིམ་མ་ཡིན་པར
སྒྲུང་བར་མི་འཐད་དེ། སློ་གཞན་ཉིད་རིམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་མོད་
དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སློ་གོ་ཇི་ལྟར་རིམ་མ
ཡིན་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་མེད
པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སློའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་

{@189A} ཨ། །ནར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློའི་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་
བཞིན་ཡུལ་རྣམས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་རྣམས་པར་འགྲེལ
པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འཛིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞོར་བུ
དང་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཤམ་ཏེ་སློ་རིམ་མ
ཡིན་པར་སྒྲུང་ན་དངོས་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་

སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །སློའི་སློ་གང་ཞིག་གཞན་ལ་བྱུང་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི
འཇུག་པ་དེའི་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་བྱེད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་བྱེད་ཅེས་བསམས་པའོ། །རིམ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི། །བཤད་པ་དང་པོ་གཞོད་བྱེད་གཞན་

བཟོད་པའོ། །གཤམ་ཏེ་དངོས་པོའི་སློ་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེའི་
ཆོད་སློའི་སློ་ལ་ཡང་རིམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མི
འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་འཇུག་པས་རིམ་མ་ཡིན་པ་

དེ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འི་ཚེ་སྤྱར་བ་ལ་ད་པ།

འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་སྐྱོའི་སྐྱོས་རིམ་མིན་པར་འཛིན་པ་དེ
བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་སྐྱོ་དེའི་གཞལ་བྱ་འཛིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་དེ
རིམ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་གང་གིས་བསྟོན། གཞལ་བྱ་
ཡང་རིམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
ཁྱོད་ལེའུར་བྱས་པ་བཞད་པའི་ཕྱིར། །ཟེ

ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྟོགས་པ་
 དེས་ན། དུ་མ་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་བལ་སྟུང་ན། སྡེ་མ་དང་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་སྡེ་མ་དང་སྒྱི་མའི་འཛིན་པ་
 དག་ལ་ནི། །གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྒྱིར་ཞེ་ན། གཅིག་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྒྱིར་རོ། །རང་གི་

ངོ་བོས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློ་བྱི་མས་གཅིག
ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་བ་ལ་ལན་བཟོད་པ་ནི།
རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སློ་བྱི་མའོ། །གཅིག
ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ་སྡུ་མ་དང་བྱི་མ་རྣམས་སོ། །གལ
ཏེ་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྡུ་མ་བྱི་མའི
འཛིན་པ་

{@189B} བཅས་ཅད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེས་ན། གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ
སློ་བྱི་མའི་མཚམས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དུས་ལས་འདའ་བ་མ
ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ་བཅས་ཅད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བྱ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་གཅིག་ཉིད་གང་གི་རྟོགས་པ་

ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་དབྱེ་བ་ནི་སློ་བྱི་མའོ། །རིམ
མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དེ་ནི་སློ་གཅིག་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོས་སངས་དོན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ
ཡིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་འདུག་བཞིན་དུའོ། །དེའི་ཚེ་བསྐྱིབས་པ་ལ་ཡང
འགྱུར་ཏེ། བསྐྱིབས་པ་དང་མི་བསྐྱིབས་

པ་དག་ལ་དབང་པོ་མི་འགྲོ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གཞན་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་འབྲད་པར་སྟོན་པ་ནི། །ཐུང་

ནས་ཞེས་བྱ་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་འཕྱིར
ཕྱིར་ན། སྒྲིབ་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བར་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་དབང་པོ་མ་སོང་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་

ན་ནི། །དེའི་ཆོའི་ལྟར་ཉེ་བར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོད་པ་ཡང་
འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་ནི། །ཞིན་དུ་
ཐག་རིང་པོར་ཡང་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འདི་ཐམས་ཅད་སྟན་

འབྲིན་པ་ནི། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རུང་བ་ལ་ལྟོས་
པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་ཉམས་པར་འཐད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ།
།དཔེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཁབ་ལོང་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་དཔག་ཚད་དང་རྒྱུད་གྲགས་ན་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་
རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁབ་ལོང་ལ་

ཡང་རོ། །ལྷགས་དང་ཁབ་ལོང་རེག་པ་ཡོད་པའོ། །ཅི་སྟེ་མ་
མཐོང་སྟམ་ན་ཕ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་
བཟོད་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །མིག་གི་འོད་ཟེར་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་མིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཉིད་དོ། །

འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་མཐོང་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞིན་
ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞིན་ཏུ་ཡང་ཆད་པ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ཞིན་ཏུ་ཡང་ཚིགས་ཆེན་པོར་བརྟགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཞིན་ཏུ་ཡང་བཞད་གད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུམ་ཀ་ལ་འབྲེལ་
ཏེ། །ཡང་དག་རིག་པ་ནི་དམ

{@190A} ཟླ། །བཅས་པའི་དོན་འསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དམ་བཅས་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་[~ANG]
ཡིན་པ་ངས་བསྐྱེ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱམ་བ་དང་ལྷགས་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པ་
ལའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འགྱུར་མོད་ཉེས་བ་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་ན།
དེས་འགྲུགས་པ་སྟེ་སྤྲུགས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་འགྲུགས་པ་ལ་ཡང་སྤྲུགས་དང་རིག་པར་
ཐལ་བས་ན་འདྲེན་པ་ལ་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྲངས་བ་ལ་ཡང་དོ། །སྤྲུགས་དང་རིག་
པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་བྱ་བ་པ་ནི་སྐྱེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། མཁ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ནི་
ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་བོ་

ཡིན་ན། དེ་གོ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་
ཏན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བཞི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚེས་

སྒྱུར་ན་སྟེ། ཁས་ལེན་ན་དེའི་ཚོ་འགར་ཡང་མ་ངེས་པར་ཡོད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་ཅིའི་ཕྱིར། དཔག་ཚད་ལ་སོགས་པར་
ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་མི་མཐོང་རོ། །དེ་ལ་ནི་བར་ན་
འགར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།
།དེས་ན་མཐོང་ན་བསྐྱོག་པར་ཀད་འོ

ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་སྒྲས་པ་ནི། མར་མེའི་འོད་
བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མར་མེའི་འོད་མ་ཚོད་པ་རེག་པར་བྱེད་
པ་བཞིན་དུ་མིག་གི་འོད་ཁོ་ན་དུས་སུ་མ་ཁྱབ་ན། རྣམ་པར་གནས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། གཅིག་ཉིད་

དུ་རྟོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམས་པའོ།
།ལན་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྒོ་ཕྱི་མ་གཅིག་གིས་སྒོ་སྤྲ་མའི་[~O' I]
རང་བཞིན་དེ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་གྱིས་ན་ཅི་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སྒོའི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །རང་གི་གཞུང་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རིགས་མི་
མཐུན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་

མི་མཐུན་པའི་རྣལ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་ངས་བསྐྱེད
པའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་མོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ལན་ནི་དེ་ཙམ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །འཁྱུལ་པའི་ཚོ་ཡང་རོ། །འོན་ཏེ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་པ་འཁྱུལ་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་དུམ་ཡང་འཛིན་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །བདེན་མིན་ཞེས་

{@190B} གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ན། །རི་མོའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྟོ་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པའི་རི་མོའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ། །མི་བདེན་པ་རང་བཞིན་ནི་བདེན་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འབྲས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །མི་བདེན་པ་ཡང་སྔ་
རོལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་

རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་
ཏེ་སྟོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ནི་བདེན་ལ། །རང་
བཞིན་འགའ་ཞིག་ནི་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། །གཅིག་ཉིད་ཡོན་ན་
ཞེས་བྱ་བའོ། །བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་

གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་ནི་དང་བཞིན་འགའ་ཞིག་
བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་ཡང་མི་འབྲས་དེ། །ཕན་ཚུན་འགཤམ་པའི་

ཆོས་གནས་པས་གཅིག་ཉིད་རྒྱུ་མ་འབྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི
ཕྱིར་ཡང་ན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་རྒྱུ་མར་ཐལ་ལོ། །བརྒྱལ་ཁྱེད
གྱི་ཐ་སྙད་འདི་མི་བདེན་པར

འགྱུར་ཏེ་སྒོ་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན
པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཏ་སྙད་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཉིད
རྒྱུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དེའི་ངོ་བོར་ན་ཅིག་ཅར
འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོལ
དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་སྟེ།

གལ་ཏེ་སྒོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།དེའི་ཆོ་སྒོའི་རང་བཞན་གྱི་སྟེན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ
དེ་ལ། ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འདི་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒོའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཉིད་གྱིས་གཅིག
ཅར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་

གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡིད་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཡིད་གྱི་སྒྲུས་ནི་རྣོ་མ་པར
བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བཤད་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་
བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་ན་ནང་གི་བྱེད་པ
ཡིན་འཛིན་པ་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་

བཡིན་ནོ། །རེས་ན་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ནི
སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ་དོན་དུ་མེད། །ལན་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཆོག་དུ་མ་བུ་སྒྲ་མ་གཉིས་པེ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ
འཆད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མངས་རྒྱས་པས་མཛོད་ནས་མིག
དང་སྒྲ་བ་དང་ཡིད་དེ་ལུང་ལས་འབྱུང་

{@191A} ལ། །པའི་དབང་པོ་དག་ནི་མ་ཕྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་ཇི་སྐད་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར
ཁས་ལེན་པ་ན་བསྐྱབས་ཏེ། ཡོད་པ་ལས་དང་གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་སྐྱབས་པ་མེད་པས་སོ། །འདི་ཉིད་བསྐྱབས་པའི་དོན་དུ་ཟེར་བ
དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན

ལན་ནི་དེ་ལྟ་ན་འོན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོན་ནི་མར་མེ་དང་ཆོས
མཐུན་པས་ཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བཤམ་འོ། །འདི་ཉིད་གཞུང
འཇུགས་པ་ནི་མར་མེའི་འོད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ
ནི་ཆོས་གཞན་ནོ། །རིག་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་འོ། །གཤམ་ཏེ་མིག
ལ་སོགས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཡོད་ལ། དེ

དག་ཀྱང་ཕྱིས་འཕྲོས་ནས་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ
སྲུན་པ་ཡང་འཛིན་པར་བཤམ་འོ། །ཞིན་ཏུ་བཀའ་རིང་བ་ལ་མགྲོགས་

པམི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུ་ན་འབྱེན་པ་བཟོད་པ་གང་ཡིན
པ་དེ་ལ་གཞན་དག་ལན་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབད
པས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་ཞིག་རྣམ་པའི་

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ
ལས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་ལས་ནི་ཅིག་ཅར་ཤེས
པམི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་འཁྱུལ་བ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཡིད་ཁས་སྤངས་ནས
སུ་ན་འབྱེན་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡིད་

ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ།
རྟོགས་པ་དང་རྟུལ་སྤང་བ་ཀྱི་ཚད་ཅམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འོན་ཡིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟམ་ན། །རྣམ
པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡིད་དེའི་དོན་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེད་པ་ལས་ཡིད་དཔག་

པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་འའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་དེའོ། །དེའི་ཕྱིར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་བྱེད་
གཉིས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་སྐྱམ་པས་དོན་དེ་འཛིན་པར་མཐོང་བ་དེ
ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འཛིན་པ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པས་ནི། མ་འཇུག་པ
ཉིད་དོན་ཞེས་གནས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པའི་རྣམ་པ་དུ
མ་དག་ལ་འོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་

{@191B} ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡན་པ་ལ་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི
ཡོན་ཏན་ནི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན
ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དུ་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འདུ་བ་ཅན
ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྩམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་

རྩམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ
རྩམ་ཉིད་དུ་ཐལ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ
ཡིན་ན་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་པ
སྟེ། ལྡན་པ་རྩམ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ
རྟོག་རྒྱས་པའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་དང་། རི་མོ་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བློ་གཉིས་སོ། །མི་མཚུངས་པ
ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་མང་པོའི་གྲངས་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་འོ།

གྲངས་ལས་ཐད་པའི་ནགས་ནི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། ནགས་
ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་གྲངས་མང་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་རྒྱམས་ལའོ། །དེས་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོའི་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མེ་ཏོག་
རྒྱས་པ་དག་ཤིང་རྒྱམས་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་སྒྲ་ཚོགས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཉེ་བར་བཏགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རེ་ཞིག་

མེ་ལ་མེ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ནི། ཕྱིས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ལ་ཡོད་པའི་
ཚོས་མཐུན་པར་རྫོབ་གཉི་ག་ཡིན་པ་གཟུང་བ་དེས། མེའི་བག་ཆགས་
མེར་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བྲན་པས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ལ་ཡང་མེར་སྐྱོ་
འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཅིག་གཟུང་བའི་དུས་

སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དུས་སུའོ། །བཟུང་བཞིན་པ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་མདུན་ན་གནས་པ་ལའོ། །རྒྱུ་འགྲེལ་
ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་པས་རེ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནི།
།དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་དག་ལའོ། །

འོན་ཏེ་ཉེ་བས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉེ་བར་ནི་ལྷག་པར་ཉེ་བ
སྟེ། གང་ལ་སྡོན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སེར་པོ་ཉེ་བར་གནས་པ
སྟེ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྡོད་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ལན་ནི་ཉེ
བར་གནས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དང་པོ་གཅིག་ལ
མཐོང་བ་ཕྱིས་གཞན་མཐོང་བ་ན་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ

{@192A} ལྟ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་པོའི་ཡུལ་དུ་སེར་པོ་གཟུང་བའི
ཕྱིར་སྡོད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ་ལན་ནི་ཡུལ་དེར་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྡོད་བྱ་གསལ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བ་ལ་སྤར་མཐོང་བའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི།
སེར་པོ་འཛིན་པའི་དུས་ན་གཟུང་བར

བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤྲུལ་དང
ཕྱི་མ་ཐད་དག་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད
པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པར
བྱ་བ་ལའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟུང་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་འོ།
འོན་ཏེ་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་མི་སྤར་བ་ཁོ་ནའོ
ཞེ་ན། དེ་ནི

ཞེས་བྱ་བའོ། །འཛིན་པ་ཡིན་མོད་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་སྤྲུལ་ན་དེས་

ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ན་རྣམ་པར
རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་མ་ཡིན་མོད། དུ་མ་འཛིན་
པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པའོ། འོན་ཏེ་དུ་མ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
སྟུང་ན། མིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཐོང་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་སྟུང་དུ་རྟོགས་ན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གོང་འོག་བསྟོལ་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མ་འབྲེལ་བ་

ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་འི་
ཡིན་ནོ། །དེས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་གསང་ཡིན་པ་དེ་
དག་གིས་བརྟགས་པས་ནི་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པོར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དུས་ན། སེར་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ཚོ་གསང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམས་ནས་སྟེ།
བཞི་སྟོན་ཚོ་གསང་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོན་པོ་ལ་ཡང་དོ། །དེས་ན་གང་གི་ཆོ་རེ་ཞིག་གཅིག་ཉིད་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དེའི་ཆོ་གཞན་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་

ཁོ་ཞེས་པའི་མཚན་པོ་། དེ་ལྟར་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ག་ཅུང་ཞེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོད་པ་ནི་ལོ། །འདི
སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་བཞིན་པའོ། །སྟོན་པ་ཡང་སྟེ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་གཞན་མོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་སོ།
།རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན
ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་ནི་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ

{@192B} པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞན་མོ། །སྐར་ལ་སྟོན་ཉིད
ལ་ལྟག་པར་ཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གང་ལ་ཞེས
བྱ་བའོ། །དེའི་ཆོ་སྟོན་གནས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ
ཅི་སྟེ་འགྱུར་བ་འགྱུར་བ་ཁོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི
སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་བཞིན་པའོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ
ནི

གཅིག་ཉིད་རལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ལོ། །རྣམ་པར་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྟོང་པར་འགྱུར་པའོ། །དངོས་སྟོབས་ནི་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ།
།ཇི་ལྟར་ན་གཅིག་གལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་སྟུང་ན། འདི་ལྟར
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མ་རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར
འགྱུར། གཅིག་ལ་དུ་མ་ཉིད་མི

འགྱུར་བའི་ནོལ་ཁེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །འོན་དུ་མ་ལ་འགྱུར་རོ
སྒྲུལ་ན་སྒྲོད་ལ་ཡང་ཞེས་སྒྲེས་ཏེ། སྒྲོད་མ་ལ་ཡང་སྒྲ
ཚོགས་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོའི་རྒྱལ་ཤར་བ་རྣམས་པན་ཚུན་
ཚུལ་ལུགས་མི་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །འོན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་

ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཡང་སྒྲ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རེ
ཞིག་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་དོ། །འདི
ནི་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་རྣམས་པ་མ
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་གཅིག་དང་དུ་མ་

ཉིད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཚོ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དེ་མེད་མོད།
ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་ཆད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་
ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ
བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྒྲ་

འབྱེན་པ་འཇུག་པ་ནི་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་གཅིག་
དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ཁས་སྐྱེས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་

བནི་སྒྲོ་བླ་ཡང་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་པ་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་ཐང་དཔའི་སྒྲོ་ནི་གཅིག་ཏུ།

འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
རྣམ་པ་ལས་ཐང་དཔའི་སྒྲོ་ནི་དམིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ན་ཆད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའོ།
འདིར་ནི་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པའི་སྐབས་

{@193A} ལྟ། །ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་སེལ་བ་ན་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲོ་ཡང་
དུ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཚོད་ལ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གཏོན་མི་ཟབར་སྒྲོ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
བསྐྱད་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་གནས་ནས་རྩོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ།

བའི་དོན་ཏེ། །སྟུན་འབྲེན་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་
དུ་མའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།
སྒྲོའི་རྩལ་སྤྲུལ་དེ་དག་ནི་དུ་མར་རྟོགས་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཕན་ཚུན་ཚུལ་ལུགས་མི་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞན་འགའ་
ཞིག་གིས་དུ་མ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེན་རྟོག་པ་པོ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་གཞུང་
འཇུགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཚིགས་སུ་སྒྲུང་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་
བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་རིག་པ་མེད་པ་རིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ངོ། །

གཞན་ཡང་རང་རིག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་གཞན་རིག་པ་ལ་དགོས་པ་
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་རིག་པས་རིག་བྱ་གཤམ་ཏེ་རྟུལ་
ཕྱར་བ་རྒྱུ་མཉམས་རང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཚུལ་ལུགས་མི་ཤེས་
པ་ཡིན། རྟོག་པ་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། གང་གྱིས་
མང་པོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་

གཞན་དག་སྐྱབ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ལ་ཐ་དད་པ་ནི་རྟུལ་ཕྱར་
རབ་ལས་ཐ་དད་པའོ། །འདིས་ནི་དུ་མའི་སྤྱིགས་ལ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་
དུ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉི་གའི་ཡང་
མཇུག་སྟུང་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དུ་མ་ཉིད་ལ་སྒྲ་ཚིགས་པ་མེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་
ཡང་གསལ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་དམ། །དུ་མ་ཉིད་
དུ་དངོས་པོ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ན། །བཙུམས་

ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

དོགས་པ་བསུ་བའོ། ལྷུ་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ།
འདཔེ་ན་ལྷུ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་བཞིན་
དུ། འབྲམ་པ་འམ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།
ཤེས་ཀྱིས་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལྷུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་
ཀྱང་ངོ། འཇམ་ནི་དོན་བྱ་བ་

{@193B} ཞེས་བྱ་བའོ། ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་
མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་དོན་བྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སྣང་བ་བསམ་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་བྱེད་པ་
གཞན་ལ་ཡང་ངོ། འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་
ཉིད་དེ་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནའོ། འདི་ལ་ལན་

སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའོ། འགའ་ཞིག་ནི་བསྟོགས་པས་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་ལས་བསྟོགས་པ་སྟེ། ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་
དོན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འདི་ལ་བུམ་པ་དང་སྣམ་
བུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱ་བ་ཚུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཐ་དད་
དཔལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་

པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་
ཡོད་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་ཞིག་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་མི་དད་
པའི་སྤྱོགས་ལ་འོ། །ཐ་དད་པའི་སྤྱོགས་ལ་ནི་

དོན་བྱེད་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དོན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱོགས་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པའི་སྤྱོགས་ལ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་རང་
གི་ངོ་བོས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དོན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་མོད། །དེ་
ལྟ་བུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་པའི་

རང་བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འམ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་
སྤྱི་དེས་ན། དོན་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་སྒྲི་
བའི་སྤེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་
གི་དོན་བྱེད་པ་ནི།

སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ཐམས་ཅད་
མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་

ལས་སོ། །གཞན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དོན་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི
གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །

འདི་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དོན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་
ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཀྱིས་གདུང་བ་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་གོམས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་གདུང་བ་

{@194A} ལྟ། །བསྐྱོག་པ་དང་ཚིམ་པ་འོ། །ཁྲོག་པ་བརྗོད་པ་ནི་གོམས་པ་
མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ན་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་མ་རིག་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབས་

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱེས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་
བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲིང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེས་ན་མེད་པར་
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིང་བཅའ་ཞེ་བྱ་བ་འོ། །དོན་ལ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བར་བློ་འོ། །དེ་
བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་འཆད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
དེ་དག་ནི་མང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་འི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་
དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་མང་པོ་རྣམས་ལས་སོ། །རྒྱ་
པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རགས་པ་ཉིད་སྟུན་འབྱེན་པ་འོ་དོན་དུ་བརྟེན་པ་

ནི། རགས་པ་འི་ཐ་སྟོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལིང་ལིང་པོ་གཅིག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི། བར་ཆད་དང་བྲལ་བ་འི་སེམས་གཅིག་གི་ཕན་ཚུན་ཐ་
དད་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ལོ། །འོན་ཏེ་བར་མི་སྒྲུང་བ་
དེས་ན་རགས་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་ནས་གནས་

པ་དེ་དག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་
སྤངས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་མ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་དབེན་པ་ཉིད་དུ་
མི་འཐད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བར་ཆད་དང་བཅས་
པ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྒྲུང་བ་མིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་རང་གི་
ངོ་བོས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་
ཕྱིར་དོན་

དུ་སྒྲིབ་དག་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་སྟུན་སྒྲུང་བ་ན་
འདི་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་འི་མཐའ་བཟུང་

ནས་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ
རྣམས་ངེས་ཏེ་ཞིག་པ་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་དག་ལྷན་པ་ལས་སོ།
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚོ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དུས་

ན་པོ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བཅ་ཡན་ལག་ནི་ཞེས་འདིའི་སྒྲིམ་བཟོ་ད
པ་མཇ། འདིའི་སྒྲིམ་གྱང་རུང་སྟེ། འདི་དག་ལ་དོན་ནི་ཐ་དད་པ
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། འདི་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅི་སྟོན་ཞེ་ན།
དེས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི
ལྷན་པ་དང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདིས་སྒྲུལ་

{@194B} མལ་སོགས་པའི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁྱེས་བྲངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་
མེད་མོད། དེ་ལྟ་ཡང་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་
བ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འདུ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་འདུ་བས་ཅན་གྱི་རྒྱ་

ཞེས་བཟོ་དཔ་ཡིན་ལ་འདུ་བ་འབྲེལ་བ་ཡང་གཉིས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དུས་ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་སྲིད་པ་མ
ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གྱི་དུས་ནི་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། དེས་ན་གང་གིས་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ད
དང་འབྲས་བུ་དག་འདུ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཕྱི་ལོ་ལྷན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི་འདི
ལ་ལོ། །བདུན་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལོ། །སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་ལོགས་ལ་སོགས་
པ་ཡང་གཟུང་བར་བལ་ལོ། །པ་རོལ་གྱི་ཆ་ཡང་མཐོང་མེད་ཅི
སྒྲིམ་སྒྲིམ་ན། པ་རོལ་གྱི་ཆ་གཟུང་

ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །པ་རོལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་པ་
རོལ་གྱི་སྒྲིམ་ཆས་པར་དུ་ཆོས་པའི་བུམ་པ་ཡང་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཆོད་པའི་དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་
པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱིར། །པ་རོལ་གྱི་ཆ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།
དེས་ན་སྒྲིམ་བུ་བཅས་དོན་བཅས་ཅད་མཐོང་བར་

འགྱུར་རོ། །མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
པ་རོལ་གྱིས་ཆ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ནི་གཞན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་སྐད་དྲིས་པ་ལ་གཞན་གྱི་ལན་བཟོད་པ་ནི་དེ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་པ་རོལ་གྱི་ཆ་ནི་གཞན་ཉིད་
དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཅི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་འཁྱེད་ལྟར་ལོ། །དེ་ལྟར་
གལ་ཏེ་བཟོད་པར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོས་ལས་ཀྱིས་སྒྲིམ་

ཉམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། གཞན་དག་ཐམི་དད་པར་ཁས་སྤངས་
ནས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་པ་རོལ་གྱི་ཆ
དང་ཚུ་རོལ་གྱི་ཆ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཆུ་

རོལ་གྱི་འཛིན་པ་འདི་དུས་ན། པ་རོལ་གྱི་ཆ་ནི་མི་འཛིན་པ་ཉིད་
དེ་འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་
རྟོ། །ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ
འདི་འི་མཐོང་བ་འདི་ནིད་ཀྱིས་ཕྱིས་མཐོང་བ་

{@195A} ལྟ། ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་ཡང་མི་རྣམས་སོ། །གཞན་དུ
མཐོང་བ་འདི་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གང
བདག་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་གོ་ཞེས་རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པ་ལོ། །སྤྱ
མ་དང་ཕྱི་མ་བལྟས་པ་དང་རེག་པ་དག་གཅིག་པ་ལ་ཆད་མ་ཡོད
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །ཅི་སྟེ

ཡང་བཤད་ཟིན་པ་འདི་ཚུ་ལ་གྱིས་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ
ན། ཕན་ཚུན་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བ་ནི་རེག་པ་འདི་རང་
བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་རེག་པ་ནི་མཐོང་བ་འདི་རང་བཞིན་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་རེག་པ་ནི་མཐོང་བ་འདི་རང་བཞིན་སྤངས་
ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་

བྱ་བའོ། རྟོགས་པ་བསུ་བ་ནི

མཐོང་བ་དང་རིག་པ་དག་གི་ཕན་ཚུན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི
འཛིན་པ་སྟེ། ཞེས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ནོམེད། ལན་ནི་འོན་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འཛིན་པས་བྱས་པ
ཡིན་གྱི། གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བཟོན་པར་བྱ
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན་ཏོ། །སུན་འབྱེན

པ་གཞན་བཟོན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ཅན་ཡང
རོ། །དེ་ལས་ཐ་དད་པ་འི་སྒྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་རོ། །འོན་ཅི
ཞིག་ལུས་ཤེས་སྒྲུང་བ་ཅུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདྲི་རྩོད་པ་ནི
གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་འི་རིག་པ་ནི་པ་དེ་ལྟ
ན་ཡང་གཞན་ཡང་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས

ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཅི་ལྟ་འི་འཐད་སྒྲུམ་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་ན
ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རང་རིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་གཞན་རིག་པ
མ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་རིག་པ་དག་གི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པས
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་རིག་པས་ན་འོ།
རྩོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྩོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྟག

མ་འོ། །ཁོ་ཁོར་ཞེས་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ན་འོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུད

གཞན་གྱིས་རིག་པ་ན་འདི་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་རྟགས་པ་སྟེ་
ཁོ་ན་བཞིན་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྟགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི
ལྟར་སྟོན་པོས་ནི་མེར་པོ་ཉིད་རིག་

གི་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། མེར་པོས་ཀྱང་སྟོན་པོ་འབའ་ཞིག་
རིག་གི་རང་གི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི
གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་རྟགས་། རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཤེས་
པས་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་མེར་པོ་རྟགས་པ་ནི
འདི་གཉིས་

{@195B} ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོས་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། བདག་གིས་
སྟོན་པོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཅད་དེ་རིག་གོ་ཞེས་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།གང་གི་ཆོ་སྟོན་པོས་མེར་པོ་རིག་པ་དེའི་ཆོ་འཇམ། མེར་པོས་སྟོན་
པོ་

རིག་པ་དེའི་ཆོ་སྟོན་བདག་ཉིད་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཅི་ལྟར་
གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་སྟོན་པོ་རྟགས་པས་ན། འདི
བདག་གིས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་
རྟགས་པ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཉིད་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཆོག་

ལེ་འུར་བྱས་པ་རྣམས་པར་དགོལ་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་སྟོགས་གཞན
བཞད་པ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་གང་ཡིས་རང་གི
རང་བཞིན་རིག་བདེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས
སེའི་ལྟར་ཐལ་ཞེན་རང་གི་ངོ་པོར་རིག་ནི་ཞེ་བྱ་བའོ། །འཇ
པ་མ་ཡི་པ་ནི

བདག་གིར་མི་བྱད་པ་སྟེ། འདི་བདག་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་དང་གཞན་རིག་པ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་
ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་དོན་
བརྗོད་པ་ནི་འདོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་རིག་པ་མ་ཡིན

ན་ནི་བྱད་པ་པོ་མི་སྣང་བའི་སྟོགས་གང་གི་ཕྱིར་རང་རིག་པ
དང་གཞན་རིག་པ་ཙམ་མ་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ
ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་རིག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནའོ། །ཕན
ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱད་གཞན་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་གཉི་ག
ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའོ།
།རང་རིག་པ་དང་གཞན་རིག་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་བདག་གྱུར་སྟེ།
མའི་ཚུལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེས་ན་བདག་དེ་ཡང་རང་རིག་པ་འཇ

གཞན་རིག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདི་ཉིད་ལས
འཕར་བཅ

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རང་གི་རང་བཞིན་དུ་མ
ཟད་པའོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
བརྗོད་པར་འདོམ་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།
།གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི
རང་བཞིན་གྱིས་

{@196A} ཨྱ། །སོ། །དང་པོ་སེལ་བ་ནི་རང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར
རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རང་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་གསལ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ
ལས་གཞན་པ་ཁོ་ནར་

འགྱུར་བ་གཞན་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་གསལ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་རིག་
ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་མངོན་དུ་
སྟོན་གསལ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །གང་གི་བྱིར་རང་ལ་སྟོན་གསལ་
པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་རིག་ཅིང་།
གཞན་ལ་སྟོན་གསལ་པས་ཀྱང་བཞིན་

གཞན་ཁོ་ན་རིག་པ་དེས་ནའོ། །གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་
སོ། །ལན་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའོ། །དེ
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་དོ། །རང་ལ་མངོན་
དུ་སྟོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དག་
ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཡིན།

མོ་ཞེས་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །རང་དང་གཞན་
ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་རང་བཞིན་པན་ཚུན་འགལ་བ་དེ་དག་ནི་
རང་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པ་འཇམ། གཞན་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཅིག་
གིས་རིག་པར་མི་འབྲད་དེ། དེས་ན་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་གཞན་གཉིས་
ཁས་

སྤང་བར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་རིག་པའི་དོན་དུ་
གཞན་ཡིན་པས་ན་སྤྱག་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཞན་རིག་པ་
ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། རང་དང་གཞན་ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པ་གཉིས་བདག་དང་

གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་ལ་ལུགས་མ་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གསུམ་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་
པ་རྣམས་མི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་རྣམ་དེས་ན་སྟོང་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། འདི་ལྟར་

གསུངས་སོ། །དེའི

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་ཡང་རོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་དང་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་སྤང་པར་བྱ་བའོ།
།གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་བསུ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་དང་
ཤེས་པའོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་
བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་

{@196B} རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་རིག་པ་ནི་མེད་དེ་སྒྲ་ཚོགས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ཉིད་རིག་པ་ནི་གཞན་རིག་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
འཛིན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པ་
ནི། གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་

བའོ། །དངོས་པོ་རྣམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདིར་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་
བྱེད་པས་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་རོལ་དུ་གྱུར་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་སྣང་པ་ཉིད
བརྗོད་ནས་ཕྱིའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་སེམས་འདོད་པའི་སྣང་པ་ནི་བརྗོད
པ་ནི། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། དེ་ལས་གཞན་དག
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པའི

བཏན་པའོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་སོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྲིས་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ། ཇི་ལྟ
བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་གྱི་ལྟོས
པ་སྟེ་ལྟོས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་པ
མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་

བཞིན་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད
གྲིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་ཚུ་རོ་ལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེའོ། ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན
གང་དག་གིས་བཏང་སྟོམས་ཉིད་དུ་མཇེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས
སོ། འཇིག་རྟེན་སྤྲུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི

འཇིག་རྟེན་གྱི་རོར་རོ། འདི་ཉིད་ཀྱང་པའི་དོན་དུ་སྤྲར་བ་ཀྱང
པའི་རྩོད་པ་ཉིད་དམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཕྱི་རོ་ལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྣང་པ་ཉིད་ལས
ཕྱི་རོ་ལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན

པ་དེས་སྟོན་པ་མཛད་པའོ། །དོན་རྗེས་སུ

བརྗོད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་རྟོག་
པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་འགག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ
བརྗོད་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ་ཕྱི་འདོན་དེ

{@197A} ཕྱེ། །སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་མཛད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ཕྱི་འདོན་
བྱེད་བཞིན་དུ་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤོང་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཡང་གཞན་གྱི་སྤོས་གཞན་སྟོན་པར་མཛད་པ་
ཉིད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
སྤོ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
རྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མི་མངའ་ལ།

གཞན་གྱི་སྤོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་དགོངས་ནས་

གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་གྱི་ལྷགས་ནི་སྤྱོད་
གྱི་འདུ་བྱེད་པའོ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
དོན་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་
དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་འདྲི་དོན་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ནར་དུ་
མར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །འདི་བ་ཉིད་བཟོད་པ་
ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རྣམ་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་གྱི་ལྷགས་
པ་ལ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པར་

སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྷགས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་གཞན་དང་བཅས་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྟོན་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་
ནི་མཐོང་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པོ་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་དམིགས་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབའ་ཞིག་བལྟ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མེད་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞག་གུང་སྤྱོད་པོ་
ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབའ་ཞིག་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བཟོད་སྟམ་ན། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་

རྣམ་དབྱེ་སྤྲེལ་སྤོང་འབྱེད་པ་ནི

དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །སྤྲོ་ཚོགས་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོ་པོ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་སྟོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
འདིའི་དོན་ནི། །ཡན་འགར་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་སྟོན་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་འདིའི་དོན་ནི། །ཡན་འགར་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་པའི་དོན་

{@197B} དུ་སྤྱོད་སྤྲེལ་སྤོང་འགོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་གྱི། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །སྒྲིའི་
སྒྲུང་བ་དང་འབྲལ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲིའི་
སྒྲུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་

བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ལན་ནི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་
རྣམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དེའི་ཆོ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། སྒྲི་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་དུས་ནི་སྒྲི་སྒྲུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲི་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་སྤྲོམ་ཉིད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ན།
དེའི་ཚོ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དགོངས་པའོ། །སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲུང་བའོ། །དེས་ན་ཐད་ཅད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་
ལས་ཐད་ཅད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིལ་། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་དྲི་ཅི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་སྟུང་ན། དོན་ནི་རིག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུང་
བ་བསྐྱར་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཡན་འགར་བ་ནི་
སྒྲི་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་

འབྱེད་པའོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོམ་དང་
ཕྱི་མའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་དག་ཐད་ཅད་པར་ཁྱེད་ཉིད་གྱིས་
ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །ཁྱེད་གྱི་ལྟ་བ་
ཉིད་གྱིས་སྤྲོམ་དང་ཕྱི་མའི་ཤེས་པ་དག་དབང་ཐད་ཅད་པར་
ཁས་བླངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ཁོ་བོ་

ཅག་གིས་བརྗོད་པར་བྟན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
ཉིད་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པས་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟུང་བར་གྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་

མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་རིག་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགས་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཁྲོག་

དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་རིག་པས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཁོ་ན་ཏེ་དབྱེ་པས་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཞེས་
འབྲེལ་ཏོ། །ང་ལས་དབྱེ་པ་འདི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གང་ཞིག་ཉམས་

{@198A} ལྟ། །སུ་མྱོང་བའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ལོའ། དབྱེ་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན། དེས་ན་དེ་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། གཤམ་ཏེ་བདག་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་
བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་དབྱེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དབྱེ་པ་
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ནི་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་དབྱེ་པས་སོ། །གཤམ་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཆོ་བདག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཤེས་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རིག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་དོ་སྟེ་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ཡིན་ཉང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་

མྱོང་བ་བློན་པས་མྱོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར
འགྱུར་གྱི་བློན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྡེ་མ
དང་ཕྱི་མར་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ
ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་གང་གི་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང
བཅས་པའི་སྡོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚོའོ། །གཅིག་གིས་བྱ

བ་ནི་འབའ་ཞིག་པའོ། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྡོན་པོ་འབའ་ཞིག་པའོ། །འིད་ལ་ལན་ནི་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཁར་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་དབྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁར་རིག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་ནི་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་རིག་པའི་ཕྱིར
རོ། །གང་ཞིག་གཞན་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པ

དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཉིད་རྟུ་ཐ་སྟེད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས
ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དོན་གྱི་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེ་ན
ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས

སོ། །གཟུང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ
དང་། དེ་བཞིན་རྟུ་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ
གང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོ་སྟོ་ཚོགས་པའི་དེ་ལ་དེ་སྟེན་ཅེས་བྱ་བ་འོ།

དེ་ལྟར་ནི་རེ་ཞིག་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ
བར་མི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག

ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་དུ་མ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་སོ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གནས་པ་
གང་ཡི་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ
བར་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲུབ་བར་

{@198B} བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟུལ་སྒྲུབ་བ་གྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་ཐ་དད་པ་ནི་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མི་གནས་པའི་
ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་བྱུང་ཡོད་དེ་དེས་ན་
སྒྲུབ་བཅེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དོ། །རིག་པ་
རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དུ་མ་ཉིད་རྣམ་

པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་ལ་གཅིག་ཉིད་གནས་པར་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་རིག་པར་འགྱུར་ལ། རིག་པ་གཅིག་
གི་རང་བཞིན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་
པ་ལོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གཉིས་མེད་པའི་དངོས་

པོ་དང་གཞན་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སོ། །གང
གི་སྒྱིར་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དེའི་སྒྱིར་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞན་དུ་རྒྱུ་པར
གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་དངོས་
པོ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་ཆོ་ཉིད་

དངོས་པོ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་ནི། གཉིས་མེད་པར་མངོན་པར་འདོད་
པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་གལ་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར
རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་པ་སྟུང་ན་ཡང་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་དང་དངོས་གཉིས་མེད་
པ་ཡང་རོ། །བྱུང་པའི་འདི་

ལ་ཀ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་ནི་མེད་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་འགོག་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བར་ལྟའོ། །གལ་ཏེ་དེ
ལས་ཀ་བའི་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཀ་བ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་མེད་པ་
རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་

དེ་དགག་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཉིད་མེད་
དང་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
ཐ་དད་པའི་རིག་པ་སྟེ་རོག་པ་འོངས་སོ། །ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན་

མེད་པ་ཅན་ཏེ་གོད་མི་ཟ་བ་འགྱུར་པ་ལོ། །ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི
འགྱུར་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི

དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི། འོན་ཏེ་གཉིས
དགག་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དགག་པ་མ་རྟོགས་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་།
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སམ་གཉིས་མེད་པ་ལོ། །གཉིས
པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་ནི་འགའ་
ཡང་རྟོགས་པར་བྱེད

{@199A} ལྟ། །པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་ཁོ་ན
རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་སྲུང་བྱི་པ་ལོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱུས་པ་སྲིད་པ་དེ་འོ་ཆོ་
གཉིས་མེད་པ་ནི་མ་རྟོངས་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རྟོངས་པ
དང་མ་རྟོངས་པ་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་ཐ

དད་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་གཉིས་མེད་པ་ཡིན། རྟོངས་པ་མེད་ན་ནི་བདག
ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉེས་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད
བརྗོད་པ་ནི་རྟོངས་པ་གསལ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་ནི་མ
རྟོངས་པ་ལོ། །ཉེས་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་སྡུ་མ་དང་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རྟོངས་པས་

བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཏུས་ཕྱིས་ནི་མ་ཆོངས་པས་འཇུག་པར་བྱ
བ་ཡིན་ནོམེས་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཐ
དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་མཐོང་ངོ
ཞེས་དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་པར་སྒྲ་བ་གང་གིས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ
དེ་ལ་རྟོགས་པ་འདི་མ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་ངོ

ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན
སྒྲ་མ་ན་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་རྟོ། །སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་ནི་འདས་པ
དང་མ་འོངས་པ་ལོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་ཁོང་ནས་ཐུང་ལ། ད་ལྟར
བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ངོམེས་བྱ་བར་སྒྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་བཞིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་

པའི་ཕྱིར་གྱི། དེ་སྒྲ་དུ་ཟིན་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར
ཞེན་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་མི་སྒྲ་ངོམེས་བྱ་བ་ནི
རྣལ་འབྱོར་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲ་བ་ནི་འདས་པར་མངོན་པར་འདོད
པའི་ཡང་འདས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེའི་ཆོ
ཇི་ལྟར་འདད་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་དམིགས་པ་

ཡིན་ཞེས་བཤད་རྟོ། །དེ་ནི་གནས་སྐབས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་གནས་སྐབས
སོ། །གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྲ་བར་ངོ། །གཞན
དག་སྒྲ་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། མི་ལམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱལོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ

ཞེས་བདག་གིས་འདས་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ད་ལྟར་བཤོམ་
ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། དེ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་
རྟོགས་པས་ན་ལོ། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
ལས་སོ། །ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་པར་

{@199B} ནི་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་
འོངས་པ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ།
ཁོན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་སྟེ་མ་ན་འདས་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འབྲུག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཞུག་པ་

ཡང་རོ། ཁོན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མ་འོངས་པ་ལས་ད་ལྟར་བ་
ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ལོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ག་ལས་
སྐྱེ་སྟེ་མ་ན་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇམ་ཞེས་སྒྲས་སོ། །གང་གི་ཆོ་
དངོས་པོ་བརྟན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲིང་མི་མཐོང་བས་ན་འདི་ནི་རིང་པོ་མི
གནས་སོ་སྒྲོམ་དུ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཐོང་བ
ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འབྱུང
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐ་དད་པར་རྟོགས
པར་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་ལོ། །

འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་པར་རིག་པའི་རྒྱ་ལས
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་རྩིས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ
ཏེ་འདི་རུང་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱད་དང
བརྟན་པ་ཉིད་དག་ལ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་པར
མཛོན་སུ་གྱིས་རིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ

ཏེ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་མ
ཡིན་ནམ་དེ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་ཡོད
ན་རྩིས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེས་ཅའི་ཕྱིར་བརྟེན་སྒྲུམ་ན། འབྲེལ་པ་ལས
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཀ་ཁོ་ནས་དེ
རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན

ནོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་ནི་བྱམ་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲུམ་བུ་དཔོག་པར
ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་བརྟེན་པ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ
བལོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་པའི་ལོ། །གལ་ཏེ

ཆེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བཟོད་ན་ནི་དེའི་ཚོའི་ཆེས་སུ
དཔག་པ་དེ་ཉིད་སེམས་པས་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆེས་སུ

དཔག་པ་དེས་མཐོང་བ་ཞེས་བཟོད། འོན་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཆེས་སུ་འཇུག་གོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེས་
སུ་དཔག་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན
ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མི་རྟོགས་ཤིང་།
ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཞེས

{@200A} ལ། །གསུངས་སོ། །ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན
གྱིས་ཇི་ལྟར་ཆེས་སུ་དཔག་པ་བདག་གིར་བྱེད་དེ་ཇི་ལྟར་མཛོན་སུམ་
གྱིས་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ལྟོག་ཏུ་གྱུར
པའི་ཡུལ་ཅན་ཆེས་སུ་དཔག་པའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤིང་།
ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས

གསུངས་སོ། །ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་
སོ། །ཡུལ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི
ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་
མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་མོད། ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཅམ་ནི་རྟོགས་སོ
ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཐེ་མུ་དཔག་པ་མི་རྟོགས་ན་འོན་ཅི་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྱུར
སྟམ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རང་གི་ངོ་བོར་རིག་པར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལོན་ལྟར་ཐ་སྟད
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་མུ་དཔག་པ་མཐོང་བའི་མཚན
ཉིད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

དོགས་པ་ནི་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་མཐོང་
བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐ་དད་པར་ཞེན་པར་ནི་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ན། སྤང་བ་ལོན་ར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོས་པའོ། །དེ
ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐོང་བ་ནི།
སྤང་པའི་ཐུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོ། །

ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འོ། །མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་
ཉེས་བར་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟོན་པའོ། །དེད་ཀྱི་ཐ་མི
དད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་
མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐ་མི་དད་པར་སྤྲོ་བའོ། །དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན།
དོར་བ་མི་རྒྱས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟེན་པ་འདི་ཡང་ཐ་དད་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀུན་དུ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤང་བའི་དོན་དུ་

བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དྲི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་ལྟ་བུ་བཟོད་པ་འདི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ

དད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ནི་མ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། གསལ་
བ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འདི་དོན་དུ་ཉེས་བར་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་མ་མཐོང་ཡང་ཐ་དད་
པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་འཇམ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་
སྤང་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མ

{@200B} མཐོང་བ་ནི་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་ན་མ་མཐོང་བ་འདི་ཐ་དད་པར་
ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་བདེན་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཐ
དད་པ་མཐོང་བ་མེད་སྟུང་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། ཐ་དད་པ་
བརྟེན་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་འོ།
།གལ་ཏེ་ལྟར་བའི་སྒྲུང་བས་ཐ་དད་པ་མི་རྟོག

ན། །དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་ཕྱི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཁོ་སོར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རེ་ཅེས་ཐ་དད་པར་མི་འཛིན་ཏོ། །རེ་ཅེས་ཐ་དད་པར་མི་
འཛིན་ཡང་འདྲུས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ནས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར

ན་བྱ་རམ་དང་དོད་གྲ་དག་རེ་རེས་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་འབྲས་བུ
དེ་ཚོ་གསལ་ནས་བྱེད་པ་དེ་བཞུག་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འདི་དོན་ཏོ།
།སྒྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ནི
བྱ་རམ་དང་དོད་གྲ་དག་གི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་དུས་ནས་ཏེ་ལོག་
ན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཐ་དད་

པར་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལོག་
ནས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་
ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་ནི་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་

ལོག་ནས་བྱེད་པ་ཉིད་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤེད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲུ་མ་དང་བྱི་མའི་སྤྱིང་བ་དག་ལས་
བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ལས་ལོག་ནས་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་ལོ། །ལན་ནི་ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་

དེ་ན་པ་ནི་ཡོད་དོ་སྟེ་སྒྲུ་མ་ན་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བཅད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ན་པ་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་མེད་ཀྱང་
སྒྲུ་མ་དང་བྱི་མའི་སེམས་དག་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ན་དེའི་ཆོད་པ་འདི་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ
དེས་ན་བློ་པ་དེ་དང་དུས་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་སྡུ

མ་དང་ཕྱི་མ་ཉིད་ནི་རིག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་གཉིས་མེད་ཐོབ་པར
འགྱུར་རོ། །དེར་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞིས་བྱ་བའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ན་བྱུང་མ
དང་དོང་གྲ་དག་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ནད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོག
པར་བྱེད་པའོ། །སྡུ་མ་དང་ཕྱི་མར་རྟོགས་པ

{@201A} ལྟ། །འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྡུ་ཕྱི་དག་གིའོ། །དེ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཐ་དད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུ་མ་དང
ཕྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ།
།གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ་ནི་སྡུ་མ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །

མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །དེས་ན་བློ་པ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་གཉིས་འཛིན་པའོ། །འོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་དེ
རྒྱད་བཤད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བར་བལྟའོ། །གཟུགས་དང་རིག་པའི་རྣམ
པར་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་འདིའོ། །འོན་ཏེ་སྤྲུལ་མ་དང་
ཕྱི་མའི་སེམས་དག་གིས་ཐ་དད་པ་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
དྲན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། །གང་གིས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
དྲན་པས་སེམས་སྤྲུལ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་རང་རིག་གོ་དེ་ཁོ་ནས་
དངོས་སུ་བྱེད་དོ་སྟེ་མ་ན་དུས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ།

བའོ། །འདོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི།
ཉམས་སྦྱང་ནི་ཐ་དད་པ་འདི་འཛིན་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།
།དེའི་ཕྱིར་ན་ཐ་དད་པར་རིག་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཁོ་བོ་
ཅག་གིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

སྒྲ་ཚོགས་ཏེ། དུ་མར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་
གང་གིས་ཤེ་ན། མཛོན་སུམ་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །འོན་ཏེ་རེ་ཞིག་སྤང་བ་ནི་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེན་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

སྒྲ་ཚོགས་དང་སྒྲ་ཚོགས་མིན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་
པར་རྟོགས་པ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་
དང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་མི་རྟོགས་པ་དེས་ན་འོ། །དྲན་པ་གོམས་པ་

ལས་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །གང་ཞིག
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་འཛིན་པའོ། །གོམས་

མ་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་སྒྲུང་བའི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། མི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ
དད་པ་གཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པས་
འཛིན་པར་འགྱུར། དེར་ཡང་ཞེས་

{@201B} བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་དེས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ།
།རྒྱུ་པ་དེ་ལས་ནི་རྒྱུ་པ་དང་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དག་ཡན་འགར་
བར་ཁྱེད་བ་སྒྲེ། ཐ་དད་པར་འཛིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།
།གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཟོད་ན་དེའི་ཆོ་ཡང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དེ་
ཡང་ཁྱེད་གྱི་

འདོད་པས་རྒྱུ་པ་དང་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དག་གི་ཡིན་པས་དེ་ལ་
ཡང་རྣམ་དབྱེ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་
རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་དང་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་དག་གྱུང་
གཅིག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་ཅེན་
རང་ངམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་མི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གང་ཞིག་ལོགས་སུ་བཅད་ནས་
སྐྱོ་བར་མི་རྣམས་ཤིང་། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བཏུ་བར་
ཡང་མི་རྣམས་པ་ཐ་དད་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྤང་དང་དོར་ཉིད་བྱར་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ

ནི་འགའ་ཞིག་སྤང་བའམ། སྤང་བར་རྣམས་པ་སྤིད་དོ། །དེ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་དོ། །དེ་ཐ་དད་པར་སྤྲོ་
བའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཐམས་
ཅད་རྒྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོ། རྒྱ་སྐྱོད་བྱེད་དང་རང་གི་ངོ་
བོའི་དབྱེ་བ་སྤྲོ། རྒྱ་འི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་

དབྱེ་བ་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ཞིག་རྒྱ་འི་དབྱེ་བ་
ཉིད་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དབང་པོའི་ཞེས་པ་ནི་དེ་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་བག་ཆགས་ཅོམ་ལས་སྐྱོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་
ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་བཟོད་པ་ནི་བྲན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་དག་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲན་པ་དང་སྐྱོང་བ་དག་གོ། །ཀ་བ་ལ

སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཀ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་དང་བྲན་པ་ཉིད་

རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མེད་པའོ། །དེ་མི
འཛིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དེ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ
མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ

དཔག་པས་འཛིན་ཏེ་སྟམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དཔག་པ་ཅིམ་དུ་ཟད་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་རང་བཞིན
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གང་གི་ཆོ་རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ
འཛིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་མོད་སྟམ་ན་གང་གི་ཆོ་དེ་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱ་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །འོན་ཀྱང་བྲས་བུ

{@202A} ༢༡། །འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་དུས་ན
ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ
རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་མ་སྐྱེད་བཤམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ
ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱེད་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དཔག་པ་འབྱུང
རོ་སྟམ་ན་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱ་ཡང་རོ། །གལ་ཏེ་དུས
མཚུངས་པར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ
སྐྱེད་བཤམ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་སྤྲ་མའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པར་སྒྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པའོ། །ཇི་ལྟར
མངོན་སུམ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤྲ་མའི

བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཡང་ཡོད
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
 །སྤར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་དུས་ན་འོ། །སྤར་ཉིད་དུ
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འི་རང་བཞིན་སྤར་ཁར་ཀྱུར་བ་ཉིད་དོ། །

སྤར་གྱི་མངོན་སུམ་དེས་སྤར་ཉིད་མ་འཛིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
 བ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འཛིན་པ་ཕྱི་མ་ལ
 ལྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །དེས
 ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་སྤར་མས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་
 ཞེན་རང་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གཞན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
 །རང་བདག་ཉིད་ཀྱི་དུས་གང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་གི་ངོ
 བོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་ལ་རང་དེ
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་
 པ་འོ། །རང་གི་དུས་ཀྱིས་རང་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་

སྤར་ལ་ལྟོས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་རྗེས་

སུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མ་ལའོ།
།དྲན་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
སོ། །རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
མ་བྱས་པ་ལའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིས་པ་

སྤང་བའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དྲན་པ་
ཅི་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཅད་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེས་བྱ་
བ་སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་རིག་པ་གང་གིས་འབྲས་བུ་རིག་
པར་འགྱུར་བ་དྲན་པ་ཅི་མ་དེ་ལས་སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་
པའི་རིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཅིག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་
དང་སྤྱི་

{@202B} མའི་ཞེས་པ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་གཟུང་བའོ། །ངས་འབའ་ཞིག་
མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེ་འཇ་བདག་
ཉིད་ཚོགས་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་པ་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་དང་སྤྱི་མ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་དོ་ཞེས་པ་
ཉིད་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དེ། དེས་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ།

སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་པའོ། །འདི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

བླ་པ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་སྐྱེལ་ལྡན་ཆེན་པོ་བཤད་པ་

མཛད་པའི་བཞེད་པས་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བླ་པ་དང་འདི་འོ་ཞེས་འཛིན་པ་དག་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།
།བླ་པ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲུ་མ་དང་ད་ལྟར་བ་
གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེས་དགོས་པ་ལོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་
པ་བསུ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟས་

བསྐྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་
ནར་རོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ཉིད་རང་པ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ན་ལོ། །དེ་
ཉིད་དུ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ལོ།
།བླ་པ་འམ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད་ཅི་སྐྱོན་སྣམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བླ་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་པར་བྱས་སོ།
།མ་རྟོགས་པ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བའོ། །ལྟ་

མཉིད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ
ན། མངོན་སུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་དེ་སྟོན
པོ་འཇམ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དམ་ཅིག
ཤོས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ནའོ། །རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན
པའི་ཐ་དད་པའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་པས།

བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་མེད
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཞན་གྱིས་མི་མཚུངས་
ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར
བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པའོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་

{@203A} ཅུ། ཁི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནའོ།
།འཇུག་པས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་སྦྱེད་པ་
ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་སྦྱོས་
ན་དེའི་ཆོ་ཅིའི་དོན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཁྱད།

པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཁོ་ན་ལ་

འཇུག་གི་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པ་འི་ཤེས་པ་མེད་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
ནི་ཡོད་ལ་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་

ཇི་ལྟར་ཤེས་དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།རིག་པ་མེད་པ་ནི་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །རིག་ཅེ་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་ཤེ་ན་ལོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འོ་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །འཇུག་པ་འི་འབྲས་

བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་ཅིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ།
།དེ་འི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ལ་ཐ་དད་པ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འི་
ཆོ་ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་ལས་འཇུག་
པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་
དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཁྱད་པར་ཡང་མངོན་སུ་མ་

དུ་བྱས་པས་ནི་ཅི་འདོན་དུ་འཇུག་།སྤྱི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་
པ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་གང་གིས་སྤྱི་ཐ་དད་
པ་འི་རང་བཞིན་དེས་ནི་རྟོགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་
པ་འི་ཕྱིར་ན། ཁྱད་པར་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཁོ་
ན་ལོ། །ཇི་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་གང་གིས་སྤྱི་ཐ་མི་དད་པ་འི་རང་

བཞིན་དེས

ནི་སྤྱོད་གསལ་པ་ན། ཁྱད་པར་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་ཟིན
པས་དེས་ཞུགས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད། ཅི་མངོན་སུམ་ལས་འཇུག་པ་མཐོང
ངམ་འོན་ཏེ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྤྱོད་གསལ་དང་པོ་ལ་རེ་ཞིག་བརྗོད
པ་ནི། རང་དོན་རིག་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་རང
བཞིན་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར

རོ། །འོན་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན
ན་དེས་ན་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། འཇུག་པ
སྤྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་དང
ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་ལ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་དོན་ལ་ཡང་རྣམ
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འཇུག་པའི་འཐད་པ

{@203B} ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་པོས་བདག་ཅག་ལ་གཉིས་པ་ལ
ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཅོད
པ་གང་ཡིན་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་གསལ་སྟམ་ན་དོན
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ཡིན་ལ་བདག་ནི་གཞན་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་བདག་

དང་གཞན་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་རང་བཞིན་ལ

གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གང་ལས་གྲུབ་སྟུང་ན
འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་བར་བྱེད་པ་བདག་དང་འཆད་པར་བྱེད་པ་གཞན་འདི་ཞེས་
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་འདིས་ཆོལ་བ་གཉིག་ཡང་རང་གི་རྣ་པར་ཉི

བར་བསྐྱུར་བའི་ཞེས་པ་རིག་པ་ཉིད་དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་
པ་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པས་ཉི
བར་བསྐྱུར་བ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་རྟོགས་པས་ཡང་མགྱོགས་
འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་རྟོགས་པ་རིག་པ་ཙམ་

ཡིན་གྱི། མགྱོགས་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
རྟོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་བས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཅི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་མ

མཐོང་སྟུང་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དགོངས་པའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུང་གྱིས་
དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་རེ་ཞིག་

རིག་པ་བདག་ཉིད་ནི་ལྷོག་པ་ཉམས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་
པའི་དུས་ན་རང་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་པ་གཞན་གྱིས་
བྱང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འོ། །དེས་ཀྱང་དེ་མེད་པར་
ཇི་ལྟར་འཇིག་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅེ་སྟེ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་
ཡོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་སམ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འོ་ན་

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་སྟམ་ན། ཐ་དད་པར་སྒྲིབ་ལ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་འདི་ནི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་མོད་
གྱི། གཞུང་མངས་ཀྱིས་འཇིགས་པས་ན་བདག་ཅག་གིས་མ་བཀོད་དོ།
།དེའི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

{@204A} ཅུ། །སྤར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱོད་དམ་ཅུང་ཟད་མ་

རྟོགས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི
རོལ་བའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ
ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གྱུར་པ་ཉིད་དང་
གཞན་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་

དེས་ན་རྟོག་པ་ཉིད་དམ། གཞན་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་

སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
ཕྱི་རོལ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་དུ་དགོངས་པའོ། །ཕྱི་གས
ཉིད་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ནི། ལྷ་གཞན་གྱིས་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱོག་

དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱིས་བཟླ་བར་བྱ་བ་དངོས་པོ་མ
སྐྱེས་ཤེས་དངོས་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཚིག་ལེན་པར་བྱས
པ་གཉིས་འགྲེལ་པ་ནི། ལྷ་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཛིན་པའི
རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འོ། །དོན
ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན
ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི
ནེ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན
ན་དེའི་ཚོ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཅི་སྟེ་དམིགས
ཤེས་ན། བད་གི་ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ་བད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའོ།
།གཞན་དག་ཤེས་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚད་མ་ཉི་པར་འགོད
པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་མིན
ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཚོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཚོ།

དམིགས་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད

རིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར
བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་གཞན་དག་ཞེས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བའི
ཕྱིར་སྐྱབ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
དམིགས་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ
ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་འདི་གང་གིས་
དམིགས་ཞེས་བརྒྱུ་ཞིང་བརྟག་པ་ན་གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བ་མི་འཇུག་
ན་དེའི་ཆོ་ལན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ
གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱེད་པར་བྱ་བ་གང་

{@204B} ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཆོག་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གང་གིས་དམིགས་པར་
བྱེད་དེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྲི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
དམིགས་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དག་གིས་དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེ
ལྟ་ཡིན་ན་རེ་ཞིག་གཞན་

གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་

དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་
གཞན་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་དེ་དེས་ན་དེ་ལ་དེ་རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་གཞན་

གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡིན་ན་སྤྲུག་པ་
མེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་
ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུང་བ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ།
ཁི་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་

ཡང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་
དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་ལ་སྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་མེད་པར་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
ཉིད་དུ་ཁི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་

སྟོས་པར་རིག་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་ཡང་ཡང་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་
ཏེ་གཞན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་པ་ཡོད་

པ་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ

འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མ་ངེས་པས་
ན། རེས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པར་བྱེད་
པ་ལོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་ཡོད་དེ་བདག་ལ་ལྟོས་
པ་འི་རིག་བྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་གཞན་དག་བརྗོད་པ་ནི།
འོན་ཏེ་བདག་ལྟོས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

འདི་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་
དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་ལྷུས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བདག་རིག་པ་ཡིན་
ན། དེའི་ཆོའི་ལྟར་ང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་རོ།
།གལ་ཏེ་གཞི་མཐུན་དབང་གིས་ན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བློན་

{@205A} ཅུ། གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་མོ། །བདག་ནི་དཀར་ཤམ་བདག་
ནི་སྡོ་བསངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་
གལ་ཏེ་གང་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེར་གདོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་
འགྱུར་ན་ལོ། །དེ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཉིད་མེད་པས་སོ། །དུ་
མར་ཞེས་བྱ་བ་གཞི་

མཐུན་པ་མེད་པར་རོ། །དེའི་ཆོ་གཞི་མཐུན་པ་གཅིག་ཉིད་དང་། དེ་

མེད་པ་དུ་མ་འི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ན
སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཞེད་པ་ཁས་མི་ཡིན་ན། གྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་གཞི་མཐུན་པ་ལས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། གཞི་མཐུན་བ་མེད་བ
ལས་བསྐྱོག་པ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མ

ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཞི་མཐུན་བ་མེད་པ་ལས་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བརྒྱུ་ལ་བཞེད་པར་འོངས་པས་དེ་ལ་བཞེད་པ་ནི་དེ་བཞིན
དུ་ཞེས་བྱ་བས་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདོན་ཏོ།
།གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་གཅིག་གིས་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ
ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་མཐུན་མ་ཡིན་པས་

རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་འདི་དུ་མ་ཉིད་ལ་གཞོད་ན། དེ་འི་ཆོ་འདིར་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་ལྷུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐ
དད་པར་རྟུང་བར་སྐྱོ་བ་ཏགས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་པ
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་འོག་པར་ཞེས་བྱ་བས་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས
པས་སོ། །སྔོན་པོ་དང་ལྷུས་དང་བདེ་བ་ལ

སོགས་པ་དང་། རིག་པ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ
དད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གཞི་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་སོ། །རིག་པ་འདོན་ནི་སྐྱེས་སོ
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་འདིས་གཞི་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མེད་དམ། ཅི་སྟེ

ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དོ། ། རྗེས་འགོ་ཞེས་བྱ་

པ་ནི་ལུས་སྡོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་རྗེས་སུ་འགོ་
བཅོ། །སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་མེད་ན། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པར་
རྟོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྗེས་འགོ་ལྡོག་པར་རིག་པ་ནི།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་དག་ལྡོག་

པ་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བཅོ། །གཞན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱལ་གཞན་ན་ལུས་
མེད་པར་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ལུས་ལྡོག་
པ་དང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྡོན་དོ། །བདག་
ཁོ་ནས་སྡོན་པོ་དང་མེར་པོ་མཐོང་ངོ་

{@205B} ཞེས་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སྡོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བཅོ། །ཡུལ་
དང་རྒྱལ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་འབྲེལ་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ངེས་པ་འདི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་
པར་རིག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་འགྲོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ།
ཡང་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་
སྟུང་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཐ་མི་དད་པ་རིག་པ་ཡིན་
ན

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཚྏ་གསལ་པ་ལའོ།
ཤཀལ་ཏེ་མཚྏ་གསལ་པ་ལ་མཚྏ་གསལ་སོ་ཞེས་སྟོམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་
པ་མཐོང་བར་མངོན་པར་སྟོམ་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐ་དད་
བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་

དགོངས་པའི་སྟུང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདུ་བྱེད་
ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། འདོངས་པེ་དེ་སྤར་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།
ཤཀལ་གསལ་འདུ་བྱེད་ཟད་པ་མཐོང་བར་མངོན་པར་སྟོམ་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་འགྱུར་བ་འདུ་བྱེད་དེའི་ཡུལ་ན་དུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ཉིད་

བརྟེན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། འོ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། འཇིག་
པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་

དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བར
མངོན་བར་སྒྲོམ་པའི་ལོ། །ག་ལྟར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ།

དག་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཚོ་གང་གིས་འདྲུ་བྱེད
ཟད་པ་རྒྱ་མཚོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་མངོན་པར
སྒྲོམ་པ་ཅིམ་ཡིན་སྟེ་ན། མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ།
།རྣམ་པར་དབེན་པར་གཟུང་ཡང་ཞེས་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཚོ་གསལ་པ
གང་ཡིན་པ་དང་སེ་སོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ།

གཉིས་སེ་སོར་གཟུང་ཡང་དོ། །དེ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག
ཅན་མཐོང་བ་མེད་ན་ལོ། །ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར
དབྱེ་བར་གནས་པའི་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཏེ་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡན་ལག
ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ
གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་དམ་པར་ན་འཛིན་པ་ཞེས།

{@206A} ཕྱ། །བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དོན་ཀྱང་སྒོ་དེའི་རྣམ
པར་སྒྲེ་བ་ཉིད་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ
ནས་སྒོ་སྒྲིད་པར་བྱེད་ཀྱི་དུ་མས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་གཅིག་གི
འཛིན་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་དུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དུ་མ་གཅིག་གི
ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་ལྟོས།

པའི་དཔེ་བསྟན་ནས་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་བརྟེན་པ་ནི
བདག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རྟུལ་སྤྲོས་པ་མང
པོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ཅི
འགལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་འདིར་རྟུལ་
སྤྲོས་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི

ཁྱད་པར་རྟུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དེ་ནི་རྣམས་
པ་སྤུལ་རྟུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཁྱད་པར་མ
ཡིན་ན། དེའི་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རྟུལ་སྤྲོས་པ་གཅིག་སྐྱེས་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམས་པ
མེད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟུལ་སྤྲོས་བ

གཅིག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆེན་པོ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་མ
ཡིན་པའི་རྒྱས་ན། འབའ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱུར་མི་འདོད་པ
ནི་མ་ཡིན་ན། གང་གིས་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན
ཡང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར།

རང་གི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་རྟུ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒོ་སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་རུང་

བཅིང་དོ། །སྒྲིལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན

དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འདྲེས་པ་དག་ཁོ་ན་སོམས་ཞིག་གི་དབྱིབས
སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཕྱ་མོ་སྒྲིལ་ཕྱ་མོ་
ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཇི
ལྟར་བསྐྱེད་འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཡན་འགར་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའོ།
སྒྲིལ་བཞིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིལ་བའོ།

ཉིད་ཕྱ་མོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཡོད
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོའི
རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་མིག་ལ་སོགས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་
རྣམས་འབར་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་

{@206B} ལས་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རགས་པ་ཉིད་འགལ་ཞིག་སྐྱེས
པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བརྟུན་པ་ནི་ཆོགས
པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉིས་པ་གཞན་ཡང་བརྟུན་པ་ནི་མཚུངས་པ
ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐག་རིང་
པོའི་ཡུལ་དང་ཐག་ཉི་མོའི་ཡུལ་དག་ཏུ།

རྟོགས་པ་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཡུལ་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་འགའ
ཞིག་ཏུ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ག་ལས་འགྱུར།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་བར

ནི་མི་སྐྱེད་ལ། ཐག་ཉེ་བས་ནི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟའི
མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཚོགས་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཐག་ཉེ་བ་ནི་ཚོགས་པ་གཞན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར
རྒྱལ་ཕྱར་བ་རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ལ་ཐག་རིང་ན་ནི་མི་འགྱུར

བ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་གཞན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁྱེད་པ་དང་འགལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་རྒྱལ་ཕྱར་
རབ་དེ་རྣམས་བཟུང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཞུས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟུན་དོ།
ཤམ་ཞེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་དུ་མཆུངས་པས

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅུ་པོ། དེ་བརྟུན་པ་ནི་འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོན་ཡོད
པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་པ་དེས་ན་གདོན་མི་ཟབར

སྒོ་ཤོ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བཀྲ་རྒྱལ་ཕྱེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་

བསམས་པའོ། མི་འཛིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབའ་ཞིག་འཛིན་ཞོ་
སྣམ་པའོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་དང་རོ། །ཆ་ནི་ཡན་
ལག་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་དང་བ་ལང་གཟུང་

པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པར་མི་འཛིན་པར་བཤམ་འོ། །ཐམས་ཅད་
བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་གོ། །ཁྱད་པར་ཉིད་གཞན་དག་གིས་
ཁྱད་པར་ཅོམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱད་པར་ཉིད་
གཞན་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅོམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་

{@207A} ལྟ། །པར་མི་གནས་པ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམས་
སྤྱོད་བྱ་སེལ་ལ་བྱ་དད་ན་བདག་མེད་པར་བཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅོམ་ཉིད་དངོས་པོ་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་མཛོན་སྤྱོད་གྱིས་

གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཁྱད་པར་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར
འཛིན་པར་འཐད་དོ་སྟམ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདོད
པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་བ་ལང་ཉིད་དང་མི་ལྡན
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བ

ལང་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ
གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ། །ཕྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློ་གཅིག་འོག
ཏུ་འོ། །འདི་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཉིད་དང་དཀར་པོ་ཉིད
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཐ་དད་པར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

བ་ལང་ཉིད་ནི་འདི་འི་ཚོགས་ཡིན་ལ་འདི་འི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི
དཀར་པོ་འདི་ནི་ནག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱེ་ནས
སྦྱར་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐ་དད་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཐ
དད་པས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལའོ། །གཅིག

གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་གཟུང་བའི་རྗེས་ལ་དེ་ཡང
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དུ་མ་ནི་ཁྱད་པར་དང
ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །ཐ་དད་པའི་སྒྲིགས་སུ་ན་འབྲིན་པ་བརྗོད་ཅིན

པའི་ཕྱིར་ན། ཐམི་དད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་
འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

ཁྱུད་པར་གཅིག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དུ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱལ་དང་མུན་པས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཙམ་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རྣམས་
ཀྱི་ལོ། །འདིས་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་

པ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ཙམ་རྣམས་སམ་ཡིན་ཏེ་གསུམ་མ་བཟུང་ཡང་སྒྲ་ཙམ་གཅིག་ཤུ་ཁོ་
ནར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུ་མ་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་ཐལ་སྟམ་
ན་དེ་མ་བཟུང་བར་ནི་

{@207B} ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་རྣམས་སམ་ཡིན་ཏེ་གསུམ་མ་བཟུང་
བར་ན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུ་གཞན་གཅིག་ཉིད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །དེས་ན་དེ་གཟུང་
བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། །འབྲས་བུ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་
ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་སོ། །འདིར་ཡང་བརྒྱ་ལ་གཙོ་བོ་དང་
ཕལ་པའི་དངོས་པོ་དུ་མ་འཛིན་པར་སྒྲར་འོངས་པས་དེ་ལས་བཟོད་
པ་ནི། ལྷག་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ་སྡུ་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཇོགས་འཛིན་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཟོད་
ཟིན་པའོ། །བསགས་པ་དང་ནི་

ཆོགས་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་
བསྒྲེག་ནས། མཇུག་སྤྱད་བཟོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་
ཅན་མི་འཛིན་མོད་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་

སྟུང་ན་ཆོས་ཅན་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གྲུབ་
པ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པས་ཟིན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་
འཛིན་པར་མི་རྣམས་ན། འོ་ན་

རྗེས་སུ་དཔག་པས་འཛིན་ལ་རག་གོ་སྟུང་ན། ཆོས་ཅན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འོ་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་འཛིན་ནོ་ཅིག་གི་སྒྲིན་
སྟུང་ན། ཆོས་ཅན་གཟུང་བ་ནི་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །འདི་ལ་རེ་ཞིག་

ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱིས་མདོ་བཤད་པའི་དོན་དུ་རེ
ཞིག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་

པའི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱིས་མདོ་འཆད་པ་ནི། ཚེས་ཅན་དུ་མའི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའི་
རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱ་བ་དང་
བྱེད་པ་པོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་

པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཞི་གཅིག་པ་
ཉིད་དུ་སྟེ། ཚེས་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ནི། མཛོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པའི་
གཞི་ནི་འཛིན་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།
དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཞི་

{@208A} ཕྱ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིན་པའི་
སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གཅིག་པ་ཉིད་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་དང་རིག་པ་དག་གོ། །འོན་ཇི་ལྟར་
བདག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་རིག་གོ་ཞེས་རྟོགས་པ་སྟེ།
ཞེན་གཟུགས་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་གཞི་གཟུགས་ཙམ་
ཉིད་རིག་པར་བྱ་བ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་ཙམ་རྟོགས་པ་ནི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རིག་
པ་འི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རིག་པ་ཙམ་ཉིད་རིག་པ་འི་ཕྱིར་
རོ། །རིག་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་རོ། །རེ་ཞིག་

འདི་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་རིག་པར་བྱ་བ་འི་
ཐུན་མོང་པ་འི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འབད་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཤེས་
པ་གཞན་གྱིས་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་པན་ཚུན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཟུགས་དང་རིག་པ་དེ་དག་གོ། །མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་རིག་པ་བདག་སྟེ།

གཅིག་ཉིད་དུ་ལོ། །བདག་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིག་གོ་ཞེས་རྟོགས་
པར་རིག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་མི་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤར་མཐོང་བ་ནི་གཟུགས་ལ་རིག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་
པ་སྟེ། མངོན་པར་ཞེས་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ལྟོག་པ་འི་
སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ།

བཤོད། །མཐོང་བ་འི་དཀར་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རིག་པས་བྲི་མ་
ཙན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལག་པར་གཟུང་བར་ཡང་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་

སྒྲིམ་ན། ལུག་ཁུང་ན་གནས་པ་གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་དེ་ལ་རེག་པ
དེའི་ཆོ་ཞེས་པས་གང་གིས་རེག་པ

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་དེས་གཟུགས་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ནི་ན། དེའི
ཆོ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཐ་དད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི
ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། ཕན་ཚུན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལོ། །མངོན་
སུམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་

པ་འཛིན་པ་དག་གོ། །འཇུག་པ་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕན་ཚུན་
ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རེག་པའི་རྣམ་པས་སྒྲོང་ལ་རེག་པ
འཛིན་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྒྲོང་བ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ
དད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འགྱུར་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ
ཡོངས་སུ་བཅད་པས་ན་ལོ། །འོན་

{@208B} ཀྱང་ཡིད་གྱིས་རྟོགས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས་
སྒྲིམ་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །དབང་པོ་ལས་
བྱུང་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་འདི་ལ་ཚད་མ་འཇུག་པ་ནི་འགག་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

འདིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་བཟོད་གཤམ་ཏེ་ཡིད་ཚད་མ་ཡིན་པ
ལ་རྒྱ་མཚོ་འགའ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་མ
ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ
ནས་བཟོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་ལས
བྱུང་བ་དང་དབང་པོ་

ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིད
ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པར་རྣམས
སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡིད་ནི་ཡིད་ཁོ་ན
སྒྲེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇེས་སུ་དཔག་པར་ནི་མི

འཁྲལ་པར་ཚུ་རོ་ལ་མཐོང་བས་མ་རྟོགས་ཏེ། མི་འཁྲལ་བ་ནི་ཇེས
སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ
ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར
མཐོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་རྣམ་པའོ།
ཁྲོད་ཀྱིས་ནི་རིག་པ་པས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ངོ་སྐད་བཟོད་པར་བལྟ་འོ། །གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལན་དུ་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ

བའོ། །དེ་ཉིད་དེས་ན་རྩི་བ་འདིར་རེག་པ་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། །ལན
གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱེད་གྱིས་ནི
རེག་པ་པས་སོ། །

བའོ། །དེ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད
རེག་པ་ཡིན་པར་རོ་ཞེས་རྣམ་པ་འདི་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟོན་པ
དེ་ཉིད་དོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པས་བརྗོད་པ་ནི་འོ
ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན
གཟུགས་ཉིད་རེག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བསམས་པའོ། །ལན་ནི་རེག་པ་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རེག་པ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ལ་དཀར་པོ་ཅིག་གོས་སྟོན་པོ་དག་ལ་མཚུངས་པའི
རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རེག་པས་འདི་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི
ལྟར་རྟོགས་ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་ནི
རེག་བྱའོ། །མི་མཚུངས་པ་ནི་དཀར་

{@209A} ཕྱ། །པོ་འོ། །ཅི་སྟོར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེག་པའི་དུས་ན
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན་ལན་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ
བའོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་དད་པར་ཁས
ལེན་ནའོ། །རང་གིས་ཞེས་

བྱ་བ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པར
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ
གཤམ་ཏེ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་མེད་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཅི
སྟོ་མི་རྟོགས་སྟུང་ན། བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་སྒྲོས་

ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན
དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རོ་ཞེས་པའི་ཞེས་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་གཤམ་ཏེ་དོན
དེ་སྒྲུང་ནའོ། །སྒྲུ་ལས་རྟོགས་པའི་དུས་ན་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ
འགྱུར་བ་ཡིན་མདོ་གྱི། དངོས་པོ་དང་དངོས་

པོ་མེད་པ་ཐུན་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཐེ
ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ཐེཚོམ་ཟ
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་མངོན་སུམ
ལའོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཐེཚོམ་དུའོ། །འདིར་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ལའོ། །གཞན་གྱི
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་

དགག་རང་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་མི་སྣ་
བདེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ལན་དུ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཉིས་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།

གལ་ཏེ་སྒྲིལ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་དེ་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུ་མ་མོ། །འོན་ཏེ་སྒྲིལ་ལས་དོན་སྤྱི་རྣམ་པར་
རྟོགས་ཀྱི། ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དེ་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ་སྣམ་ན་འདྲིར་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་སྟེ། རྟུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོ་ཞེས་

པད་ཡང་ངོ། །ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། རྟུམ་ཕྱིས་བྱུང་བ་
དཀར་པོར་རྟོགས། །ཞེས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
།གཞན་གྱི་བ་ལང་ཞེས་སྒྲིལ་སོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
པ་འོ། །གཞོད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་

{@209B} བ་ནི་བ་ལང་ངོ། །དེའི་ཚོ་དེ་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲིལ་
བ་པོའི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ་ལན་ནི་དེའི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདིས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་ཞེས་པ་ཚད་
མ་ཡིན་མོད། དོན་གོ་ཅི་ལྟར་མི་འཇོན་སྣམ་ན། ཆད་མའང་མ་ཡིན་
པས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱུང་

པའི་རྟོགས་པས་དངོས་པོ་མི་འཛིན་ན་དེའི་ཆོ་ཁྲུང་ནས་འོངས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་སྟམ་ན་ལན་ནི་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། སྒྲིམ་བུ་འགའ་ཡང་ཁྲུང་ཏེ་འོད་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁྲམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་པོ་

མ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཐོབ་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྱེད་པ་པོས་དབང་པོ་བྱས་པ་ན་ལོ། །ཁྲམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །འབྲུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མེད་པས་སོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་

པ་ཉིད་དེ་དེས་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་
བོ་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་
དཔག་པས་རྟོགས་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཅན་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ།

པའི་བསམ་པས་རྟོག་པ་སྒྲུལ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་གསུངས་པ་
ནི་འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་གང་གིས་བརྟགས་པ་

ཞེས་བཟླ་བ་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟན་དོན་དམ་པ་པའི་ཉིད་
དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་དོག་ལ།

སོགས་པའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལས་སོ། །དམིགས་གྱིས་
བསལ་ཏེ་བཏགས་པ་ཉིད་བཟླ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་
ཐལ་བ་བཟླ་བ་ནས་བསྐྱོག་བ་བཟླ་བ་ནི། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་དག་ནི་སྔོན་པོ་དང་དབྱིབས་དག་གོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་
དོན་དམ་པར་འགྱུར་

སྟུན་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ།
སྔོན་པོ་དང་དབྱིབས་དག་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ལས་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་པོས་ཐ་དད་
པའི་གཟུང་བ་ཉིད་གྱིས་དོན་གཅིག་ལ།

{@210A} ལྟ། །འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྟོན་
པས་གཞན་དག་སྤྲོ་བ་ནི་དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་བསྐྱུར་ནས་ཐ་མི་དད་པར་
སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་བཟླ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བཟླ་བ་ནི་གཟུགས་

དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་
ལས་དབྱིབས་གྱི་ཐ་དད་པར་རྣམས་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བ་ལང་ཉིད་དང་ཁྲོ་བོ་དག་གཅིག་ཉིད་
ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཁྲོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སེར་སྒྱུ

གང་ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཁྲོ་བོ་དང་ཁུ་ཡུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་ན། དེའི་ཆོ་ཁྲོ་བོ་མ་
ཡིན་པའི་སེར་སྒྱུ་ལ་ཁུ་ཡུ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྟོན་
པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་
དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བ་ལང་ཉིད་ཁྲོ་བོ་ལ་

སོགས་པ་དག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའམ། ཐ་དད་པའམ་ཐ་མི་དད་
པའམ། ཡང་མེད་ན་ནི་དེའི་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་ཉིད་དེ་
དང་། ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་ན་དེའི་
ཆོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་

དཔག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་།
།འདི་ནི་གཞན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་སྟེ་མ་ནས་གཞན་སྒྲི

བཞི་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་བཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བཟློན་པ་ནི་འདི་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཡང་གལ་ཏེ་མེ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིབ་བཞེས་སུ
དཔག་པས་ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱ།

པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་མེ་ཉིད་ཡུལ
དང་དུས་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཟློན་པ་ལ་འདིར
ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་
པ་ལ་ཡང་ངོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་དང
དུས་གཞན་

དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་པའི་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་ཐ་དད་
པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་དང
ཚེས་ཅན་ཐ་དད་པ་ལའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་ལ་དཔེ་གྲུབ་ན།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་དེ་ཡང་དཔེ་གཞན་སྤང་དགོས་པ་རྗེས་སུ
དཔག་པ་དེ་ལ་ཡང་གཞན་

{@210B} ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་ལོང་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའོ། །འོན་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱིས་པ་ལ་བཟློན་པ་ནི
ཅིག་ཅར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་དང་སྒྲིམ་བུ་དག་རྗེས་སུ
འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། དེའི་ཚོ

ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ
ལྟོན་ཅིག་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག
པ་དག་ནི་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤྲང་དགོས་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་འདྲེས་པར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་རོ། །ཐ་དད་

གནས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པའོ། །དབྱིབས་དང་མདོག་དག་ལ་ནི་སོ
སོར་སྒྲུང་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱམ་པ་དང་སྒྲུམ་བྱ
དག་དང་མདོག་དབྱིབས་དག་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱམ་པ
དང་སྒྲུམ་བྱ་དེར་དེ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བ
ལང་དང་པ་ལང་ཉིད་གཉིས་གོ་རིམས།

ཅི་ལྟ་བར་ཕྱོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མི
འཐད་པ་ཉིད་དེ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བ
ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་རྗེས་སུ
འགྲོ། །མི་འགྲོ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ།
འོ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་ཐ་སྐད་ཅི་ལྟར་བྱེད་སྟུང་ན།

གཅིག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ལ
སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའོ། །མ་ཡིན་

དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པ་ལོ། །མཐོང་བ་མི་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན
དེ། འོན་ཀྱང་འཐད་པ་ཉིད་དེ་མ་མཐོང་བ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན
ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན་མཐོང་བ་

དང་ཞེས་བྱ་བ་ལི། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན
པ་བཞིན་དུ་ལོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ།
།འདི་ནི་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ།
།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ
གཅིག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་དེ་འི་ཚོ་གཅིག་ཏུ་

གནས་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དམིགས་པ་འི་ཐ་དད་ནས་གཅིག་ཏུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། མཛོན་སུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཉིད་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་

{@211A} ལ། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་
སྐྱེ་བ་ན་གཅིག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་
པ་འི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་གཅིག་ཉིད་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་སྐྱམ་
ན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །སྐད་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སོ་སོར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིག་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ།
།ངེས་འགའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ངེས་འགའ་བ་ཉིད་མ
ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྒྱ་ཐང་དང་པར་བཟོ་དེ

རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བཟོ་དཔ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་ནི
དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྐྱུས་པ་ན་དེའི
ཡུལ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པར་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ།
།དཀར་པོ་ནི་དབང་པོས་དབྱིབས་ལས་ཐ་དད

པར་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །སྐྱུས་ནི་དཀར་པོ་
དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་པར་འཛིན་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས
པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱུས་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་སྐྱུས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་བ་དང་སོགས་པའི་སྐྱུས་རྗེས་སུ་སོང་བ
ཉིད་སྐྱུས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱིར་ཏེ་གཏམ་ཆོག་གས་དེའི་ཕྱིར་ན་སྟེ། དབང་པོའི་ཞེས་པ་དང
སྐྱུས་པའི་ཞེས་པ་དག་གསལ་ཅིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བའི་ཆོས་གནས་

པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོའི་སྒྲོར་ནི་བརྗོད་དུ་མེད
པའི་རང་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ཉིད
ཡིན་ན་སྟེ། དུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ།

གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་མི་འབྲད་དོ། །རྟོན་ཐ་དད་པ་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ལས་སོ། །རྟོན་ཐ་དད་པ་ལས་ཞེས་
པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱ་རབ་རིབ་ཅན་དག་གསལ་བ་ལ་གཞན་དུ་མི
གསལ་བར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་དབང་པོའི་ཞེས་པ་དག་ལ་འོ། །དེ་ནི་གཞན་
དག་དང་ཐ་དོལ་གྱི་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་སུན་འབྲིན་པ་བརྗོད་པ་ནི། སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་
སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཅི་འགའ་ཞིག་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱས་སམ་
སྟུམ་

[#DATA INCOMPLETE HERE]

{@216A} ཕྱག་ལོ། །ཅུག་གི་འདོད་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁྱེན་སྤྱད་པར་སྟོན་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི། ས་གཞུགས་འཛིན་པ་ཇི་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤར་བཀོད་པའི་མདོ་ཉིད་གྱིས་རང་རིག་པ་
ལ་ལྟོས། །འགྲེལ་པའི་གཞུང་སྟོན་གསུམ་

གྱི་གྲུང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས་མཛད་པ་འགོད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་
ཡིན་པ་དེ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ནི་སྟོན་ཏེ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་གང་ཡིན་
པ་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཅིའི་དོན་དུ་

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མཛད་དེ། །ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཞེས་ཅི་
སྟེ་མ་གསུངས་ཤེ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེའི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །འགྲེལ་བའི་ཆོས་
གནས་པས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེ་ལས་མ་རྟོགས་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་རྟོགས་པའོ། །དེའི་ཆོ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་དུས་ནའོ། །སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མའི་
དངོས་པོ་དང་མཛོན་པར་བརྟེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྟུང་བ་དེའི་
སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་གྱིས་པ་བརྟེན་ལ་སྟོམ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་མཛོན་པར་བརྟེན་པ་དང་མི་སྟོར་ཡང་རྣམ་

ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་བྱི་མ
མཚམས་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ལོ། །བདེ་ལ་བྱང་བ་ནི་བརྗོད་པ་ཡང
སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་གཉི་ག་ཡང་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་
ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དུས་བྱིས་རིག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མེད
པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གིས་གང་ཞིག་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ། །

དུས་བྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
སོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལོ། །དེ་འི་ཆོ་བློན་པའི་རང་བཞིན་བདེ
བའི་རིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཞུགས་པའི་རང་

བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ལོ། །གཞན་གྱིས་བདེ་བ་རིག་པའི་དུས
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དེ་ནི་བློན་པའི་དུས་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བ་མ
ཡིན་ནམ། དུས་ན་སྒྲ་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བློན་པས་ཡུལ་དུ
ཅི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུམ་ན། དེ་འི་ཆོ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བློན
པའི་དུས་ཉིད་ན་ལོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་

{@216B}པའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ་བདེ་བ་བརྗོད་པར
བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་བ་དེ་ལས་ཐང་དན་ན
སྟེ་སྒྲས་དབེན་བ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟིན།

འོན་ཏེ་སྒྲིལ་པ་དུས་ཀྱང་མཚུངས་པར་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། དུས་གཅིག་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ན་ཞེས་བྱ།

པའོ། །ཡིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིལ་བ་ཞིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ།
པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དེས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིལ་བ་དེ་ཆོ་ཞེས
བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཡིད་གྱིས་དོན་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན། དེ་མ་བཟུང་བ་ཡང
རྣམ་པར་རྟོག་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་བོ
ཉིད་ལ་ཡང་མི་རྟོག་ཕྱིར། ཇི་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན
དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལའོ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་

ཡང་དོན་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གཉི་ག་ལྟར་ན་ཡང་སྤར་བ་ཤད
པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་
འདོགས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ལ་བརྗོད
པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་དག
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་འཇམ་ཐམ་དད་

པར་འགྱུར། དེ་ལ་གཅིག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་
ཡོད་དོཞེས་བྱ་བ་འདི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པ་འབའ་
ཞིག་ལ་འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད་ཅི་སྒྲོན་སྟུང་ན། དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ།
འོན་ཏེ་ཞེས་སྟོགས་

གཉིས་པ་ལ་བཟོད་པ་འོ། །རྣམ་རྟོག་བཅས་པ་འི་རིག་པ་འི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་འོ། །རྟོག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པ་འོ། །དེ་
ལ་ནི་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་ཉེས་པ་སྒྲིམ་ཟིན་ཏོ། །འོན་མེད་པར་
རྟོག་པ་མེད་དོ་སྟུང་པ་འདི་དོགས་པ་བསུ་ནས་རང་གི་སྟོགས་ལ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་གནས་པ་

བཟོད་པ་ནི། དེ་འི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བརྟགས་པས་ཞེས་ཚད་མས་
འཐད་པ་འོ། །གཞན་དག་འདི་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་སྒྲིམ་བ་ནི་དེ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བྲུབ་པ་འི་མཐའ་ཡས་པས་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི་ཞེས་
སྒྲིམ་ཏེ། དོན་མ་བཟུང་བ་སྒྲིམ་བྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ར་རྒྱལ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་

{@217A} ལ། །པ་འི་དོན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་མ་བཟུང་
བ་འི་དོན་ལ་ཞེས་པ་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་འི་ཚོ་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་དོན་དུ།

འཇུག་པ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་
པར་འགྱུར་པས་དེ་ལ་ཐོག་པ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་
སྤར་ཉིད་སྐྱེས་ཟིན་པས་ནི་ཅི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་དེས་ན་གཟུང་
བ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །འདི་ལ་

གཞན་གྱིས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ལན་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ།
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་མངོན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ།
དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདི་འདྲ་བ་
ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་གྱིས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་

བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་
པའོ། །བཤད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
པར་རྟོག་པས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ།
ལས་དང་བྱེད་པའི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་དོན་འཛིན་པ་དེའི་
ཆེ་བརྗོད་པ་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་གང་གི་ཆེ་བརྗོད་པ་ཉིད་དོན་
དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་དང་བདེ་

བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའོ། །རང་རིག་པ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ནི་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འདི་
ལ་བརྗོད་པ་ནི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐ་སྐད་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་

{@217B} ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་
ལ་ཡང་དོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྐད་དུ་འོ།

།འདི་ལ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་གཅིག་ཉིད་དུ
རྗོད་པོ་ག་གི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་རྗོད་པོ་

སྤྱད་པོ་ག་པས་རྗོད་པོ་སྤྱད་པས་ན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྫོམ་པ་ཉིད་ཇི
ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་རིབ་ཅན་གཅིག་གིས་སྒྲ
བ་གཉིས་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་པས་མ
མཐོང་བ་དེས་ན།

གཅིག་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་རྫོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་ཞེས་བྱ་བ
ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་ཡིད་དག་ལའོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པའི
མཐའ་པས་བརྗོད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡིད་ཀྱང་རང་རིག་
པ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ཚུལ་མི
ཤེས་པ་དེས་ན་གཉིས་

གང་གིས་རིག་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། །ཡིད་དང་རང་རིག་
པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ། །འོ་ན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །འདི
ལ་བརྗོད་པ་ནི་རང་གིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཡང་ནི་གཟུགས་དང་
རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ། །ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་
ཏེ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་

ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྱི་ཁྱེད་པ་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བྱ་བར་ཐལ་ལོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་རང་
རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དབང་པོའི་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་

སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་
ཉམས་སུ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་སྟེ་མ་
ཉིད་དུ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ན། འདི་
རྒྱ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་ལྟ་གཤམ་འགྲུབ་ཅེས་

བྱ་བར་བསམས་པ་ལོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དཔེའི་ཐབས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
དུས་མཚུངས་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་གཞན་དག་གིས་འོན་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་བས་དེ་
བཞིན་དུ་ཞེས་

{@218A} ཨ། །བྱ་བ་ལོ། །འདི་ནི་བདེ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཙན་
གྱི་ཡིད་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་དེ་དག་དང་དེ་བཞིན་
དུ་བུམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་པ་ཙན་གྱི་ཡིད་དང་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པའི་རིག་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཐ་དད
དོ། །ཐ་སྟད་པའི་ཐ་སྟད་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ

བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པའི་འོ། །ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་འོ། །རིག་པ
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བཅས་པོའི་བདག་ཉིད
དོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་དོགས་པ་བསྐྱབ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་རིག་སྟུང་ན། གཞན་གྱི་གཞན་གྱིས་
ཞེས་སྟུང་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐམི་དད
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སྟུང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་
ཞེས་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ། ཁྱད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ

དད་པའི་མཛོན་སྟུང་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པར་བྱེད། དེ་ལ་རེ
ཞིག་རིམ་པ་བཞིན་སེལ་བ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཕྱིད
དང་པོ་འཆད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཕྱིད་ཕྱི
མ་འཆད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རྒྱ་ཐ་དད
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཉིད་འབྲས་

བྱ་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོན་པ་དེ་བ་ལ་སོགས་
པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་
རྒྱ་ཐ་དད་པར་རྗེས་སྤྱད་པ་ག་ཞེས་པ་ནི། ཐ་དད་པར་འབྲས་བུ་སྟོམ་
ན། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདིར་ཡང་འབྲས་བུ་
ཐ་དད་པར་ཁས་བླངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །

དེ་ནི་ཉིད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། ཐ་མི་དད་
པའི་རྒྱ་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་སྤྱིར་རྣམ་
པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི་བརྗོད་པ་
ནི་མིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་

དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བ་
ཡིན་དང་དོ། །དེ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་སྟོམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེའི་
ཚོན་བདེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེས་ན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།

{@218B} ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་བདེ་
བ་ལོ། །ཁྱེད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སངས་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དོ། །དེ་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོན་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏང

སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་

སོགས་པས་བརྗོད་པ་བཤད་པ་གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་སྦྱར་བ་

ནི་རྒྱ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་ཤེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང

ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དུ་

འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི།

འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་མཆོར་

བའི་དུས་ན་ལོ། །བདེ་བ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཕམ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་

བའི་རྒྱ་ལོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་

བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་

ཡིན་པ་ལོ། །ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི། བདེ་བ་

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཆོས་དང་

ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོ། །ཁྲོག་པ་མེད་

པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལྷོག་པ་མེད་པར་རོ། །དེས་ན་བདེ་བ
ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལ་ནི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན
གང་ལ་རྣམས་སྟུང་ན། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་སྟེ་རྒྱ
ལ་འོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་འི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཐའ་
དག་ཆོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྷོག་པས་ན་འོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྒྱ་དན་ལ་སོགས་པ་འི་ཆོགས་པ་ལས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ན
རྒྱ་མེད་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པ་འོ།
།གཞན་ལས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་

ལས་སོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཐ་དད
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་འཇ་སྤྱག་བསྐྱེད་འོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རིགས་པ་
ཙན་ལ་འོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་ནི་བདེ་བ་འོ་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་བྟངས་སྟོངས་

{@219A} ལ། །པའི་འབའ་ཞིག་ལས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་
ཡོད་པས་ནི། གཅིག་ངེས་པར་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་
པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །ཁྱེད་པར་ཙན་ནི་བདེ་བ་འི་རང་བཞིན་

ནོ། ཚེས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པ་ན་ལྷག་པ་གང་ཡིན
པ་དེས་ན་རྣམ་པར་ཞེས

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་། སྐྱུ་རུ
རའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ཚོགས་གི་རང་བཞིན་ནོ།
།དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་རུ་རའི་རང་བཞིན་ལས་སོ། །ཁྱད་

པར་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པ་པོ། །འོན་ཏེ་ཞེས
དོགས་པ་བསུ་ནས་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་གི
སྒྲིའི་དོན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡང་སྐྱེད་དོ་ཞེས
བརྟེན་པ་དེའི་ཚོ། རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད
དོ་ཞེས་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལས
མཐའ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐ་དད་པར་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ
ཚོས་ལ་སོགས་པ་ཅོམ་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བྱིར། བདེ་བ་བཅས་པོར་སྐྱེད
ན་དེའི་ཚོ་ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཡང་

དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས
པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི

བ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི
རྒྱུ་འོ་ཚེས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁད་དེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཚེས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དེ
རྒྱུ་དེ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ
བའོ། །འོ་ན་ཚེས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་

ཅན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚེས་ལ
སྟོས་ཏེ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་དག་ཤེས
རབ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་། གོམས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ
ཤེས་རབ་ལ་སོགས

{@219B} བ་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚེས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན
རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱ་གང་ལ
གོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ

ཡང་བློན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་དེ་ལ་ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲོམ་ཏོ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི་

གོམས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བར་བལྟ་འོ། །སྐྱེས་བུ་འི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཁྱུད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་
གྱི། ཚོས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འཁོར་བ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་སྟེ། འཁོར་བ་འཛིན་པ་

ཡུལ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་མི་བཅི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་འདྲོམ་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱུད་པར་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ལས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ལས་བདེ་བ་ཅི་སྟེ་མི་འབྱུང་སྐྱུལ་ན། དམ་པ་
མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་འོ། །བདེ་བ་དེ་
ཚོ་སྐྱུ་མ་འཛིན་ཚོས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་འཛིན་
ཚོས་ཉིད་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ་བ་འོ། །
།དེ་ལྟ་ན་འོན་ཚོས་ལ་རྣམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་གོམས་
པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
ན། རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་ན་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ཤོ་མས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།
།གང་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་
སྤྲོས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་དུས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདག་གིས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་

པ་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སྡོན་གྱི་
འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྡོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་སྤྲོས་
པ་འདི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་དམ་ཅིག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
སྡོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
བསམས་པའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡོན་

གྱི་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡིད་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དབང་པོ་ལས་སྤྲོས་པ་རྒྱུ་ལས་ཤིག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ལས་
སྤྲོས་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་ལས་ཤིག་འོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་མས་
པ་ཉིད་ལས་སོ། །དེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་

{@220A} ལ། །པ་དེ་འཛིན་པའོ། །བྱེད་སྤྲུལ་རྒྱུ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་
གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁོ་ན་གང་གི་ཆོ་གོ་མས་པར་
འགྱུར་སྤྲུལ་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་འདི་ནི་དོན་འདི་ལ་ཡོད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་ལ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ་འོག་

ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་ཡང་ནས་ཡང་གི་དོན་ཅི
ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོགས་པ་བསུ་ནས་སྒྲིམ་པ་ནི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཅིག་པར་ག་ལས་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་རྟོགས་པ་མེད་པ་འདི་
ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་པར་ཇི

ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དོ་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་
དུ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ལ་འདི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་ནི་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པའོ། །དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་ན་
དེ་ལ་དོ་ཤེས་པ་ལྟར་འབྱུང་

བཞེས་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་འདི་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་དོ་ཤེས་པ་འཐད་པ་ཁོ་ན་འོ་སྒྲིམ་ན་ཤེས་པ་
ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ལ་དོ་ཤེས་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་ལ་དོ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་བར་འགྱུར། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་

བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་དེ་ལས་

ཅི་ཡིན་ཞེན་ཞེས་སྒྲིམ་སྟེ། རྟེན་གྱི་པ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ལོ།
ཁོ་ཉེ་ཤེས་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འི་
སྟོགས་པ་འཇའ་ཁོ་ཉེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བས་རིག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འི་སྟོགས་ལ།

ཡིན། གལ་ཏེ་རང་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་ནི། དེའི་ཆོའི་
ལྟར་རོ་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྟོགས་
པར་ཞེན་པ་འགྱུར། ཡོངས་སུ་གསལ་བར་ཐུག་པར་མཐོང་བ་རང་
རིག་པ་འི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ན་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་འི་དུས་ཉིད་
དུ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། རང་རིག་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་ལོ། རྟེན་གྱིས་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལོ། སྟོགས་གཉིས་པ་
ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ཐུ་མ་ལ་
བརྟེན་པ་ནི་དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རྟེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
ཐུག་པ་མ་ཡིན་པ་འི་སྟེང་རོ། རེད་ལ་

{@220B} གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་ནི་ཁོ་ཉེ་ཤེས་བྱ་བ་ལོ། རིག་པ་ཙམ་
ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་རིག་པ་སྟེ། ཤེས་པ་
ཙམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞེས། རེད་ལ་གྲུབ་པ་འི་མཐའ་
པས་བརྟེན་པ་ནི། དོན་གཅིག་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དུ་མས་གཟུང་བར་བྱ་

བཅ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཞེས་པ་

གཅིག་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་སྦྱར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། དོན་སྣ་མ་ཕྱི་མ་དག་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་འོ།
འབྲས་ཡོད་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔོན་མཐོང་བའི་དོན་གྱིས་
འབྲས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་པོ་སྣ་མ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་
ཅི་མ་ཡིན་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་

ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། འདིའི་རྣམས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོགས་པ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་གི་འོ། །སྒྲོས་
པ་ནི་སྦྱོར་བ་འོ། །ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
ཞེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་འི་རྩོགས་ལ་འོ། །ཞེས་
པ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་

ནི་ཞེས་པ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐ་དད་ན་དེ་
ཡང་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་འོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེས་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པར་རྣམས། །དེ་ལྟར་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ཐ་དད་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་དང་ཐ་
མི་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་བདག་

ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་འི་བདག་གོ། །དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ལས་

ཐད་དཔེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོ། །བདག་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
དེས་ན་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱར་ནས་བརྟག་པ་མ
ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པས་ནི་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལའོ། །

དེའི་ཚེ་བདག་སྟེ་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་དེ
ཡང་ཐད་དཔ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་དེས་བདག་ཐམི་དད་པར
ཇི་ལྟར་འཇིན། ཡང་ན་བདག་དེ་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པས
ཕྱི་རོལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཐད་དཔ་ཡིན་ཏེ། དེས
ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བ་བྱེད་པར་འགྱུར

བདེ་ཕྱི་རོལ་ཐད་དཔར་འཇིན་ཏོ། །མི་འཇིན་པ་ཁོ་ནའོ་དེའི
ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐད་དཔ་ཡིན་ན་གཅིག་ཉིད་འཇིན་པ་མི་འཐད་དོ།
ཇི་ལྟར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དང་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་པར
སྟོ་འདོགས་པའོ། །དུ་མ་ཉིད་མ་འགྲིགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ
དེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་དངོས་མིན་ཏེ་རྟོགས

{@221A} ཨྱ། །དངོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟོགས
པའི་རང་བཞིན་དེ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བཟུང་སྟེ། རྟོགས་པའི
འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེར་མ

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕེལ་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བའི་འཕགས་པར་འགྱུར་བའོ། །འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བའི་གོམས་པ་གང་གིས་སྤྱིར་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ
བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་གིས་སྤྱིར་བའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འོ། །རིག་པ་སྟེ་ཚད་མ་བརྟན་པའི་དགའ་བ་
གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་
ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི། སྤར་གྱི་
སྤྱིར་བ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་ཇི་སྤངས་པའི་ཡིན་ཞེ་ན་ཏོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་

གསུངས་སོ། །བདེ་ལ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དེ་སྟོམ་པ་འཕེལ་བ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་
པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་སྟེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ནང་གི་

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གོམས་པ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་གཞན་

གྱི་ལུགས་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་བཟོད་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ
བའོ། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ
ལ་སོགས་པ་ལ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་རོ།
།གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་ཅན་ལ།

སོགས་པའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ
བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནའོ་ན་གཞན་ཉིད་དུ
འགྱུར་མེད་ཅི་སྟོན་སྟུང་ན། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ནི། །ཞེས
བྱ་བའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཛིན་པའི་སྟོའོ། །མཛོན་སུམ་ལ
གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་འདྲ་བ་ཅན་

ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ལའོ། །དེ་ལ་སྟེ་མཛོན་སུམ་གཞན་དེ་ལ་གཞན་པ་
གང་ཡིན་པའི་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་
ལའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་སྟེ་པའི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་མི་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་

{@221B} ཅིག་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་དེ་ལ་ཡང་
དོན་དེ་སྣང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ཞིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་
དགོངས་པའོ། །དོན་མེད་པའི་སྟོ་འབའ་ཞིག་སྣང་སྟུང་ན་སྟོ་འབའ་

ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་

དང་བྲལ་བའོ། །འཛིན་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་པའི་འདོད་པ་
ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གི་འདོད་པས་
བྱེད་པ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

དོན་མི་སྣང་ན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་འདི་ལ་བདག་དང་
འབྲ་བ་ཉིད་དམ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་པོའི་རང་
བཞིན་དུ་སྟོང་འདོགས་པ་འདི་ནི་ཚོགས་མ་མེད།

པའི་དུས་ཅན་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟོང་བདག་དང་འདུ་བ་ཅན་ནམ། བཅས་
པོའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མི་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ལན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྲམ་
ཟེ་དང་རིག་པ་པ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དོན་
གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་བརྟེན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་

བའམ་གྱི་སྐྱུ་མ་ནི་བཞིན་སྐྱོན་ཏེ། ཞེས་རབ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་ཟེ་དང་རིག
པ་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ།

བ་བཅས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད
པའི་སྒོ་གསལ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། རྒྱ
དེས་ན་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་དང་འབྲེས་པ་སྟེ། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི།
རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་

ཡིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། རྟོག་མ་མེད་པའི་གོམས་པའི་བག
ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར
རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པས་ན་དེ་ལས་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན
པ་དེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་འདུ་བ་ཅན་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ
ཅན་གྱི་ཞེས་

{@222A} ལྟ། བས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟུགས
གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས
བྱ་བའོ། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི།

དོན་གཅིག་ལ་བྱ་བའོ།

སའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ན་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་འོན་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་བདག་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ
རག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

གཞན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་
ཚིགས་སོ། །རྟག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དབང་གི་རྟགས་ཡིན་ལ་དེ
ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་
ཉིད་དམ་རྟེན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡོན་
ཏན་ཉིད་མ་ཡིན་སྟུང་ན། གཞན་ལ་

བརྟེན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཇུས་ལ་བརྟེན་པ་
ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་གྱི་རྒྱ
མཚན་ཡིན་ན། འདིར་ཇུས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་
བརྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དབང་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ།

།བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ
ལྷག་པ་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས
བྱ་བ་ནི་མེད་པ་དེ་ལོ། །གལ་ཏེ་རག་ལས་པའི་

ཚུལ་ཉིད་ལ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་གྱི་མེད་པ་འདི
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཇི་ལྟར་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡང་ཉིད
གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབས་ཀྱང
བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ཁྱེད་ན་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན
པས་སོ། །དོན་གང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཡང་མི་གཞུགས་པས་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ལ
སོགས་པ་ལ་ཡང་མིག་འཇུག་

{@222B} པ་ཁོ་ན་སྟེ་དེས་ན་དེར་ཡང་དེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེ་ན་བདག་གི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་མི་གཞུགས་
ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་མིག་

གིས་འཇུག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ནའོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
པས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཞུགས་
པའི་མིག་གིས་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ན། དེའི་ཆོ་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་མིག་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཞུགས་པའི་མིག་གིས་སྒོ་གཏུག་གྱུར་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི། །ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མིག་ལས་
འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅང་ཐལ་བའོ། །འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདེ་བ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །རྒྱ་དེས་ན་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་
པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྣམ་པར་བརྟག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པའོ། །དུས་མཚུངས་པའི་ཞེས་བྱ་

བ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པའི་འོ། །དེ་

ལ་ཡང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ
བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར
བྱེད་པ་གཞན་མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ན་དེར་ཡང་དབང་པོའི་རྣམ་པར
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བཤལ་ལོ།

ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་འོན་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། རྩེས་སུ
དཔག་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་དེ་དེ
ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ
རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་སྒྲིལ་
སོགས་པ་དབང་པོ་དང་དུས་མཚུངས་པ་ལ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་

གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར
བརྟག་པ་གཞན་རྟོག་པའོ། །འདི་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་སུ
དཔག་པར་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའོ། །ཤ་རོལ་པོ་
ཉིད་སངས་རྒྱུས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྩེས་སུ་དཔག་

{@223A} ལྟ། །པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་
ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་རྟོག་ན་དེའི་ཆོ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དབང་པོའི་རྣམ་
པར་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པར་བྱེད་པ་ཅི་སྟེ་མི་རྟག་ཅེས་དོགས་པ་བསུ་

ནས་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ

བཤོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་མྱོང་ན་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
གཞན་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་
བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་གོ། །

གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རོལ་
པོས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ
བཤོ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
སོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་གཟུང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་
པར་གཞན་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་

པཤོ། །གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་དང་
བདག་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་སྟེ། དེས་ན་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྗོད་པ་
ནི་འོ་ན་ཞེས་བྱ་བཤོ། །དེ་བདག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཀྱང་
ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡིན་པས་ན་བདག་སྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མྱོང་བ་བདེ་བའི་རྣམ

པར་ཁས་བླངས་པ་ན། མྱོང་བ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ
གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བུམ་
པ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་གཞན་སྤྱི
བཞི། མྱོང་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་ཡང

ནི་བེམས་པའོ། །ཞིང་ལས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །དཔེར
ན་ཞིང་ལ་གོང་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། གོང་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ཞིང་གཞན་གོང་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ཡང་བདེ་བ་གཞན་གྱིས་
སྒྲོ་བ་ཏགས་པའི་བདེ་བའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྤྲོད་འབྲེན་པའི་དོན་དུ་
གཉིར་བར་འགོག་པ་ནི་འོན་ཏེ་བདག་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བདག་དང་
ཡིད་དེ་དབང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ནི་ལྷན་པ་སྟེ་དེ་
ཅུམ་ལས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་

{@223B} ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་
བ་མྱོང་བའོ། །རྣམ་འཆད་མེད་པ་ནི་བར་མ་ཆད་པའོ། །འོན་ཏེ་
རྣམ་པར་འཆད་པར་ནི་མི་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་ཆད་པ་ཁོ་
ནར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་

པ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སྒོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་

པ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྟོ། གཤམ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པ་རིམ་ཅན་ཉིད་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་ན
དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རྣམ་པར་མ་ཆད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཉིད་མ་ཆད་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་ལ
སོགས་པ་འཕམ་གཟུགས་ལ།

སོགས་པ་འདི་བར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི
སྐྱུར་བ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། བདེ་བ་མི་འཛིན་པ་ནི་གཟུགས་འཛིན་
པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་པ་བདེ་བ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་
ཞོ། རྟེན་བཞིན་དུ་གཟུགས་མི་འཛིན་པ་ཡང་བདེ་བ་འཛིན་པ་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།

བདེ་བ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་གཟུགས་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི
དོན་ཏོ། །འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐལ་བ་དོན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། བསྐྱོག་པ་ལ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི།

ཐལ་བ་འདི་འདི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱན་མི།

འཆད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཡིན་པར
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་དུ་མཇུག་སྤྱད་པ་ནི་དེའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ནི་དེའི་དབེན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ
ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མེད་པ

ཉིད་དུ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེ
དབེན་པར་འཛིན་པ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་
ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དེ་རྣམ་པར་མ་ཆོད་པར་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པར
འགྱུར་མོད།

ཅི་སྒྲིན་ཞེན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དམིགས་པ་ན། གཞན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེས་དབེན་པར་རོ། །གཞན་གྱི
བརྗོད་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེས་
དབེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་
བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེས་

{@224A} ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་རོ། །མ
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི
ལ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཕན་ཚུན་དང་རྗེས་སུ
མ་ཞུགས་པ་ཉིད་འཛིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་བ་དང་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་འཛིན་པ་དག་རིམ་ཅན

ཉིད་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་དུས་མཉམ་པར་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་
རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་རིག་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དུས་
གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དཔེར་ན་ཡན་ལག་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །བར་དང་བཅས་པ་སྟེ་བར་ཆད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་
ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །

བར་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་དང་དུ་མ་དེ་དག་འཛིན་པའི་དུས་ན། བར་
ན་གནས་པའི་བར་ཚོད་མ་བཟུང་ཡང་སྐྱེའི་རང་བཞིན་གཟུང་བ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལ་སྟེ་བར་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་
པའི་དུས་སུ་སྐྱེའི་རང་བཞིན་པར་མེད་པར་འཛིན་པས་དེའི་བར་
ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་འཛིན་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བཞིན་དུ་བར་མི་འཛིན་པས་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་
གཞོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་བར་ཚོད་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཛིན་པ་ནི། འཛིན་པའི་
གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དང་བཅས་པའི་
སྐྱེ་དུ་མ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ལོ། །

པར་ཆད་དེ་སྐྱེའི་བར་མི་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ།

དེས་ན་དེ་འཛིན་པའི་གཞི་དབྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་ནི་གཞི་དབྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི། མེད་པ་གཞི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མི་ན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་འདི་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་འདོད་མིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་གཞི་དབྱེད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་སྟུང་ན། །འཛིག་རྟེན་འདོད་པར་ཟད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བར་ཆད་དེ་སྐྱེ་ཆུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཉིད་སྐྱེ་མི་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པས་ན། །འདི་ནི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །བར་ཆད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བར་ཆད་འཛིན་པ་མ་སྐྱེས་པ་ན་གཞི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྲེལ་དོ། །འོ་ན་ཏེ་བདེ་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ཡང་བར་དང་བར་དུ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་འཇུག་མ་སྐྱེས་

{@224B} པ་ཁོ་ན་སྟེ་དེས་ན་གཞི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། །གཞི་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བདེ་བ་འཛིན་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། །གཟུགས་འཛིན་པ་ཡང་བདེ་བ་མི་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

འཇིག་རྟེན་པ་གྲིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་།

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
དང་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །མི་འཇིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་
སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་འཇིག་པ་ཉིད་གསུངས་མི་འཇིག་པ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཕ་རོལ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་བྱ།

བ་སྟེ། གསུངས་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་འཇིག་པ་ལ་འོ།
།འཇིག་པ་ལ་འཇིག་པ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་གདོན་མི་བར་ལས་སྒྲུབ་
དགོས་སོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་པ་པོ་ལ་འཇིག་པ་པོ་གཞན་ཡོད་
པར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་
བྱ་བ་གལ་ཏེ་འཇིག་པ་ལ་ཡང་

འཇིག་པ་གཞན་སྟོན་ན་དེའི་ཆོ་སྒྲུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུར་
ན་མ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འཇིག་པ་གཞན་དག་ལ་[~EMS] པ་
ལས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་གསལ་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་པ་པོ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་སངས་རྒྱུས་པའི་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་བརྟེན་པར་བྱས་
པ་འོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་

ནི་སྟོན་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འཛིན་པ་རང་གསལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་ན་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ཁས་ལེན
པའི་ལོ། །དེ་ནི་འཛིན་པ་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ
པའི་མཐའོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཅིག་པར་བར་དུ་མི་འཛིན་པ་ཉིད
གཞན་གང་ཡང་རུང་བར་འཛིན་པའི་རང་

བཞིན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྟན་པས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ
སྟོན་པ་ནི། སྟོན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་སྐྱེའི་བར་ན་གནས་
པའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལྟར་རོ། །བདེ་བ་འཛིན་པའི
གཞོད་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེའི
བར་གང་ཡིན་པ་རིག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བམས་ཅད་

ཀྱི་ཆོ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་གཞོད།
གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ
ན། དེ་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་ལྷ་ཞིག་འཛིན
པའི་ཆོའོ། །དེར་ན་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཉིད་འཛིན་པ
གཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་

{@225A} ལྟ། །བསམས་པའོ། །ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ནི་གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར
ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་འཛིན་པ་གཞོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱེའི་བར་ནི་སྤང་བ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་འདྲིར་ནི་དེ
ཏ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་

ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་གཞོན་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་ནི་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དཔེར་ན་སྐྱེ་འཛིན་པས་བར་ཆད་མི་འཛིན་ལ་གཞོན
པ་དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མ་བཟུང་། གཟུང་བས་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་
གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་དཔེར་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པ་ན་དོན་
དམ་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཚེ་བདེ་བ་

ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྐྱེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་མ་བཟུང་བ་ཉིད་འབང་ཞིག་ཅེས་
བྱ་བ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ཙན་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་རྣམ་
པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མེད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་

སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ལོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྱམ་
པ་ལ་སོགས་པ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་དུས་ན་ཡང་སྐྱེས་པར་འདོད་
པའི་དུས་ན་ཡང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་མ་དམིགས་པ་
ཙམ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
དུ་མ་

དམིགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགར་ཡང་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་མི
རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་བའི་དྲུས་ནའོ། །རིགས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་བར་
འཛིན་པས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དོན་དང་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི།

དེའི་རིམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་རིགས་པ་ཞིག་ནའོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ
ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་
སློ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

དབང་པོའི་སྟོན་ཀྱིས་གཉིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་དབང་པོའི་སྟོན་རྒྱུར་ངེས་པར་མི་འཛིན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དབང་པོའི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱུར་རོ། །འདི
ཉིད་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་སྟོན་པོ་
ལའོ། །དེ་ནི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མེད་པ་

{@225B} ཁོ་ནའོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །བདེ་བའི་
རྣམ་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་བདེ་བ་ནི་ཞེས་སྟོས་སོ།
།དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་

པ་ཉིད་དུ་འོ། །ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའི་པ

[~ZHPA] 'ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཁས་

སྒྲངས་ན་ཡང་དོ། །གཉིས་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་བདེ་བའོ། །བདེ་བ

འབའ་ཞིག་འཛིན་མོད་ཅི་སྐྱོན་སྟུང་ན། དེ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་དེ

སྐྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཞེ་ན་བདེ་བ་དེའི་རྒྱར

གྱུར་པའི་དོན་ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་གསུང་བར་རོ། །བདེ་བ

ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི

སྐྱེ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།

།གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ།

།བདེ་བ་ནི་སྤར་ཇི་ལྟར་མེད་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེ

བ་དེ་ནིའོ། །དུས་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ཤེས་པའི

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱེ

བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཤེས་པ

དག་རིག་བྱེད་གྱི་དངོས་པོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི

དངོས་པོ་ཉིད་གསལ་བའི་དོན་དུ་བརྟེན་པ་ནི། རིག་པའི་རང་བཞིན

མིན་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི

རྒྱ་ཉིད་ལས་བདེ་བ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་དུས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཡང་བདེ
བ་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བདེ་བར
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་འདི་དོགས་པ་བསུ་ནས་བཟོད་པ་ནི།
བདེ་བ་ལ་ནི་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་བཞིན་དུ
བདེ་བ་ལ་ཡང་དབང་པོའི་བྱེད་

པ་ཡོད་དེ། དེས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་བའི་ཡུལ་ན་དུ
ཡང་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བདེ་བ་རྣམ་པར
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མེས་པོར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིག་པ་ཉིད
མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་སྟེ་མ་ན། རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི

འཐད་པ་ཉིད་ལྟར་བྱེད་པ་ལྷག་པར་བཟོད་པ་ཚིག་སྟེ། དེ་ལ་རིག་
པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་འདོད་པ་མིན་ཞེས་བཟོད་པ་ནི
གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ན་ཆུང་ཞེས་
སལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ན་ཆུང་ཞེས་བཞིན་ན་ཆུང་སྟེ་གཞི་རྒྱ་གསལ་
པའི་དུས་ན་འོ། །མཐོང་དང་ཞེས་བཟོད་པ་གང་

{@226A} ལྟ། །ཡིན་པ་དེའི་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཡང་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྟན་ཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང
ལྟན་ཅིག་པའི་བདེ་བའོ། །སློབ་གཉིས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་དེ་ཡང་མེད་པར་བྱར་མི་རྣམས་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
ཕྱོགས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན།

ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། ཅི་འི་ཕྱིར་མི་འདོད་སྟེ་ན་མིག་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲོ་
བར་རོ། །འབར་ཞིག་ནི་བདེ་བར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་
འགའ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་ན་ཅིག་གཟུང་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་བདེ་བ་ལྟན་

ཅིག་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ལོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་དག་ལ་རྒྱུར་རྟོགས་ན་དེའི་
ཆོ་རེས་འགའ་སྟེ་ན་པོ་དང་མེར་པོ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན།
དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྟོགས་པ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལོ། །བདེ་བ་མྱོང་བ་ནི་དེ་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་
མཐོང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་པའི་
ཆོ་གས་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་
ཞེས་བྱ།

བའོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་སྐྱེད
པར་བྱེད་པའི་ཡིད་གཉིས་པ་མེད་པས་ན་འོ། །དེ་ལས་ཞེས་པ་གཟུགས
ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །གཞན་དག་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད
སྟོན་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲང་བའི་དུས་ན་གང་ཆོད
བའི་དུས་ན་རེག་པ་ཉི་བ་དེའི་ཆོ་གང་བ

དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་རོ། །རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་དག་ཉི་བར་གནས
པ་ན། རྟག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དག་ཚུང་བར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་རྟག་ཏུ
འགྱུར་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། གཡུ་ལ་དེ་འཐབ་མེ་སྤྱོད་པའི

རེས་སེམས་འཕྲོགས་པ་སྟེ། ཡིད་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་ལ
གང་ཡིན་པ་སྟེ། རིམ་གྲོ་ཡོ་བྱད་ཉི་བར་སྤྱད་པ་པ་དེའི་གཞན
གྱིད་བར་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བྱ་བར
འདོད་པ་ནི་མཆོན་གྱིས་རེག་པར་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མཆོན

{@226B} བརྟེན་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་རེག
པར་འགྱུར་སྟེ་ན་ན་བཤད་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་བརྟེན་པས་

པ་ཡོད་པ་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པས་ན་ལོ། །གཞན་གྱིས་
ནི་བདེ་བས་སོ། །གཞན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །

ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེ་བས་སོ། །ལ་
ལར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ཉིད་ལ་ལོ། །གོ་མས་པ་ཉིད་འདྲ་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་མོད། ཉེས་
པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
པ་གང་ཞིག་

བདེ་བ་ལ་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནང་གི་བེམས་པའི་དོན་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་གོམས་པ་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོགས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཞེས་པ་ལ་གོ་མས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཁས་ལེན་ན་ལོ། །དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཞེས་པ་གོ་མས་པ་
མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ནི། སྤར་མ་བསམས་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་
བའོ་ཞེས་པ་

འབའ་ཞིག་གོམས་པར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
དོན་དང་ལྷན་ཅིག་གོམས་པའི་ཕྱིར་གོམས་པས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
ཡང་དོན་མེད་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་ལས་ཕྱིར་བར་ནི་རང་བཞིན་
ཐ་དད་པར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་རིགས་པ་པའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་
བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་རྒྱུན་མཐོང་བ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་

ལུགས་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོ། །བདག་པོ་
དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ཅུང་ཞིག་བྱས་པ་
ནི་དོན་འདི་འཕེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་

{@227A} ཨ། །ཡིན་ནོ། །སྤར་བ་ཤད་པའི་གཞོད་བྱེད་ཉིད་རེ་ཞིག་རང་
ཉིད་བླན་པར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེད་ཀྱི་ལྟར་

ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་པའི་ལྟར་ན་འོ། །བག་ཆགས་
སངས་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མེད་སྟེ་མ་ན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སངས་པའི་རྒྱུན་རེས་
འགའ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འགའ་ཞིག་གི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་ནི་རིགས་པ་
ལ་འོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་
བུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཇི

ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བག་ཆགས་སྟོབས་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བག་ཆགས་
ནི་བློ་བཟང་འོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། །དེས་
ན་བག་ཆགས་ནི་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བློ་བཟང་ནི་སྤྲུལ་
ཉིད་བློ་བཟང་ཅི་མ་ཡིན་ལ་འོ་ཞེས་པ་

ནི་སྟོན་མཐོང་བ་དང་ད་ལྟར་མཐོང་བ་ཞིན་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་
སྟོང་འདོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བློ་མཐོང་ལྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བློ་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འོ། །རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲུང་
བ་ཉིད་དེ། དེས་ན་དེ་ཡང་རིག་པའི་རང་

བཞིན་ཉིད་ཡིན་མོ་སྒྲིམ་ན། དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གྲུབ
པའི་མཐའ་བས་གསུངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ནི་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ལ་ཡང་ངོ། །དེའི་ཚེ་དོན་དེའི་དྲན་པ་ནི
མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་འཛོན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །དྲན་པ་ལ་སོགས
པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བཤམ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །སྒྲུབ་བ་དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས
ཀྱི་དྲན་པའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །འོག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་མ་དམིགས
མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲན་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་བ་ཁོ་ནའོ་སྒྲིམ་ན
མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གཞན་

དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དྲན་པ་མི
འཇུག་གི་འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཉིད་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སྔ
ན་མེད་པའི་རང་བཞིན་འཛོན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ
དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེས་ན
མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་ཉིད་དྲན་པ་ཡིན་

{@227B} ཞེས་བཅོད་པར་བྱ་བའོ། །འོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མངོན་སུམ
གྱིས་གཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དྲན་པ་ལ་སྒྲུབ་བར་ཇི

ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་པའོ། འོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མཛད་པ་ནི། རྟོག་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བའོ། གཤམ་ཏེ་རྟོག་ཉིད་དོན་གྱི།

ངོ་བོ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་
སུམ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁུས་པ་སྒྲུ་
ཆོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་འགའ་
ཞིག་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

འོན་ཀྱང་གཞན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ་དཔེའི་སྒོ་ནས་
བརྗོད་པ་ནི་དཔེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ།

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། འདོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའོ། འདེ་ལས་ནི་དངོས་པོ་ལས་སོ། འདེ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་དད་ན་དངོས་པོའི་སྟེ། དོན་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གཉི་གར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོས་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ
ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། དངོས་
པོ་ཐ་དད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དོན་དག་གོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་ཐ་དད་ཀྱི
དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་ན།

གོ་རིམ་ས་བཞིན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་དག་ཅེས་བྱ་
བ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་སྦྲུམ་བྱ་དག་གོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ལས་སོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན།
དངོས་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དག་གོ། །དེ
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པ་དག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཚོང་ག་ཐ་དད་པར
བྱ་བ་ལ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་
པ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལ་ཡང་གཞན་

{@228A} ཨ། །ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་
བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་

ཀླུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་
པར་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། མཛོན་སྤྱོད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་

ཚད་མ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་མེད་པར་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། ཐ་
མི་དད་པ་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིད་སྤྱི་མ་འཆད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བའི་ཞེས་

པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཐ་དད་
པར་གཟུང་ཡང་ཐ་མི་དད་པར་གཟུང་བར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་
ཐ་དད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་བརྟུན་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་

བྱ་བའོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པ་དག་ལ་འོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་ལས་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ན་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ་དངོས་པོ་མེད་པའི་

སྒྲིལ་མཆོད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་དེ་ནི
གཞན་དུ་ཡང་མ་འཐད་པས་ད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གདོན
མི་ཟ་བར་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་

ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་། གཞལ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འོ
ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གང་ལ་གང
གིས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་བུམ
པའི་རང་བཞིན་ཤོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་

ཏེ་མི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། མི་འདྲ་བ
ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དེའི་སྟོབས་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོས་ཁྱད་པར་བྱས་
པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དེས་དངོས་པོ་མེད་པར་
རྟོགས་སོ་སྟུང་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན་མ།

{@228B} དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་
སྟུང་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་བདག་གི་བྱ་བའོ། །ཁོ་སོ་

རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱིད་པ་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་རེས་པ་འདྲོ།
ཁམས་པས་ན་དོན་གཅིག་པར་རོ། །འདི་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་འི་
ཚད་མར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན།

མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
བཟུང་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་འི་ཆ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཚད་མ་
གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་བ་འི་ལྷོག་ཉིད་
འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་དུན་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་
མི་འི་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་

པ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚད་འི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་
པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་རོ།
དེས་ལྷོག་ཉིད་རིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོན་ཞེན་རྗེས་དཔག་
ཅེས་བྱ་བ་འོ། །ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་གཟུང་བ་ལས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བ་འདྲོ་ནོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་བཤད་པ་འི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བྱེད་
པ་ནི་འདི་སྟུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེས་ན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་འི་མཚན་ཉིད་འདྲོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་འི་
རྗེས་སུ་དཔག་པས་མེ་འཛིན་པ་སྟེ། རེས་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འི་སྤར་དེ་སྟོན་རོལ་དུ་

སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ།
།ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོད་གོས་པ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གལ་
ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེ་བ་ན། དེས་འགའ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ངེས་པ་
ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ནི། དེ་སྒྱུར་བར་

བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །རྒྱུའི་མཚན་
ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་དེ་ལྷོག་པ་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་

བྱ་བ་ཉིད་དཔག་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ནའོ། །དཔག་པས་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་
མཐའོ། །གལ་ཏེ་དཔག་པས་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་དུ་མ་རྟོགས་ན་
དེའི་ཆོད་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྲོན་མཐོང་བ་པོ་ཞེས་བྱ་

{@229A} ལ། །བ་ནི་དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་མེ་ཉིད་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
པར་དཔག་པས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་བརྗོད་པ་ནི་འོ་ན་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་གྱི།
དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྐློག་ཏུ་གྱུར་པ།

ཉིད་ནི་བླ་མ་པས་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་
བླ་མ་པས་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྐློག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །བླ་
མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་བླ་མ་པས་
འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔྱད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་

བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཐོབ་མི་རུས་མོང་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་འཇུག་གོ་སྟེ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དོན་མེད་ནའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་
བརྗོད་པ་ནི། ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་དེས་ན་
བླ་མ་པ་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན། བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་

བར་བྱེད་པ་ནི་སྤར་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤར་གྱི་དུས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །སྐློག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་
འཛིན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུས་
ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་འོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཉིད་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐློག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་

ནི་ལོ། །འདི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ནི་མི་བཟོད་
གྱི། འོན་ཀྱང་དབྱེད་པས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་གང་
བཟོད་པ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ། དབྱེད་པས་ནི་རང་གི་རྣམས་པ་ཙམ་
ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་

གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གསལ་བའི་རྣམས་པ་ཙམ་ནོ། །ལན་ནི་
དོན་མོས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་དོན་ཡིན་ན་དོན་དུ་མོས་པ་
ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དོན་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དབྱེད་པའི་རྣམས་པ་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་
པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་མོས་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་བདག་གི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབྱེད་པས་
ཡུལ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ཡོད་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་དུ་མོས་པ་མེད་སྟམ་ན་
འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམས་པར་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ནི་འདི་ལྟར་
རྟོགས་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་མོས་

{@229B} བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་དབྱེད་
པ་རང་གི་རྣམས་པ་ཙམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་

བསྐྱབས་ནས་དེ་ནི་དཔེ་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང
རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ
རྩོམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། ཁྱེད་པའི་འདུ

བྱེད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལུགས་པའི་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་འདུ
བྱེད་ལས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་སོགས་པའོ།
ཤོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ནང་གི
རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ
གྱུར་པའོ། །འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི

འབྲེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེའི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིག་པ་དང
ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཁྱེད་པ་གང
ཡིན་པ་དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སྦྱེས་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་དེ
ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དེ་མཐོང་བའི་ལས་སད་པར་འགྱུར
རོ། །འཆད་པ་ནི་མ་ཁྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འདི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རང་གི་རྣམ་པ་ཁྱེད་པ་ཙམ
གྱིས་དོན་རིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། འོ་ན་ཀྱང་དོན་དམ
ཉིད་དུ་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཞེས་པ་དེས་གཞན་རིག་གོ
ཞེས་དོན་དང་ཞེས་པ་དག་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི་རྒྱལ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་ཐ་དད་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལས་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་

གསལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་སྒྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དེས་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་སྟེན་མ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་གྱིས་དོན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
གསལ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། གསལ་བའི་

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ཇི་
ལྟར་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྟེན་ན། འབྲས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་ཤེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེས་དོན་ཇི་
ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་

{@230A} ཨྱ། །པ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པས་རིག་པ་ཡིན་
ནའོ། །དེས་ནི་རྟོགས་པས་སོ། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་

རང་བཞིན་གྱི་དེ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ནས་
ཀྱང་མཛོད་དུ་སྦྱོགས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་
པ་ནི་མིག་ལས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་

བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་ཐ་དད་ནས་ཀྱང་མཛོད་དུ་
སྦྱོགས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མིག་དེ་
རིག་པ་མ་ཡིན་ན། མིག་གི་ཐ་དད་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་དོན་ཉིད་ལ་
སྦྱོགས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སྦྱོགས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
དེས་ན་དོན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་

བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཤེས་པ་འདི་ལ་དོན་
ལ་མཛོད་དུ་སྦྱོགས་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། འོ་ན་དོན་
ལ་སྦྱོགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྐྱེས་ན། གཤམ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་གསུངས་སོ། །མཛོད་དུ་སྦྱོགས་པ་ཉིད་མེད་པར་རོ། །དེ་དང་
ནི་མཛོད་དུ་སྦྱོགས་པ་དང་རོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྒྲུང་བ་ལས་སོ། །ལྟན་ཅིག་
སྒྲུང་བ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན་དགོངས་པ་ལོ། །སྐྱུ་དེས་
ན་ལྟན་ཅིག་སྒྲུང་བ་འདི་དོན་དེ་ལོ། །ཇེས་པར་ཅིག་ཅར་ཏེ་དུས་གཅིག་
ཏུ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
མི་རིགས་སོ། །བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་སྐྱེ་ལ
སོགས་པ་འོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོའི་དེ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཡུལ་འོ། །སྒྲོའི་དབང་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་པ་དང་པགས་པ
དང་མིག་དང་བྱེ་དང་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་
ནི་རྒྱབ་དང་མདོ་མས་དང་ལག་པ་དང་

རྒྱུ་པ་དང་དག་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གཙོ་
བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་མོད།
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གོ་ཅི་ལྟར་
ཞེ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གལ་སྤྲོད་ཡིན། གཙོ་བོ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲུབ་
པའི་མཐའ་པས་སྐྱེ་བའི་འོ། །གང་ཞིག་གང་

{@230B} ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཕྱ་མོ་བསགས་པ་

མི་དམིགས་པ་རྒྱུད་ཉིད་དམ། སྒྲིའི་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས
ན་མ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། གཤམ་ཏེ

ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཚད་མ་མཐོང་བ
མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བ་དང་། དབྱིག་པ་འི
སྒྱུར་བ་ལས་སྒྱུས་པ་འི་སྒྲིལ་པོ། །དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ
བ་ནི། འཇིམ་པ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ
ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྟན་ནས

སྒྲུབ་པ་རྣམས་པ་འི་གཏན་ཚིགས་དེས་ནཔོ། །སྒྲིགས་གཞན་ཡང་བཟོད
པ་ནི་བསྒྲོག་པ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན
ལས་སྒྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་བསྒྲོག་པ་འགྲུབ་པོ། །འདི
གཤམ་ཞེ་ན། ལྟན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང
རིགས་མཐུན་པ་ཡང་རིགས་

མི་མཐུན་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་པ་ཉིད་རྒྱུར་མཐོང་པོ། །དེས་ན
གང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པས
སྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིལ་
སོགས་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི
འགྲུབ་པོ་ཞེས་བསམས་པ་པོ། །

འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པ་ལོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལ་
བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་
ནི་ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཟུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་
དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

ཡང་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཇི་ལར་ཡིན་
ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་
ལྟ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། བྱུང་པ་ལ་
སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྗེས་

སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཡང་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་
ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །དེའི་གཙོ་
བོའི་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་
བའི་ཚོགས་ནི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །མངོན་པར་གསལ་
བ་དང་མི་གསལ་བ་ཙམ་

{@231A} ལྟ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་གོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གསལ་བ་འདི་ཅི་

ཞིག་ཅེས་ངེས་པ་ལ་ནི་མཛོན་པར་མི་གསལ་བ་ཡང་འཕངས་པ་ཡིན
ཏེ། དེ་ནི་གསལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས
བསམས་ནས་གཉི་ག་ལ

ཡང་གཞན་ལན་འདེབས་པ་ནི། མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་གསལ་བ་
ཞེས་བརྗོད་ལ། མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་མེད་པའོ། །དོན
དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚད་མས་གྲུབ
པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་མ་དམིགས
སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད

མས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །མེད་པར་ཁོ་ནར་འགྱུར་
མོད་ཅི་ཆད་སྟམ་ན། དེས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ
བ་ནི་ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གལ་ཏེ་གཙོ་བོའི
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་ན་དེའི་ཚོ་གཙོ་བོ་རྒྱར་བརྟགས་པས་ཅི
ཞིག་བྱ། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལས་
སོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་རྣམས་པ
ཐ་དད་པར་འཛིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
སྟམ་ན། ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔེ་ཉིད་
རྣམས་པར་འགྲེལ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་ཞེས་བྱ།

པའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ།
ཞེས་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་ཡང་བསྐྱེམས་པས་ཁྱད་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ན་ནི་འོ། །གོམས་
པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གོམས་པའི་འབྲས་བུའི་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
པ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ། འདོད་ལྡན་མའི་རྣམ་པ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་
སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་ཆད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པར་
སྒྲུང་བ་ལ་ཡོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་

སྒྲོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ནོ། །བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེས་བྱས་སོ། །འདིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་སྤངས་ནས་ད་ནི་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་
བརྗོད་པ་དེ་སོང་བ་ནི་བསྐྱེམས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

{@231B} དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོའི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པའི་འོ། །བསྐྱེམས་པའི་སྒྲོ་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཅ་རོལ་པོ་

སྟོན་པ་ནི། བསྐྱེམས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
ན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་པས་འདུག་སྟེ་ན་དེ་རྒྱལ་དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་འོ་སྟེ་མ་པ་འི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི།

ར་རྒྱལ་ནི་སྟོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྟིང་སྟོ་བས་ལས་བྱུང་བ་འི་ར་
རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ར་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
སྟིང་སྟོ་བས་ཞེས་ཆེ་བ་འི་ཕྱིར་སྟིང་སྟོ་བས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །དེས་ན་གང་གི་ཆོ་སྟོ་སྟིང་སྟོ་བས་ལས་བྱུང་བ་འི་
ར་རྒྱལ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་འི་ཆོ། བདེ་བ་འི་བདག་ཉིད་

འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་འི་
ར་རྒྱལ་ལས་རག་ལས་པ་དེ་འི་ཆོ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་
འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་འི་ར་རྒྱལ་ལ་རག་ལས་
པ་འི་ཆོ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་

པ་འི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱུར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འི་
ཕྱིར་རོ་ཞེན་ཕྱིར་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འི་རང་བཞིན་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་འི་ཕྱིར་ན། སྒྲ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ།
སྟེ་མ་ན། འདི་དག་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི
ཆོ་སྒྲོ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་དེའི
ཆོ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྗེས
སུ་འགོ་བར་ཚད་མས་གྲུབ།

པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རེས་འགའ་སྤྱིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཆོ་འབྲས་སུ
རྒྱུ་རྗེས་སུ་འགོ་བཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་སུ་ནི་རྒྱུ་རྗེས་རང་
བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེ
ལྟ་བུའི་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་

བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཙོ་བོ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྗེས་སུ་འགོ་བཞེས་པར་ལྟར་རེས་སོ་ཞེན་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་
ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་རེས་ཞེས་བྱ།

{@232A} ལ། །པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རེས་པ་ནི་གཙོ་
བོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རེས་ནའོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་

སུ་འགོ་བར་རེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བརྟན་ནས།
དེ་ནི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ

གཙོ་བོའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་བདེ་བ་ལ
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།དེ་ནི་དུ་བའོ་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་
ཁོ་ན་འོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་

བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་
སྐྱེས་བུ་འོ། །བརྒྱུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རིགས་མི་མཐུན་པས་ན་སྐྱེས་བུ་དང་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་

དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་འོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་ཁོ་ན་ཟ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མེད་ན། འོན་
ཀྱང་ཟ་བ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་
ནི། ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཁོང་ནས་དབྱུང་བ་

དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་དགོད་པ་ནི་སློ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི
ཉིད་འཆད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་མ་ཡིན
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི
གཟུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་པན

ཚུན་འཁྲལ་པ་མེད་པས་ནའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས
བྱ་བ་ནི། སློ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་རྒྱ་ལས་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་
ཉིད་དུའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སློས་པ་ནས་ངེས་ཀྱི་བར་དུ་སློ་གཅིག
ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློ་
ལ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེས་བུ

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཡུལ་ཡང་ངོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །དེ་དག་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་གཟུང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་སྐྱབ་པ་ལ་མ་ངེས
པ་ཉིད་དོ། །སྤར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་

{@232B} བརྗོད་ནས་དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི
ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་

པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤར་ནི
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་ས་དགག་པ་
ཁོང་ནས་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།
།སྐྱེས་བུ

དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི་དོན་
ནི་ཞེས་སྐྱས་སོ། །འདི་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་གྲུབ་པ་འི་མཐའ་
གསུངས་པ་ནི། འོ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅི་སྟོན་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྐྱེས་བུ་དང་
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འི་

དངོས་པོ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདོད་པར་མི་འགྱུར་མོད།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འི་གཏན་ཚིགས་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགག་པ་ཁོང་ནས་བཏོན་ནས་བཤད་པ་
གཞན་ཡང་གསུངས་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་ཏེ་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཡོད་ན་འང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་
རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་ན་བུམ་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་ལ་འང་འགྱུར། བཅས་པོ་འི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་

འགྱུར

རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
མྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །ནང་ཉིད་དུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ནང་ཉིད་དོ། །ནང་
ཉིད་དུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།
ཕྱི་རོལ་ཉིད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་

པ་ནི་དངོས་གང་ཞེས་བྱ་བའོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕྱི་རོལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་རོ།
།གཤམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
མྱོང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཟད་དོ་
ཞེ་ན། མྱོང་བ་ཡང་གཞན་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། མྱོང་བའི་

ཕྱི་རོལ་གྱི་རྗེས་མི་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །འཐད་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་དེ་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ནི་རང་རིག་
པའི་རང་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་གཟུགས་ལ་

{@233A} ༡༡། །སོགས་པ་ཡང་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ལ་

སོགས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པའོ། །བྱམ་པ
ལ་སོགས་པ་བཞི་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ཞེས་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱི

རོལ་གྱི་བྱམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་རྣམ་
པས་བདེ་བ་རྟོགས་ན། ཕྱི་རོལ་གནས་པ་བསྐྱོག་དུ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་
ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ལ་གནས་པ་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་
ལ་ནི་གོམས་པའི་བྱེད་པ་མ་རྟོགས་ཏེ།

ངེས་ན་གཞན་བྱམ་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི
རོལ་གྱི་བྱམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་རྣམ་པ་ལ་
ཡང་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་གཞན་ཉེ་
བར་གནས་པ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འི་

རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཁྱེད་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུས་རིག་པའོ། །འདི་ལ་
བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་རྗེས་སུ་
བརྗོད་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་

བཞི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང

བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས།
ནའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ཡིན་
སྟེ།

ནོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་སོ། །སྤྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི། །སྤྱི་ལ་གཞུགས་བརྟན་དུ་ཤར་བའོ། །དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། །སྤྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་བ་ལྟན་ཅིག་འདུ་བ་སྟེ་འབྲེལ་
བའོ། །འབྲེལ་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་གཞུགས་
བརྟན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ལས།

སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ལ་ཏེ་སྤྱོད་
དང་སྤྱོད་བ་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཐ
དད་པར་ཇི་ལྟར་མ་རྟོགས་ཤེ་ན། དེས་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །འདུ་བས་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་འཕྲོས་པ་ཉིད་འདུ་

{@233B} བའི་སྐྱེས་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོད་པ་ཇེས་སུ་བཟོད་ནས་

གྲུབ་པའི་མཐའ་བརྗོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་རྟོགས་པ་ན། གངས་ཅན་གྱི་ལྷག་པར་ཞེས་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལོ། །རིག་པ་དེ་གང་ཡིན་ཅེས་རྟོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་
ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་

ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབས་བརྗོད་པ་ནི། ཐད་དཔ་ལ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐད་དཔར་རོ། །ཕ་རོལ་པོ་རྣམ་
གངས་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལ་
གྲུབ་པའི་མཐའ་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །སྐྱེས་བུ་

ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁས་
ལེན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་སྤོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཚད་མེད་པས་ན་ལོ། །སྤྱོད་བ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་
སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཐད་དཔ་ལོ། །ཁངས་རྒྱས་པ་བྱིད་བདེ་བ་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་
ཐལ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚོ་བདེ་བ་དང་

སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་

འཐད་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ཆོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་
ཆོ་ཁྲི་ལྟར་ཐར་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་པ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཞེས་སྒྲིམ་
སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་

བཞིན་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དོར་ན་ཆོས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་ཁས་
བླངས་ནས་ཉེས་པ་བརྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་དོར་བར་
ཡང་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བརྟོག་

བཞི་རང་གི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་རྩྱགས་ལ་འཐད་པ་བརྟོག་
པ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟའི་གནས་སྐབས་ནི་
མ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་བར་རྣམས་པ་
ཉིད་དེ། རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐར་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་

{@234A} ༡༡། །བཞི་ཚུང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་ལྷག་པར་ངེས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
བརྗོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་མྱོང་བ་དག་ཐམི་དད་ན་དེའི་ཚོ་འདོད་པའི་ཐར་པ་མི་
འགྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བདག་གི་

འདོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་
སྐྱེས་བུ་དག་ཐ་དད་པའོ། །འོན་ཏེ་རྒྱ་དག་ནི་བདག་ཅག་གི་འདོད་
པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཤམ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ན་
ནི། རྒྱ་རྒྱུ་མས་ཐ་དད་པ་ཉིད་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ན་
རྒྱ་རྒྱུ་མས་ཡིན་ཞེས་གནས་སོ། །དོན་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་

དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་འོ།
།གཞན་དག་ཚད་མ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་སྤྱུག་གི་ཆ་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ན་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོང་
ནས་དབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ད་ལྟར་བར་ནི་

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རིག་པ་
གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དགོངས་པའོ། །བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་འོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོའི་རང་བཞིན་ནོ། །གཤམ་

ཏེ་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ

བ་འདི་ལ་ལན་ཅི་ཡོད་སྟུང་པའོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་གཅིག་དང་དྲུ་མ་ཉིད་མེད་མོད།
དངོས་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཐའ་དག་གི་ཇི་ལྟར་འཇིག་པར་འགྱུར་
སྟུང་ན། གཅིག་དང་དྲུ་མ་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་
ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྐྱོད་བ་གཅིག་ཉིད་

ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན། ཐ་དད་པའི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི
འགྱུབ་པོ། །གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པར་མ་གྲུབ་
ན། གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའོ།
།གང་དག་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་
པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ
དད་པར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན
ཐ་དད་པ་མེད་པར་རིག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
རིག་པ་ཉིད་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཐ་དད་པ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་མ་ངེས་སོ། །སྐྱོད་དང་

{@234B} སྐྱོད་བ་དག་ཀྱང་རེས་འགའ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་པར་མཐོང་

དོ། །དེས་ཐ་དད་པར་མཚོགས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ
ན། །སྒོ་དང་མྱོང་བ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཁོ་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་མི་འཛིན་པ
མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་

སོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚན་མར་
འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
དམིགས་ཀྱི། རྣམ་པར་མཚོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ
ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་སྟུང་ན། མ་ཡིན
ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་དོ།
ཇི་ལྟར་སྟུང་ན་དེས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་རྟེན་དོ། །དོན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཁྱེད་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡུལ་ཅན་ནི་ལོ། །མེད་པ
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བའི
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་དེ་ལ་རྣམ་པ་ལོ། །གང་དུ
གཞན་ན་མེད་པའི་ཡུལ་བསྐྱོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུའི
རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཁོ་ན་ཏེ་

གང་ཞིག་དོན་གྱི

མཐུ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ
ཞེན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱད་པའི
དབང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་འགལ་ཏེ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ
གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ཉམས་པ་ཅི

ཡོད་སྟུང་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོན་ཏེ་མི་ལམ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར
རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲན་པ་
ཡི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་དང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དེས་ན། དེ་འཛིན་པ་

ལ་ཞེས་པ་ལ་ཅི་ཞིག་སྒྲུང་བར་འགྱུར། འོན་ཞིང་གྱི་ལུགས་ཀྱི
རྣལ་འབྱོར་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན།
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་གཙང་
བ་ལ་སོགས་པ་

{@235A} ཨྱ། ཞི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་པའོ།

།བསྐྱོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་
དེ་ལས་བྱུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་འོ། །ཚད་མ་ཡིན་ལ་
དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་འབྱེད་པའི་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
དེ་དང་ལྡན་པ་འོ། །ཞི

གནས་ཏེ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ་
ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲེལ་
པ་སྟེ། མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་འོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་ཡང་ཟད་
པར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གལ་
ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི

དག་ཅེས་བྱ་བར་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་
གྱིས་དེ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་སྒྲིམ་
སོ། །གལ་ཏེ་བརྟག་བཟོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་
བསྐྱོམས་པས་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་

ཡིན་ལ། བསྐྱོམས་པས་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་
རང་བཞིན་དུ་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་ན། རྟོག་པ་ཙམ་ལས་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོ་ན་བསྐྱོམས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

གསལ་བར་བྱས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན

པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། དངོས་པོའི་སྒྲིག་ས
རྟོགས་པར་འཐད་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པར་ཏེ། གཏན་ལ་ཐེབས་པར
འདོད་པའི་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་མེད་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱང་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་དུ
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་གསལ་བ

ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཤམ་ཞུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཡང་རོ། གསལ་བ་དང་མི
རྟོག་པའི་སྒྲིའི་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ
བ་ལོ། ཤམ་ཞུ་དུ་འགྱུར་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཞེས་པའི
རྒྱུར་རོ། སྤྲུལ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི

ཡུལ་ཅན་ཉིད་མཛོན་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། ཡུལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ
ན། སྤར་སྤྱད་ཅེས་སྤྱར་རོ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ
ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་ལ
སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། དེ་དག་གི

{@235B} ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན

སྒྲུབ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ལུ་སྒྲེགས་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བརྟགས་པ་དེ་དག་
མ་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་མཛད་བའི་
དོན་ཉིད་རྗེས་སུ་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་

ན་འཇིག་རྟེན་དང་སྤྱོད་མཛད་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་འགའ་ཞིག་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རིགས་པ་ལས་འདྲ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་སྟེ། འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་
དག་གི་དོན་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི་

འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་སྤྱོད་མཛད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཅིའི་སྤྱིར་མ་དམིགས་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཚེ་གལ་ནི་རྣལ་འབྱུང་
པའི་ཚེ་གལ་འོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་
ཚེ་གལ་འོ། །འདི་ལ་བྲམ་ཟེར་

བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་
ཚད་མས་སོ། །ཡུལ་མཚུངས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གལ་ཏེ་
སྐྱེས་བུའི་ཚད་མ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ན། གཞོད་པར་བྱ་བ་དང་

གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན

དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་བཟོད་པ་ནི།
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞེས་པས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིན་ཏུ་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེའི་ཚིག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཞེས་པ་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པའི་གསུང་གིས་བསྟན་

བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་དག་གི། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་གསུང་དག་
དང་འགལ་བ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསྟོགས་པ་ལ་
ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་
གསུངས་གི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་

ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་དག་གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་དེ་
བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་གསུང་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསམས་པའོ།
།ལན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཚིག་ལས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ལས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་བཟོད་པའི་ཚིག་ལ་མི

{@236A} ལྟ། །འཇུག་སྒྲུལ་ན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་དང་ཕན

ཚུན་འགལ་བ་ཡང་མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན
ཏེ། ལྷགས་རྣམས་མཆོད་སྦྱོན་དོན་དུ་ནི། །རང་བྱུང་རང་ཉིད་
ཁོ་ན་སྦྱུལ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོག་ཆགས་འགའ་ལ་འང་འཆོ་མི
བྱེད། །མི་འཆོ་བ་ནི་ཆོས་

གྱི་མཚོག། །ཅེས་བྱ་བ་བཞོན་པ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས་
ན། དེ་ལ་འགའ་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིག་ཤོས་བདག་ཅག་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱིས་གཅད་པར་ཏེ། དེས་པར་རྣམས་པ་དོན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་

སུ་གཅད་པར་རྣམས་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྲིད་ན་དེའི་ཆོ་
དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་འདི་དེ་ལྟར་
མི་སྲིད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱུང་པ་འཇམ། རིག་བྱེད་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་
པའི་དོན་དེའི་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་ན། དབང་

པོ་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་འདིར་
དེ་དང་ནི། གཤོས་པོ་ལ་ཆོད་མ་གཤམ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དེས་དོན་དེ་
འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
དོན་གཉེར་རྣམས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་

གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །དེས་ན་གཅད་པར་མི

རྣམས་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།
།འདི་ལྟར་འཁོར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བ
རྣམས་ཀྱིས་ནི། རེ་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་བཙུལ་བར
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆད་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅད་པར་རྣམས་

པ་ཡིན་ཡང་གཤམ་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཉེ་བར་སྟོན་
ན། དེའི་ཆོ་གང་གིས་གཅད་པར་མི་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་སྟོན་པ
ཅི་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱུང་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
།བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་དང་ཡང
འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདག་དང་བདག་གིར་

འཛིན་པ་དང་བྲལ་ན་བདེ་བ་རྣམས་དང་ཡང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་མེད་པ་བདེ་པའི་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་སོ། །བདག་
དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་སྐྱུར་བས་ཅི་བྱ་སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་
མེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་སྤང་བར་བྱ་བ
ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་

{@236B} གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྟོར་བའི་ཐབས་ཅད་དུ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱོག་པ་རིག་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་
བསྐྱོག་པ་དེ་ལས་གཞན་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་
ལས་བསྐྱོག་པ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་

བསྐྱོག་པ་འི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཉིད་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་
བཟོད་པས་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ནི་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགོག་པ་
ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚད་ཅན་མིན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་
པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱལ་དང་

འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱོམས་པས་བཅད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
ན། དེའི་གནས་སྐབས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གནས་
སྐབས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའོ། །རྣམ་འབྱེད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མར་མེ་ལྟར་ནི་བ་འདི་ནི་མཚོག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
བཟང་པོ་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
།འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྟོབ་ལས་ཏེ། སྟོབ་
སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུང་པོ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་

ཕྱགས་ན། དེའི་ཆོ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ན། འདི

ལ་བཟོད་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཁས་བྲལ་ནས་
ཀྱང་བཟོད་པ་ནི། ཡང་ན་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱགས་པར་འགྱུར་མོད། དེ
ལྟ་ན་ཡང་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་འཆོ
བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་ན། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདོར་བར
འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པ

འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངེས
པར་ཞི་བར་འདོད་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་བཀའ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པར
བྱེད་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་ན། ཉིང་འཇིག་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནི
ཉིང་འཇིག་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཉིད་ལས
དཔའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་མཆོག་གྱིས་བརྟེན་པ་ཀྱང་དཔའ་བར་བརྟན་ཅན
བཞིན་དུ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་ལ་དགའ་བ་ཁོ་ན
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ལ
བས་རེས་འགའ་སྟོ་བ་སྟེ་ཡང་སྤྲོད་དེ། དེས་ན་སེམས་ཉིད་འགོག
པར་བྱེད་དོ་སྟེ་ན། བརྟན་པ་ཞེས་གསུངས།

{@237A} ལྟ། ཁོ་ཤོ། ཟས་ཆོ་ལ་བ་ནི་ལུས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ལུས་

རྒྱལ་པོ་ཞི་དེ་ལས་བརྟན་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཟས་
ལ་སོགས་པ་ཚོ་ལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲིན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟས་རྟན་
དོན་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཁ་ཟས་མེད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
རྒྱལ་པོ་མཚན་ཉིད་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ནི་ཡོད་པར་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱོམས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཇི་ལྟར་སྲིད་སྟམ་ན་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནི་
སྐྱེ་བ་གཞན་སོགས་རིགས་ན་འོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་
དང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་

བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཤད་དོ་ཞེས་
སྟེན་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རེད་ཅག་ཅེས་བྱ་བ་འོ།
།དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ནི། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་བརྟན་ཞིང་འཁྱུ་ལ་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་

བ་དེས་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟམ་ན། ཆགས་ལ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟ་བར་རོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་མཁྱེན་པ་མངའ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཤེས་
སྟམ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚད་མས་དེ་ལྟར་

འགྱུར་བའི་དོན་གསུངས་པའི་ཚིག་ལས་དེ་བྱེད་དེ། དེ

ཚིག་བྱེད་པ་པོ་མཁུན་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་
ཚད་མས་མི་སྒྲིབ་བ་དང་ཕན་པར་མཐོང་བ་དེ་ལྷན་ཡང་མཁུན་
པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཚིག་གིས་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་རྟོགས་ཏེ། རང་
གི་རྣམ་པར་བོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཡིན་གྱི་མཛོན་དུ

མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རང་གི་རྟོག་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅིམ་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་
པའི་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཚད་
མས་འཐད་པའི་དོན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཐད་པའི་
དོན་དེ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་ནི་བསྐྱོམས་པས་ནའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཞེས་
པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དག་འབད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ནི་འབད་
པ་མ་བཅུག་གོ། །དེ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་བྱད་པ་དེ་ཡོངས་སུ།

{@237B} རྟོགས་པ་ནའོ། །གོང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་རིག་བ

བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལའོ། །ཡང་ཅི་དེ་དག་འབད་བམི་བྱེད་སྟམ་ན།
ངལ་སེའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་པས་ཏེ། ངལ་སེམ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །འོན་ཇི་ལྟར་
ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁོ་ན་

ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་ཡིན་སྟམ་ན། ཀུན་མཐུན་
ཞེས་བྱ་བའོ། །བདག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ལའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་དེ་
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱུད་ལས་ལྷག་པར་འདོད་ནའོ། །དེའི་

ཚོ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དེ་
ལ་ཡང་གྲུས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་པར་བྲལ་
བར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་
གལ་ཏེ་དེས་མངོན་པར་འདོད་པར་བྱ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་
ཚོ་དུས་སུ་མར་གོ་མས་པས་བསྐྱེད་པའི་གསལ་བ་

དང་ལྡན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ནི་
རྟག་པ་དང་ལྡན་པ་དེས་གཅིག་གཅན་པར་མི་འབྲད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་
ཡོན་ཏན་གཞན་ལྷག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཆད་པ་
ཉིད་དུ་གོ་ཅི་སྟེ་འདོད་དེ། རྟོག་པ་དང་མི་ཉན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྲམ་

ཟེ་དག་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཐར་པ་ཉི་བར་མཁོ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ལ་བྱད་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་
ནི་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆར་
འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐར་པ་མེད་པ་

ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལའོ། །མ་ལ་སོགས་པའི་འདོམས་
དང་འབྲེལ་པའི་བདེ་བ་ཡང་སོག་པོ་པར་ཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་དེ།
དེས་ན་དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
།དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཅག་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
བདེ་བ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་

འཁྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་མེད་ཀྱང་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ནི་ཐབས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་

{@238A} ལྟ། །རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བདག་ཅག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་

ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་
པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པ་གསུམ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བརྗོད་
པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ན

ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་རིག་པའི་
དུས་ན། དེས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རིག་པ་དེ་ལ།
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆགས་པ་ཅན་ཉིད་
ཀྱང་རིག་པར་བྱ

བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་གཉི་ག་
ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞིན་ཏུ་འགྲིགས་པར་དགའོ། །འདོད་
ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉི་ག་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་
བསྐྱལ་པ་གཉི་ག་

ཡང་དེའི་ཆོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་ཟེལ་གྱིས་མཚན་པ་དེ་མེད་
ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད། །འོ་

ན་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་

ཆགས་པ་སོགས་རིག་སྒྲུལ་ན། བཏང་སྒྲུལ་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཁི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣལ་འབྱེད་པའི་སྟེ། གཞན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་
ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་རིག་
ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་

ཆགས་སུ་གྱུར་ན་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་རང་
གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་
ལྟར་གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་སུ་འགྱུར་སྒྲུལ་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་སྟོས་ཏེ།
རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བཞིན་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ནི་སུན་འབྲིན་པ་གཉི་ག་ཡང་མཛོད་

བསྐྱུས་ནས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་རོ།
ལྷུས་དག་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་ན།
གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ནི་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་དེས་ལྷུས་དང་དག་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གང་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

{@238B} པའི་བག་ཆགས་ཡང་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷུས་དང་དག་དང་རྣམ་

པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉི་ག་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དག་གོ། །གོམས་པའི་འདུ་བྱེད
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར
གནས་པ་ན་སྟེ། གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་

ཡོད་ན་རྣལ་འབྱེད་པ་དེ་ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འོན
ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་བག་ཆགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན
ཏེ། འདི་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས
བརྗོད་པ་ནི་གོམས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི
གོ་བར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་ལྷང་བ་ལ་

སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ན།
གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར
སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་
པ་འོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན
པ་དེ་ཉི་བར་འཛོལ་ལ་སྟེ། ཉི་བར་མཚོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྟགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་དུས་ན་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་བསྒྲོམ་པ་

གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་

གོ་བར་བྱ་བ་བསྐྱེམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱང་འབྲེལ་པར་ནི
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དེས་ནའོ། །དེ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །འདིའི་སྟོན་ལ་འབྱོར་པའི་
ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་རིག་ན། མི་
གཙང་སོགས་བཅས་འགྱུར་ཏེ་

གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་དབང་པོ་གཞན་དག་གི་རིག་པ་ནི།
མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་དེ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་མི་ལམ་མོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ནི་
གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་དེ་མི་ལམ་
དེ་ལྟར་མིས་པའི་དུས་ནའོ། །དེའི་

སྒྲིག་ཉིས་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་སྒྲིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྱུར་བར་བྱའོ།
།ཁྱེད་ལ་ཡང་ནི་བྲམ་ཟེ་ལ་ཡང་དོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་ཆོད་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་ན། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དེའི་དོན་སྒྲུབ་བར་
རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་རིག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་
དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་

{@239A} ༡༡། །གིས་རིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་

ཚད་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་
བདེ་ཙམ་གྱིས་ནི། དེའི་དོན་མཐའ་དག་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གོམས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གོམས་པ་ནི་དོན་ཐམས་
ཅད་རིག་པ་ལ་ཡང་སྲིད་པ།

ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་བསྟན་
བཅོས་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་
ལ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་དྲན་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་
གྱི། །སྤན་མེད་པ་ནི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སྦྱང་ལས་ནི
དྲན་པ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པས་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བ་ཡང་
རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
ན་མ། དེས་གཅིག་འགའ་ཞིག་

སྤང་བ་ན་སྤན་མེད་པ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་ནས་པ་འོལ་བའི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་

བའོ། །དོན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན

བཅོས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ལ་འོ། །ཐ་སྙད་ལ་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པས་ཐ་སྙད་དེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ
ན་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་གོ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང
འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཁོ་
ནའོ། །འདིའི་ནི་འཇིག་པ་ལ

སོགས་པའི་འོ། །འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའོ།
།སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་རིག་
པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ཞེས་པ་ལས
བསྐྱལ་བ་ཡང་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་པ་གཞན་སྐྱེ་བ་ན། རྒྱ་དང
འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རིག་པ་སྤྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགོ་བ་ཀྱུན་
གྱིས་དེ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་རིག་ལ། རང་བཞིན་དེའི་ནང་གི་ཁྱད་
པར་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྤུལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་
གནས་པ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

{@239B} ཐམས་ཅད་རིག་པ་སྤྲིད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་མཁུག་སྤྱད་པ་

ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཤེས་པ་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་བཅའ་
ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་སྤངས་ནས་སོ། །སངས་རྒྱས་པ་འདིར་གཞུང་
གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། མཆོག་

སྟེ་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་དག་གིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།
།མཐའ་དག་མཆོག་པ་སྐྱབས་པ་ན། ཉེ་བར་མཁོ་བ་རིག་པ་ཡང་
བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བཟླ་དོ། །

གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དངོས་སུ་གསལ་བ་མེད་པ་ནི། གཤམ་
ཏེ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན་ནི། དོན་དེ་
ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་
ཉིད་གྱིས་བཟླ་དཔ་ནི། འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
ཡང་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་ཉིད་འདོད་པར་བྱའོ།

ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་ནི་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན། རྣམ་པ་གསལ་བ་རང་གི་ངོ་བོར་

གྱུར་པ་ནི། རང་རིག་པས་རིག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་

ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དོན་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་གསལ་བའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་རྣམ་པ་
འདིས་ན་བྲན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དོན་བྲན་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ།
།འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ལན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་
ངོ་བོ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་དོན་
ནི་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་
མོད། དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་མ་འཁྲལ་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་
ནི་འཁྲལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་

ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེས་བྱ་བ་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་
སོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་རོ།
།འོན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འཁྲལ་པ་མ་ཡིན་མོད། རྟོག་པ་གོ་ཅི་
སྟེ་མ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས་འཁྲལ་པ་ཉིད་བསྟོགས་པ་ཉིད་
གྱིས་རྟོག་པ་ཡང་བསྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིན་དུ་

{@240A} ༡༡། །ཁས་སྤངས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འོ། །གང་ཞིག་སྤར་ཡོད་པ་
དང་རིག་པ་དེ་ཉིད་བློ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །འོན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་
སྤར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་

སྟོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤར་མས་སོ། །འདོད་ཅས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་
ཉིད་དུ་འོ། །དོན་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལྟར་འོ། །ཁམས་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུང་པོས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་གི་ཆོ་གཞན་
གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་དེས་སྤྱོ

དང་འབྲས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་གཤམ་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འོ། །གཞན་
གྱིས་གཟུང་བ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
བསམས་པ་འོ། །གཞན་གྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་འོ། །སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
བསམས་པ་འོ། །མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ནི་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་འོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་ལུས་གྱིས་སོ། །གཤམ་ཏེ་རང་གི་ངོ་
བོ་སྤྱི་འདོན་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་

རྟོག་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

རྟོག་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྒྲིའི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཆོ་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིའི་དངོས་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་དོར་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཐོབ་པའི་དེའི་
ཆོ་སྒྲུང་མི་གསལ་བར་འགྱུར་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་འདོར་བ་མེད་པ་

ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རང་རིག་པ་མེད་མོད་ཅི་སྒྲིན་སྒྲིམ་ན། དེ་ལྟ་
དེ་ལྟ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་
རང་བཞིན་ལ་ཡང་ངོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་
གཞན་ཡང་ངོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་
མྱོང་བ་གྲུབ་པ་ན། ཕྱིས་དོན་གྱིས་གོ་བས་བསྐྱབ་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་
མ་གྲུབ་པ་ན་དང་པོ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་
ཏེ་དོན་གྲུབ་ན་དོན་གྱིས་གོ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་མྱོང་བ་གྲུབ་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་

{@240B} ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་དོན་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་

བྱ་བའོ། །ཀལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོདོན་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།
།དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་འགྲུབ་པར
འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་ཤེས་པ་འགྲུབ་

པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོདོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་
བརྗོད་པ་མིག་གི་བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྒྲིབ་བའོ། །དེ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་འགོད་པ་ནི་རྣ་བ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་

སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་
བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །འདིར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མངོན་
པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་

བ་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་བརྗོད་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་
པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་
དེ་ནི་ཤེས་ན་ཤེས་པ་གོ་གང་ལས་ཤེས་པ་ཡིན། མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ནི། གང་དུ་ཡང་

ཤེས་པ་དང

འབྲེལ་པར་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཏྲོག་ཏུ་གྱུར
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་ལ་འགྲུབ་ཅེས་དགོངས་
པའོ། །གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བརྗོད་དེ། གཤམ་ཏེ་རྣ་བ
ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ལ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། དེའི
ཆོ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་

པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པ་མི་འབྱུང་ན། བྱེད་ཀྱི
དགོས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འབྱུང་
བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཤམ་ཏེ་རྣ་བ་མངོན་དུ་སྒྲེགས་པར་འགྱུར་
མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཅི

ཞིག་འོངས། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །ལན་
ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
སྐྱེས་ཀྱང་པོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའོ། །འོན་ཏེ་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
འགྱུར་སྐྱེས་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་

{@241A} ༡༡། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །འདི་ནི་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་

ནི་རྣམ་འགྲེལ་འདིས་སློབ་དཔོན་སྤྱུགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་གཞུང་
འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་བརྗོད་པའི་རྟོན་ཏ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ལས་

བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།
།དོན་གཞན་རིག་པ་སློ་འདོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོ་བོར་
ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སློབ་དཔོན་སྤྱུགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་གཞུང་འདི་འཆད་པ་ནི་འོད་
ཟེར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་སྡུ་སྡུ་མས་

བརྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཀྱང་བརྟགས་པ་སྟེ། སློ་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་
དད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་དཔེར་བརྗོད་
པ་སྟོམས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གཞི་དུ་མ་ཙམ་ཞེས་སྟེ་
སོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་

ཅད་སྟོན་པར་ཐལ་བའོ། །དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པ་དུ་
མའི་འོ། །ཚིག་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ཤད་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་
གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །སློབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དཔེ

གྲུབ་དགོས་སྟུང་ན། མ་གྲུབ་པས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་འོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་
འཁྲུལ་པ་དེ་བསྐྱོད། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཡོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅི

ཞིག་སྐྱབ་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་བཞུགས་པོ། །འོན་ཏེ་ཚུ་བོ་སྐྱོ་
འདོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུ་བོ་
ཞེས་སྐྱོས་སོ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོག་པ་ཉིད་སྐྱོན་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ཏགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཉི་གར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚུ་ལ་འོ། །

གཉི་ག་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །དེར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེར་རོ། །དེ་དག་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ། །དེས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

{@241B} སོགས་པ་འོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དྲན་པ་

ལའོ། །ལྷོས་པའི་ཐེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་རག་ལས་པའོ། །མངོན་སུམ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།གལ་ཏེ་ཐེས་སུ་དཔག་པས་ནི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལ་ལྷོས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་གྱི། བདུལ་ནི་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་བད

ལ་ལྷོས་སོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྟུང་ན། ཐེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེར་ནི་མངོན་སུམ་དུའོ། །གལ་ཏེ་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཉམས་
སུ་ཁྱེད་བ་བྲན་པ་ལ་ལྷོས་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་བྲན་པ་ལ་
ལྷོས་ཏེ། འགར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་

བམེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་བྲན་པ་ལ་ལྷོས་
པའི་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པའི་རྣམས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟུང་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་
པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་པར་མ་གྱུར་པ་རོ་ལ་སོགས་པ་དག་
སོ། །གལ་ཏེ་

རྟོགས་པ་འདིས་དཀར་པོ་དང་རྩྱ་བཟོ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟུང་དུ་
རྟོགས་པ་བསུ་ནས་པ་རོ་ལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་བས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི

ཁ་དོག་དང་རེག་པ་དག་གོ། །ཉི་བར་བརྟགས་པར་འགྱུར་མོད་ཅི
སྒྲིན་སྟམ་ན་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཉི་བར
བརྟགས་པ་རྟགས་པ་ཡོད་པ་ནའོ་སྟམ་ན་ཉི་བར་བརྟགས་པ་ཡོད
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ
གཞན་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཉི་བར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཀྱང་དོ།
།རྣམ་

པ་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པ་ནི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ
ཉིད་བརྟོད་པ་ནི་རེག་པ་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག
ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལས་ཐ་དད
པར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དགོས་པ་འོ། །ཡན

ལག་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ནོ། །དེ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས
དང་རེག་བྱ་དང་ཡན་ལག་ཅན་ནོ། །འདྲ་བའི་འབྲེལ་པའི་སྟོབས
ཀྱིས་མ་འགྲེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་ནས་དེ་ཡང
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲ་བ་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་འགྲེས་པ་ཞེས
བྱ་བ་འདི་ཉིད་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་

{@242A} ཨོཾ །ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན་འདི་ཉིད་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང
གི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་མི་འགྲེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི
རང་བཞིན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་ནི
རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཡང་སྲིད་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ
བ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ།

ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་པ་ནི། རང་གི་རྒྱ་ལས
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི། གལ
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འགྲེས་པའི་མཚན་ཉིད
དོ། །འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་རྟེན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ།
།རང་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་

བཞིན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེས་
བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནས་འདྲ་བ་མི་འགྲེས་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན་འདི
བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི
གང་གིས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི
རྒྱ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

མི་འགྲེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་མཚན་ག་ཅི
ཡོད་ན་གང་གི་དོན་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
བརྒྱད་པ་འདོད། དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་

པའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བརྟེན་པ་བ་དང་པོ་ཟེར་བ་ཉིད་བསྒྲོག་པའི
དོན་དུ་འོ། །དེ་སྒྲོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་རིབ་

བབས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ལས
བྱུང་བརྟེན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ནི་རབ་རིབ་ལས
བྱུང་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ན། དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་

དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་
གྱི་གྲང་པོས་མངོན་སུམ་ནི་རྟེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་འདི་ཙམ་
ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་འདི
ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།བརྟེན་པ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་

སོ། །དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་དང་བྲལ་བའི
ཡུལ་ལའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བརྟེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་
བརྟེན་པས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ་ཚད་
མ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ནའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་
གྱིས་གཏན་ཚིགས་རྟེན་པ་དང་

{@242B}གལ་བཅའ་ལས། གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི
མངོན་སུམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྷག་མ
དང་ལྷན་པ་དེ་མ་ངེས་པའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་གང་གི་ཆོ་འཇུག
པར་བྱེད་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལ་ཁྱད
པར་ཞེས་བྱ་བ་མ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་ན
གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེས
ན་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་གཅད
པ་ལས། གཞན་པའི་དོན་ལ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་སྤྲུལ་དེ་ནི་འཇུག་པ
ཉིད་དེ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་

དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དག་གཞོད་པར་བྱ་བ་དང་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་མེད། ཚིག་དག་ལ་གོ་ཇི་ལྟར་
ཞེ་ན། དོན་དེ་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་གང་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱིར་མཐོང་བའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅའ་ལས་སོ། །དེའི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་ཏོ། །རེ་ཞིག་དང་
པོ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་པ་ཉིད་བྱས་ལ་ཕྱིས་ནི་ཁྱད་པར་བྱ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྲང་པོའི་ཁྱུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ

ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། རྟོག་པ་དང
བྲལ་བ་སྒྲོས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཁོ་ནར་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྒྲོས་

པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་འཁྲལ་པར་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ
དེའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་བསྟན་པའི་མི་འཁྲལ་བ་སྒྲོས་པ་རྟོག་པ
དང་བྲལ་བ་སྒྲོས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མ་འབྲེལ་ན། དེའི་ཆོ་དེ་ལྟན
ཅིག་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཀྱང་ཅི་བྱ

འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཕྱིས་སྒྲོས་ཀྱང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་རྟོ། །དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་མཚུངས
པ་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུར་འགྱུར་བ
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས
དགོས་ལ། འབྲེལ་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡང

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རྣམ་པ་འདི་ནི་གཞོད་བྱེད་གྱི
དངོས་པོ་དང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་མ་ཐའ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ཆོད་མའི་ཡུལ
ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་བསྟན་པས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ
བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན
རྟོ། །གལ་ཏེ་དུས་གཞན་དུ་མ

{@243A} ༣༣ །འཁྲུལ་པ་སྒྲོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ་འདི་ཉིད་དུ

ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་པ་འོ། །འདི
བརྗོད་པ་ནི་བདེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བདེན་ལུགས་ཉིད་སྟོན་པ་ནི
མངོན་སུམ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཡང་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འོ། །ཇི
ལྟར་མ་འཁྲུལ་པ་སྒྲོས་པས་རྟོག

པའི་ཞེས་པ་མ་བཞེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་། མི་འགྲུབ
པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག
པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲོས་པ་གཞག་ནས་མ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་མ
སྒྲོས་སྟུང་ན། ཕ་རོལ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དབང་དུ་ནི
ཕ་རོལ་པོའི་དབང་དུ་འོ། །འདི་གཉིས

ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་འོ། །བཤད་དོ་ཞེས་བྱ
བ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སྟུགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་སོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་རྣམ་པ་གཞག་ཀྱི་སྟོན་ནས
གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱིས་བྱ་གང་གིས་གཞོད་བྱེད
མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །

གཞོད་པར་བྱེད་པ་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སྒྲོས་པ་མཐོང་བ་ལས་སོ།
།གཤམ་ཏེ་མི་འཆེ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ལྷགས
རྣམས་མཚོད་སྤྱན་དོན་དུ་སྤྱུལ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་དང་པོར

སྤྱིར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་རེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི།

དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བས
སོ། །སྤར་གྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཅིག་ནི
མངོན་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའོ། །སྤོ་ཕྱི་མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །རིག་བྱེད་ལས་ཀྱང
དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རིག་བྱེད་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད
ལས་ཀྱང་སྤོ་འཁྱུལ་བ་སྐྱེ་ན་དེའི་ཚོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར
འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ལྟ་བས་འཁྱུལ་པའི
སྤོ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོ་གང་ཞིག་གང་གཞོད
པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི། གཞོད་པ་མེད་ན་ནི་སྤོ་

ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟ་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོད་བྱེད་འབྱུང་བའོ། །རིག་བྱེད་སྤྱི
བས་ཀྱང་ཚད་མ་ནི་བརྟན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་

{@243B}བཟླ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་དོན་དོར་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོལ། །རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉོག་
པ་དང་ཕྱལ་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་བསྒྲོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་
པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སང

བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། མི་འགྱུར་
བར་གནས་པའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཟླ་བ་ཟུར་གཉིས་
སུ་མིག་གཉི་གས་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་ན། ཏུ་ཆ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་ན་
ཏུ་ས་གཅིག་བཞིན་ཏུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟུར་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་

གཅིག་ཁོ་ན་ལས་གཉིས་ཉིད་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་
བུའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞན་ཏུ་གྱུར་
པ་ནི་ཉེ་བར་གཞོད་པ་ལོ། །ཇི་ལྟར་གཞུང་འདི་འགལ་སྟམ་ན། ཟླ་
བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་

ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབང་པོ་རྒྱུ་
ཡིན་པར་བཟླ་ད་པར་མི་ལྟས་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །ཡིད་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་
ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ལོ། །བརྒྱུད་
པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན་དངོས་སུ་

ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི

དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འོ། །རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བཞི་དེའི
རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རོ། །གང་ལས་ཞེས་བྱས་པ་ནི་དོན་ལས་སོ།
ཁི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འོ།
ཁི་སྲིད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་རྩལ་ཕྱར་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན
ནོ། །ཞེས་པ་གནས་པའི་རིལ་པོ་གཅིག

གི་རྣམ་པ་རགས་པ་ཉིད་དེ་ནི། རྩལ་ཕྱར་བ་རྣམས་ལ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི། དང་པོ་ནི
རྩལ་ཕྱར་བ་ཐོག་ཚུན་དབུགས་པ་དག་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ལེའུར
བྱས་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དག་ན་རེ
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་འོ། །རྩལ་ཕྱར་བ་དག
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཡུལ་མ
ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉེ་བར་གནོད་པའོ།
ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ
སོགས་པར་རྣམ་པར་

{@244A} ༡༡། རྟོག་པའི་ཡིད་ལ་ལྟོས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡུལ་

ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སོགས
པའི་ཞེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཀྱི
ཀྱ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་པོའི་གཞུང་
བཤད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་

དཔོན་གྱིས་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པ
ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེས་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ནི།
ཡིད་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡིད་
ཡིན་ནའོ། །ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་ཁོ་ནས་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་བོ་

ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ནི་རྩལ་ཕན
ཚུན་དབེན་པ་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ་ལི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཚད་མ
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕན་ཚུན་དབེན་པའི་རྩལ་དུ་སྒྲ་བ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་པོས། དེར་མི་སྒྲར་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ནི་རིག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡིད་ཉིད་
ཅེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་བརྟུང་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་

ནི་ལོ། །ཡིད་ཉིད་དུ་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་དང་པོ་ནི་ཞེས་བྱ།

བའོ། །རང་གི་རྣམ་པ་ནི་རྟུལ་སྤྲེལ་བ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་
པའོ། །ཕྱིས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལིངས་པོ་གཅིག་གིས་
རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་ཡིད་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་ལིངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འདི་ལ་ཚད་མ་མ་མེད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ཀ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཞེས་པའི་གཞལ་བྱ་བ་ཤད་ཟིན་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་མེད་དོ། །རྟུལ་སྤྲེལ་བ་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་བརྗོད་པ་ནི་
དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་

ནི་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་སྒྲེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིར་ཚད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དབང་པོ་ལ་
བརྟན་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་སྒྲེས་པ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་
རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དངོས་སུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དབང་པོ་
རྣམ་པར་འགྱུར་ན། དངོས་སུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་

{@244B} ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱད་ནས་

རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ཞུ། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་
པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་ན། དེའི་ཆོ་དབང་པོ་
ལ་རྟེན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་
དེ་ཡང་ཡིད་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཡིན་པས་བྱུགས་པ་མེད་དོ། །

འདི་ཉིད་ཙམ་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཉིད་དབང་
པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ཡང་
ལྷོག་གོ་སྟེ་མ་ཞུ། སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མིག་
རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་
བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་

ནག་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
རབ་རིབ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཐག་པ་ནག་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་
ལྷོག་ཏེ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཞེས་པ་ལས་ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པས་འདི་སྒྲ་བ་
བྱེད་དོ། །དཔེ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་དགོངས་པའོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་དེ་འདྲོན་ནི་དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལོག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལ། ཡིད་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་འི
འཁྱུལ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་སྟོན་པ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་ཆུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ནི
བརྗོད་པ་དག་གི་འགའ་ཆོ་འཇོག་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཆུར་འཁྱུལ་པ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། མཐོན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཚད་མས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆུར་འཁྱུལ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལྟོས་མི
འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མ་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་དུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་གསལ་ལ་བར་སྒྲུང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི། ཡོངས་སུ་གསལ་ལ་བར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབང་སྐྱེས་གང་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ
ཡང་ན་ཡོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ནག་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་
ཉིད་ཀྱང་དོ། །ཡིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

{@245A} ༣༡། ཡོངས་སུ་གསལ་ལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་

ཏྲོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་གྱི
ཡོངས་སུ་གསལ་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར
རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་

འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་འདྲར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན། ས་རོལ་པོ་དག་གི་འདི་ལས་བསྐྱོག་པ་
ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །འཁྲུལ་པ་

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱི
མཛོན་པར་འདོད་པ་ནི་དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲུལ་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ན་གསལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། བསྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐུག་པ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཡང་རོ། །

བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པའི་གོམས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རྣམ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་གོམས་པས་སྐྱེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བློ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་

དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ

ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་འཕྲིན་གང་ཞིག་དཔེར་འགྱུར། སྤྱུལ་དུ་འཁྱུལ་
པའི་ཡིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་
འཁྱུལ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཕན་འདོགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། གཞོད་པར་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རང་བཞིན་དེས་ཀྱང་འཁྱུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

འབྲེལ་ཏོ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
སྒྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་
མཛོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཇི་ལྟར་ཤེས་སྟུང་ནའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་

པ་གཉིས་སུ་མི་བཞེད་ནས་ཞེས་སོགས་ཤིག་ཏུ་གཅོད་པར་སྟོན་པ་ནི།
མི་མཁས་པ་བརྟུན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འཁྱུལ་པའི་ཤེས་པས་
འཁྱུལ་པ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་འཁྱུལ་པ་སྟེ། མི་གསལ་བའི་རྣམ་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་བློ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་
ནི། ཡིད་གཉིས་ཡིན་པར་

{@245B} བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་

བའོ། །གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་ཅན་གྱི་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན
དེ་འི་ལྷགས་དང་སྐྱར་ན། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གནས་ཤིན
དབང་པོ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་དང་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང
བའི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། རེ་ཞིག་འཁྲུལ་

པ་ཉིད་མི་སྲིད་དེ་དེས་ན་ལྷག་པར་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པར་སྐྱར་རོ། །སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་པ་གང་ཡིན
པའོ། །དབང་པོ་དང་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
ལ་ནི་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཉིད་དང་། སྐྱོམ་པ་སྐྱོས་པས་འཁྲུལ་པ་ལ
སོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ

དཔོན་སྐྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པ་ནི
དོན་སྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་སྐྱོས་པ་ཉིད
དེ་གསལ་བའི་སྐྱེར་འཁྲུལ་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ནར་རྣམ་པར
གནས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད
སྟོན་པ་ནི། དབང་པོ་དང་ཞེས་བྱ་

བའོ། །རང་བཞིན་ནི་གང་ཡིན་གཞན་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་དེ་ལ་ནི།
དེ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག
པ་མེད་པ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་རོ། །གཞན་

མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་མི
འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ
ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལོ། །གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེན་པའི
བདག་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ

པར་གཟད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འཐད་དོ། །ཅུང་ཟད་ནི་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལོ། །ཅུང་ཟད་ནི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་མ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཉི་ག་ཡང་སྟོན
པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ
པ་ཉིད་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ

ལྟ་ན་ཞེས་སྟོས་སོ། །བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན
པས་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟ་ན
ཡང་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད
ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕྲད་པ་ཡང་བྱུན་མོང
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་དེ་ཡང་

{@246A} ཟུ། །བརྗོད་པར་བྱ་འོ་ཞེན་བདག་ལ་སོགས་པ་བྱུན་མོང་བ་ནི

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་པ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ། དེ་ལྟར་

རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སུན་བཏོན་ནས། བཅ་ཟེའི་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལ་སུན་འབྱེན་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པའི་དོན་
དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
འོན་གཞན་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་ཚོ་ཡོད་པ་
དང་ཕྱད་པའི་ཞེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་
བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཁོ་བ་མེད་དོ། །ཕྱད་
པ་ཡང་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ནི་ཡོད་པའི་

ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་གཞོད་པ་
མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡོད་པ་དང་ཕྱད་ན་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ནི་བརྗོད་

པར་མི་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འགོད་པ་ནི

ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གསལ་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅིའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ།
འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་

མཚན་ཉིད་བདག་ཅག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་མི་རུས་པ་དེ་ལྟ་
ན་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན།
བཤད་བཤེགས་འཆོས་པས་ནི་རྩོམ་འཛིན་པ་སྟེ། འཕྲོག་པར་མི་རུས་
སོ། །རྩོམ་ནི་སྟེང་དུ་ཞོན་ནས་དབྲོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
གལ་ཏེ་འདིར་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

ཆོངས་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་ཡང་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆོ་ཁྱེད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྒྱུར་
བ་དེའི་ཆོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་འོ། །དོན་དམ་པར་
མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མ་ངེས་པའོ། །

{@246B} གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཆོ་དཔྱད་པས་ཆོས་འཁྲུལ་

པ་སྒྲིག་པ་དེའི་ཚེ་ལོ། །ལུགས་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི
བྱ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་གྲུབ་པར་

ཐལ་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་ཚད་མས་
གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་པ་དེ
བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་

ཚད་མ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྤར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲམ་ཟེའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་བསལ་བ་ནས། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མཚན་
ཉིད་གཞུང་གཟུགས་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་པ་ནི། དོན་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བཀའ་ཉིས་ཀྱི་ཤེས་

པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ལྷན་བཀའ་ཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལས་སོ། །གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བཀའ་ཉིས་ཀྱི་ཤེས་
སྟོབ་དཔོན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་སོ། །གང་ཞིག་སྤར་བའི་

རྒྱལ་པར་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་ལྟར་ཞེན
ལྷ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་ལྷ་འི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །

བསམ་གསལ་པ་སྟེ་རྒྱལ་པ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར
བ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པ་པ་རབ
རྒྱལ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འཆད་པ་ནི་དམིགས་པ་འི་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཅན
མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་

ཅམ་གྱིས་དེའི་ལུས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། རྒྱུ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་དག་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འི
རྒྱལ་པ་རབ་དག་གོ། །འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེས
བྱ་བ་ནི་སྟོགས་སྟུང་མ་ལོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པ་འི་མཐའ་བས་བརྗོད་པ
ནི། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྟོན་པ་སྐྱེ་བ་པ་ནི་

སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཇད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚིག་གི་ལོ། །རྒྱལ་
པར་དཔྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི་དོན་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རེ
ཞིག་སྒྲུབ་བཞིན་པ་འི་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་འི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
མཛོན་སུམ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བཞིན
པ་འི་དོན་ལས་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་བཞིན

{@247A} ཨུ། །པའི་རང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རང་

གི་རྣམ་པ་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ན་འོན་ནི་ལྷན་བ་གཉིས་པ་

ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སུན་

འབྲིན་པ་གཞན་ནི་སྤྱད་སྤྱི་མས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་

ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དག་

ཉིད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་

དེ་དག་སྤྱད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་མིག་

ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྤྱད་

སྤྱི་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ངེས་པ་

ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོགས་

བ་བསུ་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོགས་པར་སྤང་བའི་དངོས་

པོ་ནི་སྤྱིར་ལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེས་ན་དེ་ཅི་ལྟར་དེས་སྤྱད་

པ་ཡིན། ཡིན་དུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་མ་

ངེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ལ་དེས་སྤྱད་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་

སྤྱིར་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་སྐྱེ་བ་ལས་སྤྱར་གྱི་

དོན་གྱི་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་

གཞན་གྱིས་སྤྱར་ཡོད་པ་འཛིན་ན་དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མཚན་

མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དོན་

གྲིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཇི
སྲིད་དོན་གྲིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྲིད་ནི

མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དོན་གྲིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི
སྤར་ཡོད་པ་མ་བཟུང་བར་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་གང
ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྲིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན
ཐུག་པ་མེད་དོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་དོན་གྱི་སྤར་ཡོད་པ་ཤེས་པ
ཁས་ལེན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ

ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ
ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་
པའི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་ན། དང་པོ་
གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་དུས

མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་
སྟུང་ན། མངོན་སུམ་དང་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་ཅན་གྱི
མཚན་ཉིད་ཀྱང་སུན་འབྲིན་པ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ
ཡིན་ནོ། །སུན་འབྲིན་པ་གཞན་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་འཇུག་པ་ནི། །ཤེས་
པ་མེད་པར་མཚོན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་

{@247B} གྲུབཔོ། །རེ་ཞིག་སྤྱད་སྤྱི་མ་འཁོད་པ་ནི། འཇུག་པར
འདོད་པས་ཞེས་གྲུབཔོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མ་ཤེས་པར
མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་གང་ལས་ཤེ་ན། མཛོགས་པར
ཅི་ལྟར་ཞེས་གྲུབཔོ། །མཚན་ཉིད་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར
བརྗོད་པར་གྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པཔོ། །

འོན་ནི་ཞེས་གྲུབ་ནི་མངོན་སུམ་གང་གིས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི
འཇུག་པ་ཉི་ལྔ་མཚན་པར་གྲུབ་ཡིན་ཏེ་དེའི་པོ། །དེས་ན་དེ་ལ
ཕ་རོལ་པོས་འདི་ལྟར་ལན་གང་པར་གྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི
དེ་ཡང་ཞེས་གྲུབ་སྟེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇུག་པ་འཛིན་པར
བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ངོ། །སྤྱད་སྤྱི་མ་འཁོད་

པ་ནི་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ
ཡོད་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འོན་ཏེ
རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་གང་ཞིག་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་ཡིན་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི

དོན་ལ་ཞེས་གྲུབཔོ། །ཅི་སྟོན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིག་
པ་ཉིད་མཚན་མ་ཡིན་ན་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་
གྲུབཔོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲོད་བཞེགས་པར་གྲས་ནས་

ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱི་བ
ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི
གཞལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི
འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད
པ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན། ཚད་མ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཐང་ད
པ་ཡིན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ
ལས་ཐང་དཔ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་རྩོད་པ
འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དབང་པོ་དང་དོན་དག་གི་ཐུང་པ་དང་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དང
ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཤེས་པའི་བདག
ཏུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ

སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ
བ་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ
པར་མ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འོས་པ་ཡང་རྣམ་པར
མི་གཞག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་དེ་ལ་ནི། རྣམ་པར
བཞག་པ་དང་རྣམ་པར་མ

{@248A} ༄༅། །བཞག་པའི་དོན་དག་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་པ་

ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
སྒྲུས་པའོ། །འདི་ནི་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཙོད་

པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
འདག་ནི་བདག་གི་དེའི་བདག་ཉིད་རྟུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རང་བཞིན་རྟུ་ནི་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་
བདག་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མི་ཤེས་ན། དེའི་ཆོ་དེའི་ཁྱད་པར་
ཙམ་གྱི་དོན་དེ་ཡང་ངས་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་

འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་སྦྱེས་བྱ་ནི་འཇལ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
གསལ་བས་བྱེད་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་འི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཡང་
དོན་དེའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མི་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྟོགས་པ་བར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོ་ལོངས་སྤྱོད་པ་

ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ན། བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོས་ཞེན་པར་བྱ་བའི་དོན་སྦྱེས་བྱས་

མེས་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། རིག་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཇི་ལྟར
བརྗོད་སྟུང་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་སློང་གང་ཡིན་ཞིང་ཞེས
བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ལན་གསུམ་

བཏབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་བ་སུན་འབྱེན་པ་ནི
སྐྱེས་བུས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཞེན་པའི་བྱེད་པོ་
ནི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་སློས་ཅི་བྱ་རྟོགས་པ་པོས་སྐྱབ་
ཅས་ཇེས་སུ་འཇུག་གོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པ་

ཞེས་བྱ་བའོ། །པར་ལ་པོ་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི་དེའི་ཚོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །མངོན་དུ་ཞེན་པ་ནི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ
སྟེ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། པར་ལ་པོའི་
བསམ་པའོ། །གལ་ཏེ་སློང་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་བུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་

ཁོ་ནའོ། །འོན་ཏེ་སློང་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིག་
པར་བྱེད་པར་བརྗོད་ན། དེའི་ཚོ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློང་
རང་བཞིན་ལྟར་མངོན་དུ་དོན་ཉིད་ཅེས་མི་བྱེད་པ་འཆད་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོགས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སློང་མེད་ན་དེའི་

{@248B} དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟབས་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་
ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་
ཁྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སློས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོབས་ན་
དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ནི་སློས་བསྟབས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སློ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་དེ
ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སློ་
ཁོ་ན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལས་ནི་སློ་
སྐྱེ་ལ་དེ་ལས་ནི། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །བདེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་

སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན། དེ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན།
རང་གི་བཞིན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །གང་དུ་དོན་
རྣམས་འཕྲོས་པ་དེ་ནི་སློ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་དེས་སློ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་

མེད་པ་ནི་གཞན་ནི་སྟོན་དོན་རྣམས་ནི་ཡུལ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐབས་གཞན་དུ་འཕྲོས་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་

བཡིན་ནོ། །དེ་མོ་མེ་ལོང་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་རོ། །དེ
ཡང་ནི་མེ་ལོང་ཡང་རོ། །འགྲོ་བ་ལྗོངས་བར་འགྱུར་རོ། །ལྗོངས
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་གདོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་

གཞན་གདོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོ
གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་རྟོགས་
མོད། སྤྱོ་ཅི་བྱ་དེས་ན་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
།ཡང་སྤྱོ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི་བདག་ཅས་བྱ་བ་འོ། །ཕ
རོལ་པོ་དགོས་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་

སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ།
།འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བདག་ནི་མངོན་པར
གསལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་གིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །བྱེད་
པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཇི

ལྟར་དོན་མི་འཛིན་པ་འདི་དུས་ན་མངོན་པར་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ
བཞིན་དུ་འཛིན་པ་འདི་དུས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག
ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །མེ་ལོང་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་འོ། །བདག་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མོད་གྱི
འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་དེ་འི་

{@249A} ༄༅། རྣམ་པ་འགྲུང་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི་འགོག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ཏེ་གཤམ་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་འཕྲོལ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་
དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
ཉིད་འཕྲོལ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ།
།བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་པ་
ཁོ་ན་སྟེ་དེས་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེར་འཕྲོལ་

བའི་དོན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མ་འོངས་པའི་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཤམ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་
པའི་བདག་ཉིད་འཁྲུལ་

པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྣམ་གཞན་དུ་

ཞེས་བྱ་བཞི། གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་གྲངས་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་
སོ། །འདི་བརྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གལ་
ཏེ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི།

དེས་ན་དེ་ཐ་དབབ་ལས་སྡོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ལོ། །དབང་པོ་
ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
དད་པ་ནི་ལོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །

རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་
བདག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་
པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་
བཅས་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་དབང་ལ་སོགས་
སྐྱེ་ཡང་བདག་རྣམ་པར་ཉིད་ཏུ་འདོད་ན།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པ་མེད་ན། དོན་སེམས་ངེས་པ་རྣམ་པར་འཛིག་
པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།
ཏེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་རིག་པ་མེད་པས་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་
ན་རིག་པར་ཐལ་ཏེ། རིག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་

{@249B} ཏུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཞེས་པ་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ངེས་པའི་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རེས་པ་ཉིད་
ལས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་པར་བྱེད་པ་ལས། བདག་གི་

སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ཞེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་ན། ཡང་
ཞེས་པར་བྱེད་པ་དབང་པོ་དབང་པོ་སོགས་པ་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་དོ། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་སོགས་པ་
ཞེས་པར་བྱེད་པས་དོན་ཞེས་པར་བྱ་

བདེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཞེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
སྒྱུར་རོ། །སྤང་བ་ཡང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ན། ཇི་
ལྟར་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ན་གང་དུ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དེར་མིག་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་

སྤང་བ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལན་
འདེབས་པ་ནི། དེ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་

ཉིད་དོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་གཞན་ཡིན་ན། རྩོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་

སོགས་པའི་ལས་དང་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་བའོ། །དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་
དོན་དུ་བརྟུན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་འགའ་
ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་
ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་བརྟུན་

པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་གྲངས་པར་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དོན་གྱི་ཡིན་པ་
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ཉི་བར་བཀོད་
ནས་སུན་འབྲིན་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་

མངོན་དུ་བྱས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བརྟུན་པ་ནི་གཞན་
ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་རེ་ཞིག་སུན་འབྲིན་པ་གཞན་བརྟུན་པ་ནི། འདི་
ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་སུན་འབྲིན་པ་
ཁ་སྐོང་དང་བཅས་ཏེ། བརྟུན་པ་

{@250A} ཨུ། ཁི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ
བྱེད་པ་འོ། །དོན་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་སྐྱེས་བྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་དེས་ན། དོན
མཐོང་ངོ་ཞེས་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་ན་ཅིས་མཐོང་ཞེས
བྱ་བའོ། །འདིར་གཞན་གྱི་ལན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ
སྟེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེས་

དོན་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རིག་པ་འའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
ངོ་ཞེས་རེ་ཞིག་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་
གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྲུང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་

ཡིན་ནོ། །ཐལ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ནི། དོན
གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ
མྱོང་བ་ན་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་གྲུང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། བདེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་
ཁྱད་པར་ལས་སོ། །བདེ་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དོན་ནི་

བདེ་བའི་རྒྱུར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་དོན་ལ་བདེ་བ་སྤྱོད་བདེ་སྐྱོད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚུངས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་
 ཏུ་འོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རིག་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་ནི་བྱེད་པ་
 མི་འབྲན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་འོ། །སྤྱུ་བ་པའི་
 མཐའ་ནི་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་

ཏྲ་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་ཆོ་
 གྱུ་ས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གྱུ་ས་བུ་འི་ཞེས་གསུངས་སོ།
 །དོན་གྱི་རིག་པ་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན་དོན་ལ་བྱུང་པ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་མ་
 འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་

གྲུལ་ཁག་ཏེ་སྔོན་པོ་སྤྱིར་བཏོན་སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཚེ་སྔོན་པོའི་ཞེས་པ་སེར་བ་ལ་མ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ།
 ཅིའི་སྤྱིར་གཞན་གྱིས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །རྒྱ་དཔེ་ན་ཞེས་པ་དེ་
 སྔོན་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་གཞན་གཤམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞེས་གྲུབ་
 བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་རྒྱལ་པར་

{@250B} འཇུག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དོ། །དེད་དེ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པོ་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ཉིད་ཇི
ལྟར་འགྲུབ་སྟམ་ན། ཐོག་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་ལྷོག་པ་དེ་དག་མཛོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་སྟུ་མ

གང་ཡིན་པ་དེའི་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་གཞག་པའི་
བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་སྟེ། ཐ་དད་པ་དང་བྱེད་
པའི་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །བག་ཆགས་དེ་ཡང་འབའ་ཞིག་པ་
སྟེ། མཛོན་སུམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། །དེས་ན་ལོར་བ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ནི་དོན་གྱིས་སོ། །

དེ་ལ་ནི་ཤེས་པ་ལའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་ལའོ། །དེའི་རྣམ་པ་
ནི་པའི་རྣམ་པ་ལའོ། །འདི་ལ་ནི་ཤེས་པ་ལའོ། །རེ་ཞིག་དེའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལ། རྒྱ་བག

ཆགས་རྣམས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་སྟུ་མ་སྟུ་མ
ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་

བཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལོ། འོན་ཀྱི་གནས་པར་གྱུར་ན་སྟེ།
ཕྱི་རོལ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཀློག་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ།

བའི་ཐུགས་ཀྱི་། སྒྲིན་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དམ་འཆར་བར་
བྱེད་པ་ནི་དོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ནི་འདི་འདི་དེས་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་
དོ། །དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་འདི་དོན་རྣམ་པར་

གནས་པ་ལའོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་པས་ན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཞེས་
བྱེད་པ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཞིག་བྱ་བ་ལ་ཆོད་པ་མེད་
པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་སྟེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

མ་ཐོབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལྡན་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་རྣམ་པ་ཙན་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་དོན་རྣམ་
པར་མི་གནས་སོ། །དེ་དང་བར་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་
དང་བར་མཆོད་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་

{@251A} ཕྱེ། །པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤྱིང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཉམས་པ་དེ་ནི་རྣམ་
པས་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ངེས་པས་གྲུབ་ན་ནི་དེའི་ཚོ་
དོན་དེ་ཉིད་དོན་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ངེས་པ་གྲུབ་
བ་ལས་དོན་གནས་པ་གཞན་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ཉམས་པ་མེད་པ་ནི་དོན་རྣམ་པར་
གནས་པ་ལས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉམས་པ་མེད་
པ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དོན་གནས་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་ཉམས་
པ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་རྒྱས་པར་བྱེད། གྲུབ་པ་ཉེ་བར་འཛོགས་པ་ནི།
རྣམ་པར་གནས་པ་

ལ་མ་ཁོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་གྲུབ་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་གྲུབ་ན་ལོ། །དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་
མཚོགས་གི་ལུགས་སྟུན་ཕྱུང་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི། དེའི་
རྣམ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་གོམས་པའི་དུས་
ན་ལོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་

མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ཡང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་ནི་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལས་གཞན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཀུན་གྱི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་ལོ།

གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་དེ་མེར་པོ་དང་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་
དབང་པོ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེ་དབང་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ནི་འགའ་
ཡང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་ཅིས་དོགས་པ་བསུ་ནས་པ་རོལ་པོ་
ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ།

བ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་དེ་གཉིས་གཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་
མངོན་པར་སྟོགས་པ་ལོ། །ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་དང་
མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མངོན་པར་སྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
སྔོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐ་དད་པ་མེད་པར་རོ། །དེ་ཐ་དད་པ་

ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
ཡང་རོ། །རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
དང་བྲལ་བ་འདི་དབང་པོ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད། དེས་ན་མངོན་དུ་སྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

{@251B}གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། སྔོན་པོ་དང་མེད་པོ་ལ
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འོ། །དེ་ལས་བསྒྲིག་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་བསྒྲིག་པར་རོ། །སྤང་བཞིན
པའི་སྔོན་པོ་དང་མེད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན
ཡིན་པ་མི་བཟོད་པས་པ་རོལ་པོ་

འདྲི་བ་ནི། འོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ
སོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་མ་དམིགས་ན། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་སྟེ་བཟུང་རུང་བ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་ཁོ་ནར
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རྟོག་གྱུར་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བཞིན
ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་

ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན། དེའི་ཆོ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས
བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསལ་བཞིན་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ
གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་ཡིན
ཞེ་ན། དོན་གནས་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་
བཞིན་པ་འོ། །མེད་པ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡང་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྔོན
པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསལ་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ

ན། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སློག་ཏུ
མ་གྱུར་པ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ལ་བཞིན་པ་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན
ཞེས་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར

རོ། །དེའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ལོ། །མེ་ལོང་གི
བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ
བཞིན་དུ་སློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱོད་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ
རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅས་པོའི་རང

བཞིན་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་རྣམ་ན་འདི་ལ་བཟོད
པ་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད
དོན་ལས་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སློག་ཏུ་གྱུར
པ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འཐད་གྱི། ཞེས་པའི་རང་བཞིན
ནི་མ་ཡིན་ནོ་རྣམ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས

གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་སུ
ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ།
།བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་སད་པར་མཐོང་བའི་རྣམ་པ
དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར

{@252A} ཨུ། འདེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ལས་ནི་རྣམ་པ་ལོ། འག
ཆགས་དེ་ཉིད་ལས་སོ། རྣམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སད་པར
མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ལོ། གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་ལམ་དུ
སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལོ། འཇམ་ནི
འདིར་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་སྟེ། སད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དོ། འོ་ན་དེའི་རིགས་ཅན
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སད་པས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་དོན་དང་བྲལ་བ
ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོའི་མ་ཡིན་པ་ལོ། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྟོའོ། རྟེན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རྣམ་

པ་ལྟ་བུར་དོ། རྟེན་ཉིད་འཆད་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
འདི་ལྟར་སྒྲུང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ལོ།
ཁྱེད་ལ་ཡང་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་དོ། ཁོད་མ་ཅེ་ཡོད
ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅི
ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཐ་མི་དད་པར་ཞེས་བྱ་

བའོ། རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པ་ལོ། རྟོན་ཐོབ
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནོ།

ཞེས་འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དབང་པོ་རྣམས་ལས་ལྷག་མར་གྱུར་པ་ལོ། རྣམ་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མི

ལྟོས་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གྲང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྲང་དོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད
པར་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ལ
སོགས་པ་འདི་ཞེས་པ་ཡང་དོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་འདི་རང
བཞིན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ

ན་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འཛིན་སྟེ་མ་ན།
དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་འདི
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་འཛིན་པར་ཅིར
འགྱུར། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མི
སྲིད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོས་མི

འཛིན་ནོ་ཞེས་དགས་བཤེ། །དེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན
ལ་བརྟེན་པ་འདི་རང་བཞིན་འཛིན་ན་ཡང་དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཚོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོའི་དུས་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་འཛིན་པར
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འདི་སྒོ་གང
ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པ་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན

{@252B} བཤེད་འགྱུར་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རེད་རྒྱས་སུ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱས་སུ་ཡང་རོ། རེ་འཛིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་དོན་མེད་དོ། །སྡུ་མ་བཞིན་དུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་
བཤོ། རོན་གཅིག་ལ་ལྷོས་པ་སྟེ་ཐེས་སུ་འཇུག་པ་

གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་གཞི་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤོ། །ཁས་
སྒྲུབ་ཀྱང་བཟོད་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་ཤེས་བ་སྡུ་ནས་སྤྱི་མའི་སྒྲེབ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

ཤེས་པ་སྡུ་ནང་སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་བྱམ་པ་དང་འབྲེལ་
པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཀར་པོ་དེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཤམས་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམས་ཏེ་དབང་པོ་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད

པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་འཛིན་པར་བཟོད་ན། དེའི་ཚོད་དུ་བ་དབང་པོ་
དང་སྒྱུར་བ་ན་དུ་བ་དང་འབྲེལ་པར་གྱུར་བའི་མེ་ཡང་རྟོགས་

བར་འགྱུར་རོ། །འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲུང་པའི་
འདྲ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། འབྲུང་པའི་སྦྱར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་རེག་པ་ཡང་འདྲས་ཏེ། དེས་ན་ཇི་
ལྟར་འབྲུང་པའི་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།གསལ་བ་ཉིད་བཟོད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་
ཡུལ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །མིག་གི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་གྱི་ལོ། །ལན་ནི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་མིག་གི་གཟུང་
བ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་སྦྱར་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རི་དང་དོ།
།ཆོས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་ལོ། །ཁ་དོག་ཀྱང་གསལ་

བར་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏེ། །དབྱིབས་ཅོམ་ནི་སྒྲུབ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟླ་ལོ། །བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དབང་པོ་ལོ། །མི་འཛིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིབས་ཅོམ་
ཡང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལ་ལར་ནི་འགྱུར་ལ་ལར་ནི་མ་ཡིན་

{@253A} ཕྱམ་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །ལན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
མདོག་དབྱིབས་དག་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དབྱིབས་རྟོགས་
པ་ན་ཁ་དོག་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་པའོ།
ཁ་དོག་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུན་པའི་མདོག་ནི་ནག་པོ་འདི
ཡིན་ན་མུན་པ་འདི་ནི་

དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུན་པར་རོ། །དེས་ན་མུན་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དེ་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་
སྒྲུང་བ་ལ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ལ་མུན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འོ། །ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་ཕྱིར་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་བྱ་བ་ཉིད་
མི་འགྱུར་བའི་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་
དུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་སྟུང་ན། བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་

སོ། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་ཕྱར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཁོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་ཉིད་དོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེས་
པ་ཉིད་དོ། །གཅིག་དང་དུ་མར་རྟོགས་པ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་རེ་ཞིག་

ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་
ནའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བྱེད་ལས་སོ། །སྐབས་

སྲུབ་བཅའ་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད་པ་ནི་དེ་བཞིན་
དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་
ཀྱང་ཚད་མར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་ཚད་མར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
ཏེ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་

འཇུག་པའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་མདོ་ཉི་བར་
དགོད་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། དོན་རིག་པ་འབྲས་
བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རེ་ཞིག་རང་ཉིད་

ལན་འདེབས་པ་ནི་འདྲིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལ་
ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ཐོས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །སོ་སོར་
རིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་གལ་ཏེ་

{@253B} ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤར་པ་དང་པོ་འཆད་པར་བཞེད་པས་གྲུབ
པའི་མཐའ་པས་གསུངས་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ནི
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གོ། །དེ་ལ་ཇི
ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་པ་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འོ། །བདེན

པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ
བ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །གལ
ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཁ་ཅིག་ནི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང
ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་འོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ
ནི་མཐོང་བ་ཡིན་གོ། །འོན་ཀྱང་ཉམས་

སུ་སྤྱོད་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དོན་དང་ལྟན
ཅིག་འབྲེལ་པར་ནི་མཐོང་བ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ནི་མིག་ལས
སོ། །གལ་ཏེ་ངེད་གྱི་འདོད་པ་ལ་ནི་དོན་རིག་པ་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང
དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་མཐོང་བ་ལས་དེའི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་ན། ཇི་ལྟར
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ནི་མིག་གོ། །དེ་ཉིད་ནི་མིག་ཉིད་དོ།
།དེའི་ཡུལ་དུ་ནི་མེ་ལོང་གི་ཡུལ་དུ་འོ། །དེས་ན་ཁ་དོག་གི་བདག་

ཉིད་གྱི་དབྱིབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་རབ་ལ་ལྟན
པ་ཡིན་ན། དེའི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་

འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར
སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དགོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སོ། །འདི་ལ་
ལན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་གཞན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །བར་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་

དེས་ན་དེ་མི་འཛིན་གྱིས་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བུ་མ་
པ་གཟུང་བ་ན་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་བས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་
ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་པས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་བར་ཡུལ་ཉིད་
མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་

ཤེས་པ་ཅི་མ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
རོལ་པོ་འདི་འགོག་པ་ནི་བར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་འཐད་པ་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆ་ཤས་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མདོན་
སུ་མ་གྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རགས་པ་

{@254A} ཕྱི་མཛོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་རེ་ཞིག་རྩལ་སྤྲོ་རབ་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་ལ།

འཛེས་སྤྲུང་པག་པ་ཡང་དེ་སྒོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་

ཀ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་མཛོན་སུམ་མེད་པར་འཛེས་སྤྲུང་པག་པ་རྩལ་སྤྲོ་

རབ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་

འགྱུར། ཇི་ལྟར་རགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་མོ་ཚོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མཛོན་སྐྱར་ཁུང་གི་ལམ་ནས་ཞུགས་པའི་

རྩལ་ཡང་རགས་པ་ཉིད་གྱི་སྤྲོ་མོ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།

དེའི་མཐའ་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཞན་

གྱིས་བསམས་པའོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་

མཐོང་བའི་སྤྲོ་མོ་ཅི་ཅུང་དེ་སྤྲོ་ཅུང་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པ། དེ་ལྟ་ན་རྩལ་སྤྲོ་རབ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།

།གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་ཉིད་བརྗོད་

པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་

འདི་ལ་ཉེས་པ་ལྟག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུང་པས་

གཞན་ཡང་ཞེས་སྒྲོས་པར་ཟད་དོ། །དོན་དང་ཚྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་ཕན་

ཚུན་རིགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་ཡོད་པའི
སྡོན་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི།

མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །དེ་ཉིད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་
གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་
རྣམ་པ་དེ་དེ་མ་ཐག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚོའོ། །དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་པ་དོ། །རྫོང་པ་འདི་ལ་གཞན་དག་གི་
ལན་སྲུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འགོད་པ་ནི་གཞན་

དག་ཅེས་བྱ་བ་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་སྡོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །ཇི་
ལྟར་ཕྱིའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལྟར་ན་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་
ཉིད་སྡོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྡོན་པོའི་རྣམ་

པ་བྲན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་དོ། །བྲན་པ་
འདི་ལས་དངོས་སུ་དོན་མཐོང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ལན་
སྲུན་དབྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །འདི་ལྟར་
དང་པོ་ནི་སྡོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ་ཕྱིས་སྡོན་པོ་གོམས་
པའི་མཐའ་ཐུག་པ་ན། སྡོན་པོ་

{@254B} དངོས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བའི་ཞེས་
པ་དེའི་ཡུལ་ནི་དང་པོར་སྐྱེས་བའི་སྒྲོན་པོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་པོ་རྣམས་པ་
གསལ་བ་ཅན་གྱི། །བར་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་

རྟེན་ན་རིགས་མཐུན་པར་མཆོད་བ་ཉིད་ལ་བར་མེད་པ་ཞེས་རྟོགས་པ་
ཡིན་གོ། །དཔེར་ན་ཆེ་གཞིའི་བྱིས་དང་བར་མཆོད་པ་ནི་བདེ་བྱེད་
ཀྱི་བྱིས་ཡིན་གོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེར་ནི་བྱིས་
གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པས་ན་བར་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རྒྱུ་
ཞིལ་སོགས་པས་བར་མཆོད་པ་ནི་མ་

ཡིན་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བར་མེད་པར་འགྱུར་མོད། ཆོད་མགོ་སྐྱེད་
བྱེད་ཇི་ལྟར་མིན་སྟམ་ན། །འདི་ལ་ལན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡང་ཇི་
ལྟར་འདི་ལ་ལན་བྱ་བ་པ་སྟམ་ན་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྣམས་གང་ཞིག་གོ་མས་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་

ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པའི་
རྒྱ་དེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་དོན་མེད་ན་འོན་རྣམ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་
ཞེ་ན་རིགས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་གནས་པ་

ནི་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ན། དེ་འི་ཚེ་ཞེས་ཁོང་ནས་སྤྱང་ལ་འདི་ལ
བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ།

ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ལས་དོན་རྣམས་པར་གནས་ཤེ་ན། ངེས་པ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡུལ་དམ
ཐག་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་དོན་ངེས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ལས་དོན་
རྣམས་པར་གནས་ཤེ་ན། དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ

ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་སྤྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དེ
བས་ཞན་པའི་དོན་དེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཟུ་ལུས་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བཞིན་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་བཞིན་
ཡིན་ན། དེ་འི་ཚེ་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ་རང་གི་

ངོ་བོ་སྤྱོད་བར་ངེས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་དེ་ནི་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་གོམས་པ་དཔལ་སྤྱོད་བ
ཉིད་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གདོན་མི་ཟ་བར་
དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་

{@255A} ཨཱ། །པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་
ནི་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ།
།གལ་ཏེ་བཟླ་བའི་ཞེས་བར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན། དེའི་ཚེ་ངེས་
པ་ཡང་རང་ཉིད་ལྟས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བ་
གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡོད་ན

སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མེད་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་སོ་སོར་ངེས་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་
བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དེའི་གོམས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །འདྲི་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་

བ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་འཐད་པ་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱད་བསྐྱོག་པ་རྣམ་པར་བཟོད་
པ་ནི་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
འདྲི་བ་ནི་ཞེས་སྒྲས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདྲི་བ་ནི་རྩེད་མོ་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་སྒྲས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲ་བའི་འོ། །དེའི་སྒྱུར་
བ་དེ་བདག་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་རྟེན་པ་
གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི་འདིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་

བཞི་བའོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་
ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་

ཡིན་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་ཕྱིན་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ནི། མངོན་
སུམ་རིག་བྱར་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དུག་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཐ
མི་དད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། དུག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་འགྲེལ་པ་རྣམས་གཞན་

དུ་འཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོག་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའོ།
།ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བར་
རོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ངོ་བོ་ནི་འོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གཞན་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉམས་སུ་སྦྱང་

བའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་དེའི་གཞན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་དེའི་
སྦྱང་བ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བཞིན་པ་ནི། བདག་ཉིད་
ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཞེས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །འདི
ཉིད་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱོར་

{@255B}བཞི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་
དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་སྦྱང་བ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་རང་གི་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་མོད། ཅི་སྒྲོན་སྟུང་ན་དེ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་
དེ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ལས་
ཞེན་བཤད་པ་གལ་ཏེ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་
པ་ཡིན་ན། དེའི་

ཚོ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་བུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྱུར་
དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་
ནི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་དེ་
མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་
ཞེན་བརྗོད་པ་གཞན་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་

བའོ། །སྒྲིམ་བུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་
སུ་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འདྲི་བ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ནི་བདག་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའོ། །བདག་ཉིད་

གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
གཞན་འགར་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གང་གི་
ཆོ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཆོ། རྒྱུན་པོའི་རྣམ་པ་འདི་
ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་གལ་ཡིན། ཇི་སྲིད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་སྒྲོན་
པོའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པར་

བརྗོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་བརྗོད། དེས་ན་གང་ཞིག་
གལ་ས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིན་ཞེས་བསམས་པའོ། །ཁྱེད་གྱིས་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེག་བྱེད་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་དོ། །དེ་ལས་
ཐ་དད་པ་ནི་བདག་ལས་ཐ་དད་པའོ། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པའོ། །ཁྱེད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་སྒྲིབ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདི་འབྲེལ་ལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་མེད་པར་མི་
འཐད་དོ། །ཁྱེད་གྱི་ལྟར་ན་ནི་བདག་

{@256A} ༥། རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མང་པོ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རེད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མཚུངས། མ
རིག་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ
ནི་སྤྱིར་བཏོན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

མ་རིག་པ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བཏོན་
ན་ལོ། །དེས་ན་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི
རིགས་པས་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལ་འབྲས་
བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་

པ་ནི། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བདག་མེད་པ་ཡང་ཉེ
བར་མི་མཁོ་བའི་སྣམ་ན། འདོད་ཆགས་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །རང་གི་ངོ་
པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་རང་
གི་ངོ་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
གང་གིས་དེ་སྐད་བརྟེན་པ་སྤྱོད་

པོ་ལས་གཞན་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཏོན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྣམ་
ན་འབར་ཞིག་ཅེས་སྒྲིབ་སོ། །རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་འདི
ཐད་དཔ་ཡིན་ཡང་ཐད་དཔ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་སྣམ་ན།

གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མེད་ན། རྒྱུ་ཤེས་
མེད་པ་ཞེས་ཐ་དད་པ་འི་ཐ

སྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟོག་པ་འི་
ཐ་སྟེན་དོ། །དེ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་འི་ཐ་སྟེན་
ལས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆི་གྲུའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཇུག་པར་

བྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་སྟོན་མ་ལ་
སོགས་པས་གསལ་བར་བྱ་བ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་
ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོག་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
གསལ་བ་ལ་ཡང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་གཞན་མེད་ན། ཇི་
ལྟར་སྟོན་མ་གསལ་

བར་འགྱུར་སྟམ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་འོ།
།བུམ་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ནི་སྟོན་
མ་འོ། །རང་གསལ་བ་འི་དཔེ་

{@256B} གློ་མ་ཉིད་འགོག་པས་པ་རོལ་པོ་སྒྲ་བཞི་ཅི་སྟེ་ཞེས
བྱ་བའོ། གློ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས
པ་དེའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་གསལ
བའི་ཕྱི་རོལ་ཡང་མིག་དང་གློ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསལ་བའི
རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་

གློ་མས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིག་
ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས
འདོད་བར་བྱ་འོ། དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྲིད་པ་ལས་མ་

འདས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གློ་མ་
མ་ལ་ནི་གསལ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བུམ་པ་
ལ་ནི་གཉིས་ཡིན་ལ་གཞན་པ་དག་ལ་ནི་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་
ནི་ཡང་ནའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་རང་ཉིད་གསལ་བའོ། །འོན་ཏེ་
རང་བཞིན་དང་ཡང་

འགལ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྲུམ་པར་དེ་འཇིགས་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འགལ་བ་མེད་ན་འོན་རལ་གྱི་འོ་སོ་
ཡང་བདག་ཉིད་གྱིས་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ཆད་པ་ནི་ཞེས་

སྒྲིམ་སྒོ། །དེའི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་

བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་འཕང་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་རང་ཉིད་
གསལ་བ་སྲུན་འབྱེན་པའོ། །གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་གི་རྒྱ་ལས་རང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ནའོ། །དོན་
དེ་མ་ཐག་གསལ་བ་ནི་དེས་དོན་གཞན་གསལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་

གསལ་ཞེན་ནི་དོན་དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་ནི་ཤེས་པས་སོ། །དེའི་ཆོ་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་གཉི་ག་གསལ་བའི་དུས་ནའོ། །གསལ་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གསལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་དོན། །གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་
བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཤེས་པ་དག་

གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་
པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དེ་ལས་ནི་དོན་
ལ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡོད་པའོ། །ཕ་རོལ་
པོ་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བ་བའོ། །དེའི་ནི་
བྱམ་པའོ། །རྒྱ་དེས་ན་བྱམ་པ་

{@257A} ༥༡། །དང་སྒྲོན་མ་དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་དེ་གསལ་བྱ་དང་གསལ་

བྱེད་ཉིད་ཡིན་ན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པར་ཅི་སྟངས་མི་འདོད་ན། དེ
ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱེ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
ཉིད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་སྒྲོན་མས་བྱས་པའོ། །འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་
འགྲེལ་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཉམས་སུ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་རིག་པར་རོ། །དེས་
ན་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཤློག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་འཐད་པ་

ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་རོལ་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་དང་།
ཤེས་བྱ་དག་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྟོང་བ་ཁོ་ན་འོ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ནི་མི་

འཐད་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིག་བྱ་མིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རིག་པར་བྱ་བ་
ཉིད་མེད་ན་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གཅིག་

གིས་མཉོགས་པ་ཐེས་སུ་དཔོགས་པས་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཆད་པ་

ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་དེ་ཡང་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དོན་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་

ཡིན་གྱི་དོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་འབའ་

ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་

རྟོགས་བཞིན་པ་ལས་དོན་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཆད་

པ་ཅི་ཡོད། ཡང་ན་མངོན་སུམ་

གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཕྱོགས་

ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཞེས་

བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་ཕྱིས་

མཐོང་བ་ལོ། །དེ་ལས་ནི་གཟུང་བ་ལས་སོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་འདི་རྣམ་པ་ལ་ཐ་དད་

པ་འདི་དོན་མ་རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །མ་རྟོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

མ་རྟོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་རྟོགས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ་ཐེས་

སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་

ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་

{@257B} ཡིན་པ་ཁོ་ནར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་དེས་ན། མངོན་སུ་མ

དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
ཁོ་མོ་དུ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནི་དེ་ཉིད་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་

རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲིབ་པ་དང་དགག་པ་འདི་ཡང་གཅིག་
ཉིད་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་མི་འབྲད་སྟུང་ན་དོན་ཅི་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལོ། རང་གི་ངོ་བོར་མ་
རྟོགས་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ཅི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། རེ་འི་ཚེ་མྱོང་བའི་རྒྱ་ལས་སྔོན་པོའི་
རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་སེར་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་
པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མྱོང་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་
དག་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པར་མི་འབྲད་སྟུང་ན། རྟོགས་པའི་
ཞེས་གསུངས་སོ། རེས་ན་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་
དགོས་སོ། །ཞེས་པ་གཞན་ཐ་དད་པར་ནི་ཚད་མས་འབྲད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། རྟེན་དང་འབྲེལ་པས་ནི་ཤེས་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དེ
ཉིད་ནི་ཤེས་པས་ཐ་དད

ན་དོན་ཐ་དད་པ་འོ། །འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དང་ཤེས་
བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་དོན་ནི། ཤེས་
པ་དེ་ལས་གཞན་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་ཚད་མ་མེད་དེ་ཤེས་
བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ

འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་ལས་ཤེས་པ་དང་དོན་ཐ་དད་པར་སོ་སོར་
རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་བ་འོ།
།རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དག་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་སོ་ཞེ་
ན་འདི་འགོག་པ་ནི་མིན་ཤེས་བྱ་བ་འོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མཛོན་
སུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན།

དེ་ལ་མཛོན་སུམ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྟེན་རྟེན་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་འགྱུར། དེས་ན་མཛོན་སུམ་དེ་མེད་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་
པས་ན་ལོང་བ་བརྟུན་པ་ལས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོ་
གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་འོ། །ཁྱབ་
པར་བྱེད་པ་འདི་དོན་མེད་པར་

{@258A} ༣༣། །ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འདི་ལ

བརྗོད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དོན
གྲུབ་པའི་དུས་སུའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་དུས་བར་མ་རྟོགས་ན་འོན་ཏེ་སྤར
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཡུལ་དང་དུས་རང་བཞིན
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་དུས་མ་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་ཁྱེད
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ད་ལྟ་ན་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ
བའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤར་སྐྱེས་ན། དེ་ལས་ཁྱབ་པར
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་དེས་ན་སྤར་ཡང་རྟོགས་པ་ཙམ་
ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན

ཡང་དེའི་དོན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་
གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །ཇི་ལྟར་དུ་བ་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ
བཞིན་དུ་མེའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་རྟོགས་པ་ཡང་མེ་མེད་པར་ཡང་མི་
འདོད་དོ། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་
རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན

ནི། དུ་བ་ཡང་མེའི་འབྲས་བུར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་འོ། །བརྗོད་དེ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་བྲམ་ཟེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་ཤེས་པའི་སྟོབས་

གྱིས་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་བསྒྲོག་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་
སྤྱིར་བཤིན་དུ་འདུས་ན། དེའི་ཆོད་

ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པོ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་དུ་ན་ཕྱི་རོལ་དམིགས་། ཞེས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་དོན་ནི་སྤྱིར་བཤིན་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱིར་བམིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ།

བའི་སྤར་གྱི་མཐོང་བ་དང་ཕྱིས་གྱི་མཐོང་བ་གཉིས་གྱི་དབྱས་
ན་ཡོད་པའི་མ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་མེད་པར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་
ནི་སྤར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་དོགས་པ་བསུ་
ནས་སྤྱི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་ཤེས་ཤེས་བྱ།
སྤྱིའི་ཡུལ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་མོད། དེས་ན་

སྤྱི་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཅིག་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་
ཏེ་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་དེས་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི།
སྤར་ཕྱི་རོལ་བཞིན་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ངོ་ཤེས་དེ་
ཉིད་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ངོ་ཤེས་

{@258B}པར་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ན་འོ་སྟེ་མ་ན།
མཐོང་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་སྣ་མ་ལྟོག་ཏུ
གྱུར་པ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ
ནི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འདས་པ་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་འདས་པའི་དོན་ཡང་ད
ལྟར་གྱི་དུས་སུ་དོན་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ
བ་ནི་བར་ན་ཡོད་པ་ནི་ལོ། །དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད
ལྟར་གྱི་དུས་ན་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་འདས་པ་ཇི་ལྟར་དོན
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་ན་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་

ལས་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་འདས་པ
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་ཡང་དོན་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མྱེད་བ
མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྒྱ་དེས་ན་བར་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ
དང་རམ། འདས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཉིད་གཅིག་པ
ཉིད་མེད་དོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅིག་ཏུ་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །པ་རོ་ལ་ཉིད
སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བག་

ཆགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་བཟོད་དེ། དེའི་རྣམ་པ་ཅན
གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐྱེད་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བག་ཆགས་དེ་དང་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན
ཐ་དད་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནི་བག་ཆགས་སོ།
།དོན་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལུས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་ཉི
བར་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཉི་བར་འཆོ་བར་བྱེད་པའོ།
།ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉི་བར་འཆོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲིང་བའི་དུས་ཁོ་ན་དེ་ཉིད་འཆོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །སྒྲིང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའོ། །སྤྱོད་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བསྐྱེམས་པའི་ཁྱད་

པར་གྱིས་ཤེས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
རྒྱུ་ནི་སྤྱིར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྒྲིང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིས་འགོག་པའོ། །ཉི་བར་མ་ཡིན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་ན་ཉི་བར་མི་གནས་པ་ཡང་
མཐོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

{@259A} ཕྱམ། །འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྲན་པ་
བརྗོད་པ་ནི་བྲན་པ་ཉམས་པ་སྟེ་འོད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །མེད་
པར་རིག་པ་ནི་གཞི་ན་རྣམ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །མེད་པར་སྦྱང་བ་
ནི་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་འདོད། །ཅེས་

བྱ་བ་ནི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །སྟོན་མཚུངས་པ་ཉིད་ལོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་ཐལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁོ་
ཤེས་སྤར་ནི་དུས་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྲན་པས་
ཉམས་པ་ན་སྟེ་བགཉིས་མཐོང་བའི་དུས་ན་དངོས་གཞན་ཡང་དུ་
མ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་། འོན་ཏེ་བག་

ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་སྤར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱང་བའི་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་
ལ་སོགས་པས་འདོད་པ་འི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་པ་ལོ་ལ་པོས་
བརྗོད་པས་ཉམས་པ་བསལ་ནས་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་མ་

ཐག་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་སྒྲུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར

པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་

བཞིན་ལ་གསལ་བའི་སྒྱུར་ན་གསལ་ཞིང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དེ

ཉིད་བག་ཆགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུས་སྤྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་དེ་ལྟའི་

བདག་ཅེས་བྱ་བ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ནི།

སྐྱེད་བྱེད་མེད་པར་བག་ཆགས་དེ་ག་ལས་ཡིན། བག་ཆགས་དེ་ནི་དེའི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོ

ན་རང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ

ན་སང་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་སོ། མངོན་པར་འདོད་པ་དང་གཞན་དུ་སྟེ། མི

འདོད་པར་སྒྲུང་བར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་ཅེས་

བྱའོ། །དེ་ལས་ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་

ལས་སོ། །འདིར་དཔེ་ནི་སང་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དུས་གཞན་དུ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཞོན་ནས་པ་རོལ་པོ་སྒྲུ་བ་ནི་ཆོས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་

བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྒྲུར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་

རྒྱུན་གྱིས་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ན་མེད་པར་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་

པ་དེས་ན། ཇི་ལྟར་དཔེ་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་

{@259B}བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་
པ་འཇའ་དོན་འདས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདས་
པ་ཉིད་ད་ལྟར་སྣང་བའི་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་
ནི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ལོ། །འདི་ཁོ་ན་ལྟར་དམིགས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དང་སད་པར་མཐོང་བའི་
ཞེས་པ་དག་གོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ལ་
ཚད་མ་ཡོད་མེད། །རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྤྲུམ་འི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལ་
ནི་ཚད་མ་མེད་དེ་དེ་ནི་འདས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཞེས་

གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཕྱི་རོལ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་ནི་དེ་འི་རྒྱ་མཚན་
ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་
རྒྱ་མཚན་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ།

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་འི་དབྱེ་བའང་བག་
ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་ནི་དོན་གྱི་ལོ། །དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ལོ། །འོན་ཏེ་ནི་གྱིས་

གཡོ་བའི་རྒྱ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་མོང་སྒྲུལ་ན། ཤེས་པའི
དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ
ཏེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན། དེའི་ཚོ
ཉེས་པ་འདྲིའང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན
ཀྱང་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
མི་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་

ཉེས་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་སྣང་བ་ལ་ཡོད་དོ། །གཟུང་
བ་ཐ་དད་པར་ནི་སྦྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་ཙམ་ཉིད་གྱི
གཟུང་བའི་རྣམ་པར་བསྦྱེད་པར་ནི་མ་མཐོང་རོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་
བ་རང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་གྱི
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན།

ཕྱགས་སྟོག་གིས་བཅིངས་པའི་བདག་ཉིད་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཚུལ་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེར་ཡང་
ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེར་བྱི་རོལ་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་
ན། དེའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་

{@260A} ༣༡། །འདོད་ལྷན་མ་གོམས་པས་མཛོད་དུ་བྱས་པ་ཅི་སྟེ་མི་འཐོབ

སྟམ་ན། དེའི་ཆོད་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དུས་དེའི་ཆོ་ཡུལ་
དེར་རོ། །དེ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཆོ་དང་དེར་མ་ཐོབ་མོང་། མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཡུལ་

ལ་སོགས་པ་ཡིས། གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུང་བར་
བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་ཡུལ་དང་དུས་འདི་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་འདི་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་པོའི་
རྣམ་པ་ལ་ཡང་སེར་པོའི་

རྣམ་པ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་སེར་པོའི་རྣམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་མེད་པ་དེས་ན་སྟོན་པོ་རྣམས་སེར་པོའི་
རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི།

ཡུལ་དང་དུས་འདི་བར་སྒྲུང་བ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཕ་རོལ་པོས་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་སྒྲུས་
སོ། །གཞོད་པ་མེད་པས་རྣམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

དྲོ། རེ་ལ་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའོ། རེ་ལ་ཡང་ནི་ཡུལ་
དང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ལ།

ཡང་རོ། ཡུལ་དང་བརྟན་པའི་དོན་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པ་
འགྲེལ་པ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ། ཡུལ་དང་བརྟན་པ་
དེ་གཉིས་དམིགས་ན་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་
དེར་ནི་ཡུལ་དང་དེ་ལ་བརྟན་པ་དག་གིས་འགྲེལ་བ་སྒྲུང་བ་མེད་དེ་
དེས་ན་

དམིགས་པ་ཉིད་བསྐྱོག་པར་དཀའོ་ཞེན་འབྲེལ་པ་ནི་ཞེས་སྒྲུས་སོ།
འདི་ལ་ལན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། བབ་ཅོལ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་
དུ་བདེན་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་

པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་
དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་སོ། གཞོད་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་

{@260B} བཞོད་པ་ནི་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞོད་བྱེད་
གྱི་ཞེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཅང་མེད་ན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཞེས་
པ་གཞན་བདེན་པའི་ཀ་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐམས་
ཅད་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི། གཞོད་མེད་པར་ཡང་ལོག་པར་
སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ངེད་

ལས་དོན་རྣམས་པར་གནས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་
མེད་པ་སྟེ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གང་དུ་དུས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པ་ཉིད་དུ་ལྟར་བ་
ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རེ་

ཞིག་དང་པོ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེར་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པ་
ལ་བག་ཆགས་གྱི་བྱེད་པ་རྟོགས་གྱི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོན་
པོར་གར་བྱེད་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་དེ་ཞི་བ་ཡང་དེ་ལྟར་
འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི།

མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ལྟར་ཅིག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་
བསྐྱོར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་ཞེས་གསུངས་སོ།
།རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ་རྣམས་མི་འབྲད་

དོསྟམ་ན། དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོ་བྱེད་མེད་པར་བསྐྱབ

པ་ལ་འདི་བསྟན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པའི་ཞེས་པ་ན།
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར
གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི
རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཁོ་ན་འོ། །དྲན་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་གྲུབ་པ་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འདི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན
ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་པ་སྤྲུམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་ལ་ཡང་དེ
ཁོ་ན་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རེ་སྟམ་ན། བརྟེན
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ག

ལས་ཤེ་ན། རྟག་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་རྟག་པ་ལ་རྒྱ
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེའི་ཁྱད་པར
ཅན་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར
འགྱུར། འོན་ཏེ་ཡང་བརྟེན་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ནི་ཡང་སྐྱེ
བའི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར་བསྐྱོས་པ

{@261A} ཨྱ། །འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟན་པར་གནས་པ་སྡེ་མ་ལས། །ཞེས
གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡེ་མ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ནི
བག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བག་ཆགས་སུ་འགྱུར་སྟེ་
ན། སྡེ་མ་འདྲ་དང་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། བ
དད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཞེས་པ་སྡེ་མའི་བག་ཆགས་སུ
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ
ན། སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན།
སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གང་གིས་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ
ཉིད་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་རྩོམ་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
རྣམ་ཞེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རིས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི
ལྟར་དེ་ལ་ན་ཡིན་སྟེ་ན། ཇིས་འགྲོ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེའི་ཆོ་སྡུར་ཡོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

དུས་སྡུར་ཡོད་པའི་རྟུན་པར་མི་འགལ་ཡང་ཕྱི་མའི་བློ་ལ་མེད
དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་འདྲ་ཞེས་བྱ་བར་བལྟའོ། །འདི་འགོག་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཇིས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་

ཤེས་པ་སྒྲུལ་བཤུ་ཆགས་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ། གང་གི་ཚོ་བ་ལང
གི་སྒྲོའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་གྲུང་པོའི་སྒྲོར་གྱུར་པ

དེའི་ཚོ་མི་མཐུན་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མེད་པའི
ཕྱིར། བ་ལང་གི་སྒྲོ་གྲུང་པོའི་སྒྲོའི་བཤུ་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ
ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་བ་ལང་གི་སྒྲོས་བར་དུ་ཚོད་ན
ཡང་སྒར་གྱི་གྲུང་པོའི་སྒྲོ་ནི་ཕྱིས་གྱི་གྲུང་པོའི་སྒྲོ་བརྟེན
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གྲུང་པོའི་སྒྲོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང

ཚོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཤུ་ཆགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན།
བརྟེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་སོ། །འོན་གྲུང་པོའི་སྒྲོ་དེ་ལས
སྒྲོས་སྟེ་མ་ན་གྲུང་པོའི་ཤེས་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་བར་དུ་
བ་ལང་གི་སྒྲོ་གང་ལས་སྒྲོས་སྟེ་མ་ན། བར་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རང་ཉིད་འདོད་པའི

བཤུ་ཆགས་རྣམས་པར་བཞག་ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལ་སོགས་པས
འདོད་པའི་བཤུ་ཆགས་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུལ་མའི་བདག
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུལ་ཞིག་ན
བཤུ་ཆགས་མཐའ་དག་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ཡོད
པ་ནི་ཞིག

{@261B} པ་གཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་དེའི་རྣམས་
པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁྱ་བར་
སྤངས་པའི་མེ་ཏོག་ཞིག་པ་ན། འབྲས་བུ་དམར་པོ་གལས་སྐྱེས།
འོན་ཏེ་ས་བོན་དང་སྤྱ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དམར་པོ་
སྐྱེའི་མེ་ཏོག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ས་བོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་དམར་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ལས་
དམར་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །འོན་ཏེ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཡང་མེ་ཏོག་དམར་པོ་དེས་བསྐྱེད་པ་ན། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་བྱེད་
པ་པོ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། འདི་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་
བག་ཆགས་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་
ནི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པས་སོ།
།གལ་ཏེ་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཞིག་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམས་པ་
འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཞིག་པ་ན། རྣམས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་དགོས་

སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞིག་པ་ཡིན་
ནོ་སྟེ་ན་དེ་སྟོན་ཞེས་སྟོས་སོ། །འོན་རྣམས་པ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ་
ཞེ་ན་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་

དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་བག
ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་

དང་ཤེས་པ་གཉི་ག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཉིད
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་བག་ཆགས་
ལྡན་པ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བག་ཆགས་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཡང་ས
པོན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་

འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བག་ཆགས་ལས་ནི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལས་
ཀྱང་བག་ཆགས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་རོ་
ཞེས་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ཡོད་པ་ནི། བག་ཆགས་ལས་ནི་མངོན་པར་
འདོད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཁིང་། ཤེས་པ་གཞན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བག་
ཆགས་ཡིན་གྱི།

ཤེས་པ་དང་བག་ཆགས་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། དུས་ཉིད་
དུ་ནི་ནམ་ཡང་ཕན་ཚུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན། དེའི་
ཆོ་གང་གི་ཆོ་སེར་པོའི་ཤེས་པ་ལས་སྡོན་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་
དེའི་ཆོ། སེར་པོའི་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སུ་མི་

{@262A} ༄༅། །འགྱུར་ཏེ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོལ་ནི། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་

ནི་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིས་ནི་གང་
གིས་སྒྲོན་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་སྒྲོན་པོའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དེ་
འབྲེལ་བ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །མཇུག་སྤྱད་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་
ནི་བག་ཆགས་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
བག་ཆགས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་དེ་སྲིད་པ་
ཁོ་ནའོ། །གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་ལྷགས་ལས་
སྲུན་འབྱེན་པ་བརྟེན་

པ་ནི། བྲམ་ཟེའི་ལྷགས་ལ་ནི། བདག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཡང་བག་
ཆགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་རྟག་པས་ན་སྤར་
བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བག་
ཆགས་སུ་ཡང་དེ་འདོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོན་མེད་པ་ན་བརྟེན་
པར་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་

མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་འཐད་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེའི་རང་བཞིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུ་

མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོད་པོ་དང་མེར་པོ་ལ།

སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
ཕྱི་རི་ཡུལ་དང་བུལ་བའོ། །མཇུག་སྒྲུབ་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གྱི་གྲང་པོའི་ཞལ་
སྒྲ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱོགས་སྒྲ་མ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
སོགས་པའི་དོན་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དོན་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཞེ་ན། ཚད་མས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་མས་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་
ཚིགས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི།
རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་ལྟན་ནོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་
ཁྱུང་པ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཤེས་

{@262B} པ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་

གྲུབ་སྟམ་ན། རིགས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་

པ་གོམས་པ་ཅོམ་གྱི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་

པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དོགས་

སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེའི་རིགས་ཅན་ཉིད་

ཡིན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྩེས་སུ་འགོ་བ་

དང་ལྟོག་པ་དག་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མི་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་གོམས་པའི་རྩེས་སུ་

འགོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་རྩེས་སུ་

བྱེད་པར་མཐོང་ཡང་གོམས་པར་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་རིགས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་སྟམ་ན། རྒྱ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་

ནི་རེ་ཞིག་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་

འབྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་

ན། །གྲུས་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་འདི་དང་ལྟན་པ་སང་པའི་ཚོ།

མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མི་ལམ་དུ་ཡང་

མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དེས་ན་སང་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཆོལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། མི་ལམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལོ། །དེ་ལམ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་མཐོང་བ་ལམ་ལན་པའི་སྐྱེས་བུས་སོ། །དེ་ཉིད་
གྱི་ཆོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་མཐོང་བའི་དུས་ཉིད་ན་ལོ། །གཞན་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་ན་ཉེ་བར་གནས་པའི་སངས་པ་
རྒྱལ་སྤྱི་སོ། །རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ཅེས་བསམས་
པ་ལོ། །སངས་པའི་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། མི་
ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱས་པས་ན་ལོ། །འོན་ཏེ་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སངས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་ལ་དེས་ན།

སངས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོལ་ཞེས་དོགས་པ་
བསུ་ནས་པ་རོལ་པའི་ལན་ཉིད་སྒྲུབ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་རོལ་ན། འདི་ལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། གཞོན་པར་
བྱེད་པ་སངས་པའི་ཤེས་པས་

{@263A} ཕྱམ་མཁུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དབྱེག་པར་བྱ་བའམ། ཡུལ་མེད
པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ
བརྟེན་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཅི་ལྟར་ཞེས་བྲིས་པ
ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ
ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ

ལའོ། །གཞན་གྱིས་ནི་སང་པའི་ཤེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འགལ་བྱེད་མེད
པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེས་ན་ཅི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན
ཞེས་བརྟེན་སྟུང་ན། འགལ་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ལམ་ཤེས་
པ

ལ་སྒྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་སང་པ
ཉིད་ཤེས་པ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སང་པའི
ཤེས་པས་དམིགས་པའི་གཞལ་བྱ་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད
ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མི་ལམ་གྱི
ཤེས་

པ་ཉིད་སང་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་ནི
སང་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོན་པར
ནི་བུམ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱའི་ཡུལ་ཅན་སང་པའི་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ན་

ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གཞལ་བྱ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕན་ཚུན་གཞོན
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།

བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་དམིགས་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་དམིགས་པའི་དུས་ན། ངས་དམིགས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན།
ཇི་ལྟར་བྱམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་གཞོན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་དམིགས་པ་ནི། སད་པའི་ཤེས་པ་དུས་ནས་བདག་
གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི་བརྟུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷག་པར་ཞེན་ཏེ་དེས་ན
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་དམིགས་པ་སད་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་དོ་ཞེས་
རིགས་གྱི་བསྐྱོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བསམ་
པ་ལོ། །འདི་ལ།

བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རིག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ནི་
དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
འདི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་
སྟམ་ན། དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རིག་པ་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་
འབྲས་བུ་ཉིད་མི་འབྲད་དོ། །དེ་ནི་འབྲས་

{@263B} བྱ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་རིག་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་

ནི་རིག་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་རང་རིག་པས་
སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
རང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་འདི་བཟུང་། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་
མཛོན་སུམ་དུ་རིག་པ་ཡང་རང་གི་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་རིག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའོ། །འབྲས་བུ་འདི་ནི་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཙན་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ན། དོན་དེའི་གོ་བྱེད་

དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་རིག་གོ་མ་ཤེས་
ན། དེའི་གོ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སང་པའི་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ།
།གཞན་ནི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་སོ། །ལན་ནི་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའོ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་
པའོ། །སེམས་འདི་ནི་གཉིད་

གྱིས་མ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱེད་གྱི་
བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
ནི་སང་པའི་ཤེས་པས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་མི་ལམ་གྱི་

ཤེས་པ་ཤེས་པ་ནི་སད་པའི་ཤེས་པ་འོ། །

གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འདི་གང
གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞོ། །འོན་ཏེ་སད་པ་དག་ལ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་མཐོང་
སྟེ། དེས་ན་སད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ
ན། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད
ཆེས་པ་མཐོང་བའོ། །མི་བདེན་པ་ཡིན

ནོ་ཞེས་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མ་མཐོང་ངམ་ཅི་དེས་ན་མི
ལམ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རེས་འགའ་ནི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་རེས་འགའ་ནི་ལོག་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི
འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སད་པ་ཡང་རོ། །

དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་འདི
ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེར་ཡང་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད
དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མོད་ལ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉི
མ་གང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཏེ། དུན
རིང་པོར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མ་ནི

{@264A} ༄༅། །མི་ལམ་ན་ཡང་ཡང་རོ། །ཕྱོགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་

ནི་གང་གི་ཚེ་རྒྱ་ལམ་དང་རྒྱ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དག་རྣམས་པར་གྲུབ
པ་དེའི་ཚེས་དཔའི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཤེས
པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་ཐ་དད་པ
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཆད

མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་དང་དཔེ་དག་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཕྱོགས་དང
དཔེ་མ་གྲུབ་མེད་གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྟུང
ན། དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ
ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་འདོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་འོ། །གལ་ཏེ
ཚད་མ

ཡིན་ན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི
གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཅེས
སྒྲིས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན
ཞེ་ན་དམིགས་པ་མེད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར
བྱེད་པ་གལ

ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལམ་དང་གཞན་པའི་ཤེས་པ་དག
གིས་ཐ་དད་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ཡིན
ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་ཅི་བྱས་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་ཞེས
གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་པས་ཐ་མི་དད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ།

།དེའི་ཚེ་གཞན་སངས་

རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཚེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་འོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་
ཞིང་བརྟག་པའི་རྣམ་པ་འོ། །དེ་སྐད་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན།
།བྲམ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་མ་
ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རིག་བྱེད་འཇིག་

རྟེན་པའི་ཚོགས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རིག་བྱེད་དེ་ཚེས་ཅན་
ཡིན་པར་འགྱུར། །འོན་ཏེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཚད་མ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་
པོ། །ཚད་མས་བསྐྱབས་པ་ན་ཡང་ཐ་དད་པར་ཚེས་ཅན་འགྱུར་པོ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བཟོད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་འོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་
དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་ཀྱང་པོ། །དེ་ན་
དེ་འབྲའི་ཐ་དད་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་
ལས་ཐ་དད་པར་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཐ་དད་པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ན། འདི་ནི་བཟོད་པར་རྣམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

{@264B} དགོངས་པ་འོ། །ཞེས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་པའི་

གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་མི་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི།
སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་འདི་ལས་ཅི་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པ་ན། དམ་པར་ཏེ
མཆོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བ་ལྟའོ

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་ཏོ། །གཞན་
དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སད་པའི་ཞེས་པའོ། །ཐ་དད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མི་ལམ་དང་མི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དག་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་།
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའོ། །ཐ་དད་འཛིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་མ་

ཡིན་པ་མི་ལམ་ལས་ཐ་དད་པར་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འཛིན་པའོ། །ད
ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་
དུས་ཀྱི་འདྲ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་གྱི་ཡང་རིག་
བྱེད་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུན་མོང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པར་སྒྲར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་

མར་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོན་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་འོ། །དེ
བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒོ་
ཅན་ཚད་མའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་འོ། །རིག་
བྱེད་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པར་ནི་མ་ཟད་དེ། བུ་མ་ཟེའི་གཞུང་དང་

སྒྱུར་ན། རི་ལ་སོགས་པ་ལ་མེ

ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེར་ཡང་དང་པོར་ནི་མེ་མེད་པ་ནི་
སྤྱོད་མོང་བའི་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པས་སོ། །མེ་གྲུབ་པའི་དྲུས་ནི་སྤར་
ཡོད་པའི་སྤྱོད་མོང་དུ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
སྟོན་མེ་རྟོགས་པ་ཡང་ཚད་མ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཚད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་
ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་མོང་དུ་འཛིན་པའོ། །དུས་ཕྱིས་ཚད་མར་
གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་མོང་བ་དེ་ཉིད་
ལ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་

གང་གི་ཆོ་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་
རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཚད་མར་ཡང་གྲུབ་པར་བྱེད་
པ་དེའི་ཆོ་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ཚད་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་བྲལ་བར་
ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པས་འཛིན་ཀྱང་

{@265A} ༡། །ཇི་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་སྤྱོད་མོང་བར་རྟོགས་པ་ཚད་མ་

གྱུར། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་མེད་བ
ལས་བསྒྲིག་པ་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པ་དེར་འཛིན་པ་ན། དེ་ལས་བསྒྲིག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྒྲིག་
པའི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན

པ་སྤྱོད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསལ་ན། ཇི་ལྟར་སྤྲོད་གྱི་སྤྱོད་
མེད་བར་འཛིན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར། རང་གི་ངོ་བོས་
ནི་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་ལྷག་མ
གྲུབ་ན། ཞིན་དུ་ཡང་སྤྱོད་མེད་བར་འཛིན་པར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན

པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕ་རོལ་པོ་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་ཡང་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་མ་བཟུང་བ་ན
ཞེས་བྱ་བའོ། །རིག་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན
ཡིན་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་བར་ཚས་ཅན་རྟོགས་པས་མ་བཟུང་
བ་དེས་ན། ལྷག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས

བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་བཟུང་ཞེས་བྱ་བའོ།
རིག་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚད་མས་ཚས་ཅན་རྟོགས་པས་མ
བཟུང་ན་དེའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཐམས་
ཅད་གཟུང་བས་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་བར་

རྟོགས་པས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཟུང་བ་ཡིན

ནོ། །དེའི་ཚད་མ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་ཚེ་དེས་རང་བཞིན་འཛིན་པ་དེའི
ཚེ་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གཅིག་འཛིན་པ་ན་ཚོས་
མཐའ་དག་འཛིན་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་དང་ཚོས་ཅན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར
རོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐུག་པ་མེད་པ
ཉིད་བཟློན་པ་ནི། གང་ཚེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཚེ་ཚད་མ་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རིག་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ན་དེའི་ཚེ་རིག་བྱེད་དང་
ཚོས་ཅན་དེའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། སྦྱོར་བ་
གཉིས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར། དེ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཚད་མ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འོ། །དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ལྟན་པ་ཐ
དད་པར་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ཉིད་

{@265B} ཀྱང་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཚད་མ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད
པ་མི་འགལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རེད་གྱི་ཚེས་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་འདོད
པར་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་སྤར་གྱི
ཐུན་མོང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་

ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མཐའ་ཡས་དག་འཆད་པ་ནི་སོན་འདུག་གོ་ཞེ
ན། སློ་འདོགས་གྱིས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔུང་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐུན
མོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན། ཅི
ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མེ

ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་ལ
སོགས་པ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་གཟུང་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པར་ལྷག
པར་ཞེན་པའི་སློ་འདོགས་གྱི་ངོ་བོ་ལས་སོ། །འདིས་ནི་གལ་ཏེ
མངོན་སུམ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྤང་བ་དེ་ལྟ་ན
ཡང་ཆ་གང་ལ་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག
ཀྱང་གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་པར་རྣམས་པ
ཉིད་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་
ཏུ་རུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེས་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །ང་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཞེས

བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དག་ཐ་དད་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པར་
རོ། །བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གྲང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སང་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་ཅི་སྟོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་པ་
གཞན་ཤེས་པར་འབྲེལ་ཏོ། །པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་
པ་སྟེ། བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པ་སང་པའི་ཤེས་པ་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འདི་
འགལ་བ་སྤྱི་མི་འཁྲུལ་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན།

ཞེས་བྲིས་ནས་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པོ་
ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མས་ངེས་པ་ཡང་
ཡིན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། དའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངེད་འདོད་པའོ། །དམིགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ལ་

{@266A} ༡༡། །བརྗོད་དེ། གང་ཞིག་གཅིག་ལ་ཡང་མ་ངེས་པའོ། །ཁྱེད་

གྱིས་འགལ་བ་མི་འཁྱུལ་པ་ཅན་ཉིད་བར་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབས་
ཏེ། དེས་ན་བདག་ཅག་གི་འདོད་པ་ཉིད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
ཡང་འབྲེལ་པ་ཁས་སྒྲུབ་ནས་བཟོད་པར་ཟད་གྱི། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་དང་

ཤེས་པ་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་འོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་
འབྲེལ་པ་ཡོད་སྟེ་མ་ན། གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སད་པ་དང་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོ། །གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་རྟུ་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་རིག་པ་ཅི་མ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་དོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་ནི། གཞན་གྱིས་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་གི་རང་བཞིན་ཅི་མ་རིག་པར་འཐད་
གྱི་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ནས་སད་པར་སྒྲུབ་པའི་

རིག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་ལ་
ཡང་དོ། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་རྟུ་
རྒྱུ་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡོད་པ་འོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་
ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ།

།གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པ་མེད་ན་དེ

ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། སེལ་པོ་ཉིད་བརྟེན་
པ་ནི་གཅིག་མེད་པས་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་རྟོགས་
བཞིན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སེལ་པོ་ཉིད་
སངས་རྒྱལ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། བཅས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་དྲུབ་མེད་
པར་མེས་ཡིན་པ་ཉིད་དོ

སྟུང་ན་འདི་ལ་སེལ་པོ་ལན་འདེབས་པ་ནི་དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ལོ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཚོགས་དུ་མའི་མཚན་
ཉིད་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་བྱེད་པ་མི་བྱེད་
ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་

པའི་མཐའ་པས་གསུངས་པ་ནི། ཀེང་ལུ་ཀའི་ཕུང་པོས་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ།
།མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་བདེན་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་ཡང་རང་
གི་དོན་བྱེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་མི་ལམ་དུ་ཐོས་པས་ནི་

{@266B} ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཉིད་ཐོས་ཀྱི་རེ་ག་བྱ་ནི་མ

ཡིན་ནོ། །འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་རེག་བྱ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་རེག་བྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཐོས་པས་འགྲངས་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལས་
བཟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་
བཟོན་པ་ནི། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་

སྟོ། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་དོན་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །དོན་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་
སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་མི་འབྲད་དོ། །བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་མི་འབྲད་དོ། །སངས་རྒྱས་པ་ཁྱེད་
ཀྱི་ཡང་ཇི་སྲིད་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཞེས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་

ལྟར་མིང་ཙམ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འབྲད་པར་དགའ་བ་ཉིད་བཟོན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་སྟོའི་ལོ། །རྒྱ་དེས་ན་དོན་མ་ཞུགས་ན་སྟེ། རང་གི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོའི་རང་བཞིན་རིག་པ་ལས་དོན་

ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལས་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་ལ་གསལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྲུན་ཕྱུང་བེན་པའི་ཆ་ཡལ་བར་
དོར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་
རྣམ་པ་ཙམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་ངས་མཐོང་བའི་བླ་བ་གཉིས་པོ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིས་ཀྱང་རིག་གོ་ཞེས།

འཇུག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དགོས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་བ་གཉིས་མཐོང་བར་ཡང་ངོ། །གཞན་ཡང་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པ་འི་ཞེས་པ་འི་ཡུལ་ལོ། །ལན་ནི་དེ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གཞན་གྱི།

རིག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱམ་མོང་བའི་དོན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་རིག་པ་ལ་དེ་མི་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་རོ།
།འདི་ནི་གཞན་གྱི་རིག་པ་འི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་
གྱི་རིག་པ་ཡང་རྟོགས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན།

ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།
།གཞན་གྱིས་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞེས་དོགས་
པ་བསུ་བ་པ་རོལ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས། སྒྲ་བ་བྱེད་ཉིད་དུ་
འགོད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེར་ཡང་།

{@267A} ༡༡། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མི་ལམ་དུ་ཡང་ངོ། །ཡོད་པ་ཉིད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ལོ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡོད་
དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
སད་པར་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཅི་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་འདིར་
དེ་འདྲ་བའི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ།

བཞིན་དུ་དེར་ཡང་འགྱུར་བ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད། དེ་དང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སད་པའི་ཡུལ་དང་བྱམ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་དུ་དམིགས་
པ་ལོ། །འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རོ། །དེ་ན་ནི།

མི་ལམ་ན་ལོ། །ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་མེད་ཀྱང་
སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མི་ལམ་དང་མི་ལམ་མ་ཡིན་པར་
གཉི་གར་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་མ་ཞིག་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་
པར་ནི་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་པ།

མ་ཡིན་ནོ། །འཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་སྟེ། ཏྲ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་མིའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལོ། །
དེས་ན་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དང་སད་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཇི་
ལྟར་མཚུངས་ཞེ་ན། ལན་ནི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།

།གཞན་ཡང་ཡིན་ཏེ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པར་

སྒྲུང་བ་ཉིད་འཚོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཚོལ་བ་
གཞན་དུ་ཡིན་དུ་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་དེས་ན་མི་ལམ་དང་མི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དག་
འདི་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པར་གནས་པར་འགྱུར། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འབད་
པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འཚོལ་བ་ཉིད་

ཀྱང་ངེས་པར་གཟུང་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། འདི་ནི་འཚོལ་ལོ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སད་པར་གནས་སྐབས་སུ་འཚོལ་
བར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཚི་ལྟས་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གཞན་ལ་ཡང་ངོ།
།འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྟེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཞེས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

{@267B} བརྗོད་པ་བག་ཆགས་དང་ཡང་ཞེས་པ་འབྲེལ་པ་ཅི་ལྟར་

འཛིན་ཞེས་བསམས་པའོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ
བའོ། །འོན་ཅི་ལྟར་བག་ཆགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ
འགྲུབ་སྟམ་ན། བག་ཆགས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད
པ་ཡིན་ལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

སད་པའི་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞོ་ཞེས
བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལན
འདེབས་པ་ནི་ལངས་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལངས་པའི་སྐྱེས་པ
ལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས།

པར་འགྱུར་གྱི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི། བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་འདི་སྒྲུང་བས་ནི་ཞེས
བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་ལམ
དུ་ཡང་མི་ལམ་གཞན་མཐོང་ལ་དེར་ཡང་སད་པར་མཐོང་བའི
ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། སད་པ།

གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སད་པར་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པས
སོ། །མི་ལམ་གྱི་སད་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོ།
།འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ
ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཞེས

བྱ་བ་ནི་དུ་བ་ནི་མཚུངས་

པས་སོ། །འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། གཤམ་ཏེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆས་མཚུངས་སོ་ཞི་ན། མི་ལམ་
དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཐམ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོད་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་སད་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ

མཐོང་བ་ཅིས་ཀྱིས་དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟོག་པའི་ཚོན་། རྒྱུ་བ་ཉིད་མི་ལམ་
དང་འབྲུ་བས་མི་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་
པ་ཁོ་ནའོ། །འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལས་
ཅིས་འགྲུབ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་བཞིན་དུ་འོ། །གཉིད་ལོག་པ་སད་པ་ལས་ཉིན་ལ་
སྒྲུ་ཆོགས་པ་མཐོང་བ་ཅིས་ནི་མ་ཡིན། སྤར་གྱི་འགྲུར་ན། མཐོང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
མི་ལམ་དང་མི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དག་མཚུངས་སོ། །སྤར་ན་མེད་པའི་
ཡང་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་ངོ་

{@268A} ༡༡། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་ན་

མེད་པ་མཐོང་བའོ། །མི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མཐོང་ལ
འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྡུག་མེད་པའི་དོན་དམིགས་པ
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སང་པའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ
སྡུག་མེད་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཅི་མི་འདོད།

མཚུངས་པར་བསྐྱབས་ནས་གཞོད་བྱེད་གཞན་ཡང་གཞོད་པ་ནི། སྐད
ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཤད་གཉིད་ཀྱིས་བདག་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེས་ན། ཇི་ལྟར
གཉིད་ལོག་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་གཉིད་རྩོམ་པ་ན། བདག

ཉིད་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ན་གཉིད་ལོག་པ་ཁོ་ནའོ།
ཤད་པོ་གཉིད་ལོག་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཉེ་བར་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ་ནི
མི་ལམ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་མི་བདེན
པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤད་པོའི་དུས་ན་ནི་མི་ལམ་མཐོང་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི

ཆོ་མི་ལམ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ནི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་བ
ན་ཇི་ལྟར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད།
དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའི་གཉིད་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད
མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་དེས་ཉམས་པར
བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

དགོངས་པའོ། །ཡན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་གཉིད་ལོག་
པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་དང་པོ་གཉིད་ཚུམ་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཚུམ་པ་ནི་དེ་མེད་ན་མི་ལམ་གྱི་མཐོང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་ཚུམ་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་དོ་ཞེན་རྒྱ་

མཚན་ཅིམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཉིད་ཚུམ་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་པས་མི་བདེན་པ་
ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་མི་རྣམས་སོ། །སྲུང་འབྲིན་པར་གཞན་བརྟེན་པ་ནི།
འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སད་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དོ།
།གཞན་གྱིས་སད་ན་ཞེས་སྒྲུབ་

ཏེ། སད་ནས་སད་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་མཚུངས་སྟེ་མ་
ན། དགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སད་
དོ་ཞེས་རྟོགས་པའོ། །མཇུག་སྐྱེད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲམ་ཟེའོ། །ཇི་ལྟར་སྟེ་མ་ན་བརྟེན་པ་དེའི་
ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་ཅི

{@268B} ལོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འགོག་པའོ། ཇི་ལྟར་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སད་པའི་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
ཡང་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་གྱུར་མེད་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོག་
པར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ཡང་དོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི། ཤེས་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་གཞན་དུ་བྱ་བར་རྣམས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དམིགས་
པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉིད་ལ་དབེ་བཟློད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །བསྐྱོག་པ་ལ་ནི་མེ་མེད་པ་ལ་འོ། །དེ་ཅི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཚད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་

བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟོན་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགོག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་
ཏེ་སྤར་གཅིག་དུ་མ་མཐོང་ནའོ། །གཤམ་ཏེ་སྤར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
མེད་ན་མངོན་སུམ་ཡང་མེད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཆུངས་སོ་ཞེན་མངོན་སུན་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན
ན། དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་གཞོད
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་ཉིད་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན
ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལས་སོ། །སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་པ
དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་རྩེས་སུ་དཔག་པས་གཟུང་ན་སྟེ། ལྷན་པར
ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲེལ་བ་བྲན་པ་ན། མངོན
སུམ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་མཐར་པས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ
ན་ཞེས་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཁྱེད་གྱི་ལྟ་

བ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་བཤད་ཟིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཆོད་མ་ཡང་རོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་རང་གི་ཡུལ་ལ
རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩེས་

{@269A} ལྟ། །སུ་དཔག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པ་ཁོ་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་གཞོད།

གང་ཞིག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེའི་གོའོད་པར་བྱ་བ
དང་གོའོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན
དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་

བསམས་ནས་སྒྲིབ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་
འཇུག་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི
ཚད་མར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུག་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་འོངས་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཐོབ་པའི་དོན་ལ
ཇི་ལྟར་འཇུག་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཐོབ་ཀྱང་དོན
བྱ་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན་འོ
ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་བྱ་གང་ལ་དོན་བྱ་བ་གསལ་བར་ཏེ་འདྲ
བ་དེ་ཡང་དོན་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་

འཇུག་གོ་ཞེ་ན་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ
པར་བྱ་བ་མི་གསལ་བ་ལའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད
པའི་དོན་ལའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དེ་ལ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོང་བ་བརྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ
ལའོ། །ཤ་རོལ་པོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་

དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ལྷ་བཞི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་ཡིན་མོ་སྟུང་ན། སེའུ་
པོ་འདྲི་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་
ལན་ནི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ཕན་
ཚུན་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །སངས་རྒྱས་

པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ལྷ་བཞི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པའོ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་བྱ་བ་དང་
གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་བསམས་པའོ། །འདི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ལྷན་པ་

གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་མོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གཞན་གྱི་གཞོན་པས་སྐབས་ཉམས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷན་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ལྷ་བཞི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞོན་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟ་
ན་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྷན་པ་

{@269B} གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལྷན་པ་
གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་

པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གཞོན་ནུ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་
གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པ་ལོ། །ལན་བརྟུང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་
ལ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་དེས་བསྐྱབ་པའི་རྩེས་
སུ་དཔག་པ་ཐ་མི་དད་པ་དམིགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལོ། །དེ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལོ། །རྩ་ན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་
གཞན་ཏུ་མ་དམིགས་པ་དེས་ན་འདི་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་ལོ་ནའོ། །གལ་
ཏེ་མི་སོགས་གཞོན་བྱེད་གྱི་སྤོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཡང་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །མི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་

དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སང་པའི་སྤོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་གཞན་སང་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་
ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་གསལ་
གང་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤོ་འདིས་

སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་གནས་པའི་དམིགས་པ་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔེ་གཤམ་པའི་སྒྲོའི་དཔེ་ཉིད་ཀྱི
རྗེས་སུ་དཔེ་གཤམ་པའི་སྒྲོ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་སང་པའི་ཤེས་པ་ཡང
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན
ཏེ། དེས་ན་ལན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཇི་ལྟར

འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་སང་པའི་སྒྲོའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི
དམིགས་པ་ཅན་དུ་འོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས
སུ་དཔེ་གཤམ་པའི་སྒྲོའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས
གཞན་སང་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འདི

ནི་ཁས་སྒྲངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། རྗེས་སུ་དཔེ་གཤམ་པའི་སྒྲོ
དམིགས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་
བ་གཞན་ལ་གནས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་སྐྱབ་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་ལས་ཅིག་ཤོས་ལ་དམིགས་

{@270A} ལ། །པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་དཔེ་གཤམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་མི་འཇུག་པར་ཏེ། མི

སྒྲིབར་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་མི་སྒྲིབ་པ་འདི་ཡང་ནམ་གྱི་ཚོའི་འགྱུར་
སྒྲིམ་ན། མི་འཁྲུལ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་རང་
བཞིན་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་

རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྷག་པར་
ཞེན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མི་སྒྲིབ་
བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོང་ཉི་
དེའི་བདག་ཉིད་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཉིད་དགག་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་
སྟོན་ས་བཟོད་པ་ནི། ད་ལྟར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་གནས་པའི་དམིགས་པ་
ཉིད་དེ་ནི་ང་ལ་འདིར་སྒྲུབ་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ནི་
རང་གི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་

པར་སྒྲིབ་པའི་སྟོང་སྟེ། འདི་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནི་གལ་ཏེ་དེའི་རང་
བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རང་
བཞིན་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་གནས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།
།འདི་ལ་ལན་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་

ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟུང་ན། སྐྱོ་སོགས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་སྐྱོ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཅི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱོ་ལྟ་ལ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་བཞིན་པའི་
རིགས་ལས་སོགས་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གང་གི་ཕྱིར་གྱིདོན་ཏོ། །དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོ་ལྟ་གྱི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབེས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་
ཡང་ཞུགས་པ་ནི་ཐོབ་པར་མཛོན་པར་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
།གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
རང་བཞིན་སྣང་ནའོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་སྣང་བ་དེ་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ནའོ།
།ཐུག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་འདི་སྐད་

{@270B} ཅེས་ཡང་སྣང་བའི་དོན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
དེ་ལ་ཡང་ལན་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཐུག་པ་མེད་དོ། །ཉིས་པ་གཞན་

ཡང་བཟུལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་འདྲི་བ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པའི་དོན་དམ་འཛིན་པའི་དོན་
དུ་འོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་འཛིན་པ་

ཡང་དོ། །དེ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །རྟོགས་པ་གཞན་ཞེས་
བྱ་བ་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
ན། ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།
ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤར་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐ་
དད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཕྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་
ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་པར་རྟོགས། འདིས་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་སྤྲུལ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དོན་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཚད་མས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་གི་
རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྲང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོན་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །སྤང་བཞིན་པའི་རོ་བོ་དོན་བྱ་བ་
དེ་ནི་མི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེས་ན། མི་ལམ་དང་གཞན་དག་
མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དོ།
།རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཉིད་དོ།
ཁི་ལྟར་ཡ་རོལ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པའི་ནང་དུ
འདུས་པ་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པར
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཞེས་པ་ལས་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན

ཏེ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་སྔོན་པོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་
དེས་སྤྱོད་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་
མིན་ན་དེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་བྱ་གཞན་གྱིས་སྔོན་པོ་སྤྱོད་
ན་ཁི་ལྟར་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཡང་གཤམ་ཏེ་
སྔོན་པོ་སྤྱོད་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེར་ཡང་སྤྱོད་
བྱ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤྱོད་འབྱེད་པ་གཞན་བརྟེན་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། སྤྱོད་བྱ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་བདག་གིས་ཅི་
ལྟར་ངེས་པ་ཡིན། དེ་འབྲས་ཞེས་བྱ་བ་

{@271A} ༡། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དག་འབ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་མིན་ཏེ་ཞེས་

འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལར་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱུ
དང་འབྲས་བུ་འི་དངོས་པོ་ཁས་སྤྲང་སྒྲུལ་ཀྱང་སྤྲོད་འབྲིན་པ
གཞན་བཟོད་པ་ནི། ཇེས་སུ

དཔག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྤྱི་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ཡིན
གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དག་འ
བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འི
དངོས་པོ་མཐོང་བ་སྤྲོད་ཏུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲུབ་མོད།
བདག་གི་མཐོང་བ་འི་དངོས་པོ་མཐོང་

བ་སྤྲོད་ཏུ་འགོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཅིག་ཉིད
བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བཞིན་པ་འི་སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཟིག
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲུ་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་འི་འབྲས་བུ
མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལས་རང་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་དག
ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཞན་

དེ་འི་བདེ་བར་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟོད་ན། དེ་འི་ཆོ་གཞན
དེ་འི་གཟུང་བ་སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བདེ
བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱུལ་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་མི་རུས་སོ།
།ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཏུ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱུལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ
གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་དེ

ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་གནས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
ལ་གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ལྡང་བ་
ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་མོད་གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གྱི་
ལུས་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་
གྱིས་ནི་བདེ་བ་

ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞིག་། བཟོད་པ་གཞན་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱི་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་འདོད། སུན་འབྲིན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་
ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་

ཅག་གི་རིག་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
དེ་དག་གྲང་སྒྲང་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ།
དེའི་ཆོ་བདག་ཅག་གི་རིག་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་
བྱ་གཞན་གྱིས་ཆོམ་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་རྟོགས་
པར་ཇི་ལྟར་གསལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་

{@271B} དེས་བདག་གི་རིག་པར་འདུས་པའི་སྤྱི་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔག་པར་མི་འོས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་

བནི་གཞན་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་
གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་
པོ་ཅག་ནི་བདེ་བ་ཅན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཁོ་པོའི་གཞུང་བར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཇི་ལྟར་དེའི་གཞུང་བ་དང་བདག་ཅག་གི་གཞུང་བ་ཐ་དད་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྤྱི་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་
བ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེད་གྱི་ཁས་སྤངས་

དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །དེར་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་བདེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དབྱེར་མེད་པའོ། །གཞུང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་
པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བཞུང་བ་འདི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་ལན་

ནི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐུན་མོང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
མངོན་སུམ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གྱུར་དོ། །གང་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དོ། །ཕན་ཚུན་
ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་མངོན་སུམ་དག་

ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་པའོ། །མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྟོགས་པའི
རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་
པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་

མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་། །དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ལའོ།
།སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟེ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལའོ། །དཔེ་འགའ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་

ལའོ། །དཔེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཛོན་
སྟུང་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་པོ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
གསལ་བ་དང་དངོས་པོ་དག་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པ་ནི་མཛོན་སྟུང་
ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །རང་གི་ཆ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་གཞུང་

{@272A} ལྟ། །དོ། །འདི་འདྲི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་
པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་

བཞིན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་དམིགས་
པ་མེད་པ་ནི། བདག་ཅག་གྱུང་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་དག་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱད་

པར་དང་བྲལ་བ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་ནི
དག་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཆོ་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཟུང་
བ་ཉིད་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཅི་ཞིག་དག་ག་པར་བྱ་ཞེས་སྟོན་
པ་ནི་སྒྲིན་ཅན་ཤེས་པས་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ལན་གཟུང་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །མ་བཟུང་
བའི་ས་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཟུང་བར་འཛིན་པ་སྟེ། གཟུང་བར་མངོན་
པར་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་ཅི་ཡོད་དེ། དེས་
ན་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྟོས་པ་ཅི་
ཡོད། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ཉིད་

གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། མ་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ངས་
རྒྱས་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པ་སྟེ། གཟུང་
བ་གཞོད་པ་དང་མི་ལྡན་པས་གཟུང་བ་ཉིད་གཞོད་པར་འགྱུར་ན།
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བཟུང་བ་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁྱེད་

ཅག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བཟོད། མ་བཟུང་བ་ནི་འགག་པ་ཉིད
བཞད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བཟོད་པའི་ཉེས་པ
གཞན་ཡང་འགོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྱད
པར་ཅན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན
ཏེ། རི་དང་མེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ཐ་དད་པར་མ་བཟུང་བའི
ཕྱིར་ནི་གན་ཡི་ག་རབ་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
།ཡང་ན་གང་ཡང་རུང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད
པར་ཅག་དག་རབ་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ།

བའོ། །འབྲས་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །བཅ་ཟེས་རང
གི་ཆོག་གིས་གཞོད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་བཟོད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་གིས
གཞན་དག་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲུབ
བའི་ཆོག་དེ་ལས་ཕྱིར།

{@272B} ཆོ་ལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ
དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས་ཆོ་ལ་བའི་ཆོག་བཟོད་པ་ཡིན

ལ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི
ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ
ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ

ཡིན་གྱི་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ
བའོ། ཉེས་པ་འདི་ཡང་བརྗོད་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་བསྟན་པ་པོའི
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་དག་གི་འོ། །ཤེས
པ་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་མེད
དོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ

དང་བཅས་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་ན།
དེའི་ཚོད་གཤམ་རང་གི་ཚིག་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འོན
ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར
རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་སྤར་བསྐྱོད་པའི་དབྱེ་བས་བརྟགས་པ་ཁྱད
པར་ཅན་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ

ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེས་ན། སང་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས
བྱ་བ་དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི་བརྟགས་ན་མཛེས་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཁྱད
པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེད་ན་ངེས་པར་བརྟགས་པ
འདི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི
ཕ་རོལ་པོས་བརྗོད་པའི་ཉེས

པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
འདི་ལ་བསྒྲེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱུས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོར་རོ། །འདྲི་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་འོན་ཏེ་དངོས་
པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྲུན་འབྲིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་
པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་
ཆོ་ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའམ། རང་གི་སྒྲོས་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ།
མེད་པ་ནི་རྟོགས་

པར་མི་འབྲད་པའི་སྒྱིར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྟན་
པར་མི་རྟུས་པའི་སྒྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟགས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱུས་པ་དོགས་པ་བསྐྱུ་ནས་པ་ལོ་ལ་པོ་སྲུན་འབྲིན་
པ་བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་

{@273A} ལ། ཉིད་མེད་ལ། རྟོགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་དངོས་པོར་

ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད
གྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་པས་འཁྲུལ་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས།

པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མི
ལུས་ན། དེའི་ཚོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར
རྟོག་པས་འདོད་ཅེས་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྗོད་པ་ནི།
དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་རོ། །ཇི་ལྟར་ན
འདི་ཐམས་ཅད་འབྲད་པ་མ

ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོ་བ་ལྟ་བུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ཞེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་ཏེ་དཔེར
ན་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས
བྱ་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་

མེད་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་
མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོ། །ལན་ནི་དེ
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན
ན་འོ། །དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མེད་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་མེད་པ་ལ།
རྟོག་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ།
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཐ་དད་
པར་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་འོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཞེས་པར་
བྱ་བས་ན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཁོ་
བོ་ཅག་འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ། །གང་གིས་དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་གཞན་
རྟོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཏྲ་བར་བྱ་བ་འོ། །ལས་སྲུ་བ་ཤད་པར་
བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ནི་བ་ཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་
པར་བྱས་པར་ཟད་གྱི་སྲུན་འབྲིན་པ་ནི་བརྗོད་པ་ཟེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ་

{@273B} ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ལས་མེད་པ་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་འོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་དེ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་འི་ཚྭ་གསལ་
དག་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ནི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།
།འདིས་བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་

ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། ཕྱི་འོན་འཕེན་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཏེ། གསལ་བ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་

ངོ་བོས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་འི་བདག་
གིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་མ། རྟོགས་པ་འི་
རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ནི་ངས་སྤྲོན་པོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་
སུན་འབྲིན་པ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་

བའོ། །འདོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་
ལུས་དབང་པོ་དག་གི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཐ་དད་པ་
ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོ་སྒྲུལ་པ་འི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་
ལུས་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ངར་
འཛིན་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་སོ། །སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་གཞན་ཐ་དད་པ་ནི་རིག་པ་སྟེ
རྟོགས་པ་མེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག
རང་གི་རག་ཡུ་ལས་རང་གི་རང་བཞིན་སྟེ་བ་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པ
གཞན་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ
པར་འགྱུར། དེ་དག་གི

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དང
དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་ཐང་ནས་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི
རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་གཞན་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལས་དང་བྱེད་པ
པོ་གང་ལས་ཡིན། ལས་སུ་བཤད་པའི་སྟོགས་ལས་ནི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ
མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་པ

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འདི་འགོག་པ་ནི་དེ་ནི་ཡེ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ
མེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར

{@274A} ཨྱ། །སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས
སྟོག་པས་ན་རང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གོ། །འོན་རྣམ་པ་གང

གིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་སྒྲུབ་ན། ཐ་དད་པའི་ཞེས
གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་ཐ་དད་པས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
རང་གི།

རང་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དམིགས་པ་དང
བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མེད་པའི་སྐྱས་བསྐྱབ་བྱ་མི
སྟོན་པའི་སྐྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་བས་ཟིན་པ་བསྐྱབ་བྱ
དང་སྐྱབ་བྱེད་ཚོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྐྱ་དང་། ཤེས་པའི
སྐྱ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན།

ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱ་དེ་དག
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཚྭ་གས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།
།དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡས་བཟོད་པ་ནི་དེ
ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཞེས་བྱ།

བའོ། །སྐྱ་སྐྱ་ལྷག་མ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་དོན་མེད་པའི
སྐྱ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི་སྟན་འབྱེན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་ནི་སྐྱའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི
འོན་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཚྭ་གས་ཉིད་མི་འགའ་ཏེ་སྐྱས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱ་གང་ལས་ཡུལ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲེ། སྐྱའི་
ཡུལ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ཕྱོགས་དེ་ནི་འོ། །པར་ཡོགས་དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་
སྐྱའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་

ཞིག་སྐྱ་ཡང་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ན་བརྟུན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
བཟུངས་པས་དོན་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྲ་ཏེ་ཡ་
ཞེས་བྱ་བ་སྐྱའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་ཤེས་ན། ཅིའི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
ན་པར་ངོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཚིག་གིས་གཞོད། །འོན་
ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ལས་

{@274B} ལ་སོགས་པ་ཡོད། དེས་ན་གཞོན་མི་ཟ་བར་ཕྱི་རོལ་ཁས་སྤངས་
བར་བྱ་བའོ། །དེ་བས་ན་གཞོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བརྟུན་པ་ནི། དཔེར་

ན་བདག་ཅག་གི་ཉིད་ལས་དང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི
ཞེས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་
དོན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི

ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེད་ཅེས་བྱ་བ་བདག་ཅག་གི་འཛིན་པར
བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི
དངོས་པོ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡིད་དང་ཕྱི
རོལ་ཡང་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། རྟོགས་

པ་ལ་ལྟོས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རོ། །འོན་
ཇིང་ལྟར་དངོས་པོ་འགྲུབ་སྟེ་མ་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རིག་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་བཟོད་པར་ཟད་
གྱིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། རིག་པ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རིག་པ་ལས་མ

གཏོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཇིང་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་འཇིག་
རྟེན་དེས་དོན་གྲུབ། འོན་ཏེ་རིག་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པ་དེས་ན་
དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་
འཇིག་རྟེན་རིག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དེས་
ཀྱང་རིག་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་

ནས་དོན་རྒྱུ་ཡང་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རིག་པ་ཡང་དམིགས་པ་
མེད་པ་དེས་ན། ཇི་ལྟར་དོན་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཞེས་པ་སྟོགས་སུ
བྱེད་པ་ན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་འཇ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་
པ་དེ་ལ་དམིགས་

པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་གལ་ཏེ་སྟོགས་སུ་བྱེད་ན་ནི།
དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་
གཞོད་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ཅག་

སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ལྟ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་
པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་སྟོགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་དེས་ལ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པོ། །དངོས་པོ་གཞན་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་
ཅན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་

{@275A} ཨ། །ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ནི། སྟོགས་ནི་ཁྱེད་ལ་མ་
གྲུབ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བརྟེན་པ་ལས་བསྐྱོད་ག་

པ་ནི་དེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་འབྲེན་པ་གཞན་
སྟོན་པའི་བདག་གི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་རྩྱགས་སུ་བྱེད་དམ
རང་རྒྱུད་པ་གལ་ཏེ་བདག་གི་ཆོས་ཡིན་ན།

དེའི་ཆོ་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་ལ་བདག་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྟེ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་བདག་ཅག་
ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་རེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་མ་དཔུང་པའི་རྟོགས་པ་
ཙམ་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

བརྗོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་
གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་རིམ་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་འཆད་པ་ནི་འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བའོ། །རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེའི་ཆོ་
རྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉིད་

ཉེ་བར་འགོད་པས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་
ཡང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་ཐད་དཔ་མེད་
པ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་ཙན་རྟོགས་པ་མ་གྲུབ་པས་
གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ།

ཉིད་ནི་ཁྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་ཅག་གི
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེས་ན་འོ
།དཔེ་ལ་དོན་ནི་གྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པའོ། །ཕྱོགས་གྱི
སྒྲ་ནི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །སྒྲ་ལམ་གྲུབ
པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དཔེར་ན་འཇིག་པ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོ་ག་ཏན་ཆོགས་
སྒྲོན་ཅན་དུ་གྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་ཉིད་དམ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་ཁྱབ་པ་འཇིག་པ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །འགལ་
བ་ནི་གང་གི་ཆོ་དཔེ་ལ་མེད་ཅིང་

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱོག་པས་ཁྱབ་པར་
ཡང་མ་ཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ།
།སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞན་སྤྱི་སྒྲ་བ་རྣམ་རིག་
ཅོམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་རྟོགས་

{@275B}པ་དེ་ལྟ་འདྲ་སྟེ། རྣམ་པ་དེས་ཀྱང་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་
ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞོལ་བ་སངས་རྒྱས་པ་དེས་ནི་ཕན་རོལ་གྱི་

མོལ་བས་ཚེས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིར
བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱད་པར་དམིགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་རབ་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

གང་གི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། སེལ་པོ་ཉིད་
བརྟེན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་སྟོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལན་འདེབས་
པ་ནི། རང་གི་

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་
རྣམ་པ་མེད་པར་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་མེད་པར་གཟུང་བའི་
རྣམ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དེ་ལྟར་གྱུར་དང་པོ། །གཟུང་བ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་བསྐྱོག་པར་འགྱུར། དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་པ་སུན་འབྲིན་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱི་འདམིགས་པ་
མེད་པར་སྐྱབ་ན་ཡང་

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདིས་འཛིན་པ་མེད་ན།
དེའི་ཚོ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྣམ་པའི་སྒོ་དེ་མེད
པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལོ་སྣམ་པའི་བྱམ་མེད་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་དུ
བྱ་བར་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ལོ་སྣམ་པའི་སྒོར་འགྱུར
བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ཕྱི་རོལ་

ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཁོ་ན་གཞི་མ་བློན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི
བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྣམ་ན་དེ་དང་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །ཡང་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི
ཚོ་ཀ་བ་རིག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ
མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །སྒྲ་བ་གཉིས་ལ

སོགས་པ་ཡང་ཁ་དོག་མཐོང་བ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེས་ན
ཇི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པ་ལོ།
།དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས་སུན་འབྲིན་པ་ནི་དབང
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེར་ནི་སྒྲ་བ

{@276A} ལ། །གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང
མ་ཕྱད་པའི་དོན་དབང་པོའི་སྒོས་གཟུང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་

སྒྲུབ་ན། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ལྷོ་བ་གཅིག་ལས་བསྒྲོག་པ་ལྷོ་བ་
གཉིས་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཕ་རོལ་པོ་འདི་ཉིད་སྒྲོན་པ་
ནི་ལོ། །འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ནི་

ཡོད་པ་འཛིན་པར་འཛོག་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པས་ནི་མེད་པ་འཛིན་པར་
འཛོག་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དོན་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།
།ཤེས་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཁྱེད་ལ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་
མེད་པས་ན་འཛིན་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་འི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་ན་དམིགས་པ་

འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བས་དགག་པ་ཉིད་མི་འཐད་དོ། །ཁྱེད་གྱིས་
བརྗོད་པའི་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་ལ་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་ནའི་སྒྲུབ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་
པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་

ལས་སོ། །དོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཆ་ལུགས་དམིགས་པ་འི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་ཤིང་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་སྒྲུབ་
ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་

པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཤད་གྱི་ཞེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་མ
ཡིན་པའི་དོན་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང
བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ནམ་ན། བསམས་ཅད་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀ་བ་ལ
སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་དོ། །འགའ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིབ
རིབ་ཅན་ཞེས་པ་ལ

ཡང་དོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །སྒྲ་བ་གཅིག
གི་ཞེས་པ་གོ་ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ
བ་གཉིས་གྱི་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ལན་ནི་དེ་ལ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲ་བ་གཅིག་གི

ཞེས་པ་ལ་ཡང་དོ། །བཅས་པོ་ནི་གསལ་བར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར
རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས
ན་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པ་ཉིད་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར
བསམས་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རོལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པའི

{@276B} ལྟ་ལའོ། །གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན
པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང

བཅས་པར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་བཞིན་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཡིན
ན་དེའི་ཚོད་གོན་དྲུང་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པ་མེད་པར་ཚུའི་ཞེས
པ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས

ན་དེ་ནི་འདིའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་ཀྱི་མེད་དེ།
འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པའི་དགོན་དྲུང་བ་དེ་ནི་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར
རོ། །ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ
ཏོ། །བདེ་བའི་ཚུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས

བསམས་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།སྙན་འབྲིན་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་བརྟེན་ཞེས
བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །སྒྲིག་རྒྱ
བ་ལ་ཚུར་མཐོང་བ་དེས་ཐག་རིང་རབ་རྟ་ཚུ་ཐོབ་པར་བརྒྱལ
སྲིད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དམིགས

པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་པའི་འདི་སྤྱོད་བཞི་དེ་ལ
ནི་ཀུན་གྱི་ཚོ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ
ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཀུན
གྱི་ཚོ་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ་མཐོང་བ་ནི་ཞིག་བའི་ཕྱིར
རོ། །གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཞིག

ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་དེ་ནི་ཇི
ལྟར་མི་འཇིགས་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁོ་ཞེས་པས་གཅིག་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ནི་ནི། ཁོ་ཞེས་པ་ནི
ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས
པས་མཐོང་བ་དེས་ན། ཇི་ལྟར་

འགོག་པ་སྟུང་ན། ལྷག་མ་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།
ཞི་འོ་སྒྲི་ནི་རིག་པ་གཞན་དུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་མ་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་པས་འདོད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཕྱི་ལྷུ་ལ་ཉིད་དུ་འདྲ་བུ་མ་མ
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་ན་གཞན་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཁྱད་པར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་ན་ཡང་མི་

{@277A} ལྟ། །འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་
བའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་མི་

གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། ཚིག་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
དག་གི་དོན་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་དོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་

དེ་དག་ནི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞོ་སྣམ་ན། ཕྱོགས་
ཀྱང་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ན་འགལ་བ་མི་འཁྱུལ་པ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་སྣམ་ན། འགལ་
བའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །ཡུལ་
གཞན་ལ་སོགས་

པར་མཐོང་བ་ལས་འཁྱུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དགག་པར་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་དོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་འཁྱུལ་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་ན་ཡང་འགལ་
ཞིག་གིས་གཞན་དུ་བརྟགས་པས་འགོག་གོ་སྣམ་ན། ཡུལ་སོགས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་འོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་མཐོང་བའོ། །རེ་ཞིག་འཁྱུལ་པ་དེ་ནི་ཚད་མས་
བསྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་
འཁྱུལ་པ་གང་ཡིན་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་ལ་ཇི་
ལྟར་མི་བཟོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དུ་འཁྱུལ་པ་གང་

ཡིན་པའོ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་བཤིང་དོ། །དེས་
ན་འགའ་ཡང་འཁྱུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་གཅོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོད་བྱའི་ཞེས་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དམ། གཟུང་ཞེས་བྱ་བ་གཞོད་བྱའི་ཞེས་པའི་
གཟུང་བྱ་འཇིག་པར་བྱེད་

པའམ། གཟུང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞོད་བྱའི་ཞེས་པའི་གཟུང་བྱ་
མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་གསུམ་པ་འདི་ནི་ལས་གཞན་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་པའམ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞོད་
བྱའི་ཞེས་པ་དང་དེའི་དམིགས་པའོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པས་
གཞོད་

པར་བྱ་བ་སྟོན་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་ལས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདི་ནི་བྱུང་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཉིད་ལ་གཅིག་གི་ཆོ་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་མེད་པ་ཉིད་མི་འབྲད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད་ནས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་བཟོད་པ་
ནི། དོན་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་

{@277B} བ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ། །དེས་ན་
དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དམར་བའི་ཀང་ལྷ་གྲག་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ངོ་བོས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།

ཁག་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཆོ་ཞིག་པ་ལས་སྤར་རང་བཞིན་གང་གིས་

མ་སྐྱེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། ཁོ་ཏེ་སྤར་དེའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་སྐྱུར་རོ།
ཁོ་ཏེ་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྤར་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེས་པ་དེས་ན་ཕྱིས་
ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་བཟོད་པ། གང་དེ་རང་བཞིན་དེ་སྤར་
མ་ཁོ་ནར་ཡིན་ནོ། དེའི་ཆོ་ཕྱིས་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པས་ན་

རང་ཉིད་མེད་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ཅི་བྱ། ཕྱིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤར་འཇིག་པ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་
བཞིན་འཇིག་པ་ནི་སྤར་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་

སྐྱེ་ཉིད་ལས་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་ཡང་འཇིག་པར་བྱེད་པས་གཞན་ཅི་བྱར་ཡོད། ཉེས་པ་འདི་ནི་
གཞོད་བྱའི་ཞེས་བྱའི་ཡུལ་འཇིག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་
ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྣམས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཚད་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་ལྡན་པ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་རྟོག་པ་
ཙམ་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་འགོད་པ་ནི་
འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་དེ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་གཞོད་བྱའི་ནི་ཤེས་པའི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་
གྱི་ཅི་ཉེས་སྒྲུམ་ན་དེའི་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེ། མ་མཐོང་བའི་
དུས་ན་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེའི་མེད་པ་ནི་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།ཁྱབ་པར་མ་གྲུབ་མོད། དེ་ཞིག་དངོས་

པོ་མེད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་དོན་
རབ་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་ལ་རྟོགས་རྣམས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཤེས་
པའི་རྣམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་
པས་རྟོགས་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་པོ་
གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་པའི་གནས་

{@278A} ལ། །འདིར་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་
ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་སོ་སྒྲུམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་

པ་ནི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་གཞན་དེར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ
ཁོ་ནར་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་དངོས་པོ་

མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཁྱད་
པར་དུ་བྱ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་ནི་གཞན་དུ
དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གང
དུ་དེ་སྒར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དུ་གཤམ་ཏེ་དགག་པའི
དུས་ན་ཡང་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་དོན་དེའི་

དགག་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པའོ། །དེར་ནི
ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་གནས་པའོ། །དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
།གཤམ་ཏེ་དེས་པས་རང་བཞིན་འཛིན་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དགག་པ་དེ་སྟེ་མི་འཛིན་ན་དེའི་ཆོ་དོན་དངོས
པོ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་

དུ་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན
པར་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཉིད་དུ
སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་དེ་ལ་དེའི་བར་དུ་སྟེ། དེའི་དབུས་སུ་གནོད་པར་བྱེད
པའི་ཞེས་རབ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། གནོད་པར་བྱེད
པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་

པ་བྱེད་དོ། །འདི་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་དོན་འདི་འཆད་པ་མེད་པ་ལོ།
ནར་གྱུར་པ་ལས་ཆད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་གཞོན་བྱེད་ཡིན་
ནོ། །རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆད་པའི་རྒྱ་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེས་ན་བར་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་གཞོན་བྱེད་ཡིན་
ནོ། །དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྟོར་

བར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །སློག་ཏུ་གྱུར་པ་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་
ནས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་ཤེས་པ་སྒྲུས་སོ། །དེ་ཞེས་བུམ་པ་དེ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་
འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

གསལ་བཞིན་པའི་དོན་འདི་མེད་པར་འགྱུར་ན། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་ཡོངས་སུ་འཁྲུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟན་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་འཁྲུམ་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་བཟོད་པ་
ནི་ཅི་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་
ན་ནི་བརྟན་པར་

{@278B} འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིས་བྱ་འཁྲུམ་པོ་སྒྲིས་དུ་བྱིན་ནས་
བརྟན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་དེས་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུམ་པ་

ཉིད་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་གྱི
དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར

འཛིག་གོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐ
སྟན་བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། མ་ཡིན
ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཅིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་འདི་ནི
མངོན་སུ་མ་དང་། རྗེས་དཔག་དག་གིས་མཛོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན།
དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བྲི་བའོ། །དེ་ལ
ཞེས་བྱ་བ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དམིགས་པའོ། །དངོས་པོ་དུ་བཤུ་བ་ལ
སོགས་པ་མེད་དང་འབྲེལ་པ་འབྲུབ་ཅིང་དངོས་པོ་དེ་ལས་ནའོ། །དེའི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱེད་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི

མངོན་སུ་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས
སུ་དཔག་པ་ལས་སོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིའི་དོན་ཏོ།
།མངོན་སུ་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་ཕྱིའི་དངོས་པོའི
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཞེས་པའི་རྒྱས་ན་ཁས་བླངས་འབའ་ཞིག
ཡིན་ནོ། །སྟར་གསུངས་

སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུལ་དང་སྒྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རྟོག་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པ་སྒྲུལ་
སྒྲུལ་འི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱིར་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་
དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ནི
སྒྲུར་ངས་བསྟན་ཅིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཇི

ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་བརྟགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཕྱིས་རྣམ་པར་
དཔྱད་ཅིང་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་ན། ཕྱིར་ལ་དེ་རྣམ་པ་དེས་ན་གལ་
ཏེ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་ཕྱིར་ལ་དེ་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིར་ལ་མེད་པ་

འདིར་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་གལ་ཏེ་
ཞེས་སྒྲུས་སོ། །སྒྲུ་ཕྱི་ཞེས་པ་བདག་ཅག་ཅས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་
ཕྱིར་དོན་ཡོད་ཅས་རྟོག་པ་དང་ཕྱིར་ལ་མེད་ཅས་ཕྱིས་རྟོགས་པ་
སྟེ། ཞེས་པ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་
ལ་བརྟུན་པ་ནི་རང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཞེས་

{@279A} ཨཱ། །བྱ་བ་ལོ། །རང་ཉིད་ཁོ་ན་ནས་དང་པོ་ཕྱིར་ལ་ཡོད་
དོ་ཞེས་རྟོགས་ལ། ཕྱི་ནས་དེ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་འདི་ལ་སྒྲིན་
ཅི་ཡོད། སྒྲུས་སུ་འགའ་ཞིག་བདག་ཉིད་ལ་གཟིགས་ནས་བརྟུན་ཞིང་

བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་མཐོང་དོ། །གང་གིས་སྤར་གྱི་རོལ་ཡོད
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་དེ་འི

འཁྲུལ་པ་ཉིད་ག་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་རོལ་པོས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ན།
བཤད་པ་བདག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་གྱི་རོལ་རྟོགས་པ་
འདི་ནི་རེ་ཞིག་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ན
ང་ལ་འཁྲུལ་པ་འདི་འདྲ་བ་ག་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྒྲུའི་ཅུད
བཅད་པས་ཅི་བྱ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་

འདི་ནི་དངུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚོལ་ཞིང་རྟོག་པའི་རྣམ་
པར་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ངས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི
དངུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱོ། །ཁྱད་པར་དངུལ་རབ་རྒྱ་མ་གྲུབ་ན
ཡང་དངུལ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཇི
ལྟར་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལན་གོ། །དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱེ
ཡོད་པས་ན་འཁྲུལ་པ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ཡོད་པ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ
པ་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་གོ། །དོན་

དམ་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་པ་ལྟར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན
གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འི་ཕྱིར་ལུལ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་བམ
ཟེ་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཉམས
པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུལ་པར་ཐལ་བའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་མ་ལུལ་

པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར། འདི་ལུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་བརྗོད
པ་ལུལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར་འདི་ལུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
ལུལ་པ་ལ་ཡང་མཆོངས་སོ། །ལུལ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི
དོགས་པ་བསུ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་ཕྱིའི་ཡུལ་ཅན་མ་ལུལ་པར་འགྱུར་ན།
དེའི་ཆོ་འདི་ཕྱི་རོལ་ལ་ལུལ་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་འོ། །གཞན
གྱིས་སྒྲུབ་པ། མ་ལུལ་པ་ཞེས་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་ཅི་ལྟར
རྟོགས་པར་བྱ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སྒྲུབ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས
པ་རོལ་པེ་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་འི་རྒྱུ་མཆོན་སྤྱོད་པ་ནི། ལུལ་པ་
ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་

{@279B} ཅན་མ་ལུལ་པ་མེད་པས་མ་ལུལ་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི
རྣམས་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས
བྱ་བའོ། །མཆོངས་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ལུལ་པ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བའོ། རྟེན་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ
ཁས་ལེན་པའོ། རྟེན་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་ལའོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱ་བཅས་ཕྱིར་འཁྲུལ་ན། རྟེན་གྱི་འདོད་པ་ལས་ཉམས
འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་ལན་བཟོན་པ་ནི་འོན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། རྟེན་ན་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། རྟེན
པར་དང་བཅས་པ་ཉིད་བཟོན་པ་ནི། འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི་ཡོད་པ
ལ། ཞེས་བྱ་བའོ། འཁྲུལ་པའི་རང་

བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་རྒྱ་དེས་ན་ཡང
འཁྲུལ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ
ཉིད་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པས་ན། གནས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོན་
དོ། གནས་པ་མེད་དོ་རྒྱ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་སྒྲུལ་ན། རང་
གི་རོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་རང་གི་རོ་བོ་དེ་ཞེས་རྒྱ་འདྲི་བའོ། འདིས་ཞེས་བྱ་བ
ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། འདི་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་འཁྲུལ་པའི་ཞེས་སྒྲུལ
སོ། ཕྱི་རོལ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཁྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་རོ་
བོས་རྟོགས་པ་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་འཁྲུལ་པ
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་ངེས། དེ་ཡང་འཁྲུལ་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །ཕྱི་རོལ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པ་འདི་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པར
འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཡང
འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས། དེའི་ཆོ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་མོད། ཅི་ཞིག
སྒྲིན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ན།
དེའི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་སྒྲུལ་མ
འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་ལན་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དང་པོ་དངུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དངུལ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ལོག་པ་ན་ཉ
ཕྱིས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷོག་

པའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ན་ཉ་ཕྱིས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ལྷོག་པ
དེའི་ཆོ་དངུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སྒྲུར་བདེན་པར་ཇི་ལྟར
འགྱུར། གཉི་ག་དག་གྲུང་མེད་དོ་ཞེས། རྟོགས་པས་ཡང་མཐོང་མེད
དམ་ཅི། །དངུལ་དང་ཉ་ཕྱིས་གཉི་ག་ཡང་དེ་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་གྱིས་གལ་ཏེ་

{@280A} ལྟ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བདེན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར
གཞན་མེད་པ་ལ་བསྐྱོག་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད
གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པ་

དང་བཅས་པ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་བདེན་པ་ཉིད་བྱེད་པའི་གཞིན་པར
བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན

ན་དེའི་ཆོ་བསྒྲིག་པར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་
བོར་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅི་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འདི་ལ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྒྲིག་པ་རིག་གམ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཡང་
རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
བྱུང་པའི་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ན་གང་གི

ཆོ་སྒྲམ་བྱའི་ཞེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་བྱུང་པ་མེད་པར་ངེས
པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མེད་པར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན
ན་འོན་གཞིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། ས་རོལ་གྱིས་སྒྲིས
པ་ནི་བསྒྲིག་པ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མི་གྲུབ་པ
ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འོ

ན་རང་རིག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་འི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་རིག
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་འོ། །འདི་ལ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པས་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ། །དེ་ལྟ་མ
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་བསྐྱབ་པར་ཡིན་ན་དམིགས་པ
མེད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་རོ། །

གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་པ་ལྡན་
པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་མོད། དེ་ལྟ་ཡང་རིག་པ་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རེ་ཞེས། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡན་པའི་མེད་དེའོ། །དེ་ལྟར་

རེ་ཞིག་ལྡན་པའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
ཁས་སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་
དམ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་
ལྡན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་དམ་པའི་ལྡན་པའི་དོན་
ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ལ་ནི་ཚད་
ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་

{@280B}གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། རང་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་
པོ་ཡིན་ན་དེའི་ཚད་དེ་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་དོ། །མིང་གཞན་གྱིས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལོ། །སྒྲ་བ་ཡད་པ་གསུམ་
པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྒྲ་བ་འི་

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པར་བྱ་བ་འི་རང་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་
ལྟར་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་སྟུང་ན་ལྟུལ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།དམིགས་པ་ཙན་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་འདིར་འདྲའི་ལྟུལ་པ་
ཡིན། དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེན་

ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་ནི་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཅི་ལྟར་
ལྟུལ་པ་ཉིད་ཡིན། དོགས་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲ་བ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་ལྟུལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་སྒྲ་བ་ན་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་

རྫོབ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་མེད་
བདེན་པ་གོ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི།
བདེན་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེན་པ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་
པ་ལོ། །མི་བདེན་པ་ཡང་བདེན་པར་

མཛོན་པར་ཞེན་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཁོན་སྒྲེ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་ན
ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལ
སྒྲིམ་ན་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་པ
རོལ་པོ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་པ་འདི
སྤྱི་བའི་ཚིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ

ལ་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཁ
ཚུ་ལ་མཆུ་འི་སྤྱང་ཅི་ཞེས་བརྗོད་པ་སྤྱི་བའི་ཚིག་མ་ཡིན་པ
དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇལ། བདེན་པར་སྤྱང
བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བའི་ཚིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། སྤྱི་ཚིག་མ་ཡིན
པ་དེ་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་དོན་གང་ཞིག་བདེན་པ

མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ན། བདེན་པར་སྤྱང་བ་ཉིད་མི་འབྲད་པའི་དོན
དེའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་ཚོ་སྤྱི་བ་ཅི་ཞིག
ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སངས་རྒྱས་པའི་བསམ
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་ཞེས་པའི་རྒྱས་ན། བདག་སྟོན་པ་བརྗོད་པར
འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ

{@281A} ཟླ། །བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་མ་གྱི་འབྲིད
ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ལས
འབྲིད་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་འདི་ནི་ད་བརྗོད་པ

ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། གཤམ་ཏེ་དམིགས་པ་འི་དངོས་པོ་
ཐ་དད་པ་མེད་དོ

ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དམ་མེད་པར་དགག་པ་
སྐྱབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དེ། བུམ་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ལས་ཐ
དད་པར་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། བུམ་པ་ལ་སོགས་དེ་ཡང་ཞེས་པར་དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེད་གྱི་མི

འདོད་པ་ཅིག་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཉིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་
བརྗོད་ན་ཡང་དེའི་ཏེ་ཁྱེད་གྱི་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ལྟར་བརྟགས་
པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱོད་གྱིས་ད་ལ་ཉིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་དམིགས་པ་
མེད་པར་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་ད་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་དང་ལྟར་གྱི་
ཕྱོགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ།

བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱ། དངོས་རྩོམ་ཞེས་གསུངས་སྟེ། དངོས་
པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པར་ཐ་དད་པས་སངས་རྒྱས་པ་བློ་དམིགས་
པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཉིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་དམིགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པ་ལ་ཡང་ཉིན་ཏུ་
ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞལ་བྱུང་ལ་སོགས་པས་ཐམི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན
དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ཡིན
པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཛིན་པ་ལས་གཟུང་པ་ཐ་དད་པ་མེད
པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན

ན། དེ་ལ་བརྟུན་པ་ནི་རྣམ་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་བྱེད
པ་པོའི་རྣམ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ
སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བརྒྱ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲ་བར
འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་བསམས་ནས་བརྟུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས

པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ནའི་སྒོ་འོ། །ཡང་དག་པའི
ཤེས་པ་འདི་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
དམིགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་དུ་དོགས་པ་བསུ་ནས་བརྟུན་པ
ནི་ཁྱེད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ཤེས་པ

{@281B} ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ནག་པོ་ལ
སོགས་པའི་ཤེས་པ་མཐུན་ན་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚེས་སུ་གྱུར
པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། གལ་ཏེ་འཛིན་པ

དེའི་ཚེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སློང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ཏེ་ཤེས་པ
ཡང་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ

ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མི་འཛིན་དེའི་ཚེ་རྫེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་
འདི་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཚུའི་སློང་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆ་ལ་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སློང་གཉིས་ཡུལ་ཐ
དད་པའི་ཕྱིར་ན་གཤམ་ལ་ལ་སོགས་པའི་

ཤེས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ
ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ལྷོད་གྱུར་པ་དེ་བསྟོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་
ན། རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས་སྟོགས་པར་བྱེད་དེ་འགས
གྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་

ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་བསུ་བའོ། །སྤྱི་གང་ལ་
རིག་པའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེས་འགོག་ན་དེའི་ཚེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་
པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ལ་སློང་བསྐྱེད་པའི་ལྷུས་པ་ཡོད་
བ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིའི་བརྟོན་པར་བྱ་བར་གྱུར་པས་
འགོག་ན་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་

ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་མི་འགྲུབ་པོ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ནི
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་མེད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་པར
བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་པས་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་
པས་དེ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་འགྲུབ། ལུན་འབྱོན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་
པ་ནི་བཟོད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱེད་པ་བཟོད་པར་

བྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡང་
ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ལ་གཞན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའི་སློབ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་ཁྱེད་ཀྱི
ལྟར་ན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སློབ་མེད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་རྒྱ་མེད་པའི་དག་སྦྱར་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་
དོ། །གཞན་ཡང་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་དང་།
ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་ཤེས་དང་བཅས་པ་དག་སོ་སོར་མ་བཟུང་
བ་དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
མ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅོད་པ་

{@282A} ༣༡ །གང་དག་ཡིན་པའི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་དེ་དག་སོ་
སོར་མ་བཟུང་བར་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྦྱར་བར་མི་འགྱུར་རོ།
།གལ་ཏེ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྤར་བཟོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཁས་སྤངས་

ནས་དམིགས་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་སྒྲིབ་པར
འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ཁྲིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ

དམིགས་པ་མེད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྒྲིབ་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་གཞི་དོན་ཞེ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། ཐམས་ཅད་ནི་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཁྲིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡང་དོ།
།གཞལ་བྱ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དོ།
།རིག་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གལ་ཏེ
གཞལ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཆོ་ཁྲིད་པ་ལས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་
འོན་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་

དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དོ། །ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་
འགྱུར་སྟམ་ན། རྟོགས་མེད་ཡིན་ན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཐ་དད་པ་དེས་དམིགས་པ་མེད་ན་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
སྔོན་པོ་དང་མེད་པོ་ལ་སོགས་པའི་

རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་
པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

དམིགས་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟམ་ན། གྱིས་ཀ་ཞེ་སྟོས་ཏེ།
སྡོན་པོ་ན་དང་སེར་པོ་གཉིས་ཀ་འོ། །དཔེ་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་དན་
བསྐྱུག་བསྐྱེལ་གཉི་གཉིས་པ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡོན་པོ་ལ་དང་ཤེས་པ་གཉི་
གཉིས་པ་ཡིན་ན་དམིགས་

པ་ཉིད་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལས་
གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་པོ་དང་སྡོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་
དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཏེ་མི་དང་དཔ་མེད་མིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་སྣང་
ཚོགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་མོ། །བསམས་

{@282B}པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་
པོ་དང་ཤེས་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།
སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཐ་དད་པ་

ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱེད་པ་ཡང་
འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །གཟུང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་འཛིན་པ་འདི་བདད་ཉིད་དེ་
བཞིན་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལོ། །མ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་
བྱམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

སོ། ། སྤར་གྱི་ཚྭ་གསལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་འདི་ཚྭ་གསལ་
ལ་སོ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་
མེད་པ་ལོ། །ཚྭ་གསལ་འདི་གཉི་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཁྱད་པར་ནི་
འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཚོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན། དེ་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་འདི་སྐྱེ་འདི་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྟོག་འདི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཕ་རོལ་གྱི་འཁྲུལ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉིད་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་མེ་མ་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་ལྟོག་

བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་འདི
ཚོལ་བས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་ནའོ། །དེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ
སྟུང་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོང་གང་ཡིན་པ་ཡང་དོ། །དོགས་པ
བསུ་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོ

དམིགས་པ་དང་བས་པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མི་སྦྱུལ
བ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་དམིགས་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུའི
བརྟུལ་རོ། །འདི་གཉིས་གཞན་ལ་བྱི་བའི་སོགས་ནས་བསྐྱབས་པ་ནི་བྱུང་
པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་འོ། །གལ་ཏེ་སྤངས་བཅ
དམིགས་པས་དོན་དེ་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཚོ

ནི་སྦྱུ་བ་འདི་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་གྱིས་ལན་བཏབ
པ་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ
མཚན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་དམིགས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱི་རྒྱ་མི་སྦྱུ་བ
ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་གཞན་སེལ་བ་ནི་སྟེ

{@283A} ལ། །དངོས་པོ་མེད་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེའི་རྟོགས་པར
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་རྣམས་ཀྱི

འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟགས་བའི་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས
འབྲེལ་ཏོ། །ཐ་དད་པར

འཛིན་པ་སློག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་ཡང་བཟོད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།
།དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་དབང་ཕྱིར་ཚོལ་པ་ཐ་དད་པར
འཛིན་པ་ལོ། །སྤར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད
པའི་རྣམ་འབྲེལ་བ་ཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ། །དེ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ཐ་དད་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལོ། །རང་གི

སྤར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །ཇི་ལྟར
གཞོད་ཅེན་དེ་ཡང་ཞེ་སྤྲེལ་ཏེ། རང་གི་སྤར་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་བྱའི་བྱམ་པ་ལ་བོལ་ཡང་དོ། །གཤམ་ཏེ་དོགས་པར་བྱེད་པ
རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་དེའི
ཚོག་ལས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད

པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི
ཕྱོགས་ལྷུང་བས་སོ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་པ
དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི

དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི། །དེ་དང་འགལ་ཞེས་བྱ་

བཙོང་མས་གྲུབ་པས་དེ་དང་འགལ་བ་སྤར་གྱི་ཁས་སྒྲུབ་པ
གང་ཡིན་པ་མེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་སློལ། རྩིན་ཅི་ལོག
རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའོ། ཅི་སྟེ
འགལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ

ཞེས་སྒྲོམ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཐ་དད་པས་
ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐམི་དད་པ་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཚད་མའི་
སྟོབས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འོངས་པའི་ཐམི་དད་པ་འདིས་ནི་སྤྲུལ་ཐ
དད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་འཐད་པ་འདི་པས་
བསྟོད་ནས་ངེ་ལྟར་བརྟེན། གང་ལ་ཞེས་བྱ།

བལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུ་སྤྱད་པ་ལོ། སློབ་དཔེ་ན་དང་
བདད་ཉིད་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་གྲུབ་པ་མེད་ན་ཚོས་
ལ་སོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མི་འཐད་དོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ཕྱིར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དེས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་འི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཞན་དུ་མི་

{@283B} འཐད་པ་ཐ་དད་པ་ཁམས་བྱངས་པར་བསྐྱབ་པས་ནས། དེས་
པོ་ཉིད་རྟུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ནི། གསལ་པར་ངེས་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་ལྷང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན།
ཐྱུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལའོ། །མཐམས་ཅད་

མེད་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་

པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཡིན་ན་ནི། དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་འདོད་པར་མ་ཚང་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད། དེའི་ཆོ་བ་དེན་པར་བྱ་བའི་
མ་ཚང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་

མ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་
ཆོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་
སྐྱར་བྱ་ལ་རག་པར་འགྱུར་བར་རོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
སྒོས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །མ་དེས་

པ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སོ། །ཤེས་པ་འང་ཡིན་ལ་དམིགས་
པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་
ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུན་
བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱ་
ལས་སྐྱེས་པ་

ལས་གཞན་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་སུན་འབྲིན་པ་ནི་

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ལས
གཞན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན
ཏེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བདེན་པའི
ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་ཐམས་

ཅད་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་གཞན་སྟམ་པའི
ཤེས་པ་བརྟུན་མོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་སོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་
དེ་བཞིན་མོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ལོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེ་ན་ཕྱོགས་པའི་ནང་དུ་མ
འདུས་ན་མ

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི
སྒོ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་ཉིད་མེད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདི

{@284A} ཕྱ། །དག་གཞན་ཡིན་མོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
ཡང་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ལས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སྟམ་པའི་ཤེས་པའི་བརྟུན་པ་
ཉིད་ཡིན་མོད། ཉེས་བ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་ཞེས་གསུངས་

སྒྲིབ་

པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག
དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཆོ
གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་དེས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ཕྱོགས་
ཉིད་ཡིན། དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། དེ

ཆོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་
གཞན་ལོ་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དོ་སྟུང་
ན། ཇི་སྲིད་ཅི་སྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
དང་། གཞན་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཕྱོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་

གི་ཆོ་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཏེ་ཕྱི་མ་གཞན་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་
མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དག་པོ་ལ་གནང་ངོ། །སྟུང་འབྱེན་པ་
གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འགལ་པ་
མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གསལ་བ་ཡང་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པའི་སྒོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
གསུངས་རྒྱས་པ་སྒྲིག་། དེའི་ཚེ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ལོག་པ་ཡིན་
བའི་ཕྱི་རོ། །མི

ལམ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཡང་དགེ་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་
སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་
བརྟེན་པ་ནི་རྣམ

ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡོད་པ་ཡིན་དང་། ཐད་དཔ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འགོག་པའི་སྒོ་རྣམས་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་ན་སྤྱོད་གསལ་ལ།

{@284B} གཞོན་པར་ཐལ་ལོ། །ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་འགའ་ཡང་མེད་ན་ལོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅེངས་པ་དང་
ཐར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པའི་འབད་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ནི་གྲུབ་

པའི་མཐའ་སྒྲ་བས་དེ་ནི་ཞེས།

གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲས་ནི་མི་འདོད་པ་གཟུང་དོ། །དེ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལོ། །དངོས་པོ་གང་ལ་སྒྲེས་བྲུ་གང་གིས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
ལ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་གྲང་པོའི་གཟིགས་
ཚུལ་དུ་མཛད་ནས་དངོས་པོ་དེ་

དང་དེ་ཉིད་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེར་
ཞེས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉིད་བར་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་
ལ་ལོ། །དེས་དེའི་བསམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བོའོ་བསམ་
པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་དག་གིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གྲགས་པས་
ཀྱང་། །ཞེས་གང་བཟོད་པ་དེ་ལ་

བཟོད་པ་ནི། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་ལ་ལོ།
།དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་དོ། །སྟོན་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་ན་ནི་
དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་སུ་
དཔག་པ་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པས་དམིགས་

པ་མེད་པའི་རྩིས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་མ་

འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དམིགས་
པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་ཡང་བ་ཡིན་ན། དེས་ན་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་དཔེ་ཞེས་
བྱ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དམ་བཅའ་བ་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་སྤྱི་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་
ཤེས་པའི་ལོག་པ་ཐོན་དུ་འགོ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་སོ། །ཇི་
ལྟར་ན་བྱུག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་སྟུང་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་

ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱི་བ་མེད་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པའི་བློ་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་
པར་བསྐྱེད་པ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་གལ་ཏེ་གཞོན་
པའི་བློ་

{@285A} ལྟ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་
ངས་སོ་སྟུང་ན་ཁྱི་སོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་
གཞོན་པར་བྱེད་པའི་བློ་བདེན་བ་ནི་ཁྱི་ལམ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་
པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་

ཡིན

ནོ། །དེས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་ལ་གཞོན་པའི
སྒྲོས་བསྐྱེད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དང་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྗོད་བཞི་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ
སྐད་ཅིག་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེས་ཕྱི་རོ་དང
བཅས་པའི་དམིགས་པ

དང་བཅས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པོ
ཞེས་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང
མི་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཤེས་གསུངས
ཏེ། དམིགས་པ

གཞན་གྱིས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བདག་ཅིག་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དང་གི་རོ་བོས་དམིགས་པ་དང
བཅས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་འགྱུར་ལ་རགས་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན
ནི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག
ཆག་གི་ཕྱོགས་ཡིན

ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་ཉིད་རྒྱ་གྱུར་པས་དམིགས་པ་དང་བཅས་

པ་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་
ཐད་དང་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནོ། །དེ
ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཁྱད་ཅི་ཡོང་ཅས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་

གྱིས་བསམས་པ་ལོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ལོ། །དེ་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་པ་གཞན་ན་མ་ཁྱི
རོལ་གྱིས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་དམིགས་པ་
རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གཞ་སེལ་བ་དང་བཅས་པར་བསམས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་མི་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་
སྟམ་ན། སྒྲིབ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་མཛོན་
སུ་མ་ཉིད་ཡིན་སྟམ་ན་དངོས་སུ་བྱས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིག་པ་
དེའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་
དེའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ་ལས་

{@285B} གཞན་པའི་རིག་པས་གཟུང་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་
ཞེས་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེའི་རང་བཞིན་གསུངས་སོས། །དེའི་རང་
བཞིན་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེར་གི་བར་
འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། རིག་པ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གསལ་བ་

གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་རིག

བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ཡང་རང་ལས
འགྱུར་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ནི་རང་གི་ཁོ་ན་གསལ་བར
ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ
ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །འོན་ཏེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་མོང་བར

བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚོ་བདག་དེའི་མཐོང་
བྱེད་ག་ལས་འདོད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི
ཕྱིར། རང་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་ཉིད
རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་འོ། །སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་རིག་པར་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཞེས

བྱ་བ་ནི་རྣམ་དང་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱོ། །རིག་བྱ་རིག
བྱེད་གང་ཡིན་བདེ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན
དང་རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་གཅིག་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་གྱོ། །དེས་
ན་བདག་དང་སྟོན་པོ་ཡང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད
གྱིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ

སྟོན་པོ་ནད་ག་སྟོན་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པ

ཉིད་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུག་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཡུལ་ཐ་དད་པར
ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འབྲུག་དད་པས་གཅིག་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ
བདག་ཀྱང་རིག་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་ན
ཇི་ལྟར་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི

གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐ་དད་པས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ
རྒྱུར་ནའོ། །དེའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ན་མཁའ་ལ་སོགས་པར་རང་བཞིན
ཡིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དག་བཅིག་ནས་པ་དང་གྲོལ
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལོག་པར་བརྗོད
པ་ནི་བཅིག་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ།

བའོ། །འོན་ཐར་པ་ལ་འབད་བམི་བྱའོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དབྱེད་བཞི་རེ་ཞིག་ཁྱོད་དོ་སྟུང་ན། ཕྱི
སོགས་ཞེ་གསུངས་སོ། །རྣམས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཐ
སྟན་འདིར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །འདིར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་

{@286A} ལྟ། །ལའོ། །མི་འབྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པར་ལྟན་ཞེས་བྱ
བའོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་པ་གཞན་མེད་པས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཅི་མཁར
ཁས་ལེན་ན་ཐར་པ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ
ཡིན་པར་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད

པའི་ཕྱིར་རོ

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་རང་
བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མི་མངོན་པའི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པའི་རང་བཞིན་གོ། །འདི་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲུབ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་
ལས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བ་དང་

ཆོས་བསྟན་པ་དག་ལས་སོ། །འདི་དག་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞན་གྱི་འོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཐུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
མི་བྱ་སྟུང་ན། སངས་རྒྱས་

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མེད་སྟུང་ན། དེ་
ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་
གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བག་
ཆགས་དེ་ཉིད་ཡིན་གོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཞུགས་བྱེད་པ་ཡང་
དག་པའི་ཞེས་པ་མེད་ན་

འཁྲུལ་པར་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྩོད་པ་དང་ཕས་ཀྱི་ཚོལ་བ་

རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་བག་ཆགས་སད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་ཚོགས་བརྒྱས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ།

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེས་སོ། །སྟོའི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སད་པའི་སྟོའོ། །དེ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟུན་
པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །རྣམ་གཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཞིག་ནི་བདེན་ལ་
འགའ་ཞིག་ནི་བརྟུན་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅས་ཅད་བརྟུན་
པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་སངས་རྒྱས་

པ་ལ་སད་པ་དང་མྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་གང་
གིས་བྱས། ཇི་ལྟར་གཞོད་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཇི་ལྟར་
མྱི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སེལ་བྱེད་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་
ལྟར་འདི་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

{@286B} རྟོགས་པ་འཇམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ན། གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བར་
འགྱུར་བ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་བག་ཆགས་སད་པའི་དོན་དུ་ཚོགས་
འཇུག་གོ། །དེས་ན། གལ་ཏེ་སྟོན་ནི་མི་བདེན་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་འདྲི་བ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི

བག་ཆགས་སད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ཉིད་ལ་འོན་ཞེས་དྲི་བའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་
པ་ནི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་བདེན་པའི་དོན་ནི་དམིགས་པ་མེད་
པའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་
སོ། །འདི་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ།

བཞི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་དུ་བྱ་བའོ། །གལ་
ཏེ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་མི་བདེན་པའི་དོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་
གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་ན་མི་བདེན་པའོ། །དོན་དུ་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་སྟེ་མ་ན། གང་གིས་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མེད་པས་ནི་གཞོད་བྱེད་མེད་པས་སོ། །འདིར་གཞན་
གྱིས་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སད་པའི་ཤེས་
པའོ། །གཞན་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་འཐད་སྟེ་
ན་གཅིག་ལ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །རང་གིས་དེར་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ལྷག་མའོ། །ལན་ནི་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་

བག་ཆགས་དག་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཡང་དོ། །ཇི་ལྟར་སྡོན་པོ་ལོག་པའི
དབྱེ་བ་དང་མྱུར་བ་དང་ཡུན་རིང་པོར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ
བཞིན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་ཁོ་
ནའོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་

དང་འབྲེལ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི
དབྱེ་བ་ཡང་མི་འབྲད་དོ་སྟེ་ན། རྣམ་འགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
བཟུང་ཞེ་ན། མི་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཅེ
ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན
ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་དང་

འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་ཞེས་པ་ཀུན་མི་སྐྱེ་བ་ཅན་མ
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་དེ
ལྟ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་བསྐྱོག་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་
ཉིད་ལ་ཡང་སྟོབྱར་དུ་མི་སྲིད་པ་ཇི་སྟེ་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ།
།འདིར་ཕ་རོལ་གྱིས་སྐྱས་པ་དོན་ལ་དམིགས་

{@287A} ལ། །པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པ་སྲིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དུ་ལྷག་པར་
ཞེན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་གསུངས་པ་ནི་དེ་ནི་མ
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི

ཞེས་པ།

ཡུལ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟར་ཏེ་མི་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ།
།དེ་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་དེས་ཡང་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་མི་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ
འབྲང་བའི་ཕྱིར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོའི་ལྟར་བག་ཆགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
བག་ཆགས་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔེ་ལ་སྦྱར་
ནས་དོན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་རིག་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ངེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆད་མས།

མི་བྱེད་ན་དེའི་ཆོའོ། །གཤམ་ཏེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་
ལྷན་པ་ལས་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མ། དེས་ན་དེ་ཡང་ཆད་མར་འགྱུར་རོ་
སྟེ་མ་ན། འདིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤམ་ཏེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པར་
རིག་པ་ཡིན་ན་

དེའི་ཆོ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་སྔ་མ་དེ་ལས་སྦྱང་བར་ཁས་སྦྱངས།

དེ། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་ཞིན་ཞོ། །རིག་པ་འགའ་ཞིག་རིག་པ་
སྒྲུལ་མའི་རྒྱ་ཙན་ཡིན་མོད་སྟེ་མ་ན། དེས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ
ལྟ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་སྒྲུལ་མའི་རྒྱ་ཙན་དུ་འོ། །གཞན་
གྱིས་གཞན་ལ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་འདས་

པའི་ཞེས་པ་ལ་འོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཀླན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།གལ་ཏེ་དོན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ངེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ངེས་པ་
དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཕྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་

པས་ངེས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་མིན་པ་དངོས་པོ་སོགས་པའི་སྒྲུས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་
ཉིད་དོ། །དེས་ན་དེར་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལས་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པ་དོན་མོད་དོ་སྟེ་མ་པའི་
ངེས་པ་ལས་ནི་གང་དུ་ཡང་དོན་

{@287B} ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་
དོན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་འཁྲུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་མ། དེ་ལས་ཀྱང་
དོན་མེད་པའི་ཐ་སྟན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། དོན་ལ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པས་མ་ངེས་པ་

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་མོད་སྟེ

པའི་ངེས་པ་ནི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་གང་གིས་དེར་ཡང་དོན་
མོད་དོ་སྟེ་མ་པའི་ངེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དོན་ནི་འགའ་ཡང་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བག་ཆགས་ཀྱང་གཞི་ཅན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ཉིད་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་སང་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་

མི་སྤྱིད་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་
དུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པ་སྟོན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སང་པའི་ཀ་
སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཉི་བར་
བཀོད་པ་ལོ། །དེའི་གནས་སྐབས་

ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞོད་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སང་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་
དོགས་པ་བསུ་ནས་གཞན་གྱི་སྟེན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་ནི། དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་དེས་ན་ལོ།
།རེ་ཞིག་སྟེ་བ་འདི་ལ་ནི་སང་

པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མའོ་

ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྒྲུ་མ་དང་འབྲེལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བསལ་སྒྲུ་ཏུ་དོགས་ན་འདི
ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཁྱེད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
སངས་རྒྱུས་པས་གཉེན་པའོ། །

འདི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གལ་ཏེ་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཅི་
སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་འདི་འདྲ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་ལའོ། །ཁྱེད་གྱི་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་
པར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལའོ། །དེས་ན་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།
།གང་ཡང་སྒྲོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིག་
རྒྱལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་པ་དེ་
འདི་དབང་སྒྲོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདོད་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་དང་

{@288A} ལ། །བཅས་པ་རྣམས་སྐྱབ་ན་དེའི་ཆོ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དེ་
སྤྲིག་རྒྱུ་འི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
གྱིས་དེ་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ན་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུང་

བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བས་ཀྱང་
གཞོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་འདི་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནི་གཞོད་བྱེད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཟོད་པར་འདོད་ཀྱི་
སྒྲིག་རྒྱུ་འི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་

གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་རུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པས་ཀྱང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་
རྣམས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་བཟོད་པ་འདི་ནི་བར་གིས་མི་ཞེས་
པའི་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དང་སྟོ་ཡིན་པར་དེ་གཞོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན།

དེའི་ཆོ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ཉིད་གཞོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མ་
ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེས་གཞན་གཞོད་དེ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་
གཞོད་བྱེད་དེ་སམ་ངས་ཏེ། སྟོ་ཡང་ཡིན་ལ་གཞོད་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ་དཔེར་ན་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།
འོན་ཏེ་གཞོད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་

སྟོ་གཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་ལས་གཞན་

པའང་སྒྲུ་མ་བཞིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
འགལ་བ་སྤྱོད་དབྱེད་པོ། །སངས་རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལས་
གཞན་པའི་ཞེས་པ་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་
པ་ཡང་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་འདིར་
ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལོག་པའི་སྒོ་
ལ་ལྟོས་ནས་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ཉིད་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལོག་པ་ཉིད་

ཡིན་ཡང་བག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་
གྱུར་མ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཅིའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་
གིས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཡང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

{@288B} རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་དག་
གི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་འོ། །འདོད་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་གཉིད་ལོག་པའི་མཚན་མ་
མཐུན་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་སྟེ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་

འདོད་པ་དེ་མ་ཐག་བཀག

པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྗེ་ལམ་ཀ
བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཉིད
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀ
བའི་ཞེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་བྱགས་ཡིན་ཏེ།

དེས་ན་དེ་ཡང་ལོག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་གཏན
ཚིགས་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མཐུ་གང་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་བ་ཡིན
པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་གྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

ལོག་པའི་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་ནི
སངས་རྒྱུས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས
སྟོན་པ་ལོ། །ནམ་ཀ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཁས
བྲངས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །

དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ
ན། བསྟན་བཅོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་

ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱོག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བཟོད་པ་ནི
ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ཅིམ་ཞེས
བྱ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ།

མཐོང་བ་ཅིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ
སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །དཔེ་ཡང་མི་འགྲིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དམ་པར
ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་ལམ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི
སྒོ་གཞོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཟོད་ན། དེའི་ཆོ་ག་བ་ལ་སོགས་པའི
སྒོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞོད་བྱ་མ་ཡིན།

པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་འཆད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མི་ལམ་མཐོང་བའི་སྒྲོས་སོ། །མི་ལམ་ལ་སོགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་མི་གཞོད་པ་དེ
བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོས་ཀྱང་མི་ལམ་གཞོད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་བདེན་པར།

{@289A} ལ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ནི་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི
ཆེ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་གཞོད་སྟུམ་ན། དེའི
གཞལ་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་གཞལ་བྱ་མ
དམིགས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན།

ཅི་ལོག་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། གང་གི་ཚོ་རིགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་
བནི་མི་ལམ་གྱི་སྒོ་ལའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་ཅེས་བྱ་བནི་མི་ལམ་
གྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བནི་
མི་ལམ་གྱི་སྒོ་ལའོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཤེས་པ་ཉིས་ཞེས་བྱ་བནི་
གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་ཏེ་དོགས་

པ་བསྐྱབ་པ་ན་གལ་ཏེ་སང་པའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྒོ་
དང་མཚུངས་པ་དེའི་ཚོ་བེད་ལ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་དངོས་
པོས་ཅི་ཞིག་དོགས་ཏེ། འདིར་བྲན་བྱ་ཞེས་བྱ་བནི་གཞོད་བྱེད་ཉིད་
བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒོ་ཉིད་ལ་བྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་
གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དེའི་རྒྱན་དེ་ལ་

ཡང་ད་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
།སྤྱད་སྡུ་མ་འཆད་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱས་ན།
གཏན་ཚིགས་ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པ་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་

ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་
སངས་རྒྱས་པ་དང་བུམ་ཟེ་རྟག་ལའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ།

འོན་ཏེ་འདྲ་བ་དང་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ནི་རྟགས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྒྱིར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན། འདྲ་
དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

ཀ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ཟེ་རྟག་ལ་འོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་
ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དངོས་པོར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་
པར་རོ། །རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱི་འདི་འོ་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དོན་བརྟེན་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཞེས་པ་ཆོས་
ཅན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་དམ་བདག་གི་

ཆོས་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷན་པར་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འགལ་བ་
ཉིད་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་འི་ཕྱིར་རོ།
།དཔེ་རྒྱུ་ལམ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རང་

{@289B} རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཞེས་པར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །འདིར་ཕྱི་འོ་དོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བརྟེན་པ་འོ། །འབད་
པ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འི་མཚན་ཉིད་
ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་རོ།
།དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་

བསྐྱབས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་མི
འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་ལ
འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལས་ཞེས་སྒྲིམ་སོ།
།དེ་འི་ཆོ་ཐ་སྙད་ཅི་ལྟར་ཞེས་བྱ།

བའི་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དེ་སྐྱེས
བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ
ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་འི་འཐད་པ་འི་ལམ་འབྲས་བུ་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན།
དེ་འི་ཆོ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས།

པའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གིས་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མེད་ན་ལོ། །དེ་ཉིད་ཅེས
བྱ་བ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །གཞན་དུ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ།

ཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ལོ། །ལན་འདི་ནི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་མཆོད་སོ། །དེ་ཉིད་བརྟོག་པ་ནི་སྐྱེས

བྱས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པས་ནི་དགོས་པ་ཉིད་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས
ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཟད་པའོ། །

དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར
དཔྱད་པའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྒྲིན
པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པ
ཅན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན

ཏོ། །དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན
མོད། རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་བརྟགས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ངེས་པར
རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མཐོང་བའི
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་མངོན་པ་ཐམས་

{@290A} ལ། །ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ
ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་ཀ
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ
ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཤེས་བས
དོན་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་

པ་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་ལོ། །སློ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱད་པ་བས་འདོད་
པའི་སློ་མེད་པར་རོ། །དེས་ན་ནི་ལྟར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འབྲད་
པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་
བ་གཞན་དུ་མི་འབྲད་པས་མདོ་སྤྲེལ་ས།

སློ་ཡང་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །འོན་ཏེ་སློ་མེད་
བར་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་རོལ་
གཞན་ཏོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་
དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མི་
འབྲད་པ་ནི་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་

གཞན་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྤང་བ་
ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ་སྔོན་པོ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་དོ།
།སྔོན་པོ་སྤང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ནི་ཚད་
མ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་མེད་པས་ན་སྤང་
བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྔོན་པོ་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཡིན།

སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྲང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་སྒྲོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ག་
ལས་ཤེས་ན། དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། སྒྲོན་པོ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལས་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ངོ་བོས་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ནི་

སྒྲོན་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་
མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་སྒྲོན་དང་ཕྱིས་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེས་ན་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་། དོན་གྱི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རོལ་གྱི་འོ། །འདི་ལ་གྲུབ་
པའི་མཐའ་བས་བརྗོད་པ་ནི།

{@290B} སྒྲོ་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་སྒྲོན་རོལ་དུ་ཡོད་
པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་སྤྲང་ཡང་འཛིན་པའི་རྣམ་བཤོད་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འགཤམ་བ་ཉིད་སྒྲོན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགཤམ་

བར་འགྱུར་རྩལ་གྱི་ཐ་དད་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ
བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་དོ་ཞེས་ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས། གཤམ་ཏེ་སྒྲོག་
ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་གྲུབ་ན། དེའི་ཆོ
མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་སྤར་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་འོན
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ།

བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་སངས་
རྒྱལ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། གསལ་བའི་མིང་ཅན་སྒྲོག་
ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་
ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ལ་ཉེས་བ་

དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཤམ་ཏེ་
སྤར་བ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་ཡང་དངོས་པོ་
སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་འོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤར་རོལ་
དུ་དངོས་པོ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ནི་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ནི་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་སྤར་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

མ་འབྲེལ་ཏེ། རྒྱུས་བྱ་གཞན་ལ་དོན་དེ་རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་
གྱིར་ལ་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་ཏུ་

མ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དཔེ་ཉིད་འཆད་པར་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དང་ཐ
དད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལས་དོན་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་པས་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པས་དོན་དེ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དང་རྟོག་ཏུ་མ

གྱུར་པ་དག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་སོ་ཞེན་འོ། །དེ་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པའོ།
།དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དང་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པར་མི་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་མ་གྱུ་བའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་

{@291A} ལ། །བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
འཇིག་པའི་བསྐྱེད་པར་ཞེས་སོ། །འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ཡང་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་སྟེ་ཚམས་དུ་མིས་ན་ཡང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་

དེ་དག་གི་བསྐྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཅི་མ་དུ་ཤེས་སོ། །ལྟ་བུ་བསྐྱལ་པ་
 ཅི་མ་དུ་མེས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གི་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མེས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྩ་འཁྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྩ་འཁྲུལ་ནི་གང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱིད་བར་རྩྭ་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་རྩྭ་སྐྱམ་
ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འགྲུབ་པ་སྟེ། འདིན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྩྭ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་ཏོ།
།དེ་ལ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་འཁུལ་
 བྱི་གཤར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་མི་འཇུག་ཅིང་རྩོན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་གཟུགས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཐ་དད་པས་མཐོང་ཞིང་ཤེས་ཏེ།
 འདི་ནི་བྱུང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་
འཁྲུག་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་ན། སེམས་ཅན་
རྣམས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བས་འདྲུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ

སྒྲིབ་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་སྒྲོན་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་

[#DATA APPARENTLY INCOMPLETE HERE]

{@291B} གས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཅས་པ་
དང་། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་རོལ་པ་
དང་། མཛོན་པར་འབྲུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྒྲོན་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་གྱི་སྒྲིབ་པོར་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཏུ་རྒྱུ་པར་

འཁོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོན་པ་རྒྱམས་གྱིས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩེ་

འཕྲུལ་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་ཟག་པ་བཞི་སྟེ།
བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་།
མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་
ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་མི་འགག་
སྟེ། གཏུ་ལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལྟན་གྱིས་
གྲུབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་

འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དྲུག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་
པོ་དེ་དག་དང་མངོན་པར་ལྡན་ཞིང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་ཏེ། དེ་བས་
ན་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་གོ། །རྗེས་སྔན་དྲུག་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་སྔན་པ་དང་། ཚེས་

རྗེས་སུ་སྔན་པ་དང་། དག་འདུན་རྗེས་སུ་སྔན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
རྗེས་སུ་སྔན་པ་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་སྔན་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་
སྔན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་བ་ཤད་པས་
འདིར་ཡང་མ་བཤད་དོ། །རྟག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་
སྔན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་

པས་ན་རྗེས་སུ་སྔན་པ་དྲུག་ཅེས་བྱ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གཞན་

གྲིདོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་བྱང་

{@292A} ཕྱ། རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། །ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྤྲུགས་སུ་ཆུད་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཆེ་པའི་རྩྭ་འཕྲུལ་བརྟེས་
པས་ན་རྩྭ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུགས་

སུ་ཆུད་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་
པའི་མཐའ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་
དང་མངོན་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པའོ། །རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་རོལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་
དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅིས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན། སེམས་ལ་སེམས་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་
པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བ་བསྟན་པས་ན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ཁས་བྱང་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་ཉེ་བར་

གཞག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས།
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་
བ་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། བདག་རིག་
གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། གྲུག་ལ་ཕན།

པའི་གང་ཟག་མཆོག་། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོ་སོར་
རང་གི་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ན་བདག་རིག་པའོ། །སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་གཞན་རིག་གོ། །རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་
བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་པའོ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་རྒྱུགས་པར་མཛད་པས་ན་
གྲུག་ལ་ཕན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲིམ་བུ་ཡིན་
པས་ན་གང་ཟག་མཆོག་སྟེ། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་

པའི་གང་ཟག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བྱ་གྲུག་ལས་འདས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་ཞེས་བྱའི་
བདག་པོ་མཆོག་། ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་མཉམ་པ་ཡང་
མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔེར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་

ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན

{@292B} ག་ཞེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟུ་གྱུར་པས་ཞེས་པ་ཞེས
གྱུར་བཤད་དོ། །ཞེགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། ཐར
པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་དེ་ཉིད་ནི་མི་ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་བསམ
པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་མ་ལུས

པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཞེས
ཀྱི་བདག་པོ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཕུལ་རྟུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག་གོ།
ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ
སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་བདག་སྟེ།
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱན་བདག་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ།

གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དོན་སྟོན་པ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ
དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱ
བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དོན་སྟོན
པའོ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར
བྱེད་པ་ཡིན།

པས་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྤྱོད། །དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི
ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚོས་སྤྱོད།
ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ལས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི
གའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་པོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སྤྱུལ་པའི་མཛད་པ་
སྣ་ཚོ་གསལ་ཚྲོགས་པར་བྱེད་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི
པོ་དེ་དག་གིས་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་ལ། ཐར་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་སུམ་

ཚོ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན། འགྲོ་
བའི་བསྟེན་བཀུར་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཤིང་ཕྱིར། རེས་འབྱུང་གསུམ་པོ་
བཤོད་རྒྱུམས་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུམས་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཡང་དག་པར་ཚྲོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་

འབྱུང་བ་ལ་མ་གཏོགས་པ་ལ་གཞན་མ་དག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
འཐོབ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རེས་འབྱུང་གསུམ་པོ་བཤོད་
རྒྱུམས་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་

བའི་བསྟེན་བཀྱར་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་དཔལ་དང་

{@293A} ལྟ། །ལྷན་པའི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེས་ན། རོན་གྱི་
དམ་པ་རྣམ་དག་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་
གྱི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པས་ན་དཔལ་ལྷན་འབྱོར་པ་ཀུན་བྱེད་
པའོ། །དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གསུམ་
བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཅིག་ཕུན་ཤིན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མེད་
དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡིན།

ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་
ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
བསྟུ་བའི་སྟོན་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚོད་
པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཅིང་

མཚན་ཐམས་ཅད་རོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལྔས་
ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་རྣམས་མཆོད་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར། མཆོག་སྦྱིན

དོན་མཆོག་ཁྱོད་འདྲད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལ་མཆོག་སྦྱིན་དོན་ཅི་མཆོག་འཇམ་དཔལ་ཏེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱོལ་བར་མཛད་པས་ན་མཆོག་སྦྱིན་ནོ།
།མཆོག་སྦྱིན་པ་ལ་དོན་ལྟར་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་སྟེ། དེ་
ཉིད་གྱིས་ན་མཆོག་སྟེ། བཅས་

ཅད་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་
དག་པའི་བོད་པ་ནི། མཆོག་སྦྱིན་དོན་མཆོག་ཁྱོད་འདྲད། །ཅེས་
སྟོས་སོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་གྱེ་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་གྱུར་པ་ཁྱོད་ལ་འདྲད་ཅིང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་
ཞེས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་

འདྲད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའོ།
།ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་
རྟེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པོ་དང་ལྡན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཁྱད་ལ་འདྲད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ
འདིར་ཡང་བོད་པ

{@293B} ཞེ་སྤྲུལ་བ་ཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ནི་སངས་
རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་སྒྱུར་བའམ་གང་གིས་ན་སངས་རྒྱུ་
བྱང་ཆུབ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད
ཀྱང་བྱ་བྱག་ཏུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་ཆགས་པ
ཁྱོད་ལ་འདྲད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་

ལ་ཆགས་ཤིང་ཞིན་ཏུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
བའམ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་
ཡིན་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་ཡིན་
ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱུ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྤྱགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སངས་

རྒྱུ་པའི་ཆགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དགའ་བར་གྱུར་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུ་འདོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདྲད། ཅེས་
བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་མངོན་པར་ཆགས་པ་
སྟེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་བཞེད་པ་ལོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
གྱུར་པས་ན་སངས་རྒྱུ་འདོད་

པའོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན
སངས་རྒྱལ་འདོད་པ་ཡིན་པ་འཇ། སངས་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་སྟེ།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པར
རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱལ་དགྲེས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད།
།སངས་རྒྱལ་རོལ་ལ་ཕྱག་འཚེལ།

འདུད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དགྲེས་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རོལ་པ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དགྲེས་
ཤིང་རོལ་པའོ། །ཡང་ན་དགྲེས་པ་ནི་ལྷ་སྟེའོ། །རོལ་པ་ནི་ལྷ་
ལེའོ། །སངས་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱལ་བཞད་པ་
ཁྱོད་ལ་འདུད།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཞལ་གྱི་པར་ཁ་དབྱེ་བའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་
བཞད་པ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་ཆུད་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་སྟོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷུང་བསྟན་པའི་ལྷ་ས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །

སངས་རྒྱལ་གསུང་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད། སངས་རྒྱལ་ཐུགས་ལ་ཕྱག་
འཚེལ་འདུད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནི་དམ་པའི་

ཚེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཕྱིར
རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ནི་རྣམ་པ་བཞི
སྟེ། ཁོ་བ་དང་།

{@294A} ལྟ། །གསལ་བ་དང་། རྟོག་དང་། ལྷ་བའི་གསུང་གི་བྱེ
བྲག་གོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དེ། ཐམས
ཅད་ཏུ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་། དེར
བཞུགས་པས་ཐུག་འཚེལ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མེད་པ་ལས
བྱུང་།

ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་བྱ་བ
ལ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེ
ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས
བྱའོ། །འདི་ལས་སངས་རྒྱུས་རྣམས་བྱུང་བས་ན་སངས་རྒྱུས་
འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་

སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་ན། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བའོ།
།ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ
འདུད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དེ
ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་ན་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའོ།
།གཉིས་སུ་མེད་པའི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་འཇགས། ཡེ་ཤེས་
རྣམས་འདི་ལས་བྱུང་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱུ་འཕྲུལ་
ཏུ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱལ་རོལ་སྟོན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་
བྱ་བ་ལ། སྐྱུ་འཕྲུལ་ཏུ་བའི་སྟོན་པ་མ་ལུས་པའི་དངོས་པོའི་
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་

སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཏུ་བའོ། །ཆ་ལུགས་དང་རྒྱན་
དང་གོས་དང་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེད་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་བཞུགས་པས་ན། སངས་རྒྱལ་རོལ་སྟོན་ཞེས་བྱའོ། །སྤར་
བཤུད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་
བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་

འཚལ་བ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་ཐམི་དད་
ཅིང་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་རྣམས་མཐུ་ལ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་སྤར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་
བས་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ཉིད་
ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཨི་ཏི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་དེ་
དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ནི་དེ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་
རྣམས་མ་ལུས་འབྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་རྟོགས་ལྡན་ན། །སྒྲ་ཚོགས་ཚུལ་

རྣམས་དབྱུང་པས་རྣམ་ཀུན་དག་པ་གྲུབ། །འཇམ་དབྱངས་མཚན་ནི
ཡང་དག་དུས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇམ་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན
པའི་དོན་འབྱུང་

{@294B} །འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཀུན་འདུས་བདེ་ག་ཞེགས་སྒྲིམ་འབྱོར
པ། །ནམ་མཁའ་འོ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་ཅིང་དུས་ཚོད་རྣམས་ལས་འདས།
།རྒྱལ་བའི་དོ་མཛུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་འདས། །རྒྱལ་བས་
མཚོད་པ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་དོན་རྟོགས་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་དོན
ཡང་བརྟེན་ནས་

དད་པའི་ཐེས་འབྲངས་ཏེ། །གྲུས་པ་ཉིད་ཟད་ཆོག་ལ་ཆོག་དེར
སེམས་དགས་ངངས། །སྤྱོད་ཅིང་ཕྱོགས་ལས་འདས་པས་བརྟེན་པའི་དེ
བར་ལྟ། །འཇམ་དབྱངས་འཇམ་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་རང་དག
མིན། །འཇམ་དབྱངས་ཞབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཅུང་ཟད་ཅིང་དང་པས།
།འཇམ་དབྱངས་འདི་ནི་

རྣམ་བཤེས་སངས་རྒྱལ་མཐུ་སྤྱོད་པས་གྱིས། །བདེ་ག་ཞེགས་སྒྲིམ་མཚོག
རྣམས་གྱིས་རྟོགས་བྱ་སྤྱོད་པའི་དེར། །བདག་འདྲའི་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་
གཞན་དག་ཅི་ལྟར་འཇམ་ཏེན། །མདོ་དང་ཚད་མའི་ཆུང་དང་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་མི་འགལ། །ལུས་ཀུན་ལས་གསུངས་དཔལ་གྱི་ཆོག་འགལ་མེད
དོས། །

རྒྱལ་བའི་གསང་སྔགས་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལྟོ། །
ཞིང་མ་ལུས་ཚུལ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་ཡིན། །བཤད་པའི་
ཚུལ་ཀྱི་ཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་གྱུར་པས། །མ་བརྟགས་མི་སྤྲད་
མཁས་པས་ངེས་པར་བརྟགས་ཏེ་གཟུང་། །ཚོས་དོན་དེ་ཉིད་མི་འགལ་
ཤིང་ཏུ་དག་གྱུར་པའི། །

བཤད་པ་འདི་ལ་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་མི་བྱ། །སྤར་ཁྱོད་
གྱིས་ང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་འདི་
ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་ཕྱིར། །ལག་ན་
རྩོམ་རྩོམ་འཆང་། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། སུ་ཞིག་གི་མཚན་ཡང་དག་པར་

བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་མ་ལུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་

པས་ན་འང་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །དེའི་མཚན་ཡང་དག་པར
བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དོན་དང་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ན་ཡོངས་སུ་དག
པའོ། །མ་འདྲེས

{@295A} ལ། །པས་ན། ལུ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན
པར་མཛད་ཅེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་དགའ་བ་དང་དང
བ་དང་། མཁུ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་མ་ལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་དགའ་བ་ནི་ཡིད
དགའ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ

དང་བའི་མོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ན་དང་བའོ། །དེ་ཉིད་རབ་གྱི
མཐར་ཐུགས་པར་སོང་བ་ནི་མཁུ་བ་ཆེན་པོའོ། །ལག་ན་རྗེ་རྗེ
རྗེ་འཆང་ཁྱོད་གྱིས་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་གསང་བ་ཡོངས་
སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ
སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང
སངས་

རྒྱས་དང་། བདུད་དང་། ལུ་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུ་མོང་མ
ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དུ
ཉེ་བར་སོང་བའི་ལུས་ནི་ལུས་ཀྱི་གསང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་གི
གསང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་གྱི

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་

ཐུན་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དག་དང་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་དག་གི་གསང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི
ཐུགས་ཀྱི་སྟོད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོད
ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་

དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་གསང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ
རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ས་དང་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྦྱིན་པ
དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིགས་

རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་
བྱ་བའི་ས་བཅུ་དང་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་
པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚྲིགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་དག་པར་བྱ་བའི་སྦྱིར་བ་ཤད་དོ་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདྲ་མཉམ་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་

རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་

དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་བས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངི
སྲིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
ཡང་དག་པར་བཟུང་བའི་བར་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་

{@295B} བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་ཤིང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་པ་ནི
གཞུང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་གི་
དོན་བཤད་པའོ། །བཀོལ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དག་གིས་བད
སྲད་པའོ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་

དོན་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །གསལ་བར་
བྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལག་ན་ནོ་
རྗེ་རྗེ་འཆང་འདི་ནི་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གསལ་
སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསལ་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བཟུང་བ་དང་། བཅད་པ་དང་། ལྷོན་
པའི་རྣམ་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པས་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ལ་
སོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མི་ཞོན་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ། བསྟན་
པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམ་

གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི

དབྱེ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལག་ན་རྩོམ་རྩོམ་
འཆང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མིང་ཡང་དག
པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེ་དང
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཤིན་ཏུ་

ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ
ཉིད་ནི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ཀློན་
ནས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་བྱང་བ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་
པ་ལས་བྱུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྒྱུ་འོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་འོ་བོ་ཉིད་དུ་
གྱུར་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། རྟོགས་པ་དང་ལམ་

ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་རྫོགས་པའོ། །བདེ་བར
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །

{@296A} ལྟ། །སོགས་པ་མ་རྫོགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོ། །ཕ་རོལ་ཉིད
དོགས་པ་བསྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་པ་སྤྲུལ་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
གཞན་གྱིས་མ་རྫོགས་སོ་ཞེས་རྫོགས་པ་སྤྲུལ་པས་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་རྫོགས་སོ་ཞེས
བྱ་བ་འདི་ལ

ཡང་དོ། །ཡང་སངས་རྒྱུ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ནི། བསྐྱོག་པ་ལ
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་གིས་མཐོང་བ་གང་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད
གཞན་གྱི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཕ་རོལ་པོ་འོ། །དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་མཐའ་འཚའ་བ་ནི་གཅིག་ཉིད
དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་རང

དང་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཅིག་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཡང་སྤྲུ
ལྷན་བལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་སྟེ་ན། འདྲ་བ
རྫོགས་པ་སྤྲུལ་པས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་སྤྲུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བ་དང་རྫོགས་པ་མཐུན་པ་བདེ

སྒྲིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ

ཏེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཚོ
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་པ་སྤྱི་དོན་དུ
སྒྲིབས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡང་མེད་དེ
དེས་ན་འདི་ནི་དོན་མ་ཡིན་གོ། །དེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བ་དང་རྒྱུད་རིང་

པོ་ན་གནས་པ་དག་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་སྤྱོད་མོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དོན་དུ་མ་ཡིན་གོ། །གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཅེས་སྤྲོད་པོ་གཤམ་པའོ། །ལྟ་བུ་དེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི
མཚན་ཉིད་ཅན་གོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་
རིག་

པར་བྱ་བ་ཉིད་འགོ་གཤམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བཞིན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཇི་ལྟར་ལྟག་པར་ཞེན་པ་བཞིན་གོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འདི
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཐོབ་པ་ནི་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསམས་ནས་བཤད་པ་ནི་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཞན་ནི་ལྷ་དབང་སྒོ་ལ་སོགས་
པ་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་དག་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བས་ཏེ་འོན་ཀྱང་ངོ། །དེ་ནི་བདག་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་ཉམས་པ་འོ། །དེ་དག་

{@296B} ཞེ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །སྒྲ་ཚོགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་
བ་ལ་སོགས་པ་འི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་། གཟུང་བ་ལ་སོགས་
པར་གསལ་བ་ཡང་ཕ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།
།གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་སྒྲུང་ཡང་བདག་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཚོགས་ཞན་
དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དག་

པས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་
དད་པ་འོ། །མི་སྒྲུང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་འི་
རྣམ་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་བར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་ཐ་མི་
དད་ཅེས་བསམ་པ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲུང་འབྱེན་པ་གཞན་
བརྗོད་པ་འོ། །ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་

ལ་སོགས་པ་འི་རྣམ་པ་འོ། །གསལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་
ལྷན་ཅིག་ཐ་མི་དད་པ་འོ། །བརྗོད་ཟིན་པ་འི་དོན་ཉིད་གསལ་འདེབས་པ་
ནི། ཇི་ལྟར་བདག་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

གསལ་བར་ཁས་ལེན་ན། བདག་བཞིན་དུ་ཡོད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

༥

རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་མོད་ཅི་སྟོན་སྟུང་ན། བཤད་པ་དེས་ན་མཐའ་
དག་ཅེས་བྱ་བའོ། །བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་དེ་དག་ཀྱང་བདག་དུ་འགྱུར་རོ། །སྲུང་འབྱོན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་
པ་ནི་འཁྱུལ་བ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་བཟོད་དོ་སྟུང་ན།
འཁྱུལ་པ་བས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་འཁྱུལ་པ་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བཟོད་ལ། གསལ་པ་ནི་བསྟོན་བྱ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐད་དཔ་འདི་ནི་ཇི་སྟོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་སྟོན་དུ་བསྟོན་
བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ལ། བསྟོན་བྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་ཡང་

འཁྱུལ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པས་ན་ཕན་ཚུན་བསྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཇི་སྟོན་དུ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོན་
འཁྱུལ་པར་མི་འགྲུབ་ལ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཇི་སྟོན་དུ་
འཁྱུལ་པ་ཉིད་དུ་དེས་ན་བསྟོན་པ་ལ་གལ་ཏེ་བསྟོན་པ་འདི་དོན་དུ་མི་
འཇུག་པ་དེ་སྟོན་མི་འགྲུབ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཡང་

བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལོར་ལྷུང་རོ། །འོན་
དུ་མར་སྒར་བ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མྱེང་བ་མ་ཡིན་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་མ་ནི་འོ།
།དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་
ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་ནང་དུ་

{@297A} ལ། །ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་རྣམ་པ་
གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་ངག་ཡིངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། །དུ་མ་
ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་དགག་པ་དང་འབྲེལ་
གྱིས་ང་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ནི་མ་ཐའ་དག་གཉིས་མེད་པ་ཁོ་
ན་སྟེ། ཐ་དད་པ་ནི་སྒར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་རང་
བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། གསལ་པ་ཅོམ་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །འོན་ཏེ་
གོམས་པ་འདི་ནི་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཁོ་གོ་ཞེ་
ན། གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་ནང་གི་
རྒྱ་ཅོམ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་སོ།
།རྒྱ་ལམ་ལ་སོགས་པར་ནི་བག་ཆགས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ནང་གི་རྒྱ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་འོ། །དེ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་མཐོང་བ་དང་

མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དང་པོ་མཐོང་བ་མེད་པར་འཁྱུལ་པ་ན་འོ། །དེ་འི་ཆོ་འཁྱུལ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་
མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སྲིད་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །རང་གི་བདག་

ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞིན་གཅིག་ལ་འོ། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་དུ་
ཚུགས་མོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་
རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་རིགས་པ་
ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྤྲོད་པོ་འི་
རྣམ་པ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པ་འི་མཐའ་པས་བརྗོད་པ་ནི།
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །གྲུབ་པ་འི་
མཐའ་པས་འདྲི་བ་ནི་གསལ་བ་འི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཞན་ལན་འདེབས་
པ་ནི་རྟོག་དུ་ཞེས་

བྱ་བའོ། །འདི་ལ་གསུངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བའོ།
།གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ནས་སྒྲིག་ཏུ
མ་གྱུར་པ་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ནི་དེ་དག་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མ
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིག་འཕྲུག་གྱུང
སྔོན་པོ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་མི་བྱེད་ལ་མིག

{@297B} མ་ཞུགས་གྱུང་སྔོན་པོ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ
ཡུལ་དེ་མི་སྣང་ན་དེའི་ཆོ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས
བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་མ
གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ་སྟུང་ན་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིག་ལ

སོགས་པ་ལས་བྱུང་བར་མཛོན་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ།
།གཞན་དུ་སྣང་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གཞན
དུ་སྣང་བར་འདོད་པའི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར
སྣང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དུ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྣང་བ་ཉིད་

ལས་ཤེས་སོ་སྟུང་ན་སྣང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ
ཏེ་སྣང་བར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ
པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བརྟེན་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། འགའ

ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོས་སྤང་བར་འདོད་པ་ལས
གཞན་པའི་སྤང་བ་མིག་ལ

སོགས་པ་ཉེས་པའི་རྒྱས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ
ཏེ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཉེ་བར
གཞན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མིག་
ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་ཐལ་ན་དེ་ནི་སྤང་བར་མཐོང་བ་ཡང་མེད
དེ་དེས་ན་མེ་ལོང་ལྟར་སྤང

བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་ནི
ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་མེ་ལོང་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ
མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་བརྒྱུ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཁས་ལེན
པ་དེ་ལ་སྒྲིས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་མ

ཡིན་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྤང་མོད
ཅི་སྟོན་ཞེ་ན། དེས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རེ་ཞིག་ཁ་དོག་ནི་ངེས
པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་ལིང་ཏྲིག་ཅེས་སྟོས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ལིང་
ཏྲིག་དང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེའི
ཆོ་དེར་ཤར་བའི་མདོག་གྱུང

རྒྱལ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་སྒྲོན་མ་ཡུལ་དེའི་
མདོག་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའོག་གོ། །གལ་ཏེ་མིག་
གི་འོད་ཟེར་མིག་འབྲས་ནས་འཐོན་ནས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་
ཞུགས་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

{@298A} ལ། །གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་མ་སྟེ་མིག་གི་སྒྲུང་བའོ།
།དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ། དེའི་
ཆོ་སྒྲོན་མ་དང་འབྲེལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་སྒྲོན་མ་དང་འབྲེལ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་

གཞན་འདོད་ན་དེའང་ཐུག་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་
པ་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་རོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཡོད་པ་
ན་དེའི་ཆོ་འོད་ཟེར་དེ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་པ་ཙམ་ལས་ཞེས་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་
ཉེས་སྟམ་ན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་པ་ཙམ་གྱིས་
ཡུལ་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་བཞེད་པ་ནི་དེའི་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་

བྱ་བའོ། །གཉི་ག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དང་རྣམ་
པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འོ། །ཁྱེད་བ་ཉིད་

དམ་ཞེས་བྱ་བར་རང་རིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་རིག་པ་
མ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ། །རྟོགས་པ་དང་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་མི་རུང་
བ་ཉིད་བརྗོད་བཞི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་
ལ་ནི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་སྟོའི་རང་
བཞིན་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་སེམས་ཡོད་པ་

གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། དོན་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོའི་
རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་ན་གནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འོན་
ཏེ་སྟོའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་ན། དེའི་ཆོ་ཡང་རྟོགས་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡུལ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མི་རུས་ཏེ་རྣམ་པ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར་ངོ། །འོན་ཏེ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཉིད་

གྱིས་ཡུལ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅེན་མ་རྟོགས་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་གཞན་པའི་ཡུལ་ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་
མ་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྟོའི་
རང་བཞིན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན་ནི་དེ་ཉིད་

དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཡོད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི
བྱ་བ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ
དག་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འབྲད་སྟམ་ན་བྱ་བ་གཞན་དང་ཞེས་གསུངས
སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །དེ་གཞན
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པར་བྱ་བ

{@298B}སྒྲིབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོའི་གཞུང་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལོ།
།དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པར་རོ། །འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས
བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་དྲན་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་དོན
ཉིད་ཡིན་ཞོ་སྟམ་ན་དོན་དང་སྒྲུང་བ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན

ནའོ། །དེ་ཉིད་ལ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མ་ངེས་པ་ལོ། །ཆ་གཉིས་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཐུ་མོ་དང་ཐུ་མོ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིའི་ལམ་ནི
འདི་ནི་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་

འགྲུབ་སྟམ་ན་དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་དོན་ཤེས་པ་སྟེ་
གསལ་བའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་གཞན་དུ་མི་འབྲད་པར་ཏེ། དྲན་པར་

དོན་གསལ་བ་གཞན་དུ་མི་འབྲད་པས་ཀྱང་བློ་གསལ་པ་ཡིན་ནོ།
༥.ཞེས་པ་རིག་པ་མ་ཡིན་ལ།

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
གཉིས་ཀ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སུ་དཔག་པས་
བསྐྱབ་བོ་སྟུང་ན། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བཟོད་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །སུན་འབྱེན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་དཔེ་
ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བུམ་ཟེ་དག།

ཅེས་བྱ་བ་བཟོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་ཏོ། །སྐྱེ་ལྔ་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་འོ། །དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་ཞེས་པ་འོ།
།དེ་ལ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་དམ་བཅས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བློན་པ་འོ། །ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་

བཟོད་པ་ནི། དེ་དེ་ལྟ་བུར་སྤང་ལྟོ་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་
ཞེས་པའི་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟུང་ན་ཡུལ་ཞེས་
པ་ལ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཞེས་
པའི་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཡིན་པས་སོ། །ཉམས་མྱོང་བ་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་
ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཞེས་པ་འི་ཞེས་པ་བྲན་པ་འི་མཚན་ཉིད་ལ
སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་རོ། །དེ
ལྟར་སྒྲུང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བར་རོ། །གལ་ཏེ་བྲན་པ་ལ
སྒྲུང་བ་འདི་དོན་ཡིན་ན་དེ་འི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས
པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་འབྱེན་པ་གཞན་ཡང་བརྟུན་པ་ནི

{@299A} ཨ། །བདག་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནའོ། །བདག་ལ་འབྲེལ་བ་འི་བདེ་བ
ལ་སོགས་པ་ནི་བརྟུན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྟུན་ཀྱང་དོ། །གཞན
ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་བྲན

པ་ལས་གཞན་ནོ། །འདི་ནི་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིས་རྟོགས་ལ
གང་ཡིན་པ་ཉིད་ངས་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི
སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ལ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ནི་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཐ
དད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་མཚམས་སྦྱར་བར་མི་འགྱུར་སྟེ
ན། སེམས་དེ་གཉིས་ནི་ཞེས་གསུངས།

སོ། །འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་འི་སེམས་དག
ལ་འོ། །གཞན་ལ་གནས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་མ་བརྟུན
ཀྱང་འདྲ་བ་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ན། རང་གི་རྟོགས

པའི་ཐེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱུན་གཞན་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་གལ་

ཏྲ་བདག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་བདེན་པ་བརྗོད་པའི་དུས་ན་
ཉན་པའི་སྤོ་དོན་དང་བལ་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་སྟེ་
ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་བདེན་པ་བརྗོད་པའི་དུས་ན་ནི་སྟེ་
བཤའི་མེས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཉན་པ་པོས་སྒྲིབ་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་

སྣང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཤེས་པ་
གཉིས་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བའི་ཆ་གཉིས་ལ་དམིགས་སྟེ་ན།
སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་དེ་ཆ་
གཅིག་གོ། །ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཆ་
གཉིས་པའོ། །གཞན་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲམ་

ཟེ་ལ་མོགས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོའི་ཤེས་པ་འོ།
།འབའ་ཞིག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བལ་བར་རོ།
།དོན་གྱིས་གོ་བས་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཐེས་སུ་འབྲང་བ་སུ་ཡང་
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟ་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་
གྱིས་གོ་བས་ཡང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ་དོན་གྱིས་
གོ་བས་སློབ་པ་དང་པར་རྗེས་སུ་དཔེ་གཤམ་དེའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྟེ་
ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་ངེས་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། གང་གི་སྤྱིར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་རྣམས་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ལ།

{@299B} སོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྟེན་པ་དང་པས་ཞེས་བྱ་བ་
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི། ལྷ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་ལ་སློབ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ནི་ཀའི་ནའི་རྟེན་ཡིན་ལོ། །འདི་ཉིད་སྤྱད་པ་ནི་ཀའི་
དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དོན་པ་དང་པ་ཡིན་ན་ནི་ལྷ་ཉིད་རྟེན་
གྱི་མཐའ་ཅན་རྟོགས་པ་དེས། ཀའི་ནའི་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཅན་གྱི་སློ་
འཆད་

པ་སྟེ་སློབ་ནི་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར། །འོན་སྟེ་པོའི་སློབ་ཞེས་པ་དང་པར་ཇི་ལྟར་སྟེ་
སྟེ་མ་ན། སྟེ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དེའི་རྣམ་
པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལོ། །སྤྱི་མའི་ཞེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་སྟེ་པོའི་ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་སྟེ་པོའི་

རྣམ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སོ། །ཐ་དད་པར
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པའི་བཟོས་སྤྱོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད
མས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་ཚད་མས
མ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
འོན་ཏེ་དེ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དགག་པར
བྱའོ་སྣམ་ན་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བོ། །ཅི་སྟེ་སྦྱོར་སྤྱོད་པས
ཀྱང་དོན་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཉིད་རབ
རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྣམ་ན། སྤྱོད་དང་ལྡན་

པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་པས་ནི་འོ། །གལ་ཏེ
ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བར་རིག་པས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དོན་ཡོངས་སུ
འདོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་རང་རིག་པར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱོ
དོར་བར་བྱའོ་སྣམ་ན། འོན་ཏེ་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལས
ཐ་དད་པའི་སྤྱོ་མེད་དེ་ཞེན་ནི་དེ་

ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྣམ་ན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་
ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོ་གཞན་བྲན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོ་གཞན་གྱིས་སོ།
སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོ་མ་དེ་ཉིད་བྲན་པ་ལ་གཞན་པར་

ཚད་མར་གང་ལས་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

བདེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་
གྲུང་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ན་ནི་དེ་འི་ཚེ་ཐམས་ཅད་
འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དེ་ལ་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྒྲུབ་བའི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན་དེ་ལ་ཤེས་པ་
ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ལོ། །

{@300A} ལྟ། །རྒྱ་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་འི་ཡུལ་དེ་ལོ། །གཞན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནི་དོན་དང་བཅས་པར་རོ།
།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེས་པར་འགྱུར་མོད་
ཤེས་པ་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་གོ་དེས་སྟེ་མ་ན་དེ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ལ་རྒྱ་

དེས་ན་དེ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་
སྟོབས་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁྲུལ་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།གཉིས་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་

ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ནི་མི་རུང་དོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་མེད་པར་སྒྲུབ་བ་

གཟུང་བར་མི་རྒྱལ་པས་ན་སྒྲིང་བ་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་གཞན་དུ་ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དབྱེ་ན་རྒྱ་གཟུགས་ཀྱང་དབྱེ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་འོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ངེས་པ་འདིར་མི་
འགྱུར་སྒྲིམ་ན་དོན་དེ་ནང་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དོན་འཛིན་པ་འོ། །གཉི་གའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་

པའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ། །ངེས་པར་
འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་
དབྱེ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

སེམས་དེ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ངོ། །རང་
བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བཟོད་པ་ནི་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
ཤེས་པ་དབྱེ་པ་འོ། །སྟོ་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་འཛིན་པ་འོ།

ཀླུ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་

ཅན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །འདི་ཉིད་ལྷོག་
པའི་སྒྲོ་ནས་བཞེད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཤམ་ཏེ་དོན་གྱིས་
ཤེས་པ་དོན་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་སྒྲོ་སྒྲུ་མ་འབའ་
ཞིག་གྱུར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཛིན་པ་ལ་ཡང་གེ་ཆོམ་ཟ་བ་
ཡིན་ཏེ་གཟུང་བ་མ་དུན་ན་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཁྱེད་ཕྱི

{@300B} མ་འཆད་པ་ནི་འཛིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་གཟུང་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྟེ། གཟུང་བ་ཉིད་པ་ན་གཞན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་གཟུང་བའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེས་ན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
གཞན་

དུ་དུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་དུན་པར་བྱ་བ་དེ་
ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གཟུང་བ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དོ། །འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་
པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་

གཅིག་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་པོས་སོ། །དེ
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་སྡེ་མ་སྡེ་མའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པའི
སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བུལ་བའི་སྤྱིར་རོ།
།འདི་ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་གང་གི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེའི

ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྡེ་མའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་རིག་པའི་རྣམ་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པའི་ཞེས་པ་བྲན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
སྤྱིས་པར་གྱུར་པ་ན། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྡེ་མའི་རྣམ་པ་
དང་བྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་ཞིང་ལས་
སྤྱིས་པའི་ཞེས་པ་ཞིང་གི་རྣམ་པ་དང་

བྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གོ། །དེ་གནས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
གནས་པ་ཉིད་ཞེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་མོ་སྟུང་ན། བདེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སློབ་སོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཆད་པའོ། །ཁྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་

པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །འོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིན་ཡང་
རྣམ་པར་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ཐ་དང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ

དགཉིད་ཡིན་མོ་སྒྲུ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ།
འོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་སྔོན་

པོ་ལ་སོགས་པ་འི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འོ་སྒྲུ་ན་ན། བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་
གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་

{@301A} ལྟ། མེད་པར་ཏེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེ་སྒྲོག་རྒྱུ་མ་
གྱུར་པ་ཉིད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ནི་གསལ་

བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྒྲུ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་བ་བདག་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་
པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་
ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་

སྤྱི་ཚུལ་པར་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་ཁོ་ནར་
སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་སྤྱོད་དུ་བའི་དོན་དུ་
ཕྱོགས་སྤྲུལ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་
བ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཇི

ལྟར་ཐ་དད་པར་མཐོང་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན། །འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་གྱི་དོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་ལ་མ་
རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་

ཐ་དད་པར་མཐོང་བར་རིགས་ཏེ་ཞེས་པ་རོལ་གྱིས་བཟོད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་འབྱེན་པ་ནི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ།
།འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཅི་
འདྲ་བ་དེས་ཀྱང་གཞན་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ན། གཞན་གྱིས་ལྟ་བ་
གཞན་རྟོགས་པར་རྒྱས་རེ་སྐྱད་ན། དེས་ན་

ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་
བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་

འགྲེལ་འདིའི་དོན་ཅི་སྟུང་ན། དེས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ
བའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མི་རྟོགས་ན་ཅི་ཞིག་རྟོགས་ཤེ་ན་གལ་ཏེ
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

སྤར་བླ་བ་གཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བླ་བ
གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཁོ་ན་མཐོང་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོག་པའོ།
།དེས་ན་འདི་གཉིས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ
ལྟ་ན་འོ་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བྱེད་པ་ནི
དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ

{@301B} པ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །སྤོབ་པོ་དང
མེར་པོ་དག་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁས་སྤངས་པ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་འགལ
བཅོས་གནས་པར་འགྱུར། འདི་ལ་འགལ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན།
འདི་ལ་འགལ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ

པ་གཞན་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་དད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།
།གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ།
།གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན
འདི་མིང་ཅི་མ་ཡིན་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན
ཇི་ལྟར་ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནས་

བཟོད་པ་ནི་དེའི་ཚོ་ཞེས་བྱའོ། །མེར་པོ་དང་མི་འབྲལ་བའི་
སྒྲོན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱེད་ལ་ཞོག་ཅེས་བཟོད་པ་ནི་སྒྲོན་
པོ་ཙམ་ཞིག་ཁྱེད་ནས་འོངས་པར་མཐོང་གི་མེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བརྒྱུད་པ་ལ། ལན་ལྷོག་པ་ནི་བྲལ་བ་མེད་པའི་སྒྲོན་པོ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་པོ་དང་

མེར་པོ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟད་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་སྟམ་ན།
ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟད་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་ཤེས་པ་
གཞན་གྱིས་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་
ཞེས་སྟོས་ཏེ་དོན་དེའོ། །དེར་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་དོན་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་པོའི་

རྣམ་པ་ཡང་དོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་བ་དང་བཅས་
པར་འདོད་པར་རོ། །རྒྱུར་གྱུར་པ་སྤྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མ་
ཚོང་བས་གཞན་ཀ་བས་སྟོང་པར་ཀ་བའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་
མི་འབྱུང་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་
དང་བྲལ་བ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་ཇི་

ལྟར་དོན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་ཞེས་སྟོས་སོ།
།དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་

ཏོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་ཐད་དཔེ། །འོན་
ཇི་ལྟར་སྤར་གཏན་མཐོང་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་སྟེ།
ག། རྟོན་གཞན་མེད་པར་ཞེས་སྟོས་སོ། །གཞན་དུ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མ་མཐོང་བའི་
དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་
བུའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་
མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་བུའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིས་བྱ་

{@302A} ལ། །གཞན་གྱིས་གོང་བུའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཤིང་གི་རྣམ་
པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔྱད་ཅིན་
ཏོ། དེས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་
རིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་
རྟོགས་པ་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་

ཉེས་པ་གཞན་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་དེ་
ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་གོང་བུའི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་
ཤིང་དུ་སྤང་བ་བསྦྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཕྱིས་ཤིང་མཐོང་ངོ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིས་མཐོང་
བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུགས་ཀྱང་གི་སྒྲིའི་

དོན

ཏོ། །ཕྱིས་ཉིད་འགྱུར་མེད་སྒར་གོང་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་
མཐོང་བའི་དུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཤིང་དུ་རྟོགས་
པ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་

ཤིང་རྟོགས་པ་དེར་ཡང་དོ། །དེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པའི་རྒྱའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ལ་
གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་རྩེས་སུ་དཔག་པར་རྣམས་ཤེས། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རྟོག་པ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་

མེད་པར་གྱུར་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
འགྱུར་དོ། །ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ནི་སྒར་འགྱུར་
དགོས་ལ། འདི་ནི་ཕྱིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་
དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
ཤིང་རྟོགས་པ་དེར་ཡང་དོ། །དེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པའི་རྒྱའོ། །འོ་ན་ཇི་

ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྣམ་ཤེས།
རྟོག་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ནི་སྤར་འགྱུར་
དགོས་ལ། འདི་ནི་ཕྱིས་ཁོ་ནའི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་
བུ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། །ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི།
འདི་ལྟར་ཞེས་

{@302B} བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ནི་སོ་སོར་སྤང་བ་ལས་སོ། །སེར་པོར་
སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོན་པོར་སྤང་བ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོན་པོར་སྤང་བ་ཉིད་སེར་པོར་
ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་སེར་པོར་
སྤང་བ་དང་

བྲལ་སྒྲིམ་ན་སེར་པོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་སེར་
པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྤྲོན་པོའི་ཤེས་པ་
ཉིད་སེར་པོའི་ཤེས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚུལ་འདིས་
སྤྲོན་པོར་སྤང་བ་ཉིད་སེར་པོར་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ལ་རག་གོ།

སྒྲུལ་ན། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མེད་སྒྲུལ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སེར་པོར་སྒྲུང་
བའི་རྒྱལ་པར་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྔོན་པོར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཉེས་པ་འདྲིར་ངེ
ལྟར་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེར་པོའི་ཞེས་པའི
དེ་མ་ཐག་པ་སྔོན་པོའི་ཞེས་པའི་

དེ་མ་ཐག་པ་ལའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྔོན་པོ་དང་
སེར་པོའི་རྒྱལ་པར་ཞེས་པ་འགྱུར་བར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྒྲུལ་ན།
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཁྱུང་ན་གྱི་ཡུལ་ལ་
གནས་པའི་རྫོང་མེད་དུ་མ

བྱུ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་དོ། །བསྐྱོད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནིའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་གྲུར་སྒྲུང་བ་ལའོ། །གང་ལ་དུ་བཡོད་པ་དེ་
ན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་གྱི་མེར་སྒྲུང་བཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ
ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ན་དུ་

བར་སྒྲུང་བཡོད་པ་དེར་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་རང་གི་མེར་སྒྲུང་

བཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་
པ་ལ་སོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་འི་ཕྱིར་སློ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱའི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
གང་གི་ཞེན་སྦྲང་བ་ཉིད་དགོས་ཀྱི།

མི་སྦྲང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྦྲང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་གཤམ་
ཏེ་དོན་མེད་ན་དེའི་ཆོ་སྦྲང་བ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེས་
ན་སྦྲང་བ་ཁས་སྤང་པའི་དོན་དུ་ཡང་གཞོན་མི་ཟ་བར་དོན་ཁས་
སྤངས་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་

{@303A} ༣༡། །གསུངས་སོ། །སྦྲང་བ་མེད་པར་ཡང་དོན་འགྱུར་བ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་སྦྲང་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཉིད་ཁས་སྤང་བར་
བྱའོ་སྟེ་ན། སྦྲང་བ་མེད་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྲང་བ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ནི་ཁས་སྤང་བར་མི་རྣམས་པ་ཁོ་ནའི་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། །ས་པོ་ན་དུ་སྦྲང་བ་དང་

བྲལ་བའི་སྤྱི་གྲུ་འབའ་ཞིག་སྦྲང་བར་འགྱུར་ན་སྤྱི་གྲུར་སྦྲང་བ་
རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་གྲུར་སྦྲང་བའི་རྒྱ་མེད་པ་ག་
པོ་ན་དུ་སྦྲང་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་
སངས་རྒྱུས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱི་

ལྷུང་སྒྲུང་བ་དེ་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ས་བོན་དུ

སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་ན་འོ། །འདི་ཕྱི་རོལ་པོ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས
བྱ་བའི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ
གྲུབ་པའི་མཐའ་བས་དེ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་བྱ་བ
ཟིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་

ཉིད་ཡོད་མོད། སྒྲུང་གོ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེར་རོ།
།འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་གྱུ་ལས་མི་སྒྲུང་བ་ཡང་ས་བོན་ཡོད་པར
ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང
ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་དུས་སུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི
འགོག་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གཤམ་

ཏེ་ཕྱི་རོལ་ནི་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོ་བྱ་གསུངས་པ
ཅུ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། ཇེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་སྐྱོས་སོ།
།གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་སོ། །དོན་ཡང་གཞན
ཉིད་དེ་སྐྱེད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དུ་བ་བསྐྱེད་པ
ཉིད་ནི་དེ་ཆོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

ནི་ཕྱི་ལ་ཡང་དོ། །ཇི་ལྟར་ངས་མཐོང་བའི་བླ་བ་གཉིས་པོ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་དམ་པར་བྱ་དད
པར་ཡང་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་དུ་བ་ལས
དཔག་པའི་མེར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིས་ཀྱང་རྟོགས་སོ
ཞེས་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྣང་བ་གཅིག་ཉིད

ལ་ཡང་བསྟན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་ནས་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཉིད་དུ་ལོ། །རྟོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད
གྱི་ཆོ་རྟགས་པར་འགྱུར་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེས་དཔག་དུས་སུ
སྤར་མ་རྟོགས་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

{@303B} ལས་འགའ་ཞིག་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྟོགས་པར་རང
བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ཉིད་དུ་ལོ། །འོན་ཏེ་མེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རང
བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་སྟེ་ན། གཞན་གྱི་ངོ་བོས
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་གྱི་ཐམས་སོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ན་དོན
མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་ཕྱིས
འཇུག་པའི་དུས་སུ་དོན་དམ་པར་འཆད་པ་སྟེ། སྤར་གྱི་དུས་སུ་གནས་

པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་མ

བསྐྱེད་པར་ཇི་ལྟར་མིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་མེད་པར
ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྒར་མེད་པའི
མེད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཆད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཇི
ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན
དུ་དངོས་པོ་ཡང་འགྱུར་བས་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅེས་

བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར་ཆད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་
འདོན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་འདི་ཙམ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ཉིད་དེ། སྒར་
ཡོད་པའི་མེད་མེད་པར་རྣམ་པར་ཆད་པའི་མེད་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་བཟོད་པ་
ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒར་གྱི་མེད་

སྒར་བ་དེ་ཁོ་ནས་མེར་སྒར་བ་དེ་བསྐྱེད་ལ། བར་དུ་མི་ཆད་
པའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་པ་རོ་ལ་གྱིས་དེ་ལྟ་
ཡིན་ཡང་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །ལན་ནི་དོན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །ཞུགས་
པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་མཐོང་བའི་མེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་ན་
ཡོད་པའི་མ་མཐོང་བ་དང་གཅིག་

ཡིན་པར་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་

རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་བཤེར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འོ། །འདི་གཉིས་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་དག
ལ་འོ། །མེར་སྒྲུབ་བ་ལ་མེད་པ་ག་ཆགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
ནས་དུ་བར་སྒྲུབ་བ་ལ་

ཡང་བརྗོད་པ་ནི་དུ་བར་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཇི
ལྟར་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ་དེ་ནི་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །དེ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དུ་བར་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན
དང་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་བྱ་བ་དུ་བའི་བག་ཆགས་སང་པའི་རྗེས་སུ་

{@304A} ༣༡ །མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་སོ། །དུ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་
ཡང་མེར་སྒྲུབ་བའི་བག་ཆགས་སང་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དུ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མེ
དས་པར་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མེར་སྒྲུབ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འོ། །

ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བར་སྒྲུབ་པ་འོ། །དུ་བ་དེས་
ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
མེར་སྒྲུབ་བ་ཆོགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འཕྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་དུ་
གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གང་གིས་དུ་བ་

བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚྭ་གསལ།

པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །བག་ཆགས་
གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་འི་དབང་གིས་སོ། །ཕྱི
རོལ་ལ་མི་སྒྲིབ་དང་མཐོང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆི་ལམ་ན
ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲི
ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཞེས།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དྲུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡུལ་ཅན་
ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེས་སོ།
།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འི
དོན་རྟོགས་པ་མེད་ནའོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་བ་དང་ད་ལྟར་བདག་གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་
ཞུགས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
ད་ལྟར་བ་ཡང་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིག་པ་ནི་ཐོབ་
པས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཡིད་མེད་དེས་ཅིང་འགྱུར་སྟུང་ན། དེས་ན་ཞེས་
སྒྲོས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་འི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །༡༩ས་པ་འི་དུས་ན་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས
བྲམ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་གསལ་
བ་སྟམ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། མཛོན་སུམ་ལ
སོགས་པ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འི་

དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དམིགས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འི་མེར་སྤང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ལོ།
།དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ལ་ལོ། །སྤང་
བ་མཚམས་སྦྱོར་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དུ་

{@304B} འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཚད་མི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་དེ
འབྲ་བ་འི་བདེ་བ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ལ་ཆད་པ་ཅི
ཡོད་ཐར་པ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ན
འཁོར་བ་དེའི་བསྐྱོག་པ་ཐོབ་པ་འི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཚོས་ལ་འདོད་པ་ཡང་མཛོན་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཇུག་པ་ནི
མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ས་དོགས་པ་བསུ་བ་ལོ། །བག
ཆགས་ཀྱང་གང་ཡང་རུང་བས་སྤང་བ་འི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན
ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བར་མེར་

སྒྲུང་བའོ། །དེའི་བག

ཆགས་ནི་དུ་བའི་བག་ཆགས་སོ། །སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་གང
གིས་ངོ་བོར་སྒྲུང་བས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་བག་ཆགས་འདྲུ་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བར་གྲགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
རང་བཞིན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དུ་
བར་སྒྲུང་བའོ། །བག་ཆགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད

བར་བྱ་བ་དུ་བར་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྐྱེད
བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་མེད་པ་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་ལྟར་ན་དུས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེན། མ་
འོངས་པ་ནི་ཞེས་སྒྲོས་པས་སོ། །སྐྱེད་ཅིག་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་
ད་ལྟར་སྐྱེད་ཅིག་ཏུ་གོ་འམ་ཅི་སྟེ་མ

ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ལྟའི་དུས་ཉིད་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ།
།འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པ་འདྲ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོས་སོ།
།ལན་ནི་བསྟན་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་བས་སོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

ཞེས་བྱ་བཞི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བཞི་ད
ལྟར་བའོ། །རྒྱ་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་མ་འོངས་
པའི་རྒྱ་ད་ཅིག་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཞི
ག་ལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ

བག་ཆགས་ཀྱིས་སོ། །དོན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བཞི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང
མཚུངས་ཏེ། ད་ལྟར་རྒྱ་ད་ཅིག་ཞི་དོན་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བཞི་ད་ལྟར་བའོ། །བག་ཆགས་ལ་ཡང
ཞེས་བྱ་བཞི། བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མེར
སྒར་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བག

{@305A} ༣༡ །ཆགས་ལ་ཡང་དེ་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ
བའི་དོན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས
སོ། །ཀུན་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པར་ཞེས་པར་སྒྲིབ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཕྱི
རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཞི་དུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ལོ
ན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ

བཞི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད
ཅེས་བྱ་བཞི་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདིས་ཞི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཞི་གཟུང་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཞི། རྗོན
པོ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །སྒྲུང་མེར་པོ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་མཐོང་

བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད

སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་དྲུས་ན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ
གྱི་རྣམ་པས་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད
བདེ་བའི་རྣམ་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་འདི
ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར
རྟོགས་པ་ལོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པའི་རང་བཞིན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གསལ་བ་
དང་། མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལོ། །འོན་ཏེ་དག་པའི
རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་དོན་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ
པ་ཁོ་ན་འོ་སྟུང་ན། དོན་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ
ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཉིས
གྱི་རྣམ་པར་ཡང་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དོན་གྱི་རྣམ་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་ལྷག་པར་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

ཏོ། །དོན་དམ་པར་མར་མའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན

ཏེ། དེས་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ནི
མ་ཡིན་ནོམོ་ཞེ་ན་དེའི་ཆོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་དེ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་རབ་རིབ་གྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ཡང་ངོ། །དེའི་ཞེས
བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པའོ། །རྣམ་པ་ཉམས་

པར་བརྟགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་
བའམ་མི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་ནིང་
ཉམས་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་མི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཉིན་ཏུ་
བརྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་

{@305B} རོ། །འོན་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་མར་མེའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་
གྱིས་བལྟས་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་མཐོང་བས་དབང་པོ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་
སྟུམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་གཞན་གྱིས་བལྟས་མེད་པའི་མར་མེ་མཐོང་བ་
ཡིན་ཡང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་མི

མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ཡང་དག་པའི་མར་མེའི་མཐོང་བ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་
པ་རང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལའོ། །སྤྱོད་བ་མཐོང་ཡང་གང་
གིས་གཅིག་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་ལ་གཞན་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་གཞན་

གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འོན་མར
མེད་ཅི་ལྟར་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟུང་དྲོགས་པ་བསུ་ནས
མཐོང་བ་མི་འཐད་པ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ
ནི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ངོ། །གཞན་ནི་ཞེས
བྱ་བ་མར་མེད་འོ། །ཤེས་པ་གཞན་དུ

ཡུལ་སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་པས་ན་འོ། །མི་རུང་བ་བཟོད་པ་ནི་གང་དུ
ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་དུ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་བའི་རྣམ
པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་བྱུང་བ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ
གང་ལ་ཡུལ་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
ན། རང་སྒྲུང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ

མར་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ
ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། གལ་ཏེ་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་བས
ན་འོ། །དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ
ཡུལ་ཡིན་ཡི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ནི་མ

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་མར་མེད་དཀྱིལ
འཁོར་ལ་ཡང་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

སྒྲུབ་ན། མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས
པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྒྲུབ་ན། ཀ་བ་ཞེས་སྒྲོས་སོ།
སོགས་པའི་སྒྲུབ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པའི་

འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བྱུང་མདོངས་གྱི་རྒྱུ་པ་ལའོ། །དེ
དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཞན་རྒྱུ་པ་ཡང་
འཁྲུལ་པ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་དག་ན་བདེན་པ་
ཁོ་ན་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་འཁྲུལ་པ་ཡིན་སྒྲུབ་ན།
འཁྲུད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་བྱ་

{@306A} ལ། །བ་ནི་མ་བྱུང་མདོངས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་
སྒྲུབ་བྱ་གཉིས་གང་ལ་ཡང་རོ། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་
སྒྲུབ་བྱས་དམིགས་པའི་མེ་དེ་ནི་འོ། །ས་གཞིའི་ཚིག་པ་མ་མཐོང་བ་
ཡང་དོན་ཉིད་ལས་མི་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ཞེས་
ཁོངས་སུ་འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཞེས་བྱ་བའོ། །མེ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་འོ། །པ་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་

ལ་མི་ལྟོས་ན་དེའི་ཆོ་དོན་བྱ་བ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མི་བདེ་བར
འགྱུར་ཞེས་མཁོས་པའོ། །དོན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བཞི་མྱོང་བ་ནི
གཤོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན
དོན་ཡང་ཁས་སྒྲུབ་བར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱོང་བའི
དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན

ཏེ་གཞན་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཁྱུང
ན་པོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོག་པ་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ལྟ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བུམ་པ
གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མར་མེའི་དགྲིལ
འཁོར་ཆོག་པ་པ་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཡིན

ནོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྟོན
པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མ་ཡིན
ཏེ། འབའ་ཞིག་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲིལ
འཁོར་ཡང་མར་མེ་མེད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱིས་དེ
ལྟར་ན་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

རེ་ཞིག་གང་གི་ཆོ་སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་དག་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ
གཟུང་བ་དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན

དུ་འདྲིར་ཡང་མར་མེད་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་བརྟག་པར
བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་མར་མེ་ཙམ་གྱིས་བྱ
བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགྱིལ་

འཁོར་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པས་ནི
དེ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད
པ་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་གཞུང
འཇུགས་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ནི་འདི
ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསལ་བ་དང་

{@306B} མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡང
ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་རོལ་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལ
ཅི་བྱར་ཡོད་སྟུང་ན། དེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར
ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ཐ
དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད་ཅི་ཉེས་སྟུང་ན། དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན
ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཞེས
བྱ་བ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས
ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་

འགྱུར། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེའི་ངོ་བོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡང་གསལ་བ་དེའི་ངོ་
བོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་
དེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལས་ཇི་ལྟར
བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ནར་

འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་མེད་
པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་
ཏེ་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་དག་ལ་
ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ་གཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཐ་མི་
དད་པ་ཡིན་ནའོ། །མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་

ནི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། ཅི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་
ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྣང་བ་བཞིན་
ནོ། །ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་ནོ། །དེ་དང་བྲལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་

ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཟིན་པའོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དང་
བཅས་པར་འཛིན་པ་ནི་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་

ནམ་པར་གྱུར་བའོ། །གང་གི་ཚོ་སྤྱོད་པོ་མེད་པར་གཟུང་བ་དེའི
ཚོ་ཅི་སྤྱོད་པོ་དེ་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དམ། དེས་ན་ཡན
ལག་ཕྱ་མོ་གཞན་མ་བཟུང་ཡང་ཡན

ལག་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ནི་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་གསལ་བ་ཁོ
ནར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ
ཕྱ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའོ། །ཡན་ལག་ཕྱ་མོ་གཟུང་བ་དེ
དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བར་འགྱུར
རོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་

{@307A} ལྟ། །ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་དེ་ལས་གཞན་པ་མ་ཞུགས་མོད་དེ་ལྟ་ན
ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར
མི་གསལ་བ་ཡིན། །མེར་བོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་ན། སྤྱོད་པོ་བཞིན
དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་གོ། །འོན་ཏེ་ཕྱི་དོན་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་མི
གསལ་བ་ཉིད་དེ

སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོ་ན་ནི་ཞེས་པའོ། །ཡོངས་སུ
མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་ན་ནི་མི་གསལ་བར
རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཞེས
ཏེ། རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཛིག
རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན

ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་བར་བཏགས་
པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། མི་གསལ་བ་དང་
ལྟན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཏེ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་སོ། མཐོང་བ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་ནི་གང་

གིས་དེ་ཡང་མི་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མི་གསལ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མི་གསལ་བའི་
དོན་དང་འབྲེལ་པ་ལས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པའི་དོན་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ནི་མཐོང་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་
ཏེ་ཡང་གལ་ཏེ་མི་

གསལ་བའི་དོན་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་འབྲེལ་
པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལས་མཐོང་བ་འདི་ལ་མི་
གསལ་བར་བརྗོད་དོ་སྟེ་མ་གཏོགས་ཏེ་མཐོང་བ་ལ་མི་གསལ་བའོ་
ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་
མཐོང་བ་དེ་ལ་སྡོན་པོ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྟེ་བརྗོད་དོ་ཞེན་ངའི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མི་གསལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཉི

བར་བརྟགས་པས་ཐ་སྐད་འདིར་འགྱུར་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱོ་མི
གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་ནི་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ
གྲ་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །སྐབས་ཉིད་ཉེ་བར་
སྤྱད་པ་ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱོ་འི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་ཐ
དད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་རང་
གི་ངོ་བོ་འི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའོ། །གོ་རྟེན་དང་རི་བོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ

{@307B} བ་ནི་ཇི་ལྟར་རི་བོང་ལུས་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་རྟེན་མཇུག

མ་ཡང་ངོ། །ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི
སྤྱོ་ལ་སོགས་པར་ངོ། །དོན་གཞན་ཡིན་ལ་སྤྱི་བ་པ་ཡང་གཞན་ཡིན
ཏེ། དེས་སྤྱོས་ཟིན་པའི་དོན་དེ་དག་གི་སྤྱང་བ་གཅད་པ་དེས་ན
མཐོང་ངོ་ཞེས་སེམས་རྩོད་པ་འདི་ལ་འཆད

པར་འགྱུར་བའི་བར་ཏེ་ཀས་བཏབ་པའི་ལན་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་པ
ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་གཞན་དེའི་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྤྱི་བས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །
ཁ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་པ་དེ་ཉེ་བར་གནས་པའི

དོན་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ཚོ་ག་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་
ལ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བའི་ལྟ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་
ན་འཁྲུལ་པ་ག་ལ་སྲིད་གཞན་

གྱི་ཡུལ་ལ་ཞེས་སྒྲུལ་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རོལ་པོས་
བསམས་པའོ། །ཡུལ་གཅིག་ན་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་གཤམ་ཏེ་དེར་
མཐོང་ན་དེའི་ཚོད་ལྟས་གཅིག་ན་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་
མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དུས་དེས་
མེད་པ་ཡང་མཐོང་ན་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པ་
དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མེད་དོ། །

འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་མཐོང་གི་ཐམས་ཅད་

ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཐམས་ཅད
མ་ཐོང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་གཟུགས
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འགའ་ཡང་སྤྱད་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི
ལུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས།

པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་འབྱེན་པ་འདི་ཉིད་བཟོད
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྱིས་ཏེ་གསལ་བར་མ་ཐོང་བ་གང་ཡིན
པ་དེ་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་རིང་པོ་ནས་དངོས་པོ་གསལ་བ
མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། མི་གསལ་བ་གཞན་མ་ཐོང་བ་གང
ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་བྱས་པ།

{@308A} ཅུ། ཉིད་ཇི་ལྟར་འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན
པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ངོ། །ལན་བཏབ་ཟིན་པ་ཉིད་བློན་པར་བྱེད་པ
ནི་ལོག་པར་བཟོད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །མེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར
སྟམ་ན་རྒྱ་ཞེས་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པ་ལམ་ཡིན་དུས
མཚུངས་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན།

ནོ་སྟམ་ན་འགྲེལ་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་གཟུང་པ
ཉིད་རང་གི་རྒྱས་སེམས་ངེས་པ་དེ་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་དེ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
ཡང་ན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་

ཅད་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ཡིན

ནོ། །དེ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་ཞེས་པ་དག་ལོ། །དེ
ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱིས་
སོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུས་མཉམ་པ་ན་ཡོད་པའི་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དེ་ལས་
གཞན་པའི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་དུས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ
བཞིན་དེ་ཡང་གཞན་དང་མིན་པས་བྱུགས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ནའོ། །གཞོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་
ཡང་བརྟེན་པ་ནི་དང་

པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་རང་བཞིན་ནི་སྤར་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་ནི་སྤར་ཡང་གཟུང་བའི་
རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ནི་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་སོ་སྟམ་ན་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྤར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། གཟུང་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྤར་ཡང་མེད་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤར་ཡང་གཟུང་བ་ཡིན་མོད་

ཅི་སྒྲིན་སྒྲུལ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དུས་མཉམ་པར་སྒྲུང་བ་ལོ། །དེའི
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་རོ། །ཞེས
པའི་ཚོགས་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་དོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཚོགས་པ་སྒྲིད
པ་ཡང་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དོན་ཡིན་པར
འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་ཡོད་པ་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྤར་ཡོད་པ་ནི་ཞེས
བྱ་བ་སྒྲི། སྤར་ཡོད་པ་ནི་གཟུང་བར་རྣམ་པ་མ

{@308B} ཡིན་ནོ། །རྟོག་གོ་ཞེ་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོད་སྤེ་བའི་ལྟ་བུ་ལ་ལོ།
།དེའི་རྣམ་པར་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར
སྤར་སྒྲུལ་ན་རང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཇེས་སུ་དཔག་པ
ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་མེད་སྒྲུལ་ན་དོན

དམ་པར་ནི་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དུས་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི
འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེས་ཕན་བདགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲིས
པའི་དོན་དེས་ཞེས་པ་ལ་ཕན་བདགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུར། །དེས་ཞེས

བྱ་བ་ནི། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ། སྐྱེས་པའི་ཞེས་པས་སོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བར་དུས་མཚུངས་པར་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་དེ་དང་པོར་རིག་ན
ཡང་དེའི་དབང་ཅམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དེའི་དབང
ཅམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཕྱོགས་
འབྲལ་པས་སོ། །དེའི་

རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་རང་གིས་བདག་
གིར་བྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་རྣམ་པར་མཐའ་
དག་རང་གིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། མྱོང་བ་ཡིན་པ་
སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་འདི་དུས་ཁྱབ་པ་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དུས་

གཅིག་དང་འབྲེལ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་འཛིན་པས་
ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་
མའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་ནཱྱོ། ལ་རག་ལས་པའོ། །

རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབས་པས་ཉི་བར་གནས་པར་བྱས་པའི་མིག་ལ་སོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅིས་བྱ་བའོ། །དེ་རྣམ་པར་མ་ཆད་

པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པས་སོ། །རྣམ་
པར་ཆད་པ་མེད་པར་ཆད་མ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་
རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་ཡོད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཕྱོགས་གྱི་
གྲང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་དོ། །དེ་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་ཆང་མ་ཀླུ་ལས་བརྟུས་པའི་འགྲེལ་བའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
འདིར་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཤེད་པར་བྱེད་པར་མེད་དོ་སྟེ་རྣམ་ན་དེར་
ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡུལ་

{@309A} ལྟ། །གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་
ཤེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རིག་པར་བྱ་བ་
དང་རིག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
མོད། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ད་ལྟར་ཉིད་བཤེད་པ་མ་
ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བཤེད་ཅེན་དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
ཉིད་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།
།དེ་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཚོལ་བ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ལྟར་ན་

ཡང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་རིག་པ་ཉིད་མེད་དོ
ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་རིགས་
སོ། །རང་གིས་སྤྱོད་བཟོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་གཞུང་སྟེ། གཞུང་འདིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་གྲུང་པོར་རང་རིག་པ་

བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དང་ཤེས་པ་
དང་དེའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྲན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་ཡང་དག་པར་གྱི་སྒྲིམ་བཞེད་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ནོ། །སློབ་པོའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་དབང་

གིས་སོ། །མཆོམ་ལ་སོགས་པ་དང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུའོགས་
བཙོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །དེ་ལ་ནི་གཅིག་མཐོང་བ་ནི་དུས་
ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲུའོགས་བཙོན་འགྲུས་མཐོང་ངམ། ཆགས་ལུས་བྱིན་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ
དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁྲལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུའོ། །ཡུལ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་

བདེས་ན་ཡུལ་ཡང་བྲན་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་
པ་བྲན་པའོ། །དཔེ་ཡང་འཇིག་པར་

བྱེད་པ་ནི་མཆོམ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་བྲན་པ་
ཁྱད་པར་ལྡན་པར་སྐྱེས་པ་དེས་ན་བྲན་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྟུང་ན་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡུལ་
གྱི་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གསལ་བའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྲན་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་

{@309B} འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་
ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བའི་བྲན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེའོ། །དེས་ན་བྲན་པ་
ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དང་ལྟར་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་
བྲན་པར་བཟོད་དེ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་དེ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཉིད་གྱི་ཡིན་ལ་རག་གོ་སྟུང་ན་
བཟོད་པ་དེའི་ཆོ་སྒྱུང་བའི་སྟེ། ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅི་
སྟེ་མ་ཡིན། རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་
སྒྱུང་བའི་ཡང་ཡིན་པས་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

འོན་ཏེ་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དོན
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་ལྡན་པ་
ཡིན་ཡང་མྱོང་བ་ནི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དྲན་
པ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
སྟེ་མ་དོགས་པ་བསུ་ནས་འདི་ལྟར་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །

གཤམ་ཏེ་དོན་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་མ་ཡིན་
ན་དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་མེད་བརྒྱ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་ཀྱན་ལ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ལ་
དྲན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དངོས་རྣམས་རྣམ་ཞེས་བྱའོ། །གང་
གི་ཕྱིར་རྒྱུར་རིང་པོ་དང་ཚད་པ་ལ་ཡང་དྲན་པ་སྐྱེ་

བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱུར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དྲན་པ་
སྐྱེ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུར་འགྱུར་མོད།
དེའི་ཕྱིར་མྱོང་བ་ནི་དོན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་

ཀྱང་མྱོང་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དྲན་པས་རྣམ་པ་དང་
ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དམིགས་སུ་རྒྱག་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་

ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞོ་སྒྲིམ་ན། གང་ཞིག་མོས་པས་ཞེས་བྱ
བའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད
ཅན་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ

ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འོ། །འོ་ན་སྤྱོ་ནི
རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར
བྱ་བ་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང
ཡིན་ཞོ་སྒྲིམ་ན། འདི་ལ་སྒྲིམ་པ་ནི་སྤྱོད་མན་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ
བའོ། །དཔེར་ན་དབང་པོ་དོན

{@310A} ཨུ། །གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་
པ་ངས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན
དུ་དབང་པོ་ཉིད་པར་བཀོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི
པ་རོལ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

སུན་འབྱེན་པའོ། །དེར་ཡང་ནི་བདག་ལ་འོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་འཆད་པ
ནི་རྩས་གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱེད་ལན་སངས་རྒྱས་པའི
ཆ་ལ་ནི་འོ། །གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ
དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གསལ
བའི་ཕྱིར་རོ། །མར་མེ་ལ

སགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ
སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྟོན་མ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བར་བྱ
བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན་དབང་པོ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་སྟོན་མ་ལ་འོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་གིས་རྟོགས་པ་དེས་ན་ཇི
ལྟར་རིག་པར་བྱེད་པ

གཞན་མེད་སྟེ་ན་གྲུ་བདེ་སྟོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ
ཞེས་བྱ་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར
འགྱུར་རོ། །འཕྲོད་པ་འདྲུ་བས་བསྐྱུས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ལ་སོགས
པ་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་དེ་ཉིད
རང་གི་རིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

སེ་སེར་མ་གྲུབ་པ་དག་ལས་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
བུམ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱ་དག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་བདེ་བ་ལ
སོགས་པ་ཡང་སེ་སེར་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོ་བ་དད་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་བཞིན
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་འཕྲོད་པ

འདྲུ་བ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་གྱི་དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས
བརྗོད་པ་ནི་འདྲུ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ལ་འོ་སྟེ་ན་པའི་ཤེས་པ་

འཇུག་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གང་དུ་མི་འཇུག་པ་དེ
ཉིད་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉི་ག་ཡང་མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པའོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་
ཡོད་ཀྱང་རོ། །མ་མཐོང་བ་ནི་རང་རིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རོ།
།དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པའོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་
བ་ལོ། །སྡོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་པའོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་
མཐོང་གི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

{@310B} སྒྲིམ་ན། སྡོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འོ་ན་བདག་
སོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་མོད་སྒྲིམ་ན།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། གང་ལ་ང་དཀར་མོ་སྒྲིམ་པར་རྟོགས་པ་
ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས།

འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། དཀར་ཤམ་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །པའོ་སྒྲིམ་པ་ལྟོག་པས་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྫོང་བའོ། །རང་རིག་

མིན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་རིག་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་ཏེ་མིག
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པར་

བྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རང་རིག་པར་འགྱུ་བ་སྟུམ་ན།
མིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་མིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །འབྲེལ་པ་མི་རྟག་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་རྩིག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ན་རེས་འགའ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་དམིགས་པ་དེས་
ངར་འཛིན་པ་དེ་ནི་ལུས་དེ་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
།གཞན་ཡང་གང་གིས་ངར་འཛིན་པ་མེད་པས་རྩིག་པ་རང་རིག་པ་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ངར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་
པ་འཇམ། འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རང་
རིག་པ་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཕྱི་གཤམ་ལོ། རེ་འི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པ་འི་རྣམ་པར་རིག་
པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འི་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་གཞན་ནི་

འདིར་ཅུང་ཟད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཀླུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་
པ་ལོ། འོ་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
སྟུང་ན། དེ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མ་གཏོགས་
པ་

{@311A} ཨྱ། རོ་དྭ་ཤ་རོ་ལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་ཐ
དད་པར་རོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ཐད་དཔ་ན། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པར་སྒྲུང་གི་རིམ་བཞིན་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། རེས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་

པས་སོ། འདི་ལ་ཡང་བློ་མོང་མ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་འབྱེན་བ་ཡལ་བར་དོར་ནས་
གཞན་བཟོད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འཇིག་རྟེན་ནི་རིག་པ་
སྟེ། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན།
གཟུགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ

དད་དྲུའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ་དེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
གསལ་པའི་ངོ་བོར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སློའི་རང
བཞིན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་ན། འོན་དེའི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བཞིག
ཡིན་སྟེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གི་བོང
གི་རྩ་ལ་སོགས་པར

འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཛིན
པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་བཟོད་པ། སློ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ
ནའོ། །དེས་ན་དེའི་ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི
རྩ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རའི་སློ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པར་རྟོགས་ན།
རའི་སློ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་ཡང་ཡོད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
དགོངས་པའོ། །དེ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང
བར་བྱ་བ་གཅིག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཞན་དུ་འགྱུར
ཞེས་བྱ།

བཞི་གཅིག་མ་རྟོགས་ན་ཡང་གཞན་ཡང་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི་གཅིག་རྟོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཁི་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་གསལ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ
བའོ། །གཅིག་ཉོགས་པས་གཞན་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར
འདིར་ཐལ།

བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པའོ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་པར
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དེའི་ཚོ་གཟུང་བ་ཡང་དྲན་པ་ཡོད་པ
ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ལ་ནི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་ཉོགས་སོ
ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་རང་རིག་པ།

{@311B} ཡིན་ནོ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྟེན་ཞེན་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་
འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་ངོ་ཤོས་ས་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རིག་པ་སྒྲུ་མ་འགགས་སྟུ་མ་ན།
དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སློའོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ།

མྱོང་བ་སྒྲུ་མའི་རང་བཞིན་ཡང་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
མྱོང་བ་སྒྲུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་མེད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ནི་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་ཁོ་ན་འོ་སྟུ་མ་ན། རང་གི་མེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཁོ་ན་མྱོང་བ་གཉིས་པ་བདག་གི་རང་བཞིན་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུ་མ
ན། རང་གི་རང་བཞིན་

ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །འོན་
ཏེ་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་
དེའི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་མངོན་
བར་འདོད་པ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་
སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞན་

གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། ཐུག་བ་མེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ།
།བསྐྱོག་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཐལ་བ་
བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་རྟོགས་པ་བསུ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བརྗོད་
པའི་བསྐྱོག་པ་ནི།

སྤྱོད་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་འཛིན་པ་ན་ཡང་བདག་གི་བ་
ཉིད་གྱིས་ནང་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོགས་པར་རོ། །འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཅེ་མ་
ངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་

མི་འདོད་པ་སུན་འབྲིན་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ་ནི། ཐ་དད་པའི་
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་

ཐམི་དད་པར་རོ། །ཡུལ་མཆུངས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་
རོ་ལ་སོགས་པར་རོ། །འོན་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདྲེས་པས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མཉོགས་པ་ཡིན་ནོ།

སྟམ་ན། འདྲེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དཔེར་ན་གོང་བུའི་རྣམ་པ་
འཛིན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མི་ཁྱེད་ན། ཡུལ་ཡང་
ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན་ཏོ། །རང་གི་ཆོག་
ལེ་འུར་བྱས་

{@312A} ཕྱ། །པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་འཆད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།དེའི་ངོ་བོར་ཡུལ་རྣམ་པར་རོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་
པ་ཉིད་དོན་ཁྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱ་བར་རང་རིག་པའི་རང་
བཞིན་མེད་ན་ལོ། །དོན་ཡང་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་རང་རིག་
པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སློའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཞན་རིག་པས་ཞེས་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་རིག་པ་སློའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
པ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་མེད་པར་དེར་འགྱུར་སྟམ་ན། དོན་གྱི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བདག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ལོ།
།དེ་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་གྱི་སློའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་སློའི་མཆོན་

ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གཞན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པས་སོ། །དེའི་ཚོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡིན་ནའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པ
ཙམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་འདྲ་བའི་འགྲེལ་པ་འཇམ་གཞན་གྱིས
བདག་རྟག་པ་འཇམ་ཁྱབ་པ་ལ་གནས།

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེས་
ཀྱང་གཞན་ནི་སློ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་གནས་པ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གང་གི་ཚོ་རྩིས་བ་གཅིག་ལ་རྩིས་བ་གཞན་སྐྱེས་པ་དེའི་
ཚོ་རྩིས་བ་གཉིས་པ་ཆུན་སློ་ཉིད་ལྟེ།

འགྱུར་རོ། །བདག་ལ་གནས་པ་འང་ཇི་ལྟར་རིག་ཅིང་རྟོགས་ཏེ། བདག་
ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་
པར་མ་རྟོགས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་སློ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱི་ཐ་དད་པར་མི་
རྟོགས་ན་བརྟན་པ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཏན་ཚིགས་དེས་འདི་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་སློ་གཉིས་དང་བདག་དེ་གསུམ་
སོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདག་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཞེས་བྱ་

བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེས
ན་ཇི་ལྟར་བདག་མ་རྟོགས་ན་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལ

བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ལས
ཐ་དད་པར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ
མི་སྲིད་པ་དེས་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་ཡོད་དགོས་ལ་བྱེད་པ་པོ
ཡང་བདག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གྲུབ་པའི་མཐའ་བའི་འོ། །དེ

{@312B} དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་སྟོང་མིགས་པ་རྣམས་གྱི་འོ།
ལེན་ནི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བྱེད
པ་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ
ཡང་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འོ། །བྱེད་པ
པོ་བདག་གཞན་མེད་པར་མིག་ལ་སོགས

པ་དེ་དག་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད
པའི་དངོས་པོ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པ་པོ
དང་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ
བ་ནི་རང་གི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འོ། །

འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། ལྷག་པ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་
ནི་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འདི་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་ལན་དེ
ལ་ནི་ལོ། འདི་དག་གྲང་ཞེས་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་འདྲ་བའི་དོན་དེ
དག་གྲང་དོ། འོན་སྤར་དོན་རྣམས་རིག་པར་ཐལ་བར་བཟོད་གྱི
སྒོར་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་ན

མྱོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རང་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས
བཟོད་བའི་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འདྲ་བ་དེ
དག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཟོད་བ་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
སངས་རྒྱས་པས་སྒོར་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོ
ཉིད་ཡིན་པར་འདྲ་བ་ཉིད་ལན་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་བཟོད་པར
བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དེ་ཡང་འདྲ་བ་ལས་གྲང་གཞན་ཡིན་པར
བཟོད་པར་བྱོལ། འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པ་
ཡང་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཐལ་བ་

འདིར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
འགའ་ཞིག་རྣམས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལས་

སྒྲིག་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་བཅའ་ཡིན་པར་གནས་པ་ཞིག་ནི་དེ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་

བ་ཉིད་ནི་གནས་པ་མེད་དོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་
པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐང་དད་པར་རྟོགས་ནའོ། །ཅི་འོ་དོན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་འདྲ་བ་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནའོ། །འདི་
ལ་བཟོད་པ་ནི་དེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པས་བྱས་པའི་ཁྱེང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པོ་དང་སངས་བོ་

{@313A} ཟུག་ །ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་
རྣམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་དེ་ཚད་
མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རང་རིག་པ་དང་འདྲ་བ་
དག་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི་འོ། །འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདྲ་བས་སོ། །གཞན་

གྲིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུ་ལ་ལུགས་གཞན་གྲིས་སོ། །འོན་ཏེ་རང་གི་
ངོ་བོ་རིག་པའི་སྒྲི་ཉིད་ནས་ཕྱི་འོ་དོན་ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་མི་གཞག་
སྟམ་ན། རེ་ཞིག་ཅེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདྲ་བ་མེད་པར་རོ། །གཞན་རིག་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་རིག་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པའོ། གཞན་རིག་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་འདི་བདག་གིས་རྟོགས་སོ
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་དང
འདྲ་བའོ། །དཔེར་ན་ཙི་ཏྲ་ཨང་ག་དང་སྒྲ་ཆོགས་བརྩོན་འགྲུས
ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་གཞན་ལ་བདག་གིས་རིག་གོ
ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྟད་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ
ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་རིག་པ་ནའོ། །དེ་ལ
ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོ་སྔོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཞེས་བྱ།

བ་གསལ་བཞིན་པའི་སྔོན་པོའོ། །འདི་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི
སྔོན་པོ་དང་རིག་པ་གཉིས་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲ་བ
ལ་སྔོན་པོ་ཐ་དད་པར་རིག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲམ་ན། སྔོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་རྟོག་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ།

ལ་སོགས་པར་རིག་པ་ལས་སོ། །འདྲ་བ་དོན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
འདྲི་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་རང
རིག་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་

གང་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི། འདྲ་བ་དེ་རང་ཡོད་པ་
དེས་ན་འདྲ་བ་ལས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

བརྗོད་པ་དེས་ན་འདྲ་བས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྟུང་ན་འདི
ལ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདྲ་བ་
མེད་ན་རང་རིག་པ་དེས་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདྲ་བ་
ཉིད་ལ་རིག་པར་བརྗོད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྱད་

{@313B} བར་འཕགས་པ་དེས་ན་དོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་ཞེས་
པ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་པོ་མཐའ་དག་ཅས་བྱ་བ་ནི་
ཡུལ་དང་དུས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྟོན་པོ་ཡང་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་རིག་པར་

འགྱུར་སྟུང་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་སྟོས་སོ། །འདྲ་བ་དེ་ལས་
སྐྱེས་པ་དག་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱེད་པ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མཚོམ་དག་ཅས་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་པ་
ཕྱི་མ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཞེས་པ་

སྤྲུལ་དང་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉམས་སྲུལ་མྱོང་
བ་ཡང་རིག་པར་ཐལ་ལོ། ཇི་ལྟར་སྤྲོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་
འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱོང་བ་ཡང་ཉེ་བར་
འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉམས་
སྲུལ་བའི་འདོད་པ་ཉིད་པ་དེས་ན་

ཇི་ལྟར་ཐལ་བ་ཡིན་སྟེ་ནི། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།དེ་དང་འདྲ་བར་སྤྲོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་འཛོག་པར་
བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་བརྟགས་པ་ནི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།ཉམས་སྲུལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པར་བརྟགས་པས་
ཚག་མོད། དོན་བརྟགས་པས་ཅི་བྱ

ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་
བ་ལོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བ་ལ་
ཡང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་འོན་མེད་པར་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་
ཤེས་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བ་དང་
མཆུངས་པ་འི་ཕྱིར་དང་མི

སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲོས་པུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགལ་བ་
མི་འཁྱུལ་བ་ཅན་དེ་སོང་སྟེ། སྤར་གྱི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་ཤེས་
པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་ཤད་

དུ་སྒྲུབ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། འགལ་བ

ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་གཟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། དོན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་མཁས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ཉེ
བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་རྟོག་སྟེ། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བའི
ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་མཐོང་བ་སྒྲུབ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ
དོན་ཡང་སྒྲུབ་གྱི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི

{@314A} ལྟ། །ཤེས་པས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དེ་ཡང་བརྟག་གོ
ཞེ་ན། དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གང་གི་ཆོ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་སྒྲོན
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་རེ་ཞིག་འདི་འགྱུར་མོད།
གང་གི་སེར

པོར་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདིས་ནི་འདིར་བར་དུ
ཆོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཤེས་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་འཇོག་རྟོན་སྒྲུང་བར་འགྱུར
ཞེས་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ

སྐྱོད་བཟུངས་སུ་སྐྱོད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི
ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོད་བཟུངས་སུ
སྐྱོད་བཟི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོད་བཡང
ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ལ་ལར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ
ཉམས་སུ་སྐྱོད་བཡང་ཡང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་རང་

བཞིན་དུ་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་པ་ཉམས
སུ་སྐྱོད་བཡང་འཁྲུལ་བས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་ན
ངེས་པ་མེད་པས་སྐྱོད་བམེད་པར་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
།དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྐྱོད་བ
ཡོད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པ་དང་མྱི་ལམ་ལ་

སོགས་པར་དོན་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའོ་ན་ཞེས་བྱ
བ་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བར་གནས། འོན་ཏེ་འདི་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་སྟེ།
ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་སྐྱོད་བཞེས་གསུངས
སོ་འོན་ཏེ་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཉམས་སུ་སྐྱོད་བཟི་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ན། འདི་ལ་བརྗོད
པ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲུབ་པོ། །སྐྱོད་བམེད་བར་ཞས་བྱ་བ་ནི
སྐྱོད་བཟུངས་འི་སྐྱོད་བཞེས་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེས་པ་མེད་པས་ན་ཏོ། ཁྱོད་བའི་རང་བཞིན་
ནི་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འདི་ལ་བརྟག་པ་ཅི་ཡོད་སྟེ།

ན། དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཞན་སྒྲིབ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲིབ་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པའི་
རང་བཞིན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པར་དོན་མཐོང་བ་ནི་ཏོ།
།དཀར་པོ་ལ་སོས་པ་མངོན་པར་

{@314B} གསལ་བའི་སྒྲིབ་ཅི་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་གྱིས་
ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ། བྱམ་ཟེ་དང་རིགས་པ་ཙན་ལ་སོགས་པས་འདོད་པ་ཞེས་
པ་ཕྱི་མ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཙན་གོ། །ལས་
ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པ་བྱས་ནས་སྟབས་འབྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ཏོ། །གལ་ཏེ་

དོན་ཙམ་ལས་ལྟག་པ་ལས་ཡིན་ན་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་གོ། །ལས་དེ་
ལ་ཡང་རྟོགས་པ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྟོགས་པ་དེས་ཡང་ལས་
གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་
མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་དང་སྟུགས་ལ་བ་ཡིན་

པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་གསལ་བ་ནི་དེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གོ། །གལ་ཏེ་

ངེཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའོ། །ཐམས
ཅད་གསལ་བར་ཐལ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རང་གི་ངོ་བོ་འི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དེ

ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་དེས་ན་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་གཞན་ཁོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འི་ཁྱད་པར
གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འདི
ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་གར་ཞེས

གསལ་བ་གཉིས་པ་གཞན་དེ་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྟ
མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །འོན་ཏེ
གསལ་བ་གཉིས་པ་གཞན་ཁོ་ནས་གསལ་བ་དང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་
གསལ་བར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་གསལ་བ་དང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ
ཡང་གཞན་གསལ་བ་ཕ་རོལ་པོ་གཉིས

པས་གསལ་བ་ཡིན་ན། གསལ་བ་གཉིས་པ་གཞན་དེ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི
ཕྱིར། དེར་གཞན་ཁས་སྤང་དགོས་པ་ཐུག་པ་མེད་དོ། །མ་རྟོགས་པ
ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འོ།
།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པར་རྟོགས

པར

ཁས་ལེན་ནའོ། འོན་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། བྱེད་ནི
ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད
ཙམ་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི
དང་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། འདིས་ན
བྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་དོན་འདེམ་ཐོང་དོ་སྙམ་པ་འདི་ཇ་ལྟར་

{@315A} ལྟ། ཞེས་ངེད་གྱིས་བྲིས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། གཤམ་ཏེ
བྱེད་ལ་ཡང་དོན་མེད་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་འདི་མཐོང་དོ་ཞེས་ཇི
ལྟར་ངེས་ཤིང་། ངེད་གྱི་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་འདི་ཞེས
བྱ་བ་ཞེས་པ་འདི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྟེ་དོན་དང་འབྲུབ་འོ།
འདིས་ནི་བ་རོལ་བོས་འབྲུབ་པ་ལ་ནི

ལོག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་རིག་པ་ལ་འོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། འདི་ལས་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིག་པ་དང་སྐྱེས་
བྱེད་གཤམ་ཐ་དད་པའི་རིག་པས་སོ། འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དབྱིགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བྱའོ། འདི་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་
བསམ་པ་

བརྗོད་པས་གསུངས་པ་ནི། རང་རིག་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། འདི་ལ་

བརྗོད་པ་ནི་ཁྱེད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འོ། །དོན་དེ
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ
གྱུར་པ་འོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དང་

འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཀལ་ཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་
གཉིས་པས་དོན་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དང་
འདྲ་བའི་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་
མཚུངས་པར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ཞིག་དང་པོ་ནི་མཐོང་བ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་

དོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཀལ་ཞན་གྱིས་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་པས་སོ། །ཅི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཅིག་འཁྱལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་
ཏེ་གཅིག་གི་ཆོ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་
མེད་པ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་

ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་
མེད་པར་རྟོགས་ལ་ཕྱིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དང་
བོའི་སྐྱེས་བུའི་དབྱིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རྟོགས་ལ།
ཕྱིས་ནི་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དེས་ཉེས་པ་ཅི་

ཡོད་དུ་བསམས་ནས་པ་རོལ་པོ་

བརྗོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྤྱོད་འབྱོན་པ་ནི་དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ནི་ཕྱིས་སེམས་གཞན་གྱིས་དོན་
གྱི་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་དང་པོ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་མོད།
གཞན་ལ་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་
དེས་ནི་དོན་དང་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

{@315B}པ་ཉིད་དུ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྲུར་མོད་ཅི་
སྒྲིན་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ནི་ཤེས་པ་
གཉིས་པའི་དུས་ན་ལོ། །དེའི་ཚོ་འདྲིར་བདེན་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགའ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འབའ་ཞིག་དང་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་
དོན་དང་ཤེས་པ་དག་ནི་ལོ། །

དོན་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ནི། དེའི་ཤེས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལ། ཤེས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དུས་ན་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཤེས་པའི་དུས་ན་དོན་སྒྲིབ་བྱ་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲིབ་འདོགས་ན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་
དེ་ནི་ཤེས་པ་

ཅམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བྱ་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་

དོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཤེས་
པ་ལ་ལོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་གང་ལ་དོན་དུ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུམ་པ་
དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྟོག་པ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་པ་ལོ། །འདི་ཉིད་

རྣམས་པར་འགྲེལ་པ་ནི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ལན་དེ་
གང་ཡིན་སྟུང་ན་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་
མཐོང་བ་ན་འདི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་འདོད་
པའི་མཛོན་པར་གསལ་ལ་བ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་
དཀར་པོ་ལ་

སོགས་པ་གསལ་ལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་གང་གིས་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་
སྤང་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་མི་གསལ་ལ་བར་སྲུས་ཁས་སྤངས་ཤིང་།
གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤང་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་
ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་ལ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདི་དོན་ཏེ།
སྔོན་པོ་

ལ་སོགས་པ་གཞུང་བའི་རྣམས་པ་གསལ་ལ་གང་ཡིན་པ་འདི་སྤྱི་འོ་ནང་
དུ་ཞུགས་པ་སྤྱོད་ཞོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
སྤང་ཡང་ཞོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱོ་ལས་ཐམས་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་

བརྗོད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་པ།

དེས་ན་པོ། ལྷ་པོ་བཞིན་པའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
མོད། ཅི་སྒྲོན་སྒྲུལ་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། ཇི་ལྟར་
ཡིན་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
ཡང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། གསལ་བར་ལྷ་པོ་བཞིན་པ་གྱུར་བ་དེ་ནི་མངོན་
སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་དེ།

{@316A} ལྟ། དེས་ན་དོན་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། འོན་ཏེ་
ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རེ་ཞིག་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། དེ་
དང་འབྲེལ་མངོན་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཡང་ཅི་ཆད་སྒྲུལ་ན། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་པོ། རིག་པ་དེ་ཉིད་
བརྗོད་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་པོ། རང་གི་ཆ་སྟེ་རང་བཞིན་མི་རིག་
ན། སྒྲོས་རང་གི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་
རིག་པར་འགྱུར་རོ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་
ཕན་ཚུན་

ཐད་དཔེ་ཁོ་ན་པོ། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་

དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་
ནི་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་
སྟུང་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་འོ།
རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་དམིགས་པ་
མེད་

ཀྱང་དེ་དག་ཅི་ལྟར་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་སྟུང་ན། འཛིན་པར་
བྱེད་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
གྱུར་པ་ནི་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་རང་
རིག་པ་མ་ཡིན་འདི་དག་ཅེས་བྱ་

བ་ནི་བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་
ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ལ་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་མེ

ཞེས་བྱ་བའོ།

གཞན་གྱི་ལ་ཅི་དེར་ཞེས་བྱ་བ་སེམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རམ། འོན་ཡིད་དགོ་བ་ལ་གཞན་གྱི་ཅོན་ཆ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འདིར་རེ་ཞིག་ཡིད་དགོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི།
གཞན་གྱི་ཅོན་ཆ་གྱིས་བདེ་བ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དེས་ན། དེ་ལ་ཚུལ་

ཇི་ལྟར་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འདི་ལ་ཕ

{@316B} རོལ་པོའི་ལན་ནི་ཡིད་དགོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གཞན་གྱིས་
ཅོན་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

དུ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་རིག་པ་ན་གང་གི་ཆོ་བ་དེ་བ་རིག་པར་འགྱུར་
བ་དེའི་ཆོན་བདེ་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྱི་བདེ་བས་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་གསུངས་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་
བདེ་བ་ཆོར་ཡང་རང་གི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་གཞན་
གྱི་བདེ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཅི་སྟེ་བར་གནས་པ་མ་
ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པ། རང་གི་བདེ་བས་
བདེའི་གཞན་གྱི་བདེ་བས་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། དེས་ན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་རིག་པ་ན་རང་གི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན
པས་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྟུན་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རང་གི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་
ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྣམས་
པར་དབྱེར་མེད་དོ། །གཉི་གཤམ་

ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་
རང་གི་བདེ་བས་བདེ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱང་འགྱུར་
རོ། །གཞན་གྱི་བདེ་བར་རིང་བའི་ཕྱིར། དེས་བདེ་བ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་རིག་ན་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་

ན་རིང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གཤམ་ཏེ་
གཞན་གྱིས་བདེ་བ་ལས་རྒྱུད་གཞན་ལ་ཤེས་པས་གནས་པའི་ཤེས་
བསམ་རག་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྟུན་པ་ནི་
འོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་རིག་པ་ཡིན་ལ་རིག་པ་ན་ཡང་རང་
རིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ

ཡིན་ན་རིག་པའི་སྒྲིའི་དོན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་
བསྐྱབ་པ་ནི་རང་གི་བདེ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམ་ཕྱོགས་
གཅིག་གིས་རིག་ །རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་བརྟུན་པ་ནི་བདག་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་
བྱ་བ་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་ནའོ། །

བདེ་བ་རིག་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་དབྱེ
བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ་ལན་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ལས་
སྟོ། །དེར་ནི་བདེ་བར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བའི་སྟོ
སྟེ། བདེ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟོ་དེ
ནི་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

{@317A} ལྟ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན
གྱི་བདེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི
རང་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བར་སྒྲུབ་བ་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ
དང་རོ། །འདིས་ནི་བདེ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ
ལས་དངོས་སུ་

སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་བདེ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ
ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
།ཕྱིད་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁས་བླངས་པ
ཞེས་བྱ་བ་པ་རོ་ལ་གྱི་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་མིག
ལ་སོགས་པས་

མཛོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་མཐོང་བས་ཀྱང་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་རྟགས་མཐོང་བ་ནི་མཚུངས་སོ།
།གཉི་གར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དེ་སྣང་བར
ཕྱིན་སྔ་མ་འགྲེལ་པ་ནི་ཁས་བླངས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེས་རྟོགས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ནའོ། །འདི་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་བཞིན་པའོ། །རྟགས་ལས་སྐྱེ་བར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར
འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ཉིད་གྱི་

ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དོ།
།གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་མི་གསལ་བ་
ཉིད་དུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ལའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་
བའི་རང་བཞིན་ནོ། །ལན་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་
མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་
གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཚོད་པ་དང་མ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པས་

གཞན་གྱིས་མཆོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འོན་ཏེ
བར་ཆད་ལ་སོགས་པ་སྤྱད

པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་དང་ནི
གཞན་དང་ངོ། །དེ་ནི་གཞན་དང་འབྲལ་བ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འི
བཀའ་ལྟར་གི་དབང་གིས་དེ་སྐད་སྒྲིན་ན་སྒྲིས་མོད། །འོན་ཀྱང་ཐ
སྟེན་ནི་གང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན
ཏོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་ལོ། །

{@317B} གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བདེ་བ་འི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རྟོགས་ན
དེའི་ཆོ་དེ་ཡང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་རྟོགས་ན། དེ་ལྟ་ན
ཡང་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །རྩེས་སུ་དཔག་པས་བདེ་བ་སྦྱད་པས་ནི་བདེ
བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་ངོ། །ཞེས་པ་རྣམ་པ་མཆུངས་
པ་ཅན་དག་ལ་མཛོན་སུམ་དང

རྩེས་སུ་དཔག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་ཡིན། རང་གི
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ
ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉི་གའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་
ངོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཐ

དད་པར་རོ། །རང་གི་བརྗོད་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཞེས་བྱ་བའོ།
།དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་སོ། །སོགས་པའི
སྒྲིའི་གསུངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་གཅིག་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་
གང་ལ་འདེབས་པ་ནི་འདི

ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ནི། གཞན་གྱི་བདེ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེས་ན་མངོན་སུམ་ལས་ཇེས་
སྤྱད་པ་ག་པ་ཐ་དད

པར་རམ། མ་མཐོང་བ་དེས་མངོན་སུམ་དང་ཇེས་སྤྱད་པ་ག་པ་ཐ་དད་
པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
པའོ། །དེས་ན་ཁྱེད་གྱི་འདི་ནི་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པའོ། །འགྱུར་མོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འདི་
ཁོ་བོ་མི་རྩོད་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་རིག་པ་དང་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་

རོ། །དེ་ལས་ཏེ་དང་པོ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ
གནས་གྱིད་བར་པོ་ལས་སྐྱེས་པ།

ཉིད་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དགོངས་པ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་མི་གསལ་བར་རྟོགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་འི་ཕྱིར་
རོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བའོ། །འདས་མ་ཐག་པ་ཉིད་

{@318A} ལ། །ཁ་རོལ་པོ་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་
ཞེས་བྱ་བ་དང་གསལ་བ་དང་དབང་པོ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་ན་ཡང་
དག་པར་འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་རིག་པ་གཉིས་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཉི་
བར་གནས་པ།

རིག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ལ་ཡང་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་པོ་དང་
རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དག་གི་ལོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་
པོ་མཐོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་དེ་རིང་ན་འདུག་
པ་འི་དངོས་པོ་ཉིད་གསལ།

བའི་ཕྱིར་ཐག་རིང་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱེད་དེ། གང་
གི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོ་
དང་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་རམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་
དབང་པོའི་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཞེས་

ཡང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་མོད། ད་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
གསུངས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡང་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་རྟགས་ལས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་

དཔག་པར་བྱ་བའི་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་
མེད་དེ། དེས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ནི་དོན་གྱིས་གོ་བས་དཔོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱིས་གོ་བ་དེ་
ནི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཐའ་བྲག་པ་རྣམས་ལས་གཞན་ཁོ་ན་
ཞིག་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་པ་མེད་པར་རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པའི་རྒྱ་
མཐོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ཇི་ལྟར་

འཁྲུལ་སྒྲུབ་ན།

རྒྱལ་པ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོས་སོ། །དབང་པོ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི
མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐའི
རྒྱུ་ཅིག་ཉིད་ཐོབ་པར་ངེ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་
མ་ཡིན་ནོའོཞེས་འབྲེལ་རྟོ། །གཞན་གྱི་ཆོའོཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར
ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་

{@318B} རི་ཁོང་རྗེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོའོཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལས་སོ།
ཤུའི་གཞི་ཆོའོཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་རྟགས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་
ནོའོ། །གཞན་གྱི་ཆོའོཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་གྱུར་བ་རྟགས་སུ་
ཁས་ལེན་པ་ནོའོ། །གསལ་

བ་མ་ཤེས་ན་གསལ་བར་གྱུར་པ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་པ་
མ་རྟོགས་པར་དབྱིག་པ་ཅན་དུ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་དེས་ན་གསལ་བར་
འགྱུར་བའི་དོན་ངེས་ལ་དེ་ལས་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་
སྒྲུབ་ན། རྗེས་སུ་

དཔག་པས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འོན་ཏེ་གསལ་བ་ནི་མངོན་སུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་

རྟོགས་པ་དེས་ན། གསལ་བར་གྱུར་བའི་དོན་ངེས་པ་ནི་སྤྱོད་ཆེས་སུ
དཔོག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཡིན
ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་བྱ་བ་ཉིད་དཔག་མེད་སྤྱོད་ལྟར
ཞེ་ན། བྱ་བ་ཡང་སྤྱོད་

ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །གཞན་དུ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བས་བྱས
པའི་ཁྱད་པར་སྤངས་ནས་ནི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་
པར་ལས་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན་ལོ། །དེའི་ཆོ་བྱ་བ་ཙམ་ཆེས་སུ་དཔོག་
པར་འགྱུར་གྱི། བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ནི་མ་ཡིན
ནོ། །འདི་ནི་བྱ་བ་ཁས་སྤངས་ནས་

བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྱ་བའི་རང་བཞིན་
གྱི་མཐོང་བ་ན་སྤང་བཞིན་པ་ལས་གཞན་ནམ། ལྟ་བུ་ལས་གཞན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་བ་མཐོང་བ་
དེ་ལས་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་

ཆེས་སུ་དཔོག་གོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བྱེད་པ་ནི་ངས་གཟུང་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །སྤྱོད་
བྱེད་པས་ཞེས་རང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱེད་པ་ལས་སོ། །འོན་ཏེ་བྱ་བའི་མིང་ཙན་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་མཐོང་བ་ཡང་དོན་ལས།

གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
མཐོང་བའི་རང་བཞིན་དང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །ཇི་ལྟར་
གནས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལས་མ་
འདས་པས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་བྱེད་པར་ཟད་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཁྱད་
པར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི།

{@319A} ལ། ཁ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདི་གཟུང་བཞིན་བ་ཉིད་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཟུང་བ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གཞན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་
ན་ཡང་རོ། །རང་གི་དུས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འབྲེལ་ཡང་སྒྲོན་མ་
ལ་སོགས།

པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་གནས་པའི་དུས་དེ་སྲིད་པ་འབྲེལ་པ་ནི་སྒྲོན་མས་
བྱམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ཀྱང་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལ་འང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །མཚུངས་
པ་ཉིད་དུ།

སྒྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

སྒྲིལ་མས་ཀྱང་དོ། རེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དེའི་ཆོད་ཅོད་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་
གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བར་སྐྱེའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པས་
ན། དེ་ལྟར་དོན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཉིད་

ལ་ནི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོའི་
འབྲེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དོ།
འོ་ན་ཐ་སྙད་འདིར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟུང་ན། ངས་ཞེས་གསུངས་
སོ། ཅི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཏེ།
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་བའི་ཁྱད་

པར་གང་ཡིན་དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་
ཆའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སོ། འོ་ན་ཏེ་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་འོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་
ན། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་སྒྲོ་གང་ཡིན་པར་འགྱུར་སྟུང་
ན། ཁྱད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་

པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་
ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟེན་དེ་སྒྲོས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འོ་ན་
ཏེ་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་པར་འགྱུར་པ་
ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དོན་ཤེས་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དོན་ཏེ།

ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལས་ཐ
དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན
ཙམ་ཤེས་སྟམ་ན། དོན་ཤེས་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ཤེས
པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དོན་དེ་རིག་པ་ཉིད་དུ
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅ་ཅང་

{@319B} ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཙམ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ན་ཐམས
ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པའོ། །འོ་ན་ཏེ་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི
རྣམ་པ་འདིས་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཉིད
རྟོགས་སུ་ཚུགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་

ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སོ། །དེས་ན་
ཤེས་པ་ཡང་ཐམི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐམི་དད་པ་ཉིད་དུ
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ།
མཐོང་བ་མ་ཐོང་བ་ལ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད
ན། དེའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་

གྱུར་པའི་དོན་ལ་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱེད་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་ལྟར་
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐེང་སྟུང་ན། དེ་ཞེས་སྟོན་ཏེ་དོན་ཏོ། །དོན་
མཐེང་བ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་མཐེང་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་གིས་

རྟོགས་པའི་དྲུས་དེ་ཡང་དེའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟར་རྟོགས་དགོངས་པ་ལོ།
།ཁྱད་པར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་དོ།
།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གཞོན་པ་སྤྱད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡང་
དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་དོ། །གཅིག་ཁོ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུས་མཐེང་བའི་དོན་ལ་ཡང་མཐེང་བར་
གྱུར་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། ལན་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ཉིད་གསལ་

བར་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་
སྟོན་པ་ནི་རང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གིས་
མཐེང་བ་དང་འབྲེལ་པ་མ་རྟོགས་ན་ལོ། །མཐེང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་མཐེང་བར་འགྱུར་བ་ལོ། །རྣམ་དབྱེ་འདྲིར་

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ངམ་གཞན་

གྲིས་ཞེས་བྱ་བ་འི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི། འོན་ཏེ་ངའི་བདེ་བ་མ་
ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཁྲི་ལྟར་ངའི་སྤྱི་ལྟར་བར་གྱུར་སྟམ་ན་འདི
ལྟར་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །སུན་འབྱེན་པ་གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི་གང་གི
བདེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུ་འོ། །གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དོན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་

{@320A} ཨ། བོ་སྟེ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཉེ་བ་ཡིན་ལ།
གཞན་དུ་ནི་རིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་འགལ་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ན་ཐག་རིང་པོ་ཉིད་

དོ། །དེས་ན་དབང་པོ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གོ། །སྒྲམ་
བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དག་གོ། །འོན་ཏེ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དེས་ནི་གཞན་གྱིས་བདེ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གོ།
།དེའི་

ཆོ་ཡང་གཞན་གྱིས་བདེ་བ་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་མེད་པའི་གཞན་

གྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གང་ཅུང་ཟད་སྒྲུང་བ
དེ་ནི་རང་ཁོ་ནའི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ
ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ཁོ་ནའོ།
།ལྷག་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

མ་མཐོང་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་པོ་
དང་ཡུལ་དེ་དག་ཚིག་པ་དེ་ལས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་པ
དེ་ལྟར་བདེ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །འོ་ན་བདེ་བ་སུའི་ཡིན་སྟེ་
ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་དབང་པོ་དང་

ཡུལ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མི་སྐྱེད
ཅས་བྲིས་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་མོང་དུ
སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱན་མོང་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གལ་ཏེ་བྱེད་མེད་དང་སྐྱེས་

པ་གཉིས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་སྤྱན་མོང་དུ་སྤྱི་ལྟར་བ
ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་དགའ་བ་ཡང་སྤྱན་མོང་
དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་ནི
མ་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་ཏེ་དེར་བདེ་བ་དེར་མ་སྐྱེས་ལ་དབང་པོའི
ལྟར་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་ན། ལྟན་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི
དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་དེ་གཉིས་གང
རུང་ལའོ། །དེར་ནི་བདེ་བ་ལའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པ
ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་བསུ

{@320B} བ་ནི་གཞན་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་མེ་སྦྱོང་བ་ན
གསུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལའོ།
དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རུ་ལོ།
ཤག་ཞན་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་རུ་ལོ། །དེའི་རིག་པ
ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིག་

པར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་དང་སྦྱོང་བ་དེ་གཉིས་ལའོ། །དེའི་རྣམ
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་གཞན་པའི་བདེ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ།
དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ
ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་བའམ། དེས
བསྐྱེད་པའི་རྣམ

བས་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཟེན་པར་མི་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་སོ་སོ
སྦྱོ་བོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ
ལ་སོགས་རྣམས་སོ། །དོན་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བཞིན་པ་ལོ།
།དེ་ལ་ནི་སྣང་བཞིན་པ་འོ་དོན་ལ་ལོ། །

དེ་ལྟ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །གོམས་པས་ནི་སྣང་བཞིན
པ་འོ་དོན་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན། ཤེས་རབ
གཞན་དེ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཉིད
སངས་རྒྱས་པ་འོ།

ཚིག་གི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ།
།ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་སྤྱི་འབྲེན་པ་ནི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཆགས
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་ཆགས་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པ་དེ
བཞིན་དུ་དོན་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལས
རྟོགས་པ་འོ།

ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཡང་ཐ་དད་པ་ནི། རིག་པས
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད
པར་རྟོགས་བུ་དུ་མས་ངེས་པའི་དུས་ན། ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་གཞུགས
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན་རྟོགས་བུ་

དེ་དག་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ།
ལག་ཏུ་རང་རང་གི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་དོན་ཁོ་ན་དམིགས་གྱི།
ལག་ཏུ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་བཞིན་དུ
མར་སྒྲུང་བར་ཅི་ལྟར་བལ་སྟམ་ན། སེ་སེ་རང་ཉིད་ཅེས་གསུངས
སོ། འོན་ཏེ་ཤེས་པས་

{@321A} ལ། བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཁོ་ནས་དམིགས་པར
བྱ་བ་དེ་གལ་ཏེ་རང་གི་རིགས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཚོ་ཤེས་པ
ཉིད་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན
ནོ། འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་ཡང་

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཕ་རོལ་པོ་
སྒྲུབ་ནི། དེ་སྟེ་གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
སོ། ལམ་འདེབས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་པོ། དེས་བསྐྱེད་པ
ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་པས་སོ། དེ་ལ་ཡང་
ཞེས་བྱ།

བ་ནི་ཤེས་པ་དང་པོས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་ངོ། མཐོང་བའི་
ཞེས་བྱ་བ་རིལ་གནས་པའི་དུ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་ངོ། རྟགས་
དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་སོ། དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྒྲོས་ན་པོ། མཚན་ཉིད་གཞན་ཞེས་བྱ།

བཞི་རྟོག་པ་

དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལ་ཡང་ངོ། །གལ་ཏེ་མཆོག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་
ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མངོན་
སུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མཆོག་ཉིད་ཐ་དད་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོགས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རྟོགས་སོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདུན་ན་
གནས་པ་ལོ། །དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་
རོ། །གཞན་དུ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ལོ། །རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
སྒོ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཙན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་
དང་འབྲེལ་པ་ཙན་ཏེ་གཡོ་འགྲལ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སྒོ་མ་རྟོགས་པར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་

གི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྒོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་དཔོག་གོ་ཞེས་བྱ་

བའི་དོན་དོ། གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང
གིས་མཐོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའོ། །དོན་

{@321B} གྲིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་པ་ལའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
རང་དང་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའོ། །འོན་
ཏེ་སྤྱོན་བདག་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་དེ་འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡིན་ཞོ
སྟུང་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྤྱོན་བདག་ཉིད་དོ་སྤྱག་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་

བ་སྟེ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དོ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བར་
འགྱུར་ལ། ཕྱིས་ན་རྟོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་ནི་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལའོ། །ལན་བཏབ་ཟིན་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་

དོན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ནི་ཡིད་
གྱི་ཤེས་པས་སོ། །སྒྲུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ། །མི་སྤྱོད་
བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལན་ནོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུང་བཞིན་པའི་རང་
བཞིན་ལའོ། །དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་

སྒྲུབ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དོན
བྱ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ།
།རང་རིག་པ་ལས་གཞན་ནི་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་མི་འོས་སོ། །འོན
ཏེ་ཡིད་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རིག
ནོ། །གང་ཞིག་དྲན་པ་དེས་རྟོགས་པ་དེ

ཉིད་ནི་སྤར་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཇི
ལྟར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
།ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤར་གྱི་དུས་ན
ཡོད་པའི་མཐོང་བ་ཉིད་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན། སྤར་མའི་རང
བཞིན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ

མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་སྤར་ཡང་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར
འདི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་བའི་རང་བཞིན་ཡང་དྲན་པས་ཡུལ
དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་འགོག་པ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འོན
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་མི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་གཞལ
བྱ་དང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །སློ་གཞན

གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཟོད་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བ་འཕ།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཕན་ཚུན་གསལ

བར་མི་འབྲང་སྒྲུབ་ན་སློང་ག་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །གསལ་མིན་བདག་ཏུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་ལ་བར་བྱ་བ་དང་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ
འདོད་པའི་སློང་ག་སོ། །གསལ་ལ་བར་

{@322A} ཕྱ། །བྱེད་པའི་སློང་ཡང་གསལ་ལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པར
ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་
བའི་སློན་མའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་ཞེས
པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་འདྲ་ནི་ཞེས་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས
པའོ་སློང་ཡིན

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སློན་མ་ཉིད་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཉིད་གྱིས་
ན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མཚུངས་སོ། །འདི་འཛིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་འཛིན་ནའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་དོན་རིག་པ་འདི
ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོའི་ལྟར་མར་མེ

དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
དུ་རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མར་མེ
དཔེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མར་མེ་ཡང་དོ། །དཔེར་ན་
མར་མེ་སྒྲུང་བ་གཞན་གྱིས་གསལ་ལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་
ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཅུ་མ་གྱི

དཔེ་ཉིད་དོ། །སྒོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་འི་སྒོ་ལ་ལོ། །སྒོ་ཞེས་
བྱ་བ་དོན་གྱི་སྒོ་ལོ། །སྒོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་སྒོ་ལོ། །དོན་
གཞན་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པ་ཤེས་པ་འི་གསལ་ལ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒོ་འི་སྒོ་ལོ། །གཞན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་སྒོ་ལོ། །འོན་གསལ་ལ་བ་མ་ཡིན།

པ་འི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་གསལ་སྟུང་ན། དོན་དེ་འི་ངོ་བོས་ཞེས་སྟོས་
ཏེ། ཤེས་པ་འི་ངོ་བོས་སོ། །དེ་འི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་
གསལ་ལ་བར་བཟོད་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་འདི་གསལ་ལ་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཇི་ལྟར་དེ་གསལ་ལ་བ་ཉིད་དུ་ཐ་སྟད་བྱེད་སྟུང་
ན་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །

བུམ་པ་སྤར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལོ། །གསལ་ལ་བ་འི་རང་བཞིན་ནི་
སྤར་དང་ཕྱིས་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་འི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྡོག་པ་ལོ། །འོན་ཏེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་ལས་
མིག་མངོན་དུ་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་

པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མིག་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ལ་
ཡང་དོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་བར་གྱུར་པ་

ཉིད་དོ། འོན་ཏེ་སྤར་བཟོད་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་ཚེའི་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་གཅིག་ཉིད་དུ
འཛིན་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རིང་པོ་ཉིད་རིགས་སོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བཟོད
པ་ནི། མི

{@322B} གནས་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། འོན་ཏེ་ཕྱི་མོ་རེ་རེ་འཛིན་པ་
ཉིད་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཐུང་དུ་ཡང་རིང་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
འོན་ཏེ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚྲིགས་རྟོགས་པར་ན་རིང་པོར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། ཚྲིགས་པ་ཞེས་སྒྲིབ་སོ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི

བསྐྱེམས་པ་ལོ། །རང་རིག་པ་མེད་པར་ནི་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མ་རྟོགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོངས་
པ་ལོ། །རྟོགས་མེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། དོན་
ཅུང་རྟོགས་སོ་ཞེས་ནི་འདོད་པའི་ཁོ་ན་ལོ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་

པ་ལོ། །གང་གིས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །སྟོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྟོས་
པར་མཚོན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་ལོ། །གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ལ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ

སོགས་པས་ནི་ཕ་རོལ་པོ་སྒྲོ་ཡང

གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མོ་
རྒྱལ་སྤྱོད་མི་གནས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།
ཡུལ་ཐང་དང་ན་སྒྲོ་ཡང་ཐང་དང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གཞན་
ཡང་བསྒྲུག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྟོན་

པ་ནི་དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདིས་ནི་ཕ་རོལ་
པོས་སྒྲོ་རྟོགས་པ་ཙམ་བཟོད་ཀྱི་ཐང་དང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཇི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་འོ། །རྒྱལ་འགྲེལ་བ་ལྟར་
པའི་དོན་དུ་རེ་ཞེས་རང་ཉིད་བཟོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་འདི་ཞེས་བྱ་
བ་འོ། །གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་
མ་

ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱེད་ཕྱི་མ་
འཆད་པ་ནི་འདི་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེའི་ཆོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་འོ། །རིམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་
ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོ་ཉིད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡང་
རིམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་

དེ་ཅི་ལྟར་ཡུལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན་མ
འཕེལ་པའི་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
མ་འཕེལ་བ་ཉིད་འཕེལ་བ་གཞན་ཡང་ཁས་སྤངས་དགོས་སོ། །ཡང
འཕེལ་བ་གཞན་དུ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན
ཡང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་

{@323A} ཨ། ཁྱི་རྩོལ་བས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་སྡུ་མ
ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་རྩོལ་བའོ། །སྟོ་ཐ་མ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མ་ཁྱུང་བ་ན་བྲན་པར་མི
འགྱུར་ལ་སྟོ་སྡུ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེས
ན་དེ་དག་ནི་བྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་མ་གཅིག་སུ་བྲན

པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་གསལ་ལ་འདེབས་པ་ནི་སྟོ་སྡུ་མ་དག་ནི་ཞེས
བྱ་བ་སྟེ། རིང་པོའི་ཆ་སྡུ་མ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དག་གོ། །འོན
ཏེ་ཐ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རིང་པོ་འཛིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱུང་བ་ཡོད་པ
དེས་ན་རིང་པོ་སྟོ་བྲན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་མ་ཡང་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིང་པོའི་ཆ་སྡུ་

མ་དང་ཕྱི་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཐ་མས་ཅད་ཉམས་སུ་མ་ཁྱུང་བའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཡང་དེ་སྐད་
ཅེས་དཔེར་ན་སྟོ་འོ་ཆ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྣམས་སྟུང་བར་འཇུག་པའི

ཕྱི་ལས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གའི་ཆ
འཛིན་པའི་སྒྲོའི་སྒྲོ་ཡི་གའི་སྒྲོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་

སྒྲུབ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡི་གེ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བརྗོད་པར་རྣམས་སོ། །རེ་ཞིག་གནས་པའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ནི་སྤང་དུ་
གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅིག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་ནི་ཡི་
གའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་སྒྲོའོ། །ཕྱི་མོ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་

གའི་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་འོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤང་དུ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་འཆད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་
དོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྤང་དུ་གཉིས་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་

ལ་ཡང་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འདྲིར་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིའོ། །གལ་
ཏེ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
ན་དེའི་ཆོ་མི་དམིགས་པ་ཆོད་མར་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཆོ་ཡང་ཡི་གེ་ཆ་རྣམ་པར་ཆད་པར་སྒྲིབ་བ་མེད་པ་ཁོ་
ན་སྟེ་མ་

མཐོང་བའི་ཚད་མ་ནི་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར
ཆད་པ་མེད་པར་ངེས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད
པའི་དྲུས་སུ་རིགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཆད་པའི
སྒྲིམ་བུ་མེད་པ་གང་ཡིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ།

{@323B} མ་ཡིན་པའི་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་
འདོད་པའི་ཅིག་ཅར་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཁྱེད
ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འོ། །གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ
སྒྱུར་བ་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

ཇི་ལྟར་དྲུས་གཅིག་བྱ་བུ་མ་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར
ཤེས་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི
ཡུལ་ཅན་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་རྟོག་པ
ལ་གསལ་ལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་མེད་དོ།

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ནི།
གསལ་ལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །གང་གིས་གཞོད་ཅེས་

གྲུབ་པའི་མཐའ་པས་བྲིས་པ་ན། སེལ་པོ་ལན་འདེབས་པ་ནི་བར
དུ་ཚོད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སུ
ན་འབྲིན་པ་སྟེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་

པ་བཟོད་པའོ། །སྟོན་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དང་ལྟར་མྱོང་བ་ཞིན་པ་
གཅིག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ
ད་ལྟར་བྲན་པས་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་
སུམ་གྱིས་གྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དྲན་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ངོ་ཞེས་པ་ནི་

མཛོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྟོན་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ནི་རུང་
བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
རང་བཞིན་འཛིན་པའི་ངོ་ཞེས་པས་ནི་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཅི་ལྟར་སྟུམ་དང་ཕྱི་མའི་རང་

བཞིན་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མེད་
པར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཉིད་སྟོན་སུམ་གྱིས་ཅི་
སྟེ་མི་རྟོགས་འདི་ལ་སེལ་པོ་ལས་བཟོད་པ་ནི། དེ་

དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་གང
ཡིན་པ་དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་མི་རྟོགས་སོ་འོན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་མཁ་རྗེས་སུ
དཔག་པས་སོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་ཅུ་ཆད
མར་ཁས་ལེན་ན་འོ། །འོན་ཏེ་སྤྲུལ་གྱི་དུས་ལ

{@324A} ལྟ། །སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་རྟོགས་མེད་དོ། །རེ་ཞིག་འབྲེལ
བ་ཅན་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན་གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ
བའོ། །འོན་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ
ཡིན་པས་ན་ཇི་ལྷར་བརྟག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས
སོ། །ད་ལྷར་བ་དེ་སྤྲུལ་མ་སྐྱེས་པ་ཅི

ལྷར་ཡོད་ཅེས་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་སྤྲུལ་ཞིག་པའི་བུམ་པ་ལ
སོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྷར་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བརྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར
རོ། །ཕ་རོལ་པོ་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཁྱད་པར་འདི་ཞེས་གསུངས
ཏི། འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ནི་དན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པ་འོ།
།འདི་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་པས

གསུངས་པ་ནི། སྤྲུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕ་རོལ་གྱིས་སྐྱུས་པ་ནི
འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་ལན་ནི་འགྱུར་བར་འགྱུར

བཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞིག་པ་ལ་ཡང་ངོ།
།འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དབུས་སུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞིག་གང་གི་ཆོ
རྟགས་པ་དེ་འི་ཆོ་ཡོད།

མེད་པར་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བར་དུ་མ
རྟགས་པ་འི་ཕྱིར་ངོ། །པ་རོ་ལ་པོས་ད་ལྟར་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །ད
ལྟར་མཐོང་བས་དབུས་སུ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་སྒྲུར་ཞེས་སྒྲུས
སོ། །ལན་ནི་འོ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྒྲུར
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་སོ།

ཞེ་ན་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བར་མེད་པ་ཞེས་བྱ
བ་ནི་འདི་ནི་སྒྲུར་ཞེས་གནས་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་
གཞན་མཐོང་བས་བར་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འོ། །སུན་འབྲིན་པ
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངའི་མཐོང་
བའི་རྒྱན་མ་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་

ངན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་གནས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་འོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དེ
ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ནའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་གནས་པ་ཉིད་
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་གནས་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དེ
ཉིད་ལ་ནི་སྒྲུར་གནས་པ་ཉིད་ལ་འོ། །ཐུག་པ་མེད་

པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དོན་བྱ་བ་ནི་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང
ངོ། །བར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་སྟོང་སོ། །འོན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཅིག་གི་ཆོ་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ
འཛིན་པ་དང་འཛིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ།

{@324B} ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་མོ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་མཚུངས་པ
ཁོ་ནར་དེ་འཛིན་པས་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བའི་ཕྱིར་སྟོ་ཡུན་རིང་པོ
དྲན་པ་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཞེ
ཅིས་སོ། །འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བྱ་བའོ། །དོན
དེ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་འདོད་སྟམ་ན་ཞེས
པ་ཅིག་ཅར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ནི་དོན་སྣང
བའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཅི་ལྟར་རྟོགས་སྟམ་ན་རང་གིས་ཞེས
གསུངས་སོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དཔེ་ཉིད་མི་འགྲིག་པར་སྟོན་པ
ནི་གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་སྟོ་ཡང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ཡང་ངོ། །ཐ་དད་པར་ཡང་ཅི
སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་

བདེ་བ་རིགས་པ་ཅི་ལྟར་གཞག་པར་རིགས་ཤེ་ན། བདེ་བ་མྱོང་བ
ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་ཡང་དེ་ཁོན་ལྟར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ
ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་མྱོང་ངོ་ཞེས་རིགས་

སོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོ། །སྣང་བ
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ། །གང་གི་ཆོ
ཞེན་གསལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རིག་པ་དང
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ཆོ་རིག་པ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད
པ་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

རིག་པ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་མཆོན་པ་ཡང་མ་ཡིན
ནོ། །འབའ་ཞིག་ནི་གཟུགས་དང་བྲལ་བའོ། །གཟུགས་དང་སྣང་བ
དང་བྲལ་བར་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་ཡང་དོན་དང་དོན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ
བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། །

ཉེས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །རེ་ཞིག་དང
པོ་ནི་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་དོན་སྣང་བའི
ཤེས་པ་རིག་གོ། །འོན་ཏེ་དོན་རིག་པ་རིག་པའི་དུས་ན་དོན་དུ་སྣང
བ་མི་རིག་པ་སྟོན་དོན་རིག་པ་ཙམ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན
རིག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་པའི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང

བྲལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་རིག་པ་རིག་ཡིན་ན། རེས་པར་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་
རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་སྒྲུང་
བ་མ་རིག་ནའོ། །རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བཤད་
པའི་དོན་དུ་སུམ་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་སྒྲུས་པ།

{@325A} ལྟ། །ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་
བལ་སོགས་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་རོ། །སྐབས་ཉིད་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་
ལའོ། །འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་
ཕྱི་མས་ཞེས་བྱ་བའོ། །གོགས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

ཤེས་པ་སྤྲུལ་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྐྱེད་པ་ལའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལའོ། །ཕྱིའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ན་སྤྱི་སྤྱི་
མ་ཕྱི་མས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཉམས་སུ་སྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །
རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པར་ཆད་མེད་པར་རོ། །དེའི་
ཚོ

ཡང་སོ་སོར་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་རྣམས་ལ།

དོན་གྱིས་གོ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེས་ན་སློའི་སྐད་ཅིག་དེ་མཐའ་དག
ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་དུས་དེ་སྤྱིད་བདག
གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྲན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སུན་འབྲིན་པ
གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་འབྲན་པ།

ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ
སྦྱང་བར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སློ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མ་གཤམས་བྱས་
པའི་ཕྱིར་སློ་ཉམས་སུ་མི་སྦྱང་ཞིང་བྲན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཉེ་བར་བསྟུ་བའོ། །ཉི་ཟླ་ཉམས་སུ་སྦྱང་
བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། དོན་ཡོད་པ།

ཅམ་གྱིས་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་གྱིས་སྦྱས་པ། དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་དོན་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་གྱི། སྦྱང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཟོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་
ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་རྟོགས་པར་

བྱ། དལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལ་ཡང་ངོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་གྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱིས་སོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་
གྱིས་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉི་གཞུང་

འཇུགས་པ་དབང་པོའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །རེས་འགའ་ཞེས་བྱ་

བཞི་དོན་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་འོ། །རེས་འགའ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དོན་
མི་ཉེ་བ་ན་འོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཆད་པར་
རོ། །འདི་ནི་ཁས་བླངས་ནས་བཟོད་པར་ཟད་གྱི་འཐད་གྱི་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་ཉེ་བར་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དོན་གཞན་ལ་ཆགས་པས་ཏེ་འཆལ་པས་རྣམས་པ་

{@325B} ཉམས་ཀྱང་རོ། །གཅིག་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་
པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སློ་སྒྲུ་མ་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་དོན་
གྱི་སློར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །འོན་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན་འཇུག་
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
རྒྱུ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྒྲུ་མ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་
སྒྲུ་མ་དང་རིགས་མཐུན་ཤིན་ཏུ་གསལ་པ་

གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བ་ལས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་

སྤྲུལ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །བདག་ཅག་གིས་ནི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་མ་སྤངས་ཏེ། ཉེས་བ་འདི་ནི་གང་
གིས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས་
རེ་ཞིག་ཞོག་ཅིག་ཅས་

གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཏོ།
།འག་འཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མི་
འགྱུར་རོ། །ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་
པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ལའོ། །དེ་ཡང་ནི་ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོའི་ཡང་རོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་གཞན་ཆགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་
ཡིད་འགྲུབ། གང་གིས་ཡིད་བརྟག་པར་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡང་

ཞེས་བྱ་བའོ། །འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ལ་འང་ཞེས་འང་གི་དོན་བཟོད་
པ་ནི་གཞན་དུ་འང་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་
བརྟན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མར་མེ་དུ་བས་མཐོང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མར་མེ་གང་ལ་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་

ལ་དེསྐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་ལྟ་བུ་ལོ་

མའི་དབང་གིས་སྒྲིན་མས་ཤེས་པ་མ་བསྐྱེད་དོན་ཞེ་ན། ལན་དུ་འདི
ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཡུལ་ལྔ་ཉེ་བར་གནས་
པ་ལ་ཡང་རོ། །ཁྱད་པར་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་
ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དད་རྒྱ་ཐད་དཔའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་
ཁྱད་པར་དེ་གཞན་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ག་ལ་

{@326A} ལྟེ། ཁྱད་པ་མེད་གཞན་ན་ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་བྱའི་རང་
བཞིན་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ཡིད་
དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་དེ་དང་ཁྱད་པར་དེ་འབྲེལ་
ནའང་ཁྱད་པར་འདི་ཡིད་དེའི་ཡིན་པར་འགྱུར་མོད་གྱི། རང་བཞིན་
གཅིག་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན། ཁྱད་པར་གཞན་སྐྱེས་ཀྱང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཡིད་དེ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ལས། སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་འགྱུར་རོ།
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་སྐྱེས་བྱ་དག་
རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་དེ་གང་ལས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་

འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ཁས་ལེན་པས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་པས་ཆགས་ཉིད་
སྒོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྒོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་གྱི་སྒོ་ལས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་
བའི་རང་བཞིན་གཤམ་པ་སྐྱེད་པར་

བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བར་མ་མཐོང་
ངོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འོ་བས་མ་པ་ནི་འདི་མིན་ཏེ།
རང་བཞིན་འགས་རྒྱུ་པར་གཤམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་གཟུང་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་འགོག་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་

བའོ། །ཞེས་པ་སྒྲ་མའི་གཟུང་བའི་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་
པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྒོ་སྒྲ་མ་ལས་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོའི་
ཞེ་ག། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་
དངོས་པོར་ངེས་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་

དངོས་པོར་ངེས་པའོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒོ་ལ་ཡང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་འོ།
།དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སྒྲས་པ་རིངས་པར་བགྲང་
བའི་ཚེ་ཡང་ངོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའོ། །དེ་ནི་

རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འདི་དོན་

ནམ་དོན་རིག་པ་འམ་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་གང་ག། རེ་ཞིག་དོན་ལས་ནི
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ནི་དོན་དེ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི
སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བཅས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་སྐྱེ
མོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དོན་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང
དོན་གྱི་སྒོ་རྟོགས་པ་ཅུ་

{@326B} འགྱུར་གྱི་འདི་རའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཤེས་ཏེ་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་རིག་པ་ལས་རིག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཆོག་ལུང་བྱས་པས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་གཞན་ཉིད་བརྗོད
པ་ནི་དོན་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །

འོན་ཏེ་དོན་རིག་པ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་དེས་ནམ་མཐོང་བའི་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་མྱོང་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར
རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།
ཤེས་པ་ནི་དཔོན་དང་རིག་པའོ། །འོན་ཏེ་རིག་པ་གཅིག་སྤྲུམ་
མཐོང་མོད་གཉི་གཙོ་སྟེ་མི

མཐོང་ཞེ་ན། གཅིག་མ་མཐོང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་

པར་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་འཛིན་ལ་རེས་འགའ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར
ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྟེ་མ་གཤམ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐལ
བར་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་

གཞན་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་སྤངས་སོ་ཞེས
དགོངས་པའོ། །རྣམ་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་དེ་རྣམས་མེད་ཀྱང་དངོས
པོ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་གཅིག་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི
ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རེས་པའོ། །དེ་ལྟ་མ

ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་རང་གི་རྒྱུ་འི་རྣམ་པ་ཁས་མི་ལེན
ནའོ། །ཚིག་མོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མེད་ཀྱང
འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་མེད་ཀྱང་འགའ
ཞིག་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང
བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ།

གཤམ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་རྟོགས་པ་འདི་མེད་ན་དེའི་ཚོ་འདིའི
རྣམ་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོར
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ
དད་པར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ།

ཞེས་བརྟན་པ་ན་བརྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ
ཉིད་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་རྟོན་པ་འགོག་པའོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་གཅིག
ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོགས་པ་ལས་ཇི་ལྟར
མཐོང་བ་བཞིན་འབྱུང་བམ།

{@327A} ལྟ། །ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད
མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་དེ་ལས་ཕན་པ་དབྱུང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
སྟུང་ན། གཞན་དུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་དེའི་ཞེས་འབྲེལ་པ
མེད་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བ
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་རྣམས་དེ་དག་དེའི་

ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིག་ལས་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡང་གཅིག་ལས་ཕན་པ་ལ
བརྟན་པར་འགྱུར་ན། ཅི་ཉེས་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཡང་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འགའ་ཞིག་གཅིག
ལས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་

འབྲེལ་ནས་འཆད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ལས་

ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ
དུ་མ་ལས་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོ། །གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི
དོན་གྱི་སྒོ་དང་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒོ་ལོ། །སྤར་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་སྒོ་སྤྲུལ་འདི་དུས་ན་སྤྲང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་

ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་འདི་དུས་སུ་ནི་དེ་འདི་སྒོ་ལོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ཉིད་པ་རོལ་པོ་གསལ་ལ་ཀ་བ་སྦྱེད་པ་ནི་སྒོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདི
ལ་ལ་ནི་འོན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གསལ་
བའི་དོན་གྱིས་སྟོ། །གཏན་འགྲུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
དུ་མ་འཛིན་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་

དུས་སུ་ཡང་རོ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་དོན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པ་
ན། ལན་བརྒྱར་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ལ་མང་པོར་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ།
།དེ་འདི་ཆོ་ཡང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་
བ་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་

དེ་འདི་ཆོ་ནི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་
པའི་དུས་ན། གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་སོ། །

འདི་ལ་བརྗོད་པ་ནི་དྲན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དྲན་པར་གྱུར་པ་
ལས་ནི་དྲན་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་
ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་རྟག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁས་བླངས་ནས་
ཀྱང་བརྗོད་པ་ནི་དེར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བརྟགས་པའི་ཚུང་བ་
ལས་ཡང་རོ། །བརྗོད་པ་གཉིས་དང་གཉིས་

{@327B} སུ་སྒྲུང་བར་དྲན་པ་དང་ཚུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་
དྲན་པར་བྱ་བ་ལས་ནི་དྲན་པ་རྟོགས་ལ་དེ་གང་ཚུང་བ་མེད་པར་
མི་འཇུག་པ་དེས་ན་ཚུང་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་གིས་ཉམས་སུ་ཚུང་འགྱུར་ཞེས་རྒྱུ་པ་
དེ་ལྟར་དྲན་པ་འཇུག་པ་ན། རའི་

སྒྲོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་གོ་བ་
ནི་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནར་ཏེ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཕྱིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉིད་ནི་ཆོད་མ་
མ་ཡིན་པས་དོན་གྱིས་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་ལས་
གཞན་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ཚུང་

བ་མེད་དེ། དེས་ན་དྲན་པ་གལ་སྲིད་དེ། ཉམས་སུ་ཚུང་བ་དོན་

གྲིས་གོ་བསམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་སྒྲངས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པ་
ནི་གང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འོན་ཏེ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་རྒྱུ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་
བའི་

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་
པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་རིག་པ་
དེ་ཡང་རོ། །གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་རོན་རྣམ་ཞེས་པ་གང་གི་ཆོ་
རོན་གྲིས་གོ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་ན་དེ་རོན་གྲིས་གོ་བ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ཉིད་

གསལ་འདེབས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཐ་མ་
ཡིན་སྟེ་ན། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་གྲིས་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བར་གྱུར་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོས་བྱ་གཞན་གྲིས་
སྦྱང་བར་འགྱུར་པ་ནི་རོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དང་
འབྲེལ་བར་རོ། །

རོན་གང་གིས་སྦྱང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མ་གྱུར་པར་ནི་དེ་ཉམས་
སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོར་གྱུར་
པའི་བར་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྲིས་
སྦྱང་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་

པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ

བའོ། །གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཡང་གཞན་དེས་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བཞི། སྤྱིས་བྱ་གཞན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
སྤྱིས་བྱ་པ་རོལ་པོས་དོན་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་དོན་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བར་མ་གྱུར་

{@328A} ལྟ། །པའི་ཕྱིར་མ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་གསལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་རྟོག་གོ་ཞིན། འདི་ལ་
བརྗོད་པ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསལ་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་
དང་འབྲེལ་བར་ཡོངས་

སུ་བརྟག་པའོ། །གཞན་གྱིས་གྱུར་སྤྱོད་བར་ཅི་སྟེ་མི་རྟག་ཅེས་
དགོངས་པའོ། །གཞན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་
ཆོ་གཞན་གྱིས་དོན་སྤྱོད་བ་དེའི་ཆོའོ། །དེ་ཁོ་ནར་ནི་གཞན་
གྱིས་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་གྱི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་
པར་རྣམ་པར་འཛོག་མི་རྣམས་པ་དེ་

བཞིན་དུ་བདག་གིས་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ཡང་བདག་གི་གཞན་གྱི་འོ་

ཞེས་རྒྱལ་པར་གཞག་པར་མི་རྣམས་སོ། །གཞན་རྟོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བརྟོགས་པས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང
བཞིན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལོ། །སྤྲོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
རྟོགས་པ་ནི་བདེན་མོད་གྱི།

འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་
ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ནི་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདག་གོ། །བྱེད
པ་པོ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོགས་པའི་འོ། །དེས་ན་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ
གཞན་རིག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ
པའོ། །ཅི་ལྟར་ལུས་ཡིན་སྟུང་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་

བའོ། །གང་གི་ཆོ་ལུས་ཉིད་རིག་པ་དེའི་ཆོ་ལུས་རང་རིག་པ་མེད
པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིས་སོ། །བདག་རང་རིག་པས་
ཉམས་སུ་ཁྱེད་བཅེད་ཀྱང་བདག་ཉམས་སུ་ཁྱེད་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་མི་འདོད་གསལ་བ་ཞེས་པས་དོན་གསལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་མ

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བསམས་པའོ། །ལན་ནི་ངའི་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རིག་པ་ཁས་མི་
ལེན་ནའོ། །དེའི་ཆོ་མཐའ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གསལ་ལ་བར་འགྱུར
ངོ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་གཤོན་མི་ཟ་བར་འགའ་ཞིག་ལ་འགའ་

ཞིག་གི་གསལ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ།

གང་གི་གསལ་བ་གང་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དེ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། གང་གི་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་
པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ་གསལ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རང་
བཞིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་རྒྱུ་གྱི་ཁྲི་ཀུ་ལས། མངོན་སུམ་
གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །